Singu. Hipp. de Marſi.

Solẽnis ⁊ pene

diuini. V. J. Doctoris ac interpretis profundiſſimi Domini Hippolyti de Marſilijs Bononiẽſis Singularia noua CCCC. et vetera CCC. cum interlinearibus adnotationibus ſub his ſignis *() poſitis. Una cum copioſiſſimo Repertorio generali per alphabetũ poſito.

1548

Lugduni apud Jacobum Giunctã.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

¶ Hippolytus de Marſilijs. U. J. Doctoꝛ Bononienſis ⁊c.

Priſcoꝛum conſuetudo conditoꝛum mos eſt: in quacunqꝫ diſciplina opus ſuum cuipiam pꝛincipi ſeu inſigni viro illud dirigere dedi‐careqꝫ: ne quodammodo id operis laboꝛes vigilieqꝫ ſue abſqꝫ nomine in medium pꝛodu‐cantur. Quapꝛopter ego alioꝛũ moꝛes ⁊ ve‐ſtigia ſequi cupiens pꝛeſens hoc opuſculum ſeptencentoꝛum ſingularium meoꝛum alicui nuncupatum dicare cõſtitui. Quod iam diu mente reuoluens cui illud impꝛimis aſſignare debeam: decreui id non Militi: non Comiti: non Duci: non Regi: Jmperatoꝛiqꝫ: ac Pape: ſed longe dignioꝛi: excellentioꝛiqꝫ creature dedicare: hec ſupꝛa re‐ges: pꝛincipes: ⁊ cuiuſcunqꝫ generis dominos eminet: cui nulla eſt alioꝛum comparatio. Huic equidem debeo plurimis: ⁊ im‐menſis gratijs: beneficijſqꝫ cumulatus: hec beata quippe eſt et immaculata virgo Maria omnium pꝛincipum terreſtriũ: cele‐ſtiumqꝫ regina: ⁊ vnica omnium Jmperatrix: Cuius laudes et pꝛeconia in toto terrarũ oꝛbe notiſſima omitto: quum humani hominis nõ ſit ea perſtringere: que ſi mihi ſint centum lingue: oꝛaqꝫ centum ferrea vox poſſem nullo percurrere cantu. Huic enim a teneris vnguiculis coꝛpus: vitam: animamqꝫ dirigens ſpiritum dedicaui meum. Sic in pꝛeſenti vna meis cum operi‐bus omnibus nouum dirigo: ⁊ nomini [illegible]ini incom‐pꝛehenſibili aſcribo opuſculum: rogans ⁊ obſecrans vt digne‐tur ex inſita pietate: ⁊ miſericoꝛdia ſeruulum meum regere: dirigereqꝫ: vt his mihi in ſingularibus: ceteriſqꝫ operibꝰ meis recta: ⁊ vera loqui fas ſit: quibus vnigenito ipſius nato valeam necnon auditoꝛibus gratificari ad laudem: et maieſtatis ſue gloꝛiam: cui me et animo et coꝛde flexis genibus magnopere commendo ⁊c.

¶ Repertoriuʒ ad

oīa ſingularia excellētiſſimi. J. U. Interpretis profundiſſimi dñi Hippolyti de Marſilijs Bononieñ. ſm̄ ſeriē elemētorū alphabeti ordinatiſſime diſtributuʒ.

¶ De litera A.

ABſolutio. Reꝰ non dʒ abſolui diffinitiue: ſʒ tm̄ ab obſeruatiõe iudicij qñ actor nõ pbauit intētionē ſuaʒ ſi dilatio ad pbādū fuit data ipſi actori in ꝯtentia rei. in ſing. 169. incip. Nota eſt ꝛc.

Fauorabiliores ſumus ad abſoluēduʒ ꝗ ad ꝯdēnādū. in ſin. 90. ici. Fauorabiliores.

Quelibet qualitas appoſita in accuſatione vel inquiſitiõe dʒ pbari per accuſanteʒ vel inquirentē alias dʒ ſequi abſolutio. in ſing. 187. incip. qualitas ꝛc.

¶ Acceptatio: acceptatio eſt magne importantie ꝛ magni effectus. in ſingu. 315. incip. acceptatio.

¶ Acceſſoriū: acceſſoriū ſequiꝛ naturaʒ ſui principalis qḋ tñ fallit qñ nõ eſt eadē rõ in acceſſorio ꝗ eſt in pncipali. in ſin. 17. inci. acceſſoriū. de q̄ materia ēt hꝛ in ſin. 52. inci. progatio. ꝛ i ſin. 175. inci. i multis ciuitatibꝰ. ꝛ i ſin. 175. ici. ꝯceſſo vno.

¶ Accuſatio: in accuſatiõe vel inqſitiõe dʒ poni locꝰ ꝛ tp̄s: qḋ tñ fallit in crīe falſi i ſing. 163. inci. crimen falſi ꝛc.

Accuſatio reddiꝛ ſuſpecta ſi accuſator multū inſtetit ad accuſandū. in ſin. 284. incip. tolle moras. in fi.

¶ Actor ꝛ acta: actore nõ pbāte reꝰ dʒ abſolui diffinitiue qḋ tñ limita niſi ſit data dilatio actori ad pbandū intentionem ſuā abſēte reo. i ſin. 169. inci. nota eſt rſa.

Acta facta i iudicio ſummario nõ nocēt in plenario in ſing. 257. incip. nemo.

Actor ſi deducit vnā cām in libello et poſtea pbat de alia ſuccūbit. in ſin. 272. incip. in hac inclyta ciuitate.

Quñ cā eſt cognoſcēda de eqtate vel ſola facti veritate inſpecta ſi actor deducit vnā cām i libello ꝛ pbat aliā dʒ obtinere. in ſing. 272. incip. in hac inclyta ciuitate.

¶ Adminiculū: adminicula dicūꝛ vehemētia indicia. in ſing. 205. inci. vehementia.

¶ Adminiſtratio: qlibet adminiſtrator teneꝛ reddere rõnem adminiſtrãdis ſue in ſing. 493. incip. iuſtum ꝛ equum eſt.

Adminiſtrator qui ſemel reddidit adminiſtrationem an teneaꝛ illaʒ vlterius reddere in ſingu. 493. inci. iuſtū ꝛ equū eſt.

¶ Aduocatꝰ: aduocatꝰ ſi fouet iuſtā cāʒ pꝫ ꝯuincere aduerſariū ſuū cum malitia. in ſin. 177. inci. malitijs hoīʒ. poſt princip.

Si aduocatꝰ fouet iniuſtā cām ꝛ facit ſuccūbere fouentē iuſtitiā teneꝛ ei ad oē intereſſe. in ſing. 181. incipi. Mandans. in fi.

¶ Adulteriū ſi mulier cõmiſit adulteriū nõ pdit dotē ſuā ſi eo tp̄e maritꝰ ſuus tenebat cõcubinas ꝛ ſiſr committebat adulteriū. in ſin. 134. incip. paria delicta.

Si mulier pꝑter adulteriū pdit dotem: ita etiā pdit bona parafrenalia. i ſing. 134. incip. paria delicta.

Adulterium ſi p dationē pecunie induciꝛ mulier ad cõmittēdū adulterium tūc ipſa reputaꝛ cõmiſiſſe illud: et ille qui dedit ſibi pecuniam punitur pena ſtatuti que imponitur adulteranti mulierē inuitaʒ. in ſing. 353. inci. datio pecunie.

¶ Affinitas: affinitas repellens teſtem a teſtimonio ꝛ admittens ad agendum ſine mandato dʒ eſſe per lineam aſcendentē nec ſufficit eſſe per lineā tranſuerſalē. in ſing. 133. incip. affinitas.

Cõiunctio ſanguinis aliqualiter excuſat cõſanguineum ſi nõ accuſat cõſanguineuʒ de crimine leſe maieſtatis. in ſing. 164. incip. nemo debet ꝛc. in fi. verbis.

Ex illicito coitu cõtrahiꝛ affinitas: qḋ intellige quo ad impediēdū matrimoniū: ſecus autē quo ad puniendū aliquē de inceſtu. in ſingu. 154. inci. ex illicito coitu.

¶ Afflictio: nõ dʒ addi afflictio afflicto: et ideo ſi qs fuerit ſpoliatꝰ bonis ſuis propter guerrā nõ põt poſtea inſolidū conueniri a creditoribꝰ ſuis. in ſin. 241. incip. non dʒ addi afflictio afflicto.

¶ Agens ꝛ agere: agēs in iudicio noīe alieno ſi dubitaꝛ de mādato nõ admittiꝛ ſine cautiõe de rato. in ſin. 228. inci. agēs quod tamen limita: vt ibi.

Poteſt quis agere ad declarationem iuris ſui quando dubitat moleſtari. in ſingul. 280. incip. licet.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Non habens ius in re ꝫ habeat poſſeſſio ni rei non poteſt agere ad declarandū illum ſimiliter ius non habentem nullū ius habere in ipſa re. in ſingul. 280. incip. licet ⁊c.

Attenditur ꝙ principaliter agitur. in ſing. 247. incip. principale.

¶ Alienatio: vꝫ alienatio rerū ſubiectarum reſtitutione fideicōmiſſi qñ fit ab ignorante. in ſingul. 31. incip. valet alienatio.

In alienatione rerūꝫ eccleſiaſticarū requirit ſolēnitas de qua in. c. ſine exceptiōe. xij. q. ij. cum ſimi. fallit in duobus caſibus poſitis. in ſingu. 132. incipiente in alienatione.

Alienatio: alienatio rei facta per carceratū qui tenet a tyranno in carcere vt ab eo extoꝛqueat pecuniā in non valet. in ſingula. 305. incip. materia carcerati. circa medium.

Res ꝓhibita alienari non pōt deuenire in fiſcū. in ſingula. 314. inci. ꝓhibitio alienationis. qđ tñ limita vt ibi.

In gñali alienatione nō veniunt illa q̄ ſunt ſub pena pꝛobibita alienari vel obligari. in ſing. 314. inci. ꝓhibitio.

Alienatio ſi eſt pꝛobibita an ſit ꝓhibita pignoꝛis obligatio in ſingu. cccxiiij. incip. pꝛobibitio.

Res ꝓhibita alienari non pōt deuenire in fiſcū qđ eſt verū quo ad dñium directū: ſed ſecus eſt quo ad dñium vtile quia illud bene pōt deuenire in fiſcum. in ſing. 314. incip. pꝛobibitio.

Pꝛohibitus alienare rē nō eſt ꝓhibitus illā relinquere in teſtō. in ſingul. 465. incip. aliqua ſunt pꝛohibita.

Licet adult⁹ ſine curatoꝛe nō poſſit in vita alienare res ſuas immobiles ſine autoꝛitate curatoꝛis ⁊ decreto iudicis: tñ poteſt in teſtō dare licētiam executoꝛibus ſuis alienandi res immobiles ſine curatoꝛe ⁊ ſine decreto iudicis. in ſing. 465. incip. aliqua ſunt ꝓhibita.

Bona minoꝛis immobilia poſſunt alienari a patre habente legitimā adminiſtrationem in bonis filij ſine decreto in ſin. 498. incip. bona mino.

¶ Alimenta: qñ aliqs fundus relinquit ꝓ alimētis venit etiā ꝓprietas ⁊ tranſmittit ad hr̄des. in ſing. 414. inci. teſtatoꝛ.

Si qs tenet aliquē alere ſufficit ſi faciat eū recipi in aliquo hoſpitali vel domo dei vel ſi ꝓcuret ei aliquā pꝛebēdā. in ſingu. 420. incip. extat ⁊c. qđ intellige vt ibi.

Altiare: cuilibet licitum eſt domūꝫ ſeu pariete ſuū altiare vſqꝫ ad celum ꝙ tñ limita trib⁹ modis vt i ſin. 154. inci. cuilibet.

¶ Amicus ⁊ amicitia. amicus magna amicitia equipar̄ ꝯiūcto ⁊ amicitia idē operatur qđ cōiunctio ſanguinis. in ſing. 351. incip. amicitia.

Amicitia facit ꝙ ex teſtō min⁹ ſolēni q̄cūqꝫ legata debeant i ſin. 351. ici. amicitia ⁊c.

Si qs etiā cum autoꝛitate iudicis vellet me ſpoliare poſſeſſiōe mea iuris oꝛdine nō ſeruato amici mei pñt illū percutere impune vt obuiēt tali ſpoliationi. in ſingul. 456. incip. habuiſti.

¶ Anima. fauoꝛe aīe in dubijs durioꝛ interpꝛetatio fienda eſt: ſecus. in alijs in ſing. 151. incip. ſemper in dubijs.

Ubi tractat̄ de fauoꝛe aīe pꝛobationes poſſunt ſumi de domo rei. in ſing. 271. inci. pꝛobationes.

¶ Animal: inſultatus ab animali bruto poteſt iſtud pꝛo ſua defenſione occidere. in ſing. 375. incip. multi ⁊c.

¶ Appellatio: ea q̄ fiūt poſt. x. dies a tpe ꝓbationis ⁊ ante interpꝛetationē appellationis ꝑ iudicē ſeu executoꝛē valent ⁊ tenent nec pñt reuocari per viā attentati ſeu nullitatis ſed bñ pñt reuocari ꝑ viāꝫ iniuſtitie docto ⁊ cognito de hoc i cā appellationis. in ſing. 87. incip. licet ⁊c.

Condēnatus ex ꝓ̄ſumptione iuris ⁊ de iure nō pōt appellare q꞉ habet̄ pꝛo cōfeſſo ⁊ cōuicto in ſing. 116. incip. pꝛeſumptio.

Dicenti ſnīam nullā ex pꝛobabili rōne nō currit tps interiꝫ ad appellādū. in ſing. 152. incip. ſuccumbens.

Nō audit̄ creditoꝛ appellās ne cadauer debitoꝛis ſepeliat̄. in ſing. 199. incip. in iure expreſſum eſt. circa ſi.

Tertius non pōt appellare ꝓ reo capitali̇ ꝯdēnato q̄ ſponte ꝯfeſſus eſt crimen qđ alr̄ eſt ſecus. in ſin. 201. inci. incōfeſſum.

Qñ res eſt tpe peritura vꝫ attentatum ꝑ iudicem appellatione pendente. in ſingu. 258. incip. plura.

Si pꝛocuratoꝛ bona fide non appellauit q꞉ putabat ſnīam iuſtā. tūc dñs nō pōt ap-

pellare nec habere regreſſum ꝫ ꝓcura-
torem etiã ſi eſt ſoluẽdo.in ſing.287.in-
piciente.tetigit ibi.

Appellari non põt a ſnĩa iudicis dati cum
clauſula appellatione remota in ſingu.
289.incip.dolus.qđ limita vt ibi.

Confeſſio procuratoris etiã vera nõ faciꝰ ꝙ
dñs nõ poſſit appellare.in ſing.290.in
cipiente.confeſſio.

Negligẽtia ꝓcuratoris in nõ appellãdo ꝑ-
iudicat dño.i ſing.190.inci. cõfeſſio i fi.

Appellatio.a futuro grauamine nõ appel-
latur qđ fallit vbi tractatur de preiudi-
cio irreparabili vt puta ſi ꝓnunciatur
quem fore torquendum.in ſing.349.in
cipiente.in his in quibus.

Regula nõ deductũ deducã:ꝛ nõ probatũ
probabo in cã appellationis quo intelli
gatur.in ſing.360.incip.ſcribitur.

Licet verus cõtumax excludat ab appellã-
do:tñ hoc fallit in muliere minore ꝛ ru-
ſtico.in ſingu.377.incip.contumax.

Tẽpus exercende appellationis nõ currit
niſi dato ſeu cõſtituto iudice ipſiꝰ appel
lationis.in ſing.423.inc.cõpromiſſum.

Qñ ſtatutũ arctat aliquos ad ꝯpromiſſum
tunc a laudo ſecuto põt appellari.i ſing.
457.inci.viget ſtatutũ.poſt mediũ.

Qui nõ appellat a ſnĩa vr̃ ſnĩam confirma
re.in ſing.487.incip.nota.ꝛ vulgaris.

¶ Apocha ꝓuata nullo adminiculo ſufful-
ta nõ ꝓbat.qđ tñ fallit in apocha anti-
qua que facit ſemiplenã ꝓbationẽ licet
non ſit ſuffulta aliquo adminiculo.in
ſingu.436.incip.late ſatis ꝛc.

¶ Apoſtata dr̃ nedũ qui fugit de monaſte-
rio ſed etiã ille q̃ hꝫ animũ fugiendi.in
ſing.53.incip.debitor ꝛc.circa mediũ.

¶ Approbatio ſtatim facta per ſuperiorem
ad hoc vt valide ipſum ſtatutũ requirit
ꝙ ſit facta ex certa ſcientia ſuperioris in
ſing.37.incip.approbatio ꝛc.

¶ Arbiter lꝫ ex forma ſtatuti poſſit cogno
ſcere de cã nõ obſtãte aliqua iuris ſolẽ-
nitate nõ tñ poterit ꝓcedere abſq; cita
tiõe partis.in ſingu.75.incipiẽ.citatio
eſt ꝛc.ante fi.

Arbiter ſeu iudex cui data eſt ptãs ꝓceden
di de facto ſeu ſentẽtiandi de iure pote-
rit plene ꝓcedere teſtibus non iuratis.in
ſing.434.incip.alias.

Arbitri nõ ...
lꝫ dictũ ſit in ꝯpromiſſo ꝙ pon...
laudũ abſentibus partibꝰ.in ſing. ...
incip.ſiunt quotidie.

Arbitrium:ſi eſt datũ arbitriũ iudici in cri
minalibus tunc ſolũ vr̃ ſibi datũ in illis
in quibꝰ pena nõ eſt expreſſa:ſed ſecus
in illis in quibꝰ pena eſt expreſſa.in ſin-
gu.397.incipien.arbitrium.

In ꝯmiſſis arbitria iudicis:iudex dꝫ ſer
uare equitatẽ.in ſing.397.inci.arbitriũ.

Minor magiſtratus cui datũ eſt arbitriũ
in criminalibus nõ tñ poterit bona con
fiſcare ꝛ penã corporalem imponere:ſe-
cus in maiori magiſtratu.in ſingu.367.
incip.arbitrium.

Arbitro nõ creditur in forma teſtis in his
que acta ſunt corã eo in cã in qua iudica
uit.in ſing.197.incip.quo ad hoc.

Si duobus arbitris concordãtibus tertius
aſſumatur eius ſolius tertiũ ſnĩe parẽdũ
eſt in ſingu.262.incip.qđ potui.

¶ Argumentũ a cõiter accidẽtibꝰ validũ
eſt in iure.in ſing.1.incip.argumentum.

Argumẽtũ a cõiter accidentibꝰ non ſolum
in ciuili:ſed etiã in criminalibus validũ
eſt.in ſing.1.incip.Argumentum.

Locus a cõiter accidẽtibꝰ facit indiciũ in-
dubitatũ i ſing.1.inci.argumentũ in fi.

Validũ eſt argumentũ de matrimonio car
nali ad matrimonium ſpirituale niſi ſit
dãnoſum vel contrarium eccleſie.in ſin-
gu.215.incipien.validum.

¶ Aſcribens ſibi aliquid in teſtõ incidit in
penam falſi:ꝙ tñ fallit in prelato aſcri-
bẽte aliq̃d de bonis teſtatoris eccl̃ie ſue
in ſing.174.inci.ille qui ſibi aſcribit.

¶ Aſſeſſor electus a populo hꝫ iuriſditionẽ
ordinariã:ſed electus a ptãte hꝫ delega
tam.in ſing.56.incipi.Ad validitatem
inſtrumenti.in fine.

¶ Atteſtationes inualide pñt validari cõ-
ſenſu ptiũ in ſin.92.inci.lꝫ teſtis ꝛc.in fi.

¶ Auaritia eſt mater oĩm malorũ in ſing.
190.incip.iudices.

¶ Autoritas non valet interpoſitio aucto-
ritatis iudicis in contractu minoris vel
mulieris ſi non ſint appoſita iſta verba
vꝫ ꝙ iudex adhibuit cauſe cognitionẽ
ꝛ reperit illũ contractũ cedere in vtili-
tatẽ minoris vel mulieris.in ſingu.399.

...ans auxiliū vel fauorem ...icio puniatur eadē pena qua cōmit- tens maleficium ſtante ſtatuto φ pben- tes auxilium conſilium vel fauorē male- ficio punientur eadem pena qua cōmit tentes. in ſingula.15. incipiente ſtatuta communiter extant.

Auxiliū ad hoc vt aliq̄ dicant auxiliatores vel ſociū alicuius delinquētis op3: φ ad hoc fuerint principaliter adunati aliter ſi apparet omnes pariter fuiſſe in rixa oēs ſunt puniendi put delinquerunt. in ſing.4co.incip.ſepius iudices.

¶ De litera B.

Bannitus. Si bānit⁹ captus q̄ recognouit bānum opponit exceptionē que ſi fuiſſet oppoſita a principio ante bannum ipſe bānitus non fuiſſet cōpulſus ſuſcipere iudicium: tunc iudex debet declarare iudiciū ⁊ bannū eſſe nullā. in ſingu.72.incip.per totā. circa medium.

Bānitus qui toleratur per ciuitatē a ſuperiore nō pōt impune offendi: q: talis tolerantia ſuperioris facit eum haberi pro non bannito. in ſing.77.inci. patientia ⁊c. poſt princi.

Bānitus l3 ex forma ſtatuti poſſit impune offendi ⁊ occidi: tñ hoc fallit in bannito capto ⁊ carcerato in ſing.150.incipiē. acceſſus ⁊c. circa medium.

Bānitus ſi eſt captus ⁊ carceratus ⁊ d3 p delicto ſuſpēdi ſi ei⁹ affines ad eū veniant in carcerib⁹ debēt puniri tanq̄ paricide in ſing.150.inci.acceſſus ⁊c. vltra med.

Bānitus rebāniendus de primo an poſſit impune offendi: ⁊ q̄d de nō bānito ſ3 de proximo banniendo. in ſing.106.incip.qui de proximo.

Bānitus ſi habuit grās ⁊ fuerit rebānit⁹ ⁊ ſoluit illud q̄d ſoluere tenebatur: tñ oibus his peractis niſi actualr ⁊ cū effectu fuerit cācellat⁹ de bāno poterit impune occidi ſtāte ſtatuto φ bānitus poſſit impune occidi. in ſingu.340.inci.caute agat: q̄d tñ limita. vt ibi poſt me.

Non ſufficit φ bannitus ſit cancellatus de vno libro bannitorū: ſed d3 cācellari de oibus libris ad hoc vt vigore banni nō poſſit offendi. in ſin.340.ici. caute agāt.

Bānit⁹ indebite cācellat⁹ de bāno l. ſ p bānito ⁊ pōt impune offendi. in ſingu.340.inci.caute agāt ⁊c. circa medi.

Bānitus cancellatus de bāno ābis tñ nō pōt impune occidi q̄ſq3. in ſing.340. incip.caute agāt vltra medium.

Bānitus q̄ toleratur a ſuperiore habetur p nō bānito ⁊ nō pōt impune offendi. in ſing.340.incip.caute agāt. in fi.

An pax vel treuga facta bānito ſit ei ſeruāda: ⁊ an illā rūpēs cadit in penā ꝯuētionalē vl̄ ſtatutariā. i ſin.352.ici. ſepi⁹ vidi.

¶ Si iudex pcedit ꝯ occidētē bānitū qui ex forma ſtatuti poterat ipune occidi: tunc quilibet de pplo pōt cōparere coram iudice ⁊ petere φ ꝯ eū nō pcedat: ⁊ d3 admitti. in ſing.372. incip. capias vnum.

Statutū pmittēs bānitū poſſe impune occidi nō cōprehēdit bānitū p cōtumaciam ſed ſolū bānitū ex veris pbatōib⁹ delicti. in ſingu.372.incip.capias vnum.

Caueāt bāniti recognoſcētes bānum ne cōfiteantur contenta in banno eſſe vera q: poſſent puniri ſm tenorem bāni etiā ſi tale bānum eſſet nullū. ⁊ hoc pp̄ter dictā cōfeſſionē ſpontaneam que validat proceſſum nullum. in ſingu.374. incip. bene ⁊ diligenter.

Bānita muliere pregnāte natus ex ea non eſt bānit⁹: ⁊ ſi bāniuntur oēs hoīes de tali pgenie nō cōprehendūtur exiſtentes in vtero. in ſingu.416.incip.partes.

¶ Bānū: qn̄o bānitus recognoſcat bānū vide in ſing.72.incip. per totā. in princ.

Bānum reſoluitur in vi3 ſimplicis citationis bānito cōparente in termino ſibi in banno aſſignato. in ſingu.72. incip. p totam ⁊c.

Si in bāno iudex errauit q: debebat dicere φ bāniebat titiū de Mutina ⁊ dixit Titium de Ferraria tñ valet tale bannum: ſi conſtat de corpore: ⁊ de maleficio per eum commiſſo. in ſingulari.144. incipiente error.

Bannum generale vel ſpeciale. inordinate vel ſine cauſa factum vel datum alicui nō habet vim legis vel ſententie. in ſingu.293.incipiēte ſtatutum.

¶ Barrataria non dicitur commiti per iudicem quādo ipſe iudex poſt ſenten-

tiam accipit pecuniam a parte.in ſingu. 190.inci.iudices.

Si ante ſnīam pmittat pecunia indici poſt ſniam:an hoc caſu ſi iudex tulit ſententiam in fauorē promittentis dicatur cōmiſiſſe barratariā.in ſin.190.inci.iudices.poſt medium.

Barrataria nō tollit̄ p pnia3 etiā re integra in ſin.326.inci.patientia.

Baſtardus 7 ceteri qui patiuntur defectum nataliū ſunt incapaces beneficiorum eccleſiaſticorū.in ſin.193.inci.Baſtardus 7c.

Baſtardus:pater non tenet̄ aliquid relinquere filio ſuo baſtardo:pōt tñ ſi vult ei aliqd relinqre p alimentis.in ſing.358.inci.pater 7c.7 poteſt relinquere dotem filie baſtarde:q̄ dos ſuccedit loco alimētorum.vt in dicto ſingulari.

Si pater in teſtamento expreſſe phibuiſſet heredibus ſuis vt nō darēt alimenta filio ſuo baſtardo:tñ tali phibitione non obſtante heredes tenebuntur ſibi dare alimenta.in ſin.358.inci.pater.

Beneficium eccleſiaſticum:beneficiorū eccleſiaſticorum ſunt incapaces baſtardi 7 ceteri qui patiūtur defectum natalū.in ſin.193.inci.baſtardus.

Habilitatio pape facta generaliter alicui ad quācūq3 dignitatem non amplectit̄ conceſſionē beneficiorū eccleſiaſticorū3 niſi ſpecialiter ſit hoc expreſſum in ſing. 193.inci.baſtardus.

Beneficia principū ſunt late interpretāda niſi reſpiciāt preiudiciū vel iniuriā tertij:qz tūc ſtricte interpretant̄.in ſin.483. inci.beneficia principum.

Beneficium eccleſiaſticum ſi ſit alicui collatum per papam cū clauſula non obſtā te collatione alteri facta intelligitur de collatione inualida nō de valida in ſin. 483.inci.beneficia.

Bona feudalia ſeu emphyteuticalia q̄ tranſeunt in filium vt filium etiam ſi nō ſit heres patris non computantur ſibi in quartam debitam iure nature:nec in trebellianicam vel falcidiam.in ſin.32. inci.bona feudalia.

Bona immobilia minoris poſſunt ſine decreto alienari per patrē ipſius minoris habentem legitimam adminiſtrationē bonorum ipſius minoris.in ſin.498.inci.bona minorum.

Bononia:in materia ſtricta conſtitutio emanans ſuper prouincia tuſcie:lōbardie:romādiole:7 marchie triuiſane nō includit bononiā quia eſt ſita in cōfinio iſtarū quatuor prouinciarum.in ſin.238. inci.differunt.

De litera C.

Calor iudicij. Propter calorem iudicij promiſſio facta i iudicio habet executionem paratam ſicut inſtrum guarētigiatū.i ſin.394.ici.calor iudicij.

Calūnia:aduerſus calumniā quiſq3 poteſt ſe defendere cū calumnia.in ſin.177.incip.malitijs hominum.in prin.

Cancellatio.ſi cancellatio nō habet cauſam non valet.in ſingu.340.inci.caute agant.circa medium.

Cancellatio banni facta verbis tantū quādoq3 valet in ſing.340.inci.caute agāt. vltra medium.

Canon:remiſſio canonis nedum debet fieri propter ſterilitatem:ſed etiā qñ percepti ſunt fructus qui ſine culpa coloni ſz vitio territorij ſunt corrupti.in ſin.87.incip.tu ſcis.

Propter ſterilitatē ſit remiſſio canonis:ſz ſi augeat̄ introit9 caſu fortuito nō tñ augeat̄ pēſio ſeu canō.in ſin.134.ici.tu ſcis.

Capitulum.ſi quis ſuadēte diabolo.17. q.4.loquens in offendente clericū habet locum etiam in faciente ſibi violentiam in veſtibus:vel aliter ſpuēdo ſibi in faciem.q̄ limita tamen vt in ſingu. 188.incipien.capitulum.

Captura licet ſine indicijs qs nō poſſit poni ad torturā tamē pōt capi p iudicē ſine indicijs:7 iudex non cadit in penā. in ſing.93.incip.iudex.

In ciuilibus cauſis iudex nō pōt incipere a captura alias3 eum poteſt agi actione iniuriarū.in ſin.93.incip.iudex.

Captura rei principalis non liberat fideiuſſorem:ſed,imo poteſt vterq3 capi.in ſingu.398.inci.dixi tibi.

Carcer 7 carceratus: carceratus exiens de carceribus vt vadat ad implendum votum non dicitur fugiſſe de carcere.

in fin.149.inci.vouentes.

Carceratus nō pōt offendi etiā si sit bānit⁹ & ex forma statuti possit impune offendi.in fin.130.inci.accessus.

Iniuste carceratus pmittēs custodi redire ad carceres pōt licite nō servare promissionē & non redire.in fin.77.

Carceratus an possit cōtrahere cum carcerate vel cum alio.in fin.306.inci.materia carcerati.

Bis carceratus pro eodem delicto ampli⁹ nō debet relaxari etiā stāte aliqua institutione q carcerati debeant relaxari.in fing.378.inci.geminatio.

Cardinalis: si cardinalis obuiat reo criminis dum ducitur ad mortē potest illū liberare.in fin.273.incip.notissimum circa finem.

Causa ciuilis magna equiparaꝛ cāe criali.in fin.109.inci.in amis.

Obligatio vel alia dispositio nō cōtinens causam est inefficax & habet locū nō solū in ciuili: s; etiā in criminali.l fin.219.inci.obligatio.

Iusta causa est magne impoꝛtātie & multū operaꝛ.de quo in fin.231.inci.iusta cā.

Obligatio sine causa probat semiplene.in fin.219.inci.obligatio.

Causa.in causis breuioꝛib⁹ pbatio p vnum testem vel per famā dicitur plena pbatio in fin.433.inci.trita.

In causis ciuilibus sufficit semiplena pbatio vna cū fama: secus in criminalibus in fin.437.inci.in causis.

Causa criminalis & causa matrimonialis in qua agiꝛ de mrīmonio dissoluēdo equiparanꝛ.in fin.437.inci.in causis.

Causa criminalis in causis criminalib⁹ numerus nō supplet defectum testium.in fing.477.inci.in testibus.

Certa scientia principis: in dubio nō presumitur.in fin.37.inci.approbatio.

Cessio ad instātiā cessionarij nō pōt fieri executio personalis contra debitorem cedentis nisi primo decessione discutiaꝛ etiā stante statuto q ad instātiam creditoris possit capi: debitor vel hoc cautum sit ex forma instrumēti.in fin.26.inci.l; ex forma statuti.

Cessio facta sine cā nō valet: qđ tū limita vt in fin.45.inci.in fcis.

Cingēdus: qui de primo est cingēdus habet p cincto.q amplia in fin.106.inci.qui de proximo.

Citatio & citatus: citāda est pars in vnoquoq actu alij iudiciū est nullum: q tū fallit in duobus casibus.in fin.30.incip.tu scis.

Actus fact⁹ alia hora q̄ hora citationis est nullus ex quo sequiꝛ maximus effectus: de quo in fin.48.inci.actus factus.

Licet ex forma statuti ꝯ fnlas nō possit opponi aliqua exceptio poterit tū opponi excepto citationis nō facte in fin.75.incip.citatio.

Si statutum vult q arbitri possint cognoscere nō obstante aliqua iuris solēnitate nō tamē poterunt procedere absq citatiōe in fingu.75.incip.citatio est ante finem.

Papa nō pōt pcedere parte nō citata nisi faciat de plenitudine potestatis.in fing.75.inci.citatio est.

Citatio partiū requiriꝛ ad validitatē laudi l; sit dictū in cōpromisso q arbitri possint ferre laudū partibus absentibus in fin.173.inci.fiunt quotidie.

Nemo priuādus est possessiōe sua nisi primo citeꝛ etiā si sit predo.vt fin.165.inci.nemo priuandus.

Uasallus nō petēs inuestiturā tempore debito nō priuaꝛ feudo sine citatiōe.in fin.195.inci.nemo.

Ad validitatē pcessus vel cuiuslibet actus cause nō solū requiritur citatio partis: sed etiam requiritur q iudex committēs citationem exprimat personā vel nomē nūtij per quem vult q fiat talis citatio: alias si generaliter committeret partes citari & nō exprimeret per quā nuntium nō valeret citatio in fingu.235.icip.procuratores &c.

Citatio gn̄alis valet vbi cōtradictor est incertus secus vbi est certus: q2 tūc nō v3 in fin.259.inci generalis citatio.

Non sufficit pclama generale q q̄ vult esse heres compareat: sed debent citari illi quos prima causa successionis tāgit in fin.259.inci.generalis citatio.

Quamuis erratum sit in modo citandi seu in forma a iure traditis: attamen si ille cuius interest habuit notitiā eius cita-

tiōis per quā nō legitime citabatur vita eū ligat talis citatio illegitima vna cum notitia ſubſecuta ſicut citatio legitime emanās.in ſin.259.inci. gñalis citatio.

Citatio:citat9 a. duobus vel trib9 iudicib9 an teneať cōparere.in ſin.309.inci.habuiſti a me.

Citat9 ad locū nō tutū rōne pſone vel cauſe nō teneť cōparere p ſe nec p procuratoꝛē.in ſin.311.inci.citatus.

Citatus alter q̄ ſm ſtilū curie nō dicitur cōtumax ſi nō comparet.in ſin.118.inci.ſtilus curie.

Citat9 ſemel perſonaliter poteſt poſtea citari p edicta q̄ non procedit qñ ſumus in loco in quo pōt faciliter pſonaliter citari ipe citādus:ſecus in illo qui lōge abeſt.in ſin.260.inci.citat9 ſemel.

Exceptio loci nō tuti excuſat citatū a comparēdo in loco vbi eſt citat9.in ſin.261.inci.exceptio.

Clauſula:renūciatio facta cum clauſulis cuius importantiā ignorat renuncians talis renunciatio eſt nulla.in ſin.18.incip.quotidie.

Clauſula nō obſtāte requiritur in reſcripto qñ ſuperioꝛ vult auferre ius tertij.in ſin.25.inci.papa.

Clauſula oī melioꝛi mō eſt magne importātie nō validat teſtm̄ inualidū:ꝛ dcā clauſula lʒ nō ſit appoſita in teſtō pr̄is facto inter filios tñ ſubintelligiť.i ſin.36,inci.Clauſula omni me.mo.

Clauſula oī melioꝛi mō facit valere teſtm̄ in quo filijs nihil eſt relictum iure inſtitutionis.in ſin.36.inci clauſula.

Clauſula ſummarie ꝛ de e plano ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij eſt magne importantie de qua in ſin.102.inci.clauſula.

Inferioꝛ a principe nō pōt ꝯmittere cāʒ cognoſcendā ſummarie ꝛ de plano etiam ſi ſit legat9 de latere.in ſin.102.inci.cla.

Clauſule cōſuete pñt apponi in inſtrō a notario lʒ nō ſit ſibi dictū a partib9:quod limita vt in ſin.123.inc.iure claruʒ eſt.

Clauſula ſi preces veritate nitantur eſt magne importātie de qua in ſin.153.incip.clauſula ſi p̄ces.ꝛ ideo ſi papa mandat certū q̄d fieri ſub pena excōicationis late ſententie ꝛ illud nō fiat nō incurritur excōicatio nō obediendo ſi narrata nō ſint vera in.d.ſin.153.

De clauſula ſi qua nihi iuſta cauſa vide in ſin.229.inci.ſententia.

De clauſula ſola facti veritate inſpecta in ſin.272.inci.in hac inclyta.

De clauſula appellatione remota vide in ſin.289.inci.Dolus.ꝛ in ſin.295.incip.Clauſula.

De clauſula recuſatiōe remota vide in ſin.292.inci.nihil eſt.

Inferioꝛ a principe ꝛ etiam legatus de latere nō poſſunt apponere clauſulam appellatione remota.in ſingu.295 incip.clauſula.

Licet princeps cōmittat alicui vniuerſitates cauſarū cum plena ꝛ omnimoda pt̄ate: nō tñ p hoc intelligiť cōceſſa ptās ſubdelegādi cū clauſula appellatiōe remota.in ſin.295.incip.clauſula.

Clauſula appellatiōe remota extēdiť ſoluʒ ad pr̄enoiatas in reſcripto nō autē ad tertiū.in ſin.295.inci.Clauſula.

Clauſula ex certa ſciētia nūq̄ operatur niſi qñ princeps vtēs dicta clauſula fuit certificat9 de dāno qd̄ fiebat alteri ex actu quē faciebat cū dicta clauſula.in ſingu.440.inci.princeps.

De clauſula rato manēte pacto vide in ſin.479.inci.clauſula rato ma.pa.

Clericus nō ligať ſtatuto laicoꝝ quo caueť q̄ debitū non poſſit pbari p teſtes etiā ſi cauſa tracteť in curia ſeculari.in ſin.29.inci.Statuta.

Cleric9 debitoꝛ laici ſi aufugit poteſt capi a creditoꝛe laico ſine incurſu excōicationis.in ſin.43.inci.Debitoꝛ.

Cleric9 toꝛqueri nō pōt etiam ſtātib9 indicus cōtra eū niſi alis ſit infamis.in ſing.55.inci.Aduertas ad vnum.

Clericus licet ſit degradatus tñ nō pōt percuti ſine incurſu excōicationis.in ſing.107.inci.priuilegium

Lʒ cleric9 ſit ipſo iure priuatus nō tñ dʒ expelli ſine cauſe cognitiōe.in ſin.195.inci.nemo priuandus ante medium.

Nec ſolū eſt excōicatus pcutiēs clericū ſed etiam eſt excommunicatus percutiens conſanguineum ipſius clerici reſpectu ipſius cle.in ſin.204.

Mutilati membris vel corpoꝛe vitiati non poſſunt teſtificari contra clericos in cā

criminali.in ſin.379.incip. clericorum priuilegia.

Clericꝰ incedēs ſine habitu ⁊ tonſura an et qñ perdat ſuū priuilegiū in ſin.383.incip.Clericus.

Licet clericꝰ incedat ſine habitu ⁊ tonſura tñ ꝑꝑ hoc nō perdit priuilegiū fori ſꝫ ꝑdat priuilegiū.C.ſi q̄s ſuadēte.xvij.q.iiij. in ſin.383.inci.Clericus.

Clerici poſſunt vti ſtatutis laicorum cōtra laicos in ſin.453.inci.odia.

Clericus q̄ dimiſit habitū ⁊ tonſurā ſi ꝯmittit delictū ⁊ cōmiſſo delicto reaſſumat habitum ⁊ tōſurā, recuperat priuilegiū clericale.in ſing.408.incipiente apud doctores.

¶ Codicillis:hereditas dari nec adimi poteſt in codicillis:ex quo infert ad notandū dictū.in ſin.59.inci.hereditas.

¶ Coitꝰ:ex illicito coitu cōtrahiꝭ affinitas ꝙ eſt verū quo ad īpediēdū mr̄imoniuꝫ ſecꝰ aūt quo ad puniēdū aliquē de inceſtu.in ſin.254.inci.Ex illicito.

¶ Collatio pape de beneficio preferꝭ collationi ordinarij ceteris partibus.in ſing. 319 inci.hora.

¶ Colonus vel inquilinus non pōt expelli ab emptore rei niſi ſibi ſatiſfaciat de expēſis vtiliter factis in ipſa re.in ſin.321. inci.credo teſcire.ante finem.

¶ Commodo:eum ſequunꝭ commoda que ſequunꝭ incōmoda.in ſin.149.inci.euꝫ ſequuntur.

¶ Communio:nemo cogiꝭ ſtare in cōmunīōe etiā ſi diſpoſitio teſtatoris hoc mādet.in ſin.9.inci.nemo.

Propter cōmunionē vel ſocietatē inhabilis gaudet beneficio habiliū qd̄ amplia vt in ſing.108.inci.plura.

¶ Cōpēſatio nō eſt ꝑprie ſolutio ſꝫ differt a ſolutione.in ſin.208.

¶ Cōpromiſſum:tēpus cōpromiſſi nō pōt ꝓrogari plusq̄ fuerat primū cōpromiſſum.in ſin.52.inci.prorogatio.

Compromiſſum finitur per mortem litigatorum vel vnius ex litigatoribus niſi dictū ſit ꝙ tranſeat ad heredes litigantiuꝫ ꝙ habet locum vbi factum eſt compromiſſum in merū arbitrū ſecus ſi in arbitratorem:quia tūc nō finitur morte vniꝰ ex litigantibus ſed tranſit ad heredes etiam extraneos.in ſing.54.incip.compromiſſum.

Compromiſſum factū per prelatuꝫ eccleſie nō finitur per eius mortem.in ſin.45.

Cōpromiſſum nō hꝫ effectum niſi fuerit acceptatū ⁊ tempus in eo poſitū nō currit niſi a die acceptationis.in ſin.423.inci. compromiſſum.

Habēs iura ceſſa ab aliquo affine tenetur facere cōpromiſſum cū affine ſicut tenebaꝭ affinis qui ceſſit vigore ſtatuti cogētis affines ad cōpromittēdū.in ſin.335. inci.communiter.

¶ Cōceſſio:cōceſſio vno oīa videnꝭ ꝯceſſa per que deuenīꝭ ad illud:qd̄ amplia vt in ſing.175.inci.conceſſo vno.

Si conceditur alicui licētia aliquid faciendi pōt ſecū ducere ſocios vel amicos ſine q̄bus nō poſſet tute illam rem facere nec tales ſocij vel amici puniuntur ſicut nec ipſe.in ſin.275.inci.conceſſo.

¶ Concluſum in cauſa etiam poſt concluſum in cauſa iudex pōt interrogare partes in ſin.155.inci.doctrina.

Illud quod dicitur quod poſt concluſuꝫ in cauſa iudex poteſt interrogare partes limitatur dummodo interroget circa ea que acta ſunt ante concluſionem in cauſa ſecus autem in alijs.in ſing.155.inci. doctrina.

¶ Condemnatio:paria ſunt quam eſſe condemnatū vel de ꝓximo condēnandū in ſin.106.inci.qui de proximo.

Ubi pena corporalis imponiꝭ ſi q̄s certum q̄d nō ſoluerit vel nō fecerit tūc ſi illud pōt facere q2 ſe nimis arctauerit non tñ punietur pena corporali.in ſin.265.incip.monitus.

¶ Conditio reſolutiua matrimonij impedit ⁊ annullat matrimoniū.in ſin.286. incip capias.

¶ Cōfeſſio:nō audiꝭ q̄s veniēs cōtra illud qd̄ ꝓprio ore cōfeſſus eſt qd̄ hꝫ locū nedum in cōfeſſione propria ⁊ vera ſꝫ etiā in cōfeſſione p̄ſumptiua vt puta ex contumacia.in ſing.12.inci.noſti.

Confeſſio offenſi an ⁊ quando noceat vel proſit offendenti.in ſing.22.inci.confeſſio offenſi.

Confeſſio vulnerati morientis ⁊ dicentis ſe mori ex defectu medici nō ꝓdeſt ꝑcuſſo

in ſing. 22. incip. cōfeſſio offenſi.
Confeſſio mulieris cōfitētis ſe cōtraxiſſe matrimoniū cū accuſato de adulterio ſecū cōmiſſo an ei ꝓſit. i ſing. 22. ici. cōfeſſio.
Non ſtatur cōfeſſioni exiſtētis ī ſignū mortis articulo. in ſing. 22.
Cōfeſſio offenſi operatur vt inculpatus de offenſa nō poſſit torqueri etiam exiſtentibus indicijs 3 eū. in ſin. 22. ici. cōfeſſio.
Cōfeſſio an ſit ꝓbatio. in ſing. 10. incipien. communis opi.
Differt inſtrumentū cōfeſſionis debiti ab inſtrumento debiti. in ſing. 135.
Cōfeſſio hoc mō facta: cōfiteor me occidiſſe hoīem ad meā defenſionē fundat intentionē curie adeo ꝙ ſequi debet cōdēnatio ſi inquiſitus nō probat feciſſe ad ſuam defenſionem. in ſing. 185.
Licet per cōfeſſionē inquiſiti ſe cōfitētis occidiſſe ad ſuā defenſionē ſit fundata intētio curie ſi aliter tñ cōſtat de homicidio niſi ex dicta confeſſione inquiſitus non debet puniri pena mortis lʒ non probet feciſſe ad ſuam defenſionē. in ſing. 185.
In confeſſum nulle ſunt partes iudicis niſi in condemnando. in ſingu. 201. incipiē. In confeſſum.
Cōfeſſus etiā ſuper inordinato proceſſu poteſt cōdemnari. in ſing. 201. incip. in confeſſum. qđ limita ſingulariter vt ibi.
Si reus cōfitetur crimē ſub ſpe indulgentie ſibi promiſſe a iudice non pōt ex tali cōfeſſione puniri. in ſing. 201. incipiente in confeſſum.
Cōfeſſio facta ſuper proceſſu nullo non vʒ qñ nullitas ꝓuenit ex defectu iuriſditionis iudicis. in ſing. 261. inci. in cōfeſſuʒ.
Cōfeſſio facta abſente parte nō ꝓbat regulariter: fallit tñ in caſib9 notatis in ſing. 22. incip. tu ſcis.
Confeſſio facta abſente pte facit ſemiplenā probationem. in ſing. 202.
Cōfeſſio facta abſente pte an ꝓbet de eq̄tate canonica. in ſing. 202.
Cōfeſſio facta in iudicio ſummario nocet cōfitēti in iudicio plenario. in ſing. 257. incip. nemo audiēdus.
Cōfeſſio nō nocet cōfitēti qñ 3 ipſam cōfeſſionē ſ[…]latū ē. i ſin. 257. ici. nemo audiēd9.
Confeſſio ꝓcuratoris vera ⁊ nō ficta ꝑiudicat domino. in ſing. 290.

Cōfeſſio ꝓcuratoris etiam vera non nocet dño quiū ipſe dñs non poſſit appellare in ſin. 290. inci. cōfeſſio.
Cōfeſſio procuratoris facta in vno iudicio nō nocet dño in alio iudicio. in ſin. 290. incip. cōfeſſio licet ſit ſecus in cōfeſſiōe domini vt ibi.
Cōfeſſio facta corā duobus iudicib9 ex tribus nō valet vt cōfeſſio iudicialis. in ſin. 309. incip. habuiſti a me.
Cōfeſſio extraiudicialis facit indicium ad torturā: ſed cautela eſt vt reuocet: q2 tūc nō faciet indiciū. in ſing. 310. inci. credo te ſcire.
Plures caſus not. in qbus confeſſio nō nocet cōfitēti ponūtur. in ſingu. 329. incip. plures ſunt caſus.
Ex cōfeſſione tacita reſultante ex ſtatuto ꝙ cōtumax habeatur pro confeſſo ita validatur proceſſus nullus ſicut ex cōfeſſione expreſſa. in ſingu. 387. incip. taciti et expreſſi.
Confeſſio nō iurata nō ꝓbat. in ſing. 422. incip. quāte vtiliū. in fine.
Ille cui aliqd dr̄ in cōfeſſiōe cū iur̄o ſi nō eſt ſacerdos ſi ꝓducit in teſtem nō obſtante iuramēto tenet illud reuelare. in ſin. 424. incip. accipe queſo.
Cōfeſſio facta in inſtr̄o guarētigie pōt reuocari tāq̄ erronea ēt poſt factū ꝑceptum guarētigie. in ſin. 452. inci. inſtr̄m guarentigie. qđ intellige ſolutis expēſis vt ibi item limita niſi talis cōfeſſio fuiſſet acceptata per partem vt ibi.
Cōfeſſio facta abſente pte lʒ plene nō probet: hoc fallit in cōfeſſiōe redacta in ſcriptis: vt puta in mercatore ſcribēte in ei9 libro aliquid abſente pte. in ſingu. 459. incip. vox viua.
Cōfinat9 q ꝓmiſit ſub pena nō exire cōfinia ſi tñ exiuit ꝓ vt iret ad cōplēdū votū nō cadit i penā. i ſin. 149. inci. vouētes.
Cōfirmatio: ſi ſupior iurat ſeruare ſtatuta ciuitatis: ꝑ tale iur̄m vr̄ firmare ſtatuta ciuitatis. in ſin. 17. incip. iur̄m.
Cōfirmatio ſuperioris tollit oēm defectum preterquam defectum iuris naturalis. in ſing. 79. inci. cōfirmatio.
Confirmatio ſuperioris tollit omnem defectum: qđ fallit qñ in re confirmabili eſt vitium nō purgabile etiam a principio.

in ſing.79.incip.confirmatio.
Cōfirmatio lꝫ ſuppleat defectum exiſtentē in confirmato:tamen fallit quādo illud qđ cōfirmatur eſt falſum:qꝛ tūc illud nō cōfirmaẗ etiam cū quacūqꝫ clauſula.in ſing.163.incip.crimen falſi.
Confirmatio ſuperioꝛis validat inualidū. in ſing.196.incip.confirmatio.
Ubi cōcurrūt actꝰ validi ⁊ inualidi cōfirmatio ſuperioꝛis ſup illis extēdiẗ tm̄ ad actus validos in dubio:⁊ ſic potiꝰ confirmat validum quam validet nullū.in ſing.196.incip.confirmatio.
Cōfirmatio ſupioꝛis facta ex certa ſcientia nunqꝫ operaẗ niſi qñ ipſe pꝛinceps fuit certificatus de iniuria que fiebat alteri ex tali confirmatione.in ſing.440.incipi.pꝛinceps.⁊c.
¶Coniectura:in his q̄ ſunt difficilis pꝛobationis admittitur pꝛobatio per cōiecturas.in ſing.1.
Per cōiecturas q̄ arbitrio iudicis cōmittūtur pꝛobatur quod qs fecerit vulnus ad ſuā defenſionē vel homicidiū.in ſing.16 incip.tu ſcis.
¶Connexum:connexorū id ē eſt indiciū qđ amplius pluribꝰ modis:vt in ſin.251.incip.connexorum.
¶Cōſanguineꝰ:cōiūctio ſanguīs aliq̄r excuſat cōſanguineū ſi nō accuſat cōſanguineū de crīe leſe maieſtatis.in ſin.164.
¶Cōſcientia:q̄ſi aliqđ committiẗ cōſcientie alicuiꝰ nō r̄ceiꝰ dictū vel ſ…la ſine iufo. in ſing.402.incip.quāte vtilitas.
¶Cōſenſus:nō pꝛ̄ſumiẗ q̄ in cōtractu interuenerit cōſenſꝰ pꝛopinquoꝝ requiſitꝰ etiā ex diuturnitate tēpis ſi aliter non appareret.in ſing.523.incipi.diuturnitas.in fi.
¶Cōſentire:p̄ datione fideiuſſoꝛis de indicio ſiſti:⁊ de iudicato ſoluendo qs nō dicitur cōſentire in iudicē qđ limita vt in ſin.227.incip.per dationem.
Actus factus ex neceſſitate non infert conſenſum.in ſing.227.
¶Conſoꝛs cui cōpetit ius recuperandi rē alienatā a conſoꝛte an poſſit tale ius alteri vendere vel cedere.in ſing.64.incipiente in multis.
Statutū tollens omnē exceptionē contra inſtrumentū non tollit exceptionē compenſationis.in ſing.208.incipiente cōpenſatio ⁊c.
¶Conſtitutio pꝛecarij appoſita in inſtrumēto eſt maxime impoꝛtātie.vt in ſing.496.incip.conſtitutio.
Conſtitutio pꝛecarij appoſita ſuper re incerta nihilo operatur.in ſing.496.incip.conſtitutio.
¶Conſuetudo:iudex poteſt ex cauſa augere ⁊ minuere penā inductā a cōſuetudine.in ſing.182.
Conſuetudo: pꝛopter conſuetudinē delinquendi augeẗ pena.in ſing.378.inci.geminatio actus.
Conſuetudo vel pꝛ̄ſeuerātia referẗ ad duas vices.in ſing.378.inci.geminatio.
¶Contemptū:non faciens in contemptū non incurrit penā legis que vtiẗ verbis denotantibus dolum.in ſing.287.inci.tetigi tibi.
¶Contractus:faciens contractum cū aliquo intelligitur pꝛeſtare conſenſum illi contractui:licet hoc expꝛeſſe non expꝛimat.in ſingu.447.incip.faciens contractum.
Licet cōtractus ſimulatus non firmeẗ iuramento tm̄ hoc fallit niſi in tali contractu ſit appoſitum iuramentum ſuper hoc q̄ omnia cōtenta in dicto inſtrumēto fuerint ⁊ ſint vera:qꝛ tunc valet talis contractus.in ſingu.474.incip.contractꝰ ſimulatus.
In contractibꝰ attendiẗ quod fieri ſolet.in ſing.495.incip.in contractibꝰ.
Cōtractus cenſualis differt a cōtractu emphyteutico:adeo ille qui teneẗ ſoluere cēſum:licet ſtet per multū tempus qđ non ſoluit nō tm̄ cadit a iure ſuo.in ſing.95.incip.contractus.
Conctractꝰ in dubio magis pꝛ̄ſumiẗ cēſuarius quā ēphyteuticariꝰ.in ſing.96.incip.contractus.in fi.
In cōtractibꝰ maſculinū non cōcipit fe.in ſing.191.incip.ſepius.
¶Contrahens ſi renunciat iuri ſibi competenti quod non intelligit vel renunciat clauſulis cuius impoꝛtantiam non intelligit:talis renunciatio eſt nulla.in ſingula.18.
¶Contumax:ad hoc vt quis dicatur contumax requiritur trina citatio vel vna peremptoꝛie:quod tamen fallit quāde

par citat parem: quia tanc ſuffit vnica citatio. in ſing. 53. incip. ad hoc vt quis ꝛc. ꝙ etiā limita qñ citaꝛ pſona potēs q2 tūc ſufficit etiā vnica citatio. vt in ſingu. 91. inci. regulariter.

Licet ex forma ſtatuti cōtumax habeaꝛ pro cōfeſſo tñ qñ iudici liquet talē cōtumacē nō eſſe culpabilem licet ſit cōtumax iudex nō pōt nec d3 eū ꝯdēnare. in ſing. 72. incip. per totam.

Cōtumax nō dr̄ q nō ꝯparet eo q2 nō fuit citat9 ſm ſtilū curie. in ſing. 113. inci. ſtil9.

Cōtumax ſeu moroſus nō pōt allegare pendentiā litis quod ampita. vt in ſin. 239. incip. contumax.

Cōtumax nō audiꝛ niſi refectis expenſis et illis refectis nō audiꝛ etiā tunc ſi opponit exceptiones peremptorias. in ſingu. 377. inci. contumax. qð limita vt ibi.

Licet ver9 ꝯtumax excludaꝛ ab appellādo hoc tñ fallit in minore muliere ⁊ ruſtico in ſing. 377. incip. contumax.

Cōtumax in primo mādato ſi ſecūdo mandato paret an euitet penā pmi mandati in ſing. 491. incip. pluries.

¶ Copula carnalis ſeqnēs poſt ſpōſalia de futuro operaꝛ vt talia ſponſalia efficiantur de pñti. in ſingu. 500. incip. ſpōſalia.

Copula carnalis precedens ante ſponſalia de futuro ita facit talia ſpōſalia tranſire in ſpōſalibus de pñti ſicut facit ipſa copula poſt ſponſalia de futuro. in ſingul. 500. incip. ſponſalia.

¶ Corpus mortuū: qñ ſacerdos eſſet ſpoliatus corpore mortuo iā3 ſepulto nō eſt ante oia reſtituendus. in ſingu. 199.

Nō auditur creditor appellans ne corpus debitoris mortui ſepeliatur. in ſin. 164. incip. nemo debet.

¶ Creditor licet aliquo caſu poſſit cogi recipere pecuniam ſibi debita3 añ tēpus: hoc tñ fallit qñ debet recipere aliqd qð curſu tpis deterioraꝛ: q2 nūq̄ hoc caſu cogitur accipere ante tempus. in ſingu. 146. incip. creditor.

Creditor habens inſtrumenta3 debiti quo cautum eſt quod debitor capi poſſit ad omnem inſtantiam creditoris poteſt cū licentia iudicis ſeqneſtrare corpus mortuum debitoris ne ſepeliatur in ſingula. 199. incip. in iure.

Creditor negans rem eſſe ſibi pignoratam videtur repudiare ius pignoris. in ſing. 242. incip. tu habes.

Sicut licet creditori capere debitorē fugientem: ita hoc licet ei9 procuratori. in ſing. 243. inci. ſatis notum.

Creditor ſi dicit debitori ſuo ꝙ ſoluat debitū ſuum alicui tertio ſi talis debitor non ſoluit ſ3 pmittit ſoluere illi tertio etia3 p ſtipulationem non liberatur a creditore in ſing. 265. incip. fines.

Creditor habēs duos reos obligatos in ſolidū pōt cōuenire que3 vult: ꝙ limita vt in ſing. 278. inci. habens.

Creditores qui fuerūt negligentes in cōſequēdo creditū3 ſuum nō poſſunt poſtea agere cōtra bonorū poſſeſſores. in ſing. 360. incip. ſcribitur ꝛc. in fine.

Creditor non pōt cōuenire illū qui receptauit debitorē ſuū fallitū in domo vt illum exhibeat vel ſoluat intereſſe. in ſingula. 166. incip. aliqua tibi dixi.

Si ſunt plures tertij bonorū poſſeſſores in quos ſit facta bonoru3 alienatio a debitore in fraudē creditorū: hoc caſu creditor pōt eligere vnū ex illis poſſeſſoribus quē velit ⁊ eū in ſolidū ꝯuenire quatenus ad eum peruenit: nec teneꝛ oēs poſſeſſores pro rata ſimul conuenire. in ſingul. 390. incip. tu ſcis.

Creditor qui fecit carcerare debitorē ſuum poteſt etiā petere ſe immitti in poſſeſſionē bonorū ſuorū: q2 iſta duo tendunt ad eundem effectum. in ſing. 398. inci. dixi ꝛc. idem dicas econtra. vt ibi.

Creditor ſi dirigit nuntiū debitori ſuo cum cedula ꝙ mittat ſibi pecuniam vel rem ſibi mutuā ſi debitor dat pecuniam vel rē debitam illi nuntio ſi aufugit non eſt liberatus debitor. in ſing. 430. inci. cauti ⁊ oculati.

Creditor habens malū debitorē ſi remittit ſibi partē debiti vt conſequaꝛ reliquum pōt tñ repetere illud qð remiſit p condictionē ob turpē cauſam. in ſin. 432 incipien. ſepe contingit.

¶ Crimē leſe maieſtatis incurriꝛ per ſolam ſcientiā ſine reuelatione, qð limita niſi talis ſciētia nō poſſit pbari: q2 tunc non incurritur per ſolam ſcientiam ſine reuelatione. in ſing. 164. incipi. nemo d3.

Crimen leſe maieſtatis cōmittit ſolū ꝯ imperatorem vel papam nō aūt cōtra inferiores. in ſingu. 164. incip. nemo debet.

Crimen tēporis curſu abolit. in ſing. 454. incip. curſus temporis.

¶ De litera D.

Damnum quod quis ſua culpa ſentit ſibi imputet. in ſing. 350. incipit. damnum.

¶ Debitor fugitiuus pōt capi per creditorē et duci ad iudicē nedū qñ eſt in fuga ſed etiā qñ ſunt aliqua ſigna euidētia ꝙ vult fugere. in ſing. 43.

Debitor fugiēs ſi ſit clericus pōt capi a creditore laico ſine incurſu excōmunicationis. in ſing. 43. inci. debitor.

Occultans ſcienter debitorem alienum nō tamē tenetur ad ſoluendum debitū creditori. in ſing. 43. incip. debitor.

Notificās debitori ꝙ aufugiat quia creditor vult facere eum capi ſi debitor aufugiat talis nūtians tenetur creditori ad ſoluēdū debitū. in ſing. 137. incip. clarū.

Si debitor legat creditori cōfunditur actio qđ tñ limita in ſingu. 162. incipi. tu ſcis.

Debitor fugitiuus ſicut pōt capi per creditorē ita capi pōt per eius procuratorem. in ſing. 243. incip. Satis notum.

Debitor debitoris non pōt capi ad petitionē creditoris forenſis etiā ſtante ſtatuto ꝙ debitor debitoris capiatur ad petitionē creditoris. in ſing. 253. inci. forenſis.

Ad capiendum debitorem ſuſpectum que ⁊ quot requirantur ex parte creditoris. in ſing. 282. incip. creditor.

Licet plura requirantur fieri ⁊ doceri ꝑ creditorem ad hoc vt poſſit capi facere debitorem ſuſpectū de fuga tñ ſufficit eius iuramētū ꝙ habet ipſum ſuſpectum de fuga licet aliter nō faciat fidem de alijs requiſitis in ſin. 282. incip. creditor.

Debitor ſuſpectus de fuga nō pōt capi niſi talis ſuſpitio emerſerit poſt cōtractum vel obligationem: ſecus ſi antea. in ſin. 294. incip. tolle moras.

Debitor ſuſpectus nō poteſt capi ꝓpter ſuſpitionem fuge qñ preſumptionē ſuperuentam creditor ſciuit ⁊ tacuit per multum tēpus. in ſing. 284. incip. tolle moras. Et quantū ſit multū tēpus vide ibi.

Debitor in diem non pōt cogi ſoluere ante diem. qđ tñ fallit in fiſco. qui ꝓpter ſuas neceſſitates occurrentes pōt cogere debitores ſuos ante diem. in ſin. 355. inci. debitor ⁊c.

Debitor fugitiuus poteſt capi ante diē ſolutionis fiende. in ſing. 355. ibidem.

Tertius inuito creditore nō poteſt ſoluere pro debitore canonē emphyteuticū niſi volens ſoluere pretendat aliquid intereſſe. in ſing. 368. incip. licet. tertius.

Debitor nō liberatur ſi dat rē debitā nuntio creditoris habenti cedulam creditoris in qua dr̄ ꝙ mittat ſibi pecuniam vel aliā rē debitā: nā ſi ille nuntius aufugiat cū re debita nō eſt liberatus debitor. in ſing. 430. incip. cauti ⁊ oculati.

¶ Decretum: ſi iudex reperit ſe deceptū in interpoſitione decreti poteſt illud motu proprio ex ſuo mero officio reuocare. in ſing. 320. inci. ſepe contingit.

Ubi reperitur decretum iudicis interpoſitū cū cauſe cognitione ceſſat ꝑſumptio fraudis. in ſin. 399. inci. multi iudices. ⁊ in ſing. 438. incip. lex.

Illud qđ dr̄ ꝙ preſumitur pro decreto iudicis hꝫ locū in maiorib9 iudicibus ſecus aūt eſt in minorib9. in ſin. 438. inci. lex.

¶ Defenſio: iſtud ꝙ qs occiderit vel vulnerauerit ad ſuam defenſionem probatur per teſtes deponentes de credulitate in ſing. 19. inci. tu ſcis.

Feciſſe ad defenſionē ſuam probat ꝑ coniecturas que iudicis arbitrio cōmittunt. in ſing. 19. inci. tu ſcis clarum eſſe. in fin.

Cōfitens feciſſe homicidiū ad ſui defenſionem nō dꝫ puniri pena mortis ſi aliter nō conſtat de ipſo maleficio niſi ꝑ dictā ſuam confeſſionem. in ſing. 185. inci. cōfeſſio inquiſiti.

Defenſio non poteſt tolli etiā a principe in cauſis criminalib9 etiā de plenitudine poteſtatis. in ſing. 388. inci. defenſio.

Defenſio i crialib9 nō pōt tolli ꝑ aliqđ ſtatutū: ꝑ aliquā cōſtitutionē nec ꝑ aliquā ꝯceſſionē arbitrij ⁊ iudex dꝫ dare terminū defenſionis reo etiā ipſo nō petente in ſing. 388. incip. defenſio.

¶ Delictū ⁊ delinquēs in dubio delictū nō ꝑſumit: qđ tñ fallit vbi tractat de vtilitate aīe. in ſing. 151. inci. ſemper in dubijs

Delinquens vltra propoſitū an puniatur. in ſing. 176. incip. Uoluntas.

Delictum commiſſum ſine dolo an puniatur vide late remiſſiue in ſing. 176. incip. voluntas. poſt princ.

Delictū ſi aliter nō eſt pbatū niſi p confeſſionē rei dicētis. ꝯfiteor me occidiſſe ad mei defenſionē delinquēs ipſe nō pōt puniri pena mortis. i ſin. 185. inci. cōfeſſio.

In delictis ad fauorem rei attenditur initium ⁊ non finis. in ſing. 225.

Paria delicta mutua cōpenſatiōe tollūtur ꝙ amplia vt in ſing. 234. incip. paria.

Propter enormitatē delicti licitum eſt iura trāſgredi: qḋ limita ⁊ reſtringe ſolū locū habere in maioribus magiſtratibus vt in ſing. 244. incip. tu ſcis illud.

¶ Detentator qui non habet poſſeſſionē ciuilem nec naturalem ſed ſolā detentationem habet officium iudicis vt ſibi reſtituatur detentatio ablata vel vt in eā defendatur. in ſing. 406. incip. capias.

¶ Dictio pluries verificatur in duabus vicibus in ſing. 368. incip. geminatio.

¶ Dignitas: priuilegium durat etiā finita dignitate: qḋ amplia vt in ſing. 107. incip. priuilegiū. de quo etiā in ſingu. 179. incip. viget communiter ſtatutum.

Dignitas queſita vxori per maritum durat etiam mortuo marito. in ſing. 179. inci. viget communiter ſtatutum.

¶ Dilatio: petens dilationē ad ſoluendum videtur approbare ſniam et renunciare appellationi: quod etiā procedit ſi talis dilatio ſit petita a procuratore et non a domino. in ſing. 186. incip. tu ſcis.

Dilatio ſi petatur ab vna parte ad producendum teſtes de longinquis partibus debet dari licet excedat terminum ſtatuti de finienda cauſā: poteſt tamen dari dictus terminus cum comminatione quod ſi non probauerit mulctabitur. in ſingu. 384. incip. dixi tibi ⁊c.

¶ Diſpoſitio: illi qui nō poſſunt diſponere non poſſunt penā adijcere diſpoſitioni. in ſing. 312. incip. illi qui non poſſunt.

Diſpoſitio teſtatoris facta in vno caſu porrigitur ad alium caſum ex tacita et veriſimili mente teſtatoris. in ſingula. 499. incipiente licet diſpoſitio. quod tamen limita vt ibi.

¶ Diuiſio: in diuiſione bonorum feudaliū non ſufficit vnum vaſallum prouocare ſed debent omnes vaſalli concordare et conuenire ad diuiſionem. in ſingula. 9. incip. nemo.

¶ Diuturna preſtatio facta ex mera liberalitate non inducit obligationem: quod tamen fallit in preſtatiōe diuturna que fit in piam cauſam: quia ex tali preſtatione quis obligatur. in ſing. 192. incip. diuturna preſtatio.

¶ Diuturnitas temporis operat̄ vt omnia preſumantur ſolenniter facta: quod tamen fallit in mandato ad vendendum: emendum: compromittendum: vel ſimilia que nunꝙ preſumūtur ex diuturnitate temporis etiā ex curſu centum annorum. in ſingula. 323. incipien. diuturnitas ⁊c. ⁊ vide etiam de hac diuturnitate temporis in ſingulari. 463. incipiente: hec ſatis.

Diuturnitas temporis non operatur vt in actu vel cōtractu preſumatur quod interuenerit conſenſus propinquorum requiſitus niſi aliter probetur in ſingula. 323. incip. diuturnitas.

¶ Doctor: illi qui non poſſunt conſtituere vel auferre ſalarium doctoribus nō poſſunt imponere legem penalem depoſitario ne ipſis doctoribus ſoluat. in ſingul. 312. incip. illi qui non poſſunt.

¶ Dolus: conſtitutio puniens dolum vel temeritatē non comprehēdit hominem ſimplicem cōtrauenientem ſine dolo. in ſingu. 287. incip. tetigi tibi.

Dolus futurus nūꝙ intelligitur remiſſus. in ſing. 289. incip. dolus.

Si iudex in ſententiando fuit in dolo poterit a ſententia ſua appellari etiā ſi ſit factus iudex in illa cauſa cum clauſula appellatione remota. in ſing. 289. incipiente dolus.

Dolus: ad hoc vt contractus reſcindatur ratione doli adhibiti debet eſſe dolus qui cadat in prudentem virum vel qui caperet prudentem virum. alias non reſcindit contractum. in ſing. 407. incip. non omnis.

¶ Domus: licet qui inuitus nō poſſit extrahi de domo ſua fallit niſi talis dom⁹ minetur ruinam: qꝛ tunc poterit inuitꝰ

extrahi.in ſing.189.incip.tu audiuiſti.

Domus: habēs domu ruinoſam ex qua deformat ciuitas ſi nō pōt eam reformare vel alteri vēdere iuſto pretio poteſt petere a republica tm̄ q̄tū ſufficiat ad reparationē.in ſing.470.inci. habēs domū.

¶ Donatio inter virum ⁊ vxorem eſt prohibita regulariter: fallit in vno caſu poſito in ſing.50.incip.donatio.

Donatio in dubio nō preſumitur q̄ñ pōt capi alius ſenſus: ⁊ ideo infert ad notañ. verbū.in ſing.57.incip.non preſumitur.

Donatio cauſa mortis reuocat̄ p̄ penitētiā q̄ tñ fallit niſi donans decedat ſine herede: q2 tūc nō reuocatur per penitētiam. in ſing.63.incip. donatio cauſa mortis.

Donatio cauſa mortis ad ſui confirmationem non requirit additionem hereditatis.in ſing.63.incip.donatio.

An in donatione habeat locum diſpoſitio l.quoties.C.de rei vendi.in ſing.82.incip.volo tibi.in fi.

Donatio cauſa mortis an ſit cōtractus vel vltima voluntas.in ſing.136.incip.longa profecto.

Donatio cauſa mortis reuocat̄ ſi inter donantem ⁊ donatarium veniant inimicitie in ſing.136.incip.longa.

Donatio cauſa mortis reuocatur ſi donās voluntarie nulla neceſſitate cogēte rem donatam alienauerit.in ſingu.136.incipiente longa.

Licet donatio facta inter cōiuges firmetur morte donantis: attñ ſi inter ipſos cōiuges ſit facta donatio propter merita tūc ad hoc vt valeat debebunt probari merita nec ſtabitur aſſertioni donantis.in ſing.262.incip.q̄ potui.

Prohibitio donatiōis facte filiofamili. nō extēditur ad filium famili. ſenatoris vel alterius dignitatis.in ſing.273.incip. notiſſimum.

Donatio cauſa mortis facta per maritum vxori operatur q̄ ſi poſtea maritus committat delictum propter quod bona ſua debeant confiſcari q̄ non confiſcabuntur ſed poterūt defendi ab vxore.in ſing. 316.incip.accipe notabile.

Donatio alias inualida eſt valida ſi ſit reciproca vel viciſſitudinaria.in ſingula. 333.incip.pactum.

Donatio remuneratoria nō poteſt reuocari propter ingratitudinem.in ſingulari. 333.incip.pactum.

Donans tenetur de euictione quando donatio eſt remuneratoria.in ſing.345.incip.pactum.in fi.

Donatio inducitur per taciturnitatem: et ideo ſi vnus fratrum dat dotem filie ſue de bonis communibus et fratres ſunt preſentes ⁊ tacens videntur donare illi nepti dictam dotem.in ſing.344.incip. taciturnitas.circa fi.

¶ Dormiens: ſtatutū ſeu lex puniens offendentem aliquem in veſtibus non habet locum in offendente dormientem in veſtibus.in ſing.188.incip.capitulum.

¶ Dos data a patre vſurario filie ſue non pōt poſt mortem vſurarij repeti.a creditoribus ipſius vſurarij ab ipſa filia ſeu a marito.in ſingul.67.incip. mulier recipiens ⁊c. quod tamen limita vt ibi.

Statutum vel pactum de lucranda dote nō habet locum vbi matrimonium eſt illicitum.in ſing.129.incip.dum eſſem.

In dote lucranda inſpicitur domiciliū viri ⁊ non vxoris.in ſingu.297.incip.dubia probatio.

Dos: licet dos ſit priuilegiata tamen ſi concurrit cū re magis priuilegiata dos ſuccumbit.in ſing.324.incip.mulier.

Dos data filie proprie per vnum fratrem de communibus bonis fratrū in preſentia fratrum ſi tacent videntur illam dotem ei donare ⁊ nihil proteſtētur.in ſingulari.344.incipiente. Taciturnitas ⁊c. in fine.

Si maritus eſt confeſſus habuiſſe et recepiſſe dotem vxoris a patre vxoris vel ab aliquo affine poteſt ſi non ſoluatur opponere exceptionem non numerate dotis tempore debito: ſecus ſi confeſſus ſit habuiſſe ⁊ recepiſſe dotem a quodam tertio extraneo quia tunc non poterit opponere.in ſingul.345. incipiente maritus.

Verba enunciatiua in dote probant et diſponunt.in ſingul.442.incipiē. vulgata iuris regula.

Dos probatur per preſumptiones et coniecturas.in ſingula.442.incipiē. vulgata iuris regula.

Statutum

Statutum generaliter disponens circa in-
strumenta nõ comprehendit instrumen
ta dotalia. in singulari. 442. incipiente
vulgata iuris regula. ⁊c.

¶ Duo rei: habẽs duos reos obligatos in
solidum non potest vnum solũ conueni-
re nisi primo aliũ etiã requisiuerit ⁊ fue-
rit in mora. in sing. 278. incip. habens.

¶ De litera. E

Ecclesia. bona ecclesie si sunt ab ali-
quo pignorata hebreis de-
bẽt restitui ipsi ecclesie sine
aliq̃ expẽsa nec priuilegiũ iu-
deorũ hꝫ locũ in talib9 bonis ecclesiasti-
cis hebreis pignoratis. l fin. 13. ici. volo.

Ecclesia debet esse cultrix iustitie. in singu-
la. 82. incip. volo tibi.

Ecclesia si est substituta filius naturalis eã
non excludit. in sing. 131.

Ecclesiastica res nõ potest alienari sine so-
lennitate. quod tamen fallit in duobus
casibus positis in singul. 132. incipiente
in alienatione ⁊c.

Tenens notorie ecclesiã iniuste non debet
citari sed ab ep̃o potest spoliari de facto
sicut de facto se ingessit. in sin. 182. inci.
nemo priuandus. circa medium.

¶ Emologatio laudi operatur vt emolo-
gans non possit vlterius venire contra
laudum: quod tñ fallit in ecclesia. in sin-
gu. 161. incip. emologatio.

¶ Emphyteusis et emphyteuta. Emphy-
teuta alienans partem suam in alium
emphyteutam irrequisito domino non
cadit a iure suo licet alias secus. in sing.
28. incip. emphyteuta.

Emphyteuta alienans rem irrequisito do-
mino non cadit a iure suo quando alie-
natio est nulla. in singula. 28. incipiente
emphyteuta.

Emphyteusis simpliciter recepta ab ali-
quo intelligitur pro se ⁊ filiis masculis:
licet de illis nulla sit facta mentio. in sin
gu. 160. incip. pater ⁊ filius.

Emphyteuta nõ soluẽs canonẽ intra bien-
nium vel trienniũ cadit a iure suo qđ am-
pliat in sing. 226. ici. Emphyteuta ⁊c.

Emphyteuta tertius non põt soluere cano
nem p emphyteuta inuito domino nisi
ipse tertius pretendat aliquod interesse.
in sing. 368. incip. licet tertius.

Emphyteuta nõ soluens canonẽ per trien-
nium nõ cadit a iure suo q̃si in illo trien
nio solũ percepit vnũ recollectũ rei em-
phyteutice. in sing. 409. incip. tu scis.

Emphyteuta si ex pacto conuento cum dño
rei tpe locationis vult finita emphyteu-
si eleuare ⁊ asportare sua melioramenta
non potest si dñs offert sibi precium non
obstante dicto pacto. in sing. 410. incip.
quidam nobilis ciuis.

Emphyteuta seu conductor perpetuus alie
nans rem irrequisito domino cadit a iu
re suo qđ intellige dummodo rem tradi
derit vel cõstituerit se precario nomine
emptoris possidere. in singu. 412. incip.
plures sunt cause.

Si emphyteuta qui alienauit rez irreq̃sito
dño illã rem emat nõ ppterea per hoc
euitat caducitatẽ a iure suo. in sing. 412.
inci. plures sunt. in sin. 443. inci. postq̃.

Quando emphyteusis est finita propter ge
nerationem finitam ⁊ res est reuersa ad
dominum: tunc descendẽtes emphyteu
te possunt petere illam rem sibi cõfirma
ri ⁊ si dñs hec eis denegauerit possunt
appellare ad superiorem. in singu. 419.
incip. licet in re sua.

In cõtractib9 emphyteuticis semp attendi
tur cõsuetudo: ideo simplex pmissio fa
cta dño rei emphyteutice intelligit̃ ſm
qđ est ɔsuetũ. in sing. 425. incip. ɔtctib9.

Licet emphyteuta nõ possit rez emphyteu
ticã alienare inuito vel inscio dño tamen
potest ipsam rem emphyteuticã dare in
dotẽ filie sue vel filio in donationez pro-
pter nuptias. in sin. 443. ici. postq̃ sum.

Emphyteuta qui non soluit canonem de-
bito tempore an possit moram purgare.
in sing. 463. incip. rigore iuris.

Res simplr̃ data in emphyteusi per ꝯtractū
tñ censetur data in tertiã gñationẽ si ita
est ɔsuetũ. in sing. 495. incip. in ɔtctibus.

Concessio facta in emphyteusi simplr̃ p se
filiis intelligitur etiã de nasciturus si ita
erat cõsuetũ. in sing. 495. inci. in ɔtctib9.

¶ Emptio et venditio requirit precium: et
testes deponentes super ea non probãt
nisi deponant de certo precio. in sin. 38.
incip. emptio. de quo etiam. in sing. 105.
incip. vbi enim q̃.

¶ Excuſſio nedū in bonis principalis debitoris. ſȝ ēt in bonis fideiuſſoris reqrit ad hoc vt ad carcerationē pncipalis debitoris poſſit deueniri. l ſin. 3. ici. ad hoc

Excuſſio ꝯ principalē debitorē ſiēda eſt nō obſtāte ꝙ alias ſit facta excuſſio ꝯ eum qñ de nouo ei ſupueneſt bōa. l ſin. 141.

¶ Executio pſonalis nō pōt fieri cōtra debitorem cedentis ad inſtantiā ceſſionarij niſi prius de ceſſione diſcutiat citato debitore etiā ſi cautuȝ ſit a ſtatuto vel ex forma inſtrumēti ꝙ ad merā voluntatē creditoris debitor capiat. in ſing. 26. incip. licet ex forma.

¶ Executor mer9 executor nō tenet exeq̄ ſentētiā quā videt iniuſtā qđ intellige i cauſa criminali vbi tractat de dāno ſeu preiudicio irreparabili. in ſing. 349. incip. in his in quibus ⁊c.

¶ Eximēs debitorē recte captū de manib9 familie tenet creditori ad ſoluēdū debitū tanꝗ̄ ſi pro eo fideiuſſiſſet ꝙ amplia vt in ſing. 137. incip. in iure.

Eximens reum criminis de manibus familie punit pena mortis. in ſin. 273. incipi. notiſſimum. in vlt. col.

¶ Exitiij terrarū nō tenent cōparere in loco a q̄ ſunt expulſi. in ſin. 311. inc. citat9.

¶ Expenſe victus victori dȝ ꝯdēnari in expēſis ꝙ amplia. vt l ſin. 207. inci. vict9.

Si eſt ſtatutum in loco ꝙ victus victori cōdemnet in expēſis iudex in ſententia nō poteſt abſoluere victū ab expēſis: ⁊ ſi cū abſoluerit non valet ſententia. in ſingu. 207. incip. victus.

Expēſe cōuētionales differūt ab expēſis iudicialib9. in ſing. 237. inci. expenſe.

Habēs iuſtam cauſam litigādi non excuſatur a penis cōuētionalib9. in ſingu. 237. incip. Expenſe.

Si iudex abſoluit ptes ab expēſis intelligitur ſolū ab expēſis iudiciū nō autē ab expenſis conuentionalibus. in ſing. 237. incip. expenſe.

Expenſe licet victus victori debeat condēnari in expenſis tñ hoc nō habet locuȝ vbi actor probat per vnū teſtē et ſupplet per iuramētū ſibi delatū in ſupplemētū ꝓbationis ſi reus etiā habet vnū teſtem pro ſe vel ſaltem aliquā ꝑſumptionem. nā tali caſu re9 ſuccumbēs nō debet cōdemnari in expenſis. in ſing. 485. incip. memini me alias.

¶ Extēſio: l ȝ extenſio fiat de vno caſu ſimili ad aliū caſum hoc eſt verū qñ tractat de rebus: ſecus qñ tractat de pſonis. in ſing. 499. incip. licet diſpoſitio.

¶ De litera F.

FAcere. Ille q̄ tenetur aliqđ facere ſub pena nō cadit i penā ſi hoc nō facit niſi fuerit interpellat9 ad faciēđ. qđ fallit niſi etiā ſtatutū euȝ arctet ad faciēdū vltra particularē obligationē. in ſin. 341. inci. ille q̄ tenetur.

Si eſt in arbitrio priuati aliquē actum facere nō poterit illud facere poſtꝗ̄ eſt ſibi oppoſitum ꝙ non fecit illud. in ſingu. 489. incip. qñ a lege vel a ſtatuto.

¶ Factū de facto: de facto reuocatur in ſingu. 195. incip. nemo.

¶ Fallere ⁊ fallētia: ſtatutū volens ꝙ bona filiorū ⁊ vxoris poſſint capi pro fallentia pꝛis vel mariti valet. in ſing. 224. incip. filius nō tenet ⁊c. et ibi vide rationem.

¶ Falſum: crimē falſi eſt enorme ⁊ deteſtabilius aliis criminibus. in ſing. 163. incip. crimen falſi.

¶ Fama: ad hoc vt inquiſitio poſſit formari ꝯ aliquē oportet ꝙ fama ſeu diffamatio pcedat ꝯ eū: qđ tñ limita vt in ſingu. 14. incip. ad hoc vt inquiſitio.

Fama ſola non facit indiciū ad torturā fallit in vehementi fama: ⁊ in fama que habuit ortū ab honeſtis perſonis. in ſingu. 97. incip. fama.

Si fama eſt nuda ⁊ reus propter illā tortus cōfiteat ⁊ pſeueret non valet talis ꝯfeſſio. in ſing. 97. inci. fama.

Fama vehemens que dicat relinquit arbitrio iudicis. in ſing. 97.

Ad ꝓbandū famā laic9 admittit ꝯ clericū in ſing. 98. inci. Laicus.

Fama ville nō ſufficit vbi i ville nō ſunt niſi duo vel tres homines tñ. in ſing. 232. incip. Capias vnum.

Fama: teſtes non dicentes a quibus audierint licet nō ꝓbent famā tñ faciunt magnā fidē. in ſing. 477. incip. in teſtibus.

¶ Familiaris. familiares repelluntur a teſtimonio: quod tamen fallit in duobus

caſibus poſitis in ſin.5.

¶ Famulus q̄ nō habet ſalariū admittitur ad teſtificandum pro domino. in ſing.5. incip.regula.

Si mitto tibi famuliū meū cū pollice in qua ſcribo tibi q̄ mittas mihi veſtē meam ſi tu das illam veſtē illo famulo meo ⁊ aufugiat cum illa re mea tu non es liberatus. in ſing.430.inci.canti ⁊ oculati.

¶ Feudum: bona feudalia ſeu emphiteuticalia que trāſeunt in filiū vt filiū etiam ſi non eſſet heres patris non computātur ſibi in quartam debitā iure nature nec in trebellianicam vel falcidiam. in ſing. 32. incip.bona feudalia.

In feudis non habet locū diſpoſitio.l.quoties.C.de rei ven.in ſing.82.

Feudatarius nō perdit feudum ꝑpter delictū dn̄i: imo vaſalli ꝑpter delictum dn̄i efficiunt̄ frāchi. in ſin.122.inci.Uaſall9.

Feuda non confiſcant̄ propter delictū dn̄i in preiudicium feudatarij. in ſingu.122. incip.vaſallus.

Feudum ſimpliciter receptū ab aliquo vel emphiteuſis intelligitur receptum ꝑ ſe ⁊ filijs maſculis: licet in inueſtitura nulla de filiis ſit facta mētio in ſing.160.incip.pater filius.

Licet regulr̄ mulier ſeu femina non ſuccedat in feudo hoc limitat̄ duob9 modis. in ſing.411.inci.femine.

¶ Fideiuſſor: ſi plures rei debendi cōſtituūtur ⁊ in rei veritate ad vnū tantum peruenit pecunia ille habetur loco principalis debitoris: alij vero loco fideiuſſorū habent̄ ⁊ gaudent beneficio fideiuſſorum. in ſingu.2.

Obligatio fideiuſſoria tranſit ad heredes qđ fallit in fideiuſſiōe facta ꝑ maleficio q̄ extinguit̄ morte fideiuſſoris. qđ tn̄ limita vt in ſin.159.inci.Obligatio.

Fideiuſſor h₃ regulariter bn̄ficiū excuſſionis qđ bn̄ficiū in tn̄ operat̄ q̄ ſi principalis debitor eſt forenſis ⁊ in domicilio ſuo eſt idoneus ⁊ ſoluendo ad hoc vt fideiuſſor poſſit cōueniri in loco vbi fideiuſſit neceſſe eſt vt primo fuerit facta excuſſio i bonis ꝑncipalis etiā ſitis extra territoriū iudicis vbi iudiciū agit̄ in ſin. 220.incip.fideiuſſor. qđ tn̄ limita vt ibi.

Per dationem fideiuſſoris de iudicio ſiſti ⁊ de iudicato ſoluēdo ſatiſdās nō dr̄ cōſentire in iudicē adeo q̄ poſtea non poſſit opponere exceptionē declinatoriam: qđ tn̄ limita vt in ſing.227.

Fideiuſſor ſi fideiuſſor carcerat9 promittit ſoluere illud qđ reſtabit debitor carceratus facta rōne vel calculo: ſi carcerat9 moriat̄ anteq̄ faciat rōnem vel calculū fideiuſſor eſt liberatus in ſingu.304.incip.animaduertant.

Fideiuſſor qui promiſit pro actore ſi ſuccubuerit in cā tūc ſi iudex ꝑnūciat inſtātiā cauſe eſſe peremptā fideiuſſor nō tenet̄ ad aliqđ in ſing.313.inci.diligenter.

Si fideiuſſor ꝑmittit ſoluere libere ſine aliqua exceptione ꝑ hoc tn̄ nō intelligitur renūciaſſe bn̄ficio de fideiuſſorib9 quin prius debeat excuti ꝑncipalis q̄ ipſe fideiuſſor. in ſing.332.inci.credo te ſcire.

Iurās nō fideiubere ꝑ aliquo poteſt ꝑ aliquo fideiubere ꝯducto in neceſſitate ꝯſtituto ⁊ v₃ fideiuſſio.i ſing.359.inci.iur₃.

¶ Fideicōmiſſum valet alienatio rei ſubiecte reſtitutiōi fideicōmiſſi quādo fit ab ignorāte. in ſing.31.incip.Ualet.

¶ Fides frāgenti fidem fides frangat̄ eidē qđ etiā h₃ locū nedū in promiſſiōe ſimplici ſed etiā in ꝑmiſſione iurata. in ſin. 42.incip.frangenti fidē. Et limita predictam regulam. vt in ſing.145.inci.frangenti fidem.

Graue eſt fidem fallere: et deus etiam obligatur ex fide. in ſing.148.

Nullus eſt dolus ſi fides predonibus non ſeruatur. in ſing.177.

¶ Fili9: filiorꝫ appellatiōe i penalib9 nō venit naturalis tn̄. in ſin.139.ici.dixi tibi.

Filius preſens ⁊ tacens obligatur ex matrimonio ꝯtracto ꝑ parētes: qđ limita niſi cauſa cognita conſtaret filiū vel filiā ob reuerentiam parentū vel alterius ipſorꝫ tacuiſſe. in ſing.147.incip.filius.

Filius non tenet̄ ſoluere debita patris nec ecōtra: ⁊ ſtatutū aliter diſponens nō v₃ in ſingu.224.incip.filius non tenetur.

Statutum volēs. q̄ bona filiorū ⁊ vxoris et etiā ipſi filij poſſint capi ꝑ debito fallentie patris valet in ſing.224.incipi.fili9.

Filius: appellatione filiorū regulariter cōprehendunt̄ nepotes: qđ fallit in aliquibus caſibus poſitis in ſingu.303.incip.

filiorum appellatione. Et in ſingul.317. incipiente.filiorum.
Filiorũ appellatione cõprehẽdunt maſculi ⁊ femine regulr: qđ limi. pluribꝰ modis vt in ſingu.317.inci.filiorũ appellatiõe.
Filiorum appellatione an veniant nepotes ex filijs: vide in ſingu.317.incipiente. filiorum.in fine.
Filiorũ appellatione nõ cõprehẽdunt adoptiui in cõceſſiõe emphyteoſis in ſing. 350.inci.dãnũ.qđ limita tñ vt ibi ⁊c.
Filius tenet reddere rõnem adminiſtrationis de his que viuente adhuc patre adminiſtrauit: licet pater illam nõ petierit in ſing.493.inci.iuſtum ⁊ equum.
Filius naturalis quot modis legitimetur vide infra in verbo legitimatio.
Filiꝰ naturalis nõ põt legitimari p reſcriptũ pncipis q̃ties põt legitimari p ſubſequẽs matrimoniũ.i ſing.130.inci.dixi.
Filius naturalis excludit ſubſtitutum: ꝙ tamen fallit niſi eccleſia ſit ſubſtituta .in ſingu.491.inci.tu ſcis.
Si filius naturalis facit offenſam inimico patris: cũ quo ipſe pater fecit pacẽ ⁊ pmiſit ſub pena pro ſe ⁊ filijs de illo non offendendo. hoc caſu pater nõ tenet in ſingu.139.inci.dixi tibi.
Filius naturalis non legitimatur per ſubſequens matrimoniũ: ſi alij filij legitimi ⁊ naturales adſunt niſi tpe ſecuti matrimonij fiant inſtrumenta dotalia. in ſingu.150.incip.in materia.
Filius Baſtardus: filio baſtardo non põt aliquid relinqui recta via.in ſing. 143. incip.filio baſtardo.
Licet legitimus natꝰ ex ſpurio poſſit inſtitui: nõ tñ hʒ locũ hoc in nepote nato ex inceſtuoſo: q2 talis a nullo ex parẽtibus inſtitui põt.i ſin.143.inc.filio baſtardo.
¶ Filiuſfamilias nõ põt eſſe i iudicio ſine cõſenſu pr̃is i ſing.40.ici.filiuſfamilias.
Filiuſfamilias põt vendi a patre propter famẽ: quod tñ fallit in filio preſbytero. in ſingu.101.incip.pater poteſt.
Si nõ vʒ actꝰ factꝰ a fi.fa.ſine cõſenſu pr̃is ⁊ nepos vult facere ƺctũ validũ reqrit cõſenſus aui ⁊ nõ patris.in.ſing.120.
¶ Fiſcus põt intra quinquennium petere bona derelinquẽs ſibi confiſcata alias elapſo quinquennio non poteſt illa petere.in ſingu.317.inci.bona.
Res phibita alienari nõ põt deuenire in fiſcum in ſin.314.inci. phibitio alienationis ⁊c.qđ tamen limita vt ibi ⁊c.
Iura que non poſſunt in extraneum heredem tranſire nõ poſſunt etiã tranſire in fiſcũ in ſing.314.inci.prohibitio alienationis.quod tamen limita vt ibi.
Cautelam vt fiſcus excludat a bonis delinquẽtis.vide in ſing.316.inci.accipe no.
Fiſcus propter ſuas neceſſitates occurrentes põt exigere ſuos debitores ante diẽ in ſing.355.incip.debitor.
¶ Flumen publicũ nõ venit appellationis vie vel ſtrate publice: ſecus autẽ in ponte ipſius fluminis.in ſingulari.68.inci. Statuto cauetur.
¶ Forenſis: forenſiũ bona ſi ſunt furto ſubtracta ⁊ iudeis pignorata debẽt eis reſtitui ſine aliqua ſolutione non obſtante priuilegio iudeoꝝ ꝙ hoc caſu ceſſat i forenſibus.in ſing.13.inci.volo tibi dare.
Forenſis nõ eſt de pplo ⁊ ſic ius populi nõ dʒ tueri lʒ ſciat conſpirationẽ ⁊ eam nõ reuelet non debet puniri.in ſing.164.
Forenſes nõ ligantur ſtatuto ciuitatis nec gaudent beneficio ſtatuti ipſius ciuitatis.in ſing.253.inci.forenſis.
Statutũ arctãs cõitatẽ ad emẽdationẽ dãni alicui dati nõ arctat eã qñ paſſus dãnũ eſt forenſis.in ſing.253.incip.forẽſis.
¶ Fornarius: ſi fornarius ſe obligauit coquere panẽ alicuius familie ſi illa familia augetur non poteſt petere maius ſalarium.in ſingu.134.incip.tu ſcis.
¶ Forum ſortitur pluribus modis ⁊ ex pluribus cauſis: ⁊ etiã ſortit ſolũ ex mãdato ad delinqnẽdũ.in ſin.404.inci. forũ.
Ad cognoſcendum ad quem forum ſpectet cognitio delicti attenditur ſtatꝰ in quo quis erat tempore delicti.in ſingu.480. incip.apud doctores.
¶ Frater non poteſt occidere fratrem bannitum ſtante ſtatuto ꝙ bannitus poſſit impune occidi.in ſingu.210.
Frater ſi vnus fratrum eſt ſolutus recipere oẽs introitus ipſorũ fratrũ tunc ipſe tenetur reſtituere dotem fratrum quã dederunt vxores ipſis fratribus q2 pſumitur ꝙ ipſe eum habuerit in ſing.356. incipiente argumentum a ſolitis.

¶ Fratres mendicātes ſunt incapaces bonorū immobiliū ꝙ intellige. verum quo ad retinendum talia bona ſecus autem illa volunt vendere ⁊ conuertere pecuniam in ſuis neceſſitatib9 quia poſſunt. in ſing. 132. incip. in alienatione.

Si fratres ſunt preſentes qñ vnus fratrum dotat cum ſ filiā de bonis cōibus ⁊ non cōtradicunt videntur eis donare dictā dotē. in ſingu. 344. incip. taciturnitas.

Si duo fratres vel ſocij habēt domū cōmunem ⁊ vnus ipſorum vult eam habitare alius vult eã locare quis preferatur. in ſingu. 369. incip. mille hominum.

Frater qui ſtetit in cōmunione cum fratribus ⁊ omnia bona adminiſtrauit quādo volunt ſe diuidere tenetur reddere rationem adminiſtrationis. in ſingula. 493. incip. iuſtum ⁊c.

Frequēter: illud dicit frequēter fieri qđ bis fit. in ſing. 378. incip. geminatio.

Per frequētationē vie oritur indicium ꝯ frequentantē de maleficio cōmiſſo in dicta via in ſing. 378. inci. geminatio. circa fi.

¶ Fuga nō ſemꝑ facit indiciū ad torturam vt puta qñ q̄s aufugit poſtq̄ fuit accuſatus vel inq̄ſitus. in ſing. 119. incip. fuga.

Caſu quo fuga inducat aliquā preſumptionē vel indiciū cōtra aliquē tūc talis preſumptio taliter inducta per fugam tollitur per iuramentum ipſius fugientis. in ſingu. 115. incipien. fuga. circa finem.

Fuga nō facit indicium ad torturam qñ fugiēs iam erat inquiſitus vel accuſatus de delicto: ſecus ſi aufugit ante inquiſitio. vel accuſatio. qꝛ tūc facit indiciū ad torturā: ⁊ idē eſt qñ erat timor vel ſuſpitio de inquiſitione vel de accuſatione fienda: quia tūc fuga nō facit indiciū. ī ſingulari. 427. inci. ſepiſſime.

¶ Fur ⁊ furtū: promittēs furi ꝙ ſi indicat fures nō agetur cōtra eum tñ ſi fur indicat fures poterit agi cōtra eum non obſtante tali promiſſione in ſingula. 177. incipi. malitijs.

Si nō poſſum a te recuperare rem meam poſſum equalem rem furtiue accipere. ī ſingu. 177. inci. malitijs.

Fur ⁊ furtū: ille q̄ hodie furatus eſt vnā rē vilē cras aliā ⁊ ſic ſucceſſiue rōne talis cōſuetudinis ⁊ reiterationis poterit furca ſuſpendi. in ſingu. 378. inci. geminatio.

Qñ res furata reperit penes vnum facit cōtra illū indiciū ad torturā ꝙ ipſe eā furatus ſit. in ſingul. 392. incip. aduertas ad vnum quod limita vt ibi.

¶ Furioſus nō pōt facere actū validū nec contra eū pōt fieri actus validus. item nō punitur de homicidio nec valet ei9 cōfeſſio nec pōt intrare religionem nec obligatur iuramēto. itē equiparatur abſenti ⁊ mortuo: item non habet teſtamēti factionem etiam ad pias cauſas ſi tamen facit actum rite ⁊ recte vt faceret diligens paterfamilias valet vt in ſingu. 380. incip. furioſus.

¶ De litera G.

Gabella. Stante ſtatuto ꝙ pro quolibet equo tranſeunte per ciuitatē debeat ſolui tm̄ pro gabella non tñ debet ſolui pro equo quē quis eq̄tat. in ſin. 86. incip. ſtatutū.

Stante ſtatuto ꝙ de pretio cuiuſcunq̄ rei adducte in contractum ſoluat gabella intelligitur de emptione tātum. in ſing. 105. inci. vbicunq̄.

Gabella emptores gabellarū ꝑ neceſſitate reipublice poſſunt exigi ante tēpus dimiſſo tñ eis interuſurio medij temporis. in ſing. 355. incip. debitor.

Geminatio: licet ex forma legis vel ſtatuti pro aliquo crimine eſſet imponenda pena pecuniaria tñ ſi accuſatus de tali delicto cōuincit ꝙ illud alias cōmiſit ⁊ frequentauit ⁊ ſic geminauit tunc talis re9 debebit puniri pena vltimi ſupplicij. in ſing. 378. incip. geminatio.

Genus maſculinū cōcipit femininū ꝙ non procedit qñ genus maſculinū prefertur a lege vel ſtatuto in materia indifferenti que non conuenit vtriq̄ ſexui ſed ſolum maſculino nam tunc maſcu. non concipit femininū. ī ſing. 20. inci. maſculinū.

In contractibus maſculinū nō cōcipit femininū. in ſing. 191. incip. ſepius.

¶ Giuntatores qua pena puniuntur giuntatores vide in ſingulari. 318. incipiē. fui interrogatus.

Gloſſa q̄ nihil allegat nō eſt tenenda. in ſingu. 243. incip. ſatis.

¶ De litera H.

Habitātes Si fit mētio de habitātib9 in certa regiōe vł puīcia nō ɔprehēdunł habitātes ī cōfinib9. in ſing. 228. inci. differunt.

¶ Heres: verba teſtatoris dicētis ꝙ legat domum vxori ſue ꝛ poſt mortem vxoris vult ꝙ talis domus perueniat ad heredes ſuos an talia verba intelligātur de heredibus ipſius teſtatoris an vero de heredibus vxoris. in fin. 21.

Heres ꝛ defunctus cenſenł vna ꝛ eadē pſona in fin. 475. incip. nō eſt tibi nouū ꝛc.

¶ Homicida punił pena mortis in ſingu. 270. inci. homicida.

Homicida expectet illud qđ alteri fecit. in fin. 270. inci. homicida.

¶ Homicidiū: mandās fieri homicidium punitur vt faciēs in fin. 181. incip. mandans. in prin.

Nūcius portās ſciēter literas homicidiū tenet pena homicidiū ī fin. 181. ici. mādās.

Homicidiū: licet ꝑ homicidio imponał pena mortis tñ ꝑ homicidio antiquo nō imponitur pena mortis. in fin. 454. ici. curſus temporis.

¶ Homo: ſi apud hoīem bone cōditiōis ꝛ fame reperianł res furate hoc nō facit indiciū ɔtra eum ad torturā: ſecus ſi nō eſt bone cōditionis ꝛ fame in ſing. 392. inci. aduertas ad vnum.

¶ Hora in inſtrumētis eſt maxime importātie nam facit quod vnū dicitur prius altero ꝛ ſic in reſcriptis in fin. 149. incip. hora ꝛc.

Hoſtis quō intelligatur illud quod etiā hoſti fides eſt ſeruanda. in fin. 177. inci. malitijs hominum.

¶ De litera I.

Incendium Licet ꝑſumał ortū culpa ꝛ defectu inhabitātiū tñ qñ inhabitātes erāt ſoliti eſſe vigiles ꝛ prudētes: tūc ſi alia indicia cōtra eos non appareant nō tenentur de incēdio. in ſingu. 393. incip. regula.

Incertitudo regulariter vitiat oēm diſpoſitionē ꝙ tñ fallit in vno caſu poſito. in ſing. 206. inci. incertitudo.

Quando plures fuerūt in rixa ꝛ neſcitur quis intulerit vulnus ex quo vulneratus eſt mortuus tūc nemo ipſorū rixātium propter incertitudinē dꝫ puniri pena mortis. in fin. 217. inci. ter vel quater.

Licet incertitudo regulariter vitiet omnē diſpoſitionem tñ de equitate canonica cōpelli pōt promiſſor in arbitrio bōi viri vt adimpleat ꝓmiſſa incerta. in ſing. 223. inci. nonnulla.

Incertitudo operał vt qñ plures fuerūt in rixa: ꝛ vnus fuit mortuus vel vulneratus ꝛ neſcitur a quo ꝙ nemo puniatur in ſingu. 403. inci. ſuperioribus annis quod limita tñ vt ibi.

¶ Incōſtantia reprobał in qualibet perſona maxime in principibus: qđ amplia vt in fin. 166. inci. incōſtantia.

¶ Indefinita non equipollet vniuerſali in dicto teſtium ꝛ in alijs de quibus in fin. 171. inci. audiuiſti alias.

¶ Inditio debet apponi ī inſtrumētis alias nō valet inſtrumētum attñ ſi ſit apposita ꝛ corrupta valet in fin. 431.

Indicium: ꝑ ſola indicia ꝓbał mala fides alicuius. in fin. 34. inci. mala fides.

Fama ſola regulariter non facit indiciū ad torturā: fallit in vehemēti fama ꝛ in fama que habuit origiuē ab honeſtis pſonis: in fin. 97. inci. fama.

Laicus cōtra clericū facit indicium ad torturā: licet eius dictū nō admittał ad faciēdum plenā probationem. in fin. 98. inci. laicus cōtra clericum.

Varietas facit indicium ad torturā. in fin. 103. inci. Varietas.

Mendaciū facit indiciū ad torturā. in ſing. 103. inci. Varietas. in fi.

Teſtis qui nō debet examinari an examinatus faciat indicium in fin. 198. incip. teſtis qui nō debet.

Minor qui ratiōe etatis nō dꝫ examinari examinatus facit indicium in ſing. 198. inci. teſtis qui nō debet.

Dictū ſocij crīs nō facit indiciū ad torturā etiā in caſib9 in qb9 ſoci9 pōt iterrogari. de cōſocijs niſi ꝯ reū alia ſint indicia in fin. 209. inci. ſocius criminis.

Unus teſtis īteger deponēs de ipſo maleficio facit indiciū ad torturā. ſecus ſi deponat ſuper remoto a maleficio. in ſingu.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA. VITTORIO EMANUELE

269.inci.alias dixit ꝛc. qđ limita vt ibi.
Judicium lꝫ cõfeſſio extra iudicialis faciat
indicium ad torturam. cautela eſt ꝙ re-
uocetur talis cõfeſſio qꝛ tũc nõ faciet in
dicium. in ſin. 310. inci. credo te ſcire.
Locꝰ a cõiter accidentibus ſeu a ſolitis fa-
cit indicium ad torturam in ſin. 336. in-
ci. argumentum a ſolitis ꝛc. n ſi.
Teſtis omni exceptiõe maior ſi eſt ſolꝰ nõ
facit indicium ad torturã niſi cõcurrãt
ſecũ alia indicia i ſin. 342. ici. qñ teſtis.
Si res furate reperiantur penes hominem
bone conditionis ꝛ fame talis inuentio
talium rerum nõ facit ↄtra eũ indicium
ad torturam. ſecus autẽ eſt ſi reperiãtur
penes aliũ hominẽ qui nõ ſit bone cõ
ditiõis ꝛ fame quia tunc facit indicium
ad torturam in ſin. 392. incip. aduertas
ad vnum.
Preſumptiones poſſunt eſſe tales ꝙ faciẽt
indicium ad torturam ꝛ ecõtra poſſunt
eſſe ita leues ꝙ nihil operanť in ſin. 451.
inci. decreui.
Jllud qđ dicitur ꝙ dictũ vnius teſtis de vi-
ſu facit indicium ad torturam eſt veruꝫ
ſi eſt omni excep. maior alias nõ. in ſin.
476. inci. audiuiſti.
Teſtes nõ omni exceptione maiores ꝓbãt
indicium remotum a maleficio. in ſing.
476. inci. audiuiſti.
Jnducie: inducie deliberatorie lꝫ denť reo
in cã ciuili tñ nõ danť reo in cã crimina
li. in ſin. 437. inci. in cauſis.
¶ Jnfamis ꝛ infamia: infamie effectus du
rat etiã finita cauſa infamie. in ſin. 107.
inci. priuilegium.
Jnfamis infamia facti in totum nõ repelliť
a teſtimonio in cauſa ciuili fallit in cã ci
uili ardua in qua in totum repellitur. in
ſin. 109. quod inci. infamis.
Jnfamis: lꝫ teſtimoniũ infamis iſamia iu-
ris vel facti nõ ſit ſufficiẽs ad aliquẽ cõ-
dẽnãdum tamen eſt ſufficiẽs ad inqui-
ſitionem ꝛ ad torturam in ſin. 457. ici.
teſtimonium.
¶ Jnferior: iferior a principe nõ põt ↄmit-
tere cãm cognoſcẽdã ſummarie de pla-
no ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij ẽt ſi ſit le-
gatꝰ de latere. in ſin. 120. inci. clauſula.
¶ Jngratitudo. ingratitudo eſt vitiũ enor-
me ꝛ deſiccat fontem pietatis ꝛ operať
plures effectus vt habetur in ſin. 413. in
ci. ingratitudo.
Pater põt reducere filiũ legitimatũ in pri-
ſtinã illegitimationẽ ꝓpter ingratitudi
nẽ in ſin. 413. inci. integratitudo.
Judex ordinariꝰ ſi ſit ingratꝰ põt ꝑꝑ īgrati
tudinẽ tanꝗ̃ ſuſpectus recuſari. in ſing.
413. inci. ingratitudo.
Filius ingratus nõ ſuccedit patri in feudo
in ſin. 413. inci. ingratitudo.
[illegible] ratitudo ſuperueniẽs tollit ingratitudineꝫ
p̃cedentẽ in ſin. 413. inci. ingra.
¶ Jngreſſus religiõis tollit īgratitudinem
adeo ꝙ filius īgratus pri ſi īgrediať mo
naſterium nõ poterit ꝓpter p̃cedẽtẽ in-
gratitudinẽ exheredari. i ſin. 413. incip.
ingratitudo.
¶ Jnhabilis: ihabilis ſuſtẽtať ꝓ habileꝫ ꝙ
amplia vt in ſin. 180. ici. plura ꝛ plura.
Caſum in q̃ inhabilis nõ ſuſtẽtať ꝓ habileꝫ
vide in ſin. 196. inci. confirmatio.
¶ Jnhibitoria: ille qui nõ dedit iuriſditio-
nẽ iudici nõ põt ipſi iudici inhibere ne
ꝓcedat in aliqua cauſa in ſin. 490. inci.
mos iudicum.
Jnhibitoria an poſſit fieri parte nõ citata ꝛ
an ꝛ qñ iudex eccľiaſticus poſſit inhibe
re iudici ſeculari. in ſing. 490. inci. mos
iudicum.
¶ Jnitiũ ꝛ nõ finis in delictis ad fauorem
rei attẽdiť in ſing. 225. inci. in delictis.
¶ Jniuria: iniuriarum remiſſio facta in fo-
ro cõſciẽtie lꝫ nõ opereť in foro cõten-
tioſo: tñ fallit qñ iniuriã paſſus dicit ſe
facere plenã remiſſionẽ iniurie. in ſing.
246. inci. remiſſio iniuriarum.
¶ Jnimicꝰ: inimicꝰ repellitur a teſtimonio
ꝙ hꝫ locũ nedũ inimico publico ꝛ mani
feſto: ſed etiam in eo apud quẽ eſt cauſa
inimicitie cõtra illũ ↄtra quẽ ꝓduciť: lꝫ
ipſe cõtra quem ꝓduciť neſciat illã cau-
ſam in ſin. 178. inci. inimicus.
¶ Jniuſtitia equiparatur nullitati in ſing.
473. inci. memini.
¶ Jniuſtũ: iniuſtũ videtur ineptum in ſin.
473. inci. memini ꝛc.
¶ Jnnocẽs ꝛ innocẽtia: innocentibus iura
ſubueniũt ꝛ ſtatutum excludẽs oẽs exce
ptiones nõ excedit exceptionẽ innocen
tie. in ſin. 59. inci. innocentibus.
Si poſt cõfeſſionẽ ꝛ cõdẽnationẽ liquet de

innocentia rei nō dȝ fieri ꝯ eā executio corporalis.in fin.72.inci.per totam.

¶ Inquiſitio ad hoc vt inquiſitio poſſit formari p iudicē cōtra aliquem de delicto oportet ꝙ fama ſeu diffamatio precedāt ꝙ limita vt in fin.14.inci.ad hec.

Inquiſitio vel accuſatio de furto nō procedit ſi ſimpliciter in ea dr ꝙ res furata ꝑtinebat ad talem ſed eſt neceſſe ꝙ dicat iure dñij vel quaſi alias dȝ ſequi abſolutio.in fin.275.inci.ſtatui omnino.

Inquiſitio:inquiſitio nō valet niſi primo iudex añꝙ eā formet citet offenſum ꝛ interroget eū an velit accuſare reum necne.in fin.305.inci.iudex maleficiorū.

¶ Inſtantia:inſtantia cauſe appellationis currita die interpoſite appellationis ſi tñ ſtatutū dicit ꝙ debeat eligi certus iudex non currit tēpus appellationis anteꝙ eligat dictus iudex etiā ſi ꝑs ſtaret per.xxx.annos.in ſing.51.inci.inſtantia cauſe.

Inſtantia:perempta inſtātia fideiuſſor qui ꝓmiſit ꝓ reo ſi ſuccubuerit eſt liberatus in fin.313.inci.diligenter.

¶ Inſtrumētum:inſtrumētū ſine teſtib9 nō valet quod tñ fallit in vno caſu poſito in fin.56.inci.ad validitatem.

Inſtrumēta debēt produci ꝑte preſente vel citata alias nō probāt.in fin.81.inci.ad ueritas ꝛc.iteȝ debet peti dari copia parti cū termino ad opponēdum.alias non probat.vt ibi.

Inſtrumētum cōfeſſionis debiti nō habet executionē paratā ſtāte ſtatuto ꝙ inſtrumētum debiti habeat executionē paratam.in fin.135.inci.quero.

Inſtrumētū:inſtrumētū in quo eſt apppoſitum iuramētū hȝ executionē parataȝ.in fin.356.inci.iuramentum.

Inſtrumētum in quo nō eſt iudicio nō valet ſi tñ ſit appoſita ꝛ corrupta valet in fin.431.inci.dixi tibi.

Inſtrumētum guarētigiatū hȝ executioneȝ paratā.in fin.452.inci.inſtrumētum.

Inſtrumētū habēs executionē paratā ſi ſit ꝑditū ꝛ examinati ſint teſtes de cōtinētia dicti inſtrumēti ꝛ factū ſit de hoc inſtrumentū an tale inſtrm ſit factū habebit executionē paratā ſicut primū inſtrumentū.in fin.484.inci.verſi.loquit.

¶ Intruſus:etiā intruſus nō debet priuari poſſeſſiōe ſua niſi primo citet.i fin.195.inci.nemo ꝛc.ꝙ ampla ꝛ limita vt ibi.

¶ Inualidū:inualida ſeu nulla nō ſunt in cōſideratione ꝛ nihil operātur.in ſing.274.inci.licet.

Inualida:inualida nō ſunt in cōſideratiōe ꝛ nihil operātur:qḋ tñ fallit in tribus caſibus.in fin.386.inci.inualida.ꝛ in alio caſu poſito in fin.431.inci.dixi.

¶ Ipſo iure:priuatus ipſo iure nō dȝ expelli ſine citatiōe ꝛ ſine cauſe cognitione.in fin.195.inci.nemo priuandus.

¶ Irregularitas:q̄ ad irregularitatem incurrēdā ratihabitio nō equiparat mādato.in fin.184.inci ratihabitio.

¶ Iudei:iudeoꝝ priuilegia ꝙ poſſint mutuare ſub vſuris etiā ſup rebus alienis ꝛ nō teneātur illa pignora reſtituere veris dñis ſine pecunia ꝛ vſuris limitantur ꝛ reſtringūtur nō hñe locū in iudeis ſcietibus talia pignora ꝛ bōa eſſe aliena quia tūc ſi ꝑſtāt pecuniā ſup talib9 rebus nō gaudēt priuilegio de quo ſupra:ſed tenētur illas reſtituere vero dño ſine pecunia.in fin.13.inci.volo tibi.

Iudeus nō pōt eſſe teſtis ꝯ xp̄ianum nec eī poteſt deferri iuramētum in litem vel in ſupplemētum probatiōis cōtra chriſtianum.in fin.41.inci.iudeus.

Iudeus cōuerſus ad fidem xp̄i ꝛ baptizatus nō pōt eſſe teſtis cōtra chriſtianum ſicut antea nō poterat.in fin 107.incip.priuilegium.poſt medium.ꝛ in fin.273.inci.notiſſimum.

¶ Iudex ex officio pōt ꝛ dȝ recipere probatiōes innocētie inquiſitio.i fin.59.inci.innocentibus.

Iudex:qñ nihil cōſtat iudici ipſe iudex non poteſt aliquid mādare reo.in fin.83.inci.in ore vulgi.

Iudex vnius territorij mandat executioni ſuiam iudicis alterius territorij literis mediantibus qḋ limita ꝛ reſtringe vt in fin.138.inci.iudex.

Iudex nō debet eſſe clemētior lege.in ſing.182.inci.iudex.

Iudex ex cauſa poteſt augere vel minuere penam.in fin.182.inci.iudex.

Iudices debēt habere manus puras ꝛ nitidas.in fin.190.inci.iudices.

Judici in forma teſtis nõ creditur de geſtis corã eom cauſa in qua iudicauit.in ſin. 197.inci.quo ad hoc.

Judex extra territoriū ſuum non habet aliquã iuriſditionẽ:fallit tñ in caſu no.poſito in ſin.203.inci.iudex extra.

Si iudex ordinari⁹ pceſſit vt delegatus nõ vz ei⁹ ſnia.in ſin.26 .inci.qđ potui ꝛc.

Judex debet iudicare ſm allegata ꝛ probata.in ſing.266.inci.iudex.

Judex põt ẽt moueri ad iudicãdum ex aliq̃ ꝯfeſſiõe corã eo fcã,viua voce ꝛ nõ ſcripta in actis in ſin.266.inci.iudex.

Judex ſi eſt datus de voluntate partiuz cum clauſula appl'o.remota at tñ ſi fuit i dolo vel in lata culpa poterit a ſnia ſua appellari.in ſin.289.inci.dolus.

Judex maleficiorum qui habebat plenas probatiões delicti ꝯ reū ꝛ voluit etiã hre cõfeſſionẽ rei ex quo fecit reū torq̃ri tũc ſi ipſe re⁹ ꝑſeuerat in tortura negãdo debilitãtur ꝓbatiões q̃ erãt ꝯtra reū adeo ꝙ iudex amplius nõ poterit euz cõdẽnare ex pdictis ꝓbatiõib⁹ vt antea poterat in ſing.262.inci.quod potui.

Si iudici maleficiorum ex priuato cõſtat de maleficio nõ poſſit illud punire.in ſin. 266.inci.iudex.

In ptãte iudicis eſt nõ cõdẽnare homicidã pena mortis ſz eum deportare qñ iracũdia orta etiã aliter q̃ ex facto offenſi ipſm homicidã impulit ad ꝯmittẽdũ.homici. in ſin.270.inci.homicida.

Judex laic⁹ de cauſis ſpũalibus nõ põt cognoſcere fallit tñ vbi ſummaria eſt cognitio.in ſin.70.inci.iudex laicus.

Si corã iudice laico oppoſite ſint exceptiones reſpiciẽtes forū eccl'iaſticū põt ipſe iudex laicus remittẽdo opponẽtẽ ad forū eccl'iaſticū ſtatuere ſibi terminū ad pducẽdū corã eo capl'a q̃ vult probare in curia eccl'iaſtica ꝛ ſic vt videat an talia capitula releuẽt ꝛ ſi nõ releuãt põt ad vlteriora procedere.in ſin.70.inci.iudex.

Judex ꝛ iudex delegatus:iudex delegatus ſi moriat tñ cã illa nõ reuertit ad ordinariū loci ſed delegãs hz ſe itromittere ꝛ de illa cauſe diſponere in ſin.301.inci. dixi tibi alias.

Judex ſi reperit ſe deceptū i iterpoſitiõe decreti põt proprio motu ex ſuo mero offõ illud reuocare.i ſin.320.ici.ſepe ꝯtingit.

Judex ſi tenet ad aliqd faciẽdũ.ſub pena nõ cadit in penã ſi nõ fecit qz nõ fuit interpellatus in ſin.341.inci.ille qui tenetur. quod limita vt ibi.

In dubio ꝓſumit pro iudice:qđ eſt verū qñ ſeruauit debitum iuris ordinẽ in procedẽdo alias ſecus.in ſingu.354.incip.in dubio ꝛc.

Judex pcedẽs extra ordinẽ dicit procedere de facto in ſin.354.inci.in dubio ꝛc.

Judex laicus põt cognoſcere de nullitate abſolutiõis a iuramento facte p iudicez eccleſiaſticū nec tenet ſtare dicte abſolutiõi in ſing.367.incip.nemo prudẽs ꝛc.

Judex laicus nõ tenet exequi ꝑceptū iudicis eccl'iaſtici ſi ſcit vel ſuſpicat de eius iniuſticia i ſin.367.ici.nemo prudẽs ꝛc.

Judex cui cõmiſſa eſt cauſa ſm veritatẽ et equitatẽ nõ dz ferre ſniam pro vtẽte preſidio vſucapiõis vel preſcriptiõis in ſin. 370.inci.vſucapio ꝛc.

Judex ſi ſuſpicat ꝙ vna pars p calumniam petat terminū ad pducẽdũ teſtes de lõginquis partib⁹ vltra tpſ ſtatuti datum ad finiẽdũ cãm dz dare talẽ terminū cū cõminatiõe quod ſi nõ ꝓbauerit mulctabit.in ſing.384.inci.dixi tibi ꝛc.

Qñ iudex iterponit autoritatẽ in ꝯtractu minoris vel mulieris dz adhibere cae cognitionẽ ꝛ dicere in ꝯtractu ꝙ reperit illũ ꝯtractũ cedere in vtilitatẽ minoris vel alterius ꝯtrahẽtis alias nõ valz.in ſin.399.incip. multi ſunt iudices ꝛc.

Jlle cui cõmiſſa eſt cauſa ſola facti veritate inſpecta põt credere probatiõi ꝑſuaſiue ꝛ nõ cõcludẽti neceſſaria.in ſin.494.inci.probatiões ꝛc.

Judiciū:filiusfamil.nõ poteſt eſſe in iudicio ſine cõſenſu patris.in ſin.40.incip. filiusfa.nõ poteſt.

Judiciū ſummarium:acta facta in iudicio ſummario nõ nocẽt in plenario in ſing. 257.ici.nemo audiẽdus ꝙ limita vt ibi.

Judicare: iudicãdi munus neceſſarium eſt qđ limita vt in ſin.127.ici.iudicãdi.

Juramẽtum:quis nõ tenetur obſeruare iuramẽtum in quo promiſit ſtare in communiõe cum aliquo.i ſing.9.incipiẽ.nemo cogitur.

Juramẽtum nõ defert in ſupplemẽtum pro

batiõis in cauſis magne quãtitatis qđ eſt fallit niſi ſit pluſq̃ ſemiplene ꝓbatũ: in ſing. 27. incip. iuramentum.

Iuramentũ ꝑſtitum a filiofamilias ſine cõſenſu patris an ipſum obliget. in ſingu. 40. incip. filiusfamilias nõ poteſt.

Iuramentũ in litẽ vel in ſupplementũ probationis nõ põt deferri iudeo ꝯ chriſtianum. in ſing. 41. incip. iudeus.

Iuſm nõ deferẽ in ſupplementũ ꝓbatiõis qñ ſemiplena ꝓbatio nõ ꝓbat vere vel neceſſario ſed ꝓſumptiue vel qñ ipſa ſemiplena ꝓbatio eſt eliſa aliqua preſumptiõe in ꝯtrariũ. in ſin. 83. inci. in ore vulgi.

Iuramẽtum in ſupplemẽtũ ꝓbatiõis nõ tm̃ venit deferẽdũ vbi eſt ſemiplene ꝓbatũ: ſʒ etiã vbicũq; actor hʒ ꝑ ſetales teſtes q̃ ſolũ ꝓſumptionẽ inducũt vel aliquas cõiecturas ꝓpter quas iudex iducat ad ſuſpicãdũ vel opinãdũ ꝑ parte actoris. in ſing. 83. incip. in ore ⁊c.

Iuramẽtu fugiẽtis tollit indiciũ ſeu ꝓſumptionẽ fuge reſultãtẽ ex ipſa fuga cõtra ipm fugiẽtẽ. in ſin. 115. inci. fuga. in fi.

Iuſm opaẽ ꝙ poſſit ꝓbari ꝯtra ꝓteſtes lʒ ſtatutum ꝓhibeat ꝓbationem fieri per teſtes. in ſing. 126. incip. in multis.

Iuſm ꝑpetuat actionẽ ⁊ operaẽ ꝙ ſi eſt oppoſitũ in iſtrũto facit ꝙ nõ currit preſcriptio. in ſing. 141. inci. audiuiſti.

Iuſm qđ ꝓſtaẽ in ingreſſu iudiciĳ eſt magis iuramẽtũ calũnie q̃ iuſm ꝓbationis. in ſingu. 170. incip. animaduertãt.

Super iuramẽto iam preſtito nõ pñt diſponere laici: ſed ſecus eſt ſuper iã preſtãdo in ſing. 184. incip. magna eſt.

Ad hoc vt perueniri poſſit ad deferẽdum iuramẽtũ in ſupplemẽtũ ꝓbationis facte per vnũ teſtẽ neceſſe eſt ꝙ ille teſtis ſit integer ⁊ omni exceptione maior. in ſing. 83. inci. in ore vulgi. ante fi. ⁊ in ſin. 197. incip. quo ad hoc.

Pars in cui9 fauorẽ depoſuit iudex vel arbiter de geſtis coram eis põt iurare in ſupplemẽtũ ꝓbationis: lʒ dictum ipſius iudicis vel arbitri nõ ꝓbet in ſing. 197. inci. quo ad hoc. circa medium.

Quilibet minimus defect9 in teſte impedit vt nõ poſſit parti deferri iuramentum in ſupplemẽtũ ꝓbationis. in ſing. 197. incip. quo ad hoc. poſt prin.

Si quis petit iuramẽtũ deferri aduerſario caſu quo iudex nolebat eum deferre: et ſi ex quo pars voluntarie petijt tale iuramẽtum deferri nõ põt poſtea reſcindere ſentẽtiã ex nouis ꝓbationib9 ſuperuenientibus. in ſing. 213. inci. viam.

Iuramẽtum requiritur in teſte ⁊ in oĩ alio cuius dicto ſtãdũ eſt alias nõ vʒ eorum dictũ. in ſing. 214. inci. ad validitatem.

Qñ cõmittiẽ aliq̃d cõſciẽtie alicui9 ad hoc vt eius ſentẽtia valeat requiritur ꝙ ante ei9 ſentẽtiã iuret ꝙ ita dicta ſibi conſciẽtia ſua alias nõ ſtatur ſententie ſue. in ſingu. 214. incip. ad validitatem.

Iuramẽtum an ⁊ qñ ⁊ in quibus reguletur ſecũdũ naturam cõtractus. in ſin. 226. incip. emphiteuta.

Iuramẽtũ calũnie eſt tãte importãtie ꝙ ille q̃ recuſat ꝓſtare ipſum iuramẽtũ perdit cãm. in ſing. 252. incip. iuramẽtum.

Iuramẽtum in ſupplemẽtũ ꝓbationis non põt deferri ſpurio q̃ ſemiplene ꝓbauit. in ſing. 273. incip. notiſſimum.

Iuramẽtum in ſupplemẽtum ꝓbationis nõ deferẽ feneratori q̃ ſemiplene probauit in ſin. 273. incip. notiſſimum.

Iuramẽtũ aſſertoriũ minoris poſitũ in cõtractu excludit ipm a reſtitutiõe in integrũ nõ aũt a bñficio nullitatis allegãdo in ſing. 299. incip. aduertas. ſec9 aũt eſt in iuramento cõfirmatio. vt ibi.

Iuramẽtũ nõ intelligiẽ prorogatũ prorogato cõpromiſſo vbi erat appoſitũ iuramẽtũ niſi de nouo ſit iuratũ. in ſingu. 300. incip. prorogatio.

Iuramẽtũ: iuramẽtũ in ſuplemẽtum probationis licet nõ deferaẽ nõ ꝓcedẽte ſemiplnea ꝓbatione tñ fallit in vno caſu no. poſito in ſin. 322. inci. iuramẽtum.

Iuramẽtũ excludit exceptionẽ nõ nũerate pecunie. in ſing. 327. inci. exceptio.

Iuramẽtũ nõ validat cõtractũ ſimulatum in ſing. 327. inci. exceptio. in fi.

Iuramẽtũ habet executionẽ paratã. in ſingu. 356. inci. iuramẽtum.

Ex iuſta cauſa põt qui iurauit venire contra iuramentũ ⁊ valet qđ agiẽ. in ſingu. 359. incip. iuramentum.

Ubi tractaẽ de iuramento illa cã dʒ agitari corã iudice eccleſiaſtico ⁊ nõ ſeculari. in ſing. 367. incipi. nemo prudens.

Judex ſecularis pōt cognoſcere de nullitate abſolutiōis a iuſto facta a iudice eccleſiaſtico nec tenet̄ ſtare dicte abſolutiōi in ſing.367.incip.nemo prudens ꝛc.
Qñ ex aliqua diſpoſitiōe oʒ ſtari dicto alicuius nō ſtatur ſine eius iuramento.in ſing.401.incip.quante vtilitatis.
Jurīn oʒ hr̄e formalē expſſionē ꝛ iō nō ſuffi cit q̄ iurās referat ſe ad illud iurm̄ q̄ fecerit in ſing.415.incip.iuramentum.
Juramentum an requirat tactum ſcripturarum in ſing.415.incip.iuramentum.
Quis pōt ppria autoritate venire ꝫ iurm̄ abſq̄ abſolutiōe qñ periculū eſt i mora ꝛ nō pōt hr̄i copia ſupioris a quo petat̄ abſolutio in ſing.421.inci.qñ periculū.
Juramentū iniuſtū vel captioſum oʒ p epīz relaxari in ſing.450.incip.ſimplicitati.
Licet iuramentū repreſentet quē maiorem non tamen fingit eum prudentem ꝛ ſagacem in ſingu.450.incip.ſimplicitati.
Juramētū in ſupplementū pbationis nū q̄ defert̄ vbi pſumptio eſt cōtra pbantem p vnū teſtē in ſing.451.inci.decreui.
Jurm̄ in ſupplemētū pbatiōis nō defertur ēt ſtāte ſemiplena pbatiōe qñ veriſimiliter debēt poſſe inueniri plures teſtes illius rei in ſing.461.inci.regulariter.
Juramēto nō credit̄ niſi in defectū aliarum pbationū in ſing.461.inci.regulariter.
¶ Juriſdictio: exceptio prouenieus ex defectu iuriſdictionis poteſt quandocūq̄ opponi.in ſing.10.incip.tu ſcis.
Papa de plenitudine poteſtatis poteſt ratificare ſententiam latā a iuriſditione carente.in ſing.10.incip.tu ſcis.
Juriſditio delegati poteſt preueniri per ordinarium dummodo litere delegatorie non fuerint primo preſentate iudici delegato.in ſin.296.inci.alias practicaui.
Juriſdictio ordinaria eſt fauorabilis ſʒ delegata eſt extra ordinaria ꝛ reſtringenda.in ſing.296.incip.alias practicaui.
Juriſditio eſt fundamētū fundamentorum iudicij.in ſing.10.incip.tu ſcis.
¶ Jus magna differentia eſt inter ius q̄ſitū ꝛ ius querendū in ſing.194.inci.magna eſt differentia.
Jura ſanguinis nō iure ciuili dirimi poſſunt q̄ āplia vt in ſin.210.inci.iura.
¶ Jus dicere ſibi ius dicere quādo liceat i ſing.405.incip.in ſibi dicere.
¶ Jus naturale ſtatutū tollēs exceptiones nō tollit exceptionē deſcēdentē ſeu puenientem a iure naturali.in ſingu.79.incip.confirmatio.
¶ Juſtitia inſtitia nō debet̄ eſſe venalis.in ſing.190.incip.iudices.
Dās pecuniā iudici nō cā eū corrūpēdi ſed cā iuris ſui cōſeruandi pōt ipſam repetere.in ſing.190.incip.iudices.

¶ De litera L.

Laicus. Laicus cōtra clericū nō admittit̄ teſtem in cā criali qd̄ limita ad plenam pbationem faciēdam.ſecus quo ad indicium ad torturā:in ſing.98.incip.laicus.
Laicus cōtra clericū admittit̄ ad pbandū famam.in ſingu.98.inci.laicus in ſi.
Laicus exiſtēs in cōmunione vel ſocietate clerici gaudet puilegio cleri.in ſinga.180.incip.plura ꝛ plura.
Laici nō poſſunt diſponere ſuper iuramēto preſtito: ſecus ſup iuramēto pſtando in ſing.194.inci.magna eſt differentia.
Laici nō lʒ poſſint diſponere ſuper iure q̄ſito eccleſiaſtici poſſunt diſponere ſup iure querendo ipſi eccleſie.in ſing.194.incipiente magna ꝛc.
¶ Laudū ille qui emologauit laudum nō pōt poſtea venire ꝫ ipm̄ q̄ tamē fallit in eccleſia.in ſinga61.incip.emologatio.
¶ Legatū in gaudimentū alicuius rei trāſit ad heredes.in ſin.414.inc.teſtator.
Legatū factū alicui de aliqua re in gaudimentū tranſmitti t̄ ad heredes.in ſingu.414.incip.teſtator.
Legatū reuocat̄ ſi teſtator voluntarie alienat rē legatā.in ſing.136.incip.longa.
Legatū reuocat̄ ſi inter teſtatorem ꝛ legatariū ſuperueniāt inimicitie.in ſingu.136.incip.longa.in fine.
Legatū ſi eſt factū monaſterio nec apparet cui in dubio intelligit̄ factū monaſterio monialiū ꝛ nō monachoꝝ.in ſin.248.incipiente conditio.
¶ Legatus nō cōmittit cauſam ſublato iuris ordine.in ſingulari.295.incipiente clauſula.
Legatus de latere non pōt apponere clauſulam appellatione remota: niſi hoc ha

beat ex l ſpeciali commiſſione.in ſingul.
295.incip.clauſula.
legatus de latere nō poteſt cōmittere cau
ſam cognoſcendam ſimpliciter ꝛ de pla
no.in ſing.295.inci.clauſula.
Legitimatio:filij naturales pluribꝰ mo-
dis legitimantur.de quibus.in ſin.121.
inci.credo te ſcire.
icet pater contrahat matrimonium cum
matre filij naturalis nō legitimatur ne-
pos quando tale matrimonium ꝯtraxit
pater poſt mortem filij.in ſing.121.inci:
credo te ſcire.
lius naturalis quoties poteſt legitimari
per ſubſequēs matrimonium nunq̄ po
teſt legitimari per reſcriptū principis in
ſing.130.incip.dixi tibi.
lius naturalis non legitimatur per ſubſe
quens matrimonium qn̄ alij legitimi et
naturales adſunt niſi tempore ſecuti ma
trimonij fiant inſtrumēta dotalia.in ſin
gu.256.incip.in materia.
egitimatio:ſtatutū dicens ꝙ ſtantibus fi
lijs maſculis filie femine non ſuccedant
an habeat locum in filijs maſculis ſpu-
rijs legitimatis.in ſing.303.incip.filio-
rum appellatione.in fine.
i ſupplicatione que fiet pro aliqua pſona
legitimanda debēt exprimi omnes qua-
litates illegitimitatis alias legitimatio
tanq̄ ſubreptitia non valet.in ſin.492.
incip.in legitimatione.
Lex quoties.C.de rei vendi.limitaꝛ plu-
ribus modis:de quibus.in ſing.82.in-
cip.volo tibi dare.ꝛ an.d.l.habeat locū
in donatiōe.vide ibi in fine.
x manifeſte turpitudinis.ff.de iureiurā-
do.quomodo intelligatur et quomodo
limitatur.vide in ſing.83.incip.in ore.
x ſi.ff.de iuriſditione om̄ iudicū limitaꝛ
vt in ſing.124.incip.vidiſtis ꝛc.
x edē.C.loca.volēs ꝙ dn̄s rei locate poſ
ſitē locatā ad ſe aduocare ꝑpter ſuam
neceſſitatē an habeat locuꝫ in re data in
emphyteuſim.in ſin.94 inci.tu habes.
x ſi quis in tantum.C.vnde vi.limitatur
vt in ſin.167.inci.violentus.
x ad ſolutionem.C.de rei indi.nedum hꝫ
locum in principali:ſed etiam in procu-
ratore.in ſing.186.inci.tu ſcis.
x vel ſtatutum puniens facientē violen-
tiā in veſtibꝰ alicui nō hꝫ locum ſi talis
violentia fiat in veſtibus dormientis.in
ſing.188.incip.capitulum.
Lex plerisq;.ff.de in ius voca.limitatur niſi
domus minetur ruinā.in ſing.186.inci
piente audiuiſti.
De materia.l.ſi.ff.de rei vendi.vide in ſin
242.incip.Tex.habes ꝛc.
Lex ait pretor.§.ſi debitore.ff.q̄ in frau.cre-
di.limitatur aliquibus modis de quibꝰ
in ſing.245.inci.ſatis notū.
Lex.ſ.quod nō dixit lex nec nos dicamus.
in ſing.389.incip.tu ſcis.
Lex.ij.C.de iure emphiteu.limitaꝛ vno mo
do de quo in ſingulari.409.incipiente
tu ſcis.
Libellus:ineptitudo libelli vitiat libellū
ꝛ de ipſa ineptitudine pōt opponi nedū
vſq; ad ſententiā:ſed etiam poſt ſenten-
tiā.in ſing.119 incip.ineptitudo.
Libellus generalis ꝛ incertꝰ non admit
titꝛ ſi a pte opponaꝛ ſecꝰ ſi nō opponat.i
ſing.348.inci.libellus ꝛc.qd̄ eſt verū in
cauſis ciuilibus:ſecus autē in criminali
bus q: tūc etiā ſi pars nō opponat non
admittiꝛ.in ſin.348.incip.libellus.
Quando requiriꝛ libellus in aliqua cauſa ſi
actor vadit ad notarium ꝛ dicat ſcribas
qd̄ ego peto a titio centū ex tali cā tunc
q̄uis notarius hoc ſcribat in actis per
hoc tñ non videꝛ libellū in ſcriptis obtu
liſſe.in ſing.364.inci.libellus.
Liber rationū debet habere diē ꝛ cōſulē
alias nō probat quod eſt verum vt pro-
bet pro ſcribente:ſed ſecus eſt cōtra ſcri
bentem quia contra eum ꝓbat licet nō
habeat diem neq; conſulē.in ſing.429.
incip.liber rationum.
Liber mercatoris an ꝛ quando faciat fideꝫ
pro ſe vel contra ſe.in ſing.458.incipi.
liber mercatoris.
Si ex forma ſtatuti vel cōſuetudinis debet
ſtari libro mercatoris tale ſtatutum vel
conſuetudo debet intelligi accedēte con
ſenſu iudicis ꝛ ſi iudici videbitur conſi-
derata qualitate mercatoris ꝛ quantita
te ꝛ conditione cauſe.in ſingu.458.in-
cip.liber.
Libera poteſtas:ſi data eſt alicui libera
poteſtas ꝓcedēdi put ſibi videbiꝛ intel-
ligiꝛ tñ iuris ordine ſeruato.i ſing.328.

¶ Liberatio: fauorabiliores ſumus ad liberandū ꝗ ad condēnandū. in ſin. 90. inci. fauorabiliores: ⁊ in ſin. 152. inci. ſemꝑ.

¶ Litera: ſi ſcribo tibi literā in qua dico deſſe debitorem meū ⁊ tu lecta litera taces ⁊ non contradicis probata eſt intentio mea in ſingulari. 344. incipiente taciturnitas.

Si ſcribo tibi literam in qua confiteor me eſſe debitorem tuum in mille: ſed ante quā iſta litera tibi preſentetur ego moriar hoc caſu talis litera nō nocebit heredibus meis. in ſingula. 373. incipien. vt noſti.

¶ Litis cōteſtatio: reus cōteſtans litē per verba generalia dicendo nego narrata prout narrantur nō cadit in penam. negantis in ſing. 242.

¶ Locatio rei rumpit̃ ſuperueniēte venditione dicte rei: qđ tñ fallit in vno caſu in ſing. 321. incip. credo te ſcire.

¶ Locus non tutus excuſat citatum a comparendo in loco vbi citatur. Itē operatur quod promittens ſoluere vbicunꝗ non poterit tamen conueniri in loco ſibi non tuto. in ſingulari. 261. incipien. exceptio.

¶ De litera M.

Magiſtratus. minores magiſtratus nō poſſunt iponere penā corporalē nec bona ꝯfiſcare lꝫ eis ſit datū arbitriū in criminalib9. in ſin. 397. incip. arbitrium.

¶ Maior pars: qđ maior pars facit valet. qr oēs facere videntur ⁊ ideo ſi cōmittitur aliquid poteſtati ⁊ antianis quod facit poteſtas cum vno vel duobus antianis tanꝗ factū a maiori parte valet in ſing. 376. incip. quod maior.

¶ Mala fides alicuius ꝓbat̃ ꝑ ſola inditia in ſing. 34. incip. mala fides.

¶ Maleficia: mi voluntas ⁊ propoſitum diſtinguunt maleficia. in ſing. 176. incipi. voluntas.

¶ Malitia: malitijs hominum eſt obuiandum nedum recta via ſed etiam cū malitijs in ſing. 177. incip. malitijs.

¶ Malus: ſemel malus ſemper preſumit̃ malus in ſing. 217. inci. ter vel quater. ⁊ in ſing. 74. incip. tu habes.

Malus: regula ſemel malus habet locum ⁊ econuerſo vt ſemel bonus ſemper preſumatur bonus. in ſing. 393. incip. regula.

¶ Mandans ⁊ mandatarius eadem pena puniuntur in ſing. 181. incip. mandans. in principio.

¶ Mandatum: re integra finit̃ morte mandantis quod tamen fallit in tribus caſibus poſitis in ſingulari. 44. incipiente Mandatum ⁊c.

Mādatū nō finitur morte mādātis qñ mādans tenebat̃ de neceſſitate facere illud quod mandauit mādatario. in ſing. 44. incip. mandatum. in fine.

Mandatū de ſoluendo pōt reuocari re integra: quod tamē fallit niſi creditor acceptauerit pro debitore mandatariū: qr tunc etiam nulla facta ſolutione nō poteſt tale mandatū reuocari. in ſing. 56. incip. ſi dedi.

Quādo dubitat̃ de mādato admittit̃ agēs cū cautione de rato ꝙ fallit niſi dñs pro quo quis vult agere: ſit intra ciuitatem vel i loco ꝓpinquo. ita ꝙ faciliter poſſit hri eius ꝑſentia ⁊ poſſit ipe tollere dubitationē circa mandatū: nā tūc agens nō admittitur etiam cum cautione de rato in ſing. 228. incip. agens.

In mandato alicui facto intelligitur contineri connexum. in ſing. 251.

Fines mandati diligenter ſunt cuſtodiēdi. in ſing. 265. incip. fines mandati. quod amplia vt ibi.

Mādatū ad vēdēdū emēdū cōpromittēdū verſimilia nunꝗ̄ preſumatur ex diuturnitate temporis etiā ex curſu centum annorū in ſing. 323. incip. diuturnitas.

Exceptio mandati pōt qñꝗ opponi etiam poſt ſniam qr reddit iudicium retro nullū. in ſing. 323. incip. diuturnitas.

Mandatum ſuperioris factū alicui vt aliquid faciat intelligitur ſeruatis ſeruandis ⁊ cauſa cognita. in ſingu. 328. incip. multi ſunt.

Maritus: ſi maritus diu ſtetit quod nō petijt vſuras dotis mulieris nō poterit vlterius eas petere pro tempore preterito. in ſing. 260.

¶ Maſculinū gen9 ꝯcipit femininū qđ tñ limita vt in ſing. 20. incip. maſculinū ⁊c.

in ſingu. 39. incip. capias vnum.
In contractibus maſculinum nõ concipit femininum. in ſing. 191. incip. ſepius.
¶ Mater non petens intra annũ tutorem filijs ſuis priuatur ſucceſſione eorum: qđ tamen fallit in vno caſu poſito in ſingu. 302. incip. mater non petens.
¶ Matrimonium: in cã matrimoniali poſſunt pduci teſtes etiã poſt diducta teſtificata: qđ eſt veruʒ ſi pars iurat illos teſtes quos vult producere nõ ſubornaſſe alias nõ poſſunt produci. in ſingu. 128.
Ubicunqʒ matrimonium eſt illicitum non habet locum pactum de lucrãda dote ſm ſtatutũ. in ſing. 129. incip. dñi eſſem.
Filius preſens ꝛ tacens obligatur ex matrimonio contracto per parentes ſuos: qđ tamen limita niſi cauſa cognita conſtaret filium vel filiam ob reuerentiam parentum vel alterius ipſorum tacuiſſe. in ſing. 147. incip. filius preſens.
Matrimoniũ perfectum lʒ nõ poſſit etiã a papa dirimi: tñ ſi vir duxit ſciẽter vxoreʒ nõ cognoſcibilẽ: lʒ non debeãt ſeparari: ſi tñ eps videt eum ſuſpectum de incõtinentia põt prouidere vt contrahat cum alia ꝛ pumam alimentet. in ſing. 165.
Validum eſt argumentum de matrimonio carnali ad matrimonium ſpirituale. in ſing. 215. incip. validum.
Conditio reſolutiua matrimonij impedit ꝛ annullat ipſum matrimonium. in ſing. 386. incip. capias.
Matrimonium metu cõtractum eſt nullũ ꝛ non valet: qđ eſt verum quãdo metus eſt talis qui caderet in conſtantem virũ. in ſing. 347. incip. matrimonium.
Matrimonium carnale nõ inualidatur ppter metum reuerẽtialem patris qđ ſecus eſt in matrimonio ſpirituali: quod illud inualidatur propter metum reuerentialem patris vel parentum. in ſingu. 347. incip. matrimonium.
Cauſa criminalis et cauſa matrimonialis in qua agitur de matrimonio diſſoluen. ſibi equiparantur. in ſing. 437. incipien. in cauſis.
Mendacium facit indicium ad torturã. in ſing. 103. incip. varietas.
Meretrix: acceſſus ad publicas meretrices non nuptas eſt impunibilis: quod limita niſi ſint carcerate. in ſingul. 150. incip. acceſſus ꝛc.
Licet meretrix maritata nõ poſſit pro debito carcerari: tñ fallit niſi marit⁹ ſuus ſit leno qꝛ tũc poterit. in fin. 279. ici. dixi.
¶ Miniſtralis ſiue miniſtralis literarũ ignarus facit ſibi ſcribere denuntiaim a notario qui illã facit falſam nõ debet puniri ipſe miniſtralis: ſed ille notarius qui illam fecit. in ſing. 391. incip. pena.
Si miniſtralis ſub pena debet probare contenta in ſua denuncia ſi probauit per teſtes qui fuerunt reprobati ex aliqua cauſa non debet condemnari. in ſing. 444. incip. ſtatutum eſt in ciuitate.
¶ Minor qui ratiõe etatis non debet examinari examinatus facit indiciũ. in ſingu. 198. incip. teſtis qui non debet.
¶ Minor ſi pfeſſus ſit delictũ de quo aliter nõ cõſtabat niſi p ſuã cõfeſſionẽ dʒ reſtitui aduerſus dictã ſuã confeſſionẽ: qꝛ ex ea eſt leſus. in ſing. 445. incip. minor.
Minor habens curatorem licet non poſſit in vita alienare res immobiles ſine autoritate curatoris ꝛ ſine decreto iudicis tñ in teſtamento poteſt dare licentiam executoribus ſuis alienãdi res immobiles ſine curatore et ſine decreto iudicis. in ſingu. 465. incip. aliqua ſunt ꝛc.
Statutũ an compꝛehẽdat minores ſicut maiores. Uide in ſingu. 481. incip. communis opinio.
Statutum exhoꝛbitãs a regulis iuris communis licet generaliter loquatur nõ tamen comprehendit minores. in ſingula. 481. incip. communis opinio.
¶ Modicum: modica non ſunt in conſideratione: quod tamen limita vt in ſingu. 276. incip. parum.
¶ Monialis. ſtatutum excludens filias feminas extantibus filijs maſculis an habeat locum in filiabus monialibus ut ſingulari. 303. incipiẽ. filiorum appellatione. ante ſi.
Si filia propter metum reuerentialẽ patris efficiatur monacha talis ingreſſus religionis non valet ſed vitiatur. in ſingul. 347. incip. matrimonium.
¶ Monitus ꝛ monitio: monitus ſeu ꝯdẽnatus ad aliquid faciẽ. ſi illud nõ fecit ppter caſum ſibi ſuperueniẽtem ſine eius

culpa excuſeť.in ſing.263.inci. moniť.
Ubi ad perdēd aliqđ priuilegiū clericale iura requirūt trinam monitionē ſſendā ipſis clericis nō rite viuētibus: opoꝛtet φ illa monitio apprehendat clericos et nō ſufficit gñalis monitio φ oēs ſe abſti neant.in ſing.259.incip.gñalis citatio.
¶ Moꝛa: qñ periculum eſt in moꝛa multa tolerantur que alias non tolerarentur. in ſing.421.incip.qñ periculum.
Moꝛa pōt purgari de equitate iuris canonici etiam vbi eſt dies ⁊ pena cum iuramento.in ſing.461.incip.rigoꝛe iuris.
Quando datum eſt pignus cum pacto φ ſi non eſt ſolutum debitum tali tpe pignus ſit creditoꝛis adueniente tpe ⁊ non ſit ſolutum admittitur moꝛe purgatio.in ſingu.468.incip.ſciunt communiter.
¶ Moꝛtuus: titius moꝛtuus non diciť amplius titius.in ſing.375.incip.vt noſti.
¶ Motus pꝛopꝛius pꝛincipis operatur in agis φ̄ conceſſio vel actus ad poſtulationem partis.in ſing.14.incip.ad hoc.
¶ Mulier: mulierum conditio in pluribus caſibus eſt melioꝛ ⁊ fauoꝛabilioꝛ conditione viroꝛum.in ſingu.248.
Mulier nō poteſt carcerari pꝛo debito: qđ limita vt in ſing.248.
Mulier recuſans redire cum viro ſuo poteſt perſonaliter cogi in ſingu.248.incipien.conditio.
Mulier nō pōt cogi pſonaliter comparere in illis caſibus: in qb⁹ φs pōt cogi in iudicio pſonaliter cōparere.in ſing.248.
Mulier inuenta cum armis etiam ſi nō inueniat fideiuſſoꝛem non debet duci ad palaciū.ſed debet relaxari iuratoꝛie cautioni.in ſing.248.incip.conditio.
Mulier pꝛefertur in dote aliis creditoꝛib⁹ qđ limita vt in ſingu.324.incip.mulier.
Mulier ſi fuit percuſſa a viro quia nolebat conſentire contractui fiendo per vitū ſi poſtea ex interuallo cōſentiat non valet quod agitur: qꝛ pꝛeſumitur durare idem metus donec durat dictum matrimonium.in ſing.325.incip.dixi tibi alias.
Mulier que hꝫ virū cui fuerūt oīa bona cōfiſcata poteſt ꝑpꝛia auctoꝛitate ponere manus ad res ſuas ne occupentur. per fiſcū.in ſingu.405.incip.ius ſibi dicere.
Si per traditionem pecunie inducitur mulier ad cōmittēdū adulteriū tunc inuita reputatur cōmiſiſſe illud: ⁊ ille qui dedit ſibi pecuniaꝫ puniť pena ſtatuti quo impōniť pena adulteranti mulierem inuitam.in ſing.353.incip.datio pecunie.
¶ Mutilati mēbꝛis vel coꝛpoꝛe vitiati non poſſunt eſſe teſtes cōtra clericos in cauſa criminali.in ſing.379.incip. clericoꝛum puilegia.

¶ De litera. N

Naufragium in cā naufragij teſtes poſſunt exami nari pte non citata.in ſing. 24.incip.clarū eſt in iure.
¶ Negans narrata pꝛout narrantur generaliter ſi cōuincatur nō punitur.de mendacio.in ſing.242.incip.tex.habes.
¶ Negligētia in pluribus eſt damnoſa.vt in ſing.360.incip.ſcribitur ⁊c.
¶ Nepos ⁊ neptis: neptis ex filio maſculo diciť ex linea maſculina ipſi auo.⁊ ideo ſi quis accipit emphiteuſim ꝑ ſe ⁊ heredibus ſuis deſcendentibus per virilem ſexum compꝛehēditur neptis femina ex filio maſculo licet non compꝛehēdatur filius maſculus ex filia femina.in ſingu. 33.incip.neptis ex filio.
Nepos ex filio eſt in ptāte aui ⁊ non patris viuēte auo.ī ſin.120.inci.nepos ex filio.
Nepos ex filio naturali non legitimať per ſubſequēs matrimoniū contractū inter auum ⁊ auiā poſt moꝛtē ipſius filij naturalis.in ſing.121.incip.credo te ſcire.
Nepos: nepotes ex filio regulariter veniūt appellatione filioꝛū: qđ fallit in aliquibus caſibus.in ſing.303.incip.filioꝛum appellatione.
¶ Notarius poteſt apponere in inſtrumēto clauſulas conſuetas licet non ſit ſibi dictum a partibus: quod limita: vt in ſing.123.incip.in iure.
Notarius conficiens inſtrumentum vſurarium punitur.vt in ſing.181.
Notarius banchi publici vbi redditur ius non poteſt eſſe ſpurius: ⁊ ſi eſt non valet pꝛoceſſus ſed oīa coꝛruunt.in ſing.273.
Notari⁹: nō crediť notario niſi de his que coꝛā eo fiūt.in ſing.462.incip.notario.
Si notari⁹ hodie cōficit inſtrm̄ mutui ⁊ aſſerit φ heri in ſua pñtia fuit numerata pecunia

pecunia nihil probat de numeratiõe. in ſingu. 462. incip. notario.

Si notarius aliquid ſcripſit in ꝓthocollo: ⁊ poſtea illud cãcellauit ⁊ in margine ſcripſit hoc fuit cancellatum de voluntate partium nec de tali cancellatiõe ibi apposuit teſtes tunc nõ creditur notario: ⁊ talis cancellatio nõ valet. in ſing. 466. incip. quoniam multi.

Notarius nunꝗ̃ debet ſcribere vel ordinare teſtamẽtũ alicuius ⁊ poſtea ipſum legere teſtatori: ſed debet permittere ꝙ teſtator illud ordinet ore proprio ⁊ poſtea ipſum legere corã teſtatore ⁊ teſtib⁹ alias non vꝫ in ſingu. 449. incip. teſtamenta.

¶ Nouatio: licet trãſactio ſit facta animo nouãdi: ⁊ ex ea pignus datũ ſit: ſi tñ trãſactio nõ ſeruatur: pignus non reſtituit̃: ſed pro obligatione nouata retinetur. in ſingu. 145. incip. frangenti.

¶ Nouum: que de nouo emergũt nouo indigent auxilio: quod amplia vt in ſing. 142. incip. cautum. ⁊ in ſingu. 233.

Teſtes de nouo reperti admittuntur etiam poſt concluſum in cauſa. in ſingu. 297. incip. teſtes.

¶ Nullitas operatur ꝙ dicenti ſententiaꝫ nullam ex probabili ratione interim nõ currit ſibi tempus appellandi. in ſingu. 152. incip. ſuccumbens.

¶ Nuncius portans literas homicidij ſciẽter punitur pena homicidij. in ſing. 181.

¶ De litera. O

Oblatio ad hoc vt valeat et operetur vires oblationis debet fieri cũ denarijs in manibus ⁊ nõ ſufficit ꝙ verbaliter fiat: quod tñ fallit in pacto de retrouendendo in quo ſufficit etiam oblatio verbalis. in ſingu. 479. incip. oblatio.

¶ Obligatio fideiuſſoris tranſit ad heredes qđ fallit in fideiuſſore dato pro maleficio. in ſing. 159. inci. obligatio quod tamen limita ⁊ intellige vt ibi.

Obligatio ſine cauſa probat ſemiplene. in ſing. 249. incip. obligatio.

Obligatio: qui promittit ſe obligare ad. x. poteſt ſtatim. ad. x. conueniri abſqꝫ alia oblatione vt euitetur circuitus. in ſing. 469. incip. dixi profecto.

Obligatio ſine cauſa licet nõ valeat: tamẽ quãdo eſt facta ex certa ſcientia valet in ſing. 482. incip. nedum docti.

¶ Obſcuruꝫ: ſemper in obſcuris debemus inclinare in minorem partem: qđ tamẽ limita pluribus modis. vt in ſingu. 218. incip. regula.

¶ Occidens aggreſſorẽ ſe defendendo nõ tenetur de occulto. in ſingulari. 106. incip. occidens.

Licet occidens aggreſſorem ſe nõ defendẽdo ſed aliter puniat̃ ⁊ nõ excuſet̃: tñ minus punit̃: ⁊ ideo ſi percuſſus inſequat̃ vulnerantẽ q̃ fugiebat ⁊ euꝫ occidat nõ tenetur vt homicida: q2 eſt poti⁹ in culpa ꝙ̃ in dolo. in ſing. 100. inci. occidẽs.

Occidens iudicem qui eum torſit ſine iudicijs nõ punitur pena mortis. in ſingula. 455. incip. difficillimum.

¶ Occidere: ſicut mihi licet occidere inſultantem me cum armis: ita mihi licet occidere inſultantem amicum meum magna amicitia cõiunctum cum armis. in ſingu. 351. incip. amicitia.

¶ Occultans ſcienter debitorem alienum non tam tenetur ad ſoluendum debitũ creditori. in ſingu. 43. incip. debitor.

¶ Officialis qui de ꝓximo remotus eſt ab officio an gaudeat beneficio officialis. in ſingu. 179. incip. viget communiter.

Officialis prohibitus a ſtatuto aliquẽ bannire vel abſoluere poteſt pronunciare illum banniendum vel abſoluẽdum. in ſingulari. 200.

Officialis: ſi officialis inuenit aliquem cuꝫ armis contra proclama et eum non apprehendit tamẽ facit ſcribi in actis qualiter talem tali loco et tpe inuenit cum armis vigore talis ſcripture ille poterit puniri: licet non fuerit captus. in ſingul. 395. incip. dubitauerant.

¶ Officium iudicis. imploratio officiũ iudicis non videtur prohibita ſtante ſtatuto: quod contra laudum vel contra ſententiam non poſſit opponi aliqua exceptio. in ſingulari. 88. incip. ſtante ſtatuto in principio.

Prohibitus excipere non prohibet̃ officiũ iudicis implorare. in ſing. 277. incip. lꝫ.

¶ Omne nimiũ verti f in vitiũ. in ſing. 385. incip. dicit quoddam prouerbium.

Ordo ſicut omiſſio ordis iudiciarij reddit proceſſum nullum in ordinarijs iudicijs: ita omiſſio qualiſqualis ordinis in extraordinarijs iudicijs vitiat ipſum iudicium. in ſingulari. 256. incipiente. eadem ratio.

Ordo vbi non eſt ordo deficit ſubſtantia. in ſingu. 342. incip. quando teſtis.

Preſumit̃ p iudice q̃ ſeruauit debitu3 iuris ordinē al's ſec9 i ſin. 354. ici. i dubio.

Cognoſcere iuris ordine nō ſeruato eſt ius alteri auferre. in ſing. 354. inc. in dubio.

Iudex procedens extra ordinē dicit̃ procedere de facto in ſing. 354. inci. in dubio.

De litera. P

Pactum licet ex pacto nudo nō oriatur actio ſi tñ pro illo aliquid petat̃ non debet denegari iuſtitia: q2 pcedit ſecundū precepta iuriſgētium in ſing. 148. incip. graue.

Pactū de futura ſucceſſiōe reciprocū ſeu viciſſitudinariū v3 in ſin. 333. inci. pactū.

Ex pacto nudo nō oritur actio qđ amplia. vt in ſing. 464. incip. ex pacto nudo.

Papa p̃ſumendū eſt regulariter p facto pape: q2 ipē ſemp p̃ſumit̃ moueri ex iuſta cā. qđ limita in ſing. 8. incip. p̃ſumendū.

Papa de plenitudine poteſtatis poteſt ratificare ſententiam latam a iuriſditione carente. in ſing. 10. incip. ſciēs.

Papa in his in quibus habet liberam adminiſtrationē: vt puta in beneficialibus poteſt auferre ius tertij ⁊ tertio preiudicare etiam ſine clauſula non obſtante: ſecus in alijs. in ſing. 25. incip. papa.

Papa non poteſt procedere parte non citata niſi hoc faciat de plenitudine poteſtatis. in ſing. 75. incip. citatio.

Papa non poteſt diſpenſare quod teſtis in ferendo teſtimonium in iudicio nō debeat iurare. in ſingulari. 214. incipiē. ad validitatem.

Papa an ſine iuſta cauſa poſſit diſpenſare circa ius poſitiuum. in ſingula. 230. incipiente antiqua.

Papa: ſi papa ſemel reſeruauit ſibi collationem alicuius beneficij non redit poteſtas conferendi illud ad ordinarium quouſq3 prouiſio illius beneficij virtute reſeruationis non habuit effectū. in ſingu. 301. incip. dixi tibi alias.

Collatio pape de beneficio prefertur collationi ordinarij ceteris paribus. in ſing. 319. incip. hora.

Creditur dicto aſſertioni pape. in ſingulari. 440. incip. princeps.

Si papa confert alicui beneficium eccleſiaſticum cum clauſula non obſtante collatione alteri facta intelligitur de collatione inualida non autem de valida. in ſingulari. 483. incipiente beneficia principum.

Paries: cuilibet licet parietem ſuum altiare vſq3 ad celum quod limita tribus modis. vt in ſing. 154. incip. cuilibet.

Partus eſt pars viſcerum matris ⁊ qualis eſt mater talis erit partus. in ſingul. 426. incip. partus. qđ eſt verum in fauorabilibus. ſed ſecus eſt in odioſis. vt ibi.

Parum ⁊ nihil equiparantur quod amplia vt in ſingu. 276. incip. partum.

Pater poteſt exheredare filium nedum propter aliquam cauſam de contentis in. §. aliud quoq3 capitulum. in auten. vt cum de appella. cog. ſed etiam ſi committat maiorē cauſam illis. licet non numeretur in. d. §. aliud quoq3 capitulum. in ſingu. 78. incip. plures.

Pater poteſt vendere filium propter neceſſitatē famis qđ tamen fallit in filio preſbytero quem pater non poteſt vendere propter famem in ſing. 101. incip. pater.

Pater tenetur alere filium etiam ſi ſibi aſſignauit alimenta: ⁊ filius illa ludēdo diſſipauit. in ſing. 104. incip. pater tenetur.

Pater pōt filiu3 tradere monaſterio inuito eo ſub cuius prāte ipſe pater et filius ſunt. in ſingu. 120. incip. nepos ex filio.

Pater nō tenetur de iniuria facta per filiū naturalē tantū inimico ſuo cu3 quo fecit pacē licet pmiſerit p oibus filijs ſuis qđ eū nō offenderit. in ſing. 239. incip. dixi.

Pater ⁊ filius cenſetur vna ⁊ eadem perſona. qđ amplia vt in ſing. 160. inci. pater.

Si pr̃ reliq̃t filie mille ſi nupſerit et. 500. ſi religionē itrauerit ſi intrat religionē tñ habere mille. in ſingu. 215. incip. validū.

Pater: ſi pr̃ i teſtō ſuo expſſe phibuiſſet heredib9 ſuis vt nō deberēt dare alimēta filio ſuo baſtardo: tñ tali phibitione nō

obſtante heredes tenebunt ſibi dare ali mentaan ſing. 358. inci. pater.

Pater contrahens cum ſilio intelligit pſta re cõſenſum ſilio ad faciendũ illũ cõtra ctum abſq eo q hoc aliter exprimat. in ſing. 447. inci faciens contractum.

Pater & filius cenſentur vna et eadem pſo na. in ſing. 448. incip hñs ptãtẽ in fi.

Pater hñs legitimã adminiſtrationem bo norũ filij minoris poteſt alienare bona ipſi9 filij minoris ſine decreto. in ſingu. 498. incip. bona minorum.

Patientia cũ taciturnitate inducit conſen ſum. in ſin. 77. incip. patientia.

Patientia inducit mandatum et ei equipa ratur. in ſingu. 77. incip. patientia. poſt medium.

Patiẽtia: licz patientia cum taciturnitate in ducat cõſenſum: hoc tñ fallit vbi requi ritur ſcriptura: qz in illis patiẽtia cũ taci turnitate nõ inducit conſenſum. in ſin. 330. inci. ſi bene ſis memor.

¶ Pauperes chriſti: in pauperibus chriſti nõ hz locũ diſpoſitio .l. quoties. C. de reī ven. in ſin. 82. incip. volo tibi.

¶ Paupertas: ille qui dat cauſam pauper tati ſue nõ iuuat ppter ipſam pauperta tem. in ſin. 104. incip. pater.

Pax: mandatũ factũ per vulneratum ad faciendũ pacẽ nõ finit morte mãdantis etiam re integra. in ſingul. 44. incipien. mandatum.

Pax facta de vulnere an itelligat facta de morte ſequuta morte. in ſing. 46. incip. quidem fuit.

Pax: faciẽs pacẽ cũ aliquo ſi illũ non offen dit: ſed offendit eius conſanguineum di catur rupiſſe pacem in ſingu. 331. incipi. pacem faciens.

Duo fecerunt pacẽ & pmiſerũt ſub pena ſe nõ offendere: tunc primus offendens alium incidit in penã & alius poſtea põt ipſum impune offendere etiã ſi i inſtru mento pacis ſit clauſula rato manẽte pa cto. in ſingula. 337. incipien. ſecutis ho micidijs.

Facio pacem tuo & ſociis ſuis vel adhe rentibus an cenſeatur rupta ſi vnus ſo ciorum vel adherentium offendatur an teq ipſam pacem ratificet in ſingu. 337. incip. ſecutis homicidijs.

An quilibet teneatur inſolidũ de pace rũ, praſi oẽs ſe obligarũt inſolidũ. in ſingu. 337. inci. ſecutis homicidijs.

An inferens metum dicatur rumpere pa cem. in ſingulari. 337. incipi. ſecutis ho micidijs.

Si ſtatutum imponit penam non habenti pacem ab offenſo non habet locum vbi non eſt offenſus a quo pax haberi poſ ſit in ſingulari. 339. incipien. cui non cõ ueniant.

An pax facta banmito vel treuga ei ſit ſer uanda: & eam rumpens an cadat in pe nam conuentionalem vel ſtatutariam. in ſin. 352. incip. ſepius vidi.

¶ Peccatum. vbi agitur de peccato euitã do creditur teſti vtroſ: offerenti. quod ſecus eſt in alijs. in ſingulari. 140. inci pien. teſtis.

¶ Pecunia: datio pecunie ſeu interuentus pecunie inducit delictum vbi alias non eſſet. in ſin. 353. inci. datio pecunie.

Quod debet fieri gratis ſi ſiat per pecuniaz turpiter ſit. in ſingul. 353. incipien. datio pecunie.

Pecunia excecat oculos ſapientum & facit nolentem velle. in ſingu. 353. inci. datio pecunie.

¶ Pena: a pena talionis excuſatur vn9 te ſtis i in ſingulari. 47. incipiente in ore duorum.

Iudex ex cauſa poteſt augere vel minuere penam et moderare ſtatutum. in ſingul. 182. incip. iudex.

Conſtitutio que extenditur ex idẽtitate ra tionis nunq̃ extenditur reſpectu pene. in ſing 182. inci. iudex.

Pena non intelligitur prorogata ſi eſt pro rogatum compromiſſum vbi erat appo ſita pena. in ſingulari. 300. incipiẽ. pro rogatio.

Pena vbi imponit ipſo iure tũc nihil ope ratur penitẽtia. in ſingu. 326. incipien. penitentia.

Pena debet tenere ſuos autores nõ alios in ſing. 391. inci. pena.

Si miniſtralis literarum ignarus facit ſibi ſcribere denunciam maleficij que ſit fal ſa non debet puniri ille miniſtralis: ſed ille qui ſcripſit talem denũciam. in ſing. 391. incip. pena.

Quo ad penam cōuētionalē nihil operatur
claufula rato manēte pacto.i ſing.472.
incip.clauſula rato manente pacto.
Qui nō parit primo mādato ſi paritſecun-
do an euitet penam primi in ſing.491.
incip.pluries.
Iudex cōminādo maiorem penā vſ recede
re a minori.in ſing.491.incip.pluries.
¶ Penitentia in delictis re integra operat
vt ille q̄ propoſuit delinquere nō punia
tur qd tñ fallit in barrataria.in ſin.326.
inci.penitētia.itē fallit qñ pena imponi-
tur ipſo iure vt ibi ꝛc.
¶ Perire:plura ꝯcedūt qñ res eſt tpe per-
itura:que alias nō cōcederent.in ſing.
258.incip.plura.
¶ Peritꝰ in arte nō pōt cōpelli ad aſſumē
dū officium referēdi iudiciū ſuū.in ſing.
177.incip.iudicandi.
¶ Periurus:ſemel periurus pdit bñficiū iu-
rādi:nec vlterius admittitur ad iuran-
dum.in ſing.74.
Periurus etiā poſt peractā pniam nō pōt
eſſe teſtis ſicut nec antea poterat in ſin-
gu.273.incip.notiſſimum.
Periuriū nō committit ſine dolo.in ſingu.
287.incip.tetigi.
¶ Perſona eccliaſtica:in perſona eccliaſti
ca nō hʒ locū diſpoſitio.l.quoties.C.de
rei ven.in ſing.82.incip.volo tibi.
Pertinere:verbum ptinere latiſſime ſumit
ꝛ cōprehēdit etiā illū cui debetur actiōe
pſonali.in ſing.275.incip.ſtatui.
¶ Pia cauſa:in cauſa pia mādatū nō finit
morte mādātis.in ſingu.44.incip.mā-
datum.circa prin.
Preſtatio diuturna facta ex mera liberali-
tate nō producit obligationē:fallit tñ in
preſtatione diuturna que fit in piaʒ cau
ſam:qr ex illa quis obligat.in ſing.192.
incip.diuturna.
Diſpoſitio teſtatoris facta ad piaʒ cauſam
non pōt mutari vel alterari ab epō vel
ab alio citra papā:qd eſt verū in volun
tate iam executa ſecus in nō executa.in
ſing.194.incip.magna eſt.
¶ Pignus ſi datū eſt pignus creditori cuʒ
pacto ꝙ ſi tali tpe nō erit ſibi ſoluta ciꝰ
pecunia ꝙ pignus ſit ſuum:attñ ſi tali
tpe non erit ſoluta pecunia poterit mo-
ra purgari per debitorem.in ſing.468.
incip ſciunt cōmuniter.
¶ Plenā.de verbo plenā.vide i ſin.246.
incip.remiſſio iniuriarum.
¶ Pluralitas in dubio nō preſumit in ali-
quibꝰ rebꝰ.in ſin.439.inci. pluralitas.
Pluralitas ſeu reiteratio in delictis nō pre
ſumit.in ſinga.439.incip.pluralitas.
¶ Pons fluminis venit appellatione vie
vel ſtrate publice.licet ſecus ſit in ipſo
flumine.in ſing.68.incip.ſtatuto caue-
tur.in fine.
¶ Poſitio:poſitiones fieri poſſunt publi-
catis atteſtationibus etiam ſup articu-
lis ſuper quibus nō poſſunt produci te-
ſtes ad probādū.in ſing.110.incip.com-
munis doc.opi.
Poſitio:licet principalis p ſeipſum et nō p
pcuratorē debeat rñdere poſitionibus
hoc tñ fallit in hoīe ſimplici et groſſo in
quo eſſet pſumptio ꝙ de leui caperet in
rñdendo:quia tunc admittitur ad rñdē
dum talibus poſitionibus eius procura
tor vel aduocatus.in ſing.450.incipiē-
te ſimplicitati.
¶ Poſſe:qd potui nolui qd volui adimple
re nequiui qd amplia vt in ſing.262.in-
cipiente quod potui.
¶ Poſſeſſio nemo priuādus eſt poſſeſſio-
ne ſua niſi primo citet etiā ſi ſit pdo:qd
amplia.vt in ſing.195.incip.nemo.
Quid perdidit titulum ſed nō poſſeſſioneʒ
non eſt ſine ordine iuris ſpoliandus.in
ſing.195.incip.nemo.
Poſſeſſio:etiā poſſeſſori dat officium iudi
cis qd eſt vtilius ꝙ agere interdicto vñ
vi vel vti poſſidetis.in ſing.406.inci-
piente capias ꝛc.
Si aliquis vult ſpoliare me indebite poſſeſ
ſione mea iuris ordine non ſeruato:tūc
amici ꝛ vicini mei poſſ contra illum impu-
ne percutere ne me expellat etiam ſi per
magiſtratū fuerit miſſus talis executor
in ſing.456.incip.habuiſti.
¶ Poſſeſſor ſeu poſſidens:poſſidens rem
et negans illam poſſidere:ſi cōuincitur
de mendacio priuatur ſtatim poſſeſſiōe
ꝛ transfertur in aduerſariū:quod tamē
limita vt in ſingulari.242.incipiente
tex.habes.
Poſſeſſor verus cum titulo etiā cum error
iuris vel facti facit fructus ſuos.in fine

gu.268.incipien.verus poſſeſſor.
Licet quis ſit verus poſſeſſor etiã cũ titulo attamẽ ſi ſcit qð ꝓpter aliqð delictũ vel aliquam cauſam debet priuari illa re et poſſeſſione tanq̃ indignus: tunc tenet̃ ad reſtitutionem fructuum non obſtan te eius titulo ⁊ poſſeſſione in ſing.268. incipien.verus poſſeſſor.
Poſſidens rem quã tñ reſtituturus eſt non poteſt denegare reſtitutionem opponẽ do exceptionem de iure tertij.in ſingul. 280.incipiente licet.
¶ Potentia:idem operatur potentia in ha bitu qð operat̃ potentia in actu in ſing. 325.incipiente dixi tibi alias.
¶ Precarium: conſtitutio precarij poſita in inſtrumento venditionis tollit reme dium.l.quoties.C.de reſcinden.vẽdi.in ſingulari.82. incipiente volo tibi dare ⁊c.ante medium.
Conſtitutio precarij eſt magni effectus de quo in ſingu.158.incip.hodie.
¶ Conſtitutio precarij poſita in inſtrumẽ to operatur ꝙ debitor qui pro obſerua tione contractus conſtituit ſe ola bona ſua nomine creditoris poſſidere qð ſi poſtea ipſe debitor alienat aliqua bona ꝙ poterit creditor adueniẽte caſu tanq̃ poſſeſſione priuatus agere contra poſ ſeſſorem nulla facta executione contra debitorem principalem.in ſingula. 158. incipiente.hodie communiter.
Precarium licet poſſit ad voluntatem con cedentis reuocari hoc fallit niſi conce dens vellet ſine cauſa reuocare preca rium cum damno illius qui conceſſit in ſingu.363.incip.credo te ſcire.
Precarium appoſitũ ſuper re incerta nihil operatur in ſingulari. 496.incipiente conſtitutio precarij.
¶ Pretium vbicunq̃ fit mentio de pretio in dubio preſumitur emptio:in ſingula ri.105.incip.vbicunq̃.
¶ Prelatus eccl'ie põt vindicare eccl'ie in obtinẽdo vel acq̃rendo ſecus in obten to vel acq̃ſito in ſing.194. inci. magna.
¶ Preiudicium irreparabile. vbi tractat̃ de preiudicio irreparabili recedimus a regulis iuris cõmunis in ſingu.349.in cipiente.in his.
¶ Preſbyter:filius preſbyter nõ poteſt vẽ di a patre propter famem. in ſingu.101. incipien.pater.
¶ Preſcriptio iuramentum appoſitum in contractu tollit preſcriptionẽ in ſingul. 141.incip.audiuiſti.
Preſcriptio interrumpi ꝑ citationẽ etiã ſi citatio ſit vnica ⁊ nõ peremptoria dũmo do ſit valida in ſing.291.inci. p̃ſcriptio.
Citatio ad hoc vt interrumpat p̃ſcriptionẽ non ſolum requiritur ꝙ ſit legitima ſed etiam ſi fuit valida a principio ⁊ poſtea fuit circundata aliquo modo non intel ligitur interrupta p̃ſcriptio.in ſing.291. incip.preſcriptio.
Citatio facta tempore feriato aut ſi eſſet defectus pſone citate vt q2 eſſet minor non induceret interruptionẽ preſcriptio nis in ſin. n.291.
Eo caſu quo ꝑ citationẽ interrumpitur pre ſcriptio tunc nõ curatur an libellus fue rit male formatus dũmodo citatio fue rit legitime facta.in ſingulari.291. incip. preſcriptio.
Preſcriptio interrumpitur pluribus mo dis ⁊ etiã ꝑ citationẽ qð eſt verũ ſi appa ret de ipſa citatione ꝑ relationẽ nuncij ſcriptam in actis al's ſecus. in ſingulari cccxlvj.incipiente preſcriptio.
Preſcriptio dicit̃ eſſe ꝯ equitatẽ naturalem ⁊ eſt preſidium impium ⁊ ideo p̃ſcriptio eſt reſtringenda tanq̃ odioſa. in ſingu. ccclxx.incip.vſucapio dicitur.
Spurius non põt p̃ſcribere niſi ſpacio lõ giſſimi tpis i ſing.cccclxxviij.ici.ſpuri9.
¶ Preſtatio diuturna facta ex mera libera litate non obligat ꝙ fallit in p̃ſtatione q̃ ex in piã cauſam nã ex tali p̃ſtatione diuturna quis obligatur in ſing.192.
¶ Preſumptio iuris. ⁊ de iure eſt magne importantie de quo in ſingu.116.incip. preſumptio.
Preſumptio iuris quã q̇s hʒ in re excuſat violentũ inuaſorẽ ipſius rei a pena ⁊ a dolo in ſing.162.incip.violentus.
Preſumptio qualis qualis operat̃ ꝙ ſtanti bus probationibus paribus ille obtine bit qui habet iſtam qualem qualem pre ſumptionem pro ſe in ſingu.371.
Ubi eſt preſumptio ꝯ ꝓbãtẽ nunq̃ ex vno teſte defert̃ iuramẽtũ in ſupplemẽtũ ꝓ bationis in ſing.451.inci.decreui.

Ubi veritas haberi non pōt ſtatur preſum
ptioni in ſingu. 451. inci. decreui.

Teſtis non idoneus efficitur idoneus ſi ha
bet preſumptionem pro ſe. in ſingula.
451. incipiente. decreui.

Qn̄ preſumptio eſt pro allegante aliq̄d ipſe
illud allegans releuat ab onere proban
di in ſing. 451. incip. decreui.

Preſumptiones poſſūt eſſe tales q̄ faciunt in
diciū ad torturā ⁊ eꝫ poſſunt eſſe tales ⁊
ita leues q̄ nihil operant in ſing. 451. i fi.

¶ Preſentia coniunctorū vel affiniū tollit
preſumptionem met9 doli vel fraudis ⁊
alia etiā operat vt in ſing 417. inc. pñtia.

Preſentia ſeu decretū iudicis tollit preſum
ptionem fraudis ⁊ metus. in ſing. 417.
incipiente preſentia.

Preſentia honeſtorum virorum tollit pre
ſumptionem metus in ſingu. 417. incip.
preſentia.

¶ Primordium veritatis adiuuat notariū
a pena falſi ⁊ plures alios operatur effe
ctus de quo in ſingulari. 35. incipiē. ille
qui nunq̄. ⁊ in ſingu. 179. incipiē. viget
communiter.

¶ Princeps in principe ſemper p̄ſumitur
iuſta cauſa adeo q̄ non admittatur pro
batio in contrarium quod tamen limi
ta vt in ſingu. 6. incip. in principe.

Conſcientia principis ſupplet oēm defectū
ſeu omnem ſolennitatē. in ſing. 24. inci.
ad hoc vt inquiſitio.

Princeps in dubio nō videtur velle vti ple
nitudine poteſtatis qd̄ intellige verum
qn̄ actus quē facit pōt valere abſq̄ ple
nitudine poteſtatis ſecus ſi actus non
poteſt valere abſq̄ plenitudine poteſta
tis quia tunc in dubio videtur vti pleni
tudine poteſtatis in ſingu. 84. incipiē
te. princeps.

Princeps debet habere vnū calamū ⁊ vnā
linguā nō aūt plures calamos ⁊ plures
linguas in ſing. 166. inci. inconſtantia.

Princeps non poteſt ſine cauſa tollere ea q̄
ſunt de iure naturali. in ſingu. 192. inci
piente. nihil.

Princeps licet poſſit de plenitudine pote
ſtatis tollere defenſionē in cauſa ciuili
li ⁊ pecuniaria tamen hoc non poteſt fa
cere in cauſa criminali in ſingu. 88. in
cipiente defenſio.

Princeps nō preſumitur velle tollere ius
alterius. in ſing. 440. incip. princeps.

Beneficia p̄ncipū ſunt latiſſime interpretā
da niſi reſpiciāt p̄iudiciū vel iniuria ter
tij q2 tūc ſtricte interpretant. in ſing. 483.
incipiente beneficia principum.

Si princeps in legitimatiōe vtitur aliq̄bus
generalibus clauſulis includentib9 oēs
qualitates illegitimitatis ſup quib di
ſpēſat legitimatio non vitiat lꝫ in ſuppli
catione nō fuerint expreſſe oēs qualita
tes illegitimationis in ſingu. 491. inci.
in legitimatione.

¶ Priuatio: ſi lata eſt ſnia ꝯ aliquē per quā
pronuntiatur iſum cōmiſiſſe crimen di
gnū priuatione tn̄ ꝑpter hoc nō eſt priua
tus niſi hoc exprimatur in ſententia. in
ſing. 2?0. circa fi.

Priuatus ipſo iure, nō dꝫ expelli ſine cita
tione ⁊ cauſe cognitione. in ſing. 291.

¶ Priuilegiū: curſus tāti tēporis cui9 initiū
memoria nō eſt in ꝯtriū equiparat ſpecia
li priuilegio qd̄ fallit niſi aſſerēs ſe habe
bere tale priuilegiū eſſet illius incapax
in ſingu. 80. incip. tu habes.

Priuilegiū dignitatis durat etiā finita di
gnitate qd̄ amplia vt in ſingu. 187. inci.
priuilegium.

Priuilegiatus contra pariter priuilegiatū
non vtitur priuilegio ſuo qd̄ amplia vt
in ſingu. 99. incip. priuilegiatus.

¶ Probatio in his que ſunt difficilis ꝓba
tionis admittitur probatio per cōiectu
ras in ſingu. 1.

Probationes debent produci parte preſen
te vel citata ⁊ debet peti dari copia par
ti cū termino ad opponendum alias ni
hil operatur talis productio in ſing. 81.
incip. aduertas.

Probatio ꝑ cōfeſſionē aduerſarū pōt fieri
poſt lapſas oēs dilationes datas ad ꝓ
bādum. in ſing. 110. incip. cōis opinio.

Probatio qñ eſt ꝓhibita fieri niſi ꝑ inſtru
mentum publicum tn̄ hoc caſu poterit
fieri ꝓbatio per quinq̄ teſtes ⁊ erit ple
na ⁊ valida probatio nō obſtante ſtatu
to prohibente in ſingu. 157. incipiente
volo te docere.

Inſtrumentum debiti ꝓductū ante litē con
teſtatā nō facit ꝓbationē niſi tpe ꝓba
torio iterum ꝓducat. in ſingu. 170. inci

piente aduertant.

Probatio debet eſſe conformis accuſationi: et ideo ſi aliquis accuſat aliquē q interfecit aliquē ſi poſtea pbat q hoc fecit p aliū accuſans ipſe dz ſuccūbere in ſing.187.inci.qualitas.

Si ſtatutū requirit aliquid pbari p teſtes optime opinionis tunc ad hoc vt inducatur probatio debet articulari et pbari bona opinio ipſorū teſtiū.in ſin.187. inci. Qualitas.circa medium.

Si probatio eſt verificabilis et cōcluſiua in omni intellectu prodeſt probanti lz habeat ambiguos intellectus.in ſing.206. inci.incertitudo.

Regula nō pbatū pbabo et nō deductū deducā quō itelligat i ſin.240.ici.regula.

Dubia pbatio ſemper interpretatur cōtra producentē q ampliā vt in ſingu.267. inci.dubia.

Probationes nō debēt ſumi de domo rei. in ſing.271.

Lapſus termini dati ad probandū nō precludit viam probandi niſi iudex interloquatur terminum fore lapſum et illū amplius audiri non debere in ſing 283.incip.lapſus.

Probatio etiā fieri poteſt poſt terminū cōuentionalem in ſingulari.283.incipiente lapſus.

Poſt terminum ſtatutarium aſſignatū ad probandū pōt fieri pbatio p inſtrumēta publica in ſin.283.inci.lapſus.

Licet dubia pbatio non releuet pbantē tn ſi duo rixarūt ad inuicē et vn9 fuit percuſſus ab alio et teſtes ſuper hoc dicūt q non viderūt qn fuit facta pcuſſio ſed q viderūt eos inuicē rixantes et ſtatim dimiſſa rixa viderūt illum eſſe pcuſſum certe ex hoc reſultat indiciū indubitatum q ille vulnerauerit ſeu percuſſerit illū ex quo poterit deueniri ad cōdemnationem in ſing.288.inci.dixi tibi.

Probatio debiti reſultat ex taciturnitate illius cui directe fuerant litere in quibus ſcribens dicit illū eſſe ſuū debitorem ſi ipſe lecta litera nō cōtradicit.in ſingul. 344.inci.taciturnitas.

Si pars petijt terminū ad pbandū p teſtes de longinquis ptibus et ſuſpicatur q petat p calūniā dz ſibi dari cum comminatione q ſi nō pbabit in termino mulctabitur.in ſing.384.inci.dixi tibi.

Probatio ſi eſt ficta ſub pena et facta ſit p teſtes q ſint reprobati probās nō cadit i penā.i ſing.444.inci.ſtatutū.

Qn preſumptio eſt p allegāte aliquid tunc talis allegans releuat ab onere probandi.in ſing.451.inci.decreui.

Probationes debent de neceſſitate cōcludere in ſin.494.inci.probationes.

Probationi ſolū pſuaſiue et nō cōcludenti pōt credere ille cui cōmittit cā ſola facti inſpecta veritate.i ſin.494.inci.pbōnes.

¶ Procuratoran pcurator ſimplr cōſtitutus habeat ptātē ſubſtituēdi maxime qn dns releuās eū ab onere cautionis dicit q ipm pcuratorē ſeu ſubſtitutū ab eo releuat ab onere cautionis.in ſing.60.inci.titius conſtituit.

Procurator ſi petit dilationē ad ſoluēdū p iudicato dns adeo q dns vr approbare ſniā et renūciare appellatiōi.i ſin.186.

Sicut in cā criminali pcurator interuenire nō pōt ita nō pōt interuenire ad petēdū reſtitutionē in integ.aduerſus ſentētiā latā in cauſa capitali ꝯ minorem in ſing.221.inci.reſtitutio.

Si ego pcurator tuus ſatiſdedi de iudicio ſiſti et de iudicato ſoluēdo et poſtea tu efficiaris nō ſoluēdo poſſum iuſte recuſare defenſionem et vlterius nō litigare p te. in ſing.233.

Procurator nō admittit etiā cum cautiōe de rato qn dubitat de mādato. Ubi agit de magno piudicio: et pter quā cautiōnē nō eſſet ſufficiēter pmiſſū.in ſin.245. inci.qn dubitatur.

Procurator ſi bona fide ceſſauit appellare tūc dns nō pōt appellare nec habere regreſſum ꝯ pcuratorē etiā ſi ſit ſoluēdo. in ſin.287.inci.tetigi tibi.

Confeſſio pcuratoris etiā vera nunq piudicat dno.in ſin.250.inci.cōfeſſio.etiā in appellando.vt ibi.

Negligētia pcuratoris in nō appellādo p iudicat dno.in ſing.290.inci.confeſſio.

Procurator ſi lata ſit ſnia ꝯ falſum pcuratorem et dns nō appellauit nō tn p hoc dns videtur approbare ſniam: ideo ex quo nō cōſtat de mandato poterit dns vſq ad mille annos dicere de nullitate

dicte ſnīe.in ſin.487.ici.no.ꝛ vulgaris.

¶ Proditor: ꝑditores ſunt odioſi deo ꝛ hoībus ac etiam iuri ꝛ nõ gaudent priuilegio aliis conceſſo.in ſingu.16.incipien. proditores.

Stante ſtatuto ꝙ banit9 poſſit impune occidi ille qui illum occidit proditorie nõ gaudet bñficio ſtatuti:ſ3 ipſe d3 puniri in ſing.16.inci.proditores.

Quot modis q̃s dicaꝛ ꝑditor.vide in ſing. 16.inci.proditores.

¶ Productio copie ſeu exẽpli facta in termino ſufficit licet in illo tempore non ſit productum originale.in ſingu.113.incip. dictum teſtis.in fi.

Productio probationũ debet fieri poſt litẽ conteſt. tempore probatorio.alias non valet ſi fiat an litem conteſt.niſi poſtea tpe habili repudiatur.in ſing.170.inci. animaduertant.

¶ Promiſſio facta in iudicio h3 executionẽ paratã ſicuti inſtrm guarẽtigiati.in ſing.394.incip.calor indicij.

Quelibet pmiſſio non obligat pmittẽtem in ſing.464.inci.ex pacto nudo.

Promiſſio ſine cauſa facta ex certa ſcientia valet ꝛ tenet.in ſingul.482.inci.nu dum docti.

¶ Proprius vſus:qd opereꝛ ꝓprius vſus vide in ſing.87.inci.ſtatutum.

¶ Prorogatio ꝯpromiſſi nõ põt fieri maioris temporis ꝙ̃ fuerit primum tempus ipſius compromiſſi.in ſingul.52.incip. prorogatio.

Prorogatio itelligiꝛ fieri cũ oībus q̃litatibus rei prorogate.i ſing.300.ici.ꝓrogatio.

Eadem ſolẽnitas requiriꝛ in ꝓrogatione cõpromiſſi vel alterius actus q̃ requiriꝛ in primo compromiſſo fiendo.in ſingu. 300.inci.prorogatio.

¶ Proſoneta ꝯct9 vſurarũ.teneꝛ ad reſtõnẽ vſurarꝫ.i ſin.181.ici.mãdãs.circa me.

Prouocatus:ſi ꝓuocatus delinquit mit9 puniꝛ in ſin.455.inci.difficillimum.

¶ Publicatio: publicatis atteſtationibus non poſſunt ĩdem teſtes examinari ſup nouis capitulis quãdo a principio ipſi teſtes iurarunt ſimpliciter dicere veritatem ſuper tota cauſa.in ſingu.23.incip. publicatis.

Publicatio teſtiũ l3 nõ obſtet in criãlibus. iſtud eſt verũ ad defenſam:ſecus autem ad offenſam:qꝛ tunc publicatio obſtat in ſin.90.inci.fauorabiliores.

Publicatis atteſtationib9 nõ pñt ſup eiſdẽ capitulis teſtes recipi.fallit in teſtimonio medicorum ſeu peritorum in arte.in ſin.66.inci.publicatis.

Publicatis atteſtationib9 pñt fieri poſitiones etiã ſup articulis ſup q̃bus nõ pñt ꝓduci teſtes ad ꝓbãdũ.in ſin.110.inci.cõmunis doctorum opinio.

Publicatis atteſtationib9 pñt teſtes ꝓduci i cã matrimoniali:qđ limita ꝛ reſtringe vt in ſin.128.inci.teſtes.

¶ De litera. Q.

Qualitas appoſita in accuſatione vel inquiſitiõe d3 probari: alias d3 ſequi ſententia abſolutoria.in ſing.187.inci. qualitas.

Quarta:bona feudalia ſeu emphiteuticalia q̃ tranſeunt in filiũ vt filiũ etiã ſi non eſſet heres patris nõ computanꝛ ſibi in quartã debitã iure nature nec etiam in trebellianicam vel falcidiã.in ſingu.32. inci.bona.

¶ De litera R.

Raptor mulieris nõ diciꝛ ille qui per vim eã cognoſcit:ſ3 ille qui eam adducit per vi3 de loco ad locũ: ꝛ eam carnaliter cognoſcit. in ſing.65.inci.ſtatuto.

Mulier ſemel volũtarie carnaliter cognita ab aliq̃ nõ audiꝛ ſeu ſibi nõ crediꝛ dicẽdo ſe raptã:ꝛ cognitã p vim ab aliquo. in ſin.74.inci.tu habes regulam.

¶ Ratihabitio cõparaꝛ mãdato:ꝙ fallit q̃ ad irregularitatem ꝯtrahendã.in ſin.148. inci.ratihabitio.

¶ Ratio.Eadẽ ratio eſt de toto quo ad totũ que eſt de pte quo ad partẽ.in ſingu. 256.inci.eadẽ ratio.

¶ Receptãs.ille q̃ receptauit debitorẽ falliti ſui alieni9 in domo nõ tñ ꝓpter hoc põt cõueniri vt illum debitorẽ exhibeat aꝉs teneaꝛ ad intereſſe.in ſin.366.inci.aliqua tibi dixi.

¶ Recurſus:ſtatutũ tollẽs oẽm exceptionẽ cõtra laudũ vel cõtra ſniam nõ tñ tollit

recurſum ad ſuperiorem.in ſing.88.incip.ſtante ſtatuto.

Caſu quo habeat locū recurſus ad ſuperiorē ꝯ ſniaꝫ quō tūc regulet talis recurſus in ſin.88.inci.ſtante ſtatuto.

Intra quātū tēpus poſſit q̄ grauat habere recurſum ad ſuperiorē.vide in ſing.88.incip.ſtante ſtatuto.

¶ Qn̄ ſtatutū ꝓhibet appellationē vel recurſum tūc intelligit ſublat9 ois mod9 ꝛ ois regreſſus ꝯ ſententiā.in ſin.189.

¶ Recuſare:princeps non poteſt committere cām recuſatiōe remota.in ſin.292.inci.nihil.

Recuſatio iudicis videtur de iure naturali.in ſing.292.inci.nihil.

Licet valeat cōmiſſio principis facta alicui iudici notorie ſuſpecto & ex certa ſcientia:tn̄ intelligit reſeruatū ptī ius recuſationis.in ſin.292.inci.nihil.

Qn̄ ꝑnceps ꝯmiſit cāꝫ iudici notorie ſuſpecto cū cl'a nō obſtāte exceptione recuſatiōis tūc intelligit ſublata recuſatio:qꝛ vr̄ vti plenitudine ptātis.in ſin.292.

¶ Reductio ad arbitriū boni viri non pōt peti:ſꝫ intelligit eſſe ſublata ſtāte ſtatuto ꝙ ꝯtra laudū non poſſit opponi aliqua exceptio.in ſin.62.inci.reductio.

¶ Relatio:ꝑſcriptio interrūpit ꝑ citationē ſi apparet de ea ꝑ relationē nuncij apō acta in ſin 346.inci.preſcriptio.

¶ Relatiuū:vnū relatiuū ꝑſupponit aliud in ſing.308.inci.dicunt.

¶ Remiſſio canonis fit nedū ꝓpter ſterilitatē:ſed etiā qn̄ fructus ꝑcepti ſine culpa coloni:ſed vitio territorij vbi ſunt nati corrupti ſunt in ſin.85.inci.tu ſcis.

¶ Remittere:remittēs ptē debiti vt ꝯſequatur reliquū pōt petere illud qđ remiſit ꝑ ꝯditionē ob turpē cām.in ſin.432.inci.ſepe contingit.

¶ Remot9 de ꝓrio ab offō an gaudeat bn̄ficio officialis.i ſin.179.ic.viget cōiter.

¶ Renūciatio : renūciās oib9 exceptiōib9 nō intelligit renūciare ꝛ excledere exceptionē q̄ hꝫ ortuꝫ ex facto aduerſarij.in ſin 96.inci.renuncians.

Renūciatio:nō ſolū quis pōt renūciare fauori ſuo in dānū ſuū ſed etiā in dānum alterius:ꝛ ideo ſtāte ſtatuto ꝙ extantibus maſculis filia femina non ſuccedat tūc ſi extat filius ꝛ femina poterit filius maſculus renunciare illi ſtatuto ꝛ filiā ſecū admittere ꝛ ſic poterit preiudicare creditoribus ſuis.in ſin.361.incip.extat iuris regula.

¶ Res inter alios acta tertio non preiudicat:ꝛ tn̄ ſententia inter alios lata contra tertiū operat quale quale preiudiciū qđ quale quale preiudicium equipollet ſemiplene probationi habili ad deferendū iuramētū in ſupplemētū ꝓbationis in ſing.276.inci.paruin.

Res inter alios acta tertio nō ꝑiudicat qđ limita vt in ſingu.435.incipiē.res inter alios acta.

Res trāſit cū onere ſuo ad quēcūqꜫ vadat in ſing.334.inci.pendet nunc.

¶ Reſcriptū nō operat vires ſuas anteq̄ fuerit ꝑſentatū.in ſing.301.inci.dixi tibi alias circa fi.

¶ Reſeruatio operat effectū cōſeruatiuum actus perinde ac ſi ſuo tpe fact9 eſſet q̄ ad oia.in ſing.198.inci.teſtis.

Reſeruatio exceptionū opat ꝙ ſi poſtea pateat de veritate ipſarum oia retrofacta ſunt nulla.in ſin.198.inci.teſtis.

Reſeruatiōe bn̄ficij facta ꝑ papā ſibi de collatiōe illius nō redit poteſtas cōferēdi ad ordinariū quouſqꜫ ꝓuiſio illius virtute dicte reſeruatiōis nō habuerit effectū.in ſing.301.inci.dixi tibi alias.

¶ Reſtitutio in integrū retinet naturā prime cāe.in ſin.221.inci.reſtō in integrū.

Reſtitutio in integrū eſt cōcedenda minori q̄ cōfeſſus eſt delictū de quo aliter nō cōſtabat niſi ꝑ ſuā cōfeſſionē.in ſin.445.inci.minor leſus.

¶ Reus criminis an poſſit diffinitiue condemnari ad mortē:vel ad mēbri mutilationē ſi nō vult cōfiteri delictū ſtantib9 ꝓbationib9 de ipō maleficio ꝯtra cū.in ſing.108.incip.alias.

Reus:lꝫ vbi tractat de pena corporali imponēda debeat re9 ſtare detent9 nec ſit relaxād9 fideiuſſorib9:attn̄ pōt relaxari ante ſniam qn̄ apparet ipm reū fore abſoluendū ꝙ appꝫt publicato proceſſu.in ſin.381.inci.licet.

¶ Rixa:inceptoris rixe punit de delictis ſequut9 qn̄ nō cōſtat q̄ cōmiſerint illa delicta.in ſin.403.inci. ſupioribus annis

¶ De litera S.

SAcerdos ſpoliatus corpe meo tuo iã ſepulto an nõ oĩa ẽ reſtituẽd' in ſin.199.inci. in iure expreſſum eſt.

¶ Sanguis iterfectoꝝ ſemꝑ clamat ad deũ.i ſin.270.ici.homicida:

¶ Scriptura:an ꝯſenſu partiũ fieri poſſit ꝙ adhibeat fides priuate ſcripture alicu ius non ſolenniter confecte.in ſing.69. inci.tu ſcis.

Scriptura:ſi officialis inuenit aliquẽ cũ ar mis ⁊ eũ nõ apprehẽdit ſi tñ eũ facit ſcri bi in actis notarij qualiter tali tpe eum inuenit cũ armis talis ſcriptura ſine ca ptura operabit̃ vt talis inuẽtus cum ar mis ⁊ nõ captus poterit puniri in ſing. 395.inci.dubitarunt.

Si titius ſcribit apodiſſam obligatiõis ſeij de mãdato ipſi' ſeij:an ſtet̃ dicto titiõ ꝙ de mãdato ſeij illud ſcripſit.in ſing.481.

Scriptura titij facta de mãdato ſeij obligat ipm ſeiũ:ac ſi ipſe illã ſcripſiſſet manu ſua ꝓpria.i ſin.472.inci.ſepe.cõtingit.

Scripture debẽt ꝓduci parte pñte vel ci tata al's nõ ꝓbãt.in ſing.81.inci.aduer tas ⁊c.⁊ dꝫ peti dari copia parti cũ ter mino ad opponendum.vt ibi.

¶ Snia lata ꝯ vnũ nunꝙ̃ p̄iudicat alteri etiam caſu quo ſnia ꝯ vnum lata p̄iu dicet alteri ſi lata fuerit in cõtumaciam ptis ẜ nõ defendentis:q: tũc pñſumptio iuris eſt ꝙ talis ſnia ſit lata pꝑ cõtuma ciam non autem propter ius.in ſin.4.

Snia ferri põt ⁊ valet ſine porrectiõe libel li ⁊ ſine litis cõteſtatiõe qñ in reſcripto eſt poſita clauſula ſummarie ⁊ de plano in ſing.102.inci.clauſula.

Snia iudicis vnius territorij mittit̃ execu tiõi per iudicẽ alteri' territorij median tibus literis.in ſing.138.inci.index.qd limita vt ibi.

Snia nõ ẽ venalis nec põt iudex puniri de barrataria ſi data ẽ pecunia iudici poſt ſniam.in ſingu.190.incip.iudices poſt principium.

Snia cõdemnatoria differt a ſnia qua pro nunciatur quem condemnãdum.in ſin gu.200.inci.differt.

Snia dicẽs ꝓnunciamus talẽ cõdemnan dũ nõ cõdemnat niſi adijciat:⁊ ideo in beimus vt ſoluat.in ſin.209.inci.differt.

Si lata eſt ſnia ꝯ aliquẽ in qua dr̃ ipm cõmi ſiſſe crimẽ dignũ priuatiõe ꝑpter hoc il le nõ eſt priuatus niſi hoc exprimat̃.in ſing.200.inci.differt.

Sententia valida per reſcriptũ principis nunꝙ̃ nocet tertio.in ſing.216.inci.vbi agitur.

Snia q̃ trãſiuit in rẽ iudicatã nõ retractat̃ pretextu inſtrumentoꝝ nouiter reperto rũ:qd limita vt in ſing.229.

Snia inter alios lata ꝯ tertiũ operat̃ quale quale p̄iudiciũ qd p̄iudiciũ equipollet ſe miplene ꝓbationi habili ad deferendũ iuramẽtũ in ſupplementũ probationis. in ſing.275.inci.parum.

Snia lata ex cõſilio ſapiẽtis nunꝙ̃ tranſit in rem iudicatam.in ſing.427.inci.plu res ſunt.

Qñ apparet notorie ſniam eſſe iniuſtã, dꝫ re uocari nõ obſtante ꝙ ab ea nõ fuerit appellatũ.in ſing.473.inci.memini.

Snia cõtinẽs manifeſtã iniquitatẽ eſt ipſo iure nulla.in ſing.473.inci.memini.

Snia licet nõ valeat ſine ꝓbationibus hoc fallit niſi ſit data ptãs iudici iudicãdi de facto ſola facti veritate inſpecta:q: tunc valet ſine aliqua probatione ⁊c.in ſing. 486.inci.communiter ſcitur.

Si lata fuit ſnia ꝯ falſum ꝓcuratorẽ ⁊ dñs nõ appellauit nõ tñ dñs:ꝑ hoc vt̃ appro baſſe ſniam:⁊ ideo poterit vſq; ad mille annos dicere de nullitate.in ſin.487.in ci.nota ⁊ vulgaris.

¶ Seruitus:actio perſonalis differt a ſer uitute.in ſin.334.ici.pẽdet nũc de facto.

¶ Simplicitas:ſuccurrendũ eſt ſimplicita ti.in ſing.450.inci.ſimplicitati.

¶ Sindic':ꝯſtõ ſindici legitima nõ probat̃ lꝫ in inſtr̃o dicat̃ tales monachi ꝯſtitue rũt ſindicũ:q: ꝑ illa ṽba nõ ꝓbat̃ ꝙ fue rit ꝯſtitutus ab oĩbus vel a maiori parte in ſing.171.inci.audiuiſti.

¶ Societas ſeu cõmunio operatur qd in habilis gaudet beneficio habiliũ:quod amplia.vt in ſing.180.

¶ Socius:ſi duo ſocij vel duo fratres hñt fundũ cõem pro indiuiſo ⁊ vnus ipſoꝝ qui eſt rixoſus nõ vult partẽ ſuam ſemi nare nec colere:ſed vult quod ſtet incul

ta: ſi alter ſoci9 vel frater facit totã cole
re & ſemi nare non tenebit alteri r̃ſidere
de fructibus etiã p̃ pte dñica. in ſingul.
369. inci. mille hominum ſpecies.

Si ſocius cõis domus nõ reficit partẽ expẽ
ſe facte in reparatione ipſius domus ſo
cio qui fecit expẽſam intra quatuoꝝ mẽ
ſes tota domus acquirit ſocio qui refe
cit. in ſingu. 369. incipiente mille homi
num ſpecies.

Soci9 tenet de culpa & de negligẽtia: adeo
q̃ ſi ſocius ꝑpoſitus ſocietati fuit in ne
gligentia exigendi debitores ſocietatis
dũ erãt ſoluẽdo ſi efficiant nõ ſoluendo
aſſignabunt ipſi ſocio negligenti tẽpo
re diuiſiõis ſocietatis in eius partem. in
ſing. 281. inci. ſocius.

¶ Soci9 criminis: dictũ ſocij criminis non
facit indiciũ regulariter cõtra ſociũ cri
minis. in ſing. 209. incip. ſocius.

Socius criminis in quibus caſibus poteſt
interrogari de cõſocijs. vide in ſin. 209.
incip. ſocius.

Socius criminis in qb9 caſib9 põt interro
gari de cõſocijs tale dictũ ſocij nõ facit
indiciũ ad torturã cõtra ipſum ſociũ ni
ſi cõtra eũ alia ſint indicia. in ſing. 209.
incip. ſocius.

Socius criminis: ſi ſocius criminis dixit q̃
ſeius fuit eius ſocius ad cõmittẽdũ deli
ctũ poſtea cõdenat9 ad mortẽ dũ eſt ſup
furcha excul pat dictũ ſeiũ. an talis ex
culpatio tollat indiciũ iã exiſtens cõtra
eũ ex dicto dicti ſocij criminis. in ſingu.
382. inci. a iqui ſunt caſus.

Ad hoc vt credat ſocio criminis etiã in cri
minib9 exceptis vltra alia adminicula &
cõiecturas requirit q̃ vel ex numero te
ſtiũ vel ex qualitate deponẽtiũ vel ex p
ſona eoꝝ contra quos deponit veriſimi
le ſit eos nõ mentiri. in ſing. 396. incip.
veriſimilitudo.

¶ Solẽnitas: qñ act9 põt fieri ſine certa ſo
lẽnitate ſi illa ſolẽnitas interueniat mi
nus legitime nõ vitiat act9. in ſing. 285.
incip. multi. in fi.

¶ Soliti: argumentũ a ſolitis eſt validũ in
iure. in ſing. 336. inci. argumentum.

In cõtractibus & in alijs diſpoſitionib9 at
tẽdit quod fieri ſolet. in ſing. 495. inci.
in contractibus.

¶ Spiritualis cã: cãe ſpũales non poſſunt
cognoſci a iudice laico: qđ fallit vbi eẽt
ſummaria cognitio. i ſin. 70. inci. iudex.

¶ Spoliat9, ante oĩa eſt reſtituẽdus: q̃ li
mita vt in ſing. 199. incipiente in iure.

¶ Spõſa: ſtãte ſtatuto q̃ muliere decedẽ
te in matrimonio ſine liberis vir lucret
certã partẽ dotis nõ habet locũ in ſpon
ſa p̃ verba de p̃ſenti. in ſing. 106. inci.
qui de primo.

Sponſalia de futuro efficiunt de p̃ſenti ſi
ſequatur copula carnalis. in ſingu. 500.
incip. ſponſalia.

Spõſalia per verba de futuro ita efficiunt
de p̃ñti p̃ copulã carnalẽ p̃cedentẽ ſicut
p̃ copulã carnalẽ ſubſequẽtẽ in ſin. 500.
inci. ſponſalia.

¶ Spontane9 act9: ſpontanea ſolutio pur
gat vitiũ violẽtie adhibitũ p̃ge ꝯmiſſio
nis: qđ tñ limita vt i ſin. 89. inc. ſolutio.

¶ Spuri9 cẽſet iſamis q̃ ꝑcedit ẽt ſi legiti
metur. i ſing. 273. inci. notiſſimũ. i. j. col.

Nõ põt deferri iuramẽto ſpurio in ſupple
mẽtũ ꝓbationis qñ ipſe ſemiplene pro
bauit. in ſing. in. 273. incip. notiſſimum.

Spuri9 legitimat9 aſſimilat homini medi
cato a morbo cui remãſit aliq̃ cicatrix.
in ſing. 273. incip. notiſſimum.

Spuri9 bone cõditionis & fame habetur p̃
legitimo quo ad ꝓbationẽ. in ſing. 273.
incip. notiſſimum.

Spuri9 religioſ9 hr̃ p̃ legitimo. i ſing. 273.

Spurius nobilis magne ꝯditionis & excel
lentie habet pro nõ ſpurio. in ſing. 275.
incip. notiſſimum.

Spurius nõ põt eſſe notarius ad bãchum
publicum iuris: & ſi fuit oĩa per eum ſcri
pta corruũt. in ſingu. 275. incip. notiſſi
mum. in vlti. col.

Spuri9: ſtatutũ excludẽs filias feminas ex
tãtib9 filijs maſculis an habeat locũ ex
tãtib9 filijs maſculis ſpurijs. ſed legiti
matis. i ſin. 303. inci. filioꝝ appellatiõe.

Spurius nõ poteſt p̃ſcribere niſi ſpacio
longiſſimi temporis. in ſing. 478. inci.
ſpurius.

¶ Statutũ ſtatuta laicorum in p̃iudicium
clericorum nõ valẽt. in ſing. 29. inci. ſta
tuta laicorum.

Stante ſtatuto qđ ſolutio debiti non poſſit
ꝓbari per teſtes clericus nõ ligabitur

hoc ſtatuto etiã ſi cauſa tractet̃ in curia ſeculari. in ſing. 29. incip. ſtatuta.

Statutum arctans mulierẽ decedentem ſine liberis ad relinquendũ certã partem dotis fratrib⁹ ſuis an ſi non hʒ fratres teneat̃ vigore dicti ſtatuti relinquere illam partem ſororibus. in ſing. 39.

Stãte ſtatuto qḋ cõtra laudũ nõ poſſit opponi aliqua exceptio intelligit̃ ſublata reductio ad arbitriũ boni viri in ſin. 62.

Si ex forma ſtatuti vicinus ſeu cõiũctus nõ põt vẽdere rẽ niſi primo interpellat vicinũ vel cõiunctũ ſi facta eſt venditio ſine interpellatione p̃dicta intra cꝑtum tp̃s põt ipſe cõiunctus vel vicinus offerre pretiũ emptori ⁊ petere dictã rem. in ſing. 64. inci. in multis partibus.

Si ſtatutũ vult qḋ rapiens mulierẽ puniat̃ pena mortis nõ puniet̃ ille qui cepit mulierẽ ⁊ eã ꝑ vim carnaliter cognouit nõ abducẽdo eã de loco ad locũ. in ſin. 65. inci. ſtatuto cauetur.

Statutũ puniens offendentẽ aliquẽ in via publica vel ſtrata nõ hʒ locũ in offendẽte aliquẽ in flumine publico. in ſing. 68.

Statuta dicũtur eſſe cõfirmata a ſuperiore ſi ꝑ̃c ſuperior iurat illa ſtatuta ſeruare. in ſing. 71. incip. iuramentum.

Stãte ſtatuto qḋ de damno dato ſtet̃ ſacramẽto dãnũ paſſi nõ ſtabit̃ ſacramẽto illius q̇ alia iurauit falſum. in ſingu. 74. inci. tu habes regulam.

Statutũ tollẽs oẽs exceptiões nõ tollit exceptiões cauſatas ſeu ꝓuenientes a iure naturali. in ſing. 79. inci. cõfirmatio.

Statutũ ꝓhibẽs portare frumẽtũ extra ciuitatẽ ſub pena nũ hʒ locũ in portãte pro vſu ſuo. i ſin. 86. ici. ſtatutũ fit. ⁊ ſtat̃ in fo ſuo an portauerit pro victu ſuo. vt ibi.

Statutũ volẽs ꝙ muliere decedẽte in m̃rimonio ſine filijs vir lucret̃ certã ꝑtẽ dotis non hʒ locũ in ſponſa ꝑ v̾ba de p̃nti. in ſing. 106. inci. qui de ꝓmo in princ.

Statutũ dans p̃miũ occidẽti bãnitũ cõprehẽdit etiã occidẽtẽ bãnitũ extra territoriũ ſtatuentis. in ſing. 124. inci. vidiſti.

Si ſtatutũ ꝓhibet ꝓbationem fieri niſi per inſtrm̃ ⁊ nõ per teſtes nõ hʒ locũ vbi appoſitũ eſt iuramentũ. in ſing. 126.

Statutũ vel pactũ de lucranda dote nõ hʒ locũ q̃ñ matrimoniũ eſt illicitũ. in ſing. 129. incip. dum eſſem.

Stante ſtatuto ꝙ inſtr̃m debiti guarẽtigiati habeat executionẽ paratã inſtrumentũ cõfeſſiõis debiti nõ habebit executionẽ paratam. in ſin. 135. inci. quero.

Stante ſtatuto quod accuſatio damni dati probet̃ per iuramẽtũ non ſufficit tẽpore ꝓducte accuſatiõis iurare cãm eſſe verã ⁊ nõ calũnioſam: ſʒ dʒ iterum iurare poſt litem conteſt. in ſing. 170.

Si ex forma ſtatuti affines fecerũt compromiſſum ꝙ eſt expiratũ: an iterũ poſſint cogi ad cõpromittendũ in ſing. 172.

Statuti verba debent intelligi cũ effectu. in ſing. 172. inci. habeo.

Statutuʒ penale ex cauſa poteſt moderari a iudice. in ſing. 182.

Si ſtatutũ req̇rit aliq̇d ꝓbari ꝑ teſtes optime opinionis ad hoc vt inducat̃ probatio per illos teſtes dʒ articulari ⁊ ꝓbari de optima opinione ipſorum. in ſingu. 187. incip. qualitas. circa medium.

Et idẽ etiã in ſtatuto puniẽte abducentem mulierẽ honeſtã bone conditiõis vite ⁊ fame: q2 iſte qualitates ſunt ꝓbande vt ibi al's ſi nõ ꝓbarent̃ abducẽs nõ dʒ cõdẽnari pena ſtatuti etiã ſi ipſe confiteat̃ ſe abduxiſſe talem mulierẽ de qua ſtatutum loquitur vt ibi.

Licet ſtatutũ ꝑmittat occidere bãnitũ impune tñ nõ lʒ fratri impune occidere fratrẽ bãnitũ. in ſing. 210. inci. iura.

Statutũ puniens cognoſcentẽ mulierẽ nuptã hʒ locũ in cognoſcentẽ monialẽ. in ſing. 215. incip. validum.

Statutũ volens qḋ bona filiorum ⁊ vxoris poſſint capi pro debito fallentie patris vel mariti vʒ. in ſing. 224. inci. filius nõ tenetur. ⁊ ibi allegat̃ ratio.

Si ſtatutũ ꝑmittit occidere animalia aliena reperta dare dãnum in fundo ꝓprio: ſ quis repererit aliquod aĩal. in fundo ſuo ⁊ volens illud occidere aĩa aufugit extra fundũ poterit tũc illud extra fundũ ꝓpriũ occidere. in ſingu. 225. incipi. in delictis.

Ultimũ: ſtatutũ tollit primũ qḋ tñ limita vt in ſing. 231. incip. iuſta.

Statutũ vollẽs qḋ villa teneat̃ ad emendationẽ dãni nõ cõprehendit villã in qua nõ ſint quinq̧ homines qui ſunt patres

familias. in ſing. 232. inci. capias.
Si ſtatutũ dicit q̃d quis puniatur tanq̃ falſarius non debebit puniri pena legis cornelie de falſis: ſʒ alia pena arbitraria. in ſingula. 236.
Si ſtatutũ punit leuantes rumorẽ: ⁊ vnus percuſſit inimicũ ſuũ ex quo incidẽter ſecutus fuit rumor: hoc caſu talis nõ dʒ puniri pena ſtatuti: q̃ ille p̃ncipaliter non intẽdebat offendere rẽ publicã nec leuare rumorẽ. in ſin. 247. incip. principale.
Stãte ſtatuto q̃ nullus audiatur cõtra inſtrũm. itẽ q̃ nullus in magnas ingrediatur palatiũ nõ habebit locũ in muliere volente vti beneficio Uelleiani cõtra inſtrumentũ. in ſing. 248. inci. cõditio.
Stãte ſtatuto q̃ filij bãnitorũ expellantur de ciuitate tñ non expellentur filie femine. in ſing. 248. incip. cõditio.
Statutũ arctãs cõitatẽ ad emẽdationẽ dãni dati alicui nõ arctat cũ q̃ bãnũ paſſus eſt forẽſis. in ſin. 253. incip. forenſes.
Stãte ſtatuto q̃ cõtractus minorũ nõ valeant niſi fiãt in p̃ntia ⁊ cũ conſenſu conſanguineorũ ſi cõſtituatur aliq̃s procurator per minorẽ puta ad vẽdẽdũ nõie ipſius minoris: certe ille procurator dũ cõtrahet debebit obſeruare eandẽ ſolẽnitatẽ quam ſeruare deberet ille minor principalis ſi ipſe cõtraheret. in ſing. 255. inci. ſubrogatus.
Stãte ſtatuto q̃ muliere decedente in matrimonio ſine filijs vir lucretur dimidiã partẽ dotis tali caſu ſi pr̃ mariti ſuſtinet onera matrimonij faciẽdo expẽſas filio ⁊ vxori ſue: et decedat ipſa vxor filij ſine filijs tale lucrũ dimidie dotis acquiretur patri et nõ marito. in ſing. 264. incip. cum ſequuntur cõmoda.
Si ex forma legis vel ſtatuti dʒ ſtari iudicijs quãtũ ad plenã probationẽ tũc eſt neceſſe q̃ tale indiciũ probetur per duos teſtes. in ſing. 279. incip. alias dixi tibi.
Statutum puniẽs faciẽtẽ aliq̃d doloſe vel temerarie nõ cõprehẽdit dolem ſimplicẽ contrauenientẽ ſine dolo vel preſumptione. in ſin. 287. incip. tetigi tibi.
Si ſtatutũ prohibet appellationẽ vel recurſum tũc itelligitur ſublatus ois modus ⁊ ois regreſſus cõtra ſniam. in ſin 289. inci. dolus.
Statutũ tollens oẽs exceptiones nunq̃ tollit exceptiones puenientes ex alio ſtatuto. in ſing. 293. incip. ſtatutum.
Si ſtatuto cauetur q̃ poteſtas teneatur ſeruare certã formã in bãniẽdo aliquẽ delinquẽtẽ alio ſtatuto cauetur q̃ ſi ptãs cepit bannitũ intra triduũ faciat illum decapitari nulla exceptiõe obſtãte tũc ſi ptãs cepit bãnitũ nõ poterit facere illũ decapitare ſi nõ fuit ſeruata forma p̃mi ſtatuti i bãniendo eum. in ſin. 193. incip. ſtatutum.
Unũ ſtatutũ ſuppletur ⁊ limitatur per aliud ſtatutũ. in ſing. 293. incip. ſtatutum.
Si ſtatutũ dat premiũ occidẽti cõprehẽdit etiam occidẽtẽ bãnitũ extra territorium ſtatuentis. in ſin. 294 inci. odia.
Ubi pro delicto per ſtatutũ imponitur aliqua pena ſpecialis tale ſtatutũ nõ extẽditur ad delictũ cõmiſſum per ſubditũ extra territoriũ in ſing. 204. incipiente odia.
Statutũ remouens appellationẽ in executionibus ſentẽtiarũ ⁊ inſtrumentorũ nõ includit tertios cõparẽtes cũ ſuo intereſſe ſed ſolũ nominatos in ſentẽtijs vel in inſtrumentis in ſing. 295. inci. clauſula.
Statutum: ſtãte ſtatuto q̃ extantibus filijs filie femine nõ ſuccedãt tale ſtatutũ etiã hʒ locũ ſi extant nepotes ex filijs in ſingula. 303. inci. filiorum. circa medium.
Stãte ſtatuto q̃ extantibus filijs filie femine non ſuccedant an tale ſtatutũ habeat locũ in filialibus monialibus in ſingu. 303. incip. filiorum. ante finem.
Stante ſtatuto q̃ ſi q̃s per vim rapuerit filiã nõ ſuũ capite puniatur tunc ſi q̃s rapuerit filiũ carẽtẽ pr̃e ⁊ ſic nõ alienũ nõ incidit in penã in ſin. 308. inci. dicũt doctores.
Si extat ſtatutũ in loco q̃ extãtibus agnatis femine nõ ſuccedãt tũc inſtitutio filiorũ facta a patre intelligitur ſm mentẽ ſtatuti valet de maſculis tantum nõ ſi ſit facta ab extraneo in ſing. 317. incip. filiorum appellatione.
Statutũ volens q̃ de dãno dato detur ſacramẽto dãnũ paſſi intelligitur q̃ ſtetur ſacramento dãnũ paſſi quo ad eſtimationem dãni nõ aũt quo ad dãnũ et ideo paſſus dãnũ debebit primo probare damnũ eſſe datũ in ſing. 338. inci. extãt ſtatuta.
Stante ſtatuto q̃ de damno dato ſtetur ſacramento damnũ paſſi tñ non ſtabitur ſacramento damnũ paſſi ſi alius q̃ã ille qui dedit dãnũ tenetur illud emendare vt

puta ſi villa vel ali⁹ tenet emendare dã-
nũ in ſing.338.incip.extant ſtatuta.

Si ſtatutũ dicit q turbãs aliquẽ i poſſeſſio-
ne ſua puniat pena centũ ⁊ ablata reſti-
tuat tunc ſi aliqs turbat aliquẽ in poſſeſ.
ſua ⁊ nihil auferat nõ icurrit penã dicti
ſtatuti.in ſing.339.inci.cui nõ ↄueniũt.

Si ſtatutum dicit q banniti rebãniant per
quoſdã ſapientes tunc licet bannum nõ
ſit cancellatum tñ tales bãniti non pote
runt impune occidi qꝛ tunc bãnum pro
pter tale ſtatutum redditur inefficax.in
ſing.340.inci.caute agãt.vltra mediuꝫ.

Statutũ continẽs id qđ ius cõe dꝫ aliquid
operari vltra ius cõe.in ſing.341.incip.
ille qui tenet.ad finem.

Si ſtatutum dicit q de damno dato ſtetur
ſacramẽto dãnum paſſi vel ſacramento
ſaltuarij hoc tñ debet intelligi niſi con-
trariũ pbetur.in ſin.357.inci.extãt ſta-
tuta.qđ tamen limita vt ibi.

Si extat ſtatutum q extãtibus filijs maſcu-
lis filia femina nõ ſuccedat ſi extat fili⁹
⁊ filia poterit filius maſculus renuncia-
re tali ſtatuto ⁊ ſecum admittere filiaꝫ ⁊
ſic pindicare creditoribus ſuis.in ſing.
361.incip.extat iuris regula.

Statuto volens q pater teneat pro delicto
filij nõ habet locũ in delicto facto a filio
pupillo etate a.xiiij.ann.intra.in ſingul.
362.incip.ſtatutum.

Statutum volẽs q pater teneatur pro deli-
cto filij ad penam pecuniariam vꝫ ⁊ te-
net.in ſing.362.incip.ſtatutum volens.

Statutũ q cõſors teneat pro delicto conſor
tis vꝫ ⁊ tenet.in ſing.362.incipi.ſtatutũ.

Statutum permittens bannitum poſſe im
pune occidi nõ comprehendit bãnituꝫ
per contumaciam ſed ſolum bannitum
ex veris probationibus delicti.in ſingu.
372.incip.capias vnum.

Statutũ qđ diſponit q a ſnia lata ſup exe-
cutiõe inſtri guarẽtigiati cõtra debitorẽ
nõ poſſit appellari tale ſtatutũ extendit
vt verſa vice ſi pronunciet cõtra actorẽ
petẽtẽ executionẽ inſtri predicti et ſic in
fauorẽ rei puta inſtrm non eſſet exequẽ-
dum non poterit ſimiliter ipſe actor ap-
pellare.in ſin.389.inci.tu ſcis.

Si ſtatutum punit portantem rem prohibi
tam an tũc requiratur apprehenſio per-
ſone.in ſing.395.inci.dubitarunt.

Statutum generaliter loquẽs de inſtrumẽ-
tis non comprehendit inſtrumenta do-
talia.in ſingu.442.incipit.vulgata iu-
ris regula.

Stante ſtatuto q mulier nõ poſſit ↄtrahe-
re ſine cõſenſu propinquorũ ⁊ cõtingat
q mulier vẽdat aliqua bona vni ex pro-
pinquis cũ cõſenſu alterius propinqui
valebit cõtractus et dicet ſatiſfactũ ſta-
tuto qꝛ propinquus cõtrahendo cũ ipſa
muliere intelligitur cõſentire illi cõtra-
ctui.in ſing.447.incip.faciẽs aliquẽ ⁊c.

Statutũ laicorũ nõ ligat clericos ſiqđ intel-
lige verũ in pindicialibus ipſis clericis
ſed ſecus eſt in eius fauorabilib⁹.in ſin.
453.incip.odia.

Statutum laicorum indifferẽs laicis ⁊ cleri
cis prodeſt etiam clericis.in ſingu.453.
incipiente odia.

Non eſt abſurdũ q clerici gaudeant bene-
ficio ſtatutorum populi.in ſing.453.in-
cipien.odia.

Statutũ diſponens q omni ſcripture mer-
catoris credat non valet qꝛ daret mate-
riam delinquẽdi.in ſin.458.inci.liber.

Stante ſtatuto q libris mercatorum adhi-
beatur plena fides pſcribente debet in-
telligi ⁊ limitari niſi mercator eſſet als
infamis vel ſuſpecte vite.in ſingu.458.
incip.liber.

Statutũ q inter affines fiat compromiſſuꝫ
nõ hꝫ locũ vbi alter affiniuꝫ petit aliqđ
ab altero vigore inſtrumẽti iurati.in ſin
gu.467.incip.viget ſtatutũ.

Statutũ predictũ nõ habet locũ qñ res eſt
liquida nec qñ pars hꝫ aliquã exceptio-
nẽ impedientẽ litis ingreſſum item non
hꝫ locũ cõtra illũ qui hꝫ inſtrumẽtũ ha-
bẽs executionẽ paratã.Itẽ nõ hꝫ locum
vbi eſt qſtio de articulo meri iuris.Itẽꝫ
non hꝫ locũ in cauſis criminalibus itẽ
nec in qõne tutele.item nec in cauſa ap-
pellationis.Itẽ pdictũ ſtatutum non ar
ctat clericos in dicto ſing.467.

Statutũ aſtringẽs affines ad compromiſ-
ſum an habeat locum qñ aliqui ſunt le-
gitimi aliqui nõ:et an habeat locum in
minoribus.in ſing.457.incip.viget.vl
tra medium.

Stante ſtatuto q de litibus inter affines

ſiat compromiſſum ſi vnus ipſorū dicit
rem eſſe liquidā: alius dicat cōtrariū an
ſuper ꝙ hoc ſit liquida vel non ſiet com
promiſſum.in ſingu.467.vltra me.
Licet extet ſtatutum in ciuitate ꝙ inter affi-
nes ſiat cōpromiſſum tñ non debebit fie
ri niſi hoc petaꝛ ab altero affiniū.in ſin-
gu.467.incip.viget ſtatutū poſt mediū.
Stante ſtatuto ꝙ inter affines ſiat compro
miſſum tale ſtatutum eſt fauorabile.in
ſingu.467.incip.viget ante ſinem.
Si ſtatutum cogit affines ad compromittē
dum tunc ſi vnus ipſoꝝ affiniū cedit iu-
ra ſua alteri etiā ille ceſſionarius tene-
bitur facere cōpromiſſum ſicut teneba-
tur ipſe cedens.in ſingu.467.ante ſi.
Quando ſtatutū cogit affines ad cōpromiſ
ſum an hoc poſſit peti poſt concluſum
in cā.in ſing.467.incip.viget ⁊c.in ſine.
Statutum an comprehēdat minores ſicut
maiores.in ſing.481.incip.cōis opinio.
Statutum diſponens ꝙ ſilia dotata nō ſuc
cedat nō habet locum in illa que rema-
net infans ⁊ ideo fratres volentes eam
dotare nō excludent eam a ſucceſſione
in ſingu.481.incip.communis opinio.
Statutū exorbitans a regulis iuris cōis lꝫ
generaliter loquaꝛ non tñ comprehēdit
minores.in ſing.481.inci.cōis opinio.
Sterilitas: ꝓpter ſterilitatē ſit remiſſio ca-
nonis ⁊ ſi augeꝛ introitus rei locate nō
tñ augeꝛ pēſio.in ſing.134.incip.tu ſcis.
¶ Stilus curie debet attendi quod amplia
tur.in ſing.118.incip.ſtilus.
¶ Stultus: ſtulti nō debēt eſſe melioris cō-
ditionis ꝙ̄ ſint ſapiētes ⁊ ideo licitū eſt
occidere ſtultū irruentē contra aliquem
cum armis ſicut liceret occidere pruden
tem ſic irruentē.in ſing.375.incip.ſtulti.
¶ Stuprum quod dicatur vide in ſing.65.
incip.ſtatuto cauetur.
¶ Subrogatus debet ſapere naturā illius
in cuius locum ſubrogatur.in ſing.255.
incip.ſubrogatus.
¶ Subſtitutio: in ſubſtituto caſu quo ma-
ſculus nō naſcaꝛ pōt haberi iſta cōditio
pro impleta etiā ante partū ſi ex vehe-
menti coniectura fetus femineus ſit in
vtero in ſingu 25.incip.vehemens.
¶ Succeſſio: agnati trāſuerſales vltra de-
cimū gradū nō admittūtur ad ſucceſſio
nem: quod tamen fallit in ſucceſſione illu-
ſtrium ⁊ perſonarum puta Comitum et
Baronum in ſing.422.incip.agnati.
¶ Superior iurans ſeruare ſtatuta dicitur
illa confirmare in ſingu.71.incipiente
iuramentum.
¶ Supplicans debet ſpecifice omnia nar-
rare ⁊ exponere principi alias reſcriptū
non valet quod amplia vt in ſingu.111.
incip.ſupplicans.
¶ Suſpitio: idem operatur ſuſpitio quod
operatur ipſa res.in ſingul.497.incip.
ſepiſſime.

¶ De litera. T

Tabellio Ille qui alias fuit tabellio
ſi ſit depoſitus ab officio ta-
bellionatus ⁊ faciat inſtru-
menta nō debet puniri pe-
na mortis qꝛ mutatur primordio verita-
tis ſecus in illo qui nūꝙ̄ fuit tabellio.in
ſingu.35.incip.ille qui nunꝙ̄.⁊ in ſing.
179.incip.viget communiter.
¶ Tacitum: taciti et expreſſi idem eſt indi-
cium.in ſingu.387 incip.taciti.
¶ Taciturnitas eſt magni effectus.de quo
ſingu.344.
Taciturnitas inducit probationem.in ſin-
gu.344.incip.taciturnitas.
¶ Tanꝙ̄: dictio tanꝙ̄ eſt nota impropricta
tis.in ſing.236.incip.dictio.
¶ Temporis curſu crimē abdetur.in ſing.
454.incip.curſus temporis.
¶ Tempus: ea que ſiunt poſt.x.dies a tem-
pore prolatiōis ſnie ⁊ ante interpoſitio-
nem appellationis per iudicē ſeu execu-
torem valēt ⁊ tenēt nec poſſunt reuocari
per viā attentati vel nullitatis: ſed bene
poſſunt reuocari per viam iniuſtitie do
cto et cognito de hoc in cauſa appella-
tionis ⁊ in ſing.87.incip.licet.
Quinquennium dicitur multum tempus
in ſingu.284.incip.tolle.
Tempus: curſus temporis eſt magni effe-
ctus.vt in ſingula.454.incipien.curſus
temporis.
Tempus legis vel ſtatuti indeterminatum
appoſitum alicui actui ſiendo per ali-
quem priuatum licet ſit collatum in ar-
bitrio facere debentis: attamen poſt-
quam eſt ſibi oppoſitum quod illud nō

fecit eſt ſibi precluſa via ad illud facien-
dum adeo ꝙ vlterius non poterit illud
facere. in ſingu. 489. incip. quando a le-
ge vel a ſtatuto.
¶ Terminus lapſu termini precludit viam
contumaci. in ſingu. 283. incip. lapſus.
Lapſus termini dati ad probandũ non pre
cludit viam probandi niſi per iudicem
fuerit interlocutũ terminũ fore lapſum:
⁊ ꝑconſequens eũ amplius audire non
debere. in ſingu. 283. incip. lapſus.
Lapſus termini dati iudici ad expediendũ
cauſam non precludit viam ipſi iudici ꝙ
non poſſit ipſam cauſam cognoſcere et
expedire poſt dictum terminum. in ſin-
gu. 283. incip. lapſus.
Terminus ꝑfixus ab hoīe iuriſdictiõi indi-
cis vel inſtãtie cãe nõ ſolũ h₃ vim ꝑem-
ptorij ad ꝓbandũ: ſed etiã h₃ vim termi
ni peremptorij ad audiendam ſniam. in
ſingu. 428. incip. materia citationis.
¶ Territoriũ: l₃ iuriſdictio iudicis nõ exten
datur extra territorium: tñ iſtud fallit in
fauorabilibus. in ſingu. 194. incip. odia.
Si ſtatutũ dat ꝑmiũ occidẽti bannitũ com-
prehẽdit etiã occidẽtẽ bannitũ extra ter
ritoriũ ſtatuẽtis. in ſing. 294. inci. odia.
Ubi per ſtatutũ imponit aliqua pena ſpe-
cialis pro delicto nõ extendit ad delictũ
cõmiſſum per ſubditum extra territoriũ
ſtatuentis. in ſingu. 294. incip. odia.
¶ Tertius: ad hoc vt tertius comparens in
iudicio merito ſit audiendus tanquam
ſua interſit ſufficit ꝙ de iure ſuo doceat
apparenter licet excipiatur vel replice-
tur de nullitate ipſius iuris ſui. in ſingu.
274. incip. licet regulariter.
Exceptio de iure tertij non põt opponi ab
eo qui poſſidet rem quã tñ reſtituturus
eſt volens hoc pretextu denegare reſtitu
tionem. in ſingu. 280. incip. licet quis.
Clauſula app. remota nõ extenditur ad ter-
tium: ſed ſolũ ad partes nominatas in
reſcripto. in ſingu. 285. incip. clauſula.
Statutum remouẽs app. in executionibus
inſtrumentorum ⁊ ſniarum nõ includit
tertios cõparentes pro ſuo intereſſe: ſed
ſolum nominatos in ſentẽtijs vel inſtru
mentis. in ſing. 295. incip. clauſula.
¶ Teſtamentum teſtamento inter liberos
ſubintelligit ſemper clauſula omni me-
liori modo. in ſing. 39. incip. clauſula.
Ad probandum teſtm̃ requiruntur ſeptem
teſtes: tñ ſi ipſa ſcriptura teſtamenti fa-
cta corã ſeptẽ teſtib⁹ ſit deperdita ſuffi-
cit probare cãm amiſſionis ⁊ cõtinentiã
ipſius per duos teſtes: ⁊ tũc erit proba-
tum ipſum teſtamentum in ſingu. 156.
Teſtamentum: teſtamenta debent eſſe libe-
ra ⁊ non metu facta alias non valẽt. in
ſingu. 499. incip. teſtamenta.
Teſtamentum nõ debet ordinari nec cõpo
ni a notario vel ab affinibus teſtatoris ⁊
poſtea legi teſtatori: ſed debet ipſe teſta-
tor ipſum facere ⁊ heredes ⁊ legatarios
ore ꝓprio nominare alias non valet te-
ſtamẽtum. in ſing. 449. incip. teſtamẽta.
¶ Teſtator: teſtatoris diſpoſitio facta in
vno caſu extẽdit ad aliũ caſum ex tacita
⁊ veriſimili mẽte teſtatoris. in ſing. 499.
incip. l₃ diſpoſitio ⁊c. qđ limita tñ vt ibi.
¶ Teſtes familiares repelluntur a teſtimo
nio regulariter: qđ tamen fallit in duo-
bus caſibus. in ſing. 5. incip. regula eſt.
Teſtis deponens de credulitate nõ probat
etiam ſi dicat ſe pro certo credere niſi
adijciat rationẽ credulitatis: qđ tñ limi-
ta vt in ſing. 19. incip. tu ſcis clarum. de
quo etiam in ſingu. 183. incip. diffuſe.
Teſtes examinati parte nõ citata regulari-
ter nõ probãt: fallit in pluribus caſibus
poſitis in ſing. 24. inci. clarũ eſt in iure.
Iudeus nõ põt eſſe teſtis ꝯ xp̃ianum: nec ei
põt deferri iuramẽtũ in litẽ vel in ſupple
mentũ ꝓbationis ꝯ xp̃ianũ. in ſing. 41.
In ore duorum vel trium ſtat omne verbũ:
qđ fallit quãꝗ quoniã etiam dictũ vnius
multũ operat. in ſingu. 49. incip. in ore.
Teſtes domeſtici et minus idonei probant
innocentiam. in ſingu. 59.
Dictum duorum teſtiũ prefert ceteris pari-
bus dicto vnius: qđ tamen fallit in caſu
not. poſito in ſingu. 61. incip. dictum.
Quõ intelligat illa regula ꝙ vbi teſtes ido
nei hñt non ꝑht admittunt inhabiles vt
veritas habeat. in ſin. 73. incip. plures.
Si teſtis parte verus ⁊ in parte falſus in to-
tum reputat falſus quod limita vt in ſin
gu. 76. incip. communis concluſio.
Si teſtis negat illud ⁊ dicit falſum ſuper eo
ꝙ ſi cõfeſſus eſſet eum non repelleret v₃
eius dictũ. in ſing. 76. incip. cõis cõclu.

Teſtis

Teſtis licet ſit inhabilis: tamẽ probat ſi eſt rogatus a partibus. in ſingu. 92. incip. licet teſtis.

Teſtis inhabilis poteſt conſenſu partium validari ſeu habilitari. in ſingu. 92. incipien. licet.

Quando partes conſentiunt in teſtem non poſſunt aliquid contra eũ opponere: qd̃ eſt verum qñ conſentiũt in perſona ⁊ in dicto. ſecus ſi cõſentiunt in perſonã tantum: q2 tunc poſſunt opponere dicto. in ſingulari. 92. incipiente licet teſtis.

Teſtis laicus cõtra clericũ non admitt̃ in criminalib9 qḋ intellige ad plenã probationem faciẽ. ſecus ad faciẽdũ indiciũ ad torturam. in ſingu. 98. incip. laycus.

Teſtis varius nõ probat imo vigore ſue atteſtationis iudex nullo modo poteſt ꝓcedere ad ſniam ferendam pro ea parte pro qua ipſe primo teſtificatus eſt in ſingu. 103. incip. varietas.

Teſtis varius poteſt torqueri. in ſing. 103. incip. varietas.

Teſtis infamis infamia facti an admittat̃ in teſtem. in ſingu. 109.

Unus teſtis tantum nõ probat. qd̃ tñ fallit qñ q̇s deponit cõtra illũ qui eũ corrũpit pecunia. in ſing. 112. incip. in ore duorũ.

Teſtis dictũ trahitur ad diem iuramẽti qḋ etiam amplia procedere in productione inſtrumentorum. in ſing. 113. incip. dictũ teſtis.

Teſtes ſingulares non probant: et tantum probant mille teſtes ſingulares q̇ntum vnus. in ſingu. 114. incip. vulgatum fallit tamen in vno caſu poſito in ſingu. 19. incip. quo ad hoc poſt me.

Si teſtes ſingulares ſunt ita nobiles quod iudicem adducant ad indubitatam fidẽ iudex nõ debet curare de illa ſingularitate: ſed ſm eoſdem iudicare. in ſingula. 114. incip. vulgatum.

Etiam ſi teſtes probant ſm verba eorũ ſi tñ iudici videatur illis non eſſe credẽdum aliqua de cauſa poteſt illis teſtibus non credere debet tamen cauſam exprimere in actis ne teneatur poſtea in ſindic. in ſingu. 114. incip. vulgatum. circa finem.

Teſtis q̇ repellit̃ ꝓpter affinitatẽ dz eſſe affinis per lineã aſcẽdentẽ vel deſcendẽtẽ nec ſufficit qḋ ſit affinis ꝑ lineã tranſuerſalẽ: ⁊ idẽ ī affine volẽte admitti ſine mã

dato ad agẽdũ. ī ſing. 133. īcip. affinitas.

Teſtis qui vltro ſe offert ad teſtificãdũ contra aliquẽ nõ probat tanq̃ ſuſpectus: qd̃ limita non procedere vbi agitur de peccato euitando. in ſing. 140. incip. teſtis.

Quinq; teſtes ſubrogantur loco inſtrumenti publici. in ſingu. 157.

In teſtibus indefinita non equipollet vniuerſali. in ſingu. 171.

Teſtis inimic9 repellit̃ a teſtimonio qḋ amplia nedum in inimico publico: ſed etiã in eo apud quẽ eſt cã inimicitie ꝯ illum contra quẽ ꝓducit̃: lz ille ꝯ quẽ ꝓducit̃ neſciat illã cãm. in ſing. 178. incip. inimicus ⁊c. ⁊ in ſing. 273. inci. notiſſimũ.

Licet teſtis dicat nõ habere inimicitiã vel odiũ aliqd̃ cũ illo ꝯ quem teſtificat̃: attñ repellitur et ei non creditur ſi ſubeſt cã inimicitie. in ſingu. 178. incip. inimicus.

Licet teſtis de credulitate non probet: attamen ſi tale dictum eſt iniuſtum cum ratione vel preſumptiõe inferente: ita credi debere dictum talis teſtis probat in ſingu. 183. incip. diffuſe ſatis.

Si dictũ teſtis deponẽtis per verbũ iudicio ſuo eſt iunctũ cũ rõne vel ꝑſumptiõe inferẽte ita credi deberi ꝓbat. in ſing. 183.

Teſtis q̇ facit ſemiplenã ꝓbationẽ ad hoc vt poſſit deferri iuramẽtũ in ſupplementum ꝓbationis dz eſſe integer ⁊ omni exceptione maior alias nõ põt deferri iuramentũ in ſupplemẽtũ ꝓbatiõis. in ſing. 197. inci. ad hoc. in pri. qd̃ limita vt ibi.

Quilibet minimus defectus in teſte impedit vt nõ poſſit deferri iuramẽtũ in ſupplementum probationis. in ſingul. 197. incip. quo ⁊c. quod limita vt ibi.

Iudici vel arbitro in forma teſtis nõ creditur de geſtis corã eis in cauſa in qua iudicarunt. in ſing. 97. incip. quo ad hoc.

Teſtis qui nõ debet examinari examinat9 nõ facit indiciũ. in ſing. 198. inci. teſtis.

Teſtis examinatus poſt terminum datum ad probandum facit aliquod indicium. in ſingu. 198. incip. teſtis poſt princ.

Teſtis qui nõ debebat examinatus facit indicium: qd̃ limita niſi fuerit a principio oppoſita exceptio anteq̃ examinaretur ſue inhabilitatis qm̃ tunc examinatus nõ facit indiciũ. in ſingulari. 198. incip. teſtis qui non debet. circa medium.

Sufficit ꝙ teſtes in eundem rei finem concordent licet per diuerſa verba. in ſingu. 206. incip. incertitudo.

Teſtes examinati a iudice incompetēti nō faciūt fidem corā competēti. qđ fallit in vno caſu poſito in ſing. 211. incip. teſtes.

Si teſtis dicit vnum in iudicio ſolenniter ⁊ aliud extra iudiciū ſtatur dicto iudiciali in ſing. 212. incip. communis omnium.

Dictum teſtis extra iudiciū operatur ſi eſt factum poſt depoſitionē iudicialem ꝙ tunc iudex nō poterit procedere ad ſententiam ſm dictum iudicialiter factū in ſingu. 212. incip. cōis omnium opi.

Papa non poteſt diſpenſare ꝙ dictū teſtis valeat ſine iuramento in ſingu. 214. in. incip. ad validitatem.

Teſtes ſi dixerunt ſe fuiſſe preſentes rapine interrogati in cauſa ſcientie dixerunt qꝛ viderunt rem auferri de manibus accuſantis ꝑ accuſatū per hoc nō probaꝛ rapina in ſingu. 267. incip. dubia ꝑbatio.

Teſtis ſi eſt ſpurius nō facit ſemiplenā probationem adeo ꝙ in ſupplemētum probationis poſſit deferri iuramētū illi qui examinauit pro ſe illum teſtem ſpurium in ſingu. 273. incip. notiſſimum.

Teſtis ſi eſt vſurarius non facit ſemiplenā probationem adeo ꝙ poſſit deferri iuramentum in ſupplementū ei qui illū produxit in ſingu. 273. incip. notiſſimum.

Iudeus nō pōt eſſe teſtis ꝯ xp̄ianū ēt ſi efficiaꝛ xp̄ian9. in ſing. 273. inci. notiſſimū.

Teſtis ſpurius qui al's eſt bone cōditionis ⁊ fame probat ſicut alius teſtis. in ſingu. 273. incip. notiſſimum.

Teſtis ſpurius effectus religioſus ꝑbat plene in ſingulari eodem.

Frater religioſus poteſt eſſe teſtis pro fratre in ſingu. 273. in. ij. col.

Licet non credatur teſti deponēti nō veriſimile tñ hoc non procedat in teſtibus valde dignis. in ſing. 273. ici. notiſſimū.

Teſtium dicta recepta inter alias perſonas faciūt quo ad alios ſemiplenā probationē: qđ limita vt in ſing. 276. incip. parū.

Teſtes inſtrumentarij cōtradicendo inſtrumento an ⁊ quando reddant ipſum ſuſpectum. in ſing. 285. incip. multi.

Si aliqui teſtes deſcripti in inſtr̄o ꝯ dicunt ipſi inſtr̄o tñ ſi remanent firmi tot teſtes pro inſtr̄o ꝙ ſufficiant ad validitatē inſtrumenti tūc nō obſtāte contradictiōe illoꝝ inſtr̄m nō vacillat ſꝫ remanet firmū in ſin. 275. inci. multi ſunt. ⁊ ibi etiā videas aliud not. v̄bū in materia teſtiū.

Teſtes ſi ſint examinati ſup aliqua ꝑcuſſione vel vulnere facto inter duos rixantes ⁊ dicunt ꝙ nō viderūt qñ fuit facta percuſſio ſeu vulnus ſed viderūt eos inuicē rixantes ⁊ ꝙ ſtatim dimiſſa rixa dicunt ꝙ viderunt illū eſſe percuſſum vel vulneratum certe ex hoc reſultat indiciū indubitatum ꝙ iſte vulnerauerit vel percuſſerit illū ex quo deueniri poterit ad cōdēnationem in ſingu. 288. incip. dixi tibi.

Teſtes de nouo reperti admittuntur extra tempus probatorium et poſt concluſionem in cauſa in ſingu. 297. incip. teſtes.

Si iudex dedit licentiā titio producēdi teſtes poſt cōcluſum in cauſa cū cōditiōe iurauerit eos ſibi nouiter notos ⁊ poſtea ꝑbeꝛ eos antea fuiſſe ſibi notos examinatio in totū corruit qꝛ ſub illa conditione ſi iurauerit eos ſibi nouiter notos ſubintelligitur alia cōditio tacite valet ⁊ ita ſit in ſing. 297. inci. teſtes de nouo.

Magis creditur dicto teſtis cum iuramēto ꝙ̄ ſine iuramento: qđ fallit niſi pro dicto ſine iuramento ſunt preſumptiōes ⁊ pro dicto cum iuramento non ſint preſumptiones in ſingul. 268. incip. remotum.

Licet teſtis poſſit corrigere dictū ſuū ante apturā ꝑceſſus ⁊ anteꝗ̄ loquaꝛ cū ꝑte hoc tñ fallit niſi ſua teſtificatio fuerit per ꝑtē acceptata in ſin. 315. ici. acceptatio.

Teſtis non rite examinatus licet ſit oī exceptione maior in cauſis ciuilibus non facit ſemiplenā ꝑbationē ⁊ in crialib9 nō facit indiciū. in ſing. 342. inci. qñ teſtis.

Teſtis oī exceptiōe maior non facit indiciū ad torturā ſi eſt ſolus ⁊ ſecū non concurrunt alia indicia in ſing. 342. incip. qñ.

Magis creditur paucis teſtibus veriſimiliora deponentibus ꝙ̄ multis deponentibus non veriſimilia in ſing. 343. incip. veriſimilitudo.

Teſtis dictum factum parte non citata ſi tamen eſt veriſimile debet apud bonos et graues viros cōcludere in ſing. eodem.

Teſtis non idoneus ſi deponit veriſimilia vel habet preſumptionē pro ſe efficitur

idoneus in ſing.343.incip.veriſimilitu
do.τ in ſing.451.incip.decreui.
Teſtis de auditu: auditus licet non probet
tñ facit qualē qualem pſumptionem ſeu
cōiecturā in ſing.371.incipiente teſtis.
Si teſtis laborat aliquo defectu ex toto nō
repellit: ſecus ſi cōtra eū plura laborant
q: tūc in totū repellitur in ſing.385.in
cip.dicit quoddam.
Teſtes ſeptem ſi deponunt pro teſtamēto τ
ſint ꝓteſtes τ interrogati an alij fuerint
pñtes vnuſquiſꝗ ipſoꝝ dicit ſe nō recor
dari tñ plene ꝓbant teſtm̄ in ſing.401.
incip.neſcio aliquē cōtractum.
Teſtis examinatus dicit aliqđ factuȝ fuiſſe
preſente tali ille autē examinat⁹ an fue
rit preſens illi actui dicit ꝙ nō attū ꝑ ta
lem contradictionē non annullatur di
ctū illius teſtis.I ſing.408.incip.attēde.
Dicta teſtium ſunt adiuuanda τ nō impu
gnanda nec cauillanda in ſing.418.in
cip.dicta teſtium.
Teſtis qui audiuit ſi dicit ꝙ vidit ſaluabit
eius dictum in ſing.413.incipien.dicta
teſtium.
Si producitur in teſtē laicus cui fuit aliqđ
dictū in ſecreto τ in cōfeſſione τ cū iura
mēto tenet illud reuelare nō obſtāte iu
ramēto in ſing.423.inci.accipe queſo.
Plures ſunt caſus in qbus vȝ dictū vnius
teſtis τ facit plenam probationeȝ: in ſin
gu 433 incip.tria.
In cauſis ſummarijs τ breuioribus τ in in
dicijs poſſeſſorijs ꝑ vnum teſteȝ vel per
famā fit plena ꝓbatio i ſin.433.ici.tria.
Teſtis nō iuratus non ꝓbat nec papa pōt
diſpēſare qđ teſtis nō iuret: qđ.ſi limita
vt in ſing.434.incip.alias.
Si teſtes oēs cōcordāt in dicto ſup quo de
ponūt lȝ aliter nō appareat ꝙ oēs eodē
tpe fuerūt pñtes tñ in dubio pſumun
tur ꝓteſtes in ſin.439.inci.pluralitas.
Dictū teſtis ſine iuramēto nō valet ꝙ limi
ta i teſte cui⁹ fides ē approbata ab vtra
ꝗ pte nā dictū talis teſtis ꝓbat ſine iuro
in ſing.460.ici.notiſſimū fore opinor.
In teſtibus qđ deficit in fide ſupplet nume
rus in ſing.477.incip.in teſtib⁹ τc.qđ
tñ limita in criminalibus vt ibi.
Si vnus teſtis ꝯdicit alteri neutri creditur
qđ fallit niſi vnus ipſorum ſit melior vel
dignior altero intātū ꝙ prouocaret iudi
cē ad deferendū iuramentum in ſupple
mētū ꝓbatiōis q: hoc poterit facere iu
dex in ſing.488.incip.dignitas.
¶ Timor ſi apparent acta extrinſeca timo
ris τ violētie tūc lȝ timēs violentiaȝ iu
ferri faciat actū alio leto τ iocūdo pſumi
tur tñ ꝑ metū facere in ſin.325.incip.di
xi tibi alias.τc.ante ſi.
Fuga facta p iliū q̄ timebat accuſari vel in
qri de delicto nō facit indiciū cōtra euȝ
ad torturam in ſin.497.inci.ſepiſſime.
Iudeȝ operatur timor rei quod operat ipſa
res.in ſing.eodem.
¶ Tortura ꝓbatur a communiter accidē
tibus in ſing.1 incipi.argumentum.
Reus poteſt poni ad torturam precedenti
bus indicijs contra eum quod tamē fal
lit in clerico.in ſing.55.incip.aduertas.
Ad torturam perueniri nō poteſt niſi indi
cia pcedāt: qđ tñ fallit in vno caſu de
quo in ſing.117.incip.ad torturam.
Torture nemo ſubijci debet nec carcerib⁹.
in ſingulari.164.incipiente.nemo de
bet.in principio.
Si iniuſte tortus occidit iudicem qui eum
torſit nō punit pena mortis.i ſing.455.
incipiente.difficillimū.
¶ Trāſactio generalis facta ſup re de qua
litigabat lȝ extēdat ad connexa τ acceſ
ſoria non tamen extenditur ad expēſas
in ſingu.ccl).
Trāſuerſales agnati vltra decimū gradū
nō admittunt ad ſucceſſionē qđ tñ fallit
in ſucceſſiōe illuſtriū pſonarū puta Co
mitum et Baronum in ſingu.ccccxxij.
incipien.agnati.
¶ Tutor q ſi tutores vel curatores faciunt
aliquē actū in reb⁹ pupillorū debēt eſſe
cauti τ illa facere cū ꝯſenſu mřis pupil
loꝝ τ attinētiū qm̄ lȝ male ſuccedat pu
pillo ipſe tutor nō tenebit in ſin.ccccvij.
incip.preſentia.

¶ De litera V.

Varietas Eſt maxie importan
tie in teſte de quo in ſin.
ciu.incip.varietas.
¶ Vaſallus perdit feudū ex
pluribus cauſis de qb⁹ in
ſing.cxxij.incip.vaſallus.

Uaſallus ꝓpter delictũ dñi nõ priuatꝛ feu. domino vaſalli ꝓpter delictum dñi efficiunt frãchi. in ſing. 122. inci. vaſallus.
Uaſallus qui non petijt inueſtituram debito tempore non tamen eſt priuand⁹ feudo ſine citatione. in fin. 195. inci. nemo.
Uaſallus non poteſt occidere dominũ impune etiã ſi ſit bannitus dominus: ⁊ ſtatutum permittat bãnitum occidi a quocũq; in ſing. 210. incipiente iura ſanguinis. in fine.
¶Uehemens opinio ꝯſona veritati idem operatur qđ certitudo. in ſingu. 205. incip. vehemens.
Uehemens adminiculum ſupplet ſemiplenã probationem. in ſing. 205. preterito.
Uehemẽs infamia etiam ſine alio indicio ſufficit ad torturam. in ſing. eo.
¶Uenditio: aliud eſt vendere ⁊ aliud facere pactũ de vendendo in ſing. 469. incipiẽ. dixit profecto.
¶Uenditor rei lꝫ ꝓmittat in vẽditione ꝓ dicto ⁊ facto ſuo tantũ attamen tenetur etiã de facto illius cui⁹ eſt heres in fin. 475. incip. non eſt tibi nouum.
¶Uerba: cui nõ cõueniũt verba legis non cõuenit ei⁹ diſpoſitio in ſingulari. 339. incip. cui non conueniunt.
Uerba enũciatiua emiſſa propter aliud nõ probant nec diſponũt in ſing. 442. incip. vulgata iuris regula ⁊c. quod fallit in dote vt ibi.
¶Uериſimile: remotuꝫ a veriſimili dicitur quedam falſitatis imago: ⁊ veriſimilitudo eſt magne importantie: in ſing. 298. incip. remotum.
Unum veriſimile additum pluribus veriſimilibus facit plenam probationem in ſing. 396. incip. veriſimilitudo.
Magis creditur paucis teſtibus veriſimilia deponentibus q̃ multis deponentibus non veriſimilia in ſing. 343. incip. veriſimilitudo.
Ueriſimilitudo eſt magne importantie vt in ſing. 343. incip. veriſimilitudo.
¶Ueritas vbi haberi nõ põt ſtatꝛ preſumptioni in ſingu. 451. incipiente decreui.
¶Uia publica: appellatiõe vie publice nõ venit flumen publicũ in ſingu. 68. incipiente ſtatuto cauetur. ſecus autẽ eſt in ponte ipſius fluminis vt ibi.
Uiam quaꝫ quis eligit ſibi patere debet qđ amplia vt in ſing. 213. incipiente viam.
¶Uicegerens pape non poteſt diſpẽſare contra ius poſitiuum ſine cauſa licet papa hoc poſſet facere. in ſing. 230. incip. antiqua.
¶Uictus victori debet condemnari in expenſis quod amplia vt in ſing. 207. inci piente victus.
¶Uictualia: incantãs victualia ⁊ offerens plus debito vt alij pluſemant punitur crimine ſtellionatus in ſing. 441. incipiente licet de iure ⁊ cetera.
¶Uidua cõmittẽs ſtuprum ita perdit dotem ⁊ actionem ad repetendam dotem ſicut vxor committens adulterium viuẽte marito in ſing. 416. incip. plures profecto.
Uidua habens tutelam filiorum ſi committit ſtuprum ita perdit tutelaꝫ filiorũ perinde ac ſi tranſiret ad ſecũdas nuptias in ſin. 416. incipiente plures profecto.
¶Uindicta: an ille cui permittatur facere vindictam poſſit illam alteri demandare in ſin. 175. inci. conceſſio. poſt mediũ.
Habens poteſtatem a lege faciendi. vindictam in aliquo caſu nõ poteſt illam mãdare alteri q; tñ fallit in filijs quibus pater poteſt mãdare talẽ vindictã. in ſing. 448. incip. habens.
¶Uiolẽtus inuaſor punitur penis de quibus in. l. ſi quis in tantaꝫ. C. vnde vi. qđ limita vt in ſing. 167. incip. violentus.
¶Uotum: ſi alicui ſint aſſignata cõfinia et ipſe promittit nõ exire de cõfinibus ſub pena ſi tñ exit de cõfinibus vt vadat ad complendũ votũ nõ cadit in penam. in ſing. 149. incipiente vouentes.
¶Uox viua eſt dignior voce mortua ⁊ illi prefertur in ſing. 459. incipi. vox viua.
¶Uſurarius eſt infamis in ſing. 273. inci. notiſſimum.
Uſurario inſtituto dicitur inſtituta turpis perſona. in ſingu. 273. incipiente notiſſimum.
¶Uulneratus: ſi vulneratus moriẽs dicat ſe mori ex defectu medici: talis eius confeſſio non prodeſt vulneranti. in ſingu. 22. incip. confeſſio.

FINIS.

Excellẽtiſſimi. J.V.

Interpretis Dñi Hippolyti de Marſilys Bo-
noñ. Singularia noua ꝛ vetera: cũ Additionib9
eiuſdem ad ſingularia vetera alias impreſſa ſuo
loco vbiq; poſitis: ꝛ hec vltra ſingularia Ludo.
roma. Matthei de mat. fran. de Crema. domi.
Anto. Corſeti ꝛ vltra Cautelas do Bartho.ce-*
po. et finaliter vltra Singularia et Notabilia
omnium antiquoꝝ ꝛ Modernoꝝ faciliter inci
piunt Ad laudem ꝛ gloriam clementiſſimi Dei
ac beatiſſime Virginis Marie: totiuſq; celeſtis
curie triumphantis.

Hyppo.de Marſi.

Argumẽtum a

cõmuniter accidẽtib9 validum
in eſt iure. l. certi cõditio. C. ſi
nũmos. ff. ſi cert. pe. l. cer. iuris.
C. de indic. l. iuriſgẽtium. §. pa-*
ctoꝝ. ff. de pact. l. palã. §. ſi qua
cauponã. ff. de ritu nupt. not. eſt tex. in. l. in fidei-
cõmiſſi. poſt prin. ff. de vſur. ꝛ in. l. ſi pactũ. in fi.
ibi pleruq;. ff. de proba. c. prudẽtiã verſi. vt ſolet.
extra de offi. delega. glo. in. l. neq; natales. C. de
proba. glo. ꝛ ibi Bal. in. l. cũ do tẽ. C. de iure dot.
Bal. in. l. cõuẽticulam. C. de epiſ. ꝛ cle. ꝛ in aut.
habita. C. ne filius pro pr̃e. cũ ſi. et teneas menti
q; hec regula eſt adeo vera q; nõ ſolũ habet locũ
*in ciuilib9 cauſis ſed etiã in criminalibus. [Vi-
de Bal. cõſi. xx. in ver. incipi. duo fratres vnus
maior ꝛ Soci. cõſi. xlvj. inci. in pñti ↄſultatiõe.]
¶ Et ideo dixit ſing. Pet. de ancha. in eleganti
conſi. ſuo. xxiiij. inci. Viſa inq̃ſitiõe formata ↄtra
Philip. in. ij. col. verſi. p̃terea aduertendũ ſe ha-
buiſſe de facto q; quidã erat confeſſus maleficiũ
per tormẽta: ꝛ tñ p̃tãs ꝛ eius curia [illegible]ebant q;
cõfeſſus erat ſponte ſine tormento: iſte autẽ tor-
tus nõ poterat probare torturã: q2 qñ fuerat tor-
tus nemo aderat niſi famuli p̃tãtis: dicit ibi
Pet. de ancha. q; Bald. conſu
luit in cõtingentia facti quẽ ipſe
etiã ſequit᷑ q; ille fuerat tortus
ꝛ hoc ꝑ argu. a cõiter accidenti
bus: nã iſti p̃tãtes terrarũ ↄmu-
niter ponũt homines ad tortu-
rã nocturno tp̃e nemine ibi exi-
*ſtẽte: q; eſt valde not. [ꝛ faciunt
etiã no. verba Bal. in. l. obſer-
uare in. §. proficiſci. in. xiij. q. ff.
de offi. procon. vbi videas. ꝛ idẽ
dixit Alex. in cõſi. clxxxix. ici. in
cã ꝛ lite. in. iiij. col. in. vj. vol.] Et
iſtud cõſiliũ Bal. in ordine eſt
cccccclxix. ꝛ icipit p̃mittẽdũ eſt
q; interdũ tortura ꝛc. in. vj. vol.
ꝛ idẽ cõſuluit ipſe Bal. ꝛ meli9
ꝛ clari9 in conſilio ſuo. clxxj. in
eo. vol. inci. tres ſunt caſus ꝛc.
Et illud cõſiliũ Pet. de anc. re-
fert ꝛ ſeq̃t᷑. d. Alex. in ↄſi. ſuo. cc-
lxxv. ſ3 oꝛ. meũ inci. viſo thema
te. circa fi. Et. d. Paris de pu. in
tract. ſuo ſindica. in. xcvj. char.
in. iiij. col. verſi. quidã fuit tort9.
Et pro hoc dicto faciũt optime
dicta ꝑ Bal. in. l. j. C. ne ex deli.
defun. vbi dixit q; aſſeſſores vi-
dentur homicide: q2 in camera
torquẽt ꝛ poſtea ad banchũ fa-
*ciũt ſcribi q; ſpõte ↄfeſſus ẽ. [ꝑ
quo facit no. vbũ Bal. i. l. ij. C.
de cuſt. reo. in v̄ſi. ꝛ ideo aſſeſſo
res. vbi dicit q; qñ ſcriptura di
cit q; re9 eſt ſpõte ↄfeſſus q; ta-
lis ſcriptura vt plurimũ eſt fal
ſa.] Et faciũt dicta ꝑ Barba. in
cõſi. ſuo. lxx. icip. viſo pũcto. iij.
col. in. iiij. vol. ꝛ faciũt dicta per
Bal. in addi. Spe. in ti. de app.
in. iiij. col. in pn. ꝛ ꝑ Saly. in. l.
in illa ſtipulatiõe. in fi. ff. de v̄b.
obli. faciat etiã nã ad proban-
dum torturã: ꝛ ſic cõfeſſionem
coactã ꝛ nõ ſpontaneã cũ iſtud
ſit difficile valde vt dixi admit-
tit᷑ ꝓbatio ꝑ cõiecturas ſm. d.
Ant. in. c. veniẽs. el. j. extra de te
ſtib9. in vlt. col. ꝛ Jo. de imo. in
*c. veniẽs. de v̄b. ſigni. [ꝛ Bal. i
aut. quas actiões. in vlt. col. C.

ſac.ſan.eccle.ꝛ Alex.i ↄſi.lxxvij. inci.i.cã.in fi.i.vij.volu.]de quo latiſſime dixi i repe.mea.l.fi.C. de pba.in.lxvi.char.circa me. vbi videas:q̃ oĩa tene menti:q2 ſunt quotidiana:ꝛ ego a ſe plu- ries habui in facto dũ eſſem ſin dicator officialiũ ducis medio- lani ꝛc. ꝛ teneas ſẽp mẽti ꝙ adeo eſt vera iſta regula vz et: argũ a cõiter accidẽtib9 validũ eſt in iure ꝙ loc9 a cõiter accidẽtib9 facit iudiciũ idubitatũ.ita ſin. di xit Bal.i addi.Spec.in titu.de ſnia.in antepe.col.in ver.ad mor tẽ ꝙ eſt ſingula.not.ad multa.

2 ¶ Si plures fideiuſſores inter- cedũt ꝓ aliquo oẽs pariter ſunt obligati niſi renunciauerit bñfi- ficio epiſtole diui adriani vel be neficio noue ↄſtõnis de duob9 reis vt hꝫ in.l.iij.C.de fideiuſ.in aut.hoc ita.C.de duob9 reis.et ꝑ Spe.in ti.de renũcia.ſi. cõclo ne circa me. Scias tñ qḋ ſi plu res rei debẽdi cõſtituerẽtur: at- tñ ſi in rei veritate ad vnũ tm̃ ꝑ uenit pecunia:alij habent in lo co fideiuſſorũ.ꝛ gaudẽt benefi- cio fideiuſſorũ:ita ſingulr̃ dixit Guil.de cu.in.l.ſꝫ iulian9.§.idẽ ait ſi duos.ꝑ illũ tex.ff.ad mace do.ad qḋ alleg.etiã glo.in aut de fideiuſſ.§.i.ꝙ dictũ ꝓ valde notab.refert ꝛ ſequit Lu.ro.in cõſi.ſuo.cxiiij.inci.viſis ſupra cõ ſultis ꝛc.i pñn.ꝙ eſt no.ꝛ idem firmat Jo.de ana.in ↄſi.ſuo.lx. incip.in q̃õne iſta vbi no.loqui tur ꝛ alia in hac materia ibi di cit q̃ videas oĩno:ꝛ idẽ tꝫ Alex. i.l.marcel.ff.de fideiuſ.ꝛ.d. Frã. are.in cõſi.ſuo.xxxiij.inci. Con- ſultatio ꝑmiſſa.in.i.col.ꝙ dictũ tñ limita ꝛ reſtringe vt ꝑ eundẽ do.Fran.are.in ꝑdicto cõſi.ſuo xxxiij.in.v.col.in ver.ꝓima eſt

✱ qḋ licet ꝛc.[Et vide que dixi in repe.mea rubri.ff.de fideiuſſo. ſ in.xij.col.poſt med.]

3 ¶ Ad hoc vt ad carcerationẽ de bitoris ꝓueniri poſſit eſt non ſolũ neceſſaria ex- cuſſio ipſius debitoris:ſed etiã fideiuſſoris eius cũ fideiuſſoris facultates quo ad effectũ ſolutio- nis eti9 debiti ꝓ quo fideiuſſit facultates ipſius debitoris aggregate cenſeant̃. iſte eſt tex. valde no.in.l.ſi plꝛes.in.§.pterea.cl.ij.ff.de fideiuſ. quẽ tex.ad hoc ꝓpoſitũ allegauit Lud.ro.in cõſi.ſuo cccxx.inci.Preciſorum quinqꝫ ꝛc.in pñn.

4 ¶ Quãuis aliquo caſu ſnia ꝯ vnũ lata preiudi- cet alteri:tñ tene mẽti ꝑpetuo ꝙ talis ſnia nunq̃ ꝑiudicabit alteri ſi lata fuerit in cõtumaciã par- tis ſe nõ defendẽtis q2 tũc ꝑſump:io iuris eſt qḋ talis ſnia ſit lata ꝓpter cõtumaciã non autẽ pro pter ius ille eſt tex.in.l.ꝑſes.C.de pigno.ꝛ in.l.ſi ideo.ff.de euic.ꝛ in.l.papinian9.§.meminiſſe.et in.l.repudiãs.§.fi.de inoff.teſt.ꝛ i.c.fi.de emp. ꝛ vẽdi.q̃ iura ad hoc alleg.Lud.ro.in conſi.ſuo cccxxix.inci.preſens cõſultatio.in pe.col.ꝛ alle. etiã Bar.in.l.ſepe.ff.de re iudi.ꝛ bal.in.l.res in- ter alios.C.quib9 res iud.nõ nocet.ꝛ.d.Ant.i.c. q̃uis.de re iud.ꝓ quib9 optime faciũt dicta ꝑ.d. Feli.in.c.fraternitatis.in.ij.col.ver.Tertio fallit de hereti.vbi videas.Et per eundẽ in.c.in lite- ris.in.x.col.ver.Pro quo optime facit de cõſtit. ꝛ ꝑ Bal.in.l.i.circa fi.C.de calum.quẽ vide.et ꝑ Soci.in conſi.ſuo.xviij.in.c.ꝓſequẽdo ꝛc.in.vi.

✱ col.[Vide oĩno Bald.in.l.fi.in verſi.quero hic ſi tabellio.C.de fi.iſtru.ꝛ oĩno Bal.ſup ſtatutis in ver.bo bãnit9.in.viij.col.in vlt.ver.vide Cor.in cõſi.xlij inci.vt.in.i.vol in vlt.col.ꝛ q̃ dixi in cõ- ſi.meo inci.ſciẽtiaꝝ oim clargitor ꝛc.in.iij.ꝛ.iiij. char.ꝛ do.Alex.in repe.l.ſepe.in.xix.colũ.ff.de re iudi.vbi no.loquit in materia. Que oĩa tñ li- mita ꝛ reſtringe vt ꝑ Pau.de ca.in cõſi.ſuo.ccc- xxv.inci.Dicta ſubſtãtia circa fi.ꝛ ꝑ Neldum in tract.bãni.in.i.parte primi tẽpo.in.viij.q.circa me.ꝛ in eo.tract.in.iij.ꝑte primi tẽpo.i.ij.q.ꝛ in eo.tracta.in.i.ꝑte ſcḋi tẽpo.in.iiij.q.circa med.ꝛ in eo.tracta.in eadẽ parte ſcḋi tẽpo.q.xxxiij.et ibidem oĩno in.q.xlix.incip.quero an talis per totã illã.q.ꝛ per do.Fel.in.c.cãmqꝫ.in.ij.col.de teſti.Et per glo.in.l.ij.in ver.abſens.C.de ꝯſio ind.tut.ꝛ Jo.de ana.in.d.c.fraternitatis.Et hic adde in materia iſta plura ſingularia dicta cu- mulata ꝑ.d.Feli.in.c.cũ Berto.in.ix.col.de re iudi.vbi omnino videas q2 predicta limitat plu ribus modis vt:ibi per eũ:ꝛ vide Mathe.notab. xxv.inci.Nota regulam ꝛc.Eiuſdem.

5 ¶ Regula eſt ꝙ familiares repelluntur a teſti- monio.l.ij.C.de teſti.l.eos.eo.tit.l.idonei.ꝛ.l.te- ſtes.eo.titu.ꝛ in.c.ſi teſtes.§.item eos.iiij.q3.iij.

cū ſimi. Limita tñ hanc regulā duobus
modis. Primo non habere locum in fa
mulo non habente ſalarium qꝛ talis fa
mulus admittitur ad teſtificandum ꝓ
dño. ita ſingulariter dixit Spe. in tit. de
teſte. §. j. ver. Sꝫ de quo mercenario ꝛc.
qđ dictum refert ꝛ ſequitur Ludo. ro. in
cōſi. ſuo. ccccxx. incip. Prepoſita qđ ꝛc.
Et nō ſunt adhuc duo menſes: quibꝰ ego
habui in facto hoc eſt oſtendi Specu. ꝛ
Lud. ro. in dictis locis quia pars aduer
ſa hoc negabat. Pro quibus faciūt opti
me dicta per. do. Feli. in. c. cum a nobis
in vi. col. circa fi. extra de teſti. Eiuſdeꝫ.
Secūdo limita predictam regulam nō
habere locum in familiaribus honeſte
vite. quia tales admittuntur ad teſtificā
dum nō obſtante familiaritate. Ita di
xit, text. gloſſ. ꝛ Inn. in. c. in literis. extra
de teſti. ꝛ Bal. in. d. l. ij. C. de teſti. ꝛ Lud.
ro. in. d. cōſi. ccccxx. incipien. Prepoſita
queſtio in. ij. col. Ad primū tamen dictū
vide. d. Feli. in. c. in literis. in. ij. col. ver.
Ex quo datur intelligi ꝛc. extra de teſti.
Eiuſdem.

6 ¶In principe ſemper preſumitꝛ iuſtitia
ſeu iuſta cauſa adeo ꝙ non admittitur
probatio in ꝯtrariū vt ſingulariter dixit
Cy. in. l. reſcripta. C. de ꝑcibus impera.
offe. ꝛ in. l. fi. C. ſi contra ius vel vti. pub.
ꝛ. d. Anto. in. c. que in eccliarū de conſti.
* Et ibi do. Feli. in. xxj. col. [Idem dixit. d.
Florianus in. l. ſi irruptione. in. §. ad of
ficium in. ij. col. ff. finium regū. vide latiſ
ſime per do. Fran. cur. in cōſi ſuo. 50. in
cipi. memorie. nu. 130. per vnā colū.] Et
Lud. ro. in. ꝯſi. ccccxxxvj. ꝙ indultum in
iiij. col. qđ tñ intellige eſſe verum vbi ipſe
princeps ſtatuit generaliter vel vbi ali
quid facit ſpecialiter motu ꝓprio. Sed
vbi aliquid reſcriberet ad alterꝰ poſtu
lationem tunc illa preſumptio ceſſat. qꝛ
tali caſu magis preſumitur ad importu
nitatem poſtulantis ſcripſiſſe ꝙ̄ ex ſua
voluntate. Ita ſingu. dixit Lud. ro. in. d.
conſi. ſuo. ccccxxxvj. incipiē. quod indul
tum ꝛc. in. iiij. col. allegat que habentur
in. l. j. C. de pet. bo. ſublat. lib. x. ꝙ eſt nota.
ꝙ etiam firmat. d. Feli. in. d. c. que in ec
cleſiarum. xxij. col. ꝟ. Limita quinto ꝛc.
* [Et vide omnino Iaſo. in. l. ſi teſtamentum
in. j. col. C. de teſta. ꝛ omnino Soci. in
conſi. lxij. inci. viſis in pe. col. in. iiij. vol.
ꝛ idem dixit Lud. ro. in repeti. l. ſi vero
in. §. de viro in. xxiiij. fallen. circa me. ff.
ſolu. mat. ꝛ Soci. in conſilio. cxx. incip.
memini ꝛc. in. viij. col. in. iij. volumine.]

7 ¶Cōiter per italiam viget ſtatutum ꝙ
contra inſtrumentū guarentigiatū nul
la poſſit oppōi exceptio ꝛc. Sꝫ tu ſcias
ꝙ non obſtāte tali ſtatuto fideiuſſor ſeu
correus ex eo inſtrō cōuētus poterit op
ponere exceptionē cedendarū actionuꝫ
qꝛ nūꝙ̄ intelligitꝛ ſemota exceptio q̄ de
ſcendit ex eo fonte: ex quo petitio ꝛ ipſi
petitioni ineſt. Ita ſing. dixit Bal. in. l.
prediis. C. de cui. ꝛ in aut. p̄ſite. C. de fide
iuſſo. quā doct. ꝓ no. refert ꝛ ſequitꝛ Lu
do. ro. in cōſi. ſuo. xliij. ici. viſis ꝛc. l. ij. co.
ꝛ in ꝯſi. cccclxxij. ici. i eo ꝙ q̄ritꝛ ꝛ Barb.
in. c. j. in. xliij. col. de offi. oꝛ. de quo latiꝰ
reſcripſi. in. l. ij. C. de execu. reiiudi.

8 ¶Preſumendū eſt regltr ꝓ facto pape
vt hētur in. c. ꝓpoſuit. de concel. prebē.
per. d. Ant. in. c. que in eccleſiaꝝ de cōſti.
ꝑ doct. in. l. reſcripta. C. de ꝑcibus impe
ra. offe. Nam ipſe ſemꝑ ꝑſumitꝛ moueri
ex iuſta cā: vt in dictis locis: hoc tñ limi
ta nō ꝓcedere neceſſe vex vbi papa fe
cit aliqđ ꝯ cōſtitutionē reſpiciētē ḡnale
ſtatutū eccliē: nam tūc non eſt ſubſtinē
dus niſi faciat cum cā magna aliis nct.
ꝛ eſt neceſſe illā ꝓbari ꝛ exprimi qꝛ alies
nō ꝑſumitꝛ. Iſtud fuit ſingulare dictum
Inno. in. c. quanto extra de cōſue. qđ di
ctū ꝓ ſingulari allegat ꝛ ſequitꝛ Lud. ro.
conſi. cccclxxxiij. incip. dubitatur in pe.
columna. vbꝰ pro hoc allegat gloſſ. in. c.
literas de reſtitu. ſpo. ꝛ in. d. c. propoſuit
de concel. preben. idem etiam dixit ipſe
Lud. ro. in ꝯſi. ſuo. ccccxcix. inci. in ꝑmiſ
ſa. in fi. pe. col. vbi allegat Inn. ſed corru
pte: nam hoc dicit in. d. c. Quanto. de cō
ſue. ꝛ ibi vide. Bar. in. xiiij. colum. Et vi
de etiam. d. Feli. in. c. nulli. de ſententia
excom. per totum. c.

9 ¶Nemo cogitꝛ ſtarꝫ in cōione. l. fi. C. cō
diui. l. ſi nō fortē. §. ſi cētū. ff. ꝯ ꝯdi. idebi.
l. in hoc iudiciū. §. ſi cōuenit. ff. cōi diui
dundo: cum ſimi. Quinimo non valet
etiam diſpoſitio teſtatoris in qua, man
datꝰ heredibus ſuis ꝙ ſemꝑ ſtēt in cōio

ne ꝛ in ſocietate.ꝺ.§.ſi cõueniãt.ꝛ ita ꝺi-
xit Pau.ꝺe ca.in.ꝺ.§.ſi centũ.ꝛ.ꝺ.Alex.
in cõſi.334.ſm orꝺinẽ meũ:incip.Circa
primũ ꝛc.in.iij.col.nec etiã cogit q̃s ſta-
re in cõione etiã ſi iuraſſet ſtare ſm Ol-
dra.cõſi.241.incip.factũ tale eſt pt fa-
milias Scias tñ vnũ ꝙ lꝫ in ꝺiuiſiõe bo-
noꝝ ſufficiat vnũ ex ſociis prouocare vt
hẽtur in ꝺictis iurib9:ꝛ in toto titu.ff.et
cõi ꝺiuiꝺũꝺo.Attñ in ꝺiuiſiõe bonoꝝ
feuꝺaliũ ſec9 eſt q2 nõ ſufficit ꝓuocatio
iuris vaſalli.ſꝫ ꝺꝫt oẽs cõuaſalli conue-
nire ꝛ cõcorꝺare alias nõ põt fieri ꝺiui-
ſio.ita pbat tex.vnic9 ꝛ ſing.in.c.impe-
rialẽ.§.preterea.ꝺucat9 ꝺe phi.feu.alie.
per ffeꝺe.in ꝟbo.ſi conſortes voluerunt
ita illũ tex.p ſingu.aꝺ ppoſitum allega-
uit Abb.in conſi.ſuo.82.incip.conditoꝛ
olim in.vi.col.ꝟſic.Ego.tñ notanter ꝺi-
co.vbi etiã aꝺꝺucit gl.iũcto text.i cle.ſe-
pe.ꝺe ꝟ.ſig.ꝙ eſt no.Et iſtuꝺ ꝺcm̃ Abb.
refert ꝛ ſequit.ꝺ.ffeli.in.c.q̃ in eccleſiar.
in.xxxv.col.ꝺe cõſti.ver.Secunꝺo limi-
tatur.Et illum tex.aꝺ hoc etiã alleg.ꝺ.
Alexã.in conſilio ſuo.7.incipiente.In
conſultatione premiſſa:in prin.in:quin-
to volumine.

¶ Tu ſcis ꝙ exceptio pueniens ex ꝺefe-
ctu iuriſꝺictiõis põt q̃ñcunq; opponi:ꝛ
etiã poſt tres ſñias cõformes gl.eſt ſin-
gularis in cle.j.ꝺe ſeq̃ſtra.poſſeſ.ꝛ fru.
quã ſequit ibi Pe.ꝺe anch.Joã ꝺe imo.
ꝛ alij:ꝛ illã ꝺixit ſingularem:ꝛ eã ſequit
Pet.ꝺe anch.in ꝯſi.ſuo.272.inci.De ti-
tulis:in vlt.col.circa meꝺium:ꝛ Pet.ꝺe
anch.in conſi.ſuo.61.incipi.Duplici re-
ſpectu in fin.ꝛ illam ſequit etiã ipſe Pe.
ꝺe anch.in conſi.163.incip.ꝺe viribus ꝛ
efficacia in vlt.col.ꝛ in cõſi.166.inci.Ui-
ſis ꝺiligẽter in pn.ꝛ Pe.ꝺe anch.in cle.
j.ꝺe re iuꝺ.Et Bal.in.l.ſi quis filio.§.ꝙ
ſi quis.ff.ꝺe iniuſto teſta.Et Abb.in.c.
epi in.j.col.extra ꝺe reb.eccle.non alie.
Et Ange.in ꝯſi.ſuo.159.incip.Dicta in-
terlocutoria in fi.ꝛ Ang.in ꝯſi.248.inc.
Super primo queſito:ꝛ illam glo.refert
ꝛ ſequitur Abb.in conſi.ſuo.97.incipi.
attingentia iuris orꝺinem:ꝛ Luꝺo.ro.
in conſi.42.inci.Uiſis que ꝛc.ꝛ Barb.
in conſi.20.incip.Uiſo pũcto:ꝛ bis que
agitata ꝛc.in.iij.colum.in.iij.volumi.et
Pau.ꝺe caſt.in.l.fin.C.ꝺe arb.ꝛ Abb.in
cõſi.82.incip.Cõditoꝛ olim.in fi.v.colũ.
18[Et Flo.in.l quedam mulier circa fin.
ff.fami.herciſ.ꝛ Corſetũ in ſuo.inci.Sta-
tuto cauet ꝙ a ſententijs ꝛc.ſub ꝟbo ſta-
tutum.Et Ang.ꝺe are.in rub.inſti.ꝺe ex-
cep.in.xv.colũ.ꝛ in.§.appellantur.in.ix.
col.eo.ti.quã oĩno viꝺe.Alex.in.l.j.§.et
parui in.j.col.circa me.vbi late loquit.
ff.ꝙ vi aut clã.p qua gl.ꝛ eius materia
viꝺe Luꝺ.ro.in.ꝺ.cõſi.42.ꝛ in cõſi.115.
in fi.Jo.ꝺe ana.in cõſi.50.in pe.colum.
Balꝺ.in aꝺꝺi.Spe.in tit.ꝺe ſententijs
in.ij.char.ver.ſententia lata a iuꝺice in-
cõpetẽti ꝛc.Alex.in ꝯſ.77.in.v.xl.ꝛ.vij.
col.in.ij.vol.Barb.in.c.cũ inter impe.
char.in vlt.col.ꝺe offi.ꝺeleg.ꝺ.ffran.ꝺe
are.cõſi.45.incip.Diligenter ꝛ mature
in.vij.col.verſi.Primo quiꝺẽ Bal.in.l.
j.C.ne liceat in vna eaꝺẽq; cauſa Ange.
in.l.j.C.quanꝺo pro.nõ eſt neceſſe.An-
ge.ꝛ Imol in.l.ꝺe pupillo.§.qui opus.
ff.ꝺe operis noui nũ.Lanfrancus in.c.
qm̃ contra.ꝺe probat.Bal.ſup ſtatutis
in ver.bãnitus in.xij.col.in.iiij.verſicu.
Bal.in.l.teſtamenta oĩa.in punct.C.ꝺe
teſtamentis.Et.ꝺ.ffeli.in.c.paſtoꝛalis.
in fi.iij.col.ꝛ in prin.iiij.col.ꝺe exce.vbi
allegat plures alias gloſſ.ꝺicentes illuꝺ
iꝺem ꝙ gloſ.in.ꝺ.cle.j.ꝺe ſequeſtra.poſ.
ꝛ fruc.ꝛ alia ꝺicit in hac materia ꝺe qui-
bus ibi p eũ:quem omnino viꝺeas.[Et
aꝺꝺe ꝙ ꝺicta exceptio incõpetentie po-
teſt opponi nõ obſtãte ſtatuto excluꝺẽ-
te oẽs exceptiones ſcꝺm Bal.in.l.exce-
ptionẽ circa fi.ꝟ ſꝫ pone ſtatutum.C.ꝺe
pba.ꝛ alios quos aꝺꝺucit.ꝺ.Philip.ꝺe
cius in cõſi.38.incip.circa primũ in pe.
col.]Quinimo ꝺixit Inno.in.c.ex ratio-
ne ꝺe appel.ꝛ Bal.in Marga.ſua in ꝟ.
agẽs ꝙ etiã poſt executionẽ ſñie poteſt
hoc ventilari.Et rõ pꝺictoꝝ põt eſſe q2
iuriſꝺitio eſt funꝺamẽtũ funꝺamẽtoꝝ
iuꝺicij ſm Bal.in cõſi.ſuo.15.incip.iſta
cã ꝛc.in pnci.in.j volumine ꝛ Lu.bolo.
in ſuo cõſi.viij.in fi.j.col.Tene tñ ſingu-
lariter menti vnũ in hac materia ꝙ pa-
pa ꝺe plenituꝺine poteſtatis põt ratifi-
care ſententiã latã a iuriſꝺitione caren-
te ſm Inno.in.c.pruꝺẽtiã.ꝺe offic.ꝺele.
in gl.q̃ icipit ſꝫ q̃ꝺ ſi iuꝺex.quãꝺo ꝺoctrinã

pro valde nota. refert ꝛ ſequitur Ange.
in. l. obſeruare in. §. poſt hec. ff. de offic.
preſi. vbi ad hoc etiam alleg. gloſ. not. in
c. nullus. el primo. ix. q. ij. ꝛ text. in. c. hoc
quippe. iij. q. xj. ꝛ eã etiaȝ refert ꝛ ſequit
d. Feli. in. c. ea q̃. circa fi. de re iudica. Et
vide omno que dixi. ſ. in ſing. cc. incipiẽ.
inconfeſſum ꝛc. poſt me. vel circa. Et cir
ca ſupradictam materiã faciũt dicta per
d. Feli. i. c. cũ cãm in. xiiij. col. in ver. fal
lit ſcđo ꝛc. de teſti. vbi dixit ꝙ licet alias at
teſtatiões inualide poſſint ꝯſenſu partiũ
validari: tñ hoc fallit niſi ſint inualide
q: recepte a iuridictione carente: ꝙ alle
gat. d. de rota ꝛ alia de quibus ibi per
eum. Que omnia tene menti q: materia
dicte glo. eſt quotidiana ꝛ ego infinitis
vicibus eam habui in facto ꝛ forte non
facile alibi inuenies ad materiam dicte
glo. tot ſimul cumulata.

11 ¶ Regula vulgata eſt apud oẽs ꝙ ſpo
liatus ante oĩa eſt reſtituendus: de qua
in. l. ſi quis a ſe fundũ. C. ad. l. iuliã. de vi.
ꝛ late per Alexan. l. naturaliter. §. nihil
cõe. ff. de acqr. poſſeſ. vbi ponit multas
fallẽtias ꝛ limitatiões ad hanc regulaȝ
de q̇bus etiã late p Bertha. in rep. ſuo
in ver. ſpoliatus. Sed tene menti ꝙ in
quantũ doc. dicunt dictam regulam nõ
hre locum qñ apparet ſpoliatũ nullum
ius habere de quo in. c. cum eccleſia de
cã poſ. ꝛ proprie. ꝛ in. c. ſuper eo. ti. ꝛ in. c.
decimas. de reſti. ſpo. in. vi. ꝛ per Bal.
in. l. pe. in vlt. col. C. ſi a non compet. iu
di. hec ſua limitatio limitatur et reſtrin
gitur habere locum in ſpũalibus tm̃ ne
detur materia peccandi ſecus in profa
nis ita ſing. dixit Oldr. in conſi. ſuo pri
mo incipiẽ. in cauſa in. ij. col. allegat ad
hoc. c. ſignificaſti. de diuoꝛ. ꝛ not. p Inn.
in. c. cõſtitutus. de filijs pſbr. ꝛ. c. literas.
de reſti. ſpo. ꝛ alia de quibus ibi per euȝ
ad q̇d vide etiã Ang. in. l. Paulus. §. ſ. ff.
q̇bus modis pign. vel hypothe. ſoluit.

12 ¶ Hoſti. ꝙ nemo põt venire ꝯ illud q̇d
oꝛe ꝓprio confeſſus eſt rex. eſt in. l. gene
raliter. C. de non nume. pecu. ꝛ in. c. per
tuas. de pb. Et tene mẽti ꝙ iſtud habet
locũ ne dum in ꝯfeſſiõe oꝛe ꝓprio facta:
ſȝ etiã hȝ locũ in ꝯfeſſiõe p̄ſumpta puta
ex contumacia: vt ſi ſtatutum dicit ꝙ cõ
tumax habeatur p cõfeſſo. ita ſingu. di
xit Oldr. in conſi. ꝯ20. incipien. breues
allegationes ꝛc. in prima colum. ad q̇d
allegat. l. cõſiliarios. C. de aſſeſſo. ꝛ. l. lo
corũ. C. de omni agro. deſerto. lib. xj. ꝛ. §.
ſi vero q̇dã in aut. de exhibendis reis ꝛc.

13 ¶ Uolo tibi dare aureaȝ ꝛ ſingularem
doctrinam: que reputo poſſet tibi dare
de lacte ꝛ lana: ideo animaduertas. Tu
ſcis ꝙ cõiter per totã italiam ſunt ſtatu
ta ꝛ priuilegia iudeorum volentia ꝙ ipſi
iudei poſſint mutuare ſub vſuris pecu
niã ſuper re furto ſubtracta: nec tenean
tur illam reſtituere vero dño niſi ſibi ſol
uatur pecunia ſua vna cum vſuris. Sed
ſcias tu ꝙ tale ſtatutum ſeu eorum priui
legium limitat nõ habere locuȝ in iudeis
mutuantibus pecuniam ſuper re aliena
ſcientibus ipſis iudeis illã rem eſſe alie
nam vel furto ſubtractã: q: tunc tenen
tur illam reſtituere vero dño ſine pecu
nia per eos exburſata: ꝛ ſine vſuris. iſte
eſt caſus valde ſingularis in. l. ſeruus
cuiuſdã. ff. de condi. indebi. Ubi Bal. ꝛ
doc. hoc volunt ꝙ ẽt melius ꝛ apertius
firmat Ioã. de ana. in conſil. ſuo. lxx. in
cip. Uiſis ꝛ ponderatis ꝛc. vbi ſinglr lo
quitur: ꝛ idem firmat Bal. in cõſil. xcij.
inci. Tria poſſunt ꝛc. in. iiij. volu. Et d.
Fely. in. c. cãmq. in. ix. col. poſt me verſi.
cu. interꝓtatio priuilegij ꝛc. de reſcrip. Et
illum tex. etiã magnificauit Bald. in. l.
eos. C. de fur. dicẽs eũ eſſe no. ꝯ receptã
tes res furtiuas ſciẽter ꝛ illũ text. etiam
ſumme not. ipſe Bal. in rub. C. de cõdi.
ob tur. cãm: ꝛ Ang. de are. in tract. male
fi. in ver. ꝛ veſtẽ celeſtẽ in. v. char. verſic.
quid ſi q̇s emit ſcienter. [Et vide Iaſo.
omnino in. d. l. ſeruus. vbi no. loquitur in
mã. ꝛ vide q̃ dixi in practica mea cãrum
criminalium in. §. aggredioꝛ. nu. 31.] Li
mita ꝛ ſcđo dictũ ſtatutũ: ſeu priuilegium
iudeoꝝ: vcȝ niſi bõa furto ſubtracta eſ
ſent eccl̃ie vel alicui⁹ foꝛẽſis q̇ non eſſet
ſuppoſitus iuriſditioni ſtatuentium vel
eius q̇ fecit tale priuilegiũ iudeis: q: ta
les nõ obligant tali priuilegio vl̃ ſtatuto:
ſȝ ſunt in terminis iuris cõis. ita ſinglr
dixit. d. Abb. in. c. ꝙ clericis de fo. cõpe.
in. ix. col. v. Et ex hoc infero. ꝛ Barb. la
tius in cõſi. lxxv. incip. Uiſo puncto ꝛ cir

teſtã ꝙ ab inteſtato: vt habet in. l. quiſquis. C. ad. l. iul. maie. Itẽ ille qui incepit admi-
niſtrare bona alicui9 ſtatim ipſo effecto
pditore pdit dictã adminiſtrationẽ ſm
tex. i. l. fi. C. ad. l. iul. maie. Et dixit Bald.
p illũ tex. in. l. ſi quos. C. de poſtlimmio
reuerſ. ꝙ pditores reipublice non gau-
dẽt bñficys iuris. Et dicit ẽt Bal. i. c. j. ſi
ſt. an ille q iterfecit fratrẽ dñi ſui i. j. col.
ꝙ pditor nõ dz ſtare añ pncipẽ nec põt
ſtare in curia pncipis. ⁊ dixit text. valde
no. in. c. caveat. iij. q. ix. ꝙ vox proditoris
nõ eſt audiẽda. Et dixit Bal. i. l. ⁊ militi-
bus. C. de teſtã mili. ꝙ pditori condẽna
to capitaliter nõ põt reſeruari factio te-
ſtamẽti: ꝙ etiã ſentit gl. ibi ⁊ habet in. l.
ex militari i pn. ff. e. itẽ lz alias nobilis de
linquẽs nõ debeat furca puniri vt habe
tur i. l. capitaliũ. §. j. ⁊ §. ſerui. ⁊ i. § ſolet.
ff. de penis. ⁊ voluit Bar. in. l. deſertorẽ.
ff. de re mili. tñ hoc nõ hz locũ ſi talis no
bilis fuerit proditor: ita dixit Bal. in. c.
cũ quidã de iureiur. ⁊ dicit vulgare puer-
biũ ꝙ pditiões placẽt pncipib9 ſz nõ p
ditores. ⁊ iõ quidã italie pnceps: cui quidã
pditor fecerat quoddã bñficiũ p prodi
tionẽ dabat ei quoddã ſtipendiũ ſingu
lo menſe ⁊ dũ ipſe pditor ibat ad accipiẽ
dũ dictũ ſtipẽdiũ ſoluentes p pncipe ex
mãdato ipſi9 nolebant dictũ ſtipẽdiũ ſi-
bi ſoluere recta via ſz erat neceſſe vt ipſe
pditor verteret manus poſt terga ⁊ co
modo acciperet pecuniã et ſtipendium
ſue pditiõis. Et ideo tene mẽti pꝑpetuo
ꝙ ſtãte ſtatuto ꝙ bãnit9 vel ali9 damna
tus de crĩe poſſit ipune occidi ille qui talẽ
bãnitũ occidit pditore nõ iuuatur tali ſta
tuto. ita ſin. dixit Ang. p illũ tex. i. l. fi. C
de dilatoribus li. x. niſi eẽt bãnit9 vel con-
dẽnatus crĩe leſe maieſtatis quã doctri
nã p valde no. refert ⁊ ſequitur. d. Bar.
cepo. in cõſi. ſuo. xxxiiij. inci. ſi vnquã in
iiij. col. ver. Preterea ⁊c. ꝙ eſt ſing. nota.
* [Vide etiã Bal. tenẽtẽ ↄ̃triũ i ↄſi. cccccl xx.
inci. ſup eo ꝙ querit in vlt. col. in. vi. vol. et
vide Ang. in. l. j. in. §. nõ fuit. ff. de dolo.
vide oĩno. d. rochũ cur. in. c. fi. in. xxiij.
col. de cõſuetu. ⁊ vide oĩno. d. Phili. de-
ciũ in ↄſi. cccxxvij. incip. viſo caſu. ⁊c. nu
me. 2. ⁊. nu. 5. Et alios caſus in quib9 oc-
cidẽs bãnitũ ſtatuto pmittẽte occiderẽ
bãnitũ nõ iuuat tali ſtatuto. vide per. d.
ↄcili. in. c. que in eccleſiarũ in. iiij. colũ. de
cõſti. ⁊ i materia vide. d. Jo. bap. de caza
lupis in ſua repeti. l. oẽs populi. ff. de iu-
ſti. ⁊ iur. in. xxx. char. in. j. col. in ver. xiiij.
⁊c. Quot ſũt modi qs dicat pditor vi-
de Bal. in cõſi. ſuo. cclxj. inci. quidã dixit
⁊c. in. iiij. volu. ⁊ gl. no. in. c. cleric9. xlv. ḋ.
diſt. ⁊ Bal. in. c. j. in. vij. col. ver. quid de re
bus qb. mo. feu. amit. ⁊ vide oĩno. d. Mat
theum in trac. bãnitorũ in. ij. parte ſcdi tẽ-
po. in. q. x. inci. decimo queritur ⁊c.

17 ¶ Acceſſoriũ ſequitur naturam ſui princi-
palis in regula acceſſoriũ de reg. iur. in
vj. l. fi. C. de nõ nu. pe. l. fi. ff. de cõſt. pecu.
⁊ ideo dixit ſin. Bar. in. l. iij. in vl. col. ff.
de ali. ⁊ ciba. lega. ꝙ ſi ſtatutũ dicit ꝙ in
cauſis dãnorũ datorũ ſufficiat probatio
per iuramentum ꝙ quicquid illã cãz quoquo mõ in
cidẽter tãgit põt p iuramentum pbari. p. l. cum
hi. ff. de trãſa. in pn. Idẽ tz Bal. ⁊ Pau.
de ca. i. l. j. i. j. co. ver. ſz pone ſtatutũ. C. de
re. cre. quos refert et ſequitur. d. Bartho.
cep. in ↄſi. ſuo. lxxiiij. incipi. Viſo ſtatuto
in. ij. col. vbi p hoc alleg quod no. Bar. in
extrauag. ad reprimendũ in vlti. verbo.
ſummarie in. v. colũ. in verſi. de ſcdo ⁊c.
vbi dicit ꝙ ſi cauſa pncipalis ẽ ſumma-
* ria oẽs eius articuli ſunt ſummarij. [Vide
Jaſ. in. l. quiſquis. in vlti. col. C. de edic. diui
adri. tol. ⁊. d. Phil. deciũ ↄſi. xliiij. in vl.
col. ⁊ vide oĩno Bal. qui innuit ↄ̃triũ in. l.
ij. in. ij. colũ. verſic ex his reſultat deciſio.
C. de bo. poſſ. ſm tab. ⁊ vide Soc. in cõſi.
lxxx. inci. pñs cõſultatio. in. iiij. col. i. iiij.
vol. ⁊ oĩno Jaſ. in. l. fi. in. j. ⁊. ij. colũ. ff. de
cõſti. pnci. ⁊ Alex. in ↄſi. cxcvj. inci. pſpe
ctis i. ij. col. in. vj. vol. flo. i. l. cõ pf. in fi.
ff. fami. hercis.] Et idẽ tz Joã. de imo. in
cõſi. ſuo. cxxxix. incip. Prefat9 ſim9 ⁊c. i
iiij. col. ⁊. d. Alex. i. l. ſi quis ex argẽtariis. §.
nõ ẽ in fi. ff. de edẽdo. ⁊. d. Mell9 in trac.
ſuo bãni. in. iij. parte ſcdi tẽp. in. xlij. q in
fi. Quib9 adde dicta p Bal. in. l. j. in. iiij.
col. ver. quero vtrũ iuramentum. C. de inoffi. dona.
vbi not. loquitur in materia: ⁊ inter alia
dicit ꝙ vbi reſcinditur cõuentio princi-
palis reſcindit penalis ⁊ quelibet acceſ-
ſoria. Sciãs tñ ꝙ acceſſoriũ nõ ſeqt na-
turã ſui pncipalis qñ non eſt eadẽ rõ in
acceſſorio que eſt in pncipali ex placito. C.

de rerum pmu.l.ſi is a quo.C.de predijs minno.not.Bar.in.l.nō dubiū poſt gl. in fi.C.de legi.⁊ voluit Alex.in cōſi.iiij. incip.circa primū in.vj.col.in.ſ.vo.⁊ vi de q̄ dixi.j.in ſing.cxxj.incip.in multis ciuitatib⁹ ⁊c.⁊ in ſingu.iiij.incip.ꝓroga tio.⁊ in ſing.clxxv.inci.ꝯceſſo vno ⁊c.et in ꝯſi.meo.xxj.inci.ipone dñe ⁊c.in fi.ij. char.⁊ i repe.mea rubri.C.de ꝓba.i ma teria iuramēti circa fi.⁊ circa hāc mām videno.x̄ba.d.Feli.in.c.q̄ in eccleſiarū in.xvj.col.de ꝯſti.poſt me.⁊ in.c.eccl'ia ſctē Marie.in.xiij.col.poſt ꝓn.circa me.
* eo.ti.[Uide Alex.in ꝯſi.clxxij.ici.in cā ⁊ lite.in.iiij.col.in.vj.vol.]Et vide q̄ dixi in ꝯſ.meo.xliiij.ici.i cā ꝑſēti i.iij.char.cir ca me.x̄.Ad ꝙ adduco ⁊c.⁊ vide etiā.d. Feli.in.c.ſup l̄ris in.xiij.col.de reſcrip.⁊ Ang.de are.i.§.i dupliū in.iij.col.i fi.iſti. de actio.vbi ꝑ penit caſu ꝫ no.l.ediles aiūt in prin.ff.de edil.edic.in quo habetur ꝙ ꝓpter acceſſoriū vitioſum pōt ꝑncipale rediberi.Et addeēt no.x̄bū Bal.in ru bri.C.de fruc.⁊ lit.expen.vbi dixit ꝙſi iu dex in ſnīa ſimpl'r dicat cōdēno ⁊c.vt re ſtituas rē itelligit ēt ꝯdēnare i fructib⁹ q̄ de iure venirēt qd dictum ꝑ valde no. refert ⁊ ſeqtur.d.Iaſ.in.§.oīs in fi.x̄bis inſti.de actio.⁊ vide oīno.d.Phil.de pe ruſio in.c.paſtoralis.in.xiiij.col.x̄.Sex to q̄rit.⁊c.de app.⁊.d.Alexā.in.l.fi.ff.de in litē iurando.⁊ videq̄ dixit Barb.i.c. in ordinādo in ꝓn.de ſimo.⁊ Soci.i ꝯſi. lxv.incip.Circa ꝑmā.in.viij.col.⁊ infra in ſing.xlj.inci.q̄dā fuit vulnerat⁹.Et ad ꝑdicta adde etiā ꝙ ſi iudex ſecularis eſt iudex cauſe ita eſt iudex oīm q̄ dicte cauſe adeſſe debēt ſm Bal.in.l.teſtamē ta.C.de teſta.de quo latius ꝑ Soci.ꝯſil. cl.in nona impſſione qd incip.viſis ⁊c. ⁊ vide Bal.in aut.ſi dicaſi vi.col.C.de teſti.Bar.⁊ Alex.i.l.i qōnib⁹.ff.ad.l.iu.
* maie.[Et circa hāc materiā addo ꝙ adeo eſt verū ꝙ acceſſoriū ſeq̄tur naturā ſui pncipalis ꝙ iſtud eſt verū ēt ſi acceſſo rium ſit dignius principali.ita dixit tex. in.l.⁊ ſi nō ſin.in.§.ꝑueniam⁹.ff.de aur. ⁊ arg.leg.qd ēt illū tex.firmat Ludo.ro. in cōſ.ſuo.cccxxx.inci.circa primū in an tepe.colū.⁊ Pau.de caſt.in.l.procurato ris in.§.non autem ff.de tributoria.⁊ vi de Pau.de ca.in.l.ſi ita ſtipulatus in.§. chuſoſte in⁹ in.ij.col.x̄ſ.iiij.no.ff.de x̄b. obli.⁊ q̄ ego dixi in.l.pe.in.xj.colū.ff.de qōm.⁊ vide Bal.in.l.ij.in x̄.ij.inducit. C.de epi.⁊ cleri.vide Alexā.in conſi.ſuo cclxxij.incip.viſo.in penul.⁊ vlt.col.⁊ vi de Iaſ.in.l.fi.in vi.col.in x̄ſi.nec eſt bo nū fundamentum.C.de pac.]

18 ¶Quotidie fiūt ꝯct⁹ a ruſticis ⁊ a mu lierib⁹:⁊ ab alijs q̄ nō intelligūt penit⁹ importantiā clauſularū q̄ apponunt in ipſis ꝯctib⁹.Et id tene menti ꝙ ſimiles ꝑſone faciūt ꝯctū ⁊ i eo apponunt clau ſuleq̄s veriſimil'r nō intelligūt vtputa ſi apponatur clauſula vcꝫ qd Titius renū ciauit cōditioni indebiti condit.ſine cā ⁊ omni alij iuris auxilio talis renuncia tio nullū ꝑiudiciū facit ipſi taliter renū cianti ⁊ neſciēti ⁊ nō intelligenti impor tantiā dictorū x̄borū.ita ſingu.dixit Bar.ꝑ illū tex.i.l.fi.§.idē q̄ſiuit.ff.de cō di.inde.qd dictū ꝑ valde no.refert Alex. in ꝯſi.ſuo.xlij.inci.ſup ꝑmiſſo i.iij.col.i ꝓn.in.j.vol.vbi ꝑ hoc ēt alleg.l.doli.x̄.
* diuerſuꝫ.ff.de noua.[Uide oīno.d.Phi. deci.in ꝯſi.clxxx.inci.viſa in.v.col.poſt me.]Ego aūt vltra.d.Alexā.dico ꝙ pro hoc dicto optīe facit qd voluit.Old.in ꝯſi.cccxxiiij.inci.factū tale eſt in.ij.col.⁊ facit gl.in.l.tutor.ff.de bo.poſ.tit.gnali quā alleg.d.Car.in ſili in.c.fi.de maio.⁊ ⁊ obe.⁊ faciunt dicta ꝑ mod.in proemio Greg.in.§.ſanci ⁊ ꝑ Io.de imo.in.l.here des palā.ff.de teſt.⁊ i.c.auditis.poſt.d. Ant.ibi de ꝑcura.⁊ ꝑ Io.an.⁊ Archi.in c.vt circa de electio.in.vj.⁊ ibi ꝑ gemi.⁊ ꝑ ſcribētes in.l.diē ꝓferre.§.corā.ff.de arbi.⁊ in.l.corā.ff.de ver.ſig.⁊ ꝑ Bal.i l.fi.ff.de aqua plu.arc.⁊ ꝑ Bart.in.l.j.ff. de x̄b.obli.⁊ in.l.j.§.fi.ff.de auct.tut.⁊ ꝑ Bal.in.c.ex pte de cōfeſ.in.vj.col.x̄.itē adeo ⁊ faciūt optīe dicta ꝑ.d.Alex.poſt Ang.⁊ Io.de imo.ibi.l.i.q̄ romei.§.duo fratres.i.xxvj.col.cū ſeq.ff.de x̄.ob.⁊ ꝑ Abb.in diſpu.ſua.inci.ſtāte ſtatuto con dito in Italiā.ij.char.i vlt.col.poſt ꝓn. ⁊ facit gl.multū not.in princip.ij.q.j.in ver.ꝑſite ad q̄ vide omnino pulchre di cta ꝑ quēdā inſignē doc.d.Uitalē de cā banis prothonotariū in ſuo ſolēni trac. clauſularū ſub rub.an legibus inſinua

tionē reqrētibus poſſit renūciari in.vij. col.vide Barb.i.c.auditis de in integ. reſti. Et vide gl.in.c.cupiētes in prin.in verſi.notitiā de elect.in.vi.ꝛ.d.Feli.in c. cū cāz.in.viij.col.de teſti.ꝛ q̄ ego etiā dixi in.l.q ignorans.vltra me.ff.de fal.que ola teneo menti q2 ego recordor alś dum eſſem ſcholaris Barb.cū audiuiſſe plu ries viua voce dicētē ſe pꝓter hoc feciſ ſe plures ꝯtus factos ab ignorātib9 im portantiā verboꝝ ſeu clauſularum vt ſu pra annullare ꝛ ceſſare.

19 ¶ Tu ſcis claruz eſſe in iure ꝙ teſtis de ponēs de credulitate nō ꝓbat ſm Cy. ꝛ doc.i.l.teſtiū poſt gl.C.de teſti.ꝛ Spe. in ti.de teſte.§.i.v.itē ꝙ depoſuit de cre dulitate.ꝛ bꝫ in.l.ij.§.idē labeo vbi ple ne no.ff.de aq̄ plu.arcē.ꝛ plene ꝑ doc.in c.quoties.extra de teſtib.vbi.d.Ant.i fi. v.bis dixit ꝙ teſtis deponens de creduli tate non dicatur verus teſtis et eū refert ꝛ ſequit̃ do.Alex.in ꝯſi.lxx.i.iij.col.in.ij. vo.quinimo etiā ſi teſtis dicit ſe ꝓ certo credere nō ꝓbat ēt ꝓſumptiue ſꝫ Bar.i l.ſiue poſſidetis in pe.col.v.ſꝫ q̄ro ꝛc.C. de ꝓba.niſi adduciat rōnē credulitatis ꝛ originē.allegat.c.tertio loco et.c.lr̄is.de ꝓſump.ꝛ no.in.l.diē ꝓferre.§.ſi plures. ff.d arbi.ꝙ dictū refert ꝛ ſequit̃.d.Alex. in.d.ꝯſi.ſuo.lxx.ici.viſo ꝓceſſu in.ſ.vo.ꝛ i eo.vo.i ꝯſi.cix.inci.viſis i.ij.col.inci.vi ſo proceſſu in.iiij.col.in.ij.volu.ꝛ in ꝯſi. cxxxiiij.ici.i cā ꝛ lite i.ij.col.quinimo di xit ſing.d.Ant.i.c.ſ.de appel.ꝙ nō vꝫ cō ſuetudo volēs ꝙ teſtib9 deponētibus de credulitate plene credat̃. Teneas tñ per petuo mēti ꝙ lꝫ teſtis depōnēs d credu litate nō ꝓbet vt dixi tñ iſtud fallit in te ſtē deponente ꝙ aliq̄s occiderit vel vul nerauerit aliquē ad ſui defenſionem ſuo credere q2 hoc caſu talis teſtis ꝓbat ita ſing.dixit Bar.i ꝯſi.ſuo.inci.Raynuti9 petri.quē refert ꝛ ſequit̃ d.Alex.in cōſi. ſuo.lxxvi.inci.viſa inq̄ſitiōe in vi.col.in fi.in.ſ.vol.ꝛ i ꝯſil.ſuo.cix.i.iij.char.in.ij. ꝛ.iij.col.illi9 conſilij in eo.vol.qd̄ etiā vꝫ velle Bal.i.l.ſolā i vi.col.C.d teſti.ꝛ ibi Sali.poſt eū in.ij.col.vbi ambo allegāt Bar.in.d.ſuo ꝯſi.ꝓ quo dicto optie fa cit tex.quē ibi no.d.An.in.c.vnico extra de ſcrutinio in v.q̄tū humana fragilitas noſſe fuit ꝛc. [In hac materia vide Cor nctū in cōſil.ſuo.clxij.inci.in hac cōſul tatiōe i.ij.col.ij.in.i.vo.ꝛ ibi i ꝯſi.cciij.i. ci.ꝓ deciſiōe i.iij.col.] Itē ꝓ dictis ta cit:nā teſtis depōnēs de credulitate nō ꝓbat:fallit niſi deponeret i materia de ſui natura certitudinaliter nō cognoſci bili ſm Cy.ꝛ Bal.in.d.l.teſtiū.C.de te ſti.Ioā.an.in addi.Spec.in tit.de teſte. §.i.verſi.c.itē ꝙ depoſuit de credulitate. ꝛ.d.An.i.c.quoſdā.i fi.de ꝓſump.Bar. in.l.ſumma.§.labeo i fi.ff.de aqua plu. arcen.Abb.et.d.An.in.c.quoties.de te ſtib.et text.ꝛ ibi do.An.in.c.literis.et in c.tertio loco de ꝓſum.ꝛ Bal.in.d.l.ſolā in.v.q.itē ꝓ illo dicto Bar.optime facit qd̄ voluit Bal.in.l.vnica in prin.xi.col. C.d ꝯfeſſ.vbi ſing.dixit ꝙ feciſſe ad de fenſionē ꝓbat̃ ꝑ ꝯiecturas q̄ iudicis ar bitrio cōmittunt̃ ꝙ dicit eſſe no.dignū q̄ ola tene mēti q2 quotidiana nec forte ali bi ita diffuſe tradita inuenies licet ego de his latius ꝛ diffuſius valde loquut9 ſim in repe.mea.l.fi.C.de proba.in.xi.et xij.char.vbi videre poteris.

20 ¶ Maſculinū gen9 cōcipit femininū.l. i.ff.de verb.ſig.l.ſi ita ſcriptū.ff.de lega. ij.de quo i.l.q̄ſq̄s.C.ad.l.iul.maie.in.c. ſi q̄s ſuadēte.xv.q.iiij.in.l.i.§.q̄re.ff.de vētre in poſ.mit.cū ſimi.Tñ limita hoc nō ꝓcedere nec locū hꝫe q̄ñ gen9 maſcu linū ꝓferretur a lege vel ſtatuto in ma teria indifferenti que nō cōuenit vtriq3 ſexui ſꝫ ſolū maſculino:nā tunc maſculi nū nō cōcipit femininum.ita nota.dixit Pau.de liaza.ꝛ poſt euz ibi Dñicus de ſancto Gemi.in.c.gñali de elect.in.vi.et Car.i cle.i.de elec.quos refert et ſequit̃ d.Alexā.i cōſi.ſuo.cxxxv.inci.Circa pri mum i pe.col.in.ſ.volu.vbi dicit ſe dixiſ ſe in.d.l.i.de vē.in poſ.mittēdo.De quo etiam vide Lud.ro.i cōſi.ſuo.xxxv.inci. viſa facti.et Rapha.cumanus.in conſi. clxvi.ici.viſa copia teſti.ꝛ i cōſil.lxxxiiij. incipien.preſuppo.ſuo caſu circa fin.et Raph.fulgo.in conſi.xviij.inci.ſolemni cia ꝛ in conſil.xxviij.inci.in ꝓpoſita q̄ſtiō ne.ꝛ in cōſi.lxiij.inci.Blaſius.in.ij.col. ꝛ in ꝯſil.cxxi.incip.ſuppoſita bulla.et in cōſi.cciij.inci.Viſo.

21 ¶ Aliq̄s interrogatus fuit teſtator fecit

teſtm̃in quo erāt talia verba.v{z} qui teſtator voluit q̄ dicta dom9 ſemp remaneat ad vſum ⁊ habitatione dn̄e Agnetis vxoris ipſius teſtatoris toto tp̄e vite ſue ipſa mauēte in viduitate ⁊ poſt mortē ipſius ad heredes ei9 ⁊ ſucceſſores volut puenire. Utrū iſta v̄ba heredes eius itelligant̄ d̄ heredib9 ipſi9 dn̄e Agnetis vxoris teſtatoris: an v̄o de h̄rdib9 ipſi9 teſtatoris pulcra eſt q̄d rn̄di intelligi de here de h̄rdib9 ipſi9 teſta. ⁊ n̄ vxoris ſue. Iſtud pbat̄ ex gl. i. l. ex facto: ⁊ ibi doct. i pn̄. ff. ad trebel. ⁊ hoc voluit Bart. in. l. cū i teſtō ꝑ illū text. ff. d̄ auro ⁊ argē. leg. ⁊ ita in terminis firmat do. Alex. in conſi. xxiiij. in c. Cōſideratis i. j. col. in. ſ. vol.

22 ¶ Cōfeſſio offenſi q̄ſ q̄ nō prodeſt offendēti ſ̄m Bar. ⁊ Ang. in. l. inter oēs. in. §. recte. ff. de fur. ⁊ Bald. in. l. falſus. in. iij. oppoſitione. C. de fur. vbi dicūt q̄ ſi dn̄s rei ſubtracte dicit furē cōmiſiſſe dictum furtū in re ſua de voluntate ipſius dn̄i q̄ ei nō cred: ſ; nec ꝓpter hoc ipſe fur euitat penā. ⁊ idē dixit Abb. i. c. dudū. el. ij. de elec. in. vj. col. ⁊. d. Alexā. in conſi. ſuo cxxiiij. incipi. Viſo pceſſu. circa. vj. col. ꝓ quo q̄b9 facit etiā na{z} accuſatus q̄ carnaliter cognouit mulierē non iuuat̄ nec excuſat̄ ſi ipſa mulier cōfiteat̄ ſe primo ꝯtraxiſſe matrimoniū cū illo niſi cū hac cōfeſſione ꝯcurrāt alia indicia ſ̄m Bal. et alios in. l. pe. vbi gloſ. not. C. de fideiuſſ. Bal. in. l. ſ. C. de collu. dete. g. i. l. q̄nicūq̄. C. de ſer. fugi. circa. vi. col. ⁊ in. l. vnica. C. de ꝯfeſſ. in. l. trāſigere. circa. iiij. col. C. de trāſac. de quo p Alex. in cōſi. cxxiiij. incip. Viſo proceſſu in. ij. char. in. vl. col. ⁊ in cōſi. cxxxvij. incip. Pōderatis ⁊c. ⁊ p Bal. in. l. eā quā i. x. col. C. de fideicō. ⁊ per Ang. de are. in lib. maleſi. in verſi. che hai adulterata. i. viij. char. in v̄. Pone q̄ quidā. ⁊ Cepo. caut. xliiij. ⁊ in cōſil. ſuo. lvij. incip. ſup q̄rela. ꝓ quibus faciūt dicta p ꝓ pe. de anch. i. c. ſi. de ſucceſ. ab inteſt. vbi ſing. dixit q̄ ſi vulneratus moriēs dixit ſe mori culpa medici tn̄ per hoc nō iuuat percuſſorē ſi aliter hoc nō appareat: q̄d dictū refert et ſequit̄. d. feli. in. c. lr̄as. in pe. colū. extra de p̄ſumpt. Itē nec cōfeſſio ipſi9 offenſi nō nocet offendēti ſeu accuſato vel inquiſito de offenſa etiā ſi ipſe offenſus ſit conſtitutus in mortis articulo ſ; Bar. Ang. ⁊ alios in. l. ſi quis in graui. §. ſi q̄s moriēs. ff. ad ſille. ⁊ Ange. de are. in. d. tract. maleſi. in verſi. Qui iudex ad ꝓbationē ſue inq̄ſitiōis ⁊c. in. ij. col. ⁊ Bal. i ꝯſi. ſuo. cccciij. inci. quidā fuit ⁊c. in. ſ. col. in. iij. volu. Et facit gl. not. i. l. mater. C. de calū. de quo

✱ etiā p Alexā. in. d. conſil. cxxxvij. [Uide tn̄ Soci. in ꝯſi. iiij. inci. viſis ⁊c. i pe. col. ad finē in. iij. volu. vbi dicit q̄ talis confeſſio facit aliqualē p̄ſumpt. q̄ ad alleg. Bal. in. d. l. mater. ⁊ vide Jac. de belui. in ſua practica iudic. cauſarum cri. ſub rub. de q̄ōni. i. v. col. vbi dicit q̄ talis cōfeſſio offenſi facta i mortis arti. facit indicium ad torturam: q̄d eſt no.] Teneas tn̄ mēti caſum in quo cōfeſſio offenſi ꝓdeſt offendēti. Nā ſi aliq̄s fuit vulneratus et ipſe dicit q̄ non fuit vulneratus a tali inculpato accuſato vel inquiſito de tali vulnere. q̄ talis cōfeſſio ⁊ exculpatio ipſi9 vulnerati ꝓdeſt ipſi inculpato ſeu inquiſito adeo q̄ ipſe nō poterit torqueri ex indicijs exiſtentibus ꝯ eū q2 h3 indiciū innocētie pro ſe. ita ſing. dixit Bald. in. l. j. in vl. col. in ver. pone teſtator. C. cōia de lega. alleg. l. ꝓ paulus. §. ſ. ff. de bo. libe. quā doctri. refert ⁊ ſequitur. d. Alex. i ꝯſi. ſuo. xciiij. inci. ad aduerſis in. vſ. col. in. ij. volu. ⁊ in ꝯſi. cxxxvij. inci. pōderatis narratis in th̄emate circa pn̄. ⁊ in cōſi. cxxiiij. incip. Viſo pceſſu in. ij. char. i vlti. col. S3 vltra. d. Alex. dico q̄ idē firmat Bal. inet in Margarita ſua: in ver maleficiū. in primo verſi. [Et Bal. in reperto. ſuo in verbo vulnerat9 in primo ver. de quo et p Jaſ. in l. j. in. ij. colū. ff. de eo p quē fact. erit. ⁊ illam doctri. Bal. ēt refert ⁊ ſequit̄ Alex. in. l. ſi q̄s in graui. in. §. ſi q̄s moriens. ff. ad ſilleia. ⁊ in cōſi. cxxiiij. inci. qm̄ abunde ⁊c. ad ſinē in. vſ. vol. de quo etiā p Jaſo. in. l. ſ. in. ij. col. ff. de eo p quē fact. erit. ⁊ illā doctrinā Bal. etiā refert ⁊ ſequit̄ Alex. in ꝯſi. xxx. inci. ex allegatis ⁊c. i vlti. col. in. vij. volu.] Et. d. feli. in. c. ſ. circa ſi. de p̄ſumpt. ⁊ in. c. literas in. v. colū. eo. tit. Et idē nuper reperi tenuiſſe Gādi. in trac. maleſi. ſub rub. de tranſac. ⁊ pac. in maleficijs in. vſ. col. in vlt. ver. ſ3 pone q̄

quidã mortifere vulneratꝰ ⁊c. ⁊ vide Ja-
ſo. in. d. l. ſ. in fi. C. cõia de leg. Que oĩa te-
ne mẽti q̃z iſta ſepiſſime occurrũt i fctõ.
23 ¶ Publicatis atteſtationibus poſſunt
idem teſtes examinari ſup nouis capitu-
lis eiuſdẽ cãe. c. fraternitatis de teſtibus
clemẽ. teſtibꝰ eo. ti. Iſtud tñ ſingu. limita
niſi teſtes examinati a principio iurauе-
rint ſimpliciter dicere veritatem ſup tota
cauſa q̃z hoc caſu poſt atteſtationes pu-
blicatas nõ poterunt ſup alijs nouis ca
pitulis examinari. ita ſingu. dixit Inno.
⁊ poſt eũ. d. Ant. in. c. fraternitatis ꝑalle-
gato qđ dictũ reputat mirabile Ang. in
l. ꝑ hãc. C. de tẽpo. appel. qđ dictũ etiam
refert ⁊ ſequit̃ do. Alex. in ↄſi. ſuo. lxj. in-
cip. viſo proceſſu. in. iij. colum. in. ij. vol.
24 ¶ Clarum eſt in iure ꝙ teſtes examina-
ti parte nõ citata nõ ꝓbant vt habet̃ in
l. ſi quã. C. de teſti. ⁊ in aut. ſi quis aliqđ.
eo. ti. ⁊ facit. l. de vnoquoq;. ff. de re iudi.
l. nam ita diuus. ff. de adop. cũ infinitis
ſimi. Attñ tene mẽti duos caſus no. in q̃-
bus v₃ examinatio teſtiũ parte nõ cita-
ta: primus eſt vbi recipiũtur teſtes in cã
naufragij vel periculi in ꝑtibus longin-
quis vel remotis. nam tunc v₃ talis exa-
minatio ſine citatione partis. ita dixit
Bart. in. l. ij. C. de naufra. lib. xj. ⁊ Jo. de
ana. in. c. excõicationi. in antepe. col. ex-
tra de rapto. ꝓ quo faciũt que dixi. ſ. in
ſing. ccxj. inci. teſtes examinati ⁊c. Aliꝰ
eſt caſus vꝫ vbi lex in aliquo actu nõ exi
git plenã probationẽ: ſed cõtentat̃ ſolis
articulis vel adminiculis: nã tunc in tali
caſu poſſunt recipi teſtes pte nõ citata:
ita ſing. dixit D ſicus poſt Hoſtiẽ. in. c.
ꝓ humani. §. fin. in antepe. col. de homi.
lib. vj. ꝓ quo facit in ſiñ qđ dixit Ang. in
l. fi. C. de teſti. Alios etiã caſus in quibus
valet dictu₃ teſtis parte nõ citata ponit
Lu. ro. in ſin. ſuo ſm or. meũ. cccxcix. in-
cipien. vnus ex vobis ⁊c. Sed nõ ponit
iſtos. ſed ego vltra Lu. ro. in. d. ſing. po-
ſui ꝙ plures alios in repe. mea. l. fi. C. de
proba. in. xxxvij. chart. vbi videas et vi-
de etiam. ſ. ſingula. xxx. incip. Tu ſcis ⁊c.
25 ¶ Papa nõ poteſt auferre ius tertij ⁊ ei
ꝑiudicare ſine iuſta cauſa niſi apponat
clauſulã nõ obſtãte. l. quoties. ⁊. l. reſcri-
pta. C. de preci. impera. offe. ita habet̃ in
dictis legibꝰ ⁊ in. c. q̃ in eccliaꝝ. de cõſti.
vbi latiſſime ꝑ. d. fel. in. iij. char. ⁊ in. l. ſi
puuatꝰ. ff. q̃ ⁊ a quibꝰ. ⁊ in. l. toties. ff. de
pollicita. ⁊ in. l. fi. C. ſi ↄ̃ ius vel vti. pub.
hoc tñ fallit vbi papa diſponeret in bñ-
in q̃bꝰ h₃ liberã adminiſtrationẽ vt pu-
ta in bñficialibꝰ in q̃bus h₃ plenitudinẽ
ptãtis ⁊ liberã adminiſtrationẽ. vt in cle
inẽ. ſ. ad fi. vt lit. pẽ. nã. in illis põt aufer-
re ius tertij ⁊ ei preiudicare ſine clauſu la
nõ obſtãte. ita not. dixit. d. Ant. ⁊ poſt eũ
Jo. de imo. in. d. c. q̃ in eccliaꝝ. de ↄ̃ſti. ⁊
in. d. cle. ſ. vt lit. pẽ. ⁊ l. c. ij. de pbẽ. i. vj. q̃s
refert ⁊ ſequit̃. d. Alex. in ↄſi. ſuo. lxxxvij.
incip. viſis codicilis in vlt. col. in. v. col.
26 ¶ Licet ex forma ſtatuti vel iuſ. fi ad in-
ſtãtiã creditoris capi poſſit debitor. nul
la ꝑcedẽte citatiõe: tñ hoc nũq̃ fieri põt
ad inſtãtiã ceſſionarij q̃z priꝰ de ceſſiõe
diſcuti op₃ citato debitore. ita not. in d̃c
Bal. in. l. ꝑ diuerſas. in. x. q. C. mandati
vbi allegat no. ꝑ Inn. in. c. q̃z. v. de iudi.
qđ dictũ refert ⁊ ſequitur. d. Alex. in ↄſi.
ſuo. xcv. inci. viſis ꝓceſſibꝰ. in. iiij. col. et
in ↄſ. ſuo. ccccxliij. inci. Viſis narratis in
themate ⁊c. in. ij. col. ⁊ Lu. ro. in cõſi. ſuo
cxlij. inci. Qđ ceſſionariꝰ ⁊c. circa fi. pro
quo dicto dico ꝙ optime faciũt dicta ꝑ
Bal. in. l. ſ. in fi. vbis. C. de iu. ⁊ fac. ign.
Et ego alſ hic Bonõ. in foro mercãtie
practicaui hãc doctrinã in q̃dã lite cãbij
in cã ſatis vrgenti. Et vide q̃ dixi legẽdo
in. l. ſi queramus. ff. de teſti. ⁊ in. l. ſi q̃s ne
qõ. in. iij. col. ꝟ. Adde etiã. ff. de qõnibꝰ.
27 ¶ Juramentũ in ſupplemẽtũ ꝓbatiõis
nõ defert̃ in cauſis magne quãtitatis vt
tenẽt doct. in. l. in bone fidei. C. de rebus
cre. ⁊ in. l. admonendi. ff. de iureiurã. Tñ
iſtud limitatur niſi ex parte actoris eſſet
pluſq̃ ſemiplene ꝓbatu₃ q̃z tũc ẽt ſi cã ſit
magne quãtitatis põt deferri iuramen-
tum in ſupplemẽtũ ꝓbat. ita no. dñ Abb.
in. c. mulieri. circa. x. col. de iureiur. ꝑ id
qđ habet̃ in. c. fi. §. fi. eo. ti. ꝙ dictũ refert
⁊ ſequit̃. d. Alex. in ↄſi. ſuo. cxxij. ici. Viſo
ꝓceſſu. in. iij. col. vbi dicit hoc etiã fuiſſe
de mente Hoſtiẽ. in ſumma de iureiur. ⁊
Archi. in. c. vtile ſel primo in fi. xxvij. q.
j. ⁊ dicit ꝙ hoc voluit Bal. in. d. l. in bo-
ne fidei. ⁊ Salic. in dicta. l. admonendi.
circa pe. colum. et Ludo. roma. ibi poſt

mediū.in verſic.in eadē ibi ꝛ in delictis
* ꝛc.[Item dixit Alex.in conſi.ſuo.clxxxv.
incip.viſo proceſſu in fi.in.vij.volu.] Et
idem firmat ipſe.d.Alex.in.l.admonen
di in pen.col.in fi.ꝛ do.Barthol.Soci.
in conſil.ſuo.cxxxvi.incip.Preſtantiſſi-
me doctor ꝛc.in.iiij.col.de quo etiam per
do.Franc.de are.in conſi.ſuo.lxxi.incip.
Diligenter ꝛ mature in.v.col.in fi.

28 ¶ Emphyteuta alienās rē emphiteuti-
cā irreqſito dño cadit a iure ſuo vt habe
tur in.l.fi.C.de iure emphi.niſi eſſet nul-
la talis alienatio qꝛ tunc nō cadit a iure
ſuo vt voluit Bald.in.l.ij.C.de epali au-
dië.in.ij.col. iſtud tñ limita ſing.nō ha-
bere locū in emphyteuta alienāte partē
ſuaz in aliū emphyteutā irrequiſito dño
qꝛ tunc nō cadit a iure ſuo.ita tz Bar.ꝛ
Ang.in.l.domus.ff.de leg.i.ꝛ in.l.cū hi.
§.ſi vni.ff.de tranſa.licet hoc indeciſum
reliquerit Bar.in.l.pater.in.§.qm.ff.de
leg.iij.ꝛ idē tz.d.Alex.in cōſil.clxxxviij.
inci.viſo ꝛ mature ꝛc.in.iij.col.in.ij.vol.

29 ¶ Statuta laycoꝝ in preiudiciū clerico
rum nō valent.c.fi.de immu.eccle.in.vi.
Bart.in.l.i.ff.de his que pe.noie.do.in
l.i.ff.de in ius vo.cū infinitis ſi.Et ideo
tene mētī ꝙ ſi ſtatuto caueť ꝙ ſolutio de-
biti nō poſſit ꝓbari per teſtes tñ nō liga
bitur clericus volēs debitū ꝓbare ꝑ te-
ſtes etiā ſi cā tracteť in curia ſeculari.ita
no.dixit Io.cald.in diſputatiōe ſua inci
pi.Statuto ciuitatis caueť.ꝛ Pe.de an-
cha.ſequēdo eum in repet.c.ea que in fi.
de reg.iur.in.vi.quos refert ꝛ ſequiť.d.
Alex.in ꝯſi.ccix.incip.Ponderatis his
in pe.col.in.ij.vol.de quo lati⁹ dixi in re
pe.rubri.ff.de fideiuſ.in.v.char.vbi vi-
deas:qꝛ poſui ibi ꝙ̄ plura ꝓuilegia cleri-
coꝝ.Et in repeti.mea rub.C.de ꝓba.in
x.col.in materia ſtatuti prohibētis pro-
bationē fieri per teſtes ver.v.limitat ꝛc.

30 ¶ Tu ſcis regulā illā generalē ꝛ vulga-
rem ꝙ ad validitatē actus reqꝛiť citatio
ꝑtis.l.ꝙ de vno quoqꝫ.ff.de re iudi.l.nā
ita diues.ff.de adoptio.l.fin.C.de legi.l.
tres denunciatiōes.C.quō ꝛ qñ iud.cle.
ſepe.de verb.ſigni.c.cōſtitutionē de ſnia
excō.in.vi.cum multis ſimilibus:ꝛ dixi.
B.in ſingu.xxiiij.incip clarū eſt ꝛc. Tene
tñ menti duos caſus in quibus vz actus
parte non citata:primus eſt qñ ſi pars
que debebat citari fuiſſet preſens ſeu ci-
tata nō potuiſſet aliquid in cōtrariū al-
legarē.nam tunc vz talis actus factus ſi-
ne citatiōe partis.ita optime ꝓbat text.
in.l.Ii cum ſeruū.§.i.ꝛ §.fi.ff.de fideicō.
lib.ꝛ tex.in.l.recuſare.in prin.ff.ad treb.
que iura ad hoc alleg.Lud.ro.in ꝯſi.ſuo
ccxij.incip.quo ad primum.idem firmat
Bar.in.l.ij.in.§.de frumētaria.ff.de ad-
mi.rerum ad ciui.pti.ꝛ Old.in cōſil.ſuo
xcv.incip.ex forma iſti⁹ ſtatuti in fi.ver-
bis.ꝛ Abb.poſt Io.an.in.c.cū olim.de
re iud.in.vi.col.verſi.ij.cā ꝛc.in.c.cāſiqꝫ
in prima col.poſt.d.Ant.ibi de reſcript.
ꝛ in.c.auditis in.iij.col.de ꝓcur.ꝛ ſentit
Abb.in.c.accepta.in fin.de app.ꝛ voluit
abb.in.c.bone el.i.in.iiij.col.ꝟ.itē no.de
elec.idē etiā tz Io.cal.in cōſi.ſuo.viij.in-
cip.ꝙ ſtatutū.ꝛ Pau.de ca.in ꝯſi.ccxvi.
incip.Circa primū in pe.col.idez firmat
Io.an.in addi.ad Spec.in ti.de ſentē.§.
ſpēs in addi.incip.habeo de ꝓcepto ꝛc.
circa me.ꝛ.d.Alex.referēs Io.an.in.l.ſi
pacta quo penā in.i.col.ꝟſi.limita tñ.C.
* de pac.[Et Alex.in cōſi.ij.incip.viſis co
dicillis in fi.in.i.vol.ꝛ Bard.in ꝯſi.lxx.
inci.vbi xp̄s ꝛc.in.v.col.in fi.in.iiij.vol.]
Scđs caſus eſt in quo actus nō eſt null⁹
qñ pars nō eſt citata:imo eſt validus qñ
ipſi nō citato nō facit ꝓiudiciū.ita dixit
Bal.in.l.ab eo.C.quō ꝛ qñ iudex.ꝛ In-
no.in.c.humilis de maio.ꝛ obe.ꝛ Bal.
in.l.fi.§.cū igiť.ꝟ.Quero igiť nūquid de
neceſſitate.C.de iure deliber.ꝛ in aut.ſi
oēs.C.ſi vt ſe ab heredi.abſti.Et hanc
partē firmat do.Alex.in cōſi.ſuo.lxxxvi.
incip.Viſis dubitationib⁹ in.ij.vol.ꝑ q̄
bus optime faciūt dicta per Old.in ꝯſi.
ccxcix.inci.Quidā vgo.ꝛ ꝑ Pau.de ca.
in cōſi.li.incip.Videť dicendū in.ij.col.
de quibus oibus ego plenius dixi in re-
pe.mea.l.fi.C.de ꝓba.in.xxxix.char.vbi
* videas.[Adde hic aliū caſuz in quo nō
requiriť citatio ꝑtis quē ponit.d.Franc.
de curte in ꝯſi.ſuo.i.in.xij.col.ꝛ aliū po-
nit Iaſo.in.l.i.in vlt.col.C.qñ li.ꝓn.deť
vide ſoci.ꝯſ.iiij.ſup qōne in.vij.col.i.iij.
vol.ꝛ ibi in ꝯſ.lxxxvij.ici.viſis.in.xij.col.]
¶ Valet alienatio de aliqb⁹ reb⁹ ſubie-
ctis reſtitutioni fideicom.qñ fit ab igno-
rante

rante fideicõmiſſum ⁊ tunc pretium tan
tum venit in reſtõne fideicõmiſſi tex.eſt
ſing.in.l.fi.ff.de leg. ij. per quẽ in text.ita
communiter tenent Dy. Cy. Bar. ⁊ alij
in aut.res q̃.C.de leg. ⁊ ibi Rayne.refert
Dy.ita dixiſſe ⁊ ita etiã not.Bar.⁊ Sa-
li.in.l.fin.§.ſin autem ſub conditione.C.
cõia de leg.⁊ iſtud etiã voluit Ang.in.d.
l.fi.§.ſed quia noſtra.co.ti.vbi ſubdit ꝙ
ſemp debet eſſe cautus aduocatus acto
ris vt ſemper deducat ſcientiã alienan-
tis aliàs ſuccũberet ſm eũ quos oẽs vt
s.refert ⁊ ſequit Alex.in cõſi.ſuo.ccxxvi.
incip.Viſo pceſſu ⁊c.ſm ordinẽ meum.
quem vide.Et Soci.in conſi.ſuo.xlix.in
cip.Capio primam ⁊c.in pe.colum.
32 Bona feudalia ſeu emphiteuticalia
que trãſeũt in filiũ vt filiũ etiã ſi nõ eſſet
heres pris nũꝗ̃ cõputant ſibi in quartã
debitã iure nature nec in trebellianicã
vel falcidiã.ita ſing.dixit Ang.in.l.ſi pa
troni.in pncip.p gl.ibi.ff.ad trebel.⁊ di-
cit hũc eẽ caſum quotidianũ ⁊ notãdũ ⁊
hoc c̃t ꝫ ibi Pau.de ca.i lect.paduana.
⁊ idẽ tenuit Ang.in.§.optime in aut.de
nup.p gl.ibi qs refert ⁊ ſeqt.d.Ale.i ꝯſi.
ſuo.ccxxxi.ici.Viſis ſubtiliſſimis ⁊c.i.iij.
col.vbi dt p hoc facere qd voluit Bal.
in.l.hac edictali in fi.pn.C.de ſeceſt.nup.
33 Nepos ex filio maſculo dicitur ex li-
nea maſculina ipſi auo.ita colligitur ex
glo.nota.in.l.gallus.in.§.nũc de lege.in
verſicu.nam ⁊ ſi.ff.de libe.⁊ poſthu.quã
ibi ponderat.Bal.⁊ alij poſt eum dicen-
tes p illã gl. ꝙ ſi quis acceperit fundum
in emphiteuſim pro ſe ⁊ ſuis heredibus
deſcendẽtibus p virilẽ ſexũ q̃ cõprehen
detur nepos femina ex filio maſculo ſꝫ
non cõprehẽdat nepos maſcul9 ex filia
femina quã partem etiã approbat ibi.d.
Alex.dicens ita cõſuluiſſe ⁊ eam appro-
bat.d.Alex.in ꝯſi.ſuo.cclxvi.incip.Con-
ſideratis in.i.col.vbi p hoc allegat tex.
in.l.lege duodecim tabularũ in v.huius
itaqꝫ legis.C.de legit.here.⁊ tex.in.§.itẽ
vetuſtas.inſtit.de here.que ab inteſtato
deferunt qd tene menti.q2 quotidianũ.
⁊ ego iſtis pximis dieb9 habui in facto
⁊ bis cõſului ſup hoc.De quo etiã vide
Alexan.in.l.venia.C.de in ius vocan.⁊
Mathe.in no.ſuo.cxxxiij.incipi.Nota

rium ſingulare.⁊ vide etiã Rapha.Ful-
go.in ꝯſi.ſuo.lxxxvi.incip.Ex facto ppo
nit ⁊c.⁊ aliqd p.d.Alexã.in.l.ex facto in
§.fi.poſt pncip.ff.ad trebel.⁊ p Socinũ
in ꝯſi.ſuo.xxv.incip.ꝶ fis Frãciſcus in.i.
col.⁊ do.Joã.crotũ in repe.i.l.filiuſfa.§.
diui.in.v.col.ver.Scda fit ꝯcluſio.ff.de
* lega.primo.(Et vide Soci.in cõſi.cxxii.
incip.circa primũ in.i.⁊.ij.col.in.iij.vol.
⁊ Jaſo.in.l.ij.in.lxxv.col.C.de iure em-
phiteu.⁊ Soci.in cõſi.xciiij incip.p cla
riori.in.i.col.ante fiñ.⁊ in cõſi.li.incip.
viſa facti in.ij.col.in.iiij.volu.⁊ Jaſo.in
l.maritus.in.ij.col.C.de procura.vbi ol
no videas Alex.in conſi.liij.incip.con-
ſiderans.in.ij.col.in.vi.volu.)
34 Mala fides alicuius pbat p ſola in-
dicia.tex.eſt multũ not.⁊ ibi Bald.in.l.
penul.C.de euic.⁊ not.Ange.in.l.i.C.de
vſucapi.transfor.⁊ in.l.ſup longi.C.de
preſcrip.long.tẽp.⁊ voluit Alex.in cõſi.
cclxxix.incip.Circa preſentis.in vlt.col.
35 Ille q nũꝗ̃ fuit tabellio creatus ſi ꝯfi-
cit inſtrm tãꝗ̃ tabellio punit pena mor
tis vt habet in.l.eos.in fi.ff.de fal.⁊ per
Bal.in.l.data opa in.xviij.col.v.dubi-
tat de eo ⁊c.C.q accu.nõ poſ.Ati ſec9
eſt in illo q als fuit creat9 tabellio ⁊ poſt
ea fuit priuat9 officio tabellionat9 q ſi ta
lis poſt puationẽ facit inſtrm tãꝗ̃ tabel-
lio nõ punit pena mortis:ita ſing.dixit
Bal.vbi.s.⁊ in.l.ſi qs.C.de aque ducta
lib.xi.rõnẽ alle.q2 iſte q als fuit tabellio
iuuat primordio vita s arg.no.in.§.q2 ve
ro.in aut.de nõ alie.ꝙ dictũ refert ⁊ ſeq
tur do.Alex.in ꝯſi.ccclxxiiij.inci.põdera-
tis.in pe.col.ꝙ eſt no.ſꝫ tu adde q̃ idẽ di
xit.Bal.in.l.data opa.in.xvi.col.C.qui
acc.nõ poſ.quẽ ad hoc refert ⁊ ſequit.d.
Feli.in.c.q in eccleſiarũ.in.ix.char.in.i.
col.de ꝯſtitu.vbi plura ſilia adducit.Et
eũ etiã refert ⁊ ſequit.do.Feli.in.c.ſup li
* teris.in.xxi.col.de reſcrip.(Et Jaſo.in.l.
preſcriptione in.vi.col.C.ſi cõtrarius vel
vel vti.pub.in ꝯriũ tñ facit gl.in.c.mini-
ſtri.lxxxi.di.⁊ dicta per Bert.ver.filius
baſtardus:in.xij.ver.vbi videas.)Et fa-
cit etiã qd dixit do.Fel.in.c.ꝯſuluit ver.
Scdo no.⁊c.extra de iudeis.vbi dixit ꝙ
iudei tollerant ab ecc eſia nõ aũt hereti
ci ratio eſt q2 fides iudeorũ hꝫ primor-

dium veritatis:ſecus in fide hereticoꝝ
alleg.glo.in.l.null9.C.de ſum.tri.ꝛ ſi.ca.
ꝓ quibus etiã faciunt que dixi infra in
ſingulari.cvij.inci. priuilegiũ ꝛc. vbi vi-
deas.Et facit ſingu.verbum Inno.in.c.
cum veniſſent de teſ.relatum a dño Feli.
in.c.ceterum.in.xſ.col.extra de reſcript.

36 ¶ Clauſula omni meliori modo ꝛc. eſt
maxime importãtie de qua per Petr.de
ancha.in ꝯſi.ſuo.lxxij.incip.Viſis omni
bus ꝛ ſin.ꝛ ꝑ Alex.in.l.ſicũ nulla.ff.de re
iudi. ꝛ ꝑ doct.in.l.miles q̃ deſtinauerat.
ff.de teſta.mi.ꝛ in.l.q̃dã cõſulebãt.ff. de
re iud.ꝛ in.l.idẽ vulpian9.ff.de excu.tut.
ꝛ ꝑ do. An.i.c.examlata.circa inc.de iu
di.ꝛ in.c.lr̃as.de dila.ꝛ ꝑ Bal.in.l.vinũ
in amphe.col.ff.ſi cer.pe.ꝛ ꝑ Jo.de imo.in
l.nemo poteſt.in.v.col.ff.de lega.j.ꝛ per
do.Frã.areti.in ꝯſ.ciij.ici.in cã.i.iiij.col.
ꝛ ꝑ do.Bart.cepo.in ꝯſi.ſuo.j.circa fi.ꝛ
ꝑ Alex.in ꝯſi.lxxx.incip.Viſo themate:
in.ij.col.in.v.vol.ꝛ in ꝯſi.clxxvſ.inci.viſo
ꝓceſſu.in.ij.col.in eo.vol.ꝛ ibidẽ.in ꝯſil.
clxxxviij.inci.ꝓſpectis:in.iij.col.ꝛ in cõ-
ſi.cccxxxvi.inci.Poſt redditum ꝛc. Et id
tene menti ꝙ lȝ ad validitatẽ teſtamẽti
req̃rat ꝙ pater relinquat filio aliq̃d iure
inſtõnis vt in.§ aliud quoq; capitulũ in
aut.vt cũ de appel.cogno.tñ ſi teſtõr reli
q̃t ꝑticulr̃ filio ꝛ nõ dixit iure iſtitutiõis
ꝛ addidit ꝙ volebat teſtm̃ valere oĩ me-
liori modo ꝛc.ꝓinde eſt ac ſi expꝛeſſiſſet ꝙ
relinquebat iure inſtõnis ꝓut relinq̃ oȝ
ita dixit Bal.i.l.quoties.C.de here.iſti.
* [Vide baueriam:in.lxv.priuilegio iura-
menti.] Et dixit ẽt Pau.de ca.in ꝯſi.ſuo
cccxlvij.inci.ſup.ſ. pũcto quo q̃rit an te-
ſtamentũ ꝙ ſi teſtõr in teſtõ mãdat filiã
ſuam dotari ꝛ poſtea dicit ꝙ vult valere
teſtm̃ oĩ meliori mõ ꝙ proinde eſt ac ſi fi
lie relinq̃ſſet iure ſeu tit.iſtõnis quã do-
ctrinã Bal.ꝛ Pau.de ca. refert ꝛ ſequit̃
do. Alex.in.d.ſuo ꝯſi.cccxxxvj.ici. Poſt
redditum:ꝛ in.d.ꝯſi.lxxx.inci.Viſo thema
* te in.ij.col.in.v.volu.[Et in ꝯſi.l.inci.in
cã.in vlt.col.in.vij.vol.ꝛ ibi in.ꝯſi.cv.ic.
ſup his ꝛc.in.ij.col.] Et ſcias ꝙ ẽtſi teſta
toꝛ teſtãdo inter liberos nõ expꝛeſſiſſet di
ctã clauſulã oĩ meliori mõ ꝛc.ꝙ tñ tũc il-
la ſubintelligit̃:iſta eſt gl.nota.i.l.cohe-
redi.§.cum filie.in ver.Non valuit.ff.de

vulga.ꝛ pupil.quẽ ad hoc multũ comm̃e
dat Jo.de imo.ibi ꝛ do. Anto.poſt eum
Jo.de imol.in.c.raynutius.in.xviij.col.
extra de teſta. Ad idẽ eſt gloſ.in.l.filij.C.
fami.hercif.in ṽbo inteſtato:quas gl.ad
hoc allegauit do.Alex.in ꝯſ.clxxvj.ici:
* viſo ꝓceſſu:l.ij.col.in.v.vol.[Vide.ſ.in
ſing.lxxxiiij.inci.princeps ꝛ in ſingulari
cccccxlvij.incip.clariſſimum eſt in iure.]

37 ¶ Approbatio ſtatuti facta ꝑ ſuperioꝛẽ
ad hoc vt valeat ꝛ validet ipm̃ ſtatutũ re
q̃rit̃ ꝙ ſit fcã ex certa ſcia ſupioꝛis ita in
ſpẽ dicit Inn.i.c.j.i gl.i ṽ.ifirmat̃ de trãſ
act.qð dictũ refert ꝛ ſequit̃.d.Alex.in ꝯſ.
ccclxxxiij.ici.viſo ſtatuto:l.4.co.vbi ipẽ
addit ꝙ hr̃ i.c.j.de ꝯfir.vti.vl̃ inuti.ꝛ ad
ducit.Bal.hoc voluiſſe i.l.ꝑuilegia.C.
de ſa.ſan.ecc.ꝛ i.l.ſi ꝯſtat de appel.ꝛ ſub
dit ꝙ certa ſcia nõ preſumit̃ ſm Inno.ꝛ
doc.i.c.porrecta.de ꝯfir.vti.vel iuti.ꝛ fa
cit.c.ij.de ꝯſti.in.vſ.de q̃ cla vide plene
ꝑ.d.Feli.in.c.cũ iter ꝑuoꝛẽ:in ꝑn.cũ plu-
ribus colum.ibi.ſequentibus de except.

38 ¶ Emptio ꝛ vẽditio nõ põt ꝯbi ſine ꝑ-
tio inſti.de emptio:ꝛ vendi.§.pretiũ.l.ij.
ff.de ꝯhen.emp.l.empti.ꝛ.l.fi.C.eo.tit.ꝛ
tene mẽti ꝙ nõ ſolum ipſa emptio ꝛ ven
tio req̃rit pretiũ: ſȝ etiã in depoſitiõe te-
ſtium volẽtiũ ꝓbare venditionẽ ꝑ famã
nõ ꝓbant ipſam vẽditionẽ per famã ni-
ſi deponant de certo ꝛ limitato ꝑtio: ita
ſingu.no.Jac.de are.ꝛ Ray.in.l.j.C.de
cõtrahẽ.ꝛ committẽ.ſti:pu.ꝛ hoc ꝑ id qð
habet̃ in.d.§.ꝑtiũ.qð dictũ refert ꝛ ſequi
tur.d.Alex.in ꝯſi.ſuo.ccclxiiij.inci.In cã
appellatiõis:l.vj.col.vbi dicit ꝙ hoc di-
cto faciunt no.ꝑ Bar.in.l.ſciendũ.in.j.
col.de ṽb.ob.qð tene mẽti nã pauci ſunt
dies ꝙ iſtud euenit.in cã ſatis ardua.

39 ¶ Capias vnũ de pane lucrãdo in hac
celeberrima ciuitate.Bononie extat ſta
tutũ ſub rubꝛ.de dotib9 reſtituẽdis quo
cauet̃ ꝙ mulier maritata veniẽs ad moꝛ
tẽ nõ habẽs filios teneat̃ relinquere ter-
tiam ptẽ bonoꝝ ſuoꝝ fratribus ſuis ꝛ ſi
non relinquerit poſſint tñ dicti fratres
petere dictã tertiã partẽ. Modo mulier
q̃daȝ nõ hñs fratres ſȝ ſoroꝛes venit ad
moꝛtẽ an teneat̃ dictis ſoroꝛib9 relinque
re dictã tertiaȝ partẽ ꝛ ſi nõ relinquerit
an poſſint dicte ſoroꝛes petere: videret̃

dicēdū ꝙ nō: q2 in exorbitātib9 et odioſis maſculinū nō concipit femininū. l. ſ. §. quare. ff. de ven. in poſ. mitten. l. quiſquis. cū gl. C. ad. l. iul. maie. no. in. l. ſi qs in tantā. C. vñ vi. ſed in cōtrariū eſt veritas: q2 ipſa mulier veniens ad mortem ſine filijs tenet relinquere dictā tertiam partē ipſis ſororibus: ⁊ ſi nō relinquerit poterūt ipſe ſorores petere dictā tertiā partē: ita ſingu. ⁊ eleganter cōſuluit do. Alex. in cōſil. ſuo. ccccxxxij. ſm ordinem meū: qd incip. aduerſis ⁊c. in. j. ij. ⁊. iij. col. ⁊ quaſi ꝑ totū. ⁊ idē ꝯſuluit Bald. in ꝯſi. ſuo. cccxxij. incip. factū tale eſt ſtatuto cōis arctij ⁊c. l. iiij. vo. ꝑ qbus faciunt dicta ꝑ Pet. de ancha. in cōſi. iij. inci. ſuperſtite dña Anancia ⁊c. ⁊ vide Bal. in l. tres fratres. ī. ſi. Sc̄do op. ff. de pac. Et faciūt optime dicta ꝑ Bald. in cōſi. ſuo ccccxxj. incipi. Joannes de albizana: in
* vlti. col. in. iij. vol. [Circa hāc materiam vide Alex. in ꝯſi. cciij. inci. viſo thēmate in. ij. col. in. vij. vo.] Que ꝑpetuo tene mēti q2 nō ſunt. iiij. dies ꝙ fui de tali caſu a quodam egregio ciue interrogatus.

40 ¶ Filiuſfamilias nō pōt eē i iudicio ſine ꝯſenſu patris. l. fi. §. neceſſitatē. C. de bo. q lib. cū ſi. Sz ego qro an iuramentū pſtitū a filiofa. ſine ꝯſenſu patris valeat ⁊ ipm obliget Bal. multū no. dicit ꝙ nō in. d. l. fi. §. filijs. aut. de bo. q lib. De quo tñ dicto vide Jo. de imo. i ꝯſi. ſuo. j. in. iij. col. vbi refert hoc dictum Bal.

41 ¶ Judeus nō pōt eſſe teſtis ꝯ Chriſtianum: vt hr in. l. qm multi. C. de here. ⁊ in cle. j. de iudeis. ⁊ i. c. iudei. de teſti. ⁊ in. c. pagani. ⁊ in. c. ſi heretic9. ij. q. vij. de quo ꝑ Spec. in ti. de teſte. in. §. j. ver. itē ꝙ eſt iudeus. ⁊ Bar. in. l. cūctos ꝑplos. ꝯ. No no. op. in fi. C. de ſum. tri. ⁊ fide catho. Et tene mēti ꝙ ſicut iudeus non pōt teſtificari cōtra xpianū: ita nec iudeo pōt deferri iuramētū in litē ꝯ xpianū nec iuramētū in ſupplemētū ꝓbatiōis: ita ſing. dixit Jo. de imo. in cōſi. ſuo. ij. inci. in caſu ꝓpoſito ⁊c. poſt princ. alleg. in arg. ea q not. ꝑ gl. in. c. cū in cūctis. de elec. circa prin. ⁊ no. in aut. multo magis. de ſacroſan. eccle. Et idē voluit do. Alex. in. l. admonēdi. in fi. vbis. ff. de iureiurā. et do. Jo. bap. de cazalupis in repe. d. l. admonendi. in. xvij. char. in. v. col. verſ. xxviij. Pro qb9 faciūt dicta ꝑ Barb. in. l. j. illa ſtipulatione ſi calēdis. in. xviij. col. ff. de vꝰ. obli. qd no. ꝯ iudeos. Et vide in materia iſta. d. Pandez de puteo in tractatu ſuo ſindica. in. xciiij. char. in vꝰſ. ſui ſemel ⁊c. vbi late loquitur ⁊ Soci. in cōſil. ſuo. lxx. inci. in preſenti ⁊c. in. j. col.

42 ¶ Frāgēti fidē fides frangat eidē. l. qro §. interlocatorem. ff. locati: hr in. l. ſi qs maior. C. de trāſ. ⁊ i. l. cū ꝓponas. eo. tit. cū multis ſi. Et ſcias ꝙ hec regula eſt vera nedū in ſimplici ꝓmiſſiōe ſz etiā i ꝓmiſſiōe iuramēto firmata nā ſi mihi ꝓmittis ſimplr aliqd ⁊ ego ꝓpter illud ꝓmitto tibi dare. x. ⁊ huic ꝓmiſſiōi appono iuramētū ſi tu nō ſuas mihi illā ꝓmiſſionē ſimplicē ego nō teneor ſuare tibi ꝓmiſſionē iuratā: ita no. dixit Joā. de imo. in ꝯſil. ſuo. lxxxj. ici. In caſu ꝓmiſſo ⁊c. poſt pn. allegat no. i. l. cū ꝓponas. C. d pac. ⁊ i. l. ſiue apd acta. C. d trāſ. ⁊ i. c. ij. de iure
* iu. [Uide. d. Phil. deciū i ꝯſil. cclxx. inci. in intiſo. i. ij. col. ⁊ bauerîā: in. lxxij. priuilegio iuramēti.] Pro qb9 optime faciūt dicta ꝑ Bar. in margarita ſua in vꝰſi. iurās aliqd dare: vbi tz idē eſſe in duabus ꝓmiſſiōibus factis cū iuramēto de qb9 ibi lati9 ꝑ eūd ꝑ ſla alle. I mā ⁊ vide Old. in ꝯſil. ccxciiij. incip. Ultra iā dicta in fi.

43 ¶ Debitor fugitiu9 pōt capi a creditore ⁊ duci ad iudicē vt in. l. ait pretor. §. ſi debitorē. ff. q in frau. credi. ⁊ in aut. vt iudi. ſine quo ſuffra. §. neceſſitatē. ⁊ in. l. extat. ff. ꝙ me. cā. ⁊ in. l. qſitū. ff. de pigno. ⁊ inſti. de actio. in prin. Et tene menti ꝙ hoc ꝓcedit nedū qñ ipſe debitor ē in fuga ſz etiā hz locū ſi nō eſt in fuga: ſz ſunt aliq ſigna euidentia qlr vult aufugere: nā tūc et pōt capi: ita ſing. dixit. Ange. ꝑ gl. ibi in pignoris cā. C. de pig. acti. Pro q dicto facit qd voluit Bal. i. d. l. pignoris: vbi dixit ꝙ illd qd opaf fuga i actu opaf in ꝓmptu. Et ꝑ iſtis optie faciunt etiā dcā p. Bal. i. c. ad nrām. de app. vbi qrit an ille dicaf apoſtata q nō fugit de monaſterio: ſed hz aīz fugiēdi ⁊ dicit ꝙ ſic alle. ꝑ hoc tex. ⁊ gl. ſing. in. l. qd ſic fugitiu9. §. apud celſuz. ff. d edil. edic. ⁊ idē tz Barba. in. d. c. ad nrām: in. ij. col. ij. Et dixit ſing. Jan. in. c. vt fama. de ſent. ex-

cõ.ꝙ ſi debitor fugiẽs ſit clericus ꝙ põt capi a creditore laico ſine incurſu excõmunicatiõis de qbus etiã vide do. Paridẽ de puteo in ſuo tractatu ſindica.in xxiiij.char.in.iij.colũ.in vſi.Intellige ꝙ põt capi ⁊c.[Et idem dixit Iaſo.in.l.vinũ in.iiij.col.poſt me.ff.ſi cer.pe.⁊ Bal. in margarita ſua in verſi.clericus.in.ij. col.in.vſ.vſi.incip.clericus etiã fugiens ⁊.ſ.i ſingulari. cccccxxxvij.inci.ꝗ man9 ⁊c.]Et ad ꝑdicta vide etiã do.Alex.i cõſil.ſuo.cclxxxviij.incipi.Et ſi celeberrime.in vlt.col.Et que ego dixi in reperti. mea.l.ſi.C.de ꝓba.in.lxvij.char.⁊.ſ.i ſingulari.ccxlvij.qð incip.ſatis notũ.Et vide Bal.in cõſi.ſuo.ccxx.incip.In qõne in.iij.colum.in ꝑn.in.iiij.vol.vbi dicit ꝙ ille qui ſciẽter occultat debitorẽ alienũ non tñ tenet ad ſoluẽdũ debitũ creditori vide tñ que dixi.ſ.in ſingulari.cxxxv. incip.in iure.Eiuſdem.

44 ¶ Mãdatũ re integra finit morte mãdãtis.l.mãdatũ.C.mãdati.l.fin.ff.de ſolu.§.itẽ ſi adhuc.inſti.mãdati cũ ſi.Sed tu limita hãc regulã ſing.tribus modis primo nõ hẽt locũ in cã pia qꝛ in cã pia mãdatũ nõ finit morte mãdantis:etiam re integra:ſed mãdatarius põt adimplere mãdatũ mortuo mãdante.tex.eſt ſingularis i.l.ſi ego.i.§.ſ.ff.de iure do.quẽ tex.dixit ſingu.Bal.in.c.ſ.in ſi.ꝗ ſucceſ. tene.⁊.Bal.in.l.ſicut.in ſi.C.de actio.et obli.⁊ in.l.ꝗ in alienã.in.§.ꝗꝗ.ff.de nego.geſt.⁊ Bal.in.d.l.mãdatũ.i.iiij.col. ⁊ in aut.ſi qua mulier.in.viij.colũ.C.de ſacroſan.eccle.⁊ Bal.in.c.cũ veniſſent. de teſti.⁊ Lu.ro.in.l.ſi pecuniã.circa.ix. col.ff.de cõditio.ob cauſam:⁊ Lu.ro.in l.ſ.in.v.col.ff.ſolu.ma.⁊ in repe.aut.ſi ſtr: in.xſ.col.v.xvij.C.ad.l.fal.Scðo mõ limita nõ ꝓcedere hãc regulã fauore pacis:⁊ iõ ꝓcurator vulnerati cõſtitut9 ad pacẽ faciẽſ.poterit facere pacem poſt mortẽ vulnerati.ita ſingulr dixit Bal. in additio.Spec.in tit.de homi.in vltima addi.quam doctrinam nõ memini me alibi legiſſe tertio limita hanc regulã nõ hẽre locũ qñ mãdãs tenebat de neceſſitate facere illud qð mandauit mandatorio qꝛ tũc mãdatarius poterit poſt mortẽ exeꝗ tale mãdatum etiam re inte gra.tex.eſt no.cõiuncta gl.in.l.fundi vẽditor.ff.de acꝗ.poſ.⁊ facit tex.in.c.ſi ſup gña:de offi.deleg.in.vſ.ꝗ iura ad hoc allegauit do.Alex.in cõſi.clxix.inci.circa primũ:in pe.col.in.ij.vol.⁊ Lu.ro.tenẽs hãc parte in conſi.ccij.inci.nõ eſt dubiũ ⁊c.Et Bal.⁊ Pau.de caſt.in.l.ſi qs cũ ꝓcuratorio:in prin.ff.de ꝓcu.⁊ vide etiam aliã limitationẽ ad hoc ꝑ Soci.in cõſi. ſuo.lxxxvij.incip.in ꝑñti:poſt princ.[Uide etiam alias limitationes ad hanc regulam in tractatu violentes in verſicu. mortui:in.xſ.col.ver.⁊ dictis ⁊c.]

45 ¶ Tu ſcis ꝙ ceſſio iurium nõ vʒ niſi in iuſti ꝓ appareat cauſa propter quam vt puta ex cã vẽditionis vt hẽt latẽ in.l.per diuerſas:⁊ in.l.ab anaſtaſio.C.mandati hoc tñ fallit niſi debitor ꝯ quẽ habeo iura ꝗ cedo alteri eſſet in ꝑñtia ⁊ nõ ꝯdiceret:nã tũc nõ poterit vnꝗ opponere exceptionẽ ſimulationis ꝯ talẽ ceſſionẽ ita ſing.dixit Bal.in.l.cũ eſſet.§.ſi.ff.de ſerui.ruſti.predio.per illũ tex.ꝙ no.quia nũc ego habeo in facto i cauſa propria.

47 ¶ Quidam fuit vulnerat9 de quo vulnere fecit pacẽ poſtea ex dicto vulnere ſecuta eſt mors an hoc caſu intelligat ẽe facta pax de morte.In quo vr̃ dicẽdum ꝙ nõ nã aliud eſt vulnus ⁊ aliud mors: ⁊ ex ſeparatis non infert.l.papinianus exulat.ff.de mino.cũ ſi.Attñ dicas ꝯtrarium.Bal.ſing.in addi.Spec.in tit.de accuſatore:in.ij.col.i vſi.pax facta de vulnere:vbi dicit ex hoc inferri ꝙ põt fieri pax de morte ante mortem ꝙ not.[Uide que dixi in reperto.meo:in lr̃a.P.i.xxij. char.in.iij.no.]Pro quibus optime faciunt dicta per Soci.in conſi.lxv.incip. Circa primam ⁊c.in.viij.colum.⁊ ſupra in ſingulari.xvij.incip.acceſſorium ⁊c.]

47 ¶ In ore duorũ vel triũ ſtat oẽ verbum l.vbi numerus.ff.de teſtibus.c.in omni negotio extra de teſti.c.lʒ.eo.tit.[Uide ſ.in ſingulari.ccccxxxiij.inci.trita ⁊c.in ſingulari . cccccxxvij.incip.dixi ⁊c.]Et nõ reperit reglr loquẽdo aliqua cã ꝗ ſit contẽta vnico teſte:vt in dictis iuribus. Scias tñ ꝙ dictũ vni9 ſoli9 teſtis opat mirabilẽ effectũ nã dictum vnius teſtis excuſat accuſatorem a pena taliõis.ita ſing.dixit Bald.in addi.Spec.in tit.de

accuſatore in quarta parte in verſi. pe. ꝙ dicit eſſe nota dignū pro quo optime faciūt dicta p Bar. ⁊ Ang. in l. ſi preſes. C. ſi ſeruus aut libe. li. x. ⁊ p Bal. in l. fi. in ij. col. ver. querit ipſe ⁊c. C. de probatio. Alios autē caſus in q̄bus dicto vni⁹ teſtis ſtaṫ vide p do. An. ⁊ Mod. in c. veniēs. de teſti. ⁊ in l. j. §. fi. vbi p doc. ff. de verbo. obli. ⁊ p Spec. in tit. de teſte. §. re ſtat. ver. hoc tamen fallit ⁊c.

48 ¶ Actus factus alia hora q̄ hora citationis eſt nullus ⁊ non vȝ: q2 hoc caſu dr̄ factus parte nō citata: ita dixit Bar. per illū tex. in l. fi. §. fi. ⁊ ibi Ang. ff. ꝙ vi aut clam. Bar. in l. ſi finita. §. iulian⁹. in v. col. ver. quero vtrū primū decretū. ff. de dā. infec. ⁊ Bart. in cōſi. ſuo inci. iudex ⁊ Bal. in l. j. in pe. col. v. modo hic vlterius quero. C. quo ⁊ qñ iud. Bal. in l. ſi vt pponis. la. ij. co. ti. Bal. in l. termina to. in iij. col. ver. ſed nunq̄d. C. de fruc. et lit. expē. Bal in c. j. in vj. col. de iudi. de quo latius dixi in repe. mea. l. fi. i. xxxix. char. C. de pba. [Uide omnino que dixi in repe. mea. l. de vnoquoq3. ff. de re iudi. in xij. col. ad fi. ⁊ in xij. colum. poſt med. in ver. dicit poſtea ipſe Bald. ⁊c.] Et ideo tene menti vnū nota. verbū ꝙ ſi iudex dixit ſe velle facere actū vel ferre ſniam ta li die: ⁊ ego conſtituo procuratorem ad illū actū pro illa die vt puta ad audiēdū ſniam ⁊ iudex illo die non tulit ſniam ſȝ alio die citato tñ dicto procuratori meo talis ſnia nō vȝ: ſed dilata parte nō citata: q2 mādatū p me factū illi pcuratori meo pro illo die finito ipſo die expirauit: ita ſing. determinat Joā. and. in addi. Spec. in ti. de pcu. §. rōne form e. vſi. q̄d ſi cōſtitut⁹ eſt: qđ dictū refert ⁊ ſequi tur Pau. de caſt. in l. ſi pcurator in fin. C. de pcu. vide tñ tex. ⁊ ibi Abb. in c. cō ſuluit. de offi. deleg. ⁊ Barba. ibidem ⁊ do. Alexā. in cōſi. ſuo. ccxb. incip. viſo et opportune ⁊c. in iij. col.

49 ¶ Hereditas directe dari adimi poteſt in codicillis. l. hereditatē. C. de codi cil. §. pe. inſti. eo. cū ſi. ideo tene menti ꝙ ſi filius in teſtō fuit inſtitutus in re certa pro ſua legitima talis inſtitutio non po terit reuocari in codicillis licet facta in teſtō poſſint reuocari i codicillis vt hꝫ in l. heredes palā. §. ſi quis poſt. ff. de te ſta. rō autē ē q2 ſi valeret talis reuocatio filius remaneret pretericus: ⁊ ſic teſtm̄ eſ ſet nullū: ſed nō pōt annullari in codicillis dando vel auferēdo hereditatē vt dixi. ita ſingu. determinat Jac. de belui. in aut. de here. ⁊ fal. ⁊ ita conſuluit in fa cto ipſe Jac. vt refert eū ⁊ ſeqtur Paul. de ca. in l. oi modo. in fi. C. de inoffi. teſt.

50 ¶ Donatio inter virū ⁊ vxorem regulr eſt phibita vt in toto tit. de dona. inter vir. ⁊ vxo. Tene tñ ppetuo mēti ꝙ ſi cōiu ges faciāt ſibi inuicē reciprocā donatio nē ſi cōtingat alterū pmori nō dr̄ donatio phibita: ſȝ valebit ⁊ nō indigebit cō firmatione p mortē ⁊ etiā nō interueniē te traditiōe poſt mortē poterūt bona pe tiata ſingulr dixit Cy. ⁊ poſt eū Pau. de ca. in l. ſi pr̄ puelle. i fi. C. de inof. teſt. qđ dictū multū exclamat ibi Pau. de ca. di cēs ꝙ frequēter pōt cōtingere de facto.

51 ¶ Inſtantia cauſe appellationis currit de iure cōi a die interpoſite appellationis vt in clemētina ſicut. de appel. ⁊ i l. fi. §. illud. cum glo. C. de temp. app. Tene tamē mēti ꝙ ſi ſtatutū diſponeret ꝙ debeat eligi certus iudex appellatiōis de numero cōfidentiū ſi poſt iterpoſitā ap pellatiōnē partes ſtarent. xxx. annis ad faciendū dare iudicē appellatiōis nūq̄ currit tp̄s iſtātie appellatiōis: q2 nō adeſt iudex ad quem iri poſſit vt ipſa appellatio exerceaṫ: ita no. cōſuluit. d. Chri ſtofo. de caſtiliono p no. in l. ſi i diē. ff. de cōdi. ⁊ demō. quē refert ⁊ ſequiṫ. d. Lan frā. brixieñ. in ſuo notab. tract. de arbi. in ij. char. in iij. col. p q̄ optie faciūt q̄ la te dixi i l. ſi cām. i vi. char. C. de execu. rei iud. vbi plura ſilia poſui: ⁊ vide que dixi infra in ſing. cīt. incip. ſuccumbēs ⁊c.

52 ¶ Prorogatio cōpromiſſi non pōt fieri maioris tpis q̄ fuerit primū tp̄s cōpromiſſi ita ſing. dixit Bal. i cō. ſuo. 229. Ici. nobiles viri hēric⁹ ⁊c. i j. vol. i vi. co. qđ dictū refert ⁊ ſequiṫ. d. Lāfrā. brixiē. i d. ſuo trac. de arbi. i v. char. i ij. col. i pn.

53 ¶ Ad hoc vt q̄s cōſtituaṫ ſeu dicaṫ ptu max reqriṫ ꝙ citeṫ ter vel ſemel pempto rie. l. cōſentaneū. C. quo ⁊ qñ ind. l. litera dēnūciatiōes. e. ti. cū ſi. Scias tñ ꝙ iſtud nō hꝫ locū vbi par citat ſeu reqrit parte

q: tūc ſufficit vna reqſitio gñaliter: ⁊ nō
peremptorie. ita ſingu. dixit glo. in cle. ſ.
de hereticis. i ver. requirunt: ⁊ idē dixit
Bal. allegās eādē gl. in. l. ad pemptoriū
circa fi. ff. d̄ iudi. ⁊ io ſi ſunt duo arbitri ⁊
vnus velit ferre laudū vel facere aliquē
actū dʒ requirere ſeu citare cōſociū ar,
bitrū ⁊ ſufficiet vnica citatio gñalis et
nō peremptoria quā glo. etiā refert ⁊ p,
bat. d. Lanfran. briſienſis in ſuo trac. de
arbi. ſub rub. quot modis cōpromiſſum
ſeu arbitramentū annullet in. xi. col. cir
ca me. q̄ ſepe contingit in facto ⁊ vide
que dixi. ſ. in ſing. xcſ. inci. regulariter.
54 ¶ Cōpromiſſum finit̄ p morte litigato,
rū vel vnius ex litigātibus niſi dictū ſit
q̄ trāſeat ad heredes litigatiox. l. diē p
ferre. §. i. ff. de arb. ⁊ in. c. fi. de arb. habet̄
etiā in. l. ſed ⁊ iterpellatū. §. fi. ff. de arb.
⁊ no. Inn. in. c. fi. extra de arb. Aduertas
tñ hoc pcedit vbi ɔpromiſſum eſt factū
q̄ l inter arbitriū q: tūc finit̄ morte vni9
ex litigātib9 ſed ſecus eſt ſi ſit factum in
arbitratorē / q: tūc cōpromiſſum nō finit̄
morte vni9 ex litigatorib9: ſʒ tranſit ad
heredes etiā extraneos ita dixit Uber,
tus de bobio quē refert ⁊ ſequit̄ Specu.
in ti. de arbi. §. finit̄. ver. ſed nunqd arbi
tramentū. q̄ etiā voluit. d. Ant. in. c. qn,
tauallis. de iureiur. quos refert ⁊ ſequit̄
d. Lanfrā. briſiē. in tract. ſuo de arbi. ſub
rubri. quot modis finit̄ cōpromiſſum in
ſ. col. Alios etiā modos qbus finitur cō
promiſſum vide p Spe. in. d. ti. de arbi.
in. d. §. finit̄. ⁊ in. d. trac. de arb. ſub. d. ru
bri. quot modis finit̄ cōpromiſſum vbi
videre poteris ⁊ ſcias diuerſum eſſe in
cōpromiſſo facto; p p̄latū noīe ſue eccl'ie
q: nō finit̄ p eius mortē: ſʒ trāſit ad eius
ſucceſſorē i dignitate: caſus eſt ſin. ⁊ no.
in. c. pñtia. extra de teſti. ⁊ ibi hoc no. ſcri
bētes de q̄ ēt i. d. tract. ſub. d. rub. i. i. col.
55 ¶ Aduertas ad vnū q̄ forte paucis eſt
notū q̄ vere iā mihi bis fecit honorem.
Tu ſcis q̄ qñ pcedūt legitima indicia ɔtra
reū pōt ipſe reus ſeruatis ſeruādis po,
ni ad torturā vt hr̄ in toto titulo. ff. ⁊. C.
de q̄ō. ⁊ late p Ange. de are. in trac. ma,
leſi. in ṽbo. fama publica. hoc tñ limita
⁊ reſtringe pcedere ⁊ hr̄e locū in laicis
ſecus aūt in clericis: nā ɔ clericū nō pōt
pcedi ad torturā exiſtētib9 ɔtra eū qbuſ
cunq̄ indicijs niſi ipſe clericus alias ſit
infamis. ita ſing. dixit Abb. antiqu9 in
c. grauis. extra de depoſito. ⁊ ibi eū ſeqt̄
Pau. de liaza. ⁊ eū ēt refert ⁊ ſequit̄ Jo.
de ana. in. c. i. circa. v. col. de cle. pcuſſo.
d. Abb. in. c. cū i cōtēplatiōe. de reg. iur.
⁊. d. Alex. in. l. fi. ff. de qōib9. in apoſtil.
ṽ. veniam9 ad indicia. ⁊ in. l. milites. C.
eo. de qō. Et idē tʒ Barba. in. c. ſi ɔtiite,
rit. in. iij. col. de accu. q̄ dictū habui: i fa
cto ⁊ practicaui in ciuitate cumarum ex
quo conſecutus fui apud peritos maxi
mū honorē ſed parū lucrū: q: ille cleric9
quē liberaui a tortura erat paup ⁊ pro,
miſit mihi ſatiſfacere de miſſis ⁊ oratiōi
bus. Nup aūt inueni. d. Feli. referētem
illud dictū Abb. ⁊ eū ſeqnētē i. c. veniēs
in. ij. col. extra de teſti. vbi etiā ipſe alle,
gat Abb. ⁊ Joā. de ana. in dictis locis ⁊
dicit iſtud dictum eſſe ſin. [Et p hoc di,
cto facit optime qd̄ voluit Bal. i. l. p̄ſby,
teri i p̄n. C. de epiſ. ⁊ cle.] Idē tʒ. d. Feli,
in. c. vniuerſitatis. de ſentē. excō. ⁊ in. c.
de hoc. in. ſ. col. ṽ. ij. limita. de ſimo. ⁊ in
c. cū oporteat. in pe. col. de accu. Iō tene
eū ppetuo mēti lʒ ipſe. d. Feli. teneat opi,
nionē Abb. ɔtrā in. d. c. grauis. i. c. olim.
in. iij. col. ṽſi. tertius caſus. de reſcript.
56 ¶ Ad validitatē inſtr̄i requirunt̄ teſtes
alias inſtr̄m eſſet inutile ⁊ nullā fidem
faceret vt hr̄ in. l. ɔctus. C. de fid. inſtru.
⁊ p gl. in. l. gñali. C. de tabula. lib. x. et in
toto tit. de fide inſtru. Sed ego volo da,
re tibi vnū caſum no. in quo vʒ inſtr̄m ſi
ne appoſitione teſtiū q̄ caſus eſt qñ ali,
qd̄ inſtr̄m fit in publico parlamēto vel
corā pplo nā tūc vʒ ſine appoſitione te,
ſtiū. iſtud fuit ſing. dictum Uberti de bo
bio: qd̄ refert ⁊ ſequit̄ Spec. in tit. de in,
ſtru. edic. §. reſtat. in. vij. col. ver. ſed cum
lſis: qd̄ dictū refert ⁊ approbat Abb. in
c. ſ. in. iij. col. de fide inſtru. ⁊ Barb. in re
pe. rubri. de fide inſtru. in. xxiij. char. in
ij. col. vbi ipſe adducit in ſimili dictum
Jo. and. in addi. Spe. in ti. de acceſſore.
§. officium. in princ. vbi dicit acceſſores
electos a pplo hr̄e iuriſdictionem ordi
nariā: ſed electos a poteſtate habere de,
legatum de quibus ibi latius per eum.
57 ¶ Nō p̄ſumit̄ donatio in dubio mapi,

meq̄ſi verba poſſunt trahi ad aliū ſenſum.l.ſi cum aurū.ff.de ſolu.l.cū ꝓ de indebito.ff.de pba.Et hoc eſt adeo veruȝ ꝙ etiā hr̄ in dubio vr̄ potius cōmittere ſtuo ꝙ donare ſm Bal.in.l.executoreȝ:in.x.co.l.v.modo quero q̄d ecōtra.C.de execu.rei iudi.et ideo ſi tu petis a me ꝙ ego donē tibi talē rem ⁊ ego rñdeo ⁊ dico nō tm̄ illud ſȝ quicq̄d tibi plȝ an intelligaꝛ ꝙ tibi donauerim dictā rem per dictā rñſionē dicas ꝙ non iſtud fuit ſingulare verbū Bal.in.c.cū veniſſent de inſtitutionibus circa fi.ꝙ dictū ꝑ valde ſingulari refert ⁊ approbat Au.ro.in repe.rub.de arbi.in.j.char.in.iij.col.v̄ſic.nono pone:⁊ do.Feli.in.c.cū iuramēto *de homi.(Et Iaſo.in.l.dedi in.§.ſi liber ff.de condi.cā data cā n n ſequuta.)Et d.Alex.in.l.ita ſtipulatus in.j.col.vltra medium.ff.de verbo.obliga.⁊ in materia vide bonū tex.⁊ ibi Bart.in.l.ſi mercedem in.§.fi.ff.de actio.empti.qđ tene menti q̄ꝛ prima facie q̄libet diceret ꝯtrariū.

58 ¶Si dedi tibi mādatū de ſoluēdo creditori meo poſſū illđ reuocare re integra.l.ſi cum cornelius.ff.de ſolu.Teneas tū menti ꝑpetuo ꝙ ſi dedi tibi tale mandatum ⁊ tu iſtud ſignificaſti creditori meo q̄ acceptauit te pro debitore ꝙ lȝ nō ſolueris ſibi pecuniā vt tibi mandaui:attn̄ poſt talē acceptationē ſuā non poſſum reuocare tale mandatum tibi factū:ita ſingulr̄ dixit Ioā.and.in addi.Spec.in ti.de depoſito:quē ſequiꝛ Ange.in.l.qui vſumfructū.ff.de verbo.obli.⁊ Pau.de ca.in.d.l.ſi.cū cornelius:⁊.d.Alex.in.d.l.q̄ vſumfructū:vbi de hoc dcō facit magnū feſtū ⁊ dicit ꝙ non poſſet eſſe notabilius verbū ideo tene menti:⁊ vide que dixi infra in ſingulari.cclxv.incipiē.Fines mandati.et in.l.nomen quoq̄.C.q̄ res pigno.obli.non poſ.poſt prin.

59 ¶Innocētibus iura fauēt ⁊ marito.Iđ ſcias ꝙ ſtante ſtatuto excludente oēs exceptiones non excludit exceptionē innocētie:ita dixit ſing.Bal.in.l.edita in repe.nadua:nā in pe.colū.C.de edē.qđ dictū refert ⁊ ſequiꝛ ꝑ valde elegāti Ioā.de ana.in conſi.ſuo.lix.incip.viſa inq̄ſitione:in.j.col.⁊ do.Alex.in cōſi.ſuo.cxij.incip.viſo themate:in.ij.col.in.v.volu.vbi dicit ꝙ hoc etiā voluit Bald.in.l.j.§.eſſi diuus.in pe.colū.ff.ne quis eū q̄ in ius voca.eſt vi.exi.⁊ Ang.in ꝯſi.clxxiij.inci.in facto ꝓponiꝛ ꝙ Baldaſer ⁊ idē firmat Alex.in apoſti.ad Bart.in.l.j.§.⁊ parui.circa fin.ff.ꝙ vi aut clam:et ſubdit Io.de ana.in.d.cōſi.ꝙ etiam ipſa innocētia pōt ꝓbari ꝑ de ineſticos:⁊ ꝑ teſtes minus ydoneos ad qđ alleg.Spec.in ti.de inq̄ſitione.§.j.ver.Sed nūquid *eas ⁊c.(Et voluit Alexand.in conſi.ſuo xxiiij.incip.aduerſus:in.xiij.col.in fin.in.ij.volu.)Et dicit ꝙ imo iudex ex officio etiam inquiſito nō petēte pōt ⁊ dȝ recipere ꝓbōnes ad ꝓbandā innocētiā allegat Bar.in.l.j.§.ſi q̄s vltro.ff.de.q.⁊ in.l.ſi nō defendaꝛ.ff.de pe.ꝑ quibus etiā facit ſm eū qđ hr̄.ij.q.v.c.oībus ad fin.⁊ qđ no.in.c.cū inuentute de purga.cano.⁊ in.c.cū.ꝑ.extra de accu.j q̄b9 hr̄ ꝙ.clericꝰ pōt ꝓbare innocētiā ſuā etiā ꝑ laicos ⁊ etiā ꝑ feminas q̄ oīa tene mēti.ad adiuuādū innocētes:⁊ vide q̄ dixi.j.in ſingu.lxxij.incip.per totā fere Italiā.

60 ¶Titiꝰ cōſtituit ꝓcuratorē ⁊ ei in inſtrumēto mādati non dedit ſpecialiter ptātē ſubſtituendi aliū:ſed poſtea in eodē inſtrō q̄ ipſe titius releuat procuratorē ab onere cautionis dicit ꝙ dictum procuratorē ſeu eius ſubſtitutū releuat ab oī onere cautionis vel ꝑ eius cauet ⁊ ꝓmittit an ꝑ iſta v̄ba videaꝛ ſibi ꝯdiſſe mandatū ſubſtituendi q̄libet diceret ꝙ ſic q̄ꝛ alias illa v̄ba ꝓcura.ſeu eius ſubſtitutū ⁊c.nihil oꝑarenꝛ ꝫ.§.q̄bus in.j.conſtitu.C.⁊.l.amplioreȝ.§.in refutatorijs.C.de app.cū ſi.⁊ ꝫ doctrinā Bal.in rub.C.de ꝯhen.emp.in.ix.q.vbi dicit ꝙ vnūq̄dq̄ etiā minimū v̄bū appoſitū iſtro dȝ aliq̄d oꝑari.Cōtrariū tn̄ decidūt dñi de rota l antiq̄s deciſio.in ti.de ꝓcur.in xxiij.deciſio.j.inci.Si i ꝓcuratorio ⁊c.⁊ idē firmat Domi.de ſctō Gemi.l.c.ſ.§.lȝ de ꝓcu.l.vj.⁊.d.Alex.eos referēs in ꝯſi.ſuo.cxxvj.ici.Viſis.his:i.ij.col.in.v.vol.

61 ¶Dictū ſeu teſtimoniū duoꝝ teſtiū ꝑferꝛ dicto vnius etiā ſi in maiore ꝑitate ipſoꝝ teſtiū.l.iij.§.eiuſdē q̄ȝ in ꝯ.numerus.ff.de teſti.hr̄ i.c.veniēs.extra ꝺ teſti.⁊ facit.c.j.de treuga et pace.et aut.itaq̄.C.cōia.de ſuc.cū multis ſi.Tenet tn̄ ꝑpetuo mēti

E hū

vnũ ſingulare verbũ in quo dictũ vnius teſtis preferẽ dicto duorum. Nam ſi duo ſunt teſtes q̃ ↄtradicant inſtro ⁊ vnꝰ tñ teſtis q̃ deponat p inſtro ꝙ hoc caſu nõ erit reprobatũ inſtrumẽtũ: ſed ſubſtẽtabit ex dicto illiꝰ teſtis ⁊ ex fide tabellionis vnde erunt tũc neceſſarij treſteſtes ad reprobãdum ipſum inſtrumentũ: ita ſing. dixit Jo. de imo. in. c. cum Joãnes. de fide inſtru. circa pe. col. quod dictum pro valde no. refert ⁊ ſequitur do. Alex. in conſi. ſuo. xciij. inci. In cauſa ⁊ lite in vlt. col. in. v. vol. et dicit iſtud dictũ non reperiuiſſe dictum ſeu ſcriptũ ab aliquo alio preterq̃ a Jo. de imol. ibi ꝙ ipſe reputat valde no.

62 ¶ Reductio ad arbitriũ boni viri peti nõ põt ſed intelligitur eſſe ſublata ſtãte ſtatuto ꝙ ↄ laudũ nõ poſſit opponi aliqua exceptio: ita ſing. dixit Bal. i addi tio. Spe. in titu. de arbi. in. vij. col. in ṽſi. Sed q̃d ſi ſtatutũ ꝙ dictũ refert ⁊ ſequitur do. Alex. in conſi. ſuo. cxij. inci. Viſo themate in vl. col. in. v. volu. et in. l. j. §. ⁊ parui. ff. ꝙ vi aut clam an apoſtillis ad Bar. in vlt. col. Et idẽ dixit Bald. ⁊ clarius. in Margarita ſua: in ṽbo ſtatutũ in vltimo verſic. de quo dixi in. l. ſi cãm. in. ix. col. C. de execu. rei iudi.

63 ¶ Donatio cã mortis reuocaẽ p pniaꝫ quia ambulatoria eſt voluntas defuncti vſq; ad mortẽ. l. ij. in ſi. cũ. l. ſe. ff. de adi. lega. Qđ tñ limita niſi donans ſine herede decedat quia tũc talis donatio per pniaꝫ nõ reuocaẽ: ita ſin. dixit Ang. in. l. q̃ rome. §. flauius hermes. ff. de ver. obl. alle. l. j. iuncta glo. ff. de his q̃ ſine manu. ad liber. puenſũt ⁊ idẽ dixit ipſe Ang. in diſputa. ſua incip. Maſteſis miles ⁊ in. l. circa. §. ſi cui. ff. ad. l. fal. ⁊ in. l. ij. ff. de le. j. ⁊ ſubdit ipſe Ang. in. d. §. flauius: ꝙ ratio huius dicti eſt q2 p̃dicta donatio ad ſui ↄfirmationẽ nõ req̃rit additionẽ hereditatis: vt not. gloſſ. in. l. filie. C. fami. her. ad qđ eſt melior gl. iũcta tex. ꝫ Jo. de imo. vꝫ in. l. legatũ. §. pe. ff. de his q̃b. vt indig. quia talis donatio nõ eſt mere vlt. volũtas ſed ſapit naturã ↄctus: vt in l. tã his. §. j. cũ ibi no. ff. de dõa. cã mor. ⁊ hãc ptẽ ẽt ſirmat. d. Alex. i. l. nõ olũ. ff. ſi cer. pe. ⁊ i. d. l. q̃ ro. §. flauius vbi latius

loquiẽ allegãs p̃dicta ⁊ ibi etiã ponit vnã limitationẽ ⁊ reſtrictionẽ ad hanc doctrinam de qua ibi per eũ quã doctrinam tene mẽti quia eſt no. ⁊ dicit Ang. in. d. §. flauius. ꝙ iſta doctrina ſeu iſtud dictum eſt inauditum forſaſſe ⁊c.

64 ¶ In multis ptibus ⁊ ciuitatibus Italie ẽ ſtatutũ ſeu puiſio q̃bus cauẽ ꝙ cõiunctus ſeu vicinus nõ poſſit rẽ imobilẽ alienare niſi p̃mo interpellet ipm con iunctũ vicinũ vel cõſortẽ an velit dictaꝫ rẽ emere. Et ſi dicta res fuerit alienata nõ ſeruata tali denũciatione vel requiſitiõe vẽditio ⁊ alienatio ſit nulla ⁊ nihilominus poſſit cõiũctus vel vicinus dictã rẽ vẽdicare ab ẽptore dato ſibi p̃tio qđ exburſauit in emptiõe ipſius rei: qđ q̃dẽ ſtatutum vꝫ ꝫm bal. in. l. dudũ. C. de ↄhẽ. emptio. ⁊ Bar. in. l. ij. C. de debi. ciuita. lib. x. in fin. pe. col. ver. itẽ no. ⁊ Inno. in. c. ↄſtitutus. de reſti. in inte. ⁊ Alex. in ↄſi. ſuo. lij. inci. Viſo themate. in. j. col. in. j. volu. (Vide in hac materia. d. Phi. deciũ in ↄſi. ccxxij. inci. viſo pũcto in. iij. ⁊ iiij. col.) Nõ oportet p̃mum eſt ſcire intra quãtũ tps põt ipſe cõiũctus vicinus ſeu cõſors offerre pretiũ ẽptori: ⁊ tale rẽ vẽditã ſine eiꝰ req̃ſitiõe vẽdicare ⁊ acq̃rere: in q̃ dicas ꝙ ipſe ↄiũctus ſeu vicinus hꝫ ad hoc terminũ vnius ãni tñ q̃ elapſo nõ p oterit dictã rẽ vẽdicare etiã p̃tio oblato dictũ ẽ ſin. Bal. nõ olbus no tũ in. c. j. §. ſi titius p illũ tex. i tit. ſi d̃ feu. fue. contro. inter do. ⁊ agna. in vſi. feu. ꝙ dicit ipſe mẽti tenẽdũ q2 niſi ipſi cõiũcti vel ↄſortes intra annũ ↄſequanẽ rẽ alienatã ↄctus ipſe factus i extraneũ ſilẽtio cõfirmaẽ: ⁊ iõ dicit ibi Bal. ↄiũctos ſeu ↄſortes debere eſſe circa hoc bñ aduiſatos: qđ dictũ refert ⁊ ſequiẽ. d. Jaſo. in. l. ij. in vij. colũ. C. de iur. emphit. (Et in. l. p̃tor ait. in. §. ſi aliq̃ſ. in pe. ⁊ vlt. colũ. de op. no. nun. ⁊ Decius. in ↄſ. cclxxvj. inci. in vltimis ṽbis. ⁊ in cõſil. cccxxviij. inci. in caſu. in. j. col.) Et idem tꝫ Barb. in. c. plerũq;. in. v. colũ. de reſcri. vbi refert ſe p hac pte ↄſuluiſſe ceſene in facti cõtingẽtia. Et illud dcm̃ bal. ẽt refert ⁊ ſequiẽ do. fel. in. c. q̃ in eccliarũ in. xxxiij. co. N. tñ q2 i hoc de ↄſti. An ãt p̃rimior viciꝰ vl ↄſors cui cõpetit ius recuperãdi talẽ

rẽ poſſit tale ius alteri vẽdere vel cedere: dicas q̃ nõ ſm albe. de roſa. in. j. parte ſtatu. q. lxxix. inci. Sed an ꝑmior: ⁊ vide in materia iſtorũ conſortium no. dicta Soci. in cõſi. ſuo. lxxiiij. inci. in ꝑſentiũ. v. col. Tene menti qꝛ q̃tidianum eſt.

65 ¶ Statuto cauet q̃ rapiẽs mulierẽ puniatur pena mortis vt etiã eſt cantum de iure cõi. l. j. C. de raptu. virgi. l. raptores. C. de epiſc. cleri. Modo pone aliq̃s cepit per vim quãdã virginem ⁊ eã proſtrauit in terrã ⁊ ibi eam carnaliter cognouit an iſte ſit puniendus pena mortis ⁊ ſic pena rapt⁹ dicas q̃ nõ qꝛ ſtatutũ loquit̃ de rapiẽte: ſꝫ iſte nõ rapuit qꝛ raptus eſt qñ mulier ꝑ vim capit̃ ⁊ trãſducit̃ de loco ad locũ vt h̃r in. d. l. vnica. C. de raptu virgi. ⁊ in. l. q̃ cetu. §. vacantẽ ff. ad. l. iul. de vi publi. Sꝫ ſi ꝑ vim virgo capiat̃ ⁊ carnaliter cognoſcat̃ ⁊ nõ rapiat̃ tũc eſt ꝓprie ſtuprũ ⁊ nõ raptus vt colligi põt inſti. de publi. iudic. §. itẽ lex iulia. de adul. ⁊. §. itẽ lex iulia. de vi. ꝟſic. Si naũt ꝑ vim ita ſing. dixit Albe. de roſa. in. iij. p̃te ſtatutoꝝ in. q. xxxj. inci. Itẽ
* pone q̃ſtionẽ quam narrat Bãd. [Item expreſſe dixit Paul. de caſt. in. d. l. raptores. in. j. col.] Et hãc p̃tẽ tenuit cõſulendo ſup cõtingẽtia facti Raph. cuma. in cõſi. ſuo. xcv. incip. Chriſtophorus ⁊c. vbi idẽ tꝫ ⁊ firmat ꝑ rõnes ⁊ iura Albe. et ꝑ alia de q̃bus ibi ꝑ eũ. Et idẽ expreſſe firmat Albe. Bãd. in trac. ſuo maleficiorũ ſub rub. de multis q̃ſtionibus depẽdẽtibus ſtatutis: in. ij. char. in. iij. col. verſic. Itẽ pone q̃õnẽ de facto ad que optime faciũt dicta ꝑ Bal. in cõſi. ſuo. cccxj. incipi. ſtatuto placentie ⁊c. in. iij. volumi. quem omnino vide.

66 ¶ Publicatis atteſtatiõibus nõ p̃nt ſuꝑ eiſdem capitulis teſtes recipi cle. teſtibus. de teſti. c. fraternitatis. eo. tit. cũ ſi. hoc t̃n fallit i teſtimonio medicoꝝ deponẽtiũ ſuꝑ cicatrice remãſura vel non: qꝛ ſi ſunt recepti teſtes ſuꝑ hoc an cicatrix ſit remãſura necne ⁊ eoꝝ dicta ſint publicata t̃n adhuc alij ſuꝑ eodẽ p̃nt recipi ad petitionẽ alterius ꝑtis q̃ ex mero officio iudicis. Ita ſingulariter dixit Bal. in. c. cauſam. in. j. col. de probatio. quod dicit eſſe notan.

67 ¶ Mulier recipiens dotẽ a patre ſciẽter in fraudẽ creditoꝝ tenetur illã reſtituere. tex. no. in. l. fin. §. j. ff. q̃ in frau. cre. Sed ego q̃ro de q̃õne quotidiana. Quidã vſurarius q̃ nihil hꝫ i bonis niſi illũ q̃d extorſit per vſurariã prauitatem tradit filiã ſuã nuptui dãdo ei dotẽ ãplam verũ mortuo patre illi debentes recipere vſuras poſſint petere dictã dotem et mitti in poſſeſſionẽ dicte dotis certe videret̃ dicẽdũ q̃ ſic ar. illius. §. j. ſꝫ dicas contrarium: ſingularis eſt deciſio Fede. de ſe. in cõſi. ſuo. lxiij. incip. Queſtio talis eſt q̃dã vſurarius: vbi ſingu. loquit̃ ⁊ mouet̃ pluribus iuribus ⁊ rõnib⁹ de q̃bus ibi ꝑ eũ ⁊ dicit q̃ idẽ voluit Hoſt. i. c. tua. de vſur. quã doctrinã Fede. refert et ſequitur Ang. in. l. lucius titius. ff. q̃. mo. pig. vel hyp. ſol. ſubdẽs q̃ hoc caſu nec mulier nec etiã maritus poterit cõueniri: ⁊ hoc dicit eẽ vex qñ quãtitas eſt data in dotẽ: ſi aũt eẽt datus fundus extort⁹ ex vſuris tũc nõ potuiſſet dari in dotẽ niſi cũ cã ſua ⁊ iõ maritus tũc poterit cõueniri tãq̃ quilibet poſſeſſor q̃ eſt ſingulare dictum ſm Ang. ibi tene menti qꝛ moder. tꝑibus ſepe cõſtituũtur dotes filiabus ex vſuris ⁊ rapinis ⁊ qñq̃ etiam ex bonis turpiori modo queſitis.

68 ¶ Statuto cauet̃ q̃ offendẽs alquẽ in via publica vel in ſtrata: puniatur pena mille. Modo titius offẽdit ſemproniũ i flumine publico an debeat puniri pena mille: dicas q̃ nõ. ita ſing. dixit Bal. ꝑ illũ tex. in. l. ſi in fin. ff. de ſerui. ruſt. ꝓdio. Secus aũt dicit eſſe in põte fluminis qꝛ offendẽs aliquẽ in põte fluminis dicit̃ eum offendiſſe in via publica ſeu in ſtrata publica ⁊ puniret̃ pena ꝓdicti ſtatuti quod tene menti.

69 ¶ Tu ſcis q̃ ꝓuata ſcriptura regulariter nõ facit fidem ſeu ꝓbationẽ. Sed an cõſenſu partiũ fieri poſſit q̃ priuate ſcripture alicuius nõ ſolẽniter cõfecte adhibeat̃ fides dicas q̃ nõ: ita ſing. dicit Inno. in. c. cũ. p. tabellio. d̃ fi. iſtr. quẽ refert Bal. in. l. de q̃bus. ff. de legi. ⁊ Lu. ro. cõſi. cciiij. inci. Pro diſcutiẽda: in. j. col. vbi ſubdit ſecus eſſe de cõſuetudine de quo vide etiã ꝑ Barb. in rub. de conſuetudine in pe. colũ. in ꝓn. vide t̃n ad ꝓdicta q̃

dixit circa hoc in.l.inſtrumenta.C.de ꝓba.ꝛ in repe.mee rub.C. de probatio.in materia ſcripture priuate.

70 ¶ Judex laic⁹ de cauſis ſpūalib⁹ regulariter non pōt cognoſcere nec ſe intromittere.c.decernim⁹:ꝛ.c.quāto:de iud. ꝛ in.c.bñ quidem.xcvi.diſt.l.ꝯ ſi nouatione.C.de ſacroſan.eccle.cum ſi.ꝛ per do. Alexā.in.l.titia.ff.ſolu.matr.Scias tñ ꝙ vbi ſummaria eſt cognitio nō eſt iudici laico de ſpūalibus ꝓhibita cognitio:ita no.dixit Specu.in ti.de primo decreto. §.reſtat.ver.Quid ſi agat actione priuilegiata:ꝛ idē no.Bal.in.l.ij.C.de carb. edic.in aut.ei q̄ iurat.C.de bo.aut.iudi. poſ.ꝛ Lud.ro.referēs ꝓdicta in cōſi.ſuo cclxix.incip.in ꝓpoſita.in.i.colū.Et teneas etiā menti ꝑpetuo ꝙ iudex ſecularis corā quo exceptiōes reſpiciētes forū eccleſiaſticū opponunt remittēdo tales exceptiōes ad iudicem eccleſiaſticū dz opponēti ſtatuere terminū ad producendū corā eo capitula q̄ vult probare in curia eccleſiaſtica:vt videat an capitula releuēt ꝛ ſi nō releuant pōt ad vlteriora ꝓcedere:ita conſuluit Jo.cal.ꝛ.Jo. de lignā.quē refert ꝛ ſequit do.Alex.in d.l.titia.in.iij.col.ff.ſolu.mat.et eſt no.

71 ¶ Juramentū firmat actū ſup quo interponit vt melius valeat q̄ valere poſſit.l.cū pr.§.fili⁹ matrē.ff.de lega.ij.et iō tene menti ꝙ ſi ſuperior iurat ſeruare ſtatuta ciuitatis per tale iur3 talia ſtatuta dicūt eē ab eo ꝯfirmata.ita ſin.dixit bal.i ꝯſi.ſuo.cclxxxiij.inci.ꝑ ſtatutū.i.i.volu.

72 ¶ Per totā fere Jtaliā viget ſtatutū maxime in criālib⁹ qđ cōtumax habeat pro ꝯfeſſo.Sz ego q̄ro aliq̄s fuit bānit⁹ ex delicto ꝑ ꝯtumaciā in ſtāte bāno fuit captus a ptāte q̄ ptās fecit eū recognoſcere bānū.ſ fecit ipm apud acta confiteri ſe eſſe illū hoīem qui in illo bāno cōtinet vt ſeruat cōis practica de quo pulchre ꝛ ſubtiliter ꝑ Ang.in.l.iter ſtipulā tē.§.i.ff.de ver.obli.ꝛ in.l.ij.ff.de libe.et poſthu.ꝛ ꝑ Ang.de are.in.§.q̄drupli.in ij.col.inſti.de acti.ꝛ ꝑ.d.Alex.d.l.ij.ff.de lib.ꝛ poſthu.Utrū talis bānit⁹ ſit audiēdus volēs opponere aliquā exceptionē cōtra bannū in quo dicēdū vr ꝙ non q2 bānū extinguit ꝛ bānitus audit qñ cōparet in termino ſibi in banno aſſignato:nā tūc tale bānū reſoluit in vim ſimplicis citatiōis ſm Bar.in.l.i.in fi.ff.de req.reis.ꝛ Bar.i.l.ſ.C.d poſth.ꝛ Bar. in.l.q̄ſq̄s.C.ad.l.iul.maie.ꝛ i.l.diu⁹.ff.d

* cuſto.reor.[Et Alex.in cōſi.xxx.inci.ex allegatis ꝛc.in vlt.verbis in.vij.volu.] Et dicit ipe Bar.in.d.l.q̄ſquis ꝙ bānū qđ dat hodie ſm ſtatuta terrarū Jtalię eſt mortale ꝛ lapſo termino bāni nō datur venia veniēti ꝛ cōparēti ad mandata ꝑ q̄bus ēt faciūt dicta ꝑ Bal.in.l.ita demū.circa fi.C.de pen.ꝛ faciūt dicta ꝑ Bal.in ſuo elegāti ꝯſi.clxvij.incip.titi⁹ accuſat⁹ denūciatus vel inq̄ſitus:in.vi. vol.Sed tene tñ mēti ꝑpetuo ꝙ lz bānitus millies ꝯfiteat ſe eſſe illū de quo in citatiōe ꝛ bāno fit mētio tñ ſi tunc opponit exceptionē q̄ ſi fuiſſet oppoſita a principio an bānū ipſe bānitus iudicium ſuſcipe non fuiſſet cōpulſus ꝙ tunc iudex declarabit iudiciū ꝛ bānū eſſe nullum: ita ſing.dixit Bar.i.l.nō vr q̄ eſt.l.iij.in fi.ff.de iudi.ꝙ dictū refert ꝛ ſequit do. Nell⁹ in trac.bānito.in ſcđa pte primi tpis in.ij.q.in fi.Pro q̄ dicto faciūt adducta per Alexā.ibi in apoſtillis:ꝛ vide Pau.de caſt.in ſuo excellētiſſimo conſi. xxxiij.inci.ſup pmo q̄ſito ꝛc.i.ij.col.vbi dixit ꝙ ſi poſt terminū bāni cōparet bānit⁹ ꝛ negat ſe cōmiſiſſe delictum qđ videbat tacite ꝯfeſſus ex cōtumacia ex forma ſtatuti ꝙ ipſe eſt audiendus alle.q̄ plura de q̄b⁹ ibi ꝑ eū.Et idē clarius dixit Jaſ.in.l.is q̄ i.iij.col.v.ꝛ ex iſto text.

* C.q̄ teſta.fa.poſ.vbi lati⁹ loquit.[Et circa mām iſtā vide oīno.d.Bonifaciū de vitallinis in ſuo trac.maleſi.ſub rub.de forma accuſa.porrecte ꝑ ſindicū.i.ij.col. v.ſed q̄d mihi accuſatus ꝛc ꝛ Jaſ.no.loquentē in.l.is q̄.in.iij.colū.C.q̄ teſt.face. poſ.]Et do.Nellū in trac.bannitorū in

* ij.parte ſecūdi tpis.q.xxxiij.[Et ibi in.q. lxiij.in fi.]Scias ēt in hac mā aliud no. vez ꝙ lz ex forma alicui⁹ ſtatuti ꝯtumax debeat hri ꝑ cōfeſſo:attñ qñ iudici liq̄t talē ꝯtumacē nō eē culpabilē vel nullū delictū ꝯmiſiſſe lz ſit ꝯtumax iudex nō pōt nec dz eū ꝯdēnare:ita ſingu.colligit ex v̄bis Bal.in rub.C.manumiſ. vindi.et hoc voluit Bar.in cōſi.ſuo.c.ici.A dño

Cx.⁊c.in.vlt.co.in pn.⁊ hoc p.l.ſi nõ de
fendant.ff.de pe.⁊ p alia iura p eos al
legata:p qb9 faciũt optime dicta p Ja
ſo.in.d.l.is q.in dicta.iij.col.⁊ dixit ſin
gu.Inn.in.c.ſignificãtibus:in fi.de pur
ga.vulga.q ſi poſt ꝯfeſſionẽ ⁊ ꝯdẽnatio
nẽ liquet de innocẽtia rei non dʒ ꝯ cũ fie
ri executio corporalis:q etiã tʒ ſequen
do Inno.Bald.l.vnica in vlti.colũ.C.
de cõfeſ.Et Sali.in.l.fi.in.iij.col.verſi.ex
quo colligit.C.de qõnibus.in fi.⁊ vide
Cepo.in ꝯſi.ſuo.xx.inci.Quidã dũ eſſet
⁊c.i vlt.col.⁊ in ꝯſi.xx.inci.Viſo pceſſu
⁊c.in.vij.⁊.viij.col.⁊ in cõſi.ſuo.xlix.ici.
Quãꝺ in fin.⁊ eundẽ Cepo.l.in cautela
ſua.ccxxiiij.incip.Similẽ cautelã ⁊c.in
fi.⁊.3.in ſingu.lix.incip.Innocẽtib9 ⁊c.
Que oĩa tene mẽti:qꝛ ſepe occurrunt in
facto ⁊ ſunt de pane lucrãdo ⁊ ego hãc
vltimam doctrinam practicaui dũ aſſi
derem in ciuitate Fauentie.

73 ¶ Plures ſunt q allegant illã iuris re
gulã vʒ vbi teſtes idonei non pñt hñi
admittunt ihabiles vt veritas habeat
de qua p Sali.in.l.ea qdẽ in.i.col.ver.ad
quintã qõnem.C.de accuſa.⁊ p Aug.in
tract.maleficioꝝ in ver.mẽtitor di malda
di.in.i.col.⁊ per Innoc.in.c.cũ.i.⁊.a.de
re iud.⁊ p me latiſſime ſoꝛe vltra alios
in repe.mea.l.fi.C.de pba.in.iiij.char.
circa me.ſʒ hãc regulã nõ intelligũt.Jõ
ſcias tu q dicta rła q teſtes inhabiles
admittũt qñ veritas alr ſciri nõ põt itel
ligit pcedere ⁊ hñe locũ:qñ ex natura il
lius facti ſeu negotij alij teſtes nõ poſ
ſunt occurrere:vt puta ſi loquimur in ci
uili ad pbandũ ea que agunt in.c.cano
nicoꝝ nã ipſi canonici erant idonei te
ſtes ⁊ idẽ in vniuerſitate.c.veniẽs.el.ij.
§.fi.de teſti.not.gl.in.c.dilecti.in ver.⁊ ſi
tres:extra de elec.lʒ alr tales teſtes non
eſſent idonei quo ad plenã probationẽ
maxime qñ tractat d cõmodo ſingula
rũ pſonarũ ſʒ do.Ant.in.c.cũ nũci9 de
teſti.Jo.and.in addi.Spe.in ti.de teſte
§.i.ver.ſʒ nũqd i cã vniuerſitatis ⁊ voluit
do.Alexã.in ꝯſ.ſuo.lxviij.inci.viſo ⁊ diſ
cuſſo:l.ij.col.in.ij.vol.⁊ in eo.vol.in ꝯſi.
cxxvi.inc.In cã ⁊ lite ĩ.v.col.p qb9 fa
cit nã ea q fiũt in domo poſſunt pbari p
eos q habitãt in domo.l.ꝯſcriptu.C.de re
pu.Sec9 aũt ſi alij teſtes idonei ex natu
ra illi9 negotij ⁊ rei poterãt adeſſe ⁊ oc
currere lʒ caſualit nõ iterfuerit nã tunc
teſtes minus idonei nõ admittant ẽt ſi
veritas aliter ſciri nõ põt:ita ſing.dixit
do.Ant.i.c.tertio loco:de pba.[Jdẽ di
xit do.Phili.deci9 i ꝯſ.cxxxiij.ici.viſo in
vlt.co.⁊ i ꝯſ.cccx.viſis l.ij.co.[Et idẽ vo
luit ipſe do.Ba.i ꝯſ.ſuo.xxiij.ici.qõ du
bia vulgaria hʒ ⁊c.circa fi.⁊ ibi dicit q
illa iura q dicũt poſſe recipi teſtes q re
periũt vbi alia deficit pbatio itelligunt
⁊ loquũt in actib9 in qb9 habitũ ⁊ actũ
attẽto cõi curſu alij teſtes nõ habẽt.Sʒ
vbi act9 actu ⁊ habitu ⁊ cõi curſu ſic ſe
hʒ q poſſunt alij teſtes haberi lʒ forte
nõ habeant actu tũc ad plenã fidẽ non
ſufficiũt tales teſtes nõ itegri alr ſeque
ret q ſemp teſtes ẽt nõ itegri ſufficerẽt
qꝛ ſemp litigãtes allegarẽt ſe alr pba
tiões nõ hñe.iõ tales ñ admittũt vt ple
ne pbẽt ſʒ vt faciãt equalẽ pbationẽ vt
not.ẽt gl.i.l.etiã matris.ff.de proba.ita
formaliter dixit do.Ant.in.d.conſi.ſuo
xxiij.quẽ refert ⁊ ſequit do.Alex.in cõ
ſi.ſuo.lxiiij inci.Viſo themate in.j.vol.
pro quo ipſe allegat text.cũ gl.in.c.fi.de
teſti.cogẽ.vbi dicit Abb.ſm eũ in.ij.no.
q i defectũ pbationis ſi ex negotijs aut
act9 natura nõ põt haberi pbatio admit
tit pbatio min9 legitima:itẽ alle.etiam
Abb.in.c.de cetero:de teſti.vbi etiã vi
deas do.Fel.in.i.col.⁊ idẽ dixit do.Ale
xã.in cõſi.ſuo.cliij.incipiẽte.viſo proceſ
ſu in.vi.col.in.v.vol.⁊ ſcias q qñ teſtes
nõ integri debeant admitti:qñ veritas
aliter ſciri nõ põt eo caſu dʒ p̄io cõſta
re q alie pbatiões deficiãt alr non de
bẽt admitti:ita no.dixit do.Alexã.i dcõ
ꝯſi.ſuo lxiiij.in vlt.colũ.vbi ad hoc alle
gat iura de qb9 ibi p eũ.[Vide do.Phi
li.deciũ in ſuo.cõſil.cccxliij.inci.in cã in
i.⁊.ij.colũ.]Que oĩa tene mẽti:qꝛ q̃tidie
occurrũt in facto:⁊ ego alr feci reproba
re plures et plures teſtes minus ido
neos ⁊ vide que in hoc latiſſime dixi in
repetitio.mea.l.fin.C.de probatio in.v.
char.circa prin.vbi latius loquut9 ſuʒ.

74 ¶ Tu habes regulã vulgatiſſimã qđ
ſemel mal9 ip̄ pſumit mal9 in eodẽ ge
nere mali de qua in regula ſemel mal9

cū ɔcor. de reg. iur. l. xſ. Sȝ pro ampliatiōe ipſius regule volo tibi tradere aliquas no. doctrinas: ⁊ primo ſcias ꝙ ſtāte ſtatuto ꝙ de dāno dato ſtet ſacramēto dānū paſſi. ꝙ ſi ē datū dānū alicui ꝗ alr̄ iurauit falſum ⁊ ſic periuro nō ſtabit hoc caſu ei⁹ ſacramēto ſȝ erit ſibi neceſſe ꝓbare alr̄ de dāno ſuo ꝙ̄ ꝑ ſacrm̄ nō obſtāte ꝑdicto ſtatuto. Ita ſingulariter dixit Jo. and. in addi. Spe. ti. de teſte. §. ſ. i. iiij. char. in addi. incipi. allegat ꝑx. ꝙ ēt expꝛ̄ſſius dixit Barba. in. c. per tuas. ꝑ gl. ibi extra de ſimo. ꝑ tex. ⁊ gl. in c. paruuli. xxij. q. v. quē tex. ⁊ gl. ēt allegauit Barba. in tract. car. in. ij. q. ſui tract. in. ix. col. ꝟ. iiij. limita ꝑ qbus ēt facit ꝙ dixit Bald. in aut. ⁊ q iurat. in ꝑn. C. de bo. aucto. iudi. poſ. vbi ꝑ illū tex. dicit ꝙ ille ꝗ releuatus fuit a ſatiſdatiōe ꝑ iuratoꝛia cautionē ꝑdit illud priuilegiū ſi ſemel ꝑſtitit iuratoꝛiā cautionē ⁊ fuit periurus ꝙ ēt voluit Lud. ro. in. l. ij. in ꝑnc. in. ix. colū. ꝟ. ꝙ ait ſi debēs cauere. ff. ſolu. matr. ⁊ voluit Moder. in. l. ij. §. ꝙ diximus. ff. ſi qs cau. Et iſtis adde ſingulare ⁊ aureū dictum iudicio meo. Pau. de caſt. in ɔſi. ſuo. ccciij. inc. viſo dicto ſtatuto vbi ɔſuluit ꝙ ſtāte ſtatuto ꝙ rapiens mulierē ꝑ viȝ puniat̄ pena mortis qđ ſi qs rapuit mulierē ſolutamꝗ fuit alr̄ tacta ſeu defloꝛata ab aliquo nō cadit i penā ſtatuti qꝛ nō ꝑſumit̄ ꝙ eā rapuerit ꝑ vim cū alr̄ ɔſenſerit alteri ꝙ ē ſing. no. ⁊ idē voluit Alber. de roſa. in. ij. ꝑte ſtatu. in. q. xcij. inci. ſȝ pone aliqs ⁊c. ⁊ Alber. Gādi. in tract. ſuo maleficioꝝ ſub rub. de aliqbus qōnib⁹ in varijs maleficijs: in. ſ. col. in fi. ꝟ. Quero de facto. Pro qꝫ faciunt dicta ꝑ Jac. bu. in additio. ad tractatū Alber. Gādi. de maleficijs ſub ru. quō de maleficio cogno. ꝑ inqſitionē in iij. col. ꝟ. vſ. ꝙꝙ. ⁊ faciūt dicta ꝑ Ang. in l. ꝗ indicio. ff. de accu. gl. i. l. caſſius. ff. de ſenato. ⁊ glo. in. l. in ciuilē. C. de fur. ⁊ in l. cū allegas. C. de vſur. ⁊ faciūt dicta per Lud. ro. ɔſi. ſuo. clxvij. vbi adducit in argu. l. qui ſemiſſes de vſur. ⁊. c. illo vos de pigno. Et faciūt dicta no. Bald. in aut. cui relictū: in. iij. col. poſt princi. C. de indic. vidui. toll'ē. ⁊ in Spe. in ti. de inſtru. edi. §. inſtr̄ m. in. vij. colū. ⁊ per do. Alexā. in ɔſi. ccclxiij. inci. in cā. in. iiij. col. et Lud. ro. ɔſil. iiij. inci. viſis circa fi. ⁊ Caȝalupum in repe. l. admonēdi. in punc. vij. colum. de exceptio. verſi. Limita ſecundo: ⁊ in. c. ſ. de offici. oꝛdina. ⁊ videꝗ dixi in repetitio. inca. l. fin. C. de ꝓbatio i. x. char. circa fi. Cōtra ꝑdictā tn̄ faciūt dicta ꝑ Cy. Bal. ⁊ alios in. l. j. in fi. C. ꝑ ꝓbatio. vbi videas. Et vide que dixi infra in ſingula. ccxvij. inci. Ter vel quater circa fi. ⁊ ſcias ꝙ ſicut ſemel malus ſemꝑ preſumit̄ malus vt in dictis iuribus: ita econuerſo ſemel bonus ſemper pꝛeſumit̄ bonus: ⁊ iō dixit ſingulariter Bal. in cōſ. ſuo. cxj. inci. Quidā noīe Reſtoꝛus de cortonio: in. v. volu. ꝙ. vbi habitātes in domo erāt ɔſueti eſſe vigiles ſi alia indicia ꝯ eos nō apparēt non tenentur de incendio. ſȝ alias incendium preſumatur oꝛtū culpa habitātiū quod dictum pro not. refert ⁊ ſequitur do. Alexan. in. l. ſi quis ex argentarijs. in. §. pretoꝛ ait. in vlti. col. ff. de eden.

75 Citatio eſt maximi effectus ideo iura volūt quod de vnoquoqꝫ actu fiendo pars citet̄ alr̄ actus ſit nullus. l. de vnoquoqꝫ. ff. de re iudic. l. nā ita diuus. ff. de adop. cū infinitis ſimilibus. ⁊ tene mēti ꝙ adeo lex fauet citatiōi ⁊ eā requirit ꝙ ſtāte ſtatuto ꝙ ꝯ ſnīa m nō poſſit opponi aliꝗ exceptio poterit tn̄ opponi exceptio citatiōis nō facte: ita ſingulr̄ dixit Jo. Cald. i ɔſi. ſuo. viij. qđ icipit. An ſnīa lata ꝯ abſentē ⁊ eſt in ti. de re iudi. ⁊ idē dixit Pet. de anch. in ɔſi. ſuo. ccxij. icipiēte: de iure cōi ⁊c. vltra me. et idem dixit Abb. in cōſi. ſuo. xcij. incip. attingā iuxta oꝛdinē in. ij. col. ante mediū. in. iij. volu. Pro quo facit quod voluit Lu. ro. in repe. rub. ff. de arbi. in. vij. col. verſi. xvij. ⁊c. vbi dixit ꝙ ſtante ſtatuto qđ arbiter poſſit cognoſcere nō obſtante aliqua iuris ſolēnitate ꝙ tn̄ non poterit ꝓcedere abſqꝫ citatiōe ꝑtis ad qđ allegat Bart. in extrauaganti ad reprimendū in ver. videbitur ⁊ in. l. ſ. ff. de teſta. milita. ⁊ in l. filiuſfamilias. ff. de dona. et dixi nota. Hoſtien. in. c. veſtra. de procu. et ibi Joan. and. quod etiam papa nō pōt procedere parte non citata niſi hoc faciat de plenitudine poteſtatis: pro qbus faciūt.

que ego latiſſime dixi i hac materia i re
petitiõe.l.fi.C.de pbatio.i.xxxviij.char.
76 ¶ Cõis cõcluſio doctorũ eſt q teſtis in
pte verus,ꝛ in pte falſus in totũ reputet
falſus tenuit Bart.Bal.ꝛ ſcribẽtes i
l.ſi ex falſis.C.de trãſac.Bald.in.l.certi
cõditio.§.qm.ff.ſi cer.peta.in pe.col.ver.
Decimus Bal.in.c.j.in.ij.col.de cõſtitu.
Bal.i.c.cũ adeo.i.j.col.de reſ.ri.Abb.
in.c.iij.in fin.de fide inſtru.Cardi.in cle.
j.in fi.de teſti.gl.in.c.ſi ad ſcripturas.ix.
diſt.Bal.in.l.fi.in.iiij.cõtrario.C.de edi
cto diui adria.tollẽ.Bal.i.l.ij.C.de fidei
cõ.liber.Bal.ꝛ Ang.i.l.j.in.§.ſi qs ſim
pliciter.ff.de verbo.obligat.et ibi Imo.
in vlti.col.Bald.in.l.ſi veteris.C.de fide
inſtru.circa fi.gl.in.c.qd ergo.xxiij.q.v.
Inno.in.c.fraternitatis.de hereti.Sed
tene tñ mẽti vnũ ſingulare verbũ vcʒ q
lʒ teſtis in parte falſus in totum reputet
falſus vt dictũ eſt attñ ſi teſtis in ſuo te
ſtimonio negat illud et dicit falſus ſup
eo q ſi cõfeſſus eſſet eũ non repelleret a
teſtimonio q hoc caſu eius dictũ vʒ et nõ
reprobat:ſʒ pbat ita ſingulariter dixit
Iaſ.bu.in.l.lucius.ff.de infanti.vbi dicit
q ſi aliqs ſit meus affinis aliqua affinita
te q̃ not.ꝛ manifeſta nõ repelleret eũ af
ferẽdo teſtimonio p me ſi tñ in eius de
poſitiõe dictã affinitatẽ negauit mẽtien
do:nõ tñ p hoc eius dictũ annullat lʒ pp
mẽdacium poſſit puniri crimine ſtellio
natus qd dictũ pro valde no.refert ꝛ ſe
quit Ang.in cõſi.ſuo.cxciiij.inci.viſis p
ceſſibus cã:in fi.ij.col.qd dicit eſſe no.di
gnũ.[Et Iaſ.in.l.ſi ex falſis.in vlti.colũ.
C.de trãſact.ꝛ in.l.ſi qs nec cãʒ:i pe.col.
ver.adde etiam.xxv.ff.ſi cer.pe.et in.l.ſi
duo patroni.in.§.idẽ iulia.in vlt.col.ff.
de iureiurã.videoĩno.Alex.i cõſil.cliiij.
inci.viſo themate:in.ij.col.in.v.vo.]De
quo dixi latius in repeti.l.fi.C.de pba
tio.in.xlv.char.poſt pn.vbi videas ꝛ fa
ciunt dicta per do.feli.in.c.ſuper lite
ris.in.ij.col.de reſcrip.ver.Primo con
cluſis:ꝛ ibi in.vj.colũ.ante finẽ:ꝛ faciunt
etiã dicta per eundem.in.c.in noſtra.in
xvj.col.circa princ.de reſcrip.[Et faciũt
optime dicta per Ludo.roma.in conſi
lio ſuo.ccclxix.incip.circa primũ:in pe.
colũ.ante finem,

77 ¶ Patiẽtia ſeu tollerãtia cũ taciturni
tate inducit cõſenſum ſm Bal ꝛ Ang.in
l.ſi filius.C.de peti.here.ꝛ in.l.q in alie
na.§.q ſi nõ adierit.ff.de acq.here.ꝛ In
no.in.c.illud.de preſumpt.ꝛ per Bal.in
l.ſi ne poſſideris.C.de pba.ꝛ i.l.poſt mot
tẽ.ff.de adop.ꝛ i.l.j.C.q admitti.ꝛ p Ar
chi.in.c.nemo.de cõſecra.diſt.j.ꝛ p do.
Car.in.c.reqſiti.de teſta.p Lud.ro.in.l.
ſciendũ.ff.de ver.obli.ꝛ Abb.in.c.lʒ he
ly.de ſimo.per Pet.de anch.in cle.j.de
priuileg.ꝛ p doct.in.d.c.illud.per Bar
ba.in repe.rub.C.q admitti:in.iij.col.v.
limito ꝛ per eũdẽ in repe.rub.de fide in
ſtru.in.xxix.char.i.ij.iij.ꝛ.iiij.col.[Uide
ſing.vbũ Alex.in cõſi.cxxviij.inci.ſentio
inſup ad fi.i.vſ.vo.]Et ex hoc tene mẽti
no.ꝛ ſin.vbũ Sali.vcʒ qd ſtante ſtatuto
q bãniti poſſint impune offendi q bãni
tus q tolleratur p ciuitatẽ a ſupiore nõ po
terit ipune offendi:qꝛ talis patiẽtia ꝛ tol
lerãtia ſupioris inducit cõſenſũ ipſius
pncipis ſeu ſupioris volentis ipſum ha
beri pro non bãnito.[Uide Deciũ in cõ
ſi.cccxxvij.inci.viſo caſu.in vlti.col.Iaſ.
in.l.oẽs popli.in.xlv fi.de iuſti.ꝛ iure.]
Ita ſing.dixit Sali.in.l.nullus.C.de iu
deis:q dictũ refert ꝛ ſequit Ioã.de ana.
in.c.ſicut iudei.in.iij.col.de iude.et ibi
do.Feli.in pe.col.ꝛ illud dictũ ẽt refert
ꝛ ſequit do.Alex.in cõſi.ſuo primo in vl
ti.col.in.ij.volu.ad qd alleg.l.j.§.ſciam.
ff.de tribu.ꝛ.l.j.§.magiſtrũ.ff.de exerci
to.p quẽ text.dicit Guil.de cu.ſm cũ in
l.j.in prin.ff.de exercito.q ſi qs geſſit ſe
pro locũ tenẽte alicuius ſuperioris ſcien
te et patiente ipſo ſuperiore q videtur
ſibi tacite mãdaſſe vt ſe gereret pro ſuo
locum tenente pro quo facit etiam ſm
euʒ ibi qd voluit Inno.in.c.ex parte de
parte decani:in prin.de reſcrip.ꝛ in.c.in
noſtra.de pcur.ꝛ Archi.in.c.q ad agẽ
dũ.de pcu.in.vſ.Itẽ illud dictũ Sali.in
d.l.nullus refert ꝛ ſequit do.Alex.i cõſi.
ſuo.cvij.inci.Pro inueſtigatiõe.in vlti.
col.vbi etiã p hoc alle.no.p gl.ꝛ doc.in
c.quia circa.de conſan.ꝛ affi.ꝛ illud di
ctum etiã ſequitur.d.Alexã.in.l.fi.ff.de
adul.[Et in cõſi.ſuo.viij.in.ij.colũ.in.vj.
volu.]Et do.Felin.in.c.q in eccleſiarũ.
in.iij.ver.Quartus caſus:de conſti.ꝛ in

*c.ſ.in.vij.colū.de treu.ꝛ pace.[Et Iaſo.
in.l.oēs populi:in vlti.char.i fi.ff.de in-
ſti.ꝛ iure:ꝛ in.l.vbi pactū:in.vi.col.verſ.
aduerte etiā.C.de tranſac.] Pro quo di-
cto facit glo.quã nemo allegat ad hoc
in.c.cū.i.ꝛ.a.in ỽ.potuerūt:de re iudi.et
faciūt dicta p Ang.in.l.ſi duo.ff.de acq
rē.here.ꝛ dicta p Sali.inet in.l.i.añ fin.
C.de teſta.quē refert ꝛ ſequitur Barba.
in repe.rubꝛ.de fide inſtru.l.xxvij.char.
in.iij.col.añ fi.ꝛ facit ſin.verbū Archid.
in.c.nemo:de ꝯſecra.diſtin.ſ.vbi dicit ꝙ
qñ dubiū eſt an in fundatiōe eccleſie in
teruenerit auctoritas epi ꝙ tunc preſu-
mēdū eſt ꝙ interuenerit qñ locus p ec-
cleſia longo tpe culta fuit:qđ dictum re-
fert ꝛ ſequit plura addēdo Soci.in con-
ſi.ſuo.cclxx.inci.ꝯſiderati ꝛc.in.ij.col.in
fi.ꝛ facit not.verbū Bal.in.l.ij in.ij.col.
ver.Iſta regula eſt verū.C.q̄ ſit long.cō
ſue.vbi dixit ꝙ patiētia pncipis hꝫ vim
priuilegij ſeu ꝯfirmatiōis:ꝛ faciūt opti-
me dicta p do.Nellū in tracta.bānito.
in.iij.tpe ſcđi tēporis.q.lxxxiiij.quem vi
deas oīno:ꝛ faciunt etiā dicta p Abb.in
ꝯſi.ſuo.xij.inc.Tria circa pn.in.ij.col.et
ibi in.iij.col.ver.imputādū eſt em̄ ꝛ.Ui-
de que p iſto dicto Sali.ego vltra om-
nes cumulaui in repeti.mea.l.fina.C.de
proba.in.xlvij.char.ꝛ in ſequenti char.
ibidem:ꝛ vide.ſ.in ſing.cclxxxiiij.incip.
*tolle moras.[Uide.ſ.in ſing.cccxx.inci
pi.ſi bñ.ꝛ i materia iſta patiētie cū taci-
turnitate vide do.Phili.deciū in conſi.
ſuo.lxvi.inci.de duob⁹:in.vi.col.iñ.vbi
ponit ſing.ỽbū ꝛ do.Frā.de are.in cōſil.
xl.inci.pcedēdū.in pe.col.poſt pn.ꝛ vi-
de Inno.in.c.illud ꝛ ibi Ioā.and.de pre
ſump.quos refert ꝛ ſequit Bal.in.l.ſiue
poſſideris:in.iiij.oppoſi.C.de pbatio.ꝛ
vide que dixi in reperto.meo:in lra.p.i
xxviij.char.in.v.no.Soci.ꝯſil.lxiij.inci.
in cā:in.ij.colū.in.iiij.vol.ꝛ q̄ dixi in.l.i.
in.§.ſi ꝗs dicat in pe.col.de q̄ōni.ꝛ So-
ci.in ꝯſil.lxvi.inci.viſo cōpromiſſo:in.i.
col.in.iiij.volu.]

78 ¶ Plures ſunt cauſe pꝑter quas pater
pōt exheredare filiũ de ꝗb⁹ in.§.aliud
quoq capitulū:i aut.vt cū de app.cog.
ꝛ p gl.i.c.ꝗntauallis:de iurciu.ſed vltra
cās enumeratas i dictis locis ſcias qđ
ſi fili⁹ aliquā cām maiorē illis cōmittat
ꝯ pᵱ̄eꝫ poterit exheredari lꝫ talis cā nō
numeret i dictis locis:ita ſin.dixit ang.
in.l.lex cornelia:in pn.ff.de iniur.qđ eſt
no.nec memini me alibi vidiſſe hoc di-
ctū:de quo feci mentionē in repe.mea.l.
fi.in.lxxiij.char.C.de pba.ꝛ in.l.vnius
in.§.cognitur circa fi.ff.de qō.ꝛ vide ēt
Bal.in.l.pe.C.de ſpōſa.ꝛ do.Feli.in.c.
paſtoralis:i.i.col.añ mediū:de reſcript.

79 ¶ Cōfirmatio ſupioris ſupplet defectū
forme ſupplet defectū pſone ſupplet de-
fectū ſolēnitatis ꝛ alios dfect⁹ ſꝫ Bal.
in.l.fi.ff.de teſta.tu.ꝛ ſm Oldr.latius in
cōſil.ſuo.cclvij.inci.Factū tale eſt in.iij.
col.ꝙ tñ intellige oēs in defectū.ſ.iuris ci
uilis nō aūt iuris naturalis:ita dixit An
ge.i.l.adoptio nō iure facta.ff.de adopt.
quē refert ꝛ ſequit Alex.in ꝯſil.cccclxix.
inci.viſo pūcto in.vij.colū.idē dixit do.
Cardi.i cle.ſ.i pe.col.ỽ.xxiiij.de elec.idem
dixit Spe.in tit.de lega.§.nūc oſtēdēdū e
ỽſi.xviij.ꝛ Io.de imo.in.l.ꝗdā ꝯſulebāt:
in.vij col.ff.de re iud.ꝛ do.An.in.c.ſ.de
trāſac.ꝛ voluit do.Alex.in ꝯſi.ſuo.lxxix.
inci.Circa primū ꝛc.i.vij.col.i.ſ.vol.vbi
dicit de hoc eſſe tex.in cle.paſtoralis:in
§.ceterū:de re iudi.ꝛ in.c.i.ila:ꝛ ibi not.
Ant.de but.de elec.hāc ēt partē firmat.
d.Frā.de are.in ꝯſi.ſuo.vij.inci.Abun-
de ſatis.in.ij.col.ꝛ Bal.in addi.Spe.in
d.tit.de leg.in.ij.col.ỽ.ſupplētes:vbi di-
cit.illud dictū Spe.ibi eē no.dignū hāc
ēt partē tenuit Pe.de ancha.in cōſi.ſuo
clxvi.inci.viſis diligēter in fi.pe.colū.et
do.Bart.cepo.in ꝯſi.ſuo.xvij.inci.viſa:
in fi.verbis:pro quo faciunt optime di-
cta p Ang.in ꝯſi.ſuo.cxvij.inci.in facto
pponit:circa fi.vbi dixit ꝙ ſtatutū ex-
cludēs oēs exceptiōes nō cōprehēdit ex
ceptiones cauſatas ſeu puenientes a iu-
re naturali ꝙ ꝯſiliū refert do.Alexan.in
cōſi.ſuo.cxiij.inci.viſo:in.ij.col.in.v.vo-
lu.ꝛ in materia iſta ēt vide aliqđ p bal.
in.l.ꝛ ſi certarū.ff.de teſta.mili.ꝛ in.l.i.
C.de teſta.tu.ꝛ late p.d.Feli.i.c.ſciſcitat⁹
in.iiij.col.đ reſcrip.ꝛ adde idē eſſe i his
que ſunt de iure diuino ſꝫ Bal.Ang.et
Imo.in.l.filius a patre.§.fin.ff.de lib.et
poſthu.quos refert ꝛ ſequitur do.Feli.i
c.poſtulaſti:in.xvij.colum.de reſcri.Et

ſcias ꝙ ↄfirmatio ſuperioris lꝫ cōfirmet oia ⁊ ſuppleat oēm defectū vt.ſ.dixi: atn̄ hoc fallit qn̄ in re ↄfirmabili eſt vitiū non purgabile ēt a principe puta defectū citationis.ita dixit Abb.in.c.ea que.de re iudi.queꝫ ibi in vlti.col.refert ⁊ ſequit̄ do.Feli.allegās ꝓ hoc dictū Hoſt.in.c.j.de trāſac.⁊ ōt de hōc ē tex.in cle.paſtoralis ad fi.ibi:nec predicta ſupplemo:de re iud.⁊ facit no.ꝑbū Jo.and.i ad di.Spe.in ti.de reſcrip.ꝑſentatiōe in.§.ratiōe quoq̄ impetrātis.ver.itē ꝙ impetrauit:vbi dixit ꝙ impetratio fctā ab excōicato eſt nulla ēt ſi impetraſſet de cōſenſu aduerſarij qđ dictū refert ⁊ ſequit̄ do.Feli.in.c.venerabilē.in.j.col.in fi.de except.ibi dicit ꝙ idē dicit do.Ant.in.c.ceterum.in vlt.col.de reſcrip.⁊ vide que dixi.ſ.in ſing.clxiij.incip:ē.crimen falſi.circa fi ⁊ infra in no.hic ſequen.

80 ¶ Tu habes ꝙ curſus tanti tꝑis cuius initij memoria nō extat operatur:idem ꝙ priuilegiū.c.ſup quibuſdā.de ꝟb.ſig. Jllud tn̄ fallit niſi ꝑſcribēs eēt incapax ita ſingult̄ dixit Joā.monachus.in.c.ij.de ꝑben.in.vj.quē ſequit̄ Abb.in.c.cām.de pſcrip.⁊ in.c.quāto:in primo nota.de cōſue.⁊ in.c.nouit.in.xij.col.de iudi.⁊ in c.ad aures.de ꝑſcri.⁊ do.Anto.in.c.peruenit.in.vj.col.de cenſi.⁊ Bal.in.l.oēs in fi.C.de ꝑſcriptio.xxx.an.⁊ Dn̄icus in c.catholica.xj.diſtinc.⁊ Abb.⁊ Joan.de ana.in.c.ad hec.de ſimo.⁊ Car.in cōſil.lvij.inci.ꝓpoſita qđ.⁊ do.Feli.q̄ predicta ponit in.d.c.cām.de ꝑſcrip.in.j.col.ꝟ.ſigna theorică:⁊ vide dicta in ꝑceden ti not.Hippolyt.de Marſilijs.J.U.D.

81 ¶ Aduertas ad vnū ad qđ pauci procuratores ⁊ aduocati animaduerterunt:⁊ ſcias ꝙ oēs ſcripture ⁊ inſtrā vel alie ꝓbationes debent produci parte preſente vel citata alias nō ꝓbāt.iij.q.ix.c.charte.l.iudices.⁊ ibi Bal.in.iiij.nota.C.de fide inſtru.l.ꝓperandū.§.finaſit reus:⁊ ibi no.Ang.C.de iud.no.Bal.in.l.item illa.ff.de cōſtitu.pecu.⁊ Ange.in.l.oīm.C.de teſta.⁊ facit.l.ſi quē.⁊ ibi Bald.C.de teſti.voluit do.Alex.in ↄſ.ſuo.cclxxxiij.incip.Et ſi celeberrime ⁊c.in pe.col.⁊ faciunt dicta per do.Alexan.in conſi.cccxvij.incipiē.Circa id ⁊c.Sed fortius ſcias ꝙ ad hoc vt ſcripture inſtrumenta vel alie ꝓbationes producte in iudicio probēt ⁊ fidem faciāt nō ſolū eſt neceſſe qđ producantur parte ꝑſente vel citata vt iam dixi.ſed eſt etiā neceſſe ꝙ def copia parti cū termino ad opponēdum ita ſingu.dicit Bār.in extrauaganti ad reprimendū ſup verbo de plano:qđ dictū refert ⁊ ſequit̄ Ange.de are.in.§.appellantur:in vltimis verbis:inſtitu.de exceptio.⁊ Lud.ro.in.l.qui ante calēdas.ff.de verb.obli.⁊ idem Lud.ro.in cōſi.ſuo clvj.inci.Honorādē dñe:vbi alle.Bal.in duob⁹ locis approbantē hoc dictum Bar.ꝓ eo allegarētex.i.d.c.char.i.q.ix.qđ dictū Bar.ēt refert ⁊ ſequit̄ Lu.ro.ī ↄſi.ſuo.ccccxix.inci.Jn caſu ꝓpoſito ⁊c.⁊ do.Alex.in.l.fi.in apoſtillis.C.de fide inſtru.que oīa tene mētū:qꝛ vt dixi pauci ad hoc animaduerterūt:⁊ iſta tn̄ quotidie veniunt in facto.Et alias de hoc dicto Bart.⁊ ſequaciū cōſequut⁹ ſum maximum honorē in ciuitate Janue non tn̄ inter ruſticos ⁊ imperitos:ſed ꝑfecto in cetu peritorū:⁊ aliq̄ fuerūt qui admirati ſunt de dicto Bar.dum ſibi illud oſtēdi.Et in hac materia ꝓductiōis inſtrumentorum;vide Gemi.in conſil.xcviij.incip.ſaluatoris ⁊c.quaſi per totum.

82 ¶ Uolo tibi dare aliquas notabiles et vtiles limitatiōes.Tu habes.l.quoties.C.de rei vē.q̄ vult ꝙ ſi vēdita ē res duobus ille preferf.qui eſt in poſſeſſiōe.[Uide Bal.in.l.ſenatus ante fi.C.qui accuſa.nō poſſunt.⁊ Bal.⁊ Alex.in.l.ſepulcri violati.ff.de ſepulcro viola.] Attn̄.d.l.limita primo nō hr̄e locū in feudis:qꝛ ſi datum eſt primo vni aliquid in feudū ⁊ poſtea illud ideꝫ detur alteri ⁊ iſte vltimus apprehēdat poſſeſſionē tn̄ nō obſtante ꝙ habeat poſſeſſionē admittitur primus.Jta per plura iura cōcludit Ludo.roma.in conſilio ſuo.lxx.incipiente.Uiſo themate ⁊c.in.ij.colum.Secundo limita.d.l.non habere locum in perſona eccleſiaſtica vendente quia primus emptor primo habuerit poſſeſſionem.Jta ſingula.dixit Joan.andre.et Hoſtien.in.c.continebatur de his qui fiunt a prela.ſine conſenſu capi.allegant c.cū aut.de iure patrona.⁊.c.cū inter ca

nonicos.de electio.qđ dictū ꝑ valde no
ta.refert ꝛ ſequit̃ Lud.ro.in dicto conſi.
ſuo.lxx.ꝛ illud etiam refert ꝛ ſequit̃ pro
valde notabili.Idē Lud.ro.in cōſil.ſuo
cccxcviij.incip.Circa premiſſam ꝛc.in vl-
ti.colum.vbi dicit ꝙ ratio hui9 dicti eſt
ſm Ioā.andr.qꝛ eccleſia que nutrix ꝛ au
ctrix dꝫ eſſe iuſtitie vt in.c.j.§.ſed diuer-
ſum de alie.feu.nō debet in ſuis contra-
ctibus fraudē adhibere de donatio.c.ꝑ
tuas.de renūtia.cle.cum illuſio:nec ali-
cui laqueū ꝑſtare.xxvij.q.j.C.de viduis.
el.ij.ꝛ illud dictū etiā pro valde not.re-
fert ꝛ ſequitur Ludo.ro.in repeti.aut.ſi
militer.in.iij.char.in.j.col.verſi.duode-
cima.C.ad legeꝫ fal.vbi dicit ꝙ iſtud di
ctuꝫ eſt cōiter incognitū legiſtis ꝛ cano
niſtis.ꝛ illud etiā refert ꝛ ſequit̃ do.Fe-
li.in.c.cū olim.in.iij.col.de re iudi.Uide
tñ do.Alexā.in conſi.ſuo.cxxij.inci.Ui-
* ſo proceſſu ꝛc.in vlti.col.in.v.volu.[Et
in cōſi.lxxxiij.inci.in cā ꝛ lite.in.ij.col.in
vij.volu.]Et do.Feli.in.c.eccleſia ſan-
cte Marie.de cōſti.in.xxiiij.colū.verſic.
ſimiliter per predicta ꝛc.Tertio limita.
d.l.quoties.qñ venditor in prima vēdi-
tione cōſtitueret ſe precario noīe primi
emptoris talē rem venditam poſſidere
nam iſto caſu lꝫ realiter non tradiderit
poſſeſſionē primo emptori ſi poſtea vni
alteri vendidit et tradidit poſſeſſionem
ipſius rei:attñ primus emptor ꝑpter di-
ctam clauſulaꝫ erit potior:ꝛ ita.d.l.quo
ties.non ſolū hꝫ locum in traditione na
turali:ſꝫ etiā in ficta.Ita ſing.dixit Io.
andr.in additio.Spec in tit.de empto.
ꝛ vēdi.in.§.ſciēdū.in.xvj.col.in additio.
incip.Hic dubitatur ſi iſte vendat ꝛc.ꝛ
idem expreſſe firmat Bald.in conſi.ſuo
ccccccvj.incipiē.venditor conſtituit ꝛc.in
iiij.vol.de quo etiā p Bal.in rubr.C.de
contrahē.emp.in.xvj.q.Quarto limita.
d.l.quoties.qñ primo vendita eſſet res
ꝑſone priuilegiate etiam ſi ſcđo empto-
ri eſſet facta traditio:qꝛ tūc prefert̃ ipſa
ꝑſona priuilegiata vt eſt eccleſia vel ec-
cleſiaſtica ꝑſona.Ita dixit gl.no.in.l.ſi-
ne aūt.§.ſi duob9.ff.de publiciana.ꝛ idē
tenet glo.ꝛ Bar.in.l.fin.C.de ſacroſan.
eccle.ꝛ Bart.ꝛ docto.in.d.§.ſi duobus.
Quinto limita.d.l.quoties.non habe-
re locum in pauperib9 chriſti quia ſi ta-
les pauperes primo emerunt:et poſtea
alius emit lꝫ iſte poſterior emptor ade-
ptus fuerit poſſeſſionem ipſius rei atta-
men ipſi pauperes ſunt potiores et pre-
feruntur ſecundo emptori.Ita nota.de
xit Bal.in.d.§.ſi duob9.ꝛ ibi Ang.poſt
eum.Sexto limita.d.l.quoties.non ha-
bere locum in matrimonio:qꝛ ſi vni pro
mittitur puella conſentiens per verba
de pñti ꝛ alteri ſcđo promittat̃ ꝛ trada-
tur vꝫ primus ꝯtractus.tex.eſt in.c.fin.
de ſponſa.quem tex.ad hoc allegat do.
Feli.in.c.j.in.ij.col.vt lite non conteſta.
Itē alias limitationes ad.l.quoties.vi-
de per do.Alex.in.d.§.ſi duobus.ꝛ in.d.
l.quoties.et per Bartha.in repertorio
ſuo.in verſi.emptor primus.Un̄ tñ non
omitto in hac materia:vꝫ ꝙ ſi venditor
tēpore prime vēditionis nullū ius ha-
buiſſet in re ſed poſtea facta ſecūda ven
ditione ꝛ traditione ius ſuperueniſſet
ipſi venditori tale ius ſuperueniens ꝑ-
derit ſecūdo emptori cui facta eſt tradi-
tio ꝛ non primo habenti ſolū titulū em-
ptionis.Ita dixit Ludo.ro.in conſi.ſuo
cclxx.in primis verbis allegat ad hoc
ff.de rei.vendi.l.ſi actio a contrario ſen
ſu ꝛ.l.cū vir prediū.ff.de vſucapio.ꝛ.l.ſi
quis alienā.ff.de actio.empt.ꝛ ad intel-
lectum ꝛ materiā.d.l.quoties.vide An
ge.in conſ.ſuo.xliij.incip.Sindicus ꝛc.
Et vide Bal.in conſil.ſuo.xxxvj.incip.
Factum ꝛc.in.iij.volu.Et vide ad mate-
riam d.l.quoties not.verbum Ioan.de
imo.i repetitio.c.cū ꝯtingat.in.clxxxiij.
col.de iureiurā.relatum a domino Ant.
corſeto.in rub.de iureiurā.in.xliij.priui-
legio iuramēti.An autem.d.l.quoties.
habeat locū in donatione facta duob9
de eadē re dic ꝙ ſic ſm do.Alexand.in
conſi.xiiij.quod incip.circa primum in
fi.in.j.volu.que omnia tene menti quia
alibi forte ita diffuſe nō facile inuenies
ſupradicta.

83 ¶In ore vulgi eſt lex illa manifeſte tur
pitudinis.ff.de iureiuran.que dicit ꝙ
manifeſte turpitudinis eſt nulle iura-
re vel iuramentum referre.Sed licet
plures eam allegent:attamen pauci
ſunt qui eam recte et ſane intelligant.
Ideo

Ideo ſcias tu ꝙ illa lex non intelligit ita
ſimplr ſed tūc demū hʒ locum qñ actor
hʒ aliquā iuris preſumptionē pro ſe ve-
hemētem vel aliqd ſemiplene ꝓbauit q:
tunc eſt turpitudinis manifeſte nolle iu-
rare vel iuramentū referre: ſecus autem
ſi ipſe actor nullā iuris preſumptionem
hʒ pro ſe nec aliqd ſemiplene probauit:
q: tunc reus nō eſt in manifeſta turpitu
dine nolle iurare vel iuramentū referre.
Ita ſing. limitat. d. l. manifeſte. Spe. i tit.
de iura. delatiōe. §. j. ver. ſi aūt actor ni-
hil oīno ꝓbat ꝛc. Pro quo facit optime
qđ voluit. Bal. in. c. fi. quo tpe miles al-
legando Inno. in. c. ſolet. de ſen. excō. di
cēs ꝙ vbi actor nihil ꝓbauit nō pōt iu-
dex aliquid mandare reo ergo nec pote
rit mandare ꝙ iuret vel iuramentū refe
rat: idē dixit ipe Bal. in. l. fi. §. fi. ff. ꝙ me.
cā. ꝛ in. l. cū hi. in. §. ſi ꝑtor. ff. de trāſact.
in prīnc. ꝛ in. l. ictus fuſtiuʒ. in. j. col. ff. de
his q̄ no. infa. [Et in ꝯſil. ſuo. cxlvij. icip.
viſo. in. iiij. vol.] Et hāc partē quā tenet
Specu. in dicto loco ſequit̄ Abb. in. c. fi.
in prin. in. iij. col. ver. Circa predicta que
rit de iureiu. vbi refert illud dictū Spe-
cu. ꝛ dicit ꝙ ex. d. l. manifeſte multi deci-
piuntur credentes ꝙ indifferēter poſſit
actor iuramentū deferre reo. Idē etiā fir
mat ipe Abbas in. c. ij. in. j. no. de clā. de
ſpō. Et pro hac parte optime facit regu
la illa vulgata vcʒ ꝙ actore nō probāte
reus debet abſolui. Et faciūt optime di-
cta per Pau. de caſt. ꝛ do. Alex. poſt euʒ
ibi in. l. ſi patronus. ff. de iureiur. vbi di-
cunt ꝙ vbicūq; habes ꝯ me aliquā exce-
ptionem impeditiuā litis ingreſſum nō
teneor rñdere libello nec lit. conteſt. de
quib⁹ exceptiōib⁹ habet̄ in. l. nā ꝛ poſt-
ea. in ꝓn. ff. de iureiuran. vnde ſi vellē ti-
bi deferre iuramētū vt iures vel referas
aut ſoluas nō cogeris ſubire iuramen-
tuʒ ſicut nec ſubire iudiciū de quo dicūt
fore text. not. ibi: ꝛ in. l. in cōtractibus. §.
illo. C. de nō nume. pecu. Faciunt etiam
pro illo dicto Spec. ꝙ voluit Ludo. ro-
ma. in cōſi. ſuo. cvilj. incip. Idem in pro-
poſita vbi videtur firmare ſaltem tacite
opi. Spec. inquantum allegat Inno. in
d. c. ſolet de ſent. excō. vbi dicit ꝙ quan-
do nihil conſtat iudici ipſe iudex nihil

Singularia

poteſt mandare reo. Sed contra Spec.
ꝛ ſequaces tenet do. Alexan. in. l. mani-
feſte ꝛ conatur reſpondere ad cōtraria.
ideo cogita dictum Spec. fundatum eſt
ſuper regulis iuris: et ſuper equitate et
ego pluries in cōtingentia facti obtinui
ꝛ practicaui dictum Spec. nam ſi nihil
tecum habeo agere videtur duruʒ ꝛ ini-
quum ꝙ poſſis me cogere ad iuranduʒ
vel ad referēdum. Tene etiam menti in
materia iſta q̄ iuramentum nō eſt defe-
rendum in ſupplementum probationis
qñ ſemiplena probatio nō probatur ve-
re vel neceſſario. ſed preſumptiue vel qñ
ipſa ſemiplena probatio eſt eliſa aliqua
preſumptione in cōtrarium. Ita ſingula
riter dixit Lud. ro. in cōſi. ſuo. xcj. incip.
viſis ꝛ percunctatis. in pe. col. ꝛ idem fir
mat Bal. in. l. j. C. qui ꝛ aduer. quos in
ver. ex hoc not. item vide. d. Alex. in hac
materia in ꝯſi. ſuo. liij. incip. in cauſa ver
tente. in. iiij. col. in. j. volu. vbi inter cete-
ra dicit ꝙ iuramentū in ſupplementum
probatiōis non tantū venit deferendū:
vbi eſt ſemiplene probatū ſed etiam vbi-
cunq; actor hʒ pro ſe tales teſtes qui ſo-
lum preſumptionē inducāt vel aliquas
coniecturas ꝓpter quas iudex inducat̄
ad ſuſpicandū vel opinandū pro parte
actoris. allegat ad hoc no. in. c. tam lite
ris. de teſt. ꝛ Barto. in. l. admonendi. in
v. col. verſi. poſt limitationem. de iureiu-
ran. ꝛ Bald. poſt Iaco. de are. in. l. fun-
dum. C. de rei. ven. Et teneas etiam men
ti quod dicta lex manifeſte reſtringitur
ꝛ limitatur niſi ſit elapſum tempus. naʒ
elapſo tempore ſeu termino iuris nō eſt
manifeſte turpitudinis nolle iurare nec
iuramentum referre tex. ꝛ ibi Bald. qui
cum ita ſumat in. l. in contractibus. in. §.
valet. C. de non nume. pec. Que omnia
tene menti quia vero quotidiana ſunt ꝛ
ꝛ vtilia: vt de ſe patet.

84 ¶ Princeps in dubio non videtur vel-
le vti plenitudine poteſtatis ſecundum
Ioan. and. in. c. innotuit. de elect. Inno.
ꝛ Ioan. and. in. c. dudum. de decimis: et
Bald. in. l. bonorum. C. qui admittit ꝛ
Angel. in. l. bene a zenone. C. de qua-
drien. preſcript. ꝛ ſecundum docto. in. l.
ꝙꝙ. et. in. l. in teſtamento. C. de teſt. mi-

li.de quo etiam per Alexan. conſil.lx.in
vii.colum.in.ii. vo.⁊ in conſil.lxxxvii.in
iii colum.in eo.volu.⁊ in cōſi.cxii.in fin.
iiii.colum.⁊ in conſi.ccxv.incip.Nec ar-
* guendi in.iii.colum.in eo.volum.[Uide
tū An.ro.in ſing.781.inci.dixi als.]Te-
ne tamen menti.ꝙ quando princeps fa-
cit actuȝ qui poteſt fieri abſ꜖ plenitudi
ne poteſtatis nunꝙ̄ preſumitur vti ple-
nitudine poteſt. Sed quādo princeps
facit actū q̄ nō poteſtatis valere:niſi fiat
de plenitudine poteſtatis tunc in du-
bio princeps p̄ſumitur vti plenitudine
poteſtatis:vt actus potius valeat ꝙ̄ pe-
reat.Iſtud fuit ſingulare dictum Pau.
de ca.in conſi.ſuo.cclxxxiiii.incip.In fa
cto preſenti non intendo adulari.⁊ idem
dixit ipſe Pau.de ca.in.l.ex impfecto.C.
de teſta.⁊ cum refert ⁊ ſequitur do.Alex.
in.l.ii.C.de teſta.mili.in ver.iuxta predi
cta ⁊c.Et do.Feli.in.c.i.in prin.ix.col.de
conſtitu.⁊ in.c.cum inter priorem.de ex-
cep.in.v.colū.in princi.⁊ in.c.in cauſis.
in.iiii.colū.circa.fi.de re iudi.⁊ do.Alex.
in.l.ideȝ vulpianus.§.ſunt ⁊ alii in ſuis
* apoſtillis.ff.de excuſa.tu.[Idem in ſimi
li dicit Bemi.in cōſi.ſuo.xvii.inci.Pro
declaratione in fin.i.col.⁊.d.Phlip.de
cius in conſ.cxl.in.ii.colum.⁊ faciunt in
ſimili dicta per.d.Philip.deciū in con
ſil.lxxvii.incip.Uiſo puncto.in.fi.i.co-
lum.⁊ illud conſi.in.iiii.colum.refert et
ſequitur Pau.de quaſt.in.d.locis.⁊ idē
dixit Alex.in conſil.xcii.inci.perſpectis
in.viii.colum.in.vi.volu.⁊ Decius in
conſi.cclxxxix.incip.non eſt.in pe.colū.
in fi.⁊ vide.s.in ſingu.36.incip.cla.⁊c.
circa fi.]Idem videtur firmare Barto.
in.l.preſes.C.ſi ſeruus vel liber.lib.x.⁊
Oldra.in conſi.ſuo.cccxxxii.incip.Ad
idem.in.ii.colū.in prin.v.Do vnam ſo-
lutionem.Idem etiam firmat Pe.de an
cha.in conſi.ſuo.ccxciiii.inci.Ultra alia
ſolenniter.circa me.pro quo dicto opti-
me faciunt dicta per Soci.in cōſi.cxxx.
incip.Uiſa contingentia ⁊c.in.iiii.colū.
⁊ que ego dixi.in.l.i.§.ſi ſeruus.in.iii.co
lū.ff.de queſtio.Et pro predicta doctri-
na faciunt dicta per Pet.de ancha.in
conſi.ſuo.cccxxxvi.incip.Uiſo diligen-
ter ⁊c.ante fi.⁊ per eundeȝ in cōſi.lxviii.
incip.Contra donationem factam in.v.
colum.verſ.Licet ergo cauſa.Et faciunt
optime dicta per do.Alex.in cōſi.ſuo.i.
incip.Circa.primū.in.iii.colum.in.fi.in
ii.volu.⁊ per Ludoui.roma.in cōſi.ſuo
cccxii.incip.In caſu ppoſite circa prin.
Uide tamen notabilia verba dñi Feli.
in.c.cā in q̄.in.vii.colū.extra de reſcript.

85 ¶Tu ſcis ꝙ propter ſterilitatem fit re-
miſſio canonis ꝙ propter ſterilitatem
de loca.l.lȝ.eo.titu.l.ex conducto.in.§.
fi.⁊.l.ſi merces.§.vis maior.ff.loca.Sed
ſcias ꝙ non tantum eſt fienda remiſſio
propter ſterilitatem ſed etiam quando
percepti ſunt fructus ⁊ ſine culpa colo-
ni propter vitium territorii in quo ſunt
nati ſunt corrupti vtputa quando vinū
eſt verſatum taliter ꝙ in totum proiici-
tur ⁊ ex eo nullum pretium inuenitur:
Ita no.dicit Hoſti.in.d.c.propter ſteri
litatem.quem ibi ſequitur Ioan.de imo.
in.xviii.colum.in ver.In glo.potuit oc-
currere ⁊c. ꝙ eſt ſumme not.ſecundum
Imo.ibi.Sed ego valde dubito de hoc
dicto ppter.tex.in.l.ex ꝯducto.§.ſi qua
tamen ⁊ ibi Barto.ff.loca.vbi habetur
ꝙ propter vitioſitatem fructuuȝ non fit
remiſſio canonis.Ita dicit ibi Barto.⁊
idem tenet ipſe in.l.ſi merces in.§.vis
maiore.titu.⁊ Bald.in.l.licet.in.vii.q.
Ideo cogita.C.e.Et vide Soci.in ſuo cō
ſi.c.incip.In cā Baptiſte.circa fi.

86 ¶Statutum fit a principe vel a ſupe-
riore ꝙ qui portauerit frumentum extra
ciuitatem cadat in penam amputatio-
nis manus modo quidam portauit fru-
mentum extra ciuitatem pro vſu ſuo an
cadat in penam dic quod non.iſtud fuit
ſing.verbū Io.de imo.in.l.cetera.§.fi.ff.
de leg.i.⁊ idem dixit Bal.in.l.cum pro
ponas.C.de nau.feno.pro quibus faci-
unt dicta per Ang.poſt Guliel.de cu.
in.l.preſidis.ff.ſi cer.pet.vbi idē dicunt
⁊ faciunt dicta p Albe.de roſa.in.l.ii.in
xii.col.C.de ſum.tri.⁊ fi.cath.⁊ per dec.
in.l.ſi quis poſthac.C.de edifi.priuatis.
et i.l.ii.i prin.ff.ſi cer.pe.Et ſcias ꝙ hoc
caſu ſtabitur iuramēto portātis bladuȝ
extra ciuitatem an portauerit pro vi-
ctu ſuo nec ne ita dixit Ioan.de imo.in
dicta.l.cetera.§.finali ⁊ Bal.in.d.l.cum

pponas. [Vide Bal. in reperto. in verbo gabella. in .j. verſi.] Sed iuxta p̄dicta quero cõſtat ex p̄dictis doctrinis ⁊ iuribus q̄ extrahens frumentũ pro vſu ſuo ſtante p̄dicto ſtatuto nõ cadit in penam modo pone aliq̄s extraxit frumẽtũ pro vſu ſuo. ⁊ poſtq̄ extraxit mutauit ppoſitum et illud vendidit: an hoc caſu incidat in penã ſtatuti dicas q̄ non: ita ſingu. dixit Alber. de roſ. in .j. pte ſtat utorũ. q. lxxix. inci. Itẽ quero ſtatuto cauet q̄ de rebus ⁊c. ⁊ idẽ etiã ipſe tenuit in .ij. parte ſtatu. q. xxvj. inci. Predicta etiã q̄ profecto eſt
*valde no. [Idẽ tz. Bal. in .l. j. §. cũ queritur. ff. de exerci.] Et vide in ſimili Bal. hoc tenẽtẽ in cõſil. ſuo. clxxxvj. inci. Decreto dñi. in .j. vol. Et adde etiã in materia pprij vſus de quo. ſ. dixi. not. verbũ vcz q̄ ſtante ſtatuto q̄ pro vno quoq̄ equo trãſeũte p ciuitatẽ aliquã debeat ſolui tñ pro gabella q̄ hoc caſu non dz ſolui pro equo quẽ quis equitat pro vſu ſuo. ita ſing. dixit Pe. de anch in conſi. ſuo. cclxv. inci. Premittẽdũ eſt ⁊c. q̄ ola tenementi q̄ ſunt quotidiana et vtilia.

87 ¶ Licet ficte contumax poſſit a ſententia diffinitiua intra .x. dies a tẽpore ſententie cõputãdos appellare: vt habetur in cle. cauſam. de elec. ⁊ in cle. ſi ante. de dolo ⁊ cõtu. Tene tñ menti: q̄ ea q̄ fiunt poſt .x. dies a tpe prolationis ſententie ⁊ ante interpoſitionẽ p̄dicte appellationis per iudicẽ ſeu executorẽ valent ⁊ tenent nec poſſunt reuocari p viã attentati ſeu nullitatis ſed bene poterunt reuocari p viã iniuſtitie docto. ⁊ cognito de bocini cauſa appellationis. Ita ſingulariter dicunt domini de rota in ſuis deciſionibus nouis in deciſ. ccclij. incip. Licet ficte ⁊c. quã doctrinã vidi alias practicari: Venetijs a quodã delegato apoſtolico in quadã cã nõ parui momenti.

88 ¶ Stãte ſtatuto q̄ cõ laudũ vel cõ ſniam non poſſit opponi aliq̄ exceptio tñ hoc caſu nõ vr̃ phibita facultas implorãdi officiũ iudicis vel hñdi recurſum ad ſuperiorẽ ſaltẽ vbi ps altr locupletaret cum aliena iactura. Ita habet in .l. plane. ⁊ l. fi. ff. de pet. here. ⁊ vtrobiq̄ hoc firmat Bal. ⁊ Ange. ⁊ voluit. d. Ant. in c. itẽcũ ps. de reſti. ſpo. ⁊ Io. de imo. in .l. fin. ff. a quibus app. nõ lz. ⁊ Pe. de anch. in repe. c. canonũ ſtatuta. de cõſti. ⁊ in cle. j. de ſeq̄ſtra. poſ. ⁊ fruc. ⁊ Bart. in .l. j. §. parui. ff. q̄ vi aut clã. Et voluit Lud. ro. in conſi. ſuo. cccxxv. incip. Quo ad primũ. in vlti. col. vbi dixit q̄ q̄uis aliqua conſtitutio tollat et excludat generaliter quodcũq̄ remedium nunq̄ tamẽ intelligitur excludere implorationẽ officij ſuperioris qui conſiderata equitate eius officiũ ⁊ auxilium debet annuere allegat. l. j. §. q̄rũ. ff. de ſepara. ⁊. d. l. plane. ⁊. l. fin. de peti. heredi. allegat etiam text. in .l. iiij. §. j. ff. de fideicõ. liber. ⁊. l. ij. §. ſi bonorum. ff. ad tertul. ⁊ glo. in .l. ij. in §. expectãdi. ſup verbo repudiauerit. de bono. poſ. ſecũdũ tab. Idem expreſſe firmat Pet. de ancho. in cõſil. ccix. incip. Iudex in .ij. col. ⁊ Abba. in c. ex literis. in .ij. col. de in integ. reſti. Ioã. de imo. in .l. ex conſenſu. §. fi. ff. de appel. ⁊ Pau. de liaza. in cle. j. de ſequeſtra. poſ. ⁊ fruc. et Rapha. Fulg. in cõſi. clxvij. inci. Viſis ⁊c. ⁊. d. Alex. in cõſi. ſuo. ccccxxxv. inci. In cã dñe Bartholomee in .j. col. ⁊ in .l. fi. in antepe. col. C. de edic. diui adria. ⁊ in cõſi. ſuo. cxiij. incip. Viſo ⁊c. circa fi. in .v. vol. pro quibus faciunt dicta per Barto. in .l. fi. in fi. C. de ſentẽ. ⁊ in .l. fi. C. de tẽp. app. ⁊ dicta p Bal. in c. j. §. fi. in .ij. col. quo tẽpore miles ⁊ dicta p glo. in .l. fin. C. vt lit. pen. ⁊ q̄ habent in aut. que ſupplicatio. C. de preci. impe. offe. ⁊ p Bald. in .l. nemo. C. de iuriſdi. om. iudi. et per domi. Anto. in c. paſtoralis. de appel. et per Angel. in .l. j. C. de ſenten. prefect. preto. et per Ioan. de imo. qui melius et latius ceteris loquitur in conſi. ſuo. cxlv. incip. Viſis ⁊c. cum duobus conſilijs ſeq̄ntibus. et ibi etiam in conſil. ſuo. cxliij. de quo etiam ego latiſſime ſcripſi in conſi. meo. xxxiij. incip. Super eo. in vlti. char. Sed operepretium eſt ſcire in caſibus in quibus habet locum talis recurſus et obtinetur quomodo tunc ipſe recurſus regulabitur in quo dicas q̄ regulabitur ſecundum q̄d regulatur appellatio quantum ad tẽpus exercitij ⁊ terminationis eius. Ita ſing. dixit Bald. in tractatu ſuo ſuper ſtatutis in verſicu. Statutum. in .vſ. verſi. incip. Statutũ q̄ permittit. [Vnper

inueni Bal.⁊ Ang.idē tenentes in.l.ſ.ꝑ
gl.ibi.C.de ſentē.ꝑfect.ꝑto.⁊ vide Bal.
in.l.etiā.C.de iure do.ad fi.]ꝙ tene men-
ti qꝛ nō memini me hoc legiſſe alibi de
qua materia plenius dixi in.l.ij.in.iij.
char.in.ſ.col.C.de execu.rei iudi.Et in-
tra q̄ꝫtum tp̄s poſſit qui grauat habere
recurſum ad ſuperiorē.Uide do.Joan.
Baptiſtam de cazalupis in ſua repet.l.
oēs populi.in.xcij.col.in fi.ff.de iuſti.et
iure.et vide.j.in ſingula.cclxxxix.incip.
* dolꝰ.[Et vide do.Pari.de puteo in ſuo
trac.de ſindi..in.xviij.char.in.ij.colum.
89 Solutio ſpontanea purgat vitiū vio-
lentie adhibitum tempore promiſſiōis.
l.ij.C.ꝙ met.cauſa cū ſimilibus.Scias
tamen vnum ꝙ nunq̄ ſoluens intelligi-
tur approbare promiſſionem preambu-
lam quando ſubeſt aliqua cauſa ex qua
neceſſitabat promiſſor ad ſoluendū:pu-
ta qꝛ iurauit.nā iſto caſu ſi ſoluit nō di-
citur purgatum vitiū violētie preceden-
tis tēpore promiſſionis.Ita ſingu.dixit
Ang.in.d.l.ij.in fi.verbis.C.ꝙ met.cau-
ſa.dicens hoc ſentire glo.ibi.Et ſubdit
ꝙ ſi ex forma ſtatuti contra inſtrumen-
tum guarentigie non poteſt opponi ex-
ceptio doli vel metus ꝙ ſi quis promit-
tit ꝑ metum ꝑ inſtrumētū guarentigie ⁊
deinde ſoluit nō videt approbare dictū
inſtrumentum ꝙ dicit ibi Ang.eſſe no-
ta.dignum:⁊ idem voluit Bar.in.l.j.§.
hoc interdicto.ff.ꝙ vi aut clam.⁊ do.Fe
li.in.c.ꝙ ad conſultationem in.v.col.de
re iudic.Et faciunt dicta per Joan.de
imo.in conſil.ſuo.cxlvj.incip.In cauſa
nauis.in.iij.col.verſi.ſecūdo pōt dici.⁊ in
cōſil.cxliij.incip.Cepit dubitari.et vide
etiam dicta per do.Feli.in.c.cum.m.in
xij.col.poſt prin.de conſti.⁊ ꝑ Bal.in.l.
nouiſſime.ff.ꝙ fal.tuto.aucto.
90 Fauorabiliores ſumus ad liberandū
q̄ ad condemnandum.l.arianus.ff.de
actio.⁊ obl.l.fauorabiliores.ff.de regu.
iur.l.abſentem.ff.de penis cū ſimilibꝰ.
* [Uide.j.in ſing.cclxiij.incipi.monitus.]
Et ideo dixit multum no.Jmo.in.c.no
nit.de offic.deleg.ꝙ licet legatus exiſtēs
extra prouinciam non poſſit excommu-
nicare niſi faciat de conſenſu dioceſani
tū poteſt excommunicatum abſoluere.

Item dicit etiam ꝙ poteſt conferre pre-
bēdas:⁊ ꝙ ſi due prouincie ſint ſibi com
miſſe qđ negotia vnius poteſt in alia ex
pedire quod dictū refert et ſequitur pro
nota.Ange.in.l.ij.ff.de offi.preſidis que
oīa nota ad materiā ſeu limitationem.l.
fi.ff.de iuriſ.om.iudi.Et ad p̄dicta etiā
facit qđ voluit Sali.in.l.fi.in vlti.col.C.
de qōnibus.⁊ do.Franc.de are.in.c.fra-
ternitatis.de teſti.in.viij.char.vbi dixe
rūt.ꝙ licet in criminalibꝰ nō obſtet pu-
blicatio:tū hoc nō procedit vbi petitur
noua examinatio ad offenſam qđ dictū
refert et ſequit do.Feli.in.c.cū clamor.
in.iiij.col.circa me.de teſti.vbi etiā pro
hoc allegat not.verbū do.de rota.ꝙ ibi
per te videas de quo latius dixi in.l.j.in
§.fina.in.ij.not.poſito ibi a Bart.ff.de
queſtionibus.⁊ vide etiam Bal.in.l.fi.
in vlti.col.ante fi.C.de ꝓba.Tene men-
ti rogo quia ſingularia ſunt et lucroſa.
91 Regulariter ad hoc vt q̄s dicat con-
tumax requiritur trina citatio vel vna
peremptorie vt habetur in.l.conſenta-
neum.C.qūo ⁊ qū iudex.⁊ in.l.tres de-
nunciationes eo.tit.Scias tū ꝙ vbi ci-
tatur perſona potens ſufficit vnica cita-
tio etiam non peremptoria.Ita ſingu.di
xit Jo.An.in.c.non minus.de immu.ec-
cle.quem ſequit.Bal.in.c.j.in princip.
in.col.ij.de milite vaſal.qui contu.eſt et
do.Feli.in.c.in nomine dn̄i in.v.col.de
teſti.⁊ vide q̄ dixi ſupra in ſingulari.liij.
incipiente.Ad hoc vt quis cōſtituat ⁊c.
92 Licet teſtis ſit inhabilis tū ſi eſt roga-
tus a partibus creditur ſibi gloſ.eſt ſin-
gularis in.§.⁊ licet.in aut.de teſti.in verſ.
etiam ſupplicijs.ꝙ ſequitur Bald.in.l.
parētes.C.de teſti.⁊ in.c.in nomine dn̄i
in.ſ.col.de teſt.⁊ Bar.in.l.ad teſtiū.§.ſ.
ff.de teſta.⁊.d.Alex.in cōſi.ſuo.cclxxviij.
inci.Ponderatis verbis.in vlti.verbis
Et dixi in.l.ſ.in.§.ad qōnem.ff.de qōni-
bus.[Uide Alex.in conſil.xciij incip.re-
petitus in cauſa in pe.colū.in.vj.vol.et
in conſi.cij.incip.ſuper primo ⁊c.in vlti-
mis verbis.in.vij.volu.]Quod intellige
niſi eſſet inhabilitas per partes non re-
miſſibilis:ſm theoricā Bald.in.l.ſi q̄s
teſtibus in vlti.colū.C.de teſtib.Et ideo
dixit no.Joā.and.in addi.Spec.in titu.

de teſte. §. ſepe. in. I. addi. q̄d teſtis inhabilis poteſt cōſenſu partium habilitari et idē voluit ipſe Jo. an. in. d. tit. de teſte. §. I. ver. Quid ſi vidit. et. d. Ant. et Joā. de imo. I. c. cū dilect9. de ꝯſuetudi. et. d. Ant. in. c. bone. de poſtu. prela. et alex. in cōſi. cxxij. in. iij. col. I. ij. vol. Scias tū ꝙ licet q̄ñ partes conſentiunt in teſtē nō̄ poſſit aliquid ꝯ eum opponere per ſupradicta tū iſtud eſt verum q̄ñ conſentiunt in perſonam et in dicto teſtis. ſecus ſi cō ſentiunt in ꝑſonam tm̄ / q2 tūc pſt oppo nere dicto ſuo. ita ſingulr dixit Bal. in l. in bonefidei. in pe. colū. ver. dubitatur de vno. C. de rebus creditis. q̄d dictū ꝑ mirabili refert et ſequitur. U. J. monarcha. d. Feli. in. c. veniens. in. viij. colū. extra de teſti. Aliud etiam in hac materia tene menti vez ꝙ nedum teſtes inhabiles conſenſu partium pſſt habilitari: ſed etiam atteſtationes inualide pſſt ratificari conſenſu partiū. ita ſingulariter dixit Innoc. in. c. cum cām. extra de teſti. quē refert et ſequit Salic. in. l. ſi quis teſtibus. §. de teſti. in. I. col. et idē tenet. d. An. in. c. fraternitatis. in. I. col. extra de teſti. que omnia ſunt nota digna.

3 ¶ Iudex lz ſine indicijs non poſſit aliquem ponere ad tourrā alias puniat. vt. l. I. ff. de queſtio. tamē iudex ſine indi cijs pōt capi facere et carcerare aliquē et non cadit in penam. ita eleganter dixit Bal. in l. et ſi cert9. ff. ad ſille. et Bal. in. l. ij. C. de his qui latro. et Ange. in. l. item apud labeonem. §. q̄ōnis. ff. de iniurijs. et Ang. in aut. vt iudi. ſine quoquo ſuffra. in. §. ſcientes. et ideo dixit Sali. in l. nullus. C. de exhiben. reis ꝙ in maleficijs iudex ſtatim poteſt capere malefactorē prehabita aliquali informatione. Et iſta procedunt in criminalibus: ſec9 aūt in ciuilibus quia in illis nō eſt incipiendū a captura alias poſſet agi actione iniuriarū. de quo per alexā. in conſil. xvij. inci. requiſitus in cauſa. in pe. col. I. I. vol. [Ad materiam iſtam vide Catal. in ſuo tracta. ſindic. in verſi. cccccxxi. incip. adde ꝙ qui facit. et. d. Philip. decium in conſi. ſuo. clxxxix. incipi. letatus ſum. in vlt. col. in fi.] Et iſta tene menti ad excuſandum iudicem in ſindicatu ego alias dum eſſem vicarius generalis et ſindicator officialium ducis Alexādri olani habui hoc in facto in ciuitate Tortone in quodam iudice Haſtenſe cui dabantur graues accuſationes per vnum ciuē quem ipſe capi fecerat pro maleficio et carceraret ego tandem eum ſententialiter liberaui. Hyppolitus de Marſi. J. U. D.

94 ¶ Tu habes legem edē. C. locati: q2 diſponitur ꝙ dñs rei locate pōt rem alteri locatā propter ſuam neceſſitatē ad ſe aduocare. Sed ego vellē ſcire q̄d in re data in emphiteuſim an dñs eodē modo poſſit propter eius neceſſitatem illā ad ſe aduocare et certe videt dicendū ꝙ ſic nā ꝯtus locationis et ꝯtus emphiteuticus multū fraternizāt vt habetur ꝑ ſcribentes in. l. I. C. de iure emphi. et etiā q2 eadem videtur rō in vno caſu ſicut in alio. Attn̄ cōtrariū ſing. determinat Jo. an in addi. Spe. in ti. de loca. in. §. nunc aliqua. in ver. iiij. et c. ꝙ dictū pro valde not. refert et ſequit. d. Jaſ. in. l. I. in fi. ix. col. C. de iure emphi. q̄d eſt multū notā dum ad materiam. d. l. edem. C. locati.

95 ¶ Contractus cenſualis differt a ꝯtu emphiteutico de quo per docto. in. l. I. C. de iure emphiteu. et per Alex. in cōſi. ſuo xxiij. in. iij. col. in. ij. vol. Et ideo ſcias ꝙ ille qui tenet ſoluere cenſum licet ſtet ꝙ non ſoluat per bienniū vel etiā per centū annos nō tn̄ cadit a iure ſuo vel a re cēſuali. tex. eſt cū glo. in. c. cōſtitutus de religio. do. et no. Bart. in. l. I. §. I. ff. de publica. et Bal. in tit. de pace cōſtā. in ver. ꝑſoluere ſi ctum et in aut. ei q̄. in pe. char. ver. quero pone ex cōceſſione principis. C. de bo. aut. iudi. poſ. et Jo. de imo. in. c. propter ſterilitatē. in vl. char. in. I. colū. ver. item aduerte. extra de loca. et voluit Imo. in. c. ad audientiā. el. ij. de reb9 eccle. nō alie. vbi facit magnum feſtū de hoc et dicit ꝑpetuo menti tenendum / q2 quotidie contingit de facto et idem tenet do. Bart. ſoci. in cōſi. ccviij. incipi. Viſis actis. in vlt. col. [et in. l. I. in. xliij. colū. in fi. eo. ti. alias in. xl. col.] vbi alios allegat hanc partem tenentes. [Idem dixit Bald. in cōſi. ccccvi. incipi. talis eſt conſuetudo in. iij. volu. Sed quero pone reperitur quoddam inſtrumentum

In quo dicitur q titi9 promiſit dare om ni anno tali monaſterio vnum ſaccum frumenti ⁊ non dicitur tanq̃ emphiteu ta vel tanq̃ cenſuarius nec alio modo nunquid iſte titius ex ceſſatione ſolutio nis per biennium poterit expelli in quo dicas q nõ quia hoc caſu in dubio ma gis pſumetur cõtractus cẽſualis q̃ em phiteuticus vt ipſe Titius non cadat a iure ſuo. ita dixit ſingu. Alber. de roſa in l. ij. in. vij. col. verſi. quid de q̃one a me queſita. C. de iure emphi. quã doctrinã pro valde not. refert ⁊ ſequitur do. Iaſ. ibidem in xv. col. vbi dicit q moue ipſe Alber. per. d. c. conſtitutus ⁊c. ⁊ idẽ etiã tenet. d. Iaſ. in. l. j. in prin. xv. col. de iu re emphi. vbi videas. [Uide. d. Philip decium in conſi. cxxxviij. in. ij. col. ⁊ in cõ ſi. cxlvj. in. j. col. ⁊ in conſi. clxxiij. incip. non fuiſſet in. j. ⁊. ij. colũ. ⁊ vide. ſ. in ſin gu. ccccxlvj. incip. magna profecto. ⁊c.]

96 Renũcians generaliter omnibus ex ceptionibus nõ intelligitur renunciare ⁊ excludere exceptionem q̃ habet omnium ex facto aduerſarij: caſus eſt nota. in. l. qui officij. §. fin. ff. de contrahen. empt. quem ad hoc pro not. allegauit Lud. ro. in conſi. ſuo. cccclxxij. incip. in eo q quri tur. vbi dicit q pro hoc etiam facit tex. in. l. cum proponas. C. de nauti. fenore. Hippo. de Marſi. I. U. D.

97 Fama ſola nõ facit indicium ad tor turã cõtra aliquẽ. ita dixit Ioã. and. in addi. Specu. in tit. de proba. §. videndũ. verſi. xiij. iuxta ſi. addi. idẽ tenet Bal. in l. milites. C. de q̃onibus ſequẽs Cy. in. l. ſi. eo. titu. Idẽ firmat Ioã. and. in addi. Specu. inti. de notorio crimine. §. fama. ſuper ver. caſus. in ſi. addi. quẽ refert et ſequitur do. An. in. c. tertio loco. in pen. col. extra de proba allegans etiam Ioã. and. in. d. §. videndum. ⁊ in. c. veniens el. j. in. iij. col. de teſti. Et hanc partem tenet Ange. de are. in tracta. maleficio rum in verbo. fama publica. in verſi. ⁊ pn famę. idem etiã Bal. in addi. Spec. in titu. de ſenten. in vlti. col. ⁊. d. Alexan. in conſi. ſuo. v. in. ij. col. in prima pte cõ ſiliorum ⁊ hanc credo communem opi nionem de qua etiam per Bart. in. l. de minore. §. tormẽta. alias in. §. plurimus ff. de queſtionibus. per Abb. in. c. j. in ſi. de purga. cano. per Inno. in. l. ſi. in vlti. col. ff. de heredi. inſtit. per Bal. in. c. j. §. iniuria. de pace iura. Bart. in. l. ſi. ff. de queſtio. per Abba. in. c. cũ in cõtempla tiõe. de reg. iur. per do. Dominicũ poſt glo. in. c. nullus. in fine. xxiij. diſtin. per Bal. in. l. ſi quis ex argentarijs. §. j. ff. de edendo per do. Anto. ⁊ alios in. c. cum oporteat. in. ij. col. de accuſa. per Abb. in. c. j. in. j. col. de depoſito. per Bald. in. l. iij. §. eiuſdem. ff. de teſti in ſuis ad di. Et dixit nota. Bal. in ſuo cõſi. cclxxv. inci. ad euidẽtiam. in. j. col. in pmo vo lu. q ſi fama eſt adeo nuda: q nulla ha beat argumenta perſe ⁊ per famam q̃s torqueretur ⁊ confiteretur ⁊ perſeuera ret in confeſſione q talis confeſſio non valeret. Iſtud tamen q fama non eſt ſuf ficiens indicium ad torturam limita nõ procedere nec locum habere in fama vehementi: quia talis vehemens fama eſt ſufficiens indicium ad torturam. ita ſingulariter dixit Barto. in conſil. ſuo cxcj. incip. domino paci de Burgo ſan cti ſepulchri: ⁊ idem tenet Bald. in. c. j. §. furtum. de pace iura. firman. in. v. col. verſi. ſed nunquid ex tali confeſſione. et volunt aliqui moderni in. d. l. de mino re§. tormenta. ⁊ hoc etiam tenet do. Fe li. in. c. veniens. in. v. colum. verſic. limi ta tertio. extra de teſti. licet non alleget. Bart. in. d. ſuo conſi. ſed alia allegat de quibus ibi per eum. Item limita, etiam q fama non facit ſufficiens indiciũ ad torturam fallit niſi conſtet q ipſa fama habuerit originem ab honeſtis perſo nis: nam tunc bene facit indiciũ ad tor turam: ita videtur tenere Bal. in. c. j. §. item ſi vaſallus. de cõtro. inueſti. in vlti. ſtu. in vlti. col. idem etiã voluit Salic. in l. ea quidẽ. poſt Bal. ibi in materia fa me. C. de accuſ. q etiã videt pbari ex tex. in. c. qualiter. el ſecundo. de accuſa. ⁊ in l. nuleo. §. mulier. ⁊ ibi Bart. ff. de adul. que ei a tene mentis q quotidiana ⁊ nõ ſunt adhuc duo menſes quibus iſta ha bui in facto in quadam cauſa capitali. Et alias etiam habuim cõtingentia fa cti dum eſſem capitaneus vallis lega ni ⁊c. Que autem dicatur vehemẽs fama,

dic q̃ hoc relinquit arbitrio iudicis ſm Bar. in. d. cõſilio. cxc j. circa fi. et firmat etiam Bertha. in verbo fama. in. iij. colum. in. j. verſi.

98 ¶ Laicus cõtra clericũ nõ admittit in teſtẽ in. cauſa criminali ita habet in. c. veniens el. j. de teſti. ij. q. vij. c. laicos. et ibi gl. et c. ſe. probatur etiã in ar. in. c. fi. de teſti. cog. et hac partẽ tenet Spec. in titu. de tene. §. j. ver. item q̃ eſt laicus et habet p Abb. in. c. de cetero de teſti. et voluit Jo. an. in. c. p̃laris. de homi. in. x j. in ver. querelaꝫ. Scias tñ q̃ licet laicus nõ admittat cõtra clericũ in cauſa criminali illud eſt verũ ad plenã probationẽ faciendã: ſecus tñ eſt quo ad indiciũ quia dictum laici facit indicium ad torturaꝫ contra clericum: ita ſingu. dixit Abb. in c. de cetero. extra de teſtibus. Et ibi. d. Feli. q̃ dictũ refert et ſequit. d. Alex. in. l. maritus. ff. de qõnib9. Pro quo facit qđ voluit Bar. in. l. fi. in. fi. ff. de iin lite iur. vbi dixit q̃ quotieſcunq̃ probatio probat in ciuilib9 in criminalib9 facit indiciuꝫ ad torturã ſed clarũ eſt q̃ in ciuilibus teſtimoniũ laicorũ plene probat contra clericũ ergo iteꝫ ſcias etiã q̃ licet laici non admittant ꝫ clericos in criminalib9 vt dictum eſt: tñ admittuntur ad probandaꝫ famã cõtra clericum. Ita dixit. d. An. in. c. tam literis in vlti. col. extra de teſti. de quo latius ego dixi in repe. mea. l. fin. C. de proba. in. ix. char. vltra medium. vbi videas. Et etiam feci mẽtionẽ de predicta doctrina. Abb. in. d. c. de cetero. in. l. maritus. ff. de queſtiõibus in illa qõne: an teſtis qui nõ dꝫ examinari examinatus faciat indiciũ. [Adde etiam q̃ mutilatis membris vel corpore vitiati non poſſit teſtificari ꝫ clericos in cauſis criminalibus. ita dixit Abb. antiquus in. c. j. de exce. quẽ refert. et ſequit Bal. in margarita in verbo mutilati. et ideꝫ dixit gl. in. c. j. iiij. q. iij. in vlt. gl. in fi.]

¶ Priuilegiatus cõtra pariter priuilegiatũ nõ vtit priuilegio vt habet p Bar. in aut. quas actiones. C. de ſacr. ſan. eccle. et in. l. ſed milites. in prin. ff. de excu. tut. in lec. Nico. de neapo. et in. l. verum §. fi. ff. de mino. et in. l. j. C. ſi adducer. fiſcũ et Alexã. in. l. ſi ne apud. ff. de mino. et per cano. in. c. ad aures. de p̃ſcrip. Et per. d. Feli. in. c. in p̃ñtia. in. xiij. et. xv. colũ. de proba. et in. c. cum pro cauſis in prin. de ſen. excõ. Et ideo tene mẽti q̃ ſi pauper petit ab eo: qui a iure priuilegiatus eſt vt nõ teneatur vltra q̃ facere poſſit obtinebit actor pauper replicãs de inopia contra exceptionem inopie per. l. ſed et milites. in prin. ff. de excu. tuto. et quia exaudiendo reũ pauperẽ eſſet cooperire vnũ altare et aliud detegere contra. c. cum cauſam de preben. Iteꝫ qꝛ creditor hꝫ duo iura. ſ. actionem et replicationeꝫ et debitor hꝫ ſolam exceptionẽ ergo p̃ferendus eſt actor tanq̃ hñs plura iura vt habet in aut. de cõſangui. et vteri fratribus. § j. ita ſingula determinat Guilel. de cu. in. l. ſi quis. ff. de pac. et Albe. de roſ. Bal. et Pan. de ca. ibi ex quo infert ibi Bal. not. q̃ ſi mulier inops nondum ꝯſummato matrimonio ingreditur religionem et repetit dotem datam marito qui allegat ſe inopẽ et dicit ſe non teneri vltra vires &c. q̃ mulier audietur quia tractat de dãno euitando et maritus de lucro captãdo que dicta tanq̃ notabilia refert et approbat. d. Feli. in. d. c. dilecti filij. in fi. iiij. colũ. de excep. vbi refert pre dicta. [Et vide. d. Philip. decium in. l. in re obſcura. ff. de reg. iur.] que tene mẽti qꝛ ſunt quotidiana et non ſunt adhuc. xv. dies quibus ego in hac materia pro hac parte ſcripſi in contingentia facti apud Ferrariam.

100 ¶ Occidens aggreſſorem ſe defendendo nõ tenet de occiſo ꝫ docto. in. l. j. C. vnde vi. et in. l. vt vim. ff. de iuſti. et iure et in. l. j. C. quãdo liceat ſe ſine iu. ven. et in l. j. §. ſed cum arietes. ff. ſi quad. pauper. feciſ. dicat et in. l. is qui aggreſſorem. C. de ſicarijs et per Ange. de are. in tracta. maleſi. in verſi. et dictus titius ſe defendendo &c. et ibi latius in additionibus ſecus tñ in eo qui occidit ſe non defendendo vt per doc. in dictis locis. Et ecõ cidẽs aliquẽ ſe defendẽdo nõ dr̃ cõmittere maleficiũ ſm Bal. in. l. data opa. in iij. col C. q̃ accuſ. nõ poſ. Tene tñ mẽti ſingulare verbũ Ja. de are. quẽ refert et ſequit. d. An. l. c. cli. el. j. ad fi. de teſti. ſpo. et ibi Abb. in. x. col. vbi dñt q̃ lꝫ occidẽs

aggreſſorē nō ſe defendēdo non excuſet vt ibi tñ mitius punitur adeo ꝙ ſi per cuſſus inſequaꝛ vulnerantem qui fugiebat ⁊ eum occidat: non teneꝛ vt homicida q̄ eſt potius in culpa ꝙ̄ in dolo: qđ dictū refert, ⁊ ſequitur. d. fran. de arē. in conſil. ſuo. xxxiiij. incip. viſis diligenter teſtibus ⁊c. in fi. ⁊ in conſi. ſuo. lxxx. inci. ſicut decet ⁊c. in fi. ⁊ vidē tꝫ Ange. de arē. in tracta. maleſi. in. d. ver. ⁊ dictus titius ſe defendendo. in verſi. quer̄ titius vulnerauit ⁊c. Et pro hac parte in contingētia facti cōſuluit Bal. in ciuitate paꝑe vt refert Paul. de ca. in ꝯſ. ſuo. cxcij. incip. in cā incarceratorū in vlt. colū. Et hāc partem videtur tenere Bal. ⁊ Sali. in. d. l. ſ. C. vnde vi ꝑ quibus faciunt dicta ꝑ Albe. in. ij. parte ſtat. q. cccclj. Et idem etiam firmat Jo. an. in addi. ſpec. in titu. de homici. ſup rub. vbi dixit ꝙ lꝫ excedens modū in ſe defendēdo teneaꝛ de culpa. c. ſignificaſti. el. ij. de homici. tñ ſi illo exceſſu occidat aggreſſorem non tenetur vt homicida. Et hoc dictū Jac. de arē. d. Anto. ⁊ ſequacium refert ⁊ ſequitur. d. Feli. in. c. dilecti filij. in. viij. col. de excep. vbi refert alios tenentes hanc partem ⁊ alia pulchra pro hoc facientia: allegat ibi ſubdens ꝙ de hoc dicto nunꝙ̄ obliuiſcaris quia vix poſſet eſſe notabilius: idem dixit ipſe in. c. ſignificaſti. el. ij. de homic. in pe. col. Ego dū eſſem poteſtas citadelle apud paduam habui hoc in facto ⁊ propter predicta iura et doctrinas abſolui illum qui occiderat aggreſſorem non tamen ſe defendendo a pena mortis: ſed eum bānini ⁊ affines mortui ſe querelarunt de ſententia mea apud illuſtriſſimā dñationem venetorū adeo ꝙ res iſta cōmiſſa fuit padue cognoſcēda finaliter ibi ſnīa mea fuit confirmata. Et pro predictis faciūt q̄ dixi. ſ. in ſing. clxx. incip. homicida ⁊c.

101 ¶ Pater pōt vēdere ꝓpꝛium filiū propter famem. l. ij. ⁊ ibi doc. C. de pac. qui filios diſtrax. ⁊ voluit gl. c. ſi quis extra de furt. ⁊ in. c. diſcipulos de cōſecr. diſt. v. ⁊ Abb. in. c. nonne. in ꝓin. vltime col. de preſump. Nam ꝓpter neceſſitatē famis permittitur illud ꝙ alias non tolleraretur vt patet in. d. c. ſi quis. extra de fur. ⁊ ideo dixit Bal. ⁊ Paul. de ca. in. l. ij. §. cū in eadē naui. ff. ad. l. ro. de iactu. per illum text. ꝙ ſi quis furatur panem tpe cariſtie non punitur de furto. Sed teneas tñ menti ꝙ licet pater poſſit vendere filium propter neceſſitatem famis vt in dictis iuribus: tñ illud non habet locum in filio preſbytero quē pater etiā propter neceſſitatem famis vendere nō poteſt. Ita ſingulariter dixit Hoſt. in. c. iudeorū. de eta. ⁊ quali. quem ibi ſequūtur ſcribentes. Quod dictum refert ⁊ ſequitur Jo. an. in. d. c. ſi quis in. ij. colum. verſi. tu ad de ⁊c. extra de furt. ⁊ iſtud operatur ordo ſacer: ſeu ordo clericalis: de quo vide que latius dixi in repe. mea rubric. ff. de fideiuſſ. in. xv. char. vbi plura poſui de ordine clericatus. Et ſcias ꝙ filius vēditus a patre propter neceſſitatē famis pōt agere cōtra patrem vt eū redimat ſi pater ꝑuenit ad pinguiorem fortunā. ita dixit Bald. in. c. ex reſcripto in fi. de iureiuran. ꝙ dictum refert ⁊ ſequiꝛ. d. Felin. in. c. cum dilecta. in. xxvij. colū. verſi. fallit octauo de reſcri. de quo etiaꝫ dixi. in. l. etiam ſi redibitus in vlti. colū. ff. de queſtiōibus. Hippolytus de Marſilijs. J. U. D.

102 ¶ Clauſula ſummarie de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij in reſcripto appoſita eſt magne importantie de qua ꝑ Bart. in extrauaganti ad reprimendū in ver. de plano ⁊c. ⁊ in. l. a diuo pio. §. ſi ſuper rebus. ff. de re iudi. ⁊ ꝑ eundem in l. ne quicꝙ̄. §. de plano de offi. proconſu. ⁊ in. l. iudices. C. de iudicijs ⁊ in. l. cōſtātein. ſ. q. ff. ſol. ma. ⁊ per doct. omnes in cle. ſepe. de verb. ſigni. Et per And. ro. conſi. cc. incip. viſo ꝑdicto. Et teneas mēti ꝙ lꝫ ad validitatē ſententie requiratur porrectio libelli ⁊ litis conteſtatio alias ad ſententiam perueniri non poſſit vt habeꝛ in rubro ⁊ nigro extra vt lit. conteſt. Attñ vbi in reſcripto eſt appoſita dicta clauſula ſummarie de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij ⁊c. poterit omitti libellus ⁊ litis conteſtatio ⁊ valebit ſententia. ita ſingu. dixit Joan. monach. in. c. fina. de hereti. libro. vj. ſuper verbo figura dicens ꝙ vigore illius ſolius verbi. ſ. procedat iudex ſine figura

indicū poteſt ipſe iudex incipere ab articulis quibus probatis ſtatim procedere poterit ad ſententiam quod dictū refert et ſequitur Lud.ro.in conſi.ſuo.cccccxix. incip.in caſu propoſito etc.in fi.vbi allegat idem voluiſſe.d.de rota in deciſ.ſuis allegatis ibi per eum quod dictum eſt ſingu.nota.Ex quo dicto poteris limitare titulum extra vt lit.non conteſt.cum ſua materia et circa dictam clauſulam ſummarie de plano ſine ſtrepitu et figura iudicij ſola facti varietate inſpecta ſcias quod inferior a principe non poteſt committere etiam ſi ſit legatus de latere cauſam cognoſcendam ſummarie de plano etc. et ſic non poteſt vti illa clauſula.ita dixit glo.no.in.c.ſi.de hereti.in.vi.in.gl.magna aſi fin.quam pro ſing.allegauit ad hoc Ange.de are.in.§.appellatur.inſti. de excepto.in verſi.xxiij.Sed tu dicas quod idem voluit gloſſ.in clementina ſepe. in prin.in ver.mandamus.de verb.ſig.et no.per Spe.in titu.de legat.§.ſuper eſt. ver.ſed nunquid legatus.ante fin.prime colū.Et idem not.Bal.et Jo.de imo.in l.ex duobus.§.fin.ff.de vul.et pup.et voluit Cep.in cōſi.ſuo.xvij.incip.viſa commiſſione in pe.col.De quo etiam per.d. Feli.in.c.j.in.j.col.extra de reſcrip.Que omnia menti cōmenda quia hoc anno ego practicaui hic illud dictū Jo.mona.et ſe quacū et obtinui in contingētia facti coram iudice aquile in cōmiſſiōe ſibi facta.

103 ¶ Varietas in teſte eſt maxime importantie:nam operatur quod vigore ſue atteſtationis:iudex nullo modo pōt procedere ad ſententiā ferendam pro ea parte qua ipſe primo teſtificatus eſt.ita no.Jnno.in.c.preterea.de teſti.cogen.et.d.An. in.c.cūm vlti.colum.de teſti.et Ange.in conſi.cclxv.inci.quedā dña margarita et voluit.d.Alex.referens predicta in cōſi.ſuo.cclxiij.incip.in cā appellationis ✠in.v.col.[et in cōſi.ij.incip.viſo proceſſu in.iij.col.in.vij.vol.in conſil.cxxvj.inci. viſo pceſſu in.ij.col.in.vij.volu.]Jtem etiā talis varietas in teſte operatur vt ipſe teſtis poſſit torqueri vt habetur in.l.ex libero.et ibi glo.ff.de qōnibus.et per Jnnot.et alios in.c.cū in cōtemplatione de reg.iur.per Dy.in regula ſine culpa.de reg.iur.Cy.in.l.ſi.C.de qōnib9.Pau.de leaza.in commento.c.grauis de depoſito.Bal.in.l.milites.C.de qōnib9.Bal. in.l.ij.C.ad.l.iul.de adul.d.Ant.i.c.cū in tua.de teſti.Bal.in.c.j.§.j.in ti.qđ ſit inueſti.Bal.i.l.nullū.et ibi Sal.C.de teſti.Ang.i.d.cōſi.cclxv.d.Alex.cōſil.lxiij. inci.breuiter omiſſis in.j.col.in.j.parte conſiliorū.Habet etiā alium no.effectū ipſa varietas ſeu vacillatio.nam ſi iudex maleficie habet reum in manibus quē ponit ad torturā precedentibus indicijs ſi ipſe in ipſa tortura vadit variādo et vna die dicit vnum et alio die dicit aliud tunc ipſe iudex ſeu notarius non parcat calamo.ſed omnia dicta ſua et oēs variationes faciat ſcribi in actis eo quia ſecure tunc ſepe et ſepius poterit eū repetere.Jn tortura etiam alijs indicijs non ſuperuenientibus.ita ſing.dixit Ange.de are.in libr.malefic.in verbo fama publica in.xvij.char.in ver.nono quero.allegat hoc voluiſſe Bar.in.l.de minore in.§.tormēta.ff.de qō.et Jnno.in.c. quoniā cōtra.de proba.ex quo dicto dicit ipſe Ange.ibi ſe pluries conſecutum fuiſſe honorem et maxime in vrbe romana dum ibi aſſideret pro quibus etiam vide Lu.ro.cōſ.viij.inci.viſo facto etc vbi dicit mendaciū eſſe ſufficiens indicium ad torturam quod tene menti in practica. Nam ego alias hoc practicaui in quadam femina que furto ſubtraxerat multa bona dum eſſem capitaneus vallis lugani.Et adde quod varietas dicitur iniquitas.ex.eſt in.l.ſi quis.C.de rebus cred. et dicitur etiam res erubeſcēda.ex.eſt in.l. fi.C.de modo mulctarum.

104 ¶ Pater tenetur alere filium maxime poſt triēnium.l.nec filium.C.de pat.po. et ibi doc.l.pen.et fin.C.de alen.liber.Sed pone quod pater aſſignauit filio alimēta qui illa diſſipauit in ludo vel in ſimili re profana an pater teneatur iterum ſibi preſtare alimenta:dicas quod ſic.ita dixit Jaco.de are.in.l.ſi libertus qui operarum.ff.de oper.liber.quem refert et ſequitur Barba.in cap.ex patre.in.iij.colum.de conſuetu. Et Bald.in.l.j.§.ius naturale in ver.quero quid ſi filius.ff.de iuſti.et iure.Contra predicta tamen faciunt

ꝙ plura adducta per.d.Feli.in.c.que in ecclesiarū.in.xxiiij.col.ver.⁊ inquantū de constit.in quibus dicitur qđ ille qui dat cām paupertati suę non muat propter ipsam:sed rñde ꝙ in illis iurib⁹ est diuersa ratio.nam in illis non concurrit naturalis obligatio:⁊ naturalis rō: vt hic in patre quo ad filium.

105 ¶ Ubicūq fit mentio de ꝑtio semꝑ in dubio ꝑsumit emptio.gl.est sing.in.l.cū dotē in verbo ꝗsi ēm.C.de iure dot.quā ibi summe no.Bal.⁊ ꝑ eā dicit ꝙ si statutū disponit ꝙ de ꝑtio cuiuscūq rei deducte in ꝯtractū soluat gabella ꝗntelligitur de emptione tm̄ propter verbum pretij positū in statuto qđ dictū ꝑ no.valde refert ⁊ sequit.d.Jas.in.l.j.in.vij.col. C.de iure emph.ꝑ qua gl.⁊ doctrina ipse allegat ibi text.nota.in.l.fin.C.de ꝑdijs curialiū lib.x.⁊ doctrinā Bald.in.l qui se patris:in.x.colū.in ver.scias.C.vnde liberi vbi dixit ꝙ si princeps pro feudo reciperet pretiū ⁊ postea diceret indulgemus vł aliqđ simile verbū non ꝓpterea esset feudum sed emptio ⁊ ideo reuocari non posset nec ei deberet fidelitas. Quod dictū etiam refert ⁊ approbat do. Feli.in.c.que in ecclesiarum.in.xviij.col. in ver.secūdo confirmatur de constitu. De quo etiā per Bal.fm cū in.l.gallus in.§.⁊ quid si tm̄.ff.de libe.⁊ posthu.in ij colū.quam glos.tñ limitat ipse Jas.ibi vt procedat qñ fieret mentio de pretio ⁊ pretium esset cōdignū rei:nam tūc bene presumeretur emptio alias secus secundū Bal.in.l.ex cōuentione.C.de pactis. ⁊ hoc per gl.quam ipse Bal.reputat ibi sing.in.l.j.§.j.ff.de superficiebus.

106 ¶ Qui de primo est cingēdus habet ꝑ cincto.l.pe.ff.de testamē.militis.l.item legato ff.de leg.iij.l.si quis cum sciret.ff. de vsucap.ꝑ empt.§.fi.in aut.de exact. instant.docto.⁊ voluit Bal.vbi not.loquit in.l.si nō fecerem.§.adeo.in prin.ff.
* de cōdi.indebi.[Uide soci.in cōsi.lxx.inci.vtrū ⁊c.in pe.col.circa fi.in iiij.vol.et Barb.in.c.iurauit.in.xvj.col.de ꝓba.] Et tene menti propter hanc regulā sin. verbū nā habemus ꝙ stante statuto qđ mulierem decedentem in matrimonio sine liberis vir lucret certā partem dotis vt cōiter sunt statuta per Italiā non h3 locū in sponsa verba de pñti matrimonio nondum carnali copula consummato vt voluit Petr.de ancha.in repe.c.j.in xlvij.char.ꝟ.Quero de qōne que mihi occurrit ⁊c.extra de cōstitu.vbi dicit ꝙ statutū qđ loquit de nupta nō intelligitur de despōsata tm̄ p verba de presenti ⁊ ideo ibi ipse refert se vna cū dño Ant. consuluisse ꝙ stante statuto qđ filia nupta seu maritata nō veniat ad successionem ꝙ hoc casu filia desponsata de presenti nō excludet qz non dr̄ nupta.Item hāc partē qđ ꝑdictū statutū nō habeat locū in sponsa t3 Bal.i.l.nō sine.in pnc. C.de bo.que lib.⁊ Bal.in aut.dos data in.ij.col.C.de do.ante.nup.Idē firmat d.Abb.in.c.iij.loco de ꝑsum.di.ēs se cōsuluisse semꝑ pro hac parte.Quod consiliū suū in hoc casu habes in.ij.vol.suorū cōsiliorum in consi.lxxix.⁊ incipi.vt primo ⁊c.⁊ idē etiā ipse t3 in cōsi.cxij.incip. quatuor sunt in fin.in.iij.vo.Idem etiā ipse tenet in.c.ex publico de cōuersio.cōiuga.⁊ idē t3 Salic.in quodā suo cōsi.inci.Jacob⁹ promisit Stephano ⁊c.⁊ Pet. de anch.in ꝯsi.xx.inci.pro solutione dubiorū:vbi dicit ꝙ statutū puniens cōtrahentes matrimoniū in certo casu intelligitur de matrimonio ꝯsummato ⁊ non aliā.idē etiā tenet.d.Abb.in.c.si inter de spōsa ⁊ Pe.de anch.in.c.j.in vlt.col.de sponsa.in.vj.pro qb⁹ facit gl.in cle.j.de cōsang.⁊ affi.⁊ hanc partē etiā t3 Abb. in.c.ij.per illū tex.extra de spō.duorum ⁊ ista est cōis opi.l3 aliqui doct.vt Bald. variauerint in hoc de quo latius per
* mod.in.d.c.tertio loco de ꝑsump.[Uide decū in consi.clx.inci.queritur in.ij. colū.]Et tñ tene menti ꝙ l3 ista sit cōis opi.⁊ sustētabilior tñ si mulier esset ducta ad domū viri ⁊ viro coniungeretur ⁊ ante coniunctionem ipsam mulier decederet quod hoc casu vir lucraret partem dotis debitā a statuto quia pro cōiuncta ⁊ copulata habetur que de proximo copulanda est:ita singu.dixit Salice.in.l.cum te.in final.verbis.C.de dona ante nup.quod dictum pro valde singulari refert ⁊ sequitur.d.Feli.in.d. c.tertio loco.in.iiij.colum.versicu.⁊ re-

ſta zc. Et in rub. extra de ſpon. in. v. co.
* circa me. [Uide conſiliũ iii no. ſuo ſub
verbo ſtatutum incip. lz heres zc. z in v̄
bo donatio in. ij. no. z i apoſtilla. z Alex.
conſil. cxxix. incipi. ſuper pmo zc. in. ij.
col. in. vij. vol.] quod dictum tene men-
ti. quia euenit in facto pximis ſuperioꝛi
bus annis in ciuitate Senar. Pro quo
dicto faciunt optime dicta per Pau. de
ca. in conſi. ſuo. ccxxxix. incipi. Uidẽdũ di-
cendũ circa me. in ver. breuiter ego pu-
to cõtrariũ. Et vide q̃ dixi in. l. fi. C. q̃ res
pign. obli. nõ poſ. circa ſecundã char. in
v̄. z ſcias vnũ ad ſupradictã materiam
qui de proximo eſt cingẽdꝰ. Uide Pau.
de ca. in. l. iij. in. §. ſi ſeruꝰ. ff. de acq. poſſ.
vbi loquit de bãnito rebãniendo de p-
ximo an poſſit impune offendi z q̃d de
non bannito ſed de proximo bãniendo:
vide ibi z latius per. d. Albertum de ca-
taneis dudum p̄ceptorẽ meũ in tracta.
ſuo violantes. in verbo aliũ. in pe. col. Et
vide. d. Feli. in c. fi. de iudeis in. ſ. nota.
vbi dicit ꝙ paria ſunt quẽ eſſe condem-
natũ vel de proximo condemnãdũ alle-
gat hoc voluiſſe Paul. de leaza. in cle.
paſtorali. de re iudi. Et i materia iſta ad
de hic omnino dicta per. d. Feli. in. c. ſi-
cut ex tua. in fi. de homi. z in. c. veniens
in fi. prime col. de accu. z in. c. cũ adeo in
ſ. z. ij. colũ. de reſcrip. z Pe. de ancha. in
clemẽ. ne romani. §. ſane circa fi. de elec.
z Ioã. de ana. in. c. nulli. in. ij. colũ. de iu
deis. Et adde ꝙ ſi poſthumus naſcatur
in quinq; menſibus z non viuat niſi per
mediã horã ꝙ non rumpit teſtm̃ ſm Ra
pha. fulg. in conſi. ſuo. lxix. incip. punctꝰ
talis eſt marianus zc. vide tñ contra ſu-
perius dicta. vcz qui de proximo eſt cin
gendus no. verbũ Card. in clemen. ſ. in
fi. de baptiſ. z tex. in. l. item mella. §. cel-
ſus. ff. ad. l. aquil. z i. l. huic ſcripture co.
ti. Et omnino. d. Nellũ in tractatu ban
nitorũ. in. iiij. parte primi tempo. q. viij.
inci octauo quero quis puta. z ibi eius
in. q. ſeq. Et que dixi in. l. in pn. in. xv. fal
lentia. ff. de ſica. z de illo articulo. an vir
lucretur dotem vxore moriente ante cõ-
ſumatum matrimonium vide Bald. in
conſi. cclxvj. incip. conſuetudo. in. ij. vo-
* lu. [Ad hanc materiam vide not. verba
Iaſo. in. l. quoniam circa fi. C. de teſta. z
vide eundem in. l. non tantum. C. de le-
ga. z omnino in auk. ſi qua mulier. in v ſ.
colum. C. de ſacroſan. eccle. z in. l. ſi is q̃
pro emptoꝛe. in. xx. colũ. ff. de vſucapio.
z omnino Iaſo. in. l. diuoꝛtio. §. interdũ
in. v. colum. ff. ſolu. matri. et que ego di-
xi in repe. rub. ff. de fideiuſ. in. xxxi. q. et
Iaſon. in. l. diuoꝛtio. in punc. in fi. ij. col.
ſolu. matri.]
107 Priuilegiũ dignitatis durat finita
dignitate ſm Bald. in. c. ſedes apoſtoli
ca. de reſcript. qui ad hoc alleg. Inn. ibi
pro quo facit gl. in. c. accedẽs. l. diſt. que
ſing. dixit ꝙ licet clericus ſit degradatꝰ
non tñ põt percuti z percutiens eũ inci
dit in canonem allegat. l. vnius in. §. ſer
uus. ff. de queſtionibus z. c. oſtenditur.
de cõſecra. di. iiij. idẽ voluit gl. in. c. dictũ
lxxxi. diſtin. pro q̃bus facit tex. in. l. fi. in
ver. non eſſe torquẽdum in memoriam
priſtine dignitatis. ff. de decuriõibꝰ vbi
ille qui fuit conſiliarius: licet nunc non
ſit non põt torqueri in memoriam priſti
ne dignitatis et p illũ tex. refert ibi Fran-
ciſ. tigri. ꝙ per illũ tex. Marti. de ſano
euaſit quendam qui fuerat condemna-
natus ad mortẽ z dum appellauit oppo
ſuit coram iudice ꝙ fuerat conſiliarius
ſue ciuitatis. poteſtas tamen propter in
dicia contra eum exiſtentia poſuit eum
ad torturam quo caſu non poterat tor-
queri per illum tex et ibi in tormentis
confeſſus eſt maleficium: ex quo illa tor
tura non tenuit eodẽ modo non tenuit
confeſſio q eſt bene not. ſecundũ Bar
ba. in. d. c. ſedes apoſtolica in. v. colum.
Et quia vt noſtri contrarioꝛum eadem
eſt diſciplina iuribus vulgaribus. ideo
iſta addere potes ad glo. valde no. in u-
cto text. in. c. conſtituit. xvij. q. iiij. que
voluit q̃d infamia remanet apud infa-
mẽ extincta tã infamie. ideo dicit ꝙ iu-
deus in caſu quo nõ poteſt eſſe teſtis cõ
tra chriſtianum non poterit etiam eſſe
teſtis ſi efficiatur chriſtianus et ſic poſt
baptiſmũ quẽ tex. z glo. allegat pro ſin-
gulari Au. ro. in ſing. ſuo. cccccccxcvij ſz
oꝛdi. meũ ꝙ incip. veniamus ad lucrum
panis. circa ꝙ etiam vide. d. Felin. in. c.
e i te. in. ix. colũ. de reſcrip. circa fin. Ita

econtrario ſicut infamia non extinguit extincta cauſa infamie ita priuilegium dignitatis non finit finita dignitate: vt ptz in dictis iuribus preallega. Et iſtis adde glo. no. in l. qui cũ vno. §. ignominia. ff. de re mili. que dicit quod periur⁹ etiã poſt peractã pniam nõ poterit eſſe teſtis ſicut nec antea poterat quã glo. p no. allte. ad hoc Bal. in. l. lucius in fi. ff. de infamib⁹: ⁊ allegat etiã Archi. quem vide. Idẽ adde ꝙ inimicus etiã poſt pacẽ ſeu recõciliationẽ non põt eſſe teſtis ꝯ illũ cũ quo habebat inimicitiã. Ita dixit do. Alex. in cõſi. ſuo. xcix. incip. in cã inquiſitionis ⁊ c. ad qđ alleg. bonũ text in. c. accuſatores el ꝑmo. iij. q. v. de quo vide latius ꝑ me in repe. mea. l. fin. C. de proba. in. xvi. char. Et ad materiam ſupradictã vide. d. Feli. in. c. cũ ſit. in ꝑnc. de iude. ⁊ in c. cũ cõtingat in finalibus verbis de fni a excõ. [Uide omnino Albe. de roſa. in. ij. parte ſtatu. in xx. q. inci. quid ſi ſtatur. ⁊c. ⁊. d. Alex in. l. fin. C. de decurio. lib. x. in apoſtillis.] Et vide que dixi. ſ. in ſing. xxxv. incip. ille qui nunꝙ ⁊c. in ꝑn. Hippolytus de Mar. I. U. D.

108 ¶ Alias fuit interrogatus a quodã iudice maleficiorum iuuene ⁊ tirone: vtrũ ipſe poſſet condẽnare reũ quem habebat in fortijs qui non obſtantibus indicijs vrgẽtibus ⁊ etiam legitimis probationibus cõtra eum exiſtẽtibus nolebat cõfiteri crimẽ. ſed ſemper in tortura et extra perſeuerauit in negãdo delictum cõmiſiſſe. Cui latrunculatori reſpõdi ⁊ dixi ꝙ poterat indubitanter eum diffinitiue cõdemnare ad mortẽ vel ad mẽbri mutilationem non obſtante eius negatione ⁊ pſeuerentia. Et allegaui ſibi Bal. hanc qõnem ponentẽ in terminis ⁊ hanc partẽ tenentẽ per illum tex. in. c. ad noſtrã. extra de proba. circa fi. verſi. et not. ⁊ vltra Bald. allegaui ſibi text. formalem de: hoc in. l. qui ſententiã. C. de penis. ⁊ ibi docto. de quo tex. miror ꝙ Bal. non fecerit mentionẽ in. d. c. ad noſtrã. [Uide Ang. in. l. ſi quis alicui in fin. C. ad. l. iul. maie. ⁊ ibi. Sali.] Nuperrime inueni Bald. idem tenentem in. l. ſ. in fin. C. de iuramento. calum. ⁊ domi. Alexan. per illum tex. in. l. vnius. §. re⁹ ff. de queſti. et. d. Fran. bru. in ſuo tract. de indicijs ⁊ tortura in. x. char. in. ſ. col. Ubi omnino videas: ⁊. d. Barth. Cepo. in conſi. xxxij. incipi. Quidam ruſtici in ix. col. ⁊ vide. ſ. in ſingu. cclxij. incip. Qđ potui nolui. ⁊ vide Cardi. alex. in. c. ſ. §. publici latro. de pace tenenda.

109 ¶ Infamis infamia facti in cauſis ciuilibus totum repellitur a teſtimonio licet non plene probet vt habetur per doc to. in. l. ſ. C. de ſumma trini. ⁊ fi. catho. ⁊ in. c. teſtimonium extra de teſti. ⁊ per Bar. in. l. caſſius. ff. de ſena. ⁊ ꝑ doc. in l. ſ. ff. de his qui not. infa. ⁊ per glo. in. l. iij. §. due cauſe. ff. de car. edicto et per Bal. in autenti. preſbyteri in princip. C. de epiſ. ⁊ cler. ⁊ per Spe. in tit. de teſte. §. ſ. verſi. item ꝙ eſt infamis de quo dixi latiſſime in repe. mea. l. fi. in. xi. charta. C. de proba. Scias tñ ꝙ talis infamis infamia facti in totuz repellitur a teſtimonio. ⁊ dictuz ſuum nihil probat ⁊ hoc eſt in cauſa ciuili ardua. ita ſing. dixit Bal. in. c. ad noſtram. extra de proba. ⁊ allegat ad hoc. c. licet cauſam extra de teſti. ꝙ dictum pro not. refert ⁊ ſequitur do. Feli. in. c. teſtimonium in. v. col. in fin. extra de teſti. allegat rationem dicẽs ꝙ ratio hui⁹ eſt qꝛ cauſa ciuilis magna equiparetur cauſe criminali. c. ſ. de teſti. ſpo. in. vi. l. propter litem. §. ſ. ff. de excu. tu. et voluit hoc Bald. in. l. parentes. ſ. de teſti. quẽ refert ⁊ ſequitur Barba. in. d. c. teſtimoniũ in. x. char. in. iij. col. Pro quibus optime faciunt que in hac materia ardue cauſe dixi ſatis late in dicta repe. mea. l. fin. in. xi. char. in fin. C. de proba. [Et ſcias ꝙ infamia probatur etiam per teſtes non iuratos ſm gloſ. in. c. tua. in ver. teſtimonio de coha. cle. ⁊ mulie. quã ꝑ ſing. ⁊ no. refert ⁊ ſequit ad hoc Bal. in reperto. ſuo in ver. infamis. in. ſ. colũ. vide Iaſ. in. l. ſ. in. xiij. colũ. C. de ſumma tri.] que omnia tene menti: qꝛ quotidie infames infamia facti examinantur in cauſis. Et vide que dixi. ſ. in ſingu. ccxlv. incipiente quarto dubitatur.

110 ¶ Communis doctoꝝ opinio eſt ꝙ confeſſio non ſit ꝓbatio ſed ꝓbationis relatio: de quo perſcribẽtes in. c. ſ. de cõfeſſ. in. vi. per. d. Ant. in. c. ſi ſacerdos. in

pꝛin.de offi.oꝛd.⁊ per eundē poſt Inno. ibi in rubꝛic.extra de ꝓba.per Joan. and.in.c.bone el.j.de electio.per.d.An. ⁊ alios in.c.lz cām.in.vj.col.extra de ꝓba.⁊ in.c.in pñtia.de renun.in.ij.colū.ꝑ Bal.in.c.j.§.ſi vaſſallꝰ in.ij.col.ſi de feu. fue.controuer.inter dñm ⁊ agnatū.⁊ in l.ij.§.ꝙ obſeruari.C.de iur.calū.ꝓpt an. de ca.in.l.j.ff.de ꝯfeſ.⁊ in.l.publia.§.fin. ff.depoſiti.per Ro.in.l.admonēdi.i.vj. char.de iure iur.⁊ per.d.Feli.late in rubꝛi.extra de ꝓba.in.iij.col.verſi.vlteriꝰ ſcdo loco ⁊c.⁊ ideo tene mēti ꝙ poſt lapſas omnes dilatiões pōt pars ꝓbare ꝑ cōfeſſionē aduerſarij.ita ſing.dixit Inn.c.vltra tertiū.extra de teſti.⁊ ibi eūz ſequitur Bal.dicens ꝙ in quacūqꝫ parte iudicij imo poſt ſentētiā poſſunt fieri cōfeſſiones ⁊ allegat glo.primā in.l.Iulianus.ff.de cōdi.indebi.⁊ in.d.c.vltra tertiā refert.d.Car.ſe in facto cōſuluiſſe ꝙ publicatis atteſtationibꝰ poſſunt fieri poſitiones etiāz ſuper articulis ſuper quibꝰ nō pñt produci teſtes ad probandū per.c.j.de cōfeſ.in.vj.⁊ ꝑ dictū Inn. ibi de qbus doctrinis facit feſtū.d.Feli. in.d.c.vltra tertiam in fi.quibus Adde Bald.in aut.ſed nouo iure verſus finē. C.ſi cer.peta.⁊ And.ro.in.l.admonendi in antepe.char.Que omnia tene menti quia ſunt quotidiane ⁊ vtilia. Hippolytus de Marſi.J.U.D.

111 ¶ Supplicans dꝫ ſpecifice omnia narrare ⁊ exponere pꝛincipi etiāz cū omnibus qualitatibꝰ que faciūt ad rē de q̄ ſupplicatur.c.paſtoꝛalis.⁊.c.ſuper eo de reſcrip.habet̄ per ſcribē.in.c.ſuper literis eo.tit.alias ſi oīa ſpāliter non exponat ⁊ obtineat reſcriptū tale reſcriptum eſt nullū ⁊ non valet vt in dictis locis.⁊ ideo dixit Guil.de cu.ſing.verbum in.l. iij.C.de ep̄ali audien.Titius occidit hominē a pꝛincipe obtinuit gratiam et indulgētiā vt non puniretur.poſtea occidit aliū ⁊ iterum ſupplicauit pꝛincipi ꝓ gratia obtinenda ⁊ obtinuit ſed in ſupplicatione non narrauit ſeriem facti videlꝫ ꝙ aliū occiderat ⁊ indulgentiā obtinuerat dicit ibi Guil.de cug.ꝙ tale reſcriptū ſecunde indulgentie eſt nullum tanq̄ ſubꝛeptitium.qđ dictuz pꝛo valde not.refert ⁊ ſequit̄ ibi Bal.⁊ Barb.in c.ſuꝑ literis in.x.char.de reſcri.vbi ſubdit ſe vidiſſe hic Bononi.decapitari vnū q̄ occiderat duos hoīes ⁊ ꝓ pꝛimo habuit gratiā ⁊ poſtea etiā habuit gratiā ꝓ ſecūdo homicidio nō expꝛeſſo pꝛimo in ſupplicatiōe ⁊ ꝓpter hoc ſecūda gratia et indulgētia fuit nulla ideo fuit decapitatus.Et ſubdit etiā ibi Barba. qđ ſi fuiſti condēnatus in mille pꝛo homicidio ⁊ ſupplicaſti pꝛincipi pꝛo cōpoſitione ⁊ in ſupplicatiōe inſeruiſti quod eras condemnatus in mille ſed cauſam ⁊ qualitatē cōdemnatiōis nō expꝛeſſiſti quia veriſimile eſt ꝙ ſi expꝛeſſiſſes te eſſe condemnatū pꝛo homicidio ſuperioꝛ te cū nō compoſuiſſet arg.l.iij.C.de epiſcopali audien.hoc caſu ſi ſuperioꝛ reſcribendo.componat tecum tale reſcriptuz et compoſitio eſt nulla ad quod allegat tex.in.d.c.ſuper eod.in ver.lr̄as.que facti ſeriem nō continent ⁊c.Et idem etiā dixit Barb.in.c.dilectus in.ij.char.eo.ti.et in.c.ad noſtra.in.vij.colū.de app.⁊ in.c.cum tanto in.ij.col.de cōſuc.Et.d. Feli.in.c.poſtulaſti.in.iiij.colū.de reſcri. Et vide in pꝛopoſito no.verba.d.Felin. in.c.veniens in.ij.col.de pꝛeſcrip.(Et vide.d.Rochum de curte in.c.fi.in.ij.col. de conſuetu.)

112 ¶ In oꝛe duoꝛum vel trium ſtat omne verbum.c.veniens.et.c.licet vniuerſis. extra de teſtibus.l.vbi numerꝰ.ff.eo.cū concoꝛdantijs ibi alleg.et teſtimonium vnius regulariter non pꝛobat plene vt habetur in dictis iuribus.Tene tamen menti perpetuo quod ſi teſtis ſolus pꝛoductus ab eo contra quem fuerat coꝛruptus pecunia ne teſtimonium diceret contra coꝛrumpentem cum hoc deponat plene pꝛobat verbum fuit ſingulare Bald.in.c.j.in.ij.colum.ſi de inueſti.inter dñm ⁊ vaſal.lis oꝛiatur in vſi.feudo. quod dictum pꝛo valde not.refert et ſe. d.Feli.in.c.licet cauſam in.v.colū.extra de pꝛoba.(Adde hic omnino gloſ.nota. in aut.vt iudic.ſine quoquo ſuf.i.§.nos enim in verſi.oſtenderit que dicit quod etiam per ſolum iuramentum pꝛobatur baratarıa commiſſa per iudicem.et vide Ange.in.d.titu.in.§.opoꝛtet qui no.

nota.loquitur.vide tamen contra hoc
dictū Bal.Pe.de anch.in ꝯſi.ſuo.xxiij.
incip.viſa inquiſi.in.j.col.ꝛ Rapha.ful-
go.in cōſi.ſuo.clxiij.inci.in cauſa inqui-
ſitiōis i.ſ.ꝛ.ij.col.ꝛ.d.Phili.deci.in con
ſi.clxxxix.incipi.letatus ſum in.v.col.et
Bal.in.l.ſi quis teſtibus.C.de teſti.]

113 ¶ Dictū teſtis trahit ad diem iuramen
ti nā ſufficit ꝙ in termino ꝓbatorio ipſi
teſtes iurauerint lz nō fuerint tunc exa-
minati ſed poſtea ꝛ dictū ſuuz refert ad
diē quo iurarunt:ita voluit.Bart.ꝛ alij
in.l.damni.§.ſabini.ff.de dāno infecto.
ꝛ Bal.ꝛ doc.in.l.ſi qñ.C.de teſtib.ꝛ ha-
betur per canon.in.c.licet cām.de pro-
ba.ꝛ in.c.pia.de excep.in.vj.de quo per
Spe.in ti.de teſte.§.qualiter.ver.is quo
ꝗ.ꝛ in tit.de dila.§.rurſus.ver.ſed quid
ſi infra ꝑ Jo.cal.in cōſil.j.ſub rub.de te-
ſti.per Bal.in rub.C.ſi ex fal.inſtrumē-
tis ꝛ per Bal.in addi.ſpe.in ti.de ſentē-
tijs in pe.col.ver.pone ꝙ poſt ſniaz per
Lud.ro.conſi.cccclxiij.incip.quo ad pri
mū in.ij.col.ꝑ Alex.in cōſi.cclxv.inci.in
cā ꝛ lite.in pe.colū.in fin.de quo dixi in
rep.mea.l.ſi.C.de proba.in.xxviij.char.
ꝛ teneas menti ꝙ idē eſt in termino da-
to ad producēda inſtrumēta:nā ſtatuto
termino parti ad producēda inſtrumen
ta ſi in termino ſibi ſtatuto nō producit
originale ſed ſoluz producit exemplum
ipſorum inſtrumētorum elapſo vero ter
mino:poſtea producit originalia talis
productio ſufficit ꝛ illa productio origi-
nalium trahitur ad diem productionis
exemplorū ita ſing.dixit Bald.in.c.j.in
prin.extra de fid.inſtr.vbi dicit hoc eſſe
no.dignū:allegat bonū tex.in.l.ſi dona
re.§.ſi ſponſa.ff.de dona.inter virum ꝛ
vxo.qd dictū pro valde no.refert ꝛ ſeq-
tur Feli.in c licet cauſam.in.xiij.colū.in
princip.extra de probatio,

114 ¶ Uulgatū et tritū eſt apud oēs qd te-
ſtes ſingulares nō probant vt habetur
in.c.bone de elect.in.c.cū dilect9.eo.tit.
in.c.lz cauſam.vbi per oēs de ꝓba.in.l.
ob carmē.ff.de teſtib.in.§.ſi.in.l.qui fal-
ſa.eo.titu.ꝛ in.c.lz vniuerſis.extra eo.vt
habetur per Spe.in tit.de teſte.§.j.ver.
itē qd teſtes ſunt varij de quo plene dixi
in rep.mea.l.ſi.C.de ꝓba.in.xxiij.char.

circa me.Quinimo etiam ſi eſſent mil-
le teſtes ſingu.non probarent q2 tantuʒ
probāt mille teſtes ſingulares quātum
vnus ſm Bal.in.l.iuſiurādi.C.de teſti.
ꝛ in.c.tā lrīs.extra eo.ꝛ in addi.Spec.in
tit.de teſte.in.§.j.in.iiij.col.ver.etiā in ſi-
le.[Uide Deciū in cōſil.cccx.incip.viſis
in vlt.colū.]Scias tñ ꝛ nunꝗ obliuiſca-
ris qd lz vt dixi teſtes ſingulares nō ꝓ-
bent ſi tñ ſunt ita nobiles qd iudicē ad-
ducant ad indubitatā fidē iudex nō dʒ
curare illā ſingularitatē:ſed ſm eos dʒ
iudicare.ita ſingulariter ꝛ mirabilr di-
xit Pau.de ca.in.l.admonēdi.ff.de iure
iuran.ꝛ in.l.lucius.ff.de his qui not.in-
fa.in ſuis recollectis florentinis et ſub-
dit illud dictū eſſe notabile ꝛ verū licet
quidā doc.proteruiter teneāt contrariuʒ ꝛ
male ꝛ dicit ꝙ iſtud dictū ſuū eſt de mē-
te Bal.in.d.l.lucius.vbi bar.etiā ſing.
dixit ꝛ Bald.ibi poſt eū qd etiā ſi teſtes
probāt ſm verba eorū ꝛ tñ iudici videa-
tur nō eſſe credēdū illis teſtibus aliqua
de cā qd poteſt illis teſtibus nō credere
ꝛ dʒ cauſam exprimere in actis ne forte
poſtea teneretur in ſindicatu quod di-
ctū Bar.refert ꝛ ſequitur Barba.in cō-
ſil.ſuo inci.Preclare ſcripſit.in.viij.col.
qd conſultum eſt inſertū inter cōſilia.d.
Lau.calca.in nu.lxiiij.ꝛ Soci.in conſil.
cclxij.incipi.in cauſa magnifici.in ante
pe.col.Et illud dictū Paul.de ca.refert
et ſequit pro valde ſingulari do.Joan.
bapt.de caʒalupis in repe.l.admonēdi.
in.vij.char.in.ij.colum.de iureiur.ꝛ qui
dam modernus.d.fran.brunus de ſan
cto Seuerino in ſuo not.tracta.de indi
cijs et tortura in.ſ.char.in.iij.colū.circa
princ.ꝙ eſt perpetua memoria dignū cū
ſit valde quotidianū et practicabile ꝛc.
Pro quib9 optime facit quod voluit.d.
Feli.in.c.q2 veri ſimile.in prin.vlt.col.de
preſump.quē vide.[Uide Soci.in conſi.
xc.inci.in cā.in.vj.col.in verſi.cōfirmat
ꝛc.in.iij.vol.ꝛ in conſi.xcviij.inci.iuſtiſſi
me iudex in.iij.col.circa me.in.iiij.volu.
ꝛ in conſi.xxxvij.inci.viſo ꝛc.in penulti.
colum.in.iiij.vol.ꝛ omnino Alex.in con-
ſil.ccxxxvj.inci.ꝑſpectis.in.j.colū.in.vj.
vol.ꝛ in cōſi.ij.in.iiij.col.in.vij.vol.]
115 ¶ Fuga non ſemper facit indicium ad

tortaram vt puta ſi quis aufugit poſtq̄ fuit accuſatus vel inquiſitus. nā hoc caſu ſi aufugit duct9 eſt iuſto timore ꝛ talis fuga nō facit indiciū cōtra eū ſecus ſi aufugit antequā ſit accuſatus vel inquiſitus: qꝛ tūc fuga facit indiciū contra eū ſm Bar. in. l. j. ff. de bo. eoꝝ q̄ mortē ſibi cū ſi. arg. illius tex. [quē refert ꝛ ſequitur Iaſ. in. l. admonendi. in. lxij. col. in fin. de iureiu. in repe. ꝛ Decius in conſil. cccxxiiij. inci. in effectu in. ij. co.] quod dictū ſuū refert ꝛ multū cōmendat Ange. in. l. fi. ff. de queſtiōi. in pe. col. ꝛ Mathe. in not. ſuo. cxxv. incip. not. qꝺ tota. ꝛ cuꝫ etiam refert ꝛ ſequit̄ Ludo. ro. in. l. lege cornelia. ff. ad ſille. l. ij. colum. ꝛ Ang. de are. in lib. maleficioꝝ in ver. fama publica in ver. an fuga ſit ſufficiēs ꝛc.] Ad de hic qꝺ fuga facit plenam probationē cōtra officialē fugientē in tēpoꝛe ſindicatus ſm Iaſ. i. l. j. l. fi. pe. col. C. vt oēs iudi. tam ciui. quā crimi. ꝛ in repe. l. admonendi. in. lxvij. col. in prin. de iureiur. ꝛ omnino vide que dici in repe. rub. C. de proba. in. iiij. col.] Et alios etiam caſus ponunt doc. cum aliquibus limitationib9 qñ fuga faciat indiciū vel pſumptioneꝫ. ꝛ qñ nō de q̄bus per eos in. l. admonendi. ff. de iureiur. ꝛ in. l. bonefidei. C. eo. et in. l. fi. ff. de q̄ōni. ꝛ in. d. l. lege cornelia ꝛ per Ang. de are. in. d. tractatu malefi. in ver. fama publica in. vj. char. in ver. an fuga. ꝛc. ꝛ ibi p. d. Ang. de are. ꝛ p Bal. in conſi. ccccij. incipi. quidam fuit in. ij. col. in tertio vol. ꝛ dixi late poſt alios in repe. mea. l. fi. C. de proba. in. lxx. char. Sed ad vnum aduerte ac erige aures quod caſu quo fuga inducat aliquam preſumptionē cōtra aliquē ſeu indiciuꝫ tūc talis preſumptio taliter inducta per fugam tollitur per iuramentum ipſius fugientis. ita ſingu. ꝛ mirabiliter voluit Cy. in. l. fi. C. de requi. reis quod eſt dictū nunq̄ obliuioni tradendum. quod dictum pro valde not. refert ꝛ ſequitur. d. Franci. brunus de ſancto ſeuerino in. d. ſuo. tracta. de indicijs ꝛ tortura in. iij. char. in. ij. col. in fin. verbis [ꝛ. d. Catal. in tracta. ſuo ſindi. in. verſ. cccccxlij. incip. quia ſepe ꝛc. ante finem.] quod tene menti ad adiuuandum amicum contra quem eſt indicium fuge.

116 ¶ Preſumptio iuris ꝛ de iure eſt maxime importantie ꝛ operatur plura vt habetur in. l. fina. C. de arbi. tu. ꝛ in. l. antique. C. ad velleia. ꝛ in. l. fin. ff. qꝺ met. cā. ꝛ in. c. his qui. de ſpon. cuꝫ ſi. de quibus habetur late per. d. Felin. ꝛ alios in. c. quanto. in vlti. col. de preſump. ꝛ inter alios effectus quos operatur talis preſumptio iuris ꝛ de iure. Tene menti qꝺ operatur vt condemnatus ex preſumptione iuris ꝛ de iure non poſſit appellare quia habetur pro confeſſo ꝛ conuicto ꝛ confeſſus ꝛ conuinctus non appellat vt in. l. ij. C. quoꝝ appel. non recip. ita ſingulariter dixit Bald. in. l. ſi q̄ adulteri. C. de adult. quod dictum refert ꝛ ſequitur pro not. d. Franci. bru. in tract. ſuo de indi. ꝛ tortura. in. xj. char. in. ij. colum. in princip. Sed tu dicas qꝺ idem dixit Bald. in. l. quedam mulier. ff. fami. herciſc. in addit. ꝛ hec doctrina ſua probatur optime. in. d. l. ſi qui adulterij in fi. cōiuncta. d. l. ij. C. quorum appel. non recipit.

117 ¶ Ad torturam perueniri non poteſt niſi indicia precedant vt habetur in. l. j. in princip. ff. de queſtioni. ꝛ in. l. milites C. eo. et in. l. ſicut in fin. C. de fal. et habetur late per Ange. de are. in tracta. malefic. in verſicu. fama publica ꝛ per Alexā. conſi. lxv. incip. Habita ſuper contentis in. j. volu. ꝛ per docto. in. d. locis preallega. [Et iſtud etiam habet locum in crimine leſe maieſta. in quo non deuenitur ad torturam niſi precedant indicia ita dixit Bald. poſt gloſ. in. l. ſi quis alicui. C. ad. l. iuli. maie.] Attamē tene mēti vnum caſum in quo poteſt deueniri ad torturam ſine indicijs videlicet quando accuſatus vel inquiſitus quia nō cōparuit fuit poſitus in banno ꝑpter contumaciam. Nam ſi poſtea comparet et vult purgare contumaciam ſic forte permittente ſtatuto poterit tunc poni ad torturam abſq̄ alijs indicijs propter precedentem contumaciam ſm Nico. de matha et Bald. in. l. j. in. viij. colum. C. de heredi. inſti. q̄ eſt ſingulariter no. in practica ꝛ iſtud dictum pro valde not refert et ſequitur. d. Franciſc9 brunus in

ſuo tracta. de indicijs ꝛ tortura. in. xxxv. col. in princ. verſi. addo aliam ꝛc. Alios etiam caſus in quibus peruenitur ad torturam non precedentibus indicijs vide per gl. in. c. queſtionem. xij. q. ij. ꝛ Bald. in. l. quicunqꝫ. C. de ſer. fugi. vide tamen tex. in. l. ſi quis alicui: ꝛ ibi gl. Cy. ꝛ Bal. ꝛ Sali. C. ad. l. iul. maie. [De quo etiam per Jaco. de belui. in ſua practica iudiciaria in cauſis criminalibus ſub rubrica de criminoſo remiſſo in princi. ꝛ dixi. in. l. pe. in fin. ff. de queſtionibus.

118 ¶ Stilus curie eſt attēdendus ꝛ obſeruandus. l. labeo. verſi. more agentium ſe qui debemus ꝛc. ff. de ſtatu lib. habetur in. c. ꝙ graui. de crimi. falſ. ꝛ ibi late per Jo. de ana. in penul. ꝛ vlt. col. per Bart. in. l. iij. §. lege iulia. ff. de teſti. ꝑ Bal. in l. ſ. in. fin. C. vt q̄ deſunt aduocat. pti. iud. ſup. ꝛ faciunt dicta per. d. Ant. in. c. cum in tua. de ſponſali. ꝛ in. c. fi. in penul. col. de cōſue. ꝛ per Cy. in. l. ij. verſi. Secundo querit. C. que ſit lōga ꝯſuet. ꝛ ꝑ Ang. ꝯſi. cccviij. inci. Factū eſt tale Criſtofor⁹ ꝛc. in vltima. col. ꝛ ꝑ Oldr. cōſi. cccxxviij. incip. ad idem. ꝛc. in. ij. col. Et ideo teneas menti ꝙ excuſatur a cōtumacia citatus qui non cōparuit quādo citat⁹ nō erat ſm̄ cōſuetum ſtilum citandi. ita ſingulariter dixit Ang. in. l. fi. C. de cano. preſta. lib. x. qđ dictum pro ſingulari refert ꝛ ſequitur do. Feli. in. c. quoniam contra. in vij. col. in fi. de probationibus. ꝛ in. c. ex parte. in. viij. col. de reſcript. de qua materia ſtili vide eundem Feli. in. c. ad hec de ſenten. excommunica.

119 ¶ Ineptitudo libelli vitiat ipſum libellum. vt habetur in. l. j. §. labeo. ff. de flu. ꝛ in cle. fi. de app. ꝛ per ſcrib. in. l. fin. ff. ſi menſ. fal. mo. dixit ꝛ per Bald. ꝛ alios in l. edita. C. de eden. ꝛ per Ange. in. l. tutie tectores. ff. de lega. j. ꝛ habetur per doct. in. l. j. ff. de officio aſſeſſo. ꝛ per Bal. in. l. ij. C. de reſ. vē. in. xiij. q. ꝛ per Bart. in. l. inſtar: in fine. C. de iure fi. libro. x. ꝛ per Inno. ꝛ Bal. in. c. ſ. de offi. iud. ꝛ in. c. ad aures de preſcri. Et tene menti quod de ipſa ineptitudine libelli pōt ſemper opponi nedum vſqꝫ ad ſententiam ſed poſt ſententiam ad eā in annullādam. ita dixit ſing. Pet. d e ancha. in cle. cū a repulſione. in prima col. de appel. per tex. no. in. c. dilecti. de empt. ꝛ vendi. qđ dictum ꝑ valde nota. refert ꝛ ſequitur do. Feli. in. c. qm̄ cōtra. in. xiiij. col. de ꝓba. dicēs ꝙ idem voluit Ba. in. l. ij. in. xiiij. q. preallegata. C. de reſc. vend. ꝛ remittit ſe ad dicta per eum in. c. examinata extra de iudi. vbi videas. Et adde qđ idem dixit Ang. in conſi. cccxcvij. inci. ꝙ exceptio. et alleg. Guil. de cu. hoc dicentem in. l. ſi libertus patronū. ff. de iureiur. ꝛ vide que dixi in repetitione mea. l. fi. C. de probationib⁹ in. lix. charta ꝛ adde hic dicta ꝑ Pet. de anch. in cōſi. ccclxxxiiij. incipiē te primo ꝛ ante omnia circa finem.

120 ¶ Nepos ex filio eſt in poteſtate aui et non patris viuente auo vt eſt textus inſtituta de pat. pote. in. §. fi. ꝛ inſti. quib⁹ modis ius patrie pote. ſol. in principio. ꝛ habetur in. l. ſic eueniet. ff. de adulte. et in. l. fin. C. de legit. tutel. ꝛ in. l. liber homo. §. fi. ff. de acquirend. re. do. ꝛ ideo ſic non valet actus factus a filio ſine cōſenſu patris ſi nepos vult facere contractū validum requiritur cōſenſus aui et non patris. l. filium habeo. ff. ad macedo. l. filiuſfamilias. ff. de acquirenda hereditate. ꝛ voluit Lud. rom. latius in conſilio. cccccxij. incipiē. quo ad primum Scias tamen qđ licet auus habeat filium ꝛ nepotem in poteſtate attā filius etiam inuito patre poteſt filiū ſuum ꝛ ſic nepotē aui tradere monaſterio ꝛ religioni. Ita ſingulariter dixit Inno. in. c. ij. poſt prin. de regula. ꝛ archi. in. c. addidiſtis. xx. q. prima. quos refert ꝛ ſequit Lud. rom. in d. cōſil. cccccxij. incip. Quo ad primū ꝛc. in. ij. col. ex quo dicūt Moderni. i. c. ſcripture. in vlti. col. extra de voto. ꝙ filius pōt vouere cum cōſenſu patris lꝫ auus contradicat ꝛ iſta vt puto ꝓcedunt fauore religiōis ꝛ anime que adde ad ea que dixi anno preterito in repetitione rubri. ff. de fideiuſ. vbi plura adduxi de fauore religionis ſeu ordinis clericatus.

121 ¶ Credo te ſcire quod filij naturales pluribus modis legitimātur de quibus habetur in autent. quibus modis naturales efficiantur legitimi. in princi. ꝛ quaſi per totum et in. l. cum quis. ꝛ in. l. nuper. C. de natura. liber. et inſtitu. de heredi. que

redi. que ab inteſta. defe. in. §. j. ⁊ in. §. fi.
inſtit. de nupt. Et inter alios modos le-
gitimantur per ſubſequẽs matrimoniũ
* vt habetur in dictis iurib9. Scias tñ ꝙ
filius inceſtuoſus non legitimatur per
ſubſequens matrimonium contractum
ex diſpenſatione pape niſi de eo ſit facta
mentio ſm Bal. in. c. j. in. §. naturales.
in vlti. colum. ſi de feudo fuerit contro-
uerſia inter dominum ⁊ vaſallū. ad qđ
vide etiam Bart. in. l. eum qui. ff. de ſta-
tu hominum. ⁊ ibi Alex. ⁊ Bal. in. l. et ſi
contra. C. de nuptijs. ⁊ vide Alex. in con
ſilio. lxx. incipiente. magnificus. in pri-
ma col. in. vj. vol.] Sꝫ tene menti ſingu-
lare verbum in materia iſta videlicet. ꝙ
ſi filius naturalis moriatur anteq̃ꝫ pater
cõtrahat matrimonium cum matre ſua
licet poſtea contrahat non tamen legiti
matur nepos ex illo filio naturali nec
tranſibit in poteſtatem aui. ita ſingula.
dixit Bald. poſt Guil. de cu. in. l. beni-
gnius. ff. de legibus quod perpetuo te-
neas menti. ⁊ illud dictũ pro valde no-
tabili referunt quidam moderni in apo
ſtolis ad domi. An. in. c. tanta extra qui
filij ſint legitimi. in. iiij. colum. poſt prin-
cip. idem dixit Jo. and. in. c. per venera-
bilem. qui filij ſint legi. ⁊ Pau. de caſt. in
l. j. §. ceterũ. ff. de acquirẽda poſſeſſiõe.

122 ¶ Vaſallus perdit feudū ex pluribus
cauſis de quib9 habetur in toto tit. qui-
bus cauſis feudum amittat in vſib. feu.
Sed quero ego vtrum propter delictum
domini vaſallus priuetur feudo. dicas
ꝙ non: nam hoc caſu propter delictum
domini feuda nõ confiſcantur. imo ipſa
feuda ꝑ ipſum conceſſa firma manent. ⁊
quod plus eſt vaſalli ipſi efficiũtur fran
chi. Jta ſingulari. dixit Bald. per illum
textum. in. c. j. in. v. colum. in titu. hic fi-
nitur. l. cora. ⁊ incipit. Conſuetudo feu-
dorum in vſi. feu. quod dictum ꝓ valde
not. refert ⁊ ſequitur do. Jaſon. in. l. fin.
in. ix. colũ. in princi. C. de iure emphi. qđ
perpetuo tene menti.

123 ¶ Jn iure clarum eſt ꝙ notarius confi-
ciens inſtrumẽtum põt in eo apponere
clauſulas conſuetas etiam ſi ſibi non ſit
dictũ a partibus. l. ſi prius. §. plautius. ⁊
ibi Barto. ff. de aqua plu. arc. facit tex. ⁊
ibi hoc voluit Bal. l. c. cũ. m. ferrarẽ. de
cõſti. in. vij. col. ⁊ Bal. in. c. j. §. hoc quo-
ꝙ. de ſucceſſi. feu. in. xlvij. col. Bar. in. l.
ex parte. in princ. ff. de verb. oblig. ⁊ in. l.
fi. in prin. ff. de his que in frau. cre. ⁊ in. l.
ſi procurator. in princip. ff. de iure fi. ⁊ in
* l. de die in fi. pn. ff. q ſatis da. cog. [Uide
Jaſo. late loquentem in hac materia in
l. certi ꝯdit. in. §. ſi nũmos in. v. ⁊. vj. col.
ff. ſi cer. peta.] Et habet late ꝑ do. Feli. in
d. c. cũ. M. ferrarẽ. in. iiij. col. ⁊ in. c. j. ix.
col. ✠. Scđa declaratio. vt lit. nõ ꝯteſt. de
quo dixi late vbi allegaui alia plura in
repet. mea. l. fi. C. de proba. in illa queſti.
an conſuetudo excuſet quẽ a delicto vbi
videas. Sed tene menti ꝙ licet iſta ſint
vera tñ ſolum habẽt locũ in notario qui
fecit inſtrumentum ⁊ de eo fuit rogatus
ſecus eſt autem in alio notario qui de
ipſo inſtrumento non fuit rogatus. ſed
hꝫ officiuꝫ ſeu auctoritatẽ extendẽdi ali-
qđ inſtrm̃ a ſtatuto vel a ſuperiore: nam
talis notarius non poterit in inſtr̃o ap-
ponere clauſulas cõſuetas apponi in ſi-
milibus inſtrumentis ſi ille clauſule ap
poſite non ſint in originali. Jta ſingu. di
xit. Bal. in rubr. C. de fi. inſtru. in. vj. col.
✠ſi. Quarto querit qđ dictũ ꝓ valde no.
refert ⁊ ſequitur do. Jaſ. in. l. fi. in. xij. col.
C. de iure emphi. qđ multū nota qꝛ fere
per totã Jtaliã obſeruatur contrariũ. li
mita etiã predictaꝫ concluſionẽ ꝙ nota
rius poteſt apponere in inſtr̃o clauſulas
conſuetas apponi etiam ſi ſibi non ſit di
ctum a partibus hoc eſſe verum qñ con
tractus ſeu inſtrumẽtũ eſt in fieri ſecus
autem eſt in inſtrumẽto iam facto qꝛ in
eo notarius non poterit apponere clau
ſulas cõſuetas apponi ſi nõ fuerunt ap-
poſite a partibus tꝑe celebrati cõtract9
vel inſtrumẽti. Jta not. dixit Barba. in
c. ij. in. ij. col. extra de ꝑcarijs allegat hoc
voluiſſe Bar. in rubri. C. de reuoca. his
que in frau. alie. ſunt in vlti. col. pro quo
facit tex. in. l. apud celſum. §. in hac. ff. de
do. excep. de quo dixi etiã in repeti. mea
l. fi. C. de ꝓba. in. 32. cart. circa med. Jteꝫ
limita etiã predicta ꝙ talis notarius nõ
poterit apponere iuramentũ in ipſo cõ
tractu lꝫ ſit de conſuetudine apponi. ita
dixit do. An. ⁊ Abb. in. c. pen. de iureiur.

de quo latius dixi in antenti. ꝙ obtinet in.l.ſ. pmi. iuramenti. C. de proba.

124 ¶ Uidiſti anno pterito.l.fi. ff. de iuriſ. om. iudi. q̄ ponit generalez regulā ꝙ nemo pōt exercere iuriſdi. ſuam extra ſuū territoriū ꝛ hoc eſt clarū. Sꝫ ego quero ſtatutum iudicis vel principis dat premium occidenti bannitū an cōprehendat etiā occidentē bannitum extra iuriſdi. ſeu territoriū ſtatuētis. quilibet ꝓma facie diceret ꝙ nō per.d.l.fi. Attñ3 unum determinat Bal. multū ſing. in cōſi. ſuo ccccxvii. inci. ꝑmittendū eſt ad euidētiā ꝙ q̄dā ſunt que reqrūt in. vſ. vol. qd̄ volumen nōdū eſt ſtampatū ꝛ nō eſt apud hominē viuētem niſi penes me. ꝛ ibi dicit Bal. ꝙ talis occidēs bannituꝫ extra territoriū ſtatuē. is debebit habere premiū ꝙ eſt no. maxime ad limi.d.l.fi. ff. de iuriſ. om. iud. ad qd̄ vide aliq̄d ē̄t ꝑ Bal. ſup ſtatu. in. ver. bānitus. in. ij. ꝯſi. ꝛ vide omnino.ſ. in ſing. ccxciiij. inci. Odia ꝛc.

125 ¶ Tu ſcis regulā iuris eſſe ꝙ exceptiones competētes reo principali cōpetunt fideiuſſori.l.oēs. ff. de except.l. defenſiones. C. eo.l. ex pſona. ff. de fideiuſſ.l. tam mādatori. C. de nō nūe. pe. cū ſi. Sꝫ ſcias tñ vnū in pract. ꝛ ad limitationem dicte reg. ꝙ ſi reus ꝑncipalis dixit inſtr̄m vſurariū coram iudice eccleſiaſt. ſuo noīe et noīe fideiuſſo. poſtea fctā fuit inhibitio iudici ſcłari p iudicē ecclesi. ne pcederet ad capturā dicti rei hoc caſu iſta inhibitio nō pderit fideiuſſori aliquo modo ſꝫ poterit ipſe capi ꝛ grauari. ita ſing. dixit Bal. in.l.). in fi. C. de diuerſ. reſcrip. allegat.l. creditor. in pnnci. in text. ꝛ gloſ. ff. mandati. idē etiā videt̄ tenere Bal. cum vna limitatiōe tñ in.d.l. tam mandatori. quā doctri. refert ꝛ ſequit̄.d. Frā. de are. in conſi. ſuo. xxxiij. incip. Conſultatio ꝛc. in.ſ. col. in fi. qd̄ tene menti in practica.

126 ¶ In multis ciuitatib9 extat ſtatutū ꝙ vēditio ſeu ali9 ꝯct9 excedēs ſummā cētū nō poſſit ꝓbari niſi ꝑ inſtr̄m publicū. Sꝫ q̄ro ego pone ꝙ factus ꝯctus ſi excedēs dictā ſummā ꝛ in eo eſt appoſitū iuramētū ſꝫ de ipō ꝯctu nō fuit fcīm inſtr̄m ſed ſolū interfuerūt teſtes quo caſu ꝯtractus ipē nō poterit ꝓbari per dictos teſtes ex ꝓbibitiōe dicti ſtatuti an hoc caſu poterit probari iuramentū appoſitū in dicto contractu ꝑ teſtes ꝛ dicas ꝙ ſic Ita ſing. dixit Io. de imo. in repe.c. cum cōtingat. in. vi. col. char. de iureiur. qd̄ dicūt refert ꝛ ſequitur ꝛ exclamat.d. Feli. in.c. ſicut cōſuetudo. in. vſ. col. de probationibus. ver. Sexto intellige. Quod dictū tene ꝑpetuo menti qꝛ eſt maximi effect9 nā lꝫ agēs ad obſeruantiā cōtractus nō poſſit directo ꝓbar ipſum contractum per teſtes tñ ꝓbādo indirecte iuramētū coram iudice eccleſiaſtico ꝑ duos teſtes obtinebit qꝛ ꝓbato iuramēto iudex coget ipſum iurantem ad obſeruantiam ipſius cōtractus. Pro quo faciunt optime dicta per Paulū de caſt. in cōſi. ſuo. ccxix. in cip. in cauſa que vertitur ante ſi ncm. Ideo nō obliuiſcaris. ꝛ iſta addēs ad ea que dixi ſupra in ſingu. xvij. incip. Acceſſorium. ꝛc. circa finem.

127 ¶ Iudicādi munus neceſſariū eſt.l. ſi. na.§ iudicādo. ff. de mune. et hoñ.l. pretor.§. qui antez. ff. de excuſ. mun.l. ſanctimus. C. de aduo. diuer. iudi. habe ꝛ i aut. vt iud. nō expe. ſacra. iuſſ. cū ſi. Scias tñ ꝙ hoc fallit in peritis in arte qꝛ tales periti compelli non poſſunt ad aſſumēdū officium referendi ſup aliqua re q̄d ſentiāt. Ita no. dixit.d. Abb. in.c. cū dilect9. el primo. extra de purga. ca. qd̄ dictum pro ſing. ꝛ valde not. refert ꝛ ſequitur ille iuris ampliſſimum pelagus.d. Feli. in c. propoſuiſti. in. iij. col. verſi. Et ſcias. extra de proba. ꝛ ibi dixit hoc dictum alibi non legiſſe niſi vbi ſupra.

128 ¶ Teſtes etiaꝫ ꝓduci poſſunt in cauſa matrimoniali poſt dicta teſtificata text. eſt ꝛ ibi habetur late per doct. in.c. ſeries extra de teſti. ꝛ hoc qꝛ agitur de re periculoſa ꝛ habetur etiam in.c. iurauit. extra de teſti. Uerumtamen ſcias ꝙ ille qui vult producere tales teſtes poſt dicta teſtificata debet prius iurare ꝙ dictos teſtes non ſubornauit alias nō admitteretur ad producendum dictos teſtes iſtud fuit ſing. verbum Bal. in.c. iurauit extra de teſti. in. iij. col. verſi. not. ꝙ matrimo. qd̄ nota qꝛ forte adueniēte caſu pauci procuratores vel aduocati animaduerterent ad hoc. Et iſtud dictum ibi magnificat.d. Feli. quem vide.

129 ¶ Du̅ eſſem alias in partibus Janue̅ſiu̅ vbi mora̅ traxi in officio fui interrogatus de tali caſu q̅daz mulier intrauit monaſteriu̅ monialiuz vt deo ſeruiret & in eo monaſterio fecit pfeſſione̅ poſtea vt pleru̅q3 accidit inſtiga̅te diabolo iſta monialis exiuit monaſteriu̅ & piecto habitu ſe tra̅ſtulit ad diuerſas partes tande̅ incognita i terris eccleſie neſcio vbi iſta ſe tradidit nuptui et marito dedit plura bona que habebat in dote̅ poſtea per aliqd te̅pus mortua eſt hec mulier ſine filijs & ab inteſtato. modo maritus petebat dimidiu̅ dotis ſtante ſtatuto q͂ mortua vxore in matrimonio vir lucretur medietate̅ dotis venie̅tes au̅t ab inteſtato petebant oi͂a bona iſtius mulieris dubitabat ad que̅z pertineret talis dos & talia bona. Rn̅di interroganti q͂ oi͂a bona ſua ſpectabat ad monaſteriu̅ & no̅ ad venie̅tes ab inteſtato nec ad mariu̅ na̅ venie̅tes ab inteſtato era̅t excluſi per aut. ingreſſi. C. de ſacroſan. eccl. maritus aute̅ erat excluſus ab illa parte dimidia dotis qua̅ marito dabat ſtatutum eo q2 ſtatutu̅ vel pactu̅ de lucranda dote non habet locu̅ qn̅ matrimoniu̅ eſt illicitum habe̅s ppetua̅ cauſam phibitio̅is etiaz ſi ignora̅ter ſit contractu̅ vt in caſu nr̅o ſm Bal. multu̅ ſin. in. c. iurauit in. j. col. & ibi do. feli. extra de pba. q͂ etiam voluit ide̅ Bal. in. l. ſ. C. de co̅di. ob ca̅m. et Ang. i. §. aſcripto. i aut. de nupt. de quo p Lud. ro. in. l. ſi cu̅ dote̅. §. ſi. ff. ſol. mat. & per Bal. aliqd in. l. ſi. ff. de leg. j. & per Ang. q videtur co̅trariari in. l. ſi adulteriu̅ cu̅ inceſtu. in. §. quare. ff. de adult. Et p iſta credo q͂ poſtea monaſterium ſucceſſerit in totum excluſo marito & excluſis venie̅tibus ab inteſtato q vt intellexi conabant probare q͂ illa iuridice no̅ erat pfeſſa licet moram traxiſſet in monaſterio & detuliſſet habitu̅ ſed qui ſecutu̅ fuerit in dicta cauſa me latet q2 mea quoquo modo non intererat.

130 ¶ Dixi tibi ſuperius in ſingula. cxxi. quod multis modis filij naturales legitimantur. Sed nunc dico tibi vnum qd filius naturalis quoties poteſt legitimari per ſubſequens matrimoniu̅ nunqua̅ poteſt legitimari per reſcriptum principis. ita dixit ſingu. Bald. in. c. per tuas de maio. & obe. allegat text. ſing. in aut. quibus modis natura. eff. legit. in. §. cu̅ igitur quod eſt notabile.

131 ¶ Tu ſcis q͂ filius naturalis tm̅ excludit ſubſtitutu vt hr̅ in. l. ex facto. in. §. ſi quis rogatus. ff. ad trebel. & in. l. cuz pater. §. volo. ff. de leg. ij. & in. l. j. C. de ꝯdi. inſer. & in. l. gn̅aliter. C. de inſtit. & ſubſti. ſub co̅dit. fac. Qd tn̅ limita niſi eccl. eſſet ſubſtituta q2 ipſa eccl. ſic ſubſtit. non excindere & p filios naturales tm̅ iſtd fuit ſing. dictu̅ Bal. in. c. in pn̅tia. in pe. col. extra de pbat. & dicit hoc pcedere etiaz ſi talis filius nat. eſſet legitimatus ab imperatore & hoc ppter dignitate̅ eccleſie qd dictu̅ multu̅ co̅mendat do. feli. in. d. c. in preſentia in. ix. colum. & dicit ſe hoc dictum alibi non legiſſe.

132 ¶ In alienatione rex eccliaſticaru̅ immobiliu̅ requirit ſole̅nitas de qua in. c. ſine exceptione. xij. q. ij. & in aut. hoc ius porrectum. C. de ſacroſan. eccle. Scias tn̅ q͂ duo ſunt caſus in quibus talia bona eccliaſtica poſſunt alienari ſine tali ſole̅nitate. pmus eſt caſus e͛t. naz fratres me̅dicantes ſunt incapaces bonoru̅ immobilium vt in cle. exiui. de verb. ſig. & legatu̅ reru̅ immobiliu̅ eis factum no̅ valet niſi qua̅tum ad extimationem vt voluit Bar. & Bal. poſt Jac. de Are. in. l. apud iulia. §. fin. ff. de leg. j. et in. l. ſi rem. & in. l. fideico̅. §. ſi ſeruo. ff. de leg. iij. & Bart. in tracta. minoricaru̅. in prima parte et ego latius dixi in. l. ſi in ſingulos. in pe. col. ff. de annuis legat. vbi videas. Et ideo ſubdu̅t docto. in dictis locis q͂ licet fundus no̅ poſſit ſimpliciter mendicantibus relinqui tn̅ poterit eis relinqui. vt illu̅ vendant & in neceſſitatibus ſuis pretiu̅ co̅uerta̅t ad qd allegant glo. no. in. c. j. in v͛bo domu̅ de relig. do. lib. vi. & vide̅ tz. d. An. in. c. in pn̅tia. in. vij. col. v͛. Quintus caſus. de pbat. & Bald. in aut. ingreſſi. in. vij. col. C. de ſacro ſan. eccle. & in. l. cu̅ q̅ſtio. in fi. C. de leg. & An. Ro. in. l. antiſtius. §. ſi ff. de acqui. here. Et hoc caſu in ve̅ditione taliu̅ bonoruz immobiliu̅ no̅ reqrit ſole̅nitas. c. ſine excep. Jta ſing. dixit Bal. i aut. ſi qua mulier. in. iiij. col. C. de ſacro. ſan. eccle. poſt

Bail.dē cu.in.d.aut.hoc ius porrectū ⁊ Bal.in.c.cū cauſa.circa fin.extra de ſentē.⁊ re iudic. Alius eſt etiā caſus in quo dicta ſolēnitas nō reqrit̄:vcʒ qñ eccl'ia eſſet coacta alienare rem vt puta ſi eſſet grauata alienare fundū ꝑ fideicommiſſum nā hoc caſu alienabit ſine ſolennitate alias requiſita.ita dixit multū not. Lapus alle.xxvſ.inci.diſputat ꝑmo ⁊c. poſt me.q̄ dicta refert ⁊ ſequit̄.Feli.in.c. in ꝑſentia.in.xxvſ.colū.in fi.de probat. non tñ alleg.Bald.in.d.c.cū cauſa.quē ego ſolus in hac materia allego.

133 ¶ Affinitas repellēs a teſtimonio ⁊ admittēs ad agēdū ſine mādato iuxta.l.ſʒ ⁊ hec.ff.de ꝓcu.⁊.l.exigēdi.C.eo.dʒ eſſe ꝑ lineā aſcēdentē vel deſcendētē nō aūt ſufficit eſſe ꝑ lineā trāſuerſalē.Ita ſing. dixit Inno.⁊ Io.and.in.c.nōnulli de reſcript.qđ dictū p̄ valde nota.refert et ſequit̄ Ang.in cōſi.ſuo.cxciiij.incip.Uiſis proceſſibus ⁊c.in.ij.colū.vbi dicit ꝙ ita intelligit̄ ⁊ limitat̄.l.ſed ⁊ hec.ff.de

* ꝓcu.ꝙ eſt valde no.i practica.[Et illud dictū Ang.refert ⁊ ſequit̄ Iaſo.in repe. l.admo.in.lxxi.colū.poſt mediū.de iure iur.⁊ in hac materia vide Alex.in conſi. clxi.inci.viſo in pen.col.in fi.in.vſ.vol.]

134 ¶ Tu ſcis ꝙ propter ſterilitatem conductori fit remiſſio canonis.vt habet̄ in c.ꝓpter ſterilitatē.extra de locat.l.licet cum vulgari.C.eo.titu.Sed pone ꝙ augetur introitus rei locate ipſi cōductori aliquo mō an tali caſu dñs poſſit petere maiorē penſionē et videt̄ dicēdum ꝙ ſic primo q2 contrariorūʒ eadē eſt natura iuribus vulgaribus ſed ſi venit ſterilitas ⁊ diminuatur introitus fit remiſſio canonis ⁊ diminuit̄ penſio vt in dictis iuribus ergo creſcente introitu debet creſcere penſio.Scđo q2 eū ſequuntur cōmoda quē ſequūt̄ ⁊ incōmoda ⁊ econtra.l.ſcđm naturā.ff.de reg.iur.cuʒ cōcordantijs.ſed in cōtrariū eſt veritas ſcđm Ang.ſing.i.l.legē.C.locati.vbi ſing. dixit ꝙ pēſio fundi locati nō eſt augenda.etiā ſi fundus conductus creuerit ꝑ alluuionem ꝙ dicit ibi Ang.eſſe not.dignum ⁊ dicit hoc voluiſſe ibi Cyn.ꝙ teneas perpetuo mēti ad limitationeʒ dicte reg.cum ſequantur cōmoda ⁊c.licet

cōtrariū teneāt dicta ꝑ Ange.in aut.vt determinatus ſit numer9 cle.in fi.quē refert.d.Feli.in.c.cum.M.ferrarien.in princ.iij.col.de cōſti.⁊ vide etiam Ang. in.l.illud quoq₃.in.§.⁊ ſi fideiuſſores.ff. de peti.here.Et pro ampliatione huius limitationis adduci poteſt quod voluit Pau.de caſt.in conſil.ſuo.xvij.incip.in cauſa q̄ vertit̄ Parme.in vlt.col.vſ.Itē ſi pretiuʒ.Et Abb.in.c.quanto.extra de cenſi.vbi dixit ꝙ ſi fornarius ſe obligauit coquere panē alicuius familie pro.x. in anno ⁊ his ſtantibus augeatur familia aliquibus ꝑſonis ꝙ nō poteſt petere maius ſalarium:ratio eſt q2 iſtud pēdebat a fortuna.⁊ ideo ſi diminuta eſſet familia ꝑ mortē vel per abſentiam nō deberet ipſe fornarius habere minus.Ita pari ratiōe dicēdum eſt in dicto caſu alluuionis:⁊ in fornario dixit Cy.in.l.non modus.C.de ſerui.⁊ in.l.placet.in fi.C. de ſacroſan.eccle.⁊ Pet.de anch.in.d. c.quāto.de q̄ vide latiſſime ꝑ.d.Barto. Cepo.in trac.ſuo de ſerui.vrba.pred.ſub rub.de furno.in.ij.colū.verſicu.Quinta queſtio ⁊c.de quo dixi ego in repe.rubr. C.de proba.in.lxxxij.colū.⁊ in.l.a vobis quoq₃ in iij.char.ff.de ann.lega.vbi late potui materiam incertitudinis.et faciunt optime dicta per do.Alex.in conſilio ſuo inci.in occurrēti caſu in.ij.colū. ij.vol.⁊ per Bart.in.l Seio amico.in fi. principij.Et ibi dixi.ff.de annu.lega.

135 ¶ Quero de notabili ⁊ quotidiano dubio ſtatuto cauet̄ ꝙ inſtrumentū debiti guarentigiatū habeat executionem paratā pone tu petis a me cētum ex aliqua cā puta mutui vel depoſiti ego corā notario confiteor me debitorē tuum ex illa cauſa notarius facit ſolenne inſtr̄m huius confeſſionis mee an tale inſtr̄m habebit executionem paratā vigore dicti ſtatuti in quo breuiter dicas ꝙ nō:nam iſtud nō dicet̄ inſtrumētū debiti ſed poſtius inſtr̄m cōfeſſionis debiti qđ ſumit vires tm̄ a die talis ꝯfeſſiōis ⁊ nō antea. ita ſing.dixit Ang.in.l.ſi fideiuſſor.poſt princip.C.de fideiuſ.ꝙ nota quia faciet tibi honorem ſi ſcies practicare.[Uide tñ omnino que dixi.ſ.ſingu.cccclxxxiiij. inci ſi vera loqui fas eſt.] *

136 ¶ Longa profecto diſputatio eſt inter docto. an donatio cā mortis ſit ꝯctus vel vltima volūtas: de qua q̄ōne habet per doct. in. l. ſi. C. de dona. cā mortis. ⁊ in. l. ij. ff. de dote preleg. ⁊ inſti. de donatio. in prin. ⁊ in. l. vnica ad ſi. C. de cadu. tollē. ⁊ in. l. q̄ ſub cōditiōe. §. hoc edictū. ff. de cōdi. inſti. vt hꝫ late ꝑ do. Ioā. de ana. in. c. q2 in omnibus. in. xxi. col. in ſi. quarto querit extra de vſuris. ⁊ ꝑ do. Alexā. in l. ij. in princ. ff. de ver. obl. Sed ꝓ opi. ꝙ ſit magis vlti. volū. q̄ꝫ cōtractus que vꝫ cōior ſꝫm Lud. ro. in cōſi. lxxv. incip. Ne ſcio ⁊c. tene mēti not. verbū ꝙ ſicut legatū reuocat ſi teſtator voluntarie alienauit rem legatam: vt. ff. de adimē. lega. l. rem legatā. ⁊ l. fideicōmiſſa. §. ſi rem. ff. de lega. iij. ita etiā itelligit reuocata donat. cā mortis. ſi ipſe donans rē donatā voluntarie nulla neceſſitate cogente alienauerit. ita ſingu. dixit Dy. in. l. ſi ſtichū q̄ meus erit. ff. de leg. j. qđ dictū tene men. ti ꝑpetuo q2 eſt aureū ſꝫm Bal. i. d. l. ſtichū. vbi dicit alibi non vidiſſe iſtud dictū. qđ dictū etiā refert ⁊ ſequit pro val de ſing. do. Alex. in. l. non ois. in princi. ff. ſi cer. pet. ſubdēs ꝙ eadē rōne ſi ſuperuenerint inimicitie inter donantē cā mortis ⁊ donatarium induceretur reuocatio dona. ſicut cōtingit in legato: vt in. l. iij. in ſi. cū ſeq. ff. de adi. lega.

137 ¶ In iure clarū eſt ꝙ eximēs aliquem de manibus familie tenet ipſe ad illud debitū ſoluēdū ad quod tenebat captus tanq̄ ſi pro eo fideiuſſiſſet. tex. eſt no. in l. quoties. C. de exactori. tribu. libro. x. et ibi docto. ⁊ voluit Bal. in. l. aditos. C. de epiſ. audiē. ⁊ Ang. de arc. in. §. penales. inſti. de act. docto. in. l. j. ff. ne q̄s eum q̄ in ius vo. eſt vi exi. ⁊ voluit Bar. Bal. Ang. ⁊ Pau. de caſt. in. l. ſed eximēdi. et in. l. ſeq. per illa iura. ff. ne q̄s eum qui in ius voc. Sed tene menti vnum quod eſt fortius vꝫ ꝙ nedū ille qui de facto exemit recte captū de manibus familie tenetur creditori ad ſolutionem illius debiti tanq̄ ſi fideiuſſiſſet: ſed etiam ille q̄ notificauit debitori alicuius ꝙ aufugeret debere q2 creditor ſuus ordinauerat facere eum capi ⁊ detineri. tenetur creditori ad ſoluendum debitum illud ſi talis debitor fugam arripuit. ita notabiliter dixit Pet. de anch. in cōſi. ſuo. cccxlj. incip. viſo themate. in fine. ⁊ Bald. in c. dilectus. in. iiij. colū. de appella. ⁊ ibi Car. Alexan. ⁊ Io. de ana. in cōſi. lv. inci. q2 dubia ⁊c. in ſi. v. de quo dicto feci mētionē anno ꝑterito in repet. mea rub. ff. de fideiuſ. in. vij. col. in princ. qđ dictum non memini me alibi vidiſſe: ideo tene mēti q2 quotidie occurrit in facto. vide tñ que dixi ſupra in ſing. xliiij. incip. debitor. [Vide Iaſ. in. l. j. §. ꝙ pretor. in. ij. col. ne q̄s eū ⁊c. Barb. in conſi. lxxvj. incip. ſapienter. in. iij. ⁊ iiij. col. in. v. vol. et vide. j. in ſing. ccclxvj. inc. aliq̄.] Qua autem pena puniatur eximens reū criminis vide Bal. in. l. cuiuſq3. ff. ad legē iul. maie. ⁊ Alex. cōſi. xxxv. icip. viſo themate. in. ij. co. l. ij. vol. ⁊. j. i ſing. cclxxiij. notiſſi.

138 ¶ Iudex vnius territorij mandat executioni ſententiā iudicis alterius territorij mediantibus literis ipſius iudicis q̄ tulit ſniam ⁊ hoc q̄ñ bona ſunt ſita in territorio iudicis cui lr̄e dirigunt. ita habetur in. l. a diuo pio. §. ſniam ⁊ ibi ꝑ doct. oēs. ff. de re iud. in. l. ſi. ff. de iuriſ. om. iudi. in. c. romana. § cōtrahētes. de fo. cōpet. ⁊ ego alias ſentētias infinitas mandaui executioni ad petitionē aliquorū iudicū dū fui ius dicens in pluribus ⁊ diuerſis locis at ſepius ſententie mee eodē mō in ſubſidiū iuſtitie mediantibus literis meis fuerunt miſſe executioni q2 ita iura requirūt. [Vide in materia iſta Bar. in cōſi. ccccl. inci. q̄d āl terra Burgi. ⁊c. in. ij. vol. ⁊ Iaſ. in. l. ꝓperandū. i. §. ſin aūt reus in. j. ⁊. ij. col. C. de indi.] Pro q̄bus faciunt dicta ꝑ Alber. gan. in ſuo trac. maleſi. ſub rub. de citationibus. in maleficijs facti in. ij. col. ver. ſed ego nō puto ⁊ vide Ang. in. l. cū vnius. §. pe. ff. de bo. auct. iudi. poſſi. Tene tñ menti ꝙ iſtud ꝓcedit ⁊ hꝫ locū q̄ñ iudex alterius territorij ꝓnūtiauit ſꝫm leges ſecus aūt ſi pronūtiauit ⁊ ſnīauit ſꝫm ſtatuta loci ipſius iudicis q2 tunc iudex alterius territorij nō tenet talem ſnīam mittere executioni. iſtud fuit ſingu. dictū Bal. in. l. j. in ſi. verbis. C. de confeſ. ⁊ eiuſdē Bal. lꝫ nō tā clare. l. j. in. iiij. q. C. ne filius ꝓ patre. quā doct. ꝓ valde no. refert et ſequi.

tur.d.Alexã.in.d.l.a diuo pio.§.ſenten-
tiã.in.j.addi.in.iij.col.verſi.ii.limita.ff.
de reiudic.⁊ ꝑalcottus in.l.3.in fi.ff.de
offi aſſeſſo.quod tene menti / quia poteris im-
pedire executionẽ pluriũ ſentẽtiarũ ad
quas iudices nõ aiaduertunt. Et teneas
menti ꝙ talis iudex alteri⁹ territoriũ cui
litere diriguntur vt in ſubſidiũ iuris exe-
quatur talẽ ſniam põt de iniquitate talis
ſententie cognoſcere ⁊ ſi viderit talẽ ſen
tentiã iniquã aut de hoc vehementer ſu-
ſpicetur non debet illã executioni mãdare
ita dixit Ang.in.l.ſi vt ꝑponis.C.de exe
cu.rei iudi.ꝙ dicit eſſe valde quotidia-
nũ ad q̃ faciunt que dixi in.l.j.§.ſi quis
vltro.in.xj.car.ff.de qõnibus.⁊ in hac
materia vide ꝑau.de caſt.in.l.omnis.
in.§.nihilominus.C.de epiſ.⁊ cle.

139 ¶ Dixit ibi ſuperius ꝙ appellatione fi-
liorũ veniunt naturales tñ ⁊ plures ca
ſus in quib⁹ tales filij naturales veniũt.
ponit do.Feli.in.c.in pñtia.in.x.colũ.de
proba.Tene tamen mẽti vnũ not.caſum
in quo appellatione filiorũ non cõprehẽ
ditur naturalis tñ: nam ſi pater habet
inimicitiã cũ aliquo ⁊ ſecũ facit pacẽ ⁊
preſtat cautionẽ pro ſe ⁊ filijs de illo non
offendẽdo nõ tenetur de offenſa poſtea
illi illata per filiũ natur.tñ.ita ſing.di-
xit Cy.in.l.cũ pater.§.volo.ff.de lega.ij.
quod dictũ refert ⁊ ſequitur do.Feli.in.d.
c.in preſentia.in.x.col.circa med.&.⁊ ad
de ꝙ ſi pater pro q̃bus faciũt optime di
cta p.d.Ant.in addit.Spec.in titu.q̃ filij
ſint legi.ſuper rubri.vbi dixit ꝙ ſtatutũ
diſponẽs ꝙ pater teneatur emẽdare dãnũ
datũ p filiũ nõ cõprehẽdit dãnũ datũ p
filiũ ſpuriũ qð dictũ ſeqr Alb.de roſ.i.l.
preſtatu.qõ.xlix.lci.itẽ ſuppoſito.⁊ in.q.
xxj.inci.itẽ quero in.c.prima parte ſtatu.
⁊ in.c.p venerabilem.in.xxxv.colum.
qui filij ſint legiti.⁊ Jo.de imo.in.l.luci⁹.
in.§.fi.ff.de leg.ij.vbi plus etiã dicit ta-
le ſtatutum etiã nõ habebit locũ in filio
naturali tñ: de quo etiã per eũ in.l.ex fa
cto in.§ ſi quis rogatus.ff.ad trebelli.⁊
per Lud.roma.in.l.ſi filio.la ſecunda.ff.
ſolu.ma.⁊ p do.Alexã.qui alia plura re-
fert in conſi.ſuo.lx.inci.viſa legitimatio-
ne.in.v.col.in ij.volu.vbi videas.licet in
contrarium faciant dicta per Angel.

de are.inſti.de heredi.ab inteſtato.in.§.
interdũ.circa fi.⁊ per ꝑet.de anc.in cõ
ſil.ſuo.clxxxvj.incipi.apud me queſtio
iſta. [Et dicta per Jaſ.in.l.ſi is qui pro
emptore.in.lxix.col.ff.de vſucap.] Et vi
de plura ad materiã iſtam facientia per
do.Alex.in.l.fi.in apoſtil.C.de verb.ſig.
Tene menti perpetuo / quia ſingularia
ſunt ⁊ de pane acquirendo.

140 ¶ T. ſtis qui offert ſe ad teſtificandũ ꝯ
aliquẽ preſumitur ſuſpect⁹ ⁊ ideo repellit
ſm Bar.in.l.poſt legatũ.§.his vero.ff.
de his qui.vt indig.Jaco.de bel.in.§.ſi
vero ignorũ per illum tex.in aut.de teſt.
Bal.in aut.ſed nouo iure.in.j.col.C.ſi
certũ petatur.⁊ in.l.quoniã liberi.in prin.
C.de teſt.⁊ Bart.in.l.vxoꝛi.ff.de fal.⁊ in
l.que omnia.ff.de pcur.⁊ Abb.in.c.cũ
p.circa fi.de accuſa. Attamẽ limita ⁊ re-
ſtringe hoc non habere locum quando
eſſemus in materia in qua ageretur de
peccato euitando quia tali caſu teſti ſe
offerenti creditur.ita ſingu.dixit Jo.de
de imo.c.iurauit.per illũ textum de pro-
bat.quod dictum pro valde not.refert ⁊
ſequitur do.Feli.in.c.ij.in.viij.colũ.cir-
ca me.extra de teſtibus.vbi ſubdit ꝙ ita
poteſt intelligi tex.in.c.cũ in tua.de ſpõ.
in ver.ſponte oblata.⁊ facit ſm eum.c.
preterea.el.ii.eo.titu.⁊ ibi ponit etiã aliã
limitatio.no.ad illud ꝙ teſti ſe offerẽti.

142 ¶ Audiuiſti forte alˀs a preceptoribus
tuis q̃plures effectus iuramenti. Sed
forte nõ audiuiſti vnũ quẽ volo te doce-
re tanq̃ pulchriorẽ / ⁊ vtiliorem ceteris ⁊
id aduerte ⁊ tene mẽti ꝙ ſi iuſm̃ eſt ap-
poſitũ p debitorẽ vel per ſe obligãtẽ in
ipſa obligatione tũc nũq̃ põt talis debi
tor opponere preſcriptionẽ.ita ſingu.di
xit Ludo.roma.in reperi.l.j.in.iij.char.
verſi.⁊ adde duas not.cautel.ff.de vſu-
capi.vbi dixit ꝙ ad hoc vt impediatur
preſcriptio cautela eſt ꝙ in fine inſtru-
menti apponatur iuramentũ quia tunc eſt
ſublata preſcriptio: nã iuramentũ ꝑpe-
tuat actionẽ.allegat tex.qui dicit ſingu.
in.l.nã ⁊ poſtea.in.§.ſi dãnet.ff.de iure
iur.cũ tex.dicit ipſe ibi ꝙ allegauit ad
hoc Ang.in voce ⁊ reſpondet ibi: Lud.
ro.ad ea que cõtra hoc dictum poſſent
adduci que nõ refero breuitatis cauſa.

Et ita alias iam pluribꝰ annis elapſis habui ꝛ obtinui. in cõtingentia facti in hac ciuitate ꝛ, fuit mihi neceſſe peierare Rudo.ro.in pallatio in.d.l.ſ.quia iudex nolait mihi credere ꝙ hoc diceret Rudo.ro.[Item dixi Baueria.in.xxix.priuile. iuramenti quem vide.]Sed poſtea inueni.d.Iaſ.hanc partem tenentẽ in.§.ſed aliqñ inſtit.de vſucapio.in ſuis additionibus ad dñm Chriſtoforum porcum in ſexta additione que incipit.Adde vnū notabile in materia.Et ſubdit ibi ipſe ꝙ hoc colligitur ex nota.per.d.An.poſt Hoſt.in.c.ſi diligenti.extra de preſcrip. ꝛ dicit ꝙ pro hoc faciunt.not.per Bar. in.l.nã ꝛ poſtea.§.ſi is qui.ff.de iure iuran.ꝛ illud dictũ etiã approbat do. An. Bar.in cõſi.ſuo.xx.inci.viſo puncto.in pe.col.in.iiij.volu.Et do.Bar.ſoci.in cõſi.ſuo.lxxxv..inci.in cã cõitatis ꝛc.in v.col.ver.ſecũdo pbaꝶ dicta ꝯcluſio.Qđ dictum tene cordi qꝛ aureum ꝛ vtile eſt de quo ego etiã dixi in repe.mea.l.ſi.C. de pba.in.xxxv.car.vbi plures notabiles effectus iuramenti cumulaui.Et ad pdicta faciũt dicta p do.Fel.in.c.qñ.in iiij.col.poſt prin.extra de preſcrip.

142 ¶ Cautũ eſt de iure ciuili ac etiã cõuenit iuri naturali ꝙ q̃ de nouo emergunt nouo indigent auxilio vulga.l.de etate. §.ex cã.ff.de interroga.act.habetur in c.pe.de cle.non reſi.ꝛ in.c.ſuggeſtū.de decimis ꝛ in.l.ex facto.ff.de vulg.ꝛ pupil.ꝛ facit optime tex.no.i.l.ſi hominē. ff.mãdati cũ multis ſimi.[Uide.J.in ſingu.ccxxxiij.inci.q̃ de nouo ꝛc.ꝛ oino De ciũ in ꝯſi.cccxxxv.inci.viſo.in.ij.co.]Et adeo eſt v̈a h̃ regula ꝙ lʒ exceptio excuſſiõis ſit dilatoria vt habeꝶ in.l.pemptorias.C.ſniam reſcin.nõ poſ.ꝛ in.c.inter monaſteriũ.de re iud.ꝛ in.l.ita demũ.C. de pcu.cũ ſi.ꝛ ſic dʒ opponi añ lit.ꝯteſt. vt in dictis iuribus.attñ ſi prius fuit facta excuſſio ꝫ debitorẽ principalẽ ꝛ ipſo non reperto ſoluẽdo creditor velit agere contra fideiuſſorem vel contra extraneos poſſeſſores ꝛ interim ſupueniant bona de nouo debitori principali poterit ipſe fideiuſſor vel tertius poſſeſſor cõtra quem ageretur de hoc excipere ꝛ petere ꝙ de nouo fiat excuſſio cõtra ipſum principalē.ita ſing.dixit Cy.poſt Pet. in auten.preſente.C.de fideiuſſoribus. in pe.queſti.ꝛ Bal.ꝛ Paul.de caſt.in.l. ſi.§.j.ff.ſi cer pet.ꝛ Bald.in.d.l.peremptorias.idẽ voluit do.Alexan.in conſil. ſuo.100.inci.diſcuſſis.in pe.colum.in v.volu.ꝛ ibi alia no.ſubdit in materia q̃ vide de quo latiꝰ dixi in ꝯſi.meo.ſi.ici. ſup articulo i.iiij.car.ꝛ dixi ãno pterito i re.ru.ff.de fideiuſ.l.vliu.co.vbi,videas.

143 ¶ Filio baſtardo nõ põt recta via ſeu directe aliq̃d relinq̃ a patre aut.lʒ.C.de naturalibus libe.l.ſi.co.tit.§.ne igiꝶ.in aut.qũo naturales effi.ſui hr̃ p ſcribẽ.in c.cũ haberet.extra de eo q̃ duxit in mři moniũ quã polluit p adulterium.ſecus autẽ eſt in nepote legitimo nato ex ipſo filio baſtardo vt volũt doct.in dictis locis.ſʒ ſcias tñ ꝙ lʒ legitimus natꝰ ex ſpurio poſſit inſtitui vel ei relinqui ab auo. iſtud tñ nõ hʒ locũ in nepote nato ex filio inceſtuoſo qui a nullo ex parẽtibus inſtitui poteſt:ita ſing.dixit Bal.in.c.in preſentia.in.viij.colum.de probati.vbi dicit ꝙ de hoc eſt caſus vnicus in iure. in.l.ſi quis inceſti.C.de inceſt.nupt.

144 ¶ Error in nomine appellatiuo non vitiat actũ ſeu diſpoſitione dummodo de corpe conſtet.ita habeꝶ pſcriben.in.l.ſi q̃s in fundi vocabulo.ff.de leg.j.ꝛ.in.l. his verbis.§.fin.ff.de here.inſtit.et per doc.poſt gl.in.l.q̃ extrinſecꝰ.ff.de verb. obli.Et ideo tene menti ꝙ ſi quis puta Titius fuit exbannitus ex ciuitate propter homicidiũ ꝛ in bãno iudex errauit quia debebat dicere ꝙ banniebat titiū de mutina quia erat de mutina ꝛ dixit titium de ferraria.ꝛ ſic errauit in nomine patrie attamen valebit tale bannũ ſi cõſtat de corpore de maleficio per eũ commiſſo.ita ſingu.dixit Angel.in dicta.l. his verbis.§.fina.ff.de here.inſtituen. vbi refert alias quendam hic bononie fuiſſe decapitatum quia erat deſcriptus in numero bannitorum tanq̃ eſſet de vna ciuitate cum eſſet de alia ꝛ ipſe propter hoc non credebat eſſe bãnitum.at tamen fuit captus ꝛ decapitatus ꝛ iuſte ſecũdum Ang.ibi ex quo cõſtabat eũ fore citatum ꝛ maleficium commiſiſſe. et iſtud dictũ refert ꝛ ſequiꝶ pro valde not.

Barb.l.c.ſignificãte.l.4.char.ď reſcri.
145 ¶ Frangenti fidem fides frangat ei-
dem.l.quero.§.inter locatorem.ff loca-
ti.cũ ſim. Attamẽ teneas mẽti ꝙ lꝫ trãſ-
actio ſit facta animo nouãdi ⁊ ex ea pi-
gnꝰ datũ ſit ſi tñ tranſactio nõ ſeruat pi
gnus non reſtituitur ſed ꝑ obligatione
nouata retinet.qď eſt valde notatu di-
gnũ.ita ſing.dixit Ange.in.l.differentia.
ff.in quibꝰ cauſis pig.tac.ꝯhat. et vide
Ang.de are.in.§.itẽ ſeruiana.in.iij.col.
verſi.ſic q̃ro an iuecta ⁊c.inſti.ď actõibꝰ.
146 ¶ Creditor nõ põt cogi ante tp̃s ad re
cipiendam pecuniã ſibi promiſſam niſi
interſit debitoris vt habetur in.l.ſi pecu
niam.ff.ſi cer.pe.⁊ in.l.titius.ff.que res
pig.obli.poſſ.⁊ in.l.q̃ rome.in princip.
ff.de verb.oblig. Scias tñ in hac mate-
ria ꝙ licet aliquo caſu creditor cogi poſ
ſit recipere pecuniã ſibi debitã ante tem
pus.attñ quando aliquis debet recipe-
re aliq̃d ab aliquo ꝙ curſu tẽporis dete
riorari põt vt vinũ granũ oleũ ⁊ ſimilia
nunq̃ hoc caſu cogit recipere ante tem
pus.iſtud fuit ſin.dictũ Guil.de cu.in.l.
cõparatiões.C.de fi.inſtru.quod dictũ
ꝑ valde no.refert ⁊ ſequitur Ang.in.d.
l.titius.in fin.ff.que res pig.obli.poſ.de
quo etiã aliquid ꝑ Pau.de ca.in.l.item
14 quia.in fi.ver.Ultimo q̃ro.ff.de pactis.
7 ¶ Filius preſens ⁊ tacens obligat ex
matrimonio ꝯtracto ꝑ parentes ſuos.c.
vnico.de deſpõ.impub.lib.vj.⁊ hoc ꝓ-
cedit ⁊ inductum eſt fauore matrimo-
nij ⁊ fauore parentũ.ſecus tñ eſt in alijs
conſanguineis illꝰ filij vel filie qꝛ licet
ſit preſens ⁊ tacẽs nõ obligat ex matri-
monio cõtracto ꝑ tales conſanguineos
ſꝫ Jo.and.in.d.c.vnico in nouella.⁊.d.
Abb.in.c.nõne.de preſumpt.⁊ in.c.j.in
vlt.not.extra de matrimo.cõtracto con
tra interdic.eccle. Sꝫ hoc dictũ limitat
vꝫ niſi cã cognita cõſtaret filium vel fi-
liã ob reuerẽtiam parentũ vel alterius
ipſorũ tacuiſſe quia tunc filius q̃ tacuit
non obligabit tali matrimonio. Jta ſin.
dixit do.Abb.in.d.c.nõne.in vlti.col.de
ꝑſumpt.qď dictum refert ⁊ ſequit.d.Fe-
li.ibi in.iij.col.⁊ de eo facit magnũ feſtũ
dicẽs ꝙ nunq̃ obliuiſcaris hoc dicto qꝛ
iſtud dictũ ipſe alibi non legit ⁊ ꝙ iſtud

dictũ eſt aptũ infringere mille ſponſa-
* lia [Uide.ſ.in ſing.ccxv.incipi.validum
eſt argumentũ.⁊ in ſing.cccxlvij.incipi.
matrimonium.⁊c.]
148 ¶ Graue eſt fidem fallere.l.j.ff.de cõ-
ſti.pecunia.in prin. Et nihil tam ꝯgruũ
humane fidei q̃ pacta ſeruare.l.j.ff.de
pact.l.iuregentium.§.pretor ait.eo.titu.
* [Uide deciũ.in.l.ea eſt natura.ff.de re-
gu.iur ad fin.] Et ideo dixit gl.⁊ Bald.
ibi poſt eã in.l.a ꝓcuratore.C.mã.ꝙ ni-
hil eſt melius bona fide.⁊ facit text.in
epiſtola inter claras.C.de ſumma trini-
tate ⁊ fide catholica vbi dicit ꝙ nil lu-
ce prefulget q̃ recta fides in ꝓ̃cipe. Et
ideo tene menti ſingulare verbum.d.An-
dre.nam tu ſcis ꝙ ex pacto nudo non
oritur actio regulariter.l.iuriſgen.§.igi
tur nulla.ff.de pac.cũ ſimi.attñ licet pa-
ctũ nudum nõ pariat actionem de iure
quia tñ procedit ſm ꝓcepta iuriſgẽtium
nõ debet denegari iuſtitia ſi pro illo pe-
tatur.ita ſingu.dixit do.An.in.c.que in
eccleſiarũ de cõſtitu.quod dictuꝫ refert
⁊ ſequit.d.Alexã.in.l.quintus.in apoſt.
ad Bar.ff.mãdati.pro quo dicto ipſe.d.
Alex.allegat aliqua ibi de quo dicto vi-
de eundẽ Alexandrũ in.d.C.ſed cuꝫ nul
la.circa fi.⁊ pro iſtis facit qď dixit Bar.
in.d.l.quintꝰ.vbi inquit ꝙ verecundia
eſt denegare ꝙ pacto nudo q̃s ꝓmiſit.
⁊ ideo dixit Bal.in.d.l.j.ff.de pactis.in
prin.ꝙ Ariſtoteles dixit ad Alexandrũ
o Alexander ſerua fidem.⁊ ibi etiam re-
fert magiſtrũ ſentẽtiarũ dicentẽ ꝙ deus
obligat ex fide ⁊ pro iſtis facit text.in.c.
iuramẽti.xxij.q.ij.vbi dicit ꝙ inter ſim-
plicẽ loquellam ⁊ iuramẽtũ deus nõ fa-
cit differentiã.qď etiã dixit glo.in.c.j.ex
tra de pact.⁊ faciũt dicta ꝑ doct.in.l.di-
gna vox.C.de legi.attñ predicta omnia
ceſſant modernis tẽporibus qꝛ vt expe-
riẽtia docet fides in totũ eſt annihilata
⁊ infidi ⁊ improbi ſunt in pretio ⁊ alios
antecedunt ⁊ a q̃pluribꝰ venerantur.
149 ¶ Uouẽtes tenent vota adimplere ni
ſi aliqua iuſta cauſa adſit vt habetur in
toto titulo extra de voto.facit illud vi-
delicet vouete et reddite ⁊c.et iura fa-
uent votis ⁊ vota adimplere volentibꝰ.
Jdeo tene menti ꝙ ſi alicui ſint aſſigna

ta confinia ⁊ ille pmittat nõ exigere de
cõfinibus ſub pena: ſi tamẽ exit de cõfi-
nibus vt vadat ad cõplẽdũ votũ nõ ca-
dit in penam. tex. eſt in glo. ſingu. in. l. il-
lud. ff. de offi. preſi. que iura ad hoc alle-
gãt moderni. in. c. literaturam. de voto.
Et facit quod dixit Bal. in. l. j. in. iij. col.
C. de edil. ac. vbi dicit q̄ mulier exiens
de carceribus vt vadat ad aliquam ec-
cleſiam cauſa implendi votum non di-
citur aufugiſſe de carceribus quod no.
adde hic Pau. de ca. in. l. ſi filiusfa. §. fin.
ff. de ꝓcura. vbi dicit q̄ facta religionis
gratia excuſant facientem. Et facit di-
ctum Ray. de fori. in. l. qui cum vno. §.
fi. ff. de re mili. vbi dixit per illum text. q̄
filio exiſtenti in religione licitũ eſt illaꝫ
exire pro alendo patrem quod dictum
refert ⁊ ſequitur Mellus in tractatu bã-
nitorum in. j. parte ſecundi temporis. q.
xlviij. inci. Quero an bannitus. in fi.
150 ¶ Acceſſus ad meretrices publicas nõ
nuptas eſt impunibilis de iure vt habe-
tur in. l. ſi vxor. ⁊ ibi p Bart. ff. de adult.
⁊ in. l. ſi ea. ⁊ in. l. que adulteriũ. ⁊ vtro-
bique p Ang. C. de adult. ⁊ habet. in. l. ve-
rũ. ff. de fur. vbi voluit hoc Bar. dicens
q̄ coitus cũ meretrice eſt impunit9 al-
legat. l. j. C. de cõcubinis. [Uide Alexã.
in ↄſi. xcix. incip. viſa inquiſit. in. vj. vol. in
vlt. col. in prin.] Et hoc voluit Alle. gã-
di. in ſuo tractatu maleficiorꝫ ſub rubri.
de aliq̄bus q̄ſtionib9 varijs in maleſi-
cijs in. j. col. in fi. verſi. queſtio de facto.
Do tamen ibi caſum ſingularem in quo
acceſſus ad publicas meretrices etiam
non nuptas et habens rem ſecum pu-
nitur tanq̄ ſi acceſſiſſet ad mulierẽ ho-
neſtam. qui caſus eſt quando meretrix
ipſe eſt carcerata. nã tunc accedens ad
eam ⁊ habẽs rem ſecum punit. acſi ac-
ceſſiſſet ad mulierẽ honeſtã. Ita ſingu-
lariter dixit dñs Paris de puteo in ſuo
ſolenni tractatu ſindicat9 in. xvj. char-
ta. ſub verbo adulterium in prima col.
monetur ad hoc dicẽdũ ratione nota-
bili videlicet. Nam licet ex forma ſtatu-
ti bannit9 poſſit impune occidi ⁊ offen-
di. attamen iſtud fallit in bannito ca-
pto et carcerato quia talis bannitus et
carceratus nõ poteſt offendi quia car-
cerati ſunt ſub protectione curie. l. fi. C.
de cuſtodia reorꝫ ⁊ offendẽs talẽ banni-
tũ debet puniri. ita dixit Bar. in. l. in la-
queũ. ff. de acq̄r. re. do. ⁊ in. l. j. §. transfu-
gas. ff. ad. l. corneliam de ſicar. ⁊ in. l. le-
gis iulie. ff. ad. l. iul. de vi priua. Sed tu
adde q̄ idẽ tenet. d. Mellus in trac. ban
nitorꝫ in. ij. parte ſecundi tpis. q. xxviij. ⁊
ibi in. q. xxiij. inci. quero quidã. ⁊ Bal.
in. l. libertas. ff. de ſtatu hoim. vbi ſub-
dit in ꝓpoſito q̄ ſi captus eſt bãnitus et
carceratus ⁊ dꝫ ſuſpẽdi q̄ ſi affines ſui
eum venenãt in carcere ne vituperent
q̄ puniri debent tãq̄ paricide. idẽ dixit
Jo. de ana. in c. cum iuramento. in vlti.
col. de homic. ⁊ de bãnito carcerato te-
nuit idẽ Bal. i. l. fi. C. de malefi. ⁊ Mat-
the. ⁊ in. l. fideicõ. §. ſi quis. ff. de leg. iij. ⁊
in. l. j. C. vnde vi. in pe. col. ⁊ voluit Bar.
in. §. arripiat. in aut. vt oẽs obe. iudic. ⁊
Joan. andr. in addi. Specu. intit. de ac-
cuſ. in. iiij. pte in. §. ſeq̄t in addit. ma-
gna. in. iij. colũ. ⁊ Joã. de imola. in. l. pu-
blius. §. j. de cõdi. ⁊ demonſtra. ⁊ Jo. de
ana. in. d. c. cũ iuramẽto. ⁊ in. c. j. in fi. de
ſortilegijs. Et ſic ex hac rõne concluſit
ipſe do. Paris in. d. ſuo tract. q̄ licet me
retrix poſſit ipune cognoſci non tñ hoc
hꝫ locũ in meretrice carcerata ne fiat in
iuria caſtitati carcerũ ⁊ loci q̄ eſt public9
p. l. j. C. de officio ci. iudi. ⁊ p rõnem aut.
nouo iure. C. de cuſto. reorũ. tene menti
qꝛ alibi nõ legi hoc dictũ. Pro q̄b9 etiã
facit qđ voluit Pau. de ca. in conſi. ſuo
cxciij. inci. viſo proceſſu. in. ij. col. vbi di-
xit q̄ etiã in bello licito non eſt licitũ oc-
cidere inimicũ poſtq̄ eſt captus p. d. l. j.
libertas. ⁊ vide in tractatu violãtes. in
verbo mortui in. iij. char. in. iij. col. in fi.
⁊ ibi in ſequẽti colũ. [Et idẽ dixit text. in
c. noli extimare. xxiij. q. prima.] Et Abb.
gand. in trac. maleficiorꝫ ſub rub. de bã-
nitis p maleficio in. vij. colũ. verſic. vlti.
duas q̃ões. vbi meli9 oĩbus alijs exa-
minat illud de bannito capto an poſſit
tũc impune occidi a priuato vigore ſta-
tuti pmittẽt bãnitũ poſſe ipune occidi.
151 ¶ Semper in dubijs ⁊ obſcuris beni-
gnior interpretatio eſt ſiẽda. l. ſemper in
obſcuris. de reg. iu. l. arrianus. ff. de act.
⁊ obli. l. abſentẽ. ff. de penis. l. merito. ff.

ꝑ ſocio cū infinitis ſimilib9 de quo ego
late locutus ſum adducendo forte centū
doctrinas ⁊ pulchra dicta i repet. mea.
l. fi. C. de probat. in l. chart. Sed ſcias ꝙ
iſta regula nō hȝ locū vbi agitur de vti
litate aie. q2 tali caſu meli9 eſt preſume-
re delictū ꝙ̄ non delic. ita ſin. dixit ꝓpet.
de anch. in cōſi. ſuo clxxix. inci. prima fa
cie vbi cōſuluit aliquis in teſtamēto cō-
feſſus eſt ſe eē vſurariū vtrū iſta cōfeſ-
ſio referat̃ ad totū tempus preterite vite
vel ad quantū adeo ꝙ poſſit agi contra
heredē vt reſtituat ⁊ cōcludit ꝙ refertur
ad totū tp̄s vite cū agatur de ſalute ani-
marū vnde ceſſat. d. l. merito. ⁊ alia in-
ra allegata q2 in foro anime timēda eſt
culpa etiā vbi culpa nō eſt. c. cōſiliuȝ de
obſeruat. ieiunior. ⁊ iſtud dictū pro val
de no. allegat ⁊ ſequit̃. d. Feli. i. c. dudū.
in. v. col. in pnc. de p̄ſump. vbi pro hoc
etiā allegat Inno. in. c. ad audientiā. de
homicidio vbi dicit ꝙ in foro aie dȝ q̄s
in dubio p̄ſumere ſe irregularem ⁊ alle-
gat. c. illud. de cle. excommunicato mi. ⁊
glo. in. c. cōſulti. de regulari. ⁊ illud di-
ctū etiā refert ⁊ ſequit̃ do. Feli. in. c. au-
ditis. in antepe. col. de p̄ſcript. vbi ipſe
ibi ꝑ duas col. ponit multa circa mate-
riā dicte regule q̄ð ſemꝑ in dubijs ⁊c. Et
vide Cazalu. in repet. l. admonendi. in
xix. car. in. iij. col. verſi. quinimmo. ff. de
iureiurā. ⁊ Bal. in. c. i. in prin. in. vj. col.
circa prin. quib. cau. feu. amit.

152 ¶ Succūbēs in cā. habet. x. dies ad ap-
pellandū aut. hodie. C. de appel. ⁊ l cor.
vnde ſamit̃ alias non appellādo. intra
x. dies a tēpore ſententie ꝓſa ſnia trāſit
in rē iudicatā vt in dictis iurib9 habet.
Scias tamen vnum ꝙ ſi aliquis agēdo
principaliter de nullitate dicit ſententiā
nullam ⁊ probabili ratione. hoc facit q̄ð
interim ei non currit tempus appellan-
di. ita multum not. dixit Bal. in. l. cōtra
maiores. circa. fi. C. de inoffi. teſta. quod
dictum pro valde nota. ⁊ eleganti refert
⁊ ſequitur Ange. in. l. ꝓpaulus. in. §. he-
res rogatus. in fine prime colum. ff. de
vſur. ⁊ vide que dixi. ſ. in ſing. lj. inci. in-
ſtantia cauſe ⁊c.

153 ¶ Clauſula ſi preces veritate nitantur
eſt magne importantie de qua per Ho-
ſtien. ⁊ doct. in. c. ex parte. el. primo. de re-
ſcript. Bar. in. l. a diuo pio. ff. de re iud.
⁊ in. l. iuſte poſſi. ff. de acquiren. poſ. ⁊ in
cōſi. inci. miſſus in poſſeſſionē ꝑ Inno.
in. c. cū noſtris. de cōceſſi. p̄ben. ꝑ glo. et
doct. in. l. itē q2. ff. de pact. per Bal. in. l.
p̄ſcriptiōe. C. ſi ꝯtra ius vel vti. pub. per
Hoſtien. in ſumma in tit. de reſcri. §. q̄ð
iuriſdi. cōferat ꝑ Ange. in. §. ſȝ ꝙ princi-
pi. inſtit. de iure naturali. in princi. vlti.
colū. Et in materia huius clauſule tene
mēti vnū ſing. verbū vcȝ q̄ð ſi papa mā-
dat fieri certū q̄d ſub pena excommuni-
cationis late ſententie ⁊ illud nō fiat non
incurrit̃ excōmunicatio nō obediēdo ſi
narrata nō ſunt vera q2 iſta conditio ſi
preces veritate nitit̃ que ſubintelligitur
ſuſpēdit excōmunicationē ante eius ve-
rificationē iuxta nota. in. c. preterea. de
app. Ita ſing. ⁊ egregie dixit ꝓpet. de an
cho. in ꝯſi. ſuo. ccxli. inci. ꝑ p̄dicta ⁊c. ad
finē ꝙ dictū refert ⁊ ſequit̃ ꝑ valde no.
d. Feli. in. c. fi. in. x. col. poſt me. de p̄ſum.
⁊ in. c. ex parte. in prin. v. col. de reſcript.

154 ¶ Cuilibet licitū eſt parietē vel domuȝ
ſuaȝ tollere ſeu alciare vſq̄ ad celum. vt
habet̃ in. l. altius. C. de ſeruit. ⁊ aqua. et
in. l. fi. ff. de ſeruitu. ⁊ in. l. fi. § pe. ff. ꝙ vi
aut clam. ⁊ in. l. cū eo. cū ſimi. ff. de ſerui
tu. vrb. pred. Tamen limita hoc tribus
modis primo per caſum notabilem in. l.
fi. §. fi. C. de ſeruit. vrb. p̄dio. Secundo li-
mita ꝙ nō licet alciare domū ſeu parie-
tem q̄n preiudicaret̃ vſufructuario vici-
no. Ita no. dixit Ang. in. l. ſi is qui. ff. de
vſufruct. vbi dicit hoc eſſe notādū ꝯtra
illos qui locāt domos vel vſumfructum
earum concedunt vt non poſſint poſtea
altius tollere edes ſuas per q̄s auferat̃
lumen domorum locatarum quod dicit
ibi Ange. eſſe no. quia quotidianū. Ter-
tio limita niſi q̄s velit alciare edes ſuas
vel parietē principaliter animo ⁊ inten
tione nocēdi ⁊ nō alia neceſſitate duct9
quia tūc nō poteſt. ita not. dixit Ludo.
ro. in cōſi. ſuo. lij. incip. in queſtione. cir
ca finē. allegat. l. ſ. §. deniq̄. ff. de aqua
plu. ar. ⁊ idem apertius firmat ꝓpaul. de
caſtr. in. d. l. de ſeruitu. vrba. predio. vbi
dicit quod conſultus ita de facto reſpō-
dit. [Uide Alex. in ꝯſi. ix. inci. cōſidera-

tis in. vſ. vol. per totum.] Et pro hoc faciunt optime dicta p Sali. poſt Ba'. in d. l. latius vbi dixit φ etiã in proprio pariete quis non põt facere feneſtram ad emulationẽ alteri9 puta vt inſpiciat religioſos vel religioſas vel vxorẽ vel filiã vicini. ſecus autẽ ſi cõcurreret vtilitas ſua q: tunc poſſet. lz tũc vicinus dãnũ pateref. ita dicunt docto. iudicẽs locis tene menti predicta q: quotidiana ⁊ alias dũ fui in offi. plures iudicaui ſuper huiuſmodi feneſtris vel muris fiendis vel nõ fiendis inter vicinos rixoſos ⁊ nequiſſimos quia ſepius proſequuntur ſe capitali odio vt docet experiẽtia.

155 ¶ Doctrina ac ↄcluſio cõis doctorũ φ poſt ↄcluſum in cã vſq ad ſniam iudex põt interrogare partes ad clarificanda dubia circa merita cauſe etiã ſi ꝓcedat ad vtilitatẽ priuatã de q̃ hr̃ per doc. i. c. paſtoralis. de cã poſ. ⁊ ꝓprie. p Bart. in l. ſi q̃d ex pãꝓbila i fi. ff. de legat. ꝗ. in. l. j. C. de ſentẽtijs. q̃ ꝓ eo φ liter. p Bal. i. c. cã te. in. iiij. co. de reſcrip. ⁊ in. c. ex parte in. iij. col. eodẽ titulo ⁊ in. c. cũ clamor. vbi per doc. de teſti. ⁊ in. l. ij. C. de reſcin. ven. ⁊ in. l. trãſigere. in. iiij. col. C. de trãſactio. ⁊ in. l. preſbyteri. in. ij. colũ. de epi. ⁊ cle. ⁊ in. c. cũ Joãnes. vbi ij bonus tex. extra de fid. inſtru. in pluribꝰ alijs locis q̃ non refero breuitatis cã. Limitat et reſtringit ſing. p Inn. ꝓcedere ⁊ hr̃e locũ dũmõ iudex ipſe interroget circa dubia eorũ q̃ acta ſunt añ cõcluſionẽ in cã ſecꝰ aũt ſi vellet de alijs q̃rere vel interrogare q: non poſſet ſm Inn. in. d. c. cũ Joãnes. qð eſt multũ not. qð dictũ dicit ibi do. Card. eſſe incognitũ ſeu ignotũ ⁊ φ ipſe ſepe vidit hoc dictũ ignorari inter eos q̃ reputabant̃ periti ſſimi in iure. iõ eſt ſignandum ſecundum ipſum ⁊ iſtud dictũ cõmemorat. d. feli. in. d. c. cũ Joãnes. referẽs ꝓdicta ṽba. d. Card. ſubdẽs φ ita & dixit Spec. in ti. de depoſiti. §. iiij. verſi. ſz ſi añ. ⁊ Bal. in. l. ꝓ hãc. circa ꝓn. C. de temp. appel. ⁊ ꝓ e. de ancha. dicẽs ſic ita cõſuluiſſe. in. c. j. in prima colũ. de confeſ. in. vj. ⁊ Lu. roma. in. l. iiij. §. hoc aũt indiciũ. in vlti. colũ. ff. de dãno infect. ⁊ Dominic. in. c. ij. in vlt. colũ. de reſtit. in integ. lib. vj. ⁊ Specu. in titu. de teſt. §. ſatis vtiliter ṽſi. Quid ergo ſi perto. ⁊ dicit φ ita conſuluit. d. Car. conſil. lxxiiij. incip. Titius. et alia ibi adducit. * ad propoſitũ no. que videas per te. [Uide tamẽ do. Alexã. in. d. l. iiij. in. d. §. hoc aũt indiciũ in. iij. col. i ṽ. iiij. adducit. ff. de dãn. infec. vbi tenet expreſſe Innn.]

155 ¶ Nemo prudens eſt qui neſciat φ ad validitatem teſti requiruntur ſeptem teſtes vulgata. l. hac conſultiſſima in ꝓnc. C. de teſtamen. inſti. eo. §. ſ. l. fin. in fi. C. de codici. habetur in. l. heredes palam. in. §. pe. ff. de teſta. cnʒ ſi. Tunc tamẽ mẽti perpetuo φ eſt dare caſum quo ſufficit probare teſtamentũ per duos teſtes. Nam licet regulariter teſtamentuʒ debeat probari per ſeptẽ teſtes vt dixi tamen ſi ipſa ſcriptura teſtamenti facta fuit coram ſeptem teſtibus et eſt deperdita: ſufficiet hoc caſu ꝓbare per duos teſtes caſum amiſſionis illius ſcripture et continentiam ipſius ad hoc vt dicatur eſſe plene probatum teſtamentum. Ita ſingulariter dixit Bal. per illũ tex. in. l. teſtium in. ij. colũ. C. de teſti. quod eſt menti tenendum ſecundum eum ibi φ dictũ ſequitur ibi Sali. ⁊ illud refert ⁊ approbat Lud. ro. in. l. ij. C. de bono. poſ. ſecũdum tab. ⁊ Rapha. cuma. in. d. l. hered. palam in ꝓn. vbi dicit hoc dictum eſſe menti tenẽdum. de quo dicto etiaʒ facit̃ feſtũ dominus Bapti. de ſancto ſeue. i repe. ſua. l. admonẽdi. i. xliij. col. in fi. ff. de iureiur. ⁊ d. Alex. in. d. l. ij. C. de bo: poſ. ſm tab. v. i plura bona dicta pro hoc dicto Bal. adducit. ⁊ idẽ. d. Alexã. in. l. ſi vnus. poſt prin. C. de teſta. Eun. l. ij. §. diuꝰ. ff. de iure fiſ. Pro quo dicto optime faciũt dicta p. Bal. in. l. f. §. fin. C. de cadu. tollen. vbi dixit qð per dito volumine ſtatutorũ põt eorũ tenor ꝓbari per teſtes: que ꝓbatio eſt quodda notoriũ qð dictũ refert ⁊ ſequit̃. d. Feli. in rub. de cõſtit. in. ij. col. ⁊ faciũt dicta per Bal. in. c. j. §. ſacramentũ. in. iij. col. in fi. de cõ ſue. rec. feu. ⁊ per eũdem in. c. j. §. ſi cũ dño. in prin. q̃d ſit inueſti. ⁊ per eundẽ in. c. j. in vlt. col. quot teſtes ſint neceſſarij. ⁊ per Bald. in. l. cõparationes. ver. tertio not. C. de fi. inſtru. ⁊ p do. Alex. i ↄſ. xlvij. in fi. pe. col. inci. abũ

de.in.ij.parte cōſi.⁊ in eo.vol.cōſi.cxcv. incip.viſo teſtamento.in.ij.col.

157 ¶ Uolo te docere ſingulare verbum ⁊ vtilē doctrinā purā ī materia probatio nū in quo tpe iuuentutis mee dū eram ſcholaris allegaui in voce ⁊ in ſcriptis poſtea doctor bis cōſului ⁊ obtinui. Se penumero vigent in ciuitatib9 ſtatuta prohibentia pbationē fieri in aliquib9 caſib9 niſi p publicū inſtrumētū tñ etiā hoc caſu poterit fieri pbatio p teſtes nō obſtāte tali ſtatuto.nā hoc loco iſtrī publici poterit fieri probatio per quinqꝫ teſtes et erit plena ⁊ valida.iſtud fuit ſingu.dictū Cy.in.l optimā.C.de cōtrahē.⁊ cōmit.ſtipu.alle.text.in.l.teſtium.C.de teſti.idem dixit.d.Abb.referens Cy.in d.l.optimam.in.c.ſicut conſuetudo.extra de pba.⁊ in.c.cum Joānes.in recollectis permenſib9.de ſi.inſtru.qđ dictū etiam commemorat.d.Feli.in.d.c.ſicut cōſuetudo.in.v.col.de quo etiaꝫ dixi in conſi.meo.cliiij.incip in cā pñsenti.in ij.char.poſt me.vbi videas.Et vide.d.Feli.in.c.ſi qñ.in.x.colu.in prin.de reſcrip.Quod dictum nō tradas obliuioni:quia no.⁊ lucroſum eſt ⁊ ego eum habui in facto dum aſſiderem in ciuitate albigane in partibus iannenſium.

158 ¶ Hodie cōiter in obligationib9 apponit cōſtitutū ſeu precariū.nā debitor dicit ꝙ p obſeruatione cōtentoꝝ in tali obligatione vel inſtrō conſtituit ſe noīe creditoris oīa bona ſua poſſedere iuxta l.ꝙ meo.l.interdū.cū ſeq.ff.de acq.poſ. que appoſitio conſtituti ſeu precarij eſt maximi effect9.nam tunc ſi ipſe debitor alienat aliqua bona pōt creditor tanꝗ̄ poſſeſſione priuatus agere cōtra poſſeſſorē nulla facta excuſſione cōtra debitorē.⁊ pōt agere cōditione.l.ſi.C.de acquirē.poſ.et fortius etiā non excuſſis alijs ſi plures eſſent ad eundē debitū obligati ſm Ja.bu.in auť.hoc ſi debitor.in ſi.verbis.C.de pigno.qđ etiā voluit Ang.in.l.exitus controuerſie.⁊ ibi Rapha.⁊ Jo.de imo.ff.de acq.poſ.idē firmat dñs Alex.ibi circa ſi.dicens ꝙ hoc etiam voluit Ja.bu.in.l.ſi.cū auť.ibi poſita.C.de acti.⁊ obli.⁊ Pe.de anc.ibi.ī ſuis repoꝛtatis.⁊ Angel.in.d.l.ſi.C.de acqui.poſſ. ⁊ Bal.in.l.j.C.de reuo.his q̄ ī frau.cre. vbi dicit hoc eſſe verū qñ intentať cōditio.d.l.ſi.ſec9 ſi ageť hypothecaria.idē voluit Ange.in.l.ij.§.hac actione.el.ij. in ſi.ff.vi.bo.rap.⁊ Bal.in.l.j.in ſi.in reportatis āntiquis.ff.pro ſoci.Jta reſidet.d.Alexan.in.d.l.exitus.ſꝫ vltra cum dicas ꝙ idem voluit do.Flo.in.d.auť.hoc ſi debitor.⁊ Ang.de are.in.§.itē ſi qs in fraudē.in.vi.colū.in ſi.ver.adde pñedictis inſti.de act.que oīa ppetuo teneas mēti qꝛ ſepe ⁊ ſepius occurrūt in facto.

159 ¶ Obligatio fideiuſſoria tranſit in heredes.l.iiij.ff.de fideiuſſ.l.fideiuſſoris. C.eo.inſti.eo.§.fideiuſſor hř.in.l.ex contractibus.⁊ l.l.ex depoſiti.ff.de act.⁊ oblig.cū ſimi.Scias tñ ⁊ teneas menti ꝙ hoc fallit in fideiuſſione facta pro maleficio.nā talis fideiuſſio extinguiť morte fideiuſſoris ⁊ non tranſit ad heredes ita dixit glo.multum ſingularis inſti.de fideiuſ.in.d.§.fideiuſſor.quā gl.ibi ſummē no.⁊ exclamat Ange.de are.ſubdēs hoc eſſe veruꝫ ⁊ procedere qñ fideiuſſit ſimplr pro furto vel alio delicto:ſec9 ſi pmiſiſſet penā centū.lꝫ dicať pro furto quia tunc alis penalis ſtipulatio trāſit contra heredē ⁊ cōtra hereditatē iacentē qñ fuit pura obligatio vel in diē vt.l. ad diē.ff.de ver.ob.⁊ ibi Bart.Ange.et Jnno.ſecus ſi ſit ſub cōditione ⁊ ſic nullam ſubſiſtentiam incipit habere cōtra defunctum de quo ibi latius per Angē. ✱ queꝫ Uide.[Uide.ſ.in ſingulari.ccciij. incipien.animaduertant ⁊c.]

160 ¶ Pater ⁊ fili9 cēſenť vna ⁊ eadē perſona.l.cū ſcimus.ad ſi.C.de agri.⁊ cēſi. lib.x.⁊ in.§.autoritate.xxv q.iij.cū ſi.qꝛ pro quo faciūt q̄ habenť.in.l.iſti.qdē.ff. ꝙ me.cā.Et ideo conſuluit.d.Maria.ſo ci.in.cōſi.liij.inci.Magnifice capitanee ⁊c.ꝙ nō dř qs liber r laxatus de carcerib9 qñ cogiť filiū relinqre in carcerib9 ✱ pro obſide.[Uide.d.Phi.deciū.in cōſi. ccxix.incip.viſo puncto.in.iij.col.in ſi.et in cōſi.cclxvj.in cā.ī.ij.col.ad ſi.]⁊ dixit Lu.ro.no.verbū.in.l.j.ff.ďi ius vocā.vt eant ⁊c.qđ vbi etiaꝫ electa eſt induſtria pſone pōt quis ſeruire per filiū allegať tex.in.l.ſciendum.§.legati.ff.de lega.Et dicit ſing.Jnno.in.c.cū locū.in punc.ex

tra de ſponſa.qđ ſi patri ſit violētia cor-
poralis.⁊ filius aliqd fecit vt liberaret
patrē qđ ille actus dr̄ factus per metum
ac ſi illata fuiſſet filio.⁊ dixi ſing.Bal.
in.l.ea lege.in.viij.col.C.de condit.ob
cauſaȝ.ꝙ ꝓhibit9 alienare in potētiorē:
pōt alienare in filiuȝ quāuis potētiorē.
allegat gl.in.l.ſi ita quis.§.ea lege.ff.de
verb.obli.⁊ dixit nota.Albe de roſat.in
l.eū qui probabilē.C.de epiſ.⁊ cle.per il-
lum text.ꝙ ſi filius verberat patrem.⁊ ſi
pater ſuperat filiam.nec ille filius nec
ille pater preſumitur.Et adeo eſt veruȝ
hoc ꝙ pater ⁊ filius cenſeant̄ vna et ea-
dē ꝑſona ꝙ ſicut nō vȝ ꝯfeſſio facta me-
tu tormētorum ſeu renunciatio facta ob
metū torquēdi filiū ſm̄ docto.poſt gl.in
c.afferte.de preſump.Iteȝ etiā pro iſtis
facit optime.nā vaſallus non tenet̄ iu-
uare dn̄m cōtra ꝓpriū filiū.ſm̄ Bal.in
c.j.de noua forma fidel.⁊ in.l.j.in.ij.q.
ff.de rerū diui.⁊ in.l.ſ.§.ne aūt.C.de ca-
duc.tol.pro quo facit tex.in.§.fin.inſti.
de noxali.ibi qs enim patitur filium
ſuū ⁊c.Et pro iſtis etiaȝ optime faciunt
alia ad hoc ꝓpoſitū adducta ꝑ do.Feli.
in.d.c.afferte.in prima colū.per eūdē in
c.ſi vero.in prin.col.ver.limita extra de
ſentē.excōi.Et adde hic Ange.in.l.ſ.§.ſi
pater.el ſecūdo.ꝑ illam textū.ff.ad ſille.
vbi dicit ꝙ vaſallus qui non iuuat pa-
treȝ domini ſui ille priuatur feudo ſicut
non iuuaſſet dn̄m ſuū.⁊ adde etiam hic
not.verb.Ang.de aret.in lib.maleficio-
rū.in verbo ⁊ dict9 titius ſe defendēdo
in.iiij.char.ver.Quero ſicut.⁊ vide Ce-
po.in cōſi.lv.incip.Unus ⁊c.in.ij.colū.
Et vltra omnia ſupradicta et oīa addu-
cta per do.Felin.in dic.locis.ego addu-
co no.⁊ ſingulare verbū.Bal.⁊ And.de
iſernia poſt gl.in.c.j.in prin.in fi.verbis
quibus modis feu.conſtit.poteſt vbi di-
xit qđ feudū ſimp.recep.intelligitur re-
ceptum pro ſe ⁊ filijs ſuis maſculis licet
in inueſtitura de nullo herede ſit facta
mentio.Et idem dicit eſſe in emphiteu
ſi ꝙ dicit eſſe notabile ⁊ tenendum cor-
di.ideo nō tradas obliuioni.idem dixit
Andre.de iſer.in.c.quibus cauſis feud.
amit.⁊ do.Alex.in conſilio ſuo.xviij.in-
ci.attētis ⁊c.in.ij.col.in.v.volu.dixi ego

in ꝓludio.feu.in ij.char.de quo etiā per
d.Alexā.late in.l.qui rome.in.§.duo fra
tres.ff.de vbo.obli.in.xxxj.col.v̄.Sȝ cir
ca hoc ⁊c.vbi improbat hoc dictū Bal.
quo ad emphiteuſim de quo ibi ꝑ eū.Et
in hac materia ꝙ pater ⁊ filius ⁊c.adde
ꝯtingētiā facti not.ꝙ refert And.de iſer
in.c.j.§.publici latrones in fi.de pace te
nēda vbi ponit ſeu refert reȝ memoratu
dignā quā non refero breuitatis cauſa.
161 ¶ Emologatio ſeu approbatio laudi
approbat̄ vt qs nō poſſit venire contra
ipſum laudū qꝛ nemo eſt audiēdus con-
tra illud qđ.l.generaliter.C.de non nu.
pec.l.ſicut.C.de act.⁊ ob.cū ſimi.Scias
tamē ꝙ eccleſia poteſt petere reſtitutio-
nē in integrū aduerſus laudūȝ enormi-
ter eā ledens etiā ſi tale laudū fuit emo
logatū ⁊ etiā elapſo quadriēnio ⁊ etiā ſi
predeceſſor prelati iurauerit in compro-
miſſo nō cōtrauenire laudo.Ita ſin.cō-
cludit And.ro.in conſi.ſuo.ccclxix.inci.
circa primū ꝓpoſite cōſul.in.vj.col.qđ
dictū pro valde nota.refert ⁊ ſequit̄ do.
Feli.in.c.placuit.in.vij.col.extra de pre-
ſcrip.ꝓ quo allegat alia de qb9 ibi ꝑ eū.
162 ¶ Tu ſcis ꝙ ſi debitor legat creditori
confundit̄ actio qꝛ intelligit̄ legaſſe alo
compenſandi vt habet̄ in.l.licet.C.ad.l.
falcidi.⁊ in.l.cū ſecundū.C.de fideicom
mi.⁊ in.l.debitori.C.de pactis.cuȝ ſimi.
Attn̄ limita hoc ſing.niſi ipſe debitor le
gādo creditori dixerit lego tali credito-
ri meo de bonis meis tātū ⁊c.quia hoc
caſu ipſe creditor vltra creditum ſuū po
terit legatuȝ petere nec hoc caſu intelli-
getur factū legatum animo cōpēſandi.
Ita multū egregie dixit Bal.in.l.ſi cuȝ
dotē.in.§.ſi pater.in fi.v̄bis.ff.ſol.mat.
allegās rationē dicēs qđ hoc operatur
verbū de bonis meis.qđ importat ⁊ in-
telligit̄ deducto ere alieno.l.ſub ſigna-
tū.§.bona.ff.de verb.ſign.quod dictum
refert et ſequitur.d.Felin.in.c.quoniam
in.iiij.colū.circa prin.extra de preſcript.
163 ¶ Crimen falſi eſt crimē enorme et ali-
qua habet vltra alia crimina.ideo dixit
Bal.in.l.lucius.in fi.ff.ad turpil.quod
in generali ſermone remiſſiōis delicto
rū nunquā cōprehēdit̄ crimē falſi.idem
dixit Pet.de Anch.in repe.c.ſ.in.xxxix.

char.verſi.Uñ ſi ſtatuto.de conſtitutio. ⁊ Ange.in diſput.ſua incip.exorta guerra ⁊c. Et dixit Ang.de Aret.in tractatu maleficiorum in verbo falſario.in verſi. Et tene mēti ꝙ iudex inquirens ꝙ licet regulariter in accuſatiõe vel inquiſitione delictorū debeat apponi locus ⁊ tempus cōmiſſi delicti tamē hoc fallit in crimine falſi quia in eo non requirit̃ appo ni nec locus nec tēpus.allegat ad hoc gloſſam inſti.de publicis iudi.circa ṗn. ⁊ Bal.in.c.j.circa prin.quibus modis feudum amit.Et idem dixit ipſe Ange. in.d.trac.malefi.in ver.in platea cōmunis.in prin.Et vide not.verba Pau.de caſt.in cōſi.ſuo.clj.inci.Videt̃ dicendū. poſt ṗn.⁊ dicta p.d.Jo. Bapt.de cazal. in repe.l.oēs populi.in.cxj.colū.ver.quanto ſi ſtatutū.de iuſti.⁊ iur.⁊ vide omnino que dixi in.l.j.§.ſi ſeruus.verſic.vltimo ꝓ ṗdictis ⁊c.ff.de queſti.Et teneas menti qđ lz confirmatio operet̃ ſupplemētū defectus exiſtētis in cōfirmato vt habet̃ in.c.quoties.extra de pact.⁊ in.c. j.de tranſact.⁊ late per Oldra.in conſil. ſuo.cclvij.inci.Factum tale eſt ⁊c.in.iiij. colū.et dixi ſupra in ſin.lxxix.incip.Confirmatio ⁊c.tñ qñ illud qđ cōfirmat̃ puta priuilegiū reperit̃ falſum tūc confirmatio facta cū quacunqꝫ clauſula vel ex certa ſcientia vel motu proprio vel alio modo nō ꝓdeſt et nihil opat̃.ita ſin.dixit Abb.in.c.inter dilectos.de fide inſtru.⁊ ibi do.Feli.poſt eū in.v.col.ꝙ eſt ſing.notandū.qꝛ pōt ſeruire ad multa. ⁊ iſtud etiā eſt de mēte Inno.Jo.and.d. Card.⁊.d.An.in dicto.c.inter dilec.⁊ vide q̄ dixi ſupra in dicto ſing.lxxix.i fine.

154 ¶ Nemo debet ſe ſubmittere tormentis vel carceribꝰ vt habet̃ in.l.iiij.C.ad.l. iul.maieſt.et in.l.fin.C.de accuſa.imo ſi vellet quis ſponte ſe ſubmittere tormentis non poſſet.qꝛ nemo eſt dñs membrorū ſuorū.l.liber homo.ff.ad.l.aquil.Et ideo tene ꝑpetuo mēti vnū ꝙ lz per ſimplicē ſcientiā qs incidat in crimine leſe maie.vt in.l.quiſquis.ver.fi.C.ad.l.iul. maie.⁊ ibi doct.⁊ Barto.in.l.vtrū.ff.ad l.pompei.de pari.tñ iſtud eſt verū qñ talis ſcientia eſſet probabilis.ſecus aūt ſi eſſet improbabilis.quia tunc quis non cadit in crimen leſe maieſtatis per ſimplicē ſcientiā ſine reuelatiõe.Ita ſin.dixit Bald.in cōſi.ſuo incip.ꝙꝫ allegata ſint multa.per plures rōnes et maxime ꝑ illum valet ꝙ nemo debet ſe ſubmittere tormētis vel ſupplicijs.Ad qđ eñi tenetur qs reuelare qđ ꝓbare non poteſt qui eñi ſolū audit ⁊ non reuelat.qꝛ ꝓbare non poteſt immunis eſt a delicto.vt habetur in.l.noſtris.C.de calumnia.Et iſtud dictū Bal.refert ⁊ ſequitur Ang. de aret.in libro maleficiorum.in verbo. Che hai tradita la tua patria.i.ij.charta.verſi.quod crimen ⁊c.vbi dicit quod Bald.ex hoc infert qđ aſſeſſores ſequētes Bar.in.d.l.vtrū ⁊ occidēs hoīes ſolummodo qꝛ nō reuelant ſecretū nō ꝓbabile omnes ſunt homicide quia viſus vidit velit nolit:auris audit.qꝛ ſenſus corporis ⁊ primi motus non ſunt in poteſtate hominis vt dicit gloſ.in.l.j.§. ius naturale in verbo coniugatio.ff.de iuſt.⁊ iur.Et illud dictū Bal.etiā refert ⁊ ſequit̃ Jo.de ana.in rubri.de his qui fil.occid.de quo etiam per Ang.de are. inſtit.de publ.iudi.in.§.publica.in fine. Et ꝓpter hoc ipſe Bal.in.d.cōſi.deplorat memoriā fideliſſimi militis dñi Donati de Barbadoris q̄ ob hanc cauſam cū aliq̄bus alijs fuit decapitatus et ſubdit ibi Bald.ꝙ anima Bar.eſt ſepulta in infernū ꝓpter illud dictū ſuū ⁊ dicit Ange.ibi ꝙ hoc refert Jo.de platea doctor.Bonoñ.inſti.de pub.iudi.§.publica aūt.pro quo facit ꝑin eū.c.qꝛ plerunqꝫ ij.q.vij.Tu autem vltra Angel.adde ꝙ illud dictū Baldi refert ⁊ ſequit̃ do.Feli.in.c.decetero.in vlt.col.de re iudi.Et ꝓ illo dicto Bal.ꝫ Bart.eſt tex.⁊ glo. quē ad hoc ego ſolꝰ allego.in cle.volentes in.§.notarij.in ver.ea ꝓbare valeāt ⁊c.[⁊ ibi glo.⁊ hanc partem ⁊ idē ⁊ gl. ✳ in.c.ſi quis papa ſupſtite.lxxix.diſtin.et vide flo.in.l.quoties.ff.ad.l.aquil. vbi limitat hāc doctrinā.]de hereti.ex quo tex.colligit ibi.d.Cardi.ꝙ qui non pōt ꝓbare non tenet̃ nunciare lz.d.Angu. de are.in ſuis addi.ad Angel.vbi ſupra ſequat̃ opi.Barto.in.d.l.vtrum dicēs ꝙ idē dixit ipſe Bar.in.l.j.§.occiſorū ff.ad ſillc.et ibi Angel.⁊ Abb.in.c.j.de

reſti. ſpo. ſed And. ro. in. d. §. occiſoꝝ. di
cit ꝙ contra Bar. ⁊ ſequaces conſuluit
Bald. florentie et obtinuit lʒ Ang. in. d.
verbo che hai tradita la tua patria. di-
cat ꝙ opi. Bart. ſeruatur in practica ꝙ
mihi videtur durum ⁊ iniquiſſimū pro-
pter rationes Bal. ⁊ qꝛ ſm opi. Bar. et
ſequacium innocētes punirent̄ ex defe-
ctu pbationuʒ ꝙ remotum eſt ab oi iu-
ſtitia ⁊ equitate. ⁊ in hanc partē ⁊ ſic pro
opi. Bal. cōcurrit Ang. in l. frater. ff. ad
l. pompe. de parici. vbi dicit ꝙ fuerūt de
capitati plures ciues q̄ nō reuelauerunt
tractatum quem ſolummodo ſciebāt et
non fuerūt participes ⁊ dicit ꝙ hoc fuit
male factū ⁊ inique qꝛ iura hoc non pa-
tiuntur de quo etiā per. d. Feli. late in. c.
quante. de ſententia excō. ⁊ in. c. ij. extra
de hereti. ⁊ ſubdit. Ange. in. d. l. frater. ꝙ
pena capitis eſt ſolū qn̄ fieret tractatus
contra principem et papam ⁊ ſic contra
* eccleſiam vel imperium (Uide Alexan.
in conſi. xiij. incip. conſiderantis his. in. j.
col. in. vj. vol.) Et idē latius dixit. d. Mel
lus in trac. bannitoꝝ in. j. parte ſecundi
temporis. q. xvj. inci. viſis ⁊c. vide tamē
Car. Alex. in. c. j. in. j. col. que ſint rega. in
vſi. feu. ⁊ idem dixit Ang. de are. inſti. de
heredi. que ab inteſta. defe. in. §. interdū
poſt princip. licet contrariū dicat Pan.
de ca. in. l. nemo. in ij. colum. C. de epiſ.
audien Subdit etiā Ang. vbi. s. ꝙ vnus
forenſis qui non eſt de populo ⁊ ſicius
populi nō debet tueri lʒ ſciat conſpira-
tionē ⁊ non reuelet nō dʒ puniri ⁊ dicit
ꝙ hoc tʒ glo. in. d. l. vtrum. in verbo con
ſcios ad que etiā vide. d. Augu. de are. in
dictis ſuis addi. vbi ponit predicta et tʒ
opi. Bar. ⁊ dicit ꝙ alias fecit vnū potē-
tem dn̄m decapitari de quo forte vt pu-
to anima ſua paſſa eſt ⁊ patiet̄ detrimen
tum ⁊ afflictionem apud inferos in eter
na ſecula. Et hic etiā adde Bal. in con-
ſi. ſuo. xxxiiij. incip. caſus talis eſt guido
⁊c. in fi. in. iiij. volu. ⁊ in conſi. ibi ſeq. vbi
dicit ꝙ cōiunctio ſanguinis aliqualiter
excuſat cōſanguineum ſi non accuſauit
conſanguineū de crimine leſe maie. Et
plura ad excuſandū cōſanguineum ali-
q̄d facientē ꝓ ſanguineo. vide p. d. Feli.
in. c. cū q̄dā in pe. ⁊ vlt. col. de iureiurā. ⁊
per Bart. in. l. ſi in fi. ff. de here. inſti.
165 Scriptum eſt in. c. ſunt qui dicunt
xxvij. q. ij. ⁊ in. c. an quod. ⁊ in. c. penulti.
xxxiij. q. one. ij. ⁊ in. c. inter corporalia de
tranſla. epiſcopi. Quos deus coniunxit
homo non ſeparet: matrimonium enim
perfectum non poteſt etiam a papa diri
mi ⁊ ſeparari: quia papa non habet ali-
quam poteſtatem ſuper tali matrimo-
nio ſm Archi. in. c. quapropter. xxvij. q.
ij. ⁊ Bal. in. l. deo nobis. in. iij. col. verſi.
vlterius not. C. de epiſc. ⁊ cleri. Licet ex
maxima et vrgentiſſima cauſa poſſet ſu-
per matrimonio iam cōſummato diſpo
nere de plenitudine poteſtatis ſecun-
dum Joan. and. in regula actus legiti-
mi de regu. iur. in mercu. ⁊ Bald. in. l. ſi
* tibi filius. ff. de adoptio. (Uide. d. Phi-
lip. decium in conſi. cxij. incip. in preſen-
ti conſultatio. quaſi per totū.) ⁊ per Pe.
de ancha. late in conſi. ſuo. ccclxxiiij. in-
cip. reuocetur in dubium. ⁊ per. d. Feli.
in. c. que in eccleſiarum in. v. col. de con
ſti. vbi loquendo remiſſiue plures alios
ad hoc allegat. Teneas tamen menti ꝙ
ſi vir duxit ſcienter vxorem non cogno-
ſcibilem licet non debeant ſeparari ta-
men ſi epiſcop9 qui ſatis eſt inferior pa-
pa videt eum ſuſpectum de incontinen-
tia debet prouidere vt contrahat cum
alia et primam tenebitur alere. Jta di-
xit Abb. in. c. cōſultationi de frigi. ⁊ ma-
lefi. quod dictuʒ refert ⁊ ſequitur domi.
Feli. in. c. latoꝛ. in. ij. col. de re iudi. qđ eſt
menti tenēdum: quia ſepe iſta occurrunt
in facto: ⁊ ego iam ſunt. xlij. anni quibus
vidi hunc caſum de facto hic bononie.
166 Jnconſtantia reprobatur in quali-
bet perſona et maxime in principibus
epiſtola inter claras. C. de ſumma trini.
⁊ fi. catholi. ⁊ habetur in. l. j. de conſtitu.
pecu. ⁊ in. c. j. de pact. cum ſi. ⁊ ideo dixit
do. Car. in conſil. ſuo. cxlvij. incip. Dn̄s
papa. ꝙ ſi papa reuocat oēs ſuas cōceſ-
ſiones nō intelligit̄ reuocare a ſe iniqui
tas per viam contractus. Et dixit idem
Car. in conſil. cxlj. incipien. punctus ⁊c.
ſanctiſſimus dn̄s noſter ꝙ reſcriptum
contrarium primo nō nocet geſtis iam
legitime vigore primi. Et dixit ſingula.
Bal. in cōſil. ſuo. vlt. in. j. volu. in. v. col.

p varietas ſeu vacillatio eſt legib9 inimica ꝛ doli mali materia: vnde maxime conuenit regibus ꝛ imperatoribus illud verbum ſemel locutus eſt deus: ꝛ iterū qđ ſcripſi ſcripſi: vnde dicit qđ princeps debet habere vnum calamū ꝛ vnā linguam ꝛ nō plures calamos ꝛ plures linguas q: ſcriptum eſt que proceſſerūt de labijs meis non faciem irrita. ꝛ ideo debet eſſe immobilis ſicut lapis angularis ꝛ ſicut polus in celo. Et in materia etiam tene menti not. verbum dominorum de rota in antiquis deci. xxix. vbi dicunt q̄ eps qui mandauit q̄ vni conferretur beneficium non poteſt variare etiā re integra q̄ dictum pro not. refert ꝛ ſequitur do. feli. in c. cum olim. in. iij. col. de reiudic. vbi predicta et alia q̄plura ſimilia adducit ad hanc materiam que videre poteris.

167 ¶ Violentus inuaſor alicuius rei punitur: q: perdit omne ius ſi quod habebat in re et punitur alijs penis de quibus in. l. ſi quis in tantā. C. vnde vi. Tene tamē menti quod ſi quis occupat rē ratione preſumptionis iuris quod habet in re non ſolū in proprietate ſed etiā in ciuili poſſeſſione excuſatur a dolo: et a culpa ꝛ per conſequens a pena dicte. l. ſi quis in tantam. C. vnde vi. ita ſingul. dixit Innocen. in. c. cum in officijs extra de teſta. quod dictum pro valde not. refert ꝛ ſequitur Bald. in autēti. licentiā. in vlti. colum. C. de epiſco. ꝛ cleri. et do. Bartho. cepo. in conſil. ſuo. iiij. inci. riſa querela ꝛc. in fin. verbis. Exemplum ponit Bald. in eccleſia dicens quod ſi eccleſia occupat poſſeſſionem rei que reuera pertinet ad heredē prelati q̄ eccleſia nō incidit in aliquā penam. q: ratione preſumptionis iuris quam habet eccleſia pro ſe excuſatur vt ſupra idē a paritate rationis dici poſſet in priuato q̄ eſt nota. verbum Hippoly. de Marſi. ꝛc.

168 ¶ Equalitas ſemper ſeruanda eſt in iudicijs vt habetur in. c. primo de re iudic. in. vi. ꝛ in. l. qui accuſare. C. de edēdo. ꝛ in. c. cum inter. de except. ꝛ in. c. nouit. de iudic. ꝛ. iij. q. ix. c. vlti. ꝛ. iiij. q. iij. c. ij. ꝛ. l. non dꝫ. ff. de regu. iur. ꝛ. ff. q̄ quiſq̄ iur. in rubro ꝛ nigro cūꝫ ſi. Et id̄o teneas menti q̄ ſtante ſtatuto q̄ reus nō poſſit opponere aliquā exceptionē vel defenſionem cōtra inſtrumētū vel eius executionē ſi tn̄ actor qui petijt executionē inſtrumenti nō liquidi habuerit aliquā dilationem ad probādū ꝛ liquidandū tūc durāte tali dilatiōe poterit ſimiliter reprobare ꝛ allegare cōtra ipſam liquidationem ꝛ cōcernentia illa nō obſtāte dicto ſtatuto: ita multum ſignanter dixit Bald. in. l. ſi cūm. in vlti. col. C. de execu. rei iud. qđ dictū pro valde no. refert ꝛ ſequit̄ do. Ioan. baptiſta de ſctō Sene. in repe. l. admonendi: in. v. char. in. iiij. col. in fi. ff. de iureiur. vbi ad hoc etiā allegat Bart. ibi ꝛ alios ꝛ dicit qđ ad hanc doctrinā Bal. ſemꝑ recurrit in palatijs ꝛ in foro p cauſidicos: ꝛ ideo rogat oēs tenere menti hanc doctrinā q: faciet eā ſcientibus ſingularē honorem q: cōiter ignorat̄ ſm eū ibi. [Et illā doctrinā etiā refert ꝛ ſequit̄ do. Phili. decius in. l. nō debet. ff. de regu. iur.] Sed tu vltra eū ibi addas Bal. in. c. j. in. ij. col. in fi. extra de mu. petitio. vbi d. xit q̄ ille text. facit in argu. q̄ ſi exceptio non pōt probari per teſtes ex forma ſtatuti ſiſr non poterit pbari per teſtes actio ſeu replicatio: quia iudex ꝛ iudiciū nō dꝫ claudicare ſm eū ibi: ad que ꝛ vide dicta do. feli. in rubr. de reſcrip. in. j. col. circa me. Et per eundē in. c. eccleſia ſancte Marie. in. xxxiij. col. poſt prin. de cōſtitu. Item ad materiā iſtā adde q̄ ſi captus eſt bānitus cōdemnat9 de aliquo delicto q̄ velit pbare tūc ſuam innocentiā q̄ eo tp̄e etiā aduerſarius poterit pbare nocētiā ipſius banniti nō obſtāte lapſu tp̄is. ita ſingulariter dixit Guido de ſuza. in. l. ſeruum quoq̄ in. §. publice intereſt. ff. de pcur. quē refert ꝛ ſequit̄ Io. an. in addi. Specu. in titu. de accuſatio. in quarta parte in. §. ſl. in addi. incip. ſunt ibi hec vba. in verſi. ſubdit demum. [Vide Iaſ. in. l. j. in j. col. verſi. adde ad hāc legē. C. de iur. ꝛ fac. igno. ꝛ que dixi infra in ſingulari cclxxxix. inci. tu ſcis ꝛc. ꝛ Iaſo. in repet. l. admonēdi: in. vij. col. de iureiur. ꝛ Soci. in conſi. cx. inci. inſignis doctor ꝛc. in fi. in. iiij. volumi. Pet. de ancha. in repe. c. canonum ſtatuta: in. xvij. colum. verſi. ſubijcio

ſubijcio ſimilem queſtionē de conſtitu.]
Hippolytꝰ de Marſilijs Juris Utriuſ-
qꝫ Doctor Bononienſis ꝛc.
169 ¶ Nota.eſt regula illa ⁊ vulgata quod
actore nō probāte reus dꝫ abſolui.l.qui
accuſare.C.de eden.c.vnico ve eccleſia-
ſti.benefi.cū multis ſi. Et intellige qꝫ de-
bet abſolui.ſ.diffinitiue et non aliter vt
dixit glo.in aut.qui ſemel.C.quo et qñ
iudex in verbo qꝫ locum in fin. Teneas
tñ menti qꝫ ſi actori fuit ſtatutus termi-
nus ad probandum abſente reo et ipſe
actor nō probauit in termino qꝫ tūc li et
reus debeat abſolui per iura predicta ta-
men nō debebit hoc caſu abſolui diffini-
tiue: ſed abſoluetur ab obſeruatione iu-
diciū qꝫ minꝰ hoc caſu imputatur actori
qꝫ ſi reus fuiſſet preſens forte confeſſus
fuiſſet petitionē actoris:ita ſing.dixit In
no.in.c.proxime de dolo ⁊ cōtu.in fi.quod
dictū pro valde no. refert ⁊ ſequit Bal.
in margarita ſua in ṽbo actor vſi. actor
ſi dato ꝛc.⁊ do. Joan. baptiſt. de ſancto
ſeue.in repe.l.admonendi.in.vi.char.in
iiij.col.verſi.Quintus caſus:pro quo al-
le.dictam gl.in.d.auten.qui ſemel.que
optime facit.ſꝫ ſi vera loqui fas eſt ego
⁊ ſi minimus ſim dico qꝫ predicta doctri-
na Inno.⁊ ſequaciū nunqꝫ mihi placuit
maxime propter rationem per eum alle-
gatam videlicet qꝫ ſi preſens fuiſſet reus
forte cōfeſſus fuiſſet. Tunc ego dico da-
to qꝫ non fuerit preſens tempore ſtatuti
termini in quo potuiſſet confiteri. Iſtud
nihil releuat qꝫ ipſe actor in dicto termi-
no ſibi ſtatuto ad probandū potuiſſet ci-
tari facere reum ⁊ idē facere poſitiones
ſeu interrogatiōes quibꝰ reus coactus
fuiſſet reſpondere medio iuramēto ſuo
⁊ potuiſſet tunc reus ſic confiteri inten-
tionem actoris ſicut potuiſſet confiteri
quando fuit ſibi ſtatutus terminꝰ:ſi fuiſ-
ſet preſens tunc ⁊ ſic per hoc mihi vide-
tur quod ratio Innoc. ⁊ ſequacium non
militet.ideo cogita qꝫ dubium eſt quoti-
dianū ⁊ practicabile. Hip.de Marſi.ꝛc.
170 ¶ Animaduertāt rogo ꝓcuratores et
qui verſant in palatijs maxie tirōes ad
vnam doctrinā notabilē que ſepiſſime
occurrit. Nam dixi ſupra prime quod
actore nō probāte reus debeat abſolui.

Sed quero peto a te centum vigore cu-
iuſdam inſtri publici qꝫ effectualiter pro-
duco corā iudice ⁊ eum dimitto in actis
apud notarium:tu negas mihi teneri in
aliquo quo ſtante iudex ſtatuit mihi ter-
minum ad probandum in quo termino
nihil produco ſciens me produxiſſe pu-
blicū inſtrm faciens plenam fidē ⁊ eum
dimiſiſſe in actis apud notariū cauſe an
hoc caſu tale inſtrm probet adeo qꝫ de-
beat ſequi ſnia cōdemnatoria in mei fa-
uorem abſqꝫ eo qꝫ aliud faciā vel produ-
cam in quo dicas breuiter qꝫ non imo tu
debebis abſolui tanqꝫ ego actor nihil p-
bauerim vel produxerim. Ratio aūt eſt
qꝫ licet produxerim publicū inſtrm debi-
ti probās plene debitū attñ illud produ-
xi ante litem cōteſtatam ad fundādum
intentionē ſeu petitionē meam non aūt
illud ꝓduxi ad probandū qꝫ eo tpe quo
produxi.ſ.ante lit.cōteſt.nō poterant fie-
ri probatiōes vt habet in rubro ⁊ nigro
extra vt lit. nō cōteſt. Et ideo tanqꝫ non
probans debeo ſuccūbere ⁊ tu debebis
abſolui:ita ſing.dixit Fede.de ſe.in cōſi.
ſuo.clx.incip.Caſus talis eſt do. Marinꝰ
vbi dicit qꝫ inſtrm productū ante lit.cō-
teſta.nō probat niſi poſt tpe probatorio
iterū producatur ⁊ ideo cauti procura-
tores tpe probatorio dicant coram iudi-
ce preſente vel citata parte ꝓduco ac re-
produco oīa antea producta p me in ta-
li cā ⁊ tunc talia iura taliter reproducta
plene probant alleg.ipſe Fede.pro dicto
ſuo caſum quaſi ad literā ſm eū in.c.ve-
niens.el.ij.extra de teſti. ⁊ que not.in.c.
cum dilectus:de ordi.cogni.in gl.⁊ hāc
doctrinā pro valde no. refert ⁊ ſequitur
do.Ant.in.d.c.cum dilectꝰ.in.§.nos igi-
tur.in vlt.colum.⁊ in.c.j.extra de proba.
⁊ in.c.cum veniſſent.de reſtit.in integ. ⁊
do.Feli.in.c.cauſamqꝫ.in.ij. col. de teſt.
⁊ in.c.j.in pe.col.de prob.vbi ponit not.
reſtitutionem ad hanc doctrinā quem
vide poſt do.Ant.ibi qui dicit qꝫ produ-
ctio inſtrm ante lit.cōteſt.nō prodeſt ad
merita cauſe niſi de nouo ꝓducat.et al-
le.Fede.in dicto.cōſi.clx.Sed ego vltra
do.Feli.⁊ alios dico qꝫ iſtud videt deci-
dere.gloſ.in.l.que omnia.in.j.gloſ.ibi
omnia de nouo reiterari opꝫ.ff.de pcu.

⁊ optime faciunt que voluit Bart. in. l. mutari. in prin. eo. ti. Et idem expreſſe tꝫ Bal. in. l. ait pretor. in pri. ℣. circa ſcdm. ff. de iureiur. vbi loquitur in iuramēto ⁊ dicit ꝙ iuramētum qđ preſtatur pro ingreſſu iudicis eſt magis iuramētū calūnie quam iuramentū probatiōis ⁊ ideo nil facit ad ꝓbationē cū nudū ſit tp̄s ꝓbationis: ⁊ ideo quo ad ꝓbationē iterato iurandū erit: ⁊ idem dixit ip̄e Bal. in additio. Spec. in tit. de primo ⁊ ſecundo decreto. verſi. qđ iuramentū: vbi ſing. dixit ꝙ iuramētum calumnie non eſt loco probationis. Et ideo dicit ꝙ ſi ex forma ſtatuti accuſatio damni dati probaꝛ per iuramentū ꝙ non ſufficit tempore ꝓducte accuſatiōis iurare cām eſſe veram et non calūnioſam: qꝛ iſtud eſt iuramētum calumnie non iuramentuꝫ probationis que debet fieri poſt reſpōſionē: ⁊ ideo nouo iuramento opus eſt ⁊ debet p̄ſtari infra terminū ꝓbādi ⁊ dicit ꝙ ita de facto ſeruaꝛ per uſū in palatio. Et idem expreſſe tꝫ do. Alex. in cōſi. ſuo. iū. incip. in cauſa ⁊ lite. in. iiij. col. in. ij. vol. Pro iſtis etiā optime faciunt dicta per Mathe. in no. ſuo. clxvij. incip. no. ſingularē doctrinam. Uideas tñ Bald. qui videꝛ tenere contrariū in ꝯſi. ſuo. cccxv. inci. Precſup poſito ſtatuto. in fi. in. iiij. vol. ⁊ in. l. vnica. C. vt que deſunt aduo. partium vbi tñ remittit cogitādū. [Contra dicta in hoc ſingulari faciūt dicta per Ang. in. l. j. ⁊ in l. properandum. in. §. ⁊ ſi quidem. C. de iudi. ⁊ per Bal. ⁊ Pau. de caſt. in. l. vnica. C. vt que deſunt aduoca. partiū quos refert ⁊ ſequitur Iaſ. in. d. §. ⁊ ſi quidem. in. j. col. in fi. verſicu. Quarto limita ⁊c. ⁊ circa hanc materiam vide in ſimili Ja. in repe. l. admonendi. in. lv. col. de iureiurā.] Tene menti predicta qꝛ quotidiana ſunt et practicabilia: nec ea forte ita diffuſe facile alibi reperies.

171 ¶ Audiuiſti alſ regulā iſtā vꝫ ꝙ indefinita eq̄pollet vniuerſali vt hꝫ in. l. ſi pluribus. ff. de le. ij. ⁊ in. c. ſolite. de maio. et obe. ⁊ in. l. j. ꝑ gl. Bar. ⁊ alios. ff. de reg. iur. Attñ ſcias ꝙ hec regula fallit in teſtibus. qꝛ in dicto teſtis indefinita nō equipollet vniuerſali: ita dixit ſing. Abb. i. c. auditis. in. iiij. col. extra de reſcrip. poſt Inno. ibi. in gl. ſup ṽbo exceptio. alle. rōnē dicēs ꝙ hoc ē qꝛ ꝓbō ſeu dictū teſtis dꝫ de neceſſitate ꝯcludere. c. i pñtia. de ꝓba. vñ ſi dīcit aliquē exercuiſſe iura ep̄alia nō ꝓbāt qđ exercuerit oīa cū dictū eorū poſſit ṽificari i aliq̄b9 iurib9 tm̄: de q̄ dctō facit feſtū Alex. i ꝯſ. ſuo. cx. ici. Uiſis acutiſſimis ⁊c. in. ij. col. i. j. vol. alle. ēt ad hoc Old. i ꝯſi. c. ici. i executiōe ⁊c. ⁊ Pe. de anch. ⁊ Jo. de imo. i. c. quāto. de his q̄ fiūt a p̄el. line ꝯſen. ca. vbi dicūt qđ ſi in inſtrō dꝛ tales canonici ꝯſtituerunt talē ſindicū qđ ꝑ hoc nō ꝓbaꝛ legitiā conſtō ſindici. ſ. ꝙ fuerit ꝯſtitut9 ab oibus vel a maiori pte qꝛ ille ſermo ⁊ illa indefinita. ſ. canonici potuit ṽificari i duob9 canonicis tm̄ vt hꝫ in. l. inter illā. ff. de ṽ. ſig. ⁊ in. l. libertas. §. fi. ff. de manu. teſta. ⁊ dicit ꝙ idē voluit Bar. in. l. curiales. C. de p̄dijs cur. li. x. idē ēt dixit ip̄e. d. Alex. in ꝯſ. ſuo. vū. incip. ſup hac dubitatiōe: in fi. in j. vol. ⁊ in. l. reſcriptū. in pri. ff. de pac. ⁊ in cōſi. ſuo. lxviij. inci. viſo ⁊ diſcuſſo: in. iiij. col. ṽ. nec ſufficiat ⁊c. in. ij. vol. de hoc tñ dicto qꝛ aliqua poſſent alle. in cōtrariū vide. d. Feli. late loquētē cir. hāc doctrinā in. d. c. j. auditis. in. xiij. col. ṽ. guſta ēt ⁊c. de reſcri. Et in. c. cū oēs in. xvj. col. ṽ. Tertia declaratio de conſtitu. ad quem me remitto ne ſim lōgior in preſentiarū.

172 ¶ Habeo nunc vnam queſtionē de facto quā alias pluribus vicibus hic ⁊ alibi vidi in facti cōtingētia. Statuto cauetur in hac ciuitate Bononie ⁊ cōiter vꝫ ꝑ Italiā ꝙ de litibus ⁊ q̄ōnib9 vertētib9 inter affines fiat cōpromiſſuꝫ. Modo affines fecerunt cōpromiſſum qđ eſt expiratū lapſu tp̄is vn9 iſtoꝝ q̄ eſt actor: iterū reuertiꝛ ad iudicē ordinariū ꝓ dicta cā: reus aūt corā iudice petit vt iterū inter eos fiat cōpromiſſum: actor aūt negat velle vlterius cōpromittere dicēs ꝙ adimpletū ſtatutū eſt per cōpromiſſum iam factū: reus aūt dicit imo nō eſſe ſatiſfactū dicto ſtatuto cuꝫ affectu dubitaꝛ modo quid iuris: videlicet an iteruꝫ debeat fieri cōpromiſſum inter eos in quo dicatis ꝙ ſic: ita ſingulariter dixit Bal. in. l. fidei cōmiſſa. §. ſi quis decē. ff. de lega. iij. qđ dictū pro valde no. refert ⁊ ſequitur Lud. ro. in conſilio. ſuo. cccccciiij.

incip. In caſu propoſite cõſultationis &c. vbi p hoc alle. plura iura. Subdens qd rõ huius põt eſſe qr vba legis vel ſtatuti debẽt intelligi cũ effectu vt. ff. ne qs eũ q in ius voc. l. ſi q aliũ. §. docere. & ff. q gl. q iur. l. j. §. hec verba cum mult. ſi. Tu dicas vltra Ludo. qd idẽ in terminis vo. luit Bal. i. l. veluti. §. hec vxor. ff. de edẽ. vbi dicit q iſta queſtio ſepe accidit i pa. latijs. Idez tenet. d. Feli. in. c. innonamus. in vlti. colũ. de treuga & pace: vbi videas & hoc dictum habeas mẽti continue qr eſt multũ quotidianũ et practicabile: de quo dixi etiaz in repe. rub. ff. de fideiuſſ. in. 5o. col. vbi adduxi etiam aliã rationẽ corroboratã pluribus iuribus vez q pa ria ſunt nõ facere vel facere & minus legi time vide ibi plenius pro quo faciũt opti me dicta per. d. Felin. in. c. qualiter: el. j. in pe. col. de accuſ. Predictas tñ doctri nas & cõcluſionẽ intellige eſſe verã quã do qs tenet facere compromiſſuz ex diſ poſitione legis vel ſtatuti: ſed ſecus eſt qñ ad hoc tenetur ex ordinatiõe ſeu diſ poſitione hoĩs: nã tunc ſufficit q ſemel tñ cõpromiſerit lz nõ ſit ſequutũ laudũ. ita dixit Soci. in cõſi ſuo. cxvij. inci. viſa in. ſ. col. vbi dixit q hoc voluit Spe. in ti. de arbi. in. §. excipit. in verſ. Sed quid ſi fuerit actũ &c. & Bald. in. l. j. C. de his q pene nomine & alios alleg. de qbus ibi p cũq limitatio eſt multũ no. ad predicta.

173 ¶ Fiunt quotidie compromiſſa in qui bus dicit q arbitri poſſint ferre ſenten tiã abſentibus partibus an hoc caſu pote rũt tales arbitri ferre ſentẽtiã partibus nõ citatis in quo videt dicendũ q ſic p pter illa verba abſentibus partibus nihi lominus cõtrariũ determinat Spec. in titu. de arbi. l. §. excipit: in ſi. dicẽs q hoc ca ſu nõ valebit ſententia partibus nõ cita tis qd dictũ p no. refert & ſequit Ioã. de imo. in. c. cũ dilectus. de arbi. & do. Alex. i l. ſi qs arbitratu. in. v. colũ. verſi. Limita ff. de verbo. oblig. & d. Feli. in. c. cũ olim. in. x. col. de re iudi. & ideo debebit dici in compromiſſo q arbitri poſſint ferre ſen tentiã partibus abſentibus & nõ citatis: nã hoc caſu bñ valebit ſentẽtia nõ cita tis partibus ſecundum doc. in dictis lo cis q eſt practicabile.

174 ¶ Ille q ſibi aſcribit aliquid de bonis teſtatoris in teſtamẽto l ſcriptis incidit in penã falſi. text. eſt in. l. ij. C. de his qui ſibi aſcribunt in teſtã. Tene tñ menti q iſtud fallit & nõ hz locũ in p̃lato aſcribẽ te aliqd de bonis teſtatoris eccleſie ſue qr nõ cadit in falſum: ita ſingu. dixit do. Ant. poſt Hoſti. in. c. inter. de re iud. qd dictũ refert & approbat ibi do. Felin. in iiij. col. in prin. qd dictũ poteris addere ad priuilegia clericorũ q tibi dedi in re petitio. mea rubrice. ff. de fideiuſſoribus.

175 ¶ Conceſſo vno omnia videntur eſſe conceſſa per que deuenitur ad illud. l. ij. ff. de iur. om. iudi. l. iiij. §. qui haber. ff. de ſeruitu. ruſt. predio. l. ſi venditor. ff. de re ligio. & ſumpt. fune. l. vxori. ff. de auro et argen. lega. habetur late per Old. in cõ ſil. ſuo. xl. incipi. Thema tale eſt in qua dam clauſula &c. & per eundem in conſil. xxvij. incip. Thema tale eſt vacante. Et per. d. Feli. in. c. cauſamq. in. ſ. & ij. colũ. de re iudi. & in. c. qđ ſit. circa princ. de iu dicis. Ideo tene menti q ſi a ſtatuto cõce ditur alicui licẽtia aliqd faciẽdi vt puta ſe vendicandi cõtra aliquẽ de offenſa ſi bi illata q erit ſibi licitum congregare amicos q ipm iuuent ad hoc et illi tales adiuuãtes nõ puniuntur ſicut nec prin cipalis: ita ſingulariter dixit Paul. de caſt. in. l. refectionis gratia. per illũ text. in verſi. ego fabricq mei &c. ff. cõia p̃dio. vbi dicit q illud qd facere poſſum p me poſſuz facere p miniſtros meos ad hoc neceſſarios: & illis reſiſtens videt mihi reſiſtere: et de hoc dicit eſſe glo. ſingu. in l. cum fundum. ff. de vi & vi arma. et vi de ibi ad gl. in. l. gracchus. vbi eſt bonus text. ad hoc. C. de adult. que videtur ali qualiter contrariari: et dicit hanc par tem tenuiſſe Iac. butri. in. d. l. refectiõis: et deim tenuit ipſe Paul. de caſt. in. l. ra ptores. in. iiij. colum. C. de epiſc. et cleri. & Bald. in. l. j. in antepe. colum. verſicu. Sed quid dicemus ſtatutum permittit &c. C. vnde vi: & Bald. in. l. vt vim. in. iij. colum. ff. de iuſti. et iure: et idem firmat do. Feli. in. c. ſuper literis: in. xiij. colũ. de reſcript. & Bal. in. c. de cetero. de re iudi. [Vide Bal. ſuper ſtatutũ in verbo bãnũ ſis in verſic. bannitus: iij. viij. col. verſic.

ſtatutū dicit φ bannitus ꝓ certo crimine: ꝛ vide Jaſ. in. l. ſermnearios in princi. C. de teſta. mili. ꝛ vide apoſtil. ad ſingu. Corſeti in verbo auxiliū ꝛc.] Et. d. Bartho. Cepo. in cōſi. ſuo. iiij. incip. Querela ꝛc. in vlti. col. ſubdit per has doctrinas alias ſe obtinuiſſe in contingentia facti in ciuitate Verone vbi eſt ſtatutum φ ſi frater repeniat aliquem turpiter conuerſantem cū ſorore ſua poſſit ipſum impune occidere φ vnus qui repererat quēdā in camera cubiculari cum ſorore ſua cum armis cōuocauit amicos armatos ꝛ occidit illum ꝛ licet ſtatutum loqueretur de fratre tantū tñ dixit φ debet extēdi etiā ad amicos ꝯgregatos ſine qbus nō potuiſſet tute occidere illum repertū cum ſorore: et refert φ ita per totam curiam Verone iudicatū fuit: ꝛ dicit etiaꝫ ſoui⁹ ꝑau. de caſtr. in dictis locis φ in caſib⁹ in quibus quis pōt facere vindictam in perſonam alicuius φ hoc poterit etiam fieri facere per alium ꝛ ille talis hoc faciens non punietur: in quo tñ Bal. in dictis locis tꝫ expꝛeſſe ꝯtrarium dicēs φ illud φ alicui perſone ſpecialiter cōmittitur ad alium nō pōt tranſmitti per. l. cum patronus. ff. de leg. ij. de quo etiā per Bal. in. c. ad noſtrā. extra de ꝓbatio. ꝛ ꝑ. Bart. in. l. nō ſolū. ff. de iniur. ꝛ in. c. f. §. ſi quis vero. de pace iuramen. firman. ꝛ Bal. in. l. per diuerſas. C. mādati: et vide text. notabilem ad hoc in. l. q̄ fundū. ff. de vi ꝛ vi arma. ꝛ in. l. ſeruus ſi heredi. ff. ſta. libe. ꝛ Bald. in. d. l. gracchus. ꝛ ꝑet. de anc. in. c. j. φ met⁹ cauſa ꝛ Joan. de ana. in. c. ij. in vltimis verbis de homi. Et per do. Feli. in. c. que in eccleſiarum. de cōſtitu. in. iiij. col. vſ. ſi. cete rum: et do. ꝑaridē de puteo in ſuo tractatu ſindicatu. in. xlſ. char. verſicu. Familiaris. tene menti ꝑdicta qꝛ ſunt quotidiana et valde vtilia et lucroſa que addere poteꝛis his que dixi ſupra in ſingul. xvij. incip. Acceſſorium. Hippolytus de Marſilijs. J. U. D.

176 ¶ Voluntas et propoſitū diſtinguunt maleficia. l. qui iniurie. ff. de fur. l. quod rei pub. ff. de iniur. l. j. C. ad. l. corneliam de ſicarijs. cum ſimil. ꝛ affectio operi nomen imponit. l. ſi non conuitij. C. de iniur. [Vide gloſſ. in. c. cum in captiuitate. xxiiij. q. ij.] Et ideo tene menti φ ſi aliqui aggrediuntur aliquem animo et intentione cum baſtonandi vel aliter percutiendi ꝛ eum ſic baſtonādo ꝛ percutiendo interfecerunt φ illi interfectores de occiſo nō tenentur ſed aliter mitius puniunē cū vltra ꝓpoſitum delinquerint. Ita ſingulariter per optimas rōnes cōſuluit ꝑau. de ca. in cōſi. ſuo. cxcij. incip. In cā incarceratorum: ꝛ ibi rñdet ad cōtraria q̄ adduci poſſent et eſt ꝑfecto ſingu. cōſiliū qđ refert ꝛ ſequiē do. Auguſt. de arimi. in ſuis addi. ad Angel. de are. ſup maleficijs in verſi. ꝛ appenſate ꝛc. in fi. vlti. additio. ꝛ in ver. dictus Andreas armatus circa fi. pꝛime addi. Qđ dictuꝫ optime facit ꝓ illa q̄ne et arti. magno. ꝛ prolixo vcꝫ an delinquēs vltra propoſitū vel an delictū commiſſum ſine dolo puniatur ꝛ q̄uo que dubia nunc non ex aio ꝓpter eorū pluritatē: ſed ſolū loquar remiſſiue ideo videas Bar. in. l. diuus. ff. de ſicar. Barto. in. l. oēs populi: circa xx. col. verſi. Ex predictis. ff. de iuſti. ꝛ iure Bart. l. l. nō dubiū. l. iij. col. C. de legi. Bar. in. l. in lege corne. ff. de ſicar. Bal. in. l. ſi qs ſeruo. C. de fur. Bal. l. l. venis. C. de in ius vocan. Bald. in. l. ſi qua per calumniam. C. de epiſ. ꝛ cleri. ꝛ in. l. ſi qs ignorans. ff. locati. Bal. in. l. ſi mādati. C. mandati: et. l. data opera. C. qui accuſa. nō poſſunt. Bal. in. d. l. oēs ppli. l. x. col. ꝛ in. d. l. nō dubiū. et in. l. ſi qs alieno. §. cū aūt. ff. de his qui not. infa. Bald. in d. l. gracchus. ꝛ in. l. quāuis. ff. de in ius voc. Bal. in. l. benign⁹. ff. de legi. Bal. in. l. decuriones. C. de infami. Bal. in. c. j. in. v. col. de cōſtitu. Bal. in. l. penult. ff. qđ quiſq; iuris Bal. in. l. actionibus. ff. de in litē iuran. Bal. in. l. quicūq;. in. v. col. C. de ſeruis fugiti. Bal. in. l. ſi ſerui veſtri. C. de noxalibus. Bal. in. l. f. in. ij. col. ff. de legibus Bal. in. l. que fortuitis in pe. col. C. de pigno. actio. Bal. in. l. f. §. quod pretor. ff. ne qs eū qui ꝛc. Bald. in prohemio digeſtorum. in. §. ſed tamē nos. in. vſ. col. Bald. in. l. vnica. in. xiiij. col. C. de confeſ. Bal. in. l. j. in. ij. col. C. ſi a nō cōpe. iudi. Bal. in. l. f. C. de his. qui latro. Bald. in repeti. l. j. C. de ſum. tri. et

ſide carbo.in antepe.col. Bal.in cõſil.
ſuo.ccxiiij.inci.Dubitat.in.iij.vol.Bar.
in.l.repe.ff.de qõnibus: ⁊ in.l qꝫ nerua.
ff.depoſi.Ange.in.d.l.diuus.ff. de ſicar.
⁊ in.l.qm̃ mul.Ang.in.l.j.§. nõ aũt. ff. ſi
quis teſtamen.lib.eſſe iuſſus fue. Ange.
in.l.plagij.C.de plagiarijs. Angel. in. l.
j.C.de theſau.lib.x. Ang.de aret. in tra-
ctatu maleficiorũ.in verſi. ⁊ appenſate:
in verſi.Ultimo: ⁊ ibi in ver. quid ſi ha-
beat arma ⁊c. Ange.in aut.de teſte.§. et
licet.in vlt.col.Salicetus in.d.l.quoniã
multa.Salic.in.l.data opera.C. qui ac-
cuſa.non poſ.Joan.and.in mercuriali.
in regula cũ quis.de reg. iur.'vbi ponit
plures qõnes ſimiles.Ludo.ro.in.l.j.§.
occiſorum.in.iij.col.ff.ad ſille.doct. in.l.
pe.ff.de adul.doct. in.c.ſi. de homi. ⁊ in
l.ex incẽdio.ff.de incẽ.rui naufra.glo. ⁊
doc.in.c.j.qb.mod.feu.amit.d. Flo.in.l.
iij.§.iniuriarũ.ij.col.ff.ad leg.aql. Gui-
do de ſuza.in qõnibus ſtatutorum in.ij.
col.Cy.in.l.j.ff.de legi.Pet.de ancha.in
conſi.cclxxxiiij.incipiẽ.iure ſtricto. in ſi.
Alex.conſi.cix.incip.viſis ⁊ vt opꝫ cõſi-
deratis in.j.vol.⁊ eo.vol.cõſi.iij.inci.'põ
deratis in.j.col.⁊ in cõſi.cxl.incip.vide-
tur in caſu propoſito.in.ij.⁊ in vlt.colũ.
in.ij.volu.d.Joan.bap. de ſancto ſeueri
no in repe.l.omnes populi. in ver.v.'in-
fert qꝫ ſi ſtatutum.de iuſt.⁊ iure.Pau.de
ca.in cõſi.cxxxix.inci.viſo proceſſu.in.ij.
col.v.qꝫ quidã Pau.de caſt.in.l.nemo.
C.de epiſ.aud. Raph.cu.in cõſi.cxxxiiij.
incip.viſis.in ſi.Joan.de ana.in.c.lator.
poſt alios de homi.d.Bar.cepo.in cau-
tela ſua.iiij.ꝟſic.ſi ſtatutũ imponat. ⁊ in
conſi.xxix. incip.viſo pceſſu in antepe.
col.⁊ in ꝯſi.xxxj incip.ſuper homicidio
in antepe.col.⁊ in conſi. xxxij.inci.mul-
ta ⁊c.in.j.col.⁊ in cõſi.xxxiiij.inci.ſi vnꝗ̃
in.iij.char.in pe.colũ.⁊ do.Paridem in
tractatu ſindicatu.in.lxxv.char.in. iiij.
colũ.⁊ do.Feli.in.c.quoniam contra.in
v.col.de pba.⁊ in.c.in nomine.in.ij. co.
de teſti.poſt prin.⁊ in.c.lator.de homici.
Tene mẽti predictam doctrinam Pau.
de caſt.in.d.conſi.cxcij.quia non fallor
eſt no.⁊ poſſet tibi facere honorem ⁊ vti
litatẽ.Et vide omnino dicta infra in ſin
ꝯ.cclxvij.incip.principale propoſitum.

177 ¶ Malitijs hoim obuiandum eſt.c.ſe-
des apoſtolica.de reſcrip.l.in fundo.ff.
de rei vendi.cũ ſi.qꝫ intellige nedũ recta
via ſed etiã cum malitijs ſm doc.in.d.c.
ſedes.⁊ ideo dixit glo.not.in.d.c.cupiẽ-
tes.in ver.malignantium.de elec.qꝫ ad-
uerſus calũniam quis poteſt ſe defende
re cũ calunia quã gl.refert ⁊ ſequit bal.
in rub.C.de ſi inſtru.in.vij.colũ.⁊ Ang.
in.l.marit9.que eſt.l.pe.ff. de vſur.Et di
xit glo.valde not.in.c. domin9 nr. xxiij.
q.ij.qꝫ ſi aduocatus fouet iuſtã cãm põt
conuincere aduerſariũ ſuũ cũ malitia.⁊
faciũt ibi dicta ꝑ Arch.⁊ ꝑ glo.in.c. nul
lus.ij.q.iij.⁊ tex.no.in.l. cũ pr.§. tino.
ff.de leg.ij.v.nec dolo vr.feciſſe cũ frau-
dẽ excluſerit quẽ tex.alleg. Ang. pro di-
cta glo.in.d.c.cupientes.in.d.l. marit9.
pro quo faciunt dicta ꝑ Bar.in.l.j.§.ꝑ-
terea.ff.de qõnib9.Et dixit ſing.d. Ant.
in.c.j.de mu.pecu.qꝫ ſi mutuaſti mihi.x.
que tibi reſtitui in ſecreto ſi tu iterũ illa
petis poſſum licite negare ⁊ dicere nihil
a te habuiſſe quod etiã tenet Pe.de an-
cha.in.c.ij.de reg.iur.in.vj.⁊ in.d.c.cu-
piẽtes.ad que etiã faciunt dicta ꝑ Bal.
in.d.rub.C.de.ſi.inſtru.in.viij. col.v.in
cidẽter.etiã quero.Et dixit no.Jo.and.
in addi.Spe.in rub.de iureiu.v.iterum
quero de eo q̃ iurauit redire ⁊c. qꝫ iniu-
ſte carceratus q̃ iurauit cuſtodi qꝫ ſi eũ
relaxaret vt poſſit ire ad audiendũ miſ-
ſam qꝫ ea audita reuerteret ad carceres
q̃ poſtea intrauit eccliam ⁊ noluit exire
nec reuerti ad carceres an hoc ſibi licue
rit decidit ibi qꝫ ſic pro quo facit optime
qð voluit Bar.in.l.viſei9. C. de ꝓbat.
vbi dicit qꝫ ſi q̃s iniuſte detinet ab aliq̃
capitaneo ⁊ aufugit nõ tenent l aliquo
qꝫ etiã voluit do. Alex.referẽdo Bar.in
l.ſed eximẽdi.§. ſiqs.circa ſi.ff.neq̃s eũ
q̃ in ius voc.⁊ in.l.relegati.ff. de penis.
Et illud dictũ Jo.an.i.d. rub.de iureiu.
refert ⁊ ſequit .d.Abb.in.c.inter alia.in
ſi.de immu.eccl'ie dicens hoc tñ eſſe ve
rũ vbi immineret mors alias ſec9 qꝛ ille
teneret ad obſeruãtiã iuramẽti. Et ꝑ il-
lo dicto allegat bonã gl. in cle.paſto.in
ver.ꝑ violẽtã.de re iudi.Et vltra p:edi-
cta facit qð dixit Arch.i.c.vtilẽ.xxij.q.v.
vbi dixit qꝫ cũ papa Alex. tertius babe-

ret pre manibus ep̄m ſimoniacū pmiſit
eum ſecreto q̄ ñ publice fateret delictū
ſuū diſpēſaret cū eo ⁊ ſtatim cū ille ꝯfeſ-
ſus fuit coram karnalibus depoſuit eum
qḋ dictū refert ⁊ ſequit̄ do. Feli. in c. ac-
cedēs. el. ij. vt lite nō cōteſtata. in prima
colū. ⁊ in c. afferte. poſt prin. de pſumpt.
Ad idē facit qḋ not. Domi. poſt Ugo. et
Archi. in c. nos in quēq̄. ad fi. ij. q. j. vbi
dicunt q̄ iudex pmittens delinquēti re
mittere ſibi delictū ſi illud cōfiteat̄ q̄ ſi
cōfiteat̄ ex tali cōfeſſione pōt eū cōdēna
re ⁊ excuſat̄ iudex ex tali ſimulatione p
tex. in d. c. vtilē. qḋ dictū refert do. Feli.
in c. afferte. i prin. extra de preſump. con
tra q̄ faciūt que dixi infra in ſingu. meo
ccl. inci. in cōfeſſum. Ego autē dū fui in
officijs nunq̄ curaui facere reis tales p
miſſiones. Et vltra predicta ad propoſi-
tū adduco not. v̈bum de quo nunq̄ obli
uiſcaris vez dictū Uberti de bobio in l.
ſi p fure. ff. de condi. furti. lz Jo. an. referē
tis eū in addi. Spec. in rubri. de furt. vbi
dixerunt q̄ ſi paſſus furtū fecit pactum
cū Titio q̄ ſi indicaret fures ab ipſo ni-
hil peteret ſi ſibi ex illa cā in aliquo te-
neret̄: quo ſtāte ipſe titius indicauit fur
tū p qḋ apparuit ipſum fuiſſe de furib9
dñs ꝯ eū agit furti ipſe excipit de pacto
dicūt tñ p̄dicti doct. q̄ poterit agere cō
tra eū nec iuuabit̄ ex pacto q̄ eſt ſingu-
lare v̈bū ⁊ ppetua memoria dignum / qꝛ
quotidie occurrit aliqḋ furtū ⁊ fiūt pcla
mationes q̄ indicāti furtū parcet̄ ſi eſt
de ſocijs. Ideo tene mēti: ⁊ iſtud dictū p
valde not. refert ⁊ approbat Barb. i. c.
ſedes aplica. in iiij. col. de reſcript. [Ad
qḋ vide etiā Jaſo. in l. cōuentionū. ff. de
pac. in ij. col. [Itē etiā ad ppoſitū huius
pdicte regl'e q̄ maleficijs boim ē obuiā-
dū adduco no. v̈bū Inn. in c. cū olim. el
j. de reſti. ſpo. quē ibi ſequit̄ do. Ant. vbi
dixit q̄ ſi non poſſum recuperare rem
meā a re q̄ poſſum equiualētē furtiue a
te recipe p. c. dñs noſter. xxv. q. ij. qḋ di-
ctū refert ⁊ ſequit̄ do. Flor. in l. itaq̄. ff.
ad legē aq̄l. vbi bon9 tex. qḋ dicit ibi Flo.
eſſe mirabile ⁊ ſubdit ipſe ibi q̄ ſi etiam
mors ſeq̄ret̄ ex hoc ill: non eſſet irregu-
laris. Tu dicas q̄ hoc etiam dixit glo. in
c. ius gētiū. j. diſ. quā p ſingulari ad hoc

allegat do. Feli. in c. q̄m. in vlt. col. de ſi-
monia. Et idē etiā voluit Innoc. in c. qꝛ
plerīq̄. extra de immu. eccle. quē refert
⁊ ſequit̄ Bal. in l. j. in ij. col. C. de teſta.
⁊ d. [Alexā. in cōſi. ſuo. cxxxv. inci. Circa
primū ⁊c. in j. col. ⁊ j. volu. Alexan. in l.
ſi q̄s in tātū. in j. apoſt. C. vñ vi.]lz Bal.
in l. ij. in xv. col. C. de ſerui. ⁊ aqua. in v̈. et
nota q̄ ſubditi. ⁊ Alex. in cōſi. cccclxxvj.
inci. pulchre rñdit. in pe. col. ⁊ in conſil.
cccclxxiiij. incipi. Uiſa inq̄ſitione. in iij.
col. ⁊ do. Feli. in c. pe. de homici. Contra
p̄dicta tñ fortiter facit illud vez q̄ graue
eſt fidē fallere. l. j. ff. de ꝯſtit. pec. de quo
dixi. s. in ſing. ccxlviij. incipi. Graue ⁊ ē
illud qḋ etiā hoſti fides ſeruanda eſt de
q̄ in c. noli. xxiij. q. j. ⁊ i. c. inocēs. xxij. q.
iiij. ⁊ in c. dñs nr̄. xxiij. q. ij. Sed potes di
cere q̄ illa iura intelligunt̄ i hoſtib9 ſer
uātib9 fidē alijs: ſec9 ſi ipſi nō ſeruāt fi-
dē alijs. Ita dixit glo. in d. c. noli. ſz i p̄di
ctis caſibus poſſet dici illos non ſerua-
re fidē ergo eis non eſt ſeruāda[Et idez
dicit gl. in c. vt. p̄dē. xxiij. q. vlt. i. ſ. gl. ⁊ vi
de gl. i. c. dñs nr̄. xxiij. q. ij. ⁊ vide d. Phi.
deci. in l. ea eſt natura. in fine. ff. de regu.
iur.]Et facit pro hoc glo. i. d. c. vtilē. xxij.
q. ij. q̄ dixi q̄ dolus ꝯ hoſtē eſt bon9. Et
dixit Bal. in l. j. in pe. col. v̈. q̄rit̄ q̄dā cle
ri. C. vñ vi. q̄ nul9 eſt dol9 ſi fides p̄do-
nib9 non ſerua. vide q̄ dixi in repe. mea
l. fi. C. de pba. i. xx. char. in fi. Et vide etiā
do. Pari. de puteo in ſuo tract. ſindic. in
xcvij. char. in v̈. Et aduertendū eſt ei co
dē trac. in lxxxvj. char. i. j. col. l. v̈. Salu9
cōduct9: ⁊ illas doctrias ⁊ dicta teneas
menti rogo quia indubitanter teneo q̄
alibi iſta cumulata nō reperies: ſed ego
ſolus omnia p̄dicta iā pluribus annis
collegi maximo cū labore ⁊ tene menti.
178 ¶ Inimicus repellit̄ a teſtimonio. c.
repellant̄. c. cū p. ⁊ c. cū oporteat. de ac-
cu. ⁊ in c. ſi teſtes. iiij. q. iij. ⁊ in l. liberi. C.
de inoffi. teſt. ⁊ in aut. ſi vero dicat̄. C. de
teſti. cū multis ſi. de quo v̈ ltra oēs dixi in
repe. mea. l. fi. C. de pba. i. xvj. char. cū ſe
quē. qḋ eſt verū ne dū in inimico publi-
co ⁊ manifeſto ſz ēt hz locū i eo ꝯtra quē
eſt cā inimicitie ꝯ illū ꝯ quē producit lz
ipſe ꝯ quē pducit̄ neſciat illā cām: vt pu
ta. Titius accuſauit Semproniū de ali-

quo crimine certe l3 ipſe ſemp̃ro.neſciat ſe accuſatū eſſe ab eo tñ nō poterit 3 cū eſſe teſtis r̄ſponeti: adulterauit vxo rē vel filiā Gai3 hoc tñ eſt incognitū ipſi gaio attñ nō obſtāte illa ignorantia.q2 tñ ſubeſt cā inimicitie non poterit ipſe gaius teſtificari 3 ip̄m titiū. Ita ſing.di. xit Bar.i.l.i.§.fi.ff.de his qb9 vt indig. ⁊ Inn.i.c cū i.⁊.a.circa fi.ex.ra.& re iud. ⁊ Bal.referēs Inn.in.l.p̄ſcriptione. in antep.col.C.ſi 3 ius vel vti.pu.⁊ i.d.aut. ſi dicaꝛ in vlt.col.⁊ Abb.i.d.c.repellanꝛ ⁊ in.d.c.cū oportcat. vbi videas etiam d.feli.i.vij.col.circa fi.⁊ Lu.ro.in.l.i.§. reſcriptū.ip̄n.ff.ad ſille.⁊ i rub.ff.de ar bi.in.ix.col.& ſcias tñ.⁊ do. Alex.i cōſil. ſuo.cccclxxiiij.ici.Viſa inq̄ſitiōe.i vl.co. i fi.⁊ in 9ſi.ſuo.xcix.inci.in cā inq̄ſit.i.ij. col.in.j.vol.⁊ Lud.Rom.in ſingul.ſuo. cccxvj.ſm ordinē meū incip.Inno.in.c. cū.i.⁊.a.⁊c.⁊ do. Feli.in.c. ſciſcitatus.in viij.col.de reſcri.de quo late dixi in p̃e dicta repet.mea.l.fi.C.de proba.in.xv. char.vbi videas ⁊ teneas menti q̇ l3 te ſtis dicat nō habere inimicitiā vel odiū aliq̇d cū illo 3 quē teſtificaꝛ attñ repelli tur ⁊ ei non crediꝛ ſi ſubeſt cā inimicitie per p̃dicta q̇ aperte voluit do. Alexā. in.d.ſuo cōſi.xcix.in.ij.col.qd̄ eſt not.q2 cōmuniter teſtes dicūt ſe non inimicos illius contra quem teſtificantur.

179 ¶ Viget cōmuniter ſtatutū p̄ Italiam quo caueꝛ q̇ percutiēs priorē vel ancianū puniaꝛ in duplū .mō aliquis fuit prior vel ancianus.ſed de p̃rimo eſt remotus a tali officio vtrū hoc caſu ſi aliq̇s eū3 p cutiat cadat in penā dupli i quo Alber. de roſa in.ij.parte ſtatutor̄m.q.xx.inci. Quid ſi ſtatuto ⁊c.dicit q̇ hoc caſu pe na duplicabiꝛ.allegat.l.ordo.ff.de pu bli.iudic.⁊.l.ordine.ff.ad municipales. Sed Lud.Ro.in.l.ſi quis in graui.§.de his.ff.ad ſilleianū.tenet contrarium di cens q̇ qualitas adiuncta verbo debet intelligi ſcd̄m tēpus ⁊ actū verbi.p.l.in delictis.in.§ ſi detracta.ff.de noxalibus ⁊ in.l. Titius.ff.de teſta.mili.⁊ in.l.habe bat.ff.de inſtitu.Unde cū ſtatutū loqua tur de priore vel anciano nō habet locū in remoto.q2 de illo ſtatutū non loquiꝛ l.ſi vero.§.de viro.ff.ſolu.mat.l.ſi cui eo

rum.§.affinitatis.ff.de poſtu. Adducit poſtea tex.in.c.fi.in fina.verbis de va ſallo:q̇ 3 cōſtitutionē Lotharu in vſib9 feu.vbi ſm cū diciꝛ q̇ ſi vaſallus eſt a va ſallatico liberat9 dñm defendere non teneꝛ vt p̃us:ita nec offendere ⁊ ſi eum offenderit nō puniꝛ ea pena qua puni retur ſi dñm offendiſſet.ſed alia iudicis arbitrio.⁊ dicit q̇ ita dicit ibi tex.cōtra cta gl.⁊ ideo p̄dictā deciſionē Alberici ipſe reputat falſam.Dicit tñ q̇ p Albe rico ipſe allegat duos tex.in. .fi.ff.de de curionib9.⁊ in.l.pe.eo.tit.⁊.l.fruſtra.C. de ſnia3 paſ.dicit etiā q̇ miraꝛ de Albe. qui allegat.d.l.ordo.q2 illa lex nō ali quo non facit ad illud ad qd̄ Albericus eam allegat.Ex hac opi.Lud.in hac.q. ſequutus eſt Ang.de are.i tract.malefi. in ver.ſaū ſemp̃rouū.in vlt.char.in &. ⁊ diligenter pondera.vbi refert Ludo. ro.de verbo ad verbū.d.ait Alexā.in.l. pe.C.de decu.lib.x.refert Albe.Lud.ro. ⁊ Ange.de are.i.d.locis nec aliquā opi. approbat ſed.d.Augu.de ari.in ſuis ad di.ad Ange.in.d.verſi.⁊ diligenter pon dera.videtur inclinari in opi.Lud.alle. gat enim Bal.in.l.obſeruare.§.profici ſci.ff.de officio p̃con.in.vij.q.vbi tenet idem q̇ tenet Lud.ſecus aūt dicit eſſe in p̃ſtāte durante ſindicatu quia tunc offen dens eum cadit in penam ſtatuti punie tis offendentē p̄ſtātē.Ego autem in hac q.ſum valde dubius p̄pter dictas con trarietates ⁊ varias opi.Tamen in con tingentia facti magis inclinarē in opi. Albe.q̄ Ludo.roma.⁊ ſequacium:quia illa vere eſt equior ⁊ ſubſtentabilior.vi demus enim q̇ ea que fiunt de proximo videntur ineſſe argu.l.fili.fami.ff.de te ſta.mil.⁊.l.lecta.ff.ſi cer.pet.ve.ſic.dice bam.Item opi.Albe.pluribus iuribus probatur q̄ opi.Ludo.roma.nam pro opi.Albe.eſt tex.in.d.l.ſi quis in graui. §.de his.ff.ad ſillei.ex quo text.Ludo. ro.ibi format illam queſtionem. Item eſt text.in.l.fi.ff.de decurio.⁊ in.l.pe. C. eo.lib.x.⁊ in.l.fruſtra.C.de ſententiam paſſ.⁊ in.l.vnius facinoris.§.ſeruus.ff. de queſtioni.⁊ in.l.extraneo.§.fina.eo. ti.⁊ in.l.ſeruos non ſolum.C.de qd̄.⁊ in l.nihil.in §.eo.titu.in quibus omnibus

iuribus probatur clare opi. Albe. ⁊ vltra
dicta iura etiam plures doctrine docto
rū reperiuntur pro hac parte ideo ad,
duco ea que adduxi. S. in ſingulari. 107.
inci. priuilegium dignitatis vbi dixit ꝙ
priuilegium dignitatis durat finita di,
gnitate ſm Bal. in. c. ſedes apoſtolica.
de reſcriptis poſt Inno. ibi ad quod ad
duxi gloſſ. in. c. accendens. l. diſtin. que
dixit ꝙ licet clericus ſit degradatus at,
tamen eum percutiens cadit in excōica
tionē ⁊ glo. que idem voluit in. c. dictum
lxxxi. diſt. ⁊ doctri. Mar. de ſa. quā refert
Fran. tigrini. in. d. l. fi. ff. de decurio. vbi
dixit ꝙ per illum text. euaſit quendam
qui fuerat condēnatus ad mortē ⁊ dum
appellauit oppoſuit corā iudice ꝙ fue,
rat cōſiliarius ſue ciuitatis ptās tñ pro,
pter inditia contra eū exiſtentia poſuit
eū ad torturam quo caſu nō poterat tor,
queri per illum tex. ⁊ ille in tormētis con
feſſus eſt maleficiū ⁊ ex quo illa tortura
non tenuit eodem modo non tenuit cō,
feſſio. Et vide. d. Feli. in. c. eam te. in. ix.
col. in ver. infidelitas preccedens de re,
ſcrip. ⁊ faciunt dicta per Bart. in. l. j. C.
de aduoca. diuerſo. iudi. vbi dixit ꝙ ille
qui depoſuit officium aduocationis ad
huc eſt in dignitate ⁊ appellatur clariſ,
ſimus ⁊ ꝙ nō dz torqueri tanꝗ̄ hñs di,
gnitatem ⁊ ꝙ dz mitti iuramētū ad eum
tanꝗ̄ ad egregiam pſonam. Et faciunt
etiā que dixi in ſing. 35. incip. ille q̄ non
. vbi dixit ꝙ ille q̄ alias tabellio fuit et
fuit depoſitus a tabellionatu. ſi tamē fa,
cit inſtrm tanꝗ̄ tabellio non dz puniri
pena mortis ſecus in priuato ⁊ hoc qꝛ
ipſe olim tabellio mutat pnimordio veri
tatis ſz Bal. in. l ſi q̄s. C. de aq̄ ductu. et
Bal. in. l. data opera. C. q̄ accu. nō poſ.
in. xxij. col. de quo latius ibi. ⁊ facit glo.
in. c. conſtituit. xxij. q. iiij que dixit ꝙ iu,
deus qui de proximo eſt effectus chri,
ſtianus non poterit eſſe teſtis ꝯ chriſtia,
num. Et facit gl. in. l. qui cuꝫ vno. §. igno
minia. ff. de re milit. que dixit ꝙ perma
ns etiam poſt peractā pniam non pote
rit eſſe teſtis ſicut antea nō poterat. Itē
facit etiā nā inimicus etiā poſt pacē fa,
ctā nō pōt eſſe teſtis ꝯ illū cū quo habe,
bat inimicitiā ſm Alex. in ꝯſil. xcix. inci.

in cauſa inquiſitiōis in. ſ. vol. vbi plura
ad hoc allegat de quo ego late locutus
ſum in repe. mea. l. fi. C. de proba. in. xvj.
char. cū ſeq. de quo etiā p Feli. in. c. cum
oporteat. in. x. col. in fi. de accuſ. Et facit
optime tex. in. c. is q̄ in fi. de ſepul. in. vj.
⁊ in. l. filij. §. vidua. ff. ad munici. cum cō,
cordā. in glo. alleg. vbi habet ꝙ digni,
tas q̄ſita vxori ppter maritū durat etiā
mortuo marito. Et facit etiam nā lz ini,
micitia ſurgēs ex ſpoliatiōe purget fa,
cta reſtitutiōe. c. cū q̄s. de reſti. ſpo. in fi.
tñ nō purgat adeo ꝙ ille q̄ ſpoliauit nō
poſſit ſi ſit datꝰ iudex recuſari caſus eſt
cū gl. pe. i. c. cū q̄rēte. de reſt. ſpo. quē ſin.
not. ibi. d. Frā. d̄ are. ita dixit. d. Fel. i. d. c.
cū oporteat. i. viij. col. de accu. in pn. poſ
ſent etiā alia q̄ plura adduci ad ppoſi,
tū q̄ breuitatis cā omitto. lz me remitto
a plene dicta p. d. Feli. in. c. q̄ in eccleſiar
in. xxxij. col. ver. fallit q̄nto ⁊c. de conſti.
Et ſic p iſta mihi magis placet opi. Al,
ber. nō obſtat ratio Lu. ro. rcꝫ ꝙ quali,
tas adiuncta v̄bo dz intelligi ſm tēpus
⁊ actū v̄bi qꝛ rñdeo ꝙ illud nō eſt ſemp
verū vt patet in exemplis ⁊ doctrinis ſu
perius adductis. Nec hꝫ etiam obſtare
tex. i. d. c. j. de vaſal. q̄ ꝯ ꝯſtitutionem Lo
tharij ⁊c. quē p opiniōe ſua allegat Lu
do. ro. vna cū gl. ſua qꝛ ego rñdeo ⁊ dico
ꝙ mirādū eſt de Lu. ro. ⁊ de Ang. de are.
q̄ eū ſequit qꝛ ille tex. nō dicit illud ad qd̄
ipſi eū allegāt. ſz imo probat ꝯtrariū ſi
recte inſpiciat in fi. dū dicit. ſed cū q̄dex
tūc offendere nō debet ⁊ glo. ibi ſupplet
in memoriā priſtine fidelitatis ⁊c. ⁊ glo.
ibi vlterius pcedens tenet quaſi aperte
opinionē Albe. ideo Lud. nec Ang. are.
bene inſpexerunt. d. tex. ⁊. d. glo. quia vt
dixit tex. ille ⁊ gl. faciūt de directo cōtra
eos. Et p iſta ego remaneo cū opinione
Albe. ⁊ eā ſequor que vt dixi eſt equior ⁊
ſubſtētabilior iudicio meo quibus etiā
adde dicta p. d. Paridē de puteo in tra
ctatu ſuo ſindica. in. 39. char. in penulti.
col. in pn̄ci ⁊ poſt me. Que oia tene men
ti ad hanc queſtionem ⁊ etiam pro limi
tatione ⁊ reſtrictione illius vulgate re,
gule videlicet ꝙ ceſſante cauſa ceſſ. ⁊ ef,
fectus de qua in. l. adigere. §. quāuis. ff.
de iure patro. cum ſimili. Hippolytus

de Marſilijs J.U.D.

180 ¶ Et plura ⁊ plura iã dedi tibi ſingula-ria ⁊ notabilia nõ oībus cognita iudicio meo. Sed nouiſſime do tibi vnum nota bilius ceteris oibus ꝙ tenendũ eſt ſemꝑ in ſcrinio pectoris. Tu ſcis ꝙ propter cõ munionem vel ſocietatem inhabiles gaudent beneficio habilium vt eſt tex. in.l.ſi cõem.ff.quẽadmodũ ſeruit.amit. in.l.ſi is q̃ duos.⁊ ibi Bar.ff.de libe.le-ga.⁊ voluit Abb.i.c.ad audientiã.extra de pſcri.dicens ꝙ cõtra pĩuatũ haben-tem rẽ cõem cũ eccleſia romana currit ſolum pſcriptio cẽtenaria ⁊ dixi de hac cõ ione ſeu ſocietate forte vltra alios in repe.mea.l.fin.C.de proba.in.vi.char. vbi plura dicta iura ⁊ doctrinas poſui ſed vltra oĩa que ibi poſui tene menti ꝙ iſta cõio;ſeu ſocietes operaẽ mirabilem effectũ vz ꝙ ſi plures ſimul ſunt capti ⁊ inquiſiti a iudice ſeculari quoꝝ vnus eſt clericus ⁊ ipſe petat ſe remitti ad eccle-ſiaſticũ iudicẽ iuxta.c.ſi iudex de ſenten tia excõ.in.vi.cũ ſi.ꝙ tunc oẽs laici de-bent ſecum remitti ad iudicẽ eccleſiaſti-cũ p.d.l.ſi cõem.ne cõtinentia cauſe di-uidatur ⁊ ne ſequaẽ abſurdũ ſi in eadem cauſa varie ſententie ferrerenẽ ⁊ forte cõ-trarie.itẽ ſing.⁊ mirabilr dixit.d.Anto. de prato veteri doctor bononien.in.l.i. in fi.ff.q̃ ſnie ſine app.reſcin. Quod di-ctũ maximis preconijs ⁊ ſummis laudi bus extollit ⁊ ponit in celũ.d.Maria. ſoci.in.c.ij.in.iiij.char.in.ij.col.verſicu. octauo fallit extra de mutu. petitio. Et in cõſi.ſuo.xij.incip.qm̃ in preſentiarum in.vi.col.in verſi.eſt adeo ⁊c.in.d.c.ij.et corroborat eum pluribꝰ dictis ⁊ doctri nis ⁊ maxime ex tex.aureo in.c.p tuas de arbi.vbi qualitas duorũ laicorum p ſe inhabiliũ habilitaẽ ꝓpter adiunctio-nem vnius clerici ex hoc dicto infert etiã.d.Marianꝰ in.d.loco ad aliud no-tabile dictũ de quo ibi p eũ. Et hoc di ctum etiã pro ſtupendo refert ⁊ ſequitur ponendo;ſupradicta.d.Feli.in.c.placuit * in.v.col.circa me.extra de pſcrip.[Uide in materia Alex.in conſi.cxlix.inci in cã inquiſitiõis in.ij.col.in.vi.vol.⁊.J.in ſin. cccclxxx.incip.apud doctores.] Ego aũt ad confirmationẽ huius dicti adduco

Joan.de imo.in cõſil.ſuo.cxxix.incipi. Prefatus ſimus in.iij.col.poſt me.verſi. quinimo.vbi idem tenet. Et adduco etiam no.conſi.excellentiſſimi in iure vi ri.d.Rudo.de Rodouiſus alias protho notari bonon.⁊ Archidiaconi bonõn. quod conſilium incipi.premittendũ eſt ⁊c.vbi in contingentia facti conſuluit et bonis rationibus ⁊ iuribus in cauſa ma gnifici militis.d.Anto.de magnaniſca-uis bonon.qui erat immunis ab oneri-bus propter numerum libertorum ꝙ fra tres ſui ſecum ſimul habitantes debent gaudere beneficio illius immunitatis ⁊ hoc ꝓpter pſonã fratris ſui ⁊ illi conſil. ſe ſubſcripſerunt ꝙ̃ plures doct.pro qui bus faciunt optime dicta.p.d.Feli.in.c. quãſit in primo no.de iudicis.vbi omni no videas. Et per eundem in.c.que in eccleſiarum.in.xiiij.col.ver.ſexta dubi-tatio.de cõſti. Et facit tex.que ego ſolus allego.in hac materia in.l.i.in.§.ſi vir. in verbo cõmixta familia.ff.ad ſille. ⁊ faciunt dicta per Feli.in.c.ſedes apoſto lica.in.vij.col.de reſcri.⁊ per.d.Alex.in conſi.ſuo.lxxv.incip.Videẽ in pñti in.ij. colũ.in.v.vol.vbi dicit ꝙ ſaluus condu-ctus conceſſus alicui ⁊ ſocijs comprehẽ dit in deum ſocium:de quo ibi latius per eũ [Uide in ſimi.Bal.in.c.j.i.vlt.col.ve-ſi.vlt.extra quenẽ de cõtro.feu.apud pa res.termi.in vſi.feu.⁊ Jaſ.in.l.j.in prin. C.de tranſac.] Et faciunt dicta per Cardi. Alex.in rubi.de appella.in.xiiij.col.in fine. Et faciunt etiam optime dicta per Fede.de ſenis in cõſi.ſuo.clxvij.inci.mu lier accuſata.vbi dicit ꝙ ſi mulier aliq̃ commiſit fornicationem cum vno ſacer dote ꝙ iudex eccleſiaſticus non ſecula-ris puniet ipſam propter ipſum ſacerdo tem quod dictum refert ⁊ ſequit do.Au gu.de ari.in addi.ad trac.Ang.de Are. in maleficijs.in ver.Che hai adultera-ta mia dõna.in.vi.charta.in prima ad-di.poſt me. Et vide Bald.in addi.Spe cu.in tit.de accuſatore.in prima colum. verſicu.Sed quid ſi offenſus ⁊c. Et vide do.Barb.ſoci.in.l.cum ſenatus.in ſi. ff.de rebus dubijs vbi approbat ſupra-dictam opi.referens patrem ſuum ita tenuiſſe in.c.j.de foro competẽ.⁊ refert

ita obtentū fuiſſe qđ dicit ipſe eſſe ſum
me not. pro adiuuandis amicis. Contra
predicta tñ videntˀ facere dicta p Bal.
in. l. nō ideo minus in fi. verbis. C. de ac
cuſa. Tene mēti predictā doctrinam vt
poſſis adiuuare amicum ſeu clientulum
tuū captū ⁊ carceratū qꝛ ex hac doctri
na poteris liberare ꝙ pleſa pena mor
tis quia cū ſunt in manibus iudicis ec
cleſiaſtici ſunt tuti a morte licet non ab
aliqua pena inducta de iure canonico
⁊ ex hoc poteris lucrari multas pecu
nias ⁊ tunc eris mei memor.

181 ¶ Mandās fieri homicidiū tenetˀ vt fa
ciens illud ſm Bart. ⁊ alios in. l. ſi per
aliū. ff. ne qs eū. in prin. ⁊ in. l. ſed ſi vnꝰ
§. ſi ſeruus. ⁊ ibi Alexā. ff. de iniur. Bar.
⁊ alij in. l. ſi ſeruꝰ. §. ptor ait ff. de acqui.
here. Bal. in. c. j. in vlti. col. qui. mo. feu.
amit. Alex. poſt alios in. l. ſi qs id qđ. ff.
de iuriſ. om. iudi. ⁊ in. l. j. in princip. ff. de
verb. ob. de quo late per Ange. de are. in
trac. maleſici. in verbo ſempronium māda
torem per totū. ⁊ per doct. in. c. ſicut di
gnū. de homicid. ⁊ per. d. Feli. in. c. mulie
res. per totum. de ſen. excom. vbi videas
per te. Sꝫ quero ego qđ in nuncio ſciē
ter portante lr̄as homicidij. dicas ꝙ te
netˀ pena homicidij. ita ſingu. dixit Cy.
in. l. non ideo minus. C. de accuſa. idē ex
preſſe firmat Bal. allegans Cy. in. l. j. §.
ne aūt in. v. col. C. de cadu. tol. vbi etiam
ſubdit idem eſſe ſi mandauit titio vt face
ret homicidium ⁊ titius mandauit ſeyo.
nā oēs tenentur. alle. tex. quem dicit fore
ſingu. in. l. ſi ego. ff. ꝙ vi aut clam. idem
etiam voluit Bar. in. l. j. §. incidit. ff. ad
turp. vbi inquit quod nuncij per quos
fiunt tractatus maleficiorum puniuntur
per illum tex. ⁊ ſubdit ꝙ ille caſus eſt. p
gloſſ. in. l. ſciente. ff. ad legem pompe. de
parrici. que dicit ꝙ proſoneta contractꝰ
vſurarij tenetur ad reſtitutionem vſu
rarium. idē videtˀ tenere ipſe Bart. in. l.
aut qui aliter. §. fi. ff. ꝙ vi aut clam. Idex
etiam expreſſus voluit Ange. de are. in
trac. maleſi. in verbo ſempronium man
datorē. in. iij. char. verſi. ſexto quero ⁊c.
Idē voluit etiā Sali. in. d. l. non ideo mi
nus. in antepe. colū. ẜ. viſo de mandāte
quero qđ de nūcio ⁊c. ⁊ adde ꝙ illā gloſ.
in. d. l. ſi ſcietc. approbat Ludo. roma. in
ſing. ſuo. cclxxiij. inci. fuit interrogatus.
vbi dicit illā fore. ſing. ⁊ reprobat Bal.
reprobantē illā in. c. j. §. ſi ſr. in vlti. colū.
de contro. inueſti. pro qua ipſe Ludo ibi
alle. gl. ⁊ Innoc. ac Jo. an. in. c. michael.
de vſur. ⁊ Archi. in. c. ſicut non ſuo. xlvj.
diſ. ⁊ Lap. allegatiōe. xciij. Sed tu vltra
Lud. ro. dicas ꝙ illa glo. nō eſt ſing. ſed
imo alia eſt ſimilis. in. l. ordine. §. fi. in ẜ.
minuit. ff. ad munici. Pro quibus gloſ. fa
cit optime qđ voluit Hoſt. in ſumma in
ti. de vſur. §. fi. ẜſi. qđ de notario. vbi di
xit ꝙ notarius ſcribens inſtrumentum
vſurarium punitur quia efficitur periu
rus ⁊ non poteſt vlterius inſtrumenta
facere ⁊ poteſt pronunciari infamis qđ
dictum refert Archi. in. d. c. ſicut in ſuo
⁊ Lu. ro. in ſing. ſuo. ccclxxxiij. incip. po
ne ꝙ notariꝰ. Ad qđ omnino vide Bal. in l.
C. res inter alios acta. in. vlt. col. Pro qꝰ
bus ēt optime faciūt dicta per. d. Feli. in
c. ſi aduerſus. de heret. in. ij. no. Et dicta
per. d. Bar. cepo. in cōſi. ſuo. vlti. Et ad
de ēt in ſili ꝙ ſi aduocatꝰ auxiliatˀ fouen
ti iniuſtitiā ⁊ hn̄s iuſtitiā ſuccumbat te
netur ei ad omne intereſſe ſm. d. Ant. in
c. calumniā. in fi. de pe. quem refert ⁊ ſe
quitˀ Feli. in. c. j. in. xij. col. de conſti. ⁊ in
c. tua nos. in princi. de homi. ⁊ ibi vide
alia plura ſimilia iſtis.

182 ¶ Iudex non dꝫ eſſe demētior lege. §.
opꝫ. i aut. ꝺ iudicibꝰ. l. reſpiciēdi. ff. de pe.
l. fi. C. de māci. xp̄ia. voluit Bald. in. l. cū
fratrē. C. de his qbꝰ vt indig. ⁊ in. c. j. q
fuit prīa cā bñfi. amit. ⁊ latiꝰ hꝫ p Jo. de
ana. in. c. in ciuitate. in. vij. col. in ẜ. verū
ſūt ⁊c. de vſur. Scias tñ qđ hac regula
non obſtante iudex ex cā pōt augere vel
minuere penam. Ita hꝫ per oēs in. l. ho
die. ff. de penis. ⁊ i. l. qđ ergo. §. pena gra
uior. ff. de his q not. infa. ⁊ p Bal. i. l. ⁊ ſi
ſeuerior. C. de infa. ⁊ Bald. Lu. ro. ⁊ alij
in. l. ꝙ ſeruꝰ. ff. de ꝯdi. ob cām. de quo ēt
p Ange. de are. late ⁊ ibi in addi. in tra
cta. maleſi. ẜſ. quas ſi non ſoluerit intra
x. dies ſoluat cū quarto pluri. (Uide in
materia no. verbū Hoſti. in. c. in archie
piſcopatu. de rapt. quem refert ⁊ ſequitˀ
Bal. in reptorio ſuo in ẜbo pena in. ij.
col. in ẜ. pena legalis ⁊c. ⁊ vide gl. in. c.

ſi quē penituerit. §. notandū. in. x. volū. tati. ij. q. iij. ⁊ vide Joā. de ana. in. d. c. in archiepiſcopatu. in. iiij. col. ⁊ ad pdicta vide cino. d. Flo. de ſancto petro in. l. j. §. locius. in. ij. col. in ver. dic ergo q ibi ⁊c. ff. de vſur. ⁊ vide. d. Aug. de ari. in addi. ad tract. Ange. de are. ſup maleſi. in verbo ſcienter ⁊ doloſe. in. ij. char. in. j. addi. in fi. Et ideo tene menti not. deciſio. Au. ro. in ꝯſi. ſuo. ccccxxix. inci. conſidero in propoſitā. vbi per plures optimas rōnes cōſuluit q lʒ diſpoſitiōe ſtatuti fur pro paruo furto poſſit furcha ſuſpendi. tñ iudex pōt moderare penaʒ illius ſtatuti citra mortē qḋ profecto eſt no. verbū ipractica. Qḋ dem refert ⁊ ſeqtur. d. Augu. de ari. i addi. ſuis ad Ang. de are. in trac. maleſi. in verbo q̄s ſi nō ſolucrit. in. ij. addi. ante fin. Pro quo l facit optime. nā lʒ epiſ factū pape tanq̄ ſuperioris mutare non poſſit: vt hʒ in. l. minor autē magiſtrat⁹. ff. de mino. ⁊ in. c. cū inferior. de maio. ⁊ obe. ⁊. xxj. diſ. c. inferior. tñ ex cā pniam quā papa iniunxit diminuere poterit. ita dixit gl. ſing. i c. tēpore plenitudinis. xxvj. q. vij. quaʒ refert ⁊ ſeq̄t Au. ro. i cōſi. ſuo. ccccxxviij. inci. in terminis ⁊c. in fi. ⁊ facit not. verbū Jo. de lig. i. c. at ſi clerici. de iud. queʒ ſequuntur Dñi de ro. deciſi. cccccccxxxij. Et archi. in. c. lʒ canon. de elec. in. vj. et Au. ro. in. d. cōſi. ccccxxviij. vbi dixit q q̄uis epiſ diſpenſare nō poſſit ꝯ decretū cōcilij. tñ ex euidenti ⁊ iuſta cā pōt ꝯ illud diſpēſare. facit ēt alia not. deciſio Bar. ⁊ alioꝝ quā refert Aud. ro. in. d. ꝯſi. cccccxxxviij. in vlt. verbis. ⁊ in hac materia ēt teneas mēti vnū: vʒ q ſicut penā impoſitā a lege vel ſtatuto ex cā iudex pōt augere vel minuere: vt dixi. ita poterit augere vel minuere penam impoſitā p ꝯſuetudinē. Jſta eſt gl. no. in. d. l. hodie. in vlt. gl. quā refert ⁊ approbat d. Abb. in. c. de cauſis. in vlti. verbis. de offi. deleg. Et in hac materia pene tene menti q cōſtitutio q̄ extēdit ex idētitate rōnis nunq̄ extendit reſpectū pene. ita ſing. dixit Joā. an. in c. diſpenſanda. de reſcrip. in. vj. quē referunt ⁊ ſequunt doc. in pluribꝰ locis. quos refert do. feli. in prohemio Grego. in. iij. col.

183 ¶ Diffuſe ſatis tibi dixi ſuperiꝰ in ſũ. xix. incip. tu ſcis clarum eſſe ⁊c. q teſtis de credulitate non probat. ideo nō repeto ibi plene dicta. Sed addo vnum no. vʒ q lʒ dictū teſtis deponētis de credulitate nō pbet. atñ ſi tale dictū tanctuʒ eſt rōne vel preſumptione inferente ita credi debere dictum talis teſtis probat. ita no. dixit Jaſ. de are. ⁊ Cyn. in. l. teſtiū. C. de teſti. ⁊ Bal. in. l. ſolā. in. ij. colū. ver. ex hoc nota ⁊c. C. de teſti. ⁊ Jo. an. in addi. Spe. in ti. de teſte. §. ſuper. vero. itē qḋ deponit de credulitate ⁊c. ⁊. d. Alexā. refe rēs predictos in dictis locis in cōſi. ſuo. cxxxvj. inci. in hac cā ⁊ lite. in pen. colū. in. ij. vol. vbi dicit idem eſſe in dicto teſtis deponentis per verbū iudicio ſuo: quod tene mēti vt quia plurimū teſtes vtūtur altero de iſtis verbis: vʒ credere meo vel iudicio meo. [Et idem dixit ipſe Alex. in conſi. cxix. incip. viſo pceſſu. in. iij. colum. in. vij. vo.]

184 ¶ Ratihabitio equiparatur mandato. l. quid ergo. in princip. ff. de his qui no. infa. l. j. §. quoties. ff. de vi ⁊ vi. ar. c. pe. de elec. c. cuʒ ad ſedem. de reſti. ſpo. in fi. in regula ratihabitionem. de reg. iur. in. vj. cum concor. ibi allega. in gloſ. Teneas tamen menti q hec regula nō habet locum quo ad irregularitateʒ incurrendam. Et ideo clericus habens ratum homicidium eo ignorante factum non eſt irregularis ita ſingu. dixit Spe. in tit. de diſpenſa. in. §. iuſta. in antepe. char. in vl. colū. verſi. ſed quid ſi agenti ⁊c. ⁊ ibi cum ſequitur Jo. and. ⁊ Archid. in. c. omnes. xxij. q. iiij. et Hoſti. in ſumma de homicid. §. que noua. verſi. quid ergo ſi placet. [Uide Jaſon. in. l. ſi is cui pro emptore. in. xlvj. colum. in princip. ff. de vſucap.] Et. d. Fel. in. c. ſicut dignū. in. iiij. colum. in fi. extra de homicid. vbi etiam allegat Archi. in. c. fin. xv. q. j. vbi dixit quod ſi clericus inueniat mortuū illum ad quem accedebat vt eum occideret et intulit ei vulnus non tamen p hoc eſt irregularis. ⁊ alia alleg. ibi ipſe d. Feliñ. quem videas. ⁊ vide eundem in. c. a nobis. el. ij. de ſentētia excommunicationis.

185 ¶ Cōfeſſio inquiſiti l: o: modo facta

vez cõfiteoꝛ meo occidiſſe hoiez ad mei
defenſionẽ fundat intentionem curie in
quirẽtis adeo ꝙ ipſo inquiſito non pbã
te feciſſe ad ſuã defenſionẽ dz ſequi cõ
demnatio qꝛ cõfeſſio talis diuidit ꝛ ſta
tur ei cõtra ipſum inquiſitum. ſecus au
tem pro eo quia habet preſumptionem
iuris contra ſe quod non fecerit ad ſui
defenſionem. ita dixit Bar. in. l. aureli9
§. idem queſijt. ff. de lib. leg. de quo etiã
per Bald. in additio. Specu in titu. de
confeſſi. in. ij. co. ꝟ. cõfiteoꝛ me occidiſſe
ꝛ per Bal. in. l. ſi filius. §. in exceptioni
bus. ff. de interrog. act. ꝛ in. l codicillũ.
C. de codi. ꝛ in. l. j. C. de cõfeſ. ꝛ p Bal.
ꝛ Jmo. in. l. ij. ff. de verb. ob. ꝛ per Abb.
poſt glo. in. c. cũ veniſſent. extra de inſti.
ꝛ p Bal. in conſi. ſuo. 245. inci. Danãti
da voi ꝛc. in. ij. vo. ꝛ per doc. in. c. j. de cõ
feſ. in. vj. ꝛ p Abba. ꝛ alios in. c. bone. de
poſtu. p̃la. per Bal. in. l. ſi quidẽ. C. de
excep. ꝛ in. l. ij. C. de dona. añ nup. ꝛ in. l.
ea que. C. de condi. inde. per Abb. in. c. j.
de iura. cal. per Angel. ꝛ in. l. j. §. ſi quis
ſimpl'r. ff. de ver. ob. per. d. Anto. in. c. cũ
dilecti. de offi. dele. ꝛ per Ang. de are. in
trac. maleſi. in verbo cõparẽt inquiſiti. ꝛ
partem negant ꝛc. in princip. ꝛ ibi in ad
diti. ꝛ in. d. tract. in verbo de anno p̃nti.
ꝟ. quid ſi accuſatoꝛ ꝛc. ꝛ ibi in addi. ꝛ p
do. Alexan. in. l non ſolũ. §. ſciẽdũ. ff. de
noui opis nunc. ꝛ p. d. Feli. in. c. paſtora
lis. in. vj. col. de excep. [In hac materia
vide omnino Jaſon. in. §. itẽ ſi qs. in. iiij.
ꝛ. v. colũ. inſtit. de actio. ꝛ in. l. vt vim in
iij. ꝛ iiij. col. ff. de iuſt. ꝛ iure. ꝛ Ja. de bel
ui. i ſua practica iudiciaria cauſarũ cri
minalium. ſub rub. de qõni. in. xij. col.]
Teneas tamen menti perpetuo ſingula
re verbũ. vcz ꝙ ſi de homicidio nõ ꝯſtat
aliter niſi qꝛ re9 capt9 ꝛ inquiſitus dicit
interfeci ſeu occidi ad meã defenſionẽ
ꝛ ſuã defenſionẽ non pbat. tñ p hãc cõ
feſſionẽ nõ puniet pena mortis. ita ſin
gulariter dicit. d. Abb. in. c. auditis. cir
ca vlti. col. de preſcrip. quẽ ſequit ibi. d.
Feli. dicẽs hoc eſſe dictum. ſing. ꝛ alibi
nõ reperiri ꝛ ꝙ apud practicos aduoca
tos eſt in ſolenni cultu. idem etiam ipſe
dixit in. c. ſignificaſti. el. ij. in pe. colũ. de
homici. ꝙ dictũ etiam ſequitur do. Ale

xan. in. d. §. ſciendum. non obliuiſcaris
ergo quia ſingulare eſt. [Uide omnino Bal.
in conſi. ſuo. 272. incip. pone quidaz ac
cuſatus ꝛc. in. vj. volu.]
186 ¶ Tu ſcis ꝙ cõdemnat9 ad ſoluendũ
aliquã quãtitatẽ ſi petit dilationem ad
ſoluendũ vr̃ approbare illam ſniaz ꝛ re
nunciare appellationi. vt h̃r in. l. ad ſo
lutionẽ. C. de re iudi. Sz qd ſi pcuratoꝛ
ꝛ non dominus petit dilationem ad ſol
uendum an intelligatur eſſe renuncia
tum appellationi in preiudicium dñi. di
cas ꝙ ſic. ita ſing. dixit Egidi9 de bel. in
ſuis deciſ. in. xix. char. ſub rubri. de re
nũ. deciſio. 137. incipien. procuratoꝛ ꝛc.
quod dictum refert ꝛ ſequit pro no. do.
Feli. in. c. quod ad conſultationẽ. in. vij.
colũ. circa me. extra de re iudi. quod no.
ad ampliationem. d. l. ad ſolutionem.
187 ¶ Qualitas appoſita in accuſatõe vel
inquiſitione dz pbari alr̃ illa non pro
bata dz ſequi abſolutoriã ſm Ja. de are.
ꝛ Cy. i. l. ij. C. de pba. ꝛ Jo. andr. in addi.
Spe. in tit. de accu. ꝛ inquiſi. in rubꝛ. de
quo per Barto. in. d. l. denũciaſſe. §. qd
tñ. ff. de adul. ꝛ p Bal. in. l. j. C. qui accu.
nõ poſ. ꝛ in. l. edita. in repe. C. de eden. ꝛ
in. l. quid ergo. §. pena grauioꝛ. ff. de his
qui no. infa. ꝛ per Pet. de ancha. in ꝯſi.
ſuo. xxxiij. inci. in hac cã quia Ludouic9.
ꝛc. in fi. pe. col. ꝛ per Lu. ro. in cõſi. cx. in
ci. queſtio ꝯſultationis. de quo etiã p. d.
Feli. late loquentẽ in. c. ex parte. in. xiij.
ꝛ. xiiij. col. de reſcrip. Et ideo teneas mẽ
ti ꝙ ſi aliquis accuſat aliquem ꝙ interfe
cit titiũ poſtea ſi probat ꝙ hoc fecit per
aliũ accuſans ipſe ſuccũbet ꝛ proceſſus
erit nullus. ita ſingu. ꝛ mirabiliter dixit
Joã. mo. in regula qui per aliũ. de regu.
iur. in. vj. de quo dicto facit teſtũ Bal.
in. c. j. §. iniuria. in vl'i. col. ꝟ. pone accu
ſo te de pace iuramento fir. ꝛ. d. Feli. in
c. mulieres. in penu. col. de ſen. excõ. pro
quo optime facit. nam quotieſcunqꝫ ſta
tutũ ſeu lex diſponit in aliquo caſu ex
primendo aliquã qualitatẽ tunc agens
ſeu fundans ſe ex tali ſtatuto dz articu
lare ꝛ pbare qualitatẽ ipſius legis vel
ſtatuti. ita not. dixit Ang. in. l vel nega
re. ff. quẽad. teſta. ape. vbi dicit ꝙ vbicũ
ꝙ optima ꝛ opinio teſtium eſt cã inducti

ua plene probatiōis quę alias plena nō
eſſet.cū de plena ⁊ optima opinione eſt
articulandū ⁊ ꝓbandū.vnde dicit ꝙ cū
ſtatutū Bononienſe diſponat ꝙ ad pro
bationem mortis alicuius qui extra ter
ritoriū deceſſit ſufficiat ꝓbatio per tres
teſtes optime opi.deponentes de fama
nō erit ꝓbata mors niſi ꝓbetur illos te-
ſtes deponentes eſſe optime opinionis
⁊ fame.Idē dixit Ang.in.l.).§.ſi quis ne
get.ff.quēad.teſta.aper.quē refert et ſe-
quit.d.Alex.in ꝯſi.ſuo.lxxxij.incip.in cā
vertente.in.iij.col.in.j.vol.⁊ illud dictū
Ang.in.d.l.vel negare.refert ⁊ ſequitur
d.Bar.cepo.in conſi.lviij.incip.Frāci-
ſcus.in vlti.col.vꝰ.poſtremo.vbi ꝯſuluit
ꝙ ſi ſtatutū punit abducentē mulierem
honeſte vite bone cōditiōis ⁊ fame qꝺ
iſte qualitates erūt probāde ad hoc vt
abducens mulierē puniat pena ſtatuti
ałs ſi tales qualitates nō ſint ꝓbate nō
poterit abducens condemnari etiā ſi ſit
ꝯfeſſus ſe talē mulierē abduxiſſe de qua
loquit ſtatutū.allegat etiā Bart.in.l.in
illa ſtipulatiōe ſi calēdas.ff.de vꝰ.obli.et
).hoc iure.ff.de iuſti.et iure.Pro quo fa
ciūt etiā dicta per Sali.i.l.ſi qs.C.vnde
vi.vꝰ.ſi.quero quarto ſtatutū ad quē vide
etiā Soci.in cōſil.cclxxiiij.inci in cā offic
liſe.in.xij.col.verſic.poſtremo.[Vide.d.
Alex.in ꝯſi.cccclxi.inci.in cauſa ⁊ lite.in
j.col.in verbo ad ſecundū dubiū ⁊c.⁊ in
ꝯſi.ſuo.liiij.inci.viſo themate.in vlt.col.
in vꝰ.ſed e ſideo ⁊c.in.j.vol.]Ad que vi-
de etiā q latius dixi in cōſi.meo.xxxviij.
incip.in cā vertente in.).char.vbi plura
adduxi in propoſito.

188 ¶Capitulū ſi quis ſuadente diabolo.
xvij.q.iiij.volēs qꝺ ꝑcutiēs clericum ſit
excōicatus extēdit lʒ odioſuʒ ad faciētē
ſibi violentiā in veſtibus ſm glo.ibi:in
ver.manus que dicit idē eſſe ſi qs ſpuat
in clericū vel eū ꝑfundat cū aqua ⁊ idē
quo ad veſtes tʒ gl.in.c.ſi quis pulſat9.
de peni.diſt.j.⁊ idē tʒ Inno.in.c.nuꝑ.de
ſent.excō.quē ad hoc refert Bar.in.l.ſ.
§.hoc autē interdictum.de operis noui.
nun.⁊ in.l.licitatio.§.qꝺ illicite.ff.de pu
bli.idē etiā tenet Bald.referēdo Inno.
vbi.ſ.i.l.ij.§.hec vꝰba.ff.de his qui deie.
vel effu.⁊ in.l.ſi quis ꝑ calūniā.in.j.colū.
C.de epiſ.⁊ cle.⁊ in.l.gallus.§.ille caſus
ff.de libe.⁊ poſthu.⁊ in.c.ſ.quumo.ſeu
amit.⁊.d.Flo.in.l.ſi ſeruus ſeruum.§.ru
piſſe.ff.ad legē aquil.de quo etiam per
Bart.in.l.ſed quelitōis.ff.de iniur.hāc
tn̄ extenſionē ſeu ampliationē ꝙ faciēs
violentiam clerico in veſtibus ſit excōi-
catus limita ꝓcedere ⁊ habere locū dū-
modo ipſe clericus ſentiat.ſecus ſi dor-
miat.nā tūc lacerans ſibi veſtem vel fa-
ciens aliquā aliam violentiā in ipſis ve
ſtibus nō eſt excōicatus.ita no.dixit do
minus Cardi.in clem̄.j.in prin.in.vj.q.
de penis.qꝺ dictū refert et ſequit.d.Fe-
li.in.d.c.nuper.in vlti.col.de ſen.excōi:
vbi ponit etiā plures limitatiōes ad.d.
c.ſi qs ſuadente ⁊c.de qb9 ibi per eum.

189 ¶Tu audiuiſti alias.l.pleriꝗ.ff.de in
ius vo:in qua habet qꝺ nemo pōt capi
ſeu inuitus extrahi de domo ſua niſi ꝑ
cauſa criminali:vt ibi per doc.Sed for-
te non audiuiſti vnā no.limitationē ad
illā.l.quā volo te docere.ideo dico ꝙ il-
la lex q vult qꝺ qs inuitus non poſſit ex
trahi de domo ſua q: vnicuiꝗ eſt tutiſſi-
mū refugiū.pōt limitari ⁊ reſtringi niſi
illa dom9 in qua quis eſt minaretur rui
nam.nam tunc exiſtēs in tali domo in-
uitus poteſt extrahi de domo etiā vim
inferendo.ita dixit gloſſ.ſingu.in.c.ipſa
pietas.xxiij.q.iiij.⁊ ibi eſt etiam bonus
tex.ad hoc quam glo.refert ⁊ ſequitur il
le veruſ iuris illuminator.d.Feli.quem
hactenus mihi incognitum veneror et
incredibili amore proſequor ꝓpter emi
nentiſſimam ſcientiam ⁊ doctrinā in-
tegritatēꝗ in.c.contingit.in.ij.colū.ex-
tra de ſen.excō.Et eā ſequitur.d.Alex:
eam referens in.l.non tantum.ff.de ap-
pel.quod tene menti nedum ad limita-
tionē.d.l.pleriꝗ.ſed etiā ad ampliatio-
nē illi9 regule.vʒ qꝺ nemo eſt dn̄s mē-
brorum ſuorū circa quā regulā ponit ꝗꝫ
plura notabilia ipſe.d.Feli.in.d.c.con-
tingit.circa me.vbi videas.

190 ¶Judices ſeu alij officiales qui ciui-
les adminiſtrationes habent puris de-
bent vti manib9 ⁊ ab omni acceptione
ſe abſtinere contenti his que ſibi a fiſco
dātur vt habet in aut.vt iudi.ſine quo-
quo ſuffra.§.cogitatio.⁊ alibi dicit Cat.

nõ eſtote contenti ſtipendiis veſtris vt
habet in.c.non ſatis.lxxxvi.diſtin.circa
fi.que quidẽ ſtipendia eis dantur ⁊ con-
ſtituta ſunt vt gratis iuſtitia litigantib9
miniſtretur ⁊ ne iuſtitia efficiatur vena-
lis vt hꝫ in.c.cum ab omni.de vita ⁊ ho
ne.cler.⁊ in.c.non licet.xi.q.iii.Eſt enim
auaritia omniũ maloꝝ mater:vt habe-
tur in.c.bonoꝝ.xlvii.diſtin.et in.d.aut.
vt iudi.ſine quoquo ſuffra.in.ii.col.ma-
xime qñ nõ priuatorum ſed iudicum in-
heret aiabus vt ibi dicit.Et ideo dicit
text.in.l.venales.C.qñ prouoca.non eſt
neceſ.ꝙ ſententia lata per pecuniam eſt
ipſo iure nulla ⁊ habet etiaꝫ in.§.vena-
les.ii.q.vi.et nota glo.in.c.quatuor mo-
dis.xi.q.iii.⁊ adeo predicta ſunt vera ꝙ
etiã dans pecuniã non cauſa corrumpẽ-
di ſed cauſa iuris ſui cõſeruandi poteſt
ipſam repetere a iudice.gloſ.eſt in.c.nõ
ſane.xiiii.qõ.ii.⁊ voluit Archi.in.c.q re-
cte.xi.q.iii.Scias tñ ⁊ menti habeas ꝙ
ſi pecunia ſit data iudici poſt ſententiã la-
tam ꝙ tunc valet ſnia nec dicitur vena-
lis nec poterit iudex puniri de barata-
ria.ita not.dixit Pe.de ancha.in conſi.
ſuo.cclxx.inci.de ſingulis criminu.l pe-
nul.colũ.qd dictũ refert ⁊ ſequit do.Fe-
li.in.c.tua nos.de ſimo.in fi.pro quo vi-
de eundẽ Pet.de anch.in ꝯſi.ſuo.ccii.in
cip.premitteñ.in prin.Ad que vide etiã
Bal.in cõſi.ſuo.ccccxc.incip.ꝑponit ꝙ
dictus ꝑſellus.in verſic.ſup prime pun-
cto.in.iiii.volu.Sed ego dubito de vno
qd ſi pars nihil dedit iudici ante ſniam
ſed ei ꝓmiſit poſt ſniam dare pecunias
vtrũ hoc caſu ſnia lata in fauorẽ illi9 ꝓ-
mittentis ſit nulla tanq̃ venalis.Bal.
in.d.conſi.tenet ꝙ ſic ſed de hoc valde
dubito quia rari reperiẽtur iudices qui
vellent ſub ſimplici promiſſione partis
ſine reali numeratione ferre ſententiaꝫ
ad requiſitioneꝫ partis nam cõiter ante
prolationem ſententie partes promittũt
iudici maria et montes.Sed poſt prola
tionem ipſius nedum non obſeruãt ꝓ-
miſſa ſed nec partem promiſſorum.im-
mo ſepe fingunt eum non cognoſcere.et
qui viderunt teſtimoniũ perhibuerunt.
nã alias dum eſſem ex vicariis genera-
lib9 ducis Mediolani multos iudices
⁊ officiales ſindicatui a quibus q̃plura
percepi circa predicta et ego quoqꝫ per
xxii.annos moram traxi in officiis:ideo
plene noui mores litigantiũ.cogita tñ.

191 ¶Sepius iam dixi tibi maxime in ſin-
gulari.xx.incip.Maſculinũ ⁊c.⁊ in ſin-
gula.xxxvi.inci.Capias vnũ.qd maſcu-
linũ cõcipit femininuꝫ regulariter vt in
iuribus ibi adductis que nõ repeto:ſed
nouiſſime dico tibi ꝙ hoc limitat ⁊ non
hꝫ locũ in cõtractibus q2 in illis maſcu-
linũ nõ cõcipit femininũ q2 verba ꝯtra-
ctus ſtricte interpretant cõtra cõtrahen
tes.l.veterib9 cũ ibi not.ff.de pac.Iſtud
fuit ſingu.dictũ Archi.in.c.ſiqs ſuaden-
te.xvii.q.vbi dicit ꝙ hanc partem tenet
Gui.de ſuza.⁊ hãc partẽ firmat.d.Jo.de
imo.l.c.potuit.ꝑpe fi.extra de loco.vbi
dicit ſe ita in facto cõſuluiſſe.et ideo in-
ueſtitus de emphiteuſi pro ſe ⁊ filiis nõ
cenſetur inueſtitus pro filiabus ſm Ar-
chi.l.d.c.ſiqs ſuadẽte.ꝙ etiã firmat do.
Feli.ponẽs ꝑdicta in.c.qm.in.ii.col.ꝟſi.
not.in verſ.hoc etiam.extra de ſimo.vbi
ſubdit ꝙ de hoc dicto etiam exclamat
Rudo.ro.in.l.ii.in princ.in.viii.col.ff.de
ver.obli.dicẽs hoc dictũ fuiſſe cognitũ
ſoli Bald.in.l.gallus.in prin.ff.de libe.
⁊ poſthu.⁊ idẽ tenet Jo.de imo.in.c.po-
tuit.in vlti.colũ.de loca.vbi refert ſe ita
cõſuluiſſe apud Lucã.⁊ ibi etiã Barb.
in fi.verbis dicit ſe cõſuluiſſe Rauẽne ⁊
do.Alex.in cõſi.ſuo.ccii.incip.Conſide
ratis ꝟbis:in.iii.col.in.ii.volu ⁊ in con
ſi.lxi.inci.ſup eo qd querit:in.iii.colũ.in
ſ.volu.⁊ in.l.ſed ſi hac.§.liberos.in ꝑnc.
ff.de in ius voc.⁊ in.l.ꝙ de:in.ii.col.verſi.
ſubdit tñ.ff.de ver.obli.de quo etiam in
conſi.meo.xxxv.incipiẽ.in xpi noie:in.ſ.
char.[Et vide.ſ.in ſingu.cccccxxxvi.in-
cipien.habuiſti iaꝫ ⁊c.]Hippolytus de
Marſiliis.J.U.D.Boñ.

192 ¶Diuturna preſtatio facta ex mera li-
beralitate nõ ꝑducit obligationem ſm
Inn.in.c.cũ eccleſia de cauſa poſ.⁊ pro-
prie.⁊ Bar.in.l.cũ de in rem verſo.ff.de
vſuc.⁊ doc.oẽs in.l.ſi certis annis.C.de
pact.ſcias tñ ⁊ teneas mẽti ꝙ iſtud non
procedit in ꝑſtatione que fit in piã cau-
ſam:nam ex tali preſtatione diuturna
quis obligatur:iſtud fuit ſingu.verbum

Pau. de Leazā. in. c. in literis. in. x. col.
verſi. modo queritur. extra de reſti. ſpol.
alleg. text. in. c. ad apoſtolicam. extra de
ſimo. ex quo dicit limitari tex. in. c. perue
nit. de cenſi. vbi habetur ꝙ diuturna pre
ſtatio facta ex mera liberalitate nō pro-
ducit obligationem. qđ dictum pro val-
de not. refert ꝛ ſequitur do. Feli. in. d. c.
ad apoſtolicam. in fi. vbi videas.

193 ¶ Baſtardus ꝛ ceteri q̄ patiunt̄ defe-
ctum nataliuꝫ ꝛ maxime filij ſacerdotis
geniti in ſacerdotio ſunt incapaces offi-
ciorū eccleſiaſt. corū nec beneficia poſ-
ſunt habere niſi cū eis ſit diſpenſatū ab
habēte ptātem: ita habet in. c. j. ij. ꝛ. iij. ꝛ
fere per totū titulum extra de fi. preſbẏ. ꝛ
in. c. j. ꝛ. ij. eo. titu. lib. vj. quinimo teneas
menti vnū in materia iſta: vz ꝙ ſi talis
incapax beneficiorꝫ vtputa fili⁹ ſacerdo
tis ſit habilitatus papaꝫ ad oēm digni-
tatē non obſtāte defectu per nataliū: tñ
nō habebit beneficiū niſi habeat ſpālez
diſpenſationē ad beneficia obtinenda:
iſtud fuit ſing. dictū Inno. in. c. dilectus.
el. iij. de preben. qđ dictū pro valde not.
refert ꝛ ſequitur do. Feli. in. c. veniens. in
j. col. de accuſa. vbi dicit iſtud dictū eſſe
menti tenendum ad reſtringendas ha-
* bilitationes. [Uide. j. in ſingul. cccxxxij.
incipien. credo te ſcire.]

194 ¶ Magna eſt differētia inter ius que-
* ſitum ꝛ ius querēdū. [Uide Soci. in ꝯſil.
lxxvij. incip. repe. ꝛc. poſt me. ꝛ in reper-
to. meo. in litera B. in. x. char. in. iij. not.
ꝛ. d. Ant. burgos in rub. extra de empt. ꝛ
ven. in. vj. col.] Et ideo dixit gl. not. in. §.
fin. xvj. q. vj. ꝙ prelatus pōt preiudicare
eccleſie in obtinēdo nō autē in obtento:
qđ etiam firmat Inno. in. c. fraternitatē
de dona. Bal. in. l. bonorꝫ. C. qui admit.
ꝛ in. c. potuit. de loca. vbi dicit ꝙ prelat⁹
recipiēs penſionē ab eo quē poterat pri-
uare ꝓpter nō ſolutū canonem preiudi-
cat eccleſie vt amplius euꝫ expellere nō
poſſit. idem tenet Fede. de ſe. in conſi. ix.
ꝛ Car. in. c. tua. de his que fiunt a prela.
ſine ꝯſen. ca. ꝛ Bar. in. l. pupillorū. C. de
repu. here. de quo latius per Barba. in
c. cum dilectus. in pe. char. in. iij. col. de
conſue. vbi plene de materia: ꝛ ꝑ do. Fe-
li. in. c. que in eccleſiarꝫ. in. ix. col. de ꝯſti.
* [Uide oīno Abb. in ꝯſi. ſuo. lxxxij. incip.
conditorꝫ olim ꝛc. in fi. in ver. ex coniectu
ris ꝛc. in. j. vol.] Et per Bald. in conſi.
ſuo. cclxv. inci. dauanti da voi. in. ij. vol.
vbi dicit ꝙ datiarij poſſunt obeſſe ſeu ꝓ
iudicare fiſco in iure querēdo ſecus aūt
in iure queſito: ꝛ teneas menti vnū ſin-
gulare verbum ꝙ lꝫ ep̄s vel alius citra
papā nō poſſit alterare relicta ad pium
vſum vt in cle. q2 contingit in princip. de
relig. do. ꝛ ibi ꝑ Joā. de imo. poſt Pau.
de Leaza. ꝛ habet ꝑ Bar. in. l. legatū. ff.
de vſufru. leg. ꝛ in. l. legatū. ff. de admini.
rerū ad ciui. perti. ꝛ ꝑ eūdē Bar. in. l. fi.
ff. de oper. pub. ꝛ per Bald. in. l. ſi q̄d ad
declinādā. C. de epiſ. ꝛ cle. ꝛ ꝑ Lud. ro. in
conſi. clxxvij. incip. licuit ipſi notario: in
fin. attñ ep̄s voluntatē teſtatoris nūduꝫ
executā pōt alterare ſecus in iam execu-
ta q2 facilius tollūtur fienda ꝙ̄ facta vt
in. l. patre furioſo. ff. de his qui ſunt ſui
vel alie. iur. in. c. quēadmodū. de iure-
iuren. Ita ſing. dixit Jo. de imo. in. l. j. in
lxxxiij. col. ff. de cōdi. inſtit. qđ dictū pro
ſing. refert ꝛ ſequitur do. Feli. in. c. ſuper
his. in. ij. colum. de accuſa. vbi ſubdit qđ
etiam pro hac parte faciūt dicta per do.
Philcum in. c. quāuis. de pact. in. vj. vbi
dicit ꝙ laici nō poſſunt diſponere ꝑ ſta-
tutuꝫ ſuper iuramēto preſtito: ſecus ſup
iuramēto preſtādo ꝛ adducit etiā Bal.
in cōſi. ſuo incip. ſub protectione ꝛ dñio
qđ conſiliū ſm eū eſt inter ꝯſilia Pet. de
ancha. vbi dicit ꝙ q̄uis laici nō poſſint
ſtatuere ſup iure queſito eccleſie: tñ ſta-
tuere poſſunt ex cauſa ſup iure querēdo
* eccleſie. [De quo etiā vide Alex. in cōſi.
clj. incip. viſo themate. in. ij. colū. in. vij.
volu.] Tene menti predicta q2 ſunt nota
bilia ꝛ vtilia: ego dum eſſem vicari⁹ ge-
neralis duci Mediolani nūc depoſiti ꝛ
carcerati habui caſum dicta cle. q2 con-
tingit ꝛ ſuper eo: iudicaui in cauſa ar-
dua. xxx. mille ducatorum hereditatis
dō: Jo. marcij de graſſis de Bononia
qui per multa tempora fuit capitaneus
iuſticie ciuitatis Mediolani et cauſa il-
la vertebatur inter epiſcopum Toronē
ꝛ quendam franciſcū de palma Alexan
drinum: ꝛ ex ſalario illius ſententie h g. d
bui centum ducatos.

195 ¶ Nemo priuādus eſt poſſeſſione ſua etiā ſi ſit predo niſi primo citet᷑ ⁊ interueniat cauſe cognitio.l.fi. C. ſi p vim vel alio mō.c.lʒ eps.vbi glo.no.de prebē.in vi.voluit Inno.in.c.in.ij.glo.de cōceſ. preben.in.vi.⁊ in.c.cum olim.el.ſ. de priuileg.⁊ Lud.ro.in.l.iuſte poſſidet.ff. de acquirē.poſ.⁊ Bal.in.l.ij. C. vbi in rem actio:⁊ Ang.ſ.Lodo.C.de execu.rei iudi. ⁊ pe.de ancha.in ↄſi.ſuo.ccxcvij.incip. videt᷑ prima facie:circa ſine. ⁊ in ↄſi.ſuo. cclxxv.incip.ad declarationē:Abb.in.c. cū olim de re iud.⁊ Cald.in ti.de dilatio. ✱ ↄſi.iiij.[Uide.d.Phili.deciū in ↄſi cccc. inci.viſo.ſ.iij.col.]Et ideo dixit.d.Card. in ↄſi.lxxvi.inci.do. Abb.in.ſ.dubio qꝺ vaſalus nō petens inueſtiturā ʒ tpe debito non priuat᷑ feudo ſine citatione pro quo faciūt dicta per eundē in conſil.ſuo cxxxij.inci.archipreſbyter:circa fin. ⁊ dixit not.ipſe Car.in cōſi.xxxvij.inci.reuerende pr.φ ſi iudex expulit poſſeſſorē eo nō citato cuʒ eſſet intruſus dʒ reuocare traditionē poſſeſſiōis:⁊ dixit not. Bal. in.l.ſi marit⁹.la.ſ.C. de dona. inter virū ⁊ vxo.φ lʒ clericus ſit ipſo iure priuatus nō tñ dʒ expelli ſine cāe cognitione ⁊ citatiōe ⁊ eū ſequit᷑ ibi Ange.⁊ Bal.in.l.ſi deſerta.C.ſi propter publi.penſi.⁊ dom. Cardi.⁊ Jo.de ana.in.c.ij.in.ſ. col. de ſimo.⁊ dixit Lud.ro.in conſi.xcix.inci.Uiſo qōnis themate:in vlti.col.φ non valet miſſio in poſſeſſione facta etiā cōtra poſſidētē de facto ſi ipe taliter poſſidēs non fuit citatus:⁊ dixerunt dñi de rota in antiqs deciſio.in ti.de reſti.ſpo.in.v. deciſio.qꝺ ꝗ perdit titulū ſʒ nō poſſeſſionem nō eſt ſine ordine iuris ſpoliandus pro ꝗbus etiā optime faciūt dicta p do. Feli.in.c.ſi.in.viij.col. de preſump.⁊ per eundē in.c.cū olim.in.vij.col.circa prin. de re iud.⁊ ibi in.ix.col.⁊.i.c. ſi. de ſimo. in ꝗb⁹ locis adducit ad ppoſitū eiā.d. Alexā.in pluribus cōſilijs ⁊ alias ꝙ plures doctrinas:teneas tñ perpetuo m̄ti φ ſi ꝗs notorie ſʒ eccleſiā iniuſte non eſt neceſſariū φ eps eū vocet in iudiciū ſed pōt eum ſpoliare de facto ſicut de facto ſe ingeſſit:ita ſing.dixit.d. Abb.in.c.qr clericū in vlti.no. de iure patro. vbi ſubdit φ ea que fiunt per partes de facto extra iudiciū poſſunt p iudicē de facto extra iudiciū reuocari p illū text.ibi qꝺ dictum eſt menti tenēdū in eternū ſm do. Feli.ꝗ refert ⁊ ſequit᷑ illud in. c. qualiter qñ.el.ſ.in.x.col de accuſa. p qꝺ dicit qꝺ pōt limitari text.⁊ gl.in.d.c.lʒ eps. de pbē.in.vi).⁊ alia iura ſuperi⁹ allegata volentia qꝺ etiā iniuſtus poſſeſſor non ſit priuandus poſſeſſione ſua nō precedēte citatione et iuris ordine ꝗ illa iura procedunt dūmodo non ſit notoria intruſio ſeu notoria iniuſta poſſeſſio: puta ſi ꝗs ppria auctoritate omni colore ceſſante ſe ingeſſit φ profecto eſt ſumme notandus ad limitationē ⁊ reſtrictionem iuriū ⁊ doctrinarum ſuper ius allegatarum:⁊ iſtud dictū addere poteris ad glo.no.in l.minor alias ſi minor.ff. de euict. ⁊ ad alia ſimilia iura volentia φ factū de facto debet reuocari de facto de quo per Bal.⁊ Moder.in.l.ſi pacto quo penaʒ. ✱ C.de pact.[Uide Corſe. in no. ſuo incip. interlocutoria ⁊c.ſub verbo ſnia. De ꝗbus etiā dixi in repeti.mea rubr.C.de proba.in materia notorij:⁊ in.l.ij.circa ſi.eodem titu.Hippolytus de Marſilijs Juris Utriuſqꝫ Doctor Bonon.

196 ¶ Confirmatio ſuperioris validat inualidū vt ptʒ in.l. adoptio nō iure facta.ff. de adop.⁊ in.l.iij.C. de dona. inter virū ⁊ vxo.⁊ in.c.ſ.⁊.ij. de trāſac.⁊ habet᷑ in.c. appetitionē:de accuſa.⁊ in.c.cū dilect⁹. de ↄfir.vtil.vel inuti.⁊ p gl.in.c. quis neſciat.xi.diſt.de quo pulchre p Old.cōſi. cclvij.inci.factū tale:in.iiij.col.⁊ per do. Frāc.de are.in cōſi.ſuo.viij.incip.abūde ſatis:in. ij. col. ⁊ dixi ſupra in ſingulari. ✱ lxix. incip. Cōfirmatio ſuperioris.[Uide deciū in ↄſi.cclxij.incip.in cā in vlt. col.] Sciās tñ vnum de quo nunꝙ obliuiſcaris qꝺ ſi in cōfirmatiōe facta p principē concurrerent actus validi ⁊ inualidi qꝺ tunc in dubio talis cōfirmatio refertur tantum ad actum validum ⁊ ſic potius confirmat validū quam validet nullū. iſtud fuit ſing.verbū Joā.an.in.c.dudū. in ſi.de decimis: qꝺ dictum ibi refert et ſequit᷑ do. An. dicēs qꝺ hoc dictū de facili non inuenies alibi qꝺ dictum etiam alleg.Bal.in.l.bonorum.C. qui admit. in.i.col.vbi dicit qꝺ qñ factū ſuperioris

poteſt

poteſt interpretari ad ius cõe tanq̃ pre-
ſumitur diſpenſatũ nec inutile cõfirma-
tum ⁊ illud dictũ Jo.and. refert ⁊ ſequi-
tur ꝑ aureo ⁊ ſingulari illud iuris lumẽ
⁊ doctorũ omnium decus eternũ do.Fe-
li.ſandeus in.c.qualiter ⁊ qñ:el.ſ.in.xij.
col.ver.iiij.limitat:extra de accu.vbi di-
cit ꝙ pro hoc dicto facit qđ voluit.Bal.
in.c.j.§.item ſacramẽta.in vlt.col.de pa
ce iura.fir.vbi dixit ꝙ lz rex poſſit dona-
re filio ſuo in ptãte propter auctoritatez
regis arg.l.pe.C.de dona.inter virum ⁊
vxo.tñ dicit ꝙ ſi rex vult ꝙ donatio va-
leat debet exprimere ſe facere auctorita-
te regia ⁊ illud dictuz etiã refert ⁊ ſequit
idẽ do.Feli.in.c.ſ.in.viij.col.de conſti. ⁊
in.c.ſ.in.viij.col.in prin.de reſcrip.⁊ do.
Alex.in conſil.ſuo.lix.incip.viſo ſtatuto
in.vij.col.in fi.in.ſ.vol.⁊ in ꝯſi.cclxxxiij.
incip.viſo ſtatuto.in.iiij.colum.⁊ do.Fe-
li.in.c.cum inter priorem.in.iiij.colum.
in fi.de excep.⁊ in.c.cum veniſſent.in.ij.
col.de teſti.⁊ vide etiã in materia Jaſo.
in.l.legata inutili.in.ij.colũ.ff.de lega.j.
Tene menti illud dictuz qr eſt ſingulare
⁊ videt deſtruere q̃ plura iura ⁊ doctri-
nas in quibus dicit ꝙ qñ inhabilis con
currit cum habili inhabile ſubſtentatur
ꝓpter habilẽ de quo ꝑ.Bal.in.l.ſi quis
ex argẽtariis.§.j.ff.de edẽ.⁊ in.l.impera
tor.la.j.in.iiij.col.ff.de ſtat.homi.de quo
latiſſime loquutus ſum in repe.mea.l.fi.
C.de ꝓba.in.v.⁊.vj.char.⁊ aliquid etiaz
dixi.ſ.in ſing.clxx.incip.plura ⁊c.naz in
hoc caſu pz ꝙ per confirmationem ſupe
rioris actus inualidus non validatur lz
concurrat cum valido ⁊ habili tene men
ti.⁊ an ꝯfirmatio ſuperioris firmet actũ
nullum: vide ſingularia verba do.Feli.
in.c.inter dilectos.in.v.columna circa
med.de fide inſtrumen.

187 ¶ Quo ad hoc vt deueniri poſſit ad de-
ferendũ iuramentũ in ſupplementũ pro
bationis facte per vnũ teſtẽ neceſſe eſt ꝙ
ille teſtis ſit integer et omni exceptione
maior alias ille teſtis non faceret ſemi-
plenam probationẽ ſed tantũ induceret
iudicem ad ſuſpicãdum vt in ſimili dicit
gl.in.l.etiam matris.ff.de ꝓba.⁊ ita fir-
mãt doct.in.l.admonẽdi.ff.de iureiur.⁊
in.l.in bone fidei.C.eo.ti.concludẽtes ꝙ
vbicũq; aliqua eſt ſuſpitio ꝯtra teſtez talis
teſtis nõ facit ſemiplenã probationẽ.vt
habet in.l.fi.C.de fide inſtru.⁊ in.c.fi.de
ſucceſ.ab inteſta.⁊ ideo dixit no.Bal.in
l.fi.in prin.ij.col.C.qui ⁊ aduer.quos ꝙ
qñ ſemiplena probatio aliqua preſum-
ptione eliditur nõ eſt locus delationi iu-
ramenti:⁊ idem dixit Lud.ro.in cõſilio.
ſuo.xcj.inci.viſis in pe.col.⁊ dixit Bal.
multũ no.in.c.ſ.§.ſacramentũ.in.ij.col.
de cõſue.recti.feu.ꝙ qlibet minimus de-
fectus in teſte: impedit vt nõ poſſit parti
deferri iuramentũ in ſupplementũ pro-
bationis de quo ego feci mentionẽ in re
pe.mea.l.fi.C.de ꝓba.in.vij.chart.Pro
quibus faciũt dicta per Bal.in rubr.de
controuer.inueſti.circa prin.vbi dixit ꝙ
teſtis faciens ſemiplenã probationẽ ad
hoc vt poſſit deferri iuramẽtũ in ſupple
mentũ probationis debet eſſe omni exce-
ptione maior:nã ſi aliquo modo lederet
talis teſtis ↄpi.nõ deberet iuramẽtũ de-
ferri:ita formaliter dicit Bal.vbi ſupra
Teneas tñ menti vnũ caſum in quo de-
fert iuramentũ in ſupplemẽtũ ꝓbationis
etiã qñ examinatus eſt vnus teſtis nõ tñ
integer ſed etiã inhabilis in totũ qui ca
ſus eſt vz; tu ſcis ꝙ nec iudici nec arbi-
tro in forma teſtis ꝓducto credit de pti-
nentibus ad cãm in qua iudicarunt: ita
tenẽt doct.in.c.cũ a nobis.extra de teſti.
Cy.Jac.but.Bar.Bald.⁊ Sali.in.l.ne
in arbitris.C.de arbi.do.Abbas.in.c.ſ.
vt eccle.benefic.Bald.in.l.iubemus:la.
ij.§.ſanc.C.de ſacroſanc.eccle.in fin.do.
Ant.multum copioſe ⁊ notanter in cõſi.
ſuo xxiiij.inci.queſtio hec dubia habet
vulgaria in pe.col.⁊ ibi alleg.rationes ad
hoc de quib⁹ per eũ ibi ⁊ per doct.in di-
ctis locis:attamẽ non obſtãte ꝙ ipſe ar-
biter nõ admittatur ⁊ qđ dictũ ſuum ſit
ipſius ſolus et ſic ſingulare:tñ hoc caſu
pars in cuius fauorẽ eſt latũ laudum qñ
ipſe arbiter fuit examinat⁹ de geſtis co-
ram ſe poterit iurare in ſupplementũ ꝓ-
bationis ⁊ erit plene probatum ad fauo
rem ſuum.ita multum ſingul.⁊ egregie
dixit do.Cardi.in conſi.ſuo.cxl.incip.in
xp̃i nomine amẽ.factũ tale eſt magiſter
Bart.manentis ⁊c.in.v.col.qđ dictum
pro valde not.refert ⁊ ſequitur do.Feli.

in.c.cum dilecti.in.iiij. col. de accuſa. ꝙ tene menti q2 eſt ſing. limitatio ad predicta iura ⁊ doctrinas: ⁊ vide etiã Bal. in l. de quib9. in pe.col.ff.de leg. vbi dicit ꝙ teſtis non reddẽs rationẽ dicti ſui nõ debilitat dictuꝫ teſtis reddentis cãm: adeo ꝙ non poſſit deferri iuramẽtum in ſupplementũ probatiõis ei qui ꝓduxit illũ teſtẽ reddẽtẽ rationẽ dicti ſui ꝙ eſt multum no. ad limitationẽ eoꝝ que ſuperi9 dicta ſunt. ⁊ iſtud dictum Bald. refert ⁊ ſequitur do. Feli.in.c. cauſam in. vj. col. verſi. fallit quarto. extra de teſti. de quo dixi in.l. proprietatis. C. de probatio.

198 ¶ Teſtis qui non debz examinari examinatus facit indiciũ ⁊ ſi nõ plenum ſalteꝫ quale quale vt voluit Bar.in.l. marit9. verſi. Ulteri9 oppono.ff.de q̃õni. ⁊ gl.in l.iiij. in princ. ver. aduertẽdus. ff. de teſti. ⁊ Bal.in.l. cunctos populos. C. de ſum. trini. ⁊ fide catho. ⁊ Bald. Salice. ⁊ alij in.l. ſeruos. C. de teſti. ⁊ voluit do. Abb. in.c. ex literis. in prin. de tranſac. ⁊ Bal. in.c.j. de confeſ. circa princi. vbi dicit ꝙ minor qui ratiõe etatis nõ debet examinari examinatus facit indicium ſolẽne cũ quo dicto cõcordat Sali.in.l.fi.C. de his quibus vt indig. ⁊ facit quod voluit do. Flo.in.d.l.ij.ff.de teſti. vbi per illam gl.ibi dixit ꝙ licet teſtis in aliqua cauſa vt ſuſpectus repellatur a teſtimonio tñ ſi ſit examinatus facit indicium: et dixit no. Bald.in.l. cum tiria. in fin. C. de iure do. ꝙ ibi regulariter. requirit certus numerus teſtiũ minor numerus facit indiciuꝫ: ⁊ dixit Bar.in.l.ij.ff.de appel. reci. ꝙ teſti. qui poſt terminũ datum ad probandũ nõ eſt examinat9 ſi poſtea examinetur facit aliqđ indiciũ: ⁊ bene facit gl. in.c. cum olim el.j. de priuileg. ⁊ tex.in.c. cum olim. de do. ⁊ cõtu. per quẽ dicit ibi do. Abb.in.iij.no. ꝙ teſtis ſine iuramento examinatus facit pſumptionẽ de quo per Alex.in cõſi.xxiiij. incip. ai aduerſis. in.iiij. char.in.ij.vol. ⁊ ego latius dixi in repe. mea.l.fi.C.de proba.in.lxxj.char. teneas tñ menti ꝑpetuo ꝙ in caſu in quo teſtis qui nõ debeat examinari examinatus facit indicium eſt verũ ſi a principio antequã fuerit examinatus nõ fuit ꝑ ptez oppoſita contra eum exceptio ſue inhabilitationis: ſed ſi anteꝙ̃ fuerit examinatus fuit oppoſita exceptio ſue inhabilitationis contra eum tũc ſi poſtea ſit examinatus eius dictũ nullũ facit indicium ⁊ pro nullo reputat: ita ſing. dixit. d. Frã. de are.in.c. ex pte ade. in. v. char. extra de teſti. alleg. rõnẽ dicẽs q2 ſicut teſtis a principio ſi repulſus eſt nihil penitus ꝓbat ꝓ producẽte q2 nõ eſſet examinat9: ita ſi examinaret poſt reſeruationẽ nullum penitus facit indiciũ exceptiõe ꝓbata q2 reſeruatio operat effectũ cõſeruatiuũ actus ꝑinde ac ſi ſuo tpe fact9 eſſet quo ad oĩa vt ꝓbat tex. cũ glo. in.l. itẽ labeo. §.j.ff.fami. hercisc. de quo meminit Bal.in.l. terminato. C. de fruc. ⁊ lit. expẽ. pro quo bene facit qđ no. glo. ⁊ doc. in.c. cum contingat. de foro cõpe. [Uide.j.in ſingu.ccclxv. incip. exceptio.] Et ꝙ talis teſtis hoc caſu nullũ faciat indicium dicit ipſe do. Frã. ſe allegare caſum not. in auten. de teſti. § ſi vero dicat. circa princip. vbi tex. ſecundum eum dicit qđ perinde eſt ac ſi nunꝙ̃ fuerit examinatus et ideo dixit Bar.in.l. ſi ille a quo in § teſtamento. ff. ad trebel. ꝙ reſeruatio exceptionũ operat qđ ſi poſtea pateat de veritate ipſarũ exceptionuꝫ oĩa retro ſunt nulla: idẽ dixit Pan. de ca. in cõſi. cccxcij. inci. viſo quodã libello in fi.ij.col. ⁊ ideꝫ voluit gl. ⁊ ibi doct. in.c. cum contingat extra de offic. deleg. quã ad hoc alleg. ꝓ ſingulari dom. Jaſo.in.§. preterea. in pe. col inſti. de actio. illud autem quod voluit Bart. ⁊ ſequacium in.d.l. maritus. eſt verum qñ fieret examinatio teſtis qui nõ debebat examinari parte non opponente: ita ad literã: dixit. d. Fran. de are. in.d.c. ex parte ade: qđ dictũ cum oĩbus per eum ibi dictis refert ⁊ ſequit do. Feli.in.c. cuꝫ dilecti. in pe. col. de accuſa. dicens hoc dictu eſſe valde no. ⁊ cuꝫ alibi nõ legiſſe. Ideo tene mẽti in practica q2 poſſ. ⁊ facere tibi magnum honorem.

199 ¶ In iure expꝛeſſum ⁊ claruꝫ eſt ꝙ regulariter ſpoliat9 ante oĩa eſt reſtituẽdus vt habet in.l. ſi q̃s a ſe fundũ. C. ad.l. iul. de vi. ⁊ in.c. reintegra. iij. q. j. ⁊ late per Alexã in.l. naturaliter. §. nihil cõe. ff. de acq̃ren. poſ. ⁊ ꝑ Bertha in repto. ſuo in verbo ſpoliat9. ⁊ dixi ſupra in ſingulari

ſt. incipi. regula vulgata eſt: ſcias tñ ꝙ predicta regula nõ hȝ locũ qñ ſacerdos eſſet ſpoliatus corpore mortuo iã ſepulto quia tũc nõ eſt ante oĩa reſtituendus ⁊ hoc vt euiteř vexatio corporis humani licet in alijs ſit ſecus: ita ſingula. dixit Innoc. in. c. cũ liberum extra de ſepul. et ita affirmant in facto obtẽtum fuiſſe domini de rota deciſio. cccii. in antiquis incip. Itẽ no. glo. qđ habet etiã locuȝ nedum in agente interdicto recuperãde: ſed etiã ſi ageret p viam attentati quod eſt remediũ pinguius ſm Inno. ⁊ alios in. c. cũ dilecti. de maio. ⁊ obe. ⁊ ita in ꝓposito dicũt dñi de rota in nouis deciſi. deciſ. cliiij. inci. cũ ptes litigarẽt q̃s ſeqtur Dñicus in. c. non ſolum in fin. de appel. in. vj. licet dicant ſecus eſſe de rigore iuris ſm Hoſti. in. d. c. cũ liberũ. ⁊ iſtud dictũ Inn. in. d. c. cum liberum. ꝓ valde ſingulari refert ⁊ ſequitur ponens predicta do. Feli. in. c. ſicut iudei. in. j. colũ. extra de iudeis. Sabdens vltra predicta ꝙ iſtis addi poteſt tex. in. l. ſunt perſone: ibi ne inſepulta corpora iacerent. ff. de religio. et ſump. fune. et text. in. l. ſi qs ſepulcrum. in princ. ⁊ in. l. ne corpora. eod. ti. Et ideo dixit Specu. ſm eum in titu. de appel. §. quibus. verſi. Octauo ꝙ nõ auditur creditor appellans ne corpus debitoris ſepeliat: q̄ eſt recipiẽs diſtinctionẽ ꝙ pcedit niſi creditor haberet inſtrumentũ p qđ debitor capi poſſet ad oẽm inſtãtiam creditoris: quia tunc creditor cũ licẽtia iudicis poteſt ſequeſtrare corpus mortui debitoris ne ſepeliatur donec ſit ſibi ſatiſfactũ ſm Ang. no. in aut. vt defuncti ſeu funera circa prin. ꝙ non credit ipſe do. Feli. procedere de equitate ppredicta de quo dicto feci mẽtiones primis dieb9 in voce ⁊ in ſcriptis. in. l. ſi in ſingulos. in. vij. colũ. verſic. Ultimo adde hic nota. verbũ ⁊c. ff. de annuis lega. ⁊ in. l. fi. in vlti. colũ. verſi. Ultimo in hac materia. ff. de queſtiõi. vbi videas.

200 ¶ Differt ſententia condemnatoria a ſententia in qua pronunciatur quem condemnandũ ſm Joã. an. ⁊ alios. in. c. j. de offi. leg. vbi dixit ꝙ legatus põt pronunciare epm deponendum. licet non poſſit illum deponere pro quo facit quod no. Bald. in. c. at ſi clerici. in vlt. colum. de iudi. ⁊ Joan. and. in. c. tranſmiſſa. de elec. et Domi. in. c. ij. in. j. colũ. de pen. in vj. vbi dicunt ꝙ licet electus non poſſit deponere clericum per glo. d. c. trãſmiſſa tñ poteſt pronunciare eum deponendũ. Et ideo dixit Alb. de roſa. in. iiij. parte ſtatutorum. q. lxxiiij. incipi. Sed pone ſtatuto. ꝙ officialis ꝓhibitus a ſtatuto aliquem bannire prope fi. officij vel abſoluere poteſt tamen pronunciare banniendum vel abſoluendum: quia aliud eſt bannire aliud pronũciare quem banniendum. l. fina. C. vbi et apud quem: de quo etiam per Bar. in. l. ſolẽt. in fi. prin. ff. de offi. proconſu. ⁊ ideo dixit Joan. de imo. in. l. ſi quis filio. §. eius qui. ff. de iniuſto teſta. ꝙ officialis proximus fini officij ſui licet non poſſet condemnare tamen poteſt condemnãdum pronunciare ⁊ dicit idem Joan. de imo. in. l. j. in. §. ij. in. iij. colũ. ff. de verbo. oblig. ꝙ ſententia dicens pronunciamus talem condẽnandum non condemnat niſi addat. et ideo iubemus vt ſoluat. Idem tenet ibi Ludo. ro. ⁊ Alexand. allegant plura ad hoc idem etiam tenet Bal. in. l. ne quic q̃. in fi. ff. de offic. ꝓconſu. et in. c. j. ad fi. de offi. lega. ⁊ Ang. in. l. fi. C. vbi et apud quem. ⁊ do. Feli. vltra predicta adducẽs alia plura. in. c. nõ poteſt. in. ij. colum. de re iudic. De quo etiam per do. Feli. in. c. ceterum. in penul. colum. de reſcript. Et ideo teneas menti in materia vnum nota. verbum videlicet ꝙ ſi eſt lata ſententia contra aliquem per quam pronunciatur ipſum commiſiſſe crimen dignuȝ priuatione propter hoc nõ eſt priuatus niſi hoc exprimatur in ſententia: iſtud fuit nota. verbum Innocen. in. c. qualiter et quando. el. ij. in gloſſ. ſuper verbo ad denunciationem ibi credimus tamẽ extra de accuſatio. quod dictum referunt et ſequuntur do. de rota deciſio. ccxxxij. in nouis que incipi. Accuſatus coram ordinario in fin. ⁊ domi. Feli. in capitu. inquiſitionis. in tertia colum. poſt principium extra de accuſa. Et per hec ſint expleta ſingularia mea preſentis anni. Mcccccc. ad laudem ſummi clementiſſimiq; dei et eius glorioſiſſime

matris totiuſq; celeſtis curie ꝛc. Hippo
lytus de Marſilijs Juris vtriuſq; Do-
ctor Bononienſis.

101 ¶ Jn cõfeſſum nulle ſunt partes iudi-
cis niſi in condẽnando. l. proinde. ff. ad
legẽ aquiliã. l. confeſſus. ff. de cuſto. reo.
l. qui ſententiam. C. de pe. l. j. ff. de cõfeſ.
ꝛ in. l. vnica. C. eo. cum ſimi. Et adeo eſt
vera hec regula ꝙ ipſe confeſſus etiam
ſuper inordinato proceſſu põt condem-
nari. Jta dixit ſingulariter Jnno. quem
omnes ſequuntur ibi in. c. qualiter ꝛ qñ
el. ij. de accuſa. vbi dixit ꝙ confeſſio eſt
tanti vigoris ꝙ ipſe confeſſus poteſt cõ-
demnari etiaꝫ data nullitate proceſſus.
ꝛ idem dixit ipſe Jnno. in. c. per inquiſi-
tionẽ de elec. ꝛ Abb. antiquus in. c. piſa-
nus. de reſti. ſpo. ꝛ Bal. in. l. edita. C. de
eden. in. v. col. in verſi. Sed pone ꝙ reus
ꝛ illam doctrinam Jnno. refert et ſequi
tur Barba. in. c. veniẽs. in. iij. col. de ac-
cuſa. ꝛ in conſi. ſuo incip. Prope eſt dñs
inuocantibus eum ꝛc. et in repe. c. teſti-
monium. in. xiiij. char. in vlti. colũ. ver-
ſicu. nam confeſſio. extra de teſti. vbi al-
legat etiam hoc voluiſſe Jnn. in. c. ij. de
ordi. cog. quam doctrinam etiam ſequi-
tur. Mathe. in notabili ſuo. liij. incipiẽ.
Nota vtilem regulã ꝛ idẽ voluit Bald.
in. l. j. circa fi. ff. de iuriſ. om. iudi. ꝛ in. l. ij.
ff. de re iudi. Ang. in conſil. ſuo. clxxviij.
inci. Uiſis actis ꝑductis. ꝛ in ꝯſi. ccxvij.
incip. Jn cauſa accuſationis ꝑducte per
do. Phili. ꝛ Bal. in additio. Spe. in ti.
de libel. cõcep. in vltimo verſi. ꝛ Aret. in
tractatu ſuo maleficiorũ in verbo cõpa-
rent dicti inquiſiti ꝛ cõfitentur totum in
ver. Quero cõfeſſus. et volunt docto. in
pleriſq; locis quos retuli magis accura
te. in. l. j. §. diuus antonius. in. iij. char.
ff. de quon. vbi videas. [Et hic adde ꝙ
confeſſio plus operatᷣ ꝙ aliqua ſpecies
ꝓbationis ſm̃ Bal. in. l. cũ mulier. i. xiij.
col. verſic. deinde quero. ff. ſolu. matri.]
Pro qua doctrina Jnno. etiã facit opti-
me no. verbum Bal. in. l. ꝓperandũ. in
prin. in fin. verbis. C. de iudi. vbi dixit ꝙ
licet lapſa ſit inſtantia tamen confeſſus
poteſt cõdẽnari ꝛ ibi alle. rationem di-
cẽs ꝙ cõfeſſio nõ requirit talẽ ꝓceſſum
ſeu ordinem iudicij qđ dictũ refert et ſe-

quitur Ange. are. in tractatu ſuo malefi-
ciorũꝫ in verbo incoacta ꝛ facta. in. iiij.
col. ꝛ Barba. in. d. ſuo conſi. ꝛ in. d. c. ve
niens. in. iij. col. ꝛ Ang. aret. in. d. tracta-
tu in verbo comparent dicti inquiſiti et
confitentur totum in dicto verſi. Quero
an ꝯfeſſus. Et dixit ſingu. Ang. in. l. ij. C.
quorum appel. non recip. ꝙ licet tertius
poſſit appellare pro reo cõdemnato ca-
pitaliter etiam ipſo inuito tñ iſtud fallit
niſi talis reus condemnatus ſponte cõ-
feſſus ſit crimen ꝛ in eo perſeuerauerit
de quibus omnibus latius dixi in. d. §.
diuus antonin9. Potes tamen limitare
oĩa predicta niſi nullitas proceſſus ꝓue
niret ex defectu iuriſditiõis iudicis: naꝫ
tunc confeſſio partis conferentis inten
tum aduerſarij nõ iuſtificat nec validat
ꝓceſſum. Jta not. in. c. at ſi clerici. in prĩ.
de iudic. et in. c. olim. vbi eſt bonus text.
ſm̃ do. Abba. ibi extra de reſcript. Jta
not. dixit Cardi. Alexan. in. c. dilecto. in
ij. colum. in fi. de appella. ꝛ hoc optime
poteris addere his que dixi ſupra in ſin
gulari. x. inci. Tu ſcis ꝛc. Pro qua etiaꝫ
limitatione facit ſingu. dictum Ange. in
conſil. ſuo. ccxvij. incipien. Jn cauſa ac-
cuſationis producte per Philip. in vlti.
col. vbi limitat doctrinã Jnno. ꝛ alioꝝ
in. d. c. qualiter et qñ. habere locum tãtũ
coraꝫ iudice ordinario ſecus coram de-
legato quod dictum pro valde ſingu. re
fert et ſequitur do. Auguſt. de ari. in ſuis
additio. ad Ang. de are. in tractatu ma-
lefi. in verbo qui iudex addidit in pe. ad
di. de quo etiam dixi in repeti. l. fin. C. de
proba. in. lvij. char. circa me. [Pro hoc
dicto facit in argu. not. verbum Abb. in
c. olim ex literis. poſt prin. in verſic. ꝛ ex
hoc ꝛ ex illo text. ꝛc. de reſcrip.] Teneas
tamẽ perpetuo menti vnum caſum not.
in quo ſponte confeſſus non põt ex con
feſſione ſua condemnari. qui caſus eſt
qñ iudex habens in manibus reum cri-
minis dicit ſibi cõfitearis delictuꝫ quia
ꝓmitto tibi indulgere ꝛ facere tibi gra-
tiã: nam iſto caſu ſi reus cõfiteatur deli-
ctum nõ poteſt ex cõfeſſione ſua puniri.
Jta ſingulariter ꝛ mirabiliter dixit Joã.
de imo. in conſi. ſuo. cix. incipiẽ. Uiſa in
quiſitione et monetur iuribus et ratio-

nibus de quibus ibi per eum. quod maxime procedit ſi in ipſa confeſſione, non perſeuerat. vt ibi: pro quo faciunt dicta per do. Nico. millum in ſuo reperto. in verſi. confeſſio. in verſi. cõfeſſiõe perſuaſione aduerſarij: de quo feci mẽtionem in. l. j. §. queſtioni. in vlti. col. ff. de qõni. vbi videas pro quo etiam faciunt dicta per Iaſo. in. l. error. in. iij. col. in fi. C. de iur. & fac. ignor. & idem qđ dixit Ioan. de imo. in. d. cõſi. dixit do. Paris de puteo in tractatu ſindica. in. cviij. char. verſiculo. Sequitur queſtio quotidiana. Teneas mẽti quia alias plures audiui ius dicentes facere talem promiſſionẽ reis. Et iſtud addere poteris dictis ſupra in ſingulari. cxxvij. incip. malitijs hoim & alia requiſita in confeſſione vt preiudicet confitenti. in criminalibus vide per me in. l. j. in prin. in. vj. char. ff. de qõni. & in repe. mea rubri. C. de probatio. in materia confeſſionis.

202 ¶ Tu ſcis regulam illam ſatis vulgatam vez qđ cõfeſſio facta abſente parte non plene pbat de qua in. l. certum. §. ſi quis abſente. ff. de cõfeſ. & in. l. fi. ff. de interroga. actio. cũ ſim.. Attñ aliq ſunt caſus in qbus talis cõfeſſio plene probat. vnus eſt caſus multũ ſingularis in quo talis cõfeſſio facta abſente parte plene probat qui caſus eſt in ſolutione alicui facta vt puta titius erat debitor ex inſtr̃o ſempronij in certa quantitate & ſempronius confitetur in abſentia ipſius titij debitoris ſe eſſe ſolutum & ſibi eſſe ſatiſfactum ab ipſo titio tũc talis confeſſio licet ſit facta in abſentia partis tñ plene probat talẽ ſolutionẽ & repellit cõtrariã preſumptionẽ. Ita ſingu. dixit Bald. in cõſi. ſuo. xlj. incip. In primis &c. in. v. volu. qđ eſt ſing. not. ad limitationem dicte regule. Et idem dixit do. Ioan. bapti. de ſancto ſeue. in repe. l. admonẽdi. in. xix. char. in. ij. colum. in fi. ff. de iureiur. (Et Alex. in cõſi. cclv. incip. ponderatis &c. in vlt. col. in. vj. volu. & in cõſi. cxv. incip. viſa ſcriptura. in. j. colum. in. vij. vol.) Et ſcias etiam qđ licet talis confeſſio facta parte abſente non plene probet tñ pbat ſemiplene. Ita dixit Bart. in. l. admonẽdi. in. xvj. col. ff. de iureiur. & Ludo. ro. in cõſi. ſuo. ccclxxiiij. incip. Viſis pallegationibus hincinde ↄfectis & Bal. in addi. Spec. in titu. de cõfeſ. circa fi. & Abb. in c. fi. de ſucceſ. ab inteſta. & Bal. in. l. i bonefidei. C. de iureiu. & do. Alex. in conſi. xxiiij. incip. ai aduerſis &c. in pe. col. ante fi. in. ij. vo. & in cõſi. cxxviij. inci. põderatis & narratis. i pe. col. & dixit Lud. ro. in cõſi. ſuo. ccxcj. incip. cũ iſti fratres. in. iij. col. qđ talis cõfeſſio facta abſente parte facit preſumptionẽ aduerſus cõfitentẽ. Et teneas mẽti etiã aliquos alios caſus in quibus cõfeſſio facta abſente parte plene pbat. vnus eſt in confeſſione facta in libello vel in alia ſcriptura iudicij producta parte abſente: nam talis confeſſio facit plenã pbationẽ ſm Bal. in l. vnica. in pe. col. C. de confeſ. Alius eſt caſus in ↄfeſſiõe facta abſente pte cũ iuramẽto qr talis cõfeſſio plene pbat ſ3 Old. in cõſi. ccxcj. inci. Hec ſunt rõnes. & Bal. in cõſi. ccxliij. incip. In cauſa d. i Ludouici. in. iiij. vol. licet contrariũ teneat Pau. de caſt. in cõſi. ſuo. ccxlj., inci. Primo videndum circa fi. Item eſt ali9 caſus: nã confeſſio facta abſente parte nõ nocet cõfitenti. hoc eſt verum: niſi ſit frequens & continuata et toties repetita quod tranſeat quaſi in publicam vocem & famam / qr tunc plene probat. Ita no. dixit Pau. de caſt. in cõſi. ſuo. clxxv. incip. Super primo &c. in vlti. colũ. ante fi. Eſt & alius caſus nã cõfeſſio facta abſente parte plene pbat qñ fit ad exonerationẽ cõſcientie: ſm do. Feli. qui plura allegat in. c. olim. in. iiij. colum. de reſcriptis. idem etiã procedit in foro penitentiali ſm Bal. in. l. rõnes. in fi. C. de pbatio. & in. c. innotuit. in. j. col. de elect. quẽ refert & ſequitur do. Feli. in. d. c. olim. in fi. iiij. col. Itẽ cõfeſſio facta abſente parte: licet nõ pĩudicet confitẽti. tñ fallit in cõfeſſione que nõ tendit ad obligandũ confitentẽ alteri / ſed tẽdit principaliter ad probandum aliqđ ex qua probatiõe abſenti querit obligatio vt puta ſi quis approbat aliqđ inſtr̃m tanq̃ verum vigore hui9 approbatiõis oẽs quorũ intereſt poterunt agere contra approbantẽ. Ita not. dixit Ange. p illũ text. in. §. ſi vero expreſſum. in. iiij. col. verſi. Ex hoc

patet eſt aut. de here. ⁊ fal. qđ dictū refert ⁊ ſequitur do. Feli. in. c. cū. M. ferrarienſis. in. xvij. col. de cōſtitu. An aūt de eqtate canonica cōfeſſio facta abſente parte plene pzobet vide do. Frā. are. i cōſil. ſuo. lxiiij. incipi. Diligēter. ⁊ per do. Alex. in conſi. ſuo. clxxix. incipiē. In canſa angelorum. in. iij. col. [Et in conſilio cxv. incip. viſa in. j. col. in. vij. vol. ⁊ in cōſi. ccxlv. pōderatis. in. vj. vol. in vlt. col.] Et per do. Feli. latius in. d. c. olim. de reſcrip. in. iiij. col. vbi etiā ponit alios caſus in quibus valet cōfeſſio facta abſente parte ad plenam pbationē faciendā ⁊ in materia vide etiā Alex. cōſi. clxxxvj. incipien. In cauſa ⁊ lite in. iij. col. ⁊ vide Pau. de ca. in. l. quidā in iure in prin. ff. de dona. ⁊ in. l. nuda ratio. eod. titu. [Et vide. J. in ſing. ccccli. incip. vox viua.]

203 ¶ Iudex extra territorium ſue iuriſdictionis nullū hʒ imperiū vt habet in. l. fi. ff. de iuriſd. om. iud. ⁊ in. c. fi. de foro cōpe. ⁊ in cle. paſtoralis. de reindi. ⁊ habetur in. l. fi. de offi. pfec. vrb. cum ſi. Scias tamē q̄ ſi iudex alicuius loci ſcripſit litteras vel miſit nuntiū iudici alterius terrritorij iuxta ea que dixi ſupra in ſingulari. cxxxviij. incip. Iudex alterius territorij rogando ipſum iudicem q̄ vellet citare reum ſubditum ſuum ratione habitationis in loco coram ipſo iudice in cā delicti p eū cōmiſſi l loco iuriſdictionis ipſius iudicis ſcribentis hoc ⁊ talis iudex requiſitus hoc modo non vult citare ipſum reum q̄ hoc caſu poterit talis iudex loci delicti per ſemet citari facere p dicta vel per nuncium talem reū in territorio vbi degit: ſicut ſi eſſet in territorio ſuo. Ita ſingu. dixit Barto. in tracta. ad reprimendū. in verbo per edictū in vlti. col. qđ dictū pro valde no. refert ⁊ ſequitur do. Fran. Are. in conſilio ſuo lviij. incip. diligenter. in. iij. colū. verſic. Amplius dixit. quod multū nota in practica: ⁊ ad limitationem. d. l. fi. cum concordantijs. ff. de iuriſdi. om. iudi.

204 ¶ Percutiens clericum incidit in excōmunicationē. c. ſi q̄s ſuadente. xvij. q. iiij. ⁊ ibi docto. Et tene menti q̄ adeo phibitum eſt percutere clericum q̄ non ſolum eſt excommunicatus ille qui percutit clericum vt dixi ſed etiam excommunicatus eſt ille qui percutit ſeu vulnerat conſanguineum ipſius clerici reſpectu ipſius clerici. ita ſingulariter ⁊ mirabiliter dixit Rudo. ro. in repe. rubrice. ff. de arbi. in. xxiij. col. in fi. ad quod alleg. optimum text. in. c. ſciant cuncti. in verbo conſanguineos. de electio. in. vj. qđ dictū pro mirabili refert ⁊ ſequitur domi. Feliſi. in. c. eccleſia ſancte Marie. in xlij. col. de conſtit. vbi plura allegat: ſed inter cetera allegat dictum Per. de ancha. in dicto. c. ſciant cuncti. vbi dixit q̄ ille dicitur frangere pacem qui cum promiſiſſet titiū nō offendere: offendit conſanguineū ſuū. ⁊ allegat etiam not. per Ioā. and. in regula fruſtra. in mercurialibus. q̄ ti dicit intelligendum eſſe quādo non apparet q̄ offendat eum ex alia cauſa quā ex illa de qua fuit facta pax: alias ſec9 per not. per do. Anto. ⁊ Imo. in. c. ij. de renun. ⁊ alia etiam ad hoc allegat ipſe domi. Feli. in. d. c. eccleſia ſancte Marie. de quib9 ibi per eum vbi etiam late examinat queſtionem illam vtʒ an ſtatutum laicorum imponens penā conſanguineis clericorum valeat ibi.

205 ¶ Uehemens opi. cōſona veritati idē operat q̄ certitudo glo. eſt not. in. l. ſi q̄s extraneus. § ſciendū. in glo. fi. ff. de acq. heredi. ⁊ ibi Bal. ſumme eam notat dicēs q̄ multa ſunt de q̄bus non poteſt haberi vera certitudo tñ vehemens opi. iūcta cum veritate idem operatur q̄ certitudo ad idem eſt glo. in. l. ij. §. pe. in verbo ſciant. ff. de aqua plu. arcen. ⁊ in. l. ſi duo. §. pe. in verbo ſcire. ff. vti poſ. ⁊ ſentit glo. in. l. ſi liberti. ff. de pecu. ⁊ glo. in. l. ſi paterfami. ff. de here. inſti. ⁊ ibi illam no. Bal. ⁊ Imo. ⁊ Bar. in. l. qui bona. §. qui alieno. ff. de dam. infec. ⁊ do. Anto. ⁊ Abb. ⁊ Imol. in. c. cū cauſam. de iura. calum. Et idem dixit ſingulare verbum Per. de ancha. in conſi. ccclv. incipien. Uiſo diligenter puncto. q̄ in ſubſtituto caſu quo maſculus non naſcatur poteſt haberi iſta conditio pro impleta etiam ante partum ſi ex vehementi coniectura ſec9 femineus ſit i vtero ⁊ poſtea hoc apparet ex partu: q2 precedēs opi. veriſimilis attētis plurib9. de q̄bus ibi iūcta

veritate poſtea de recta facit illam opi.
haberi p certitudine.vñ dictus ſubſtitu
tus tranſmittet hereditatem etiã ſi eam
adierit ante partũ.Et idẽ conſuluit ipſe
Pe.de ancha.in cõſil.ſuo.cccxciij.inci.
viſis diligẽter.i qb9 locis allegat q̃ plu-
ra q̃ oia refert ad literam do.Feli.in.c.j.
in.j.col.de ſum.tri.z fide catho.vbi plu-
ra alia in materia iſta alle.de qbus ibi
p eũ.z in.c.preterea.in prin.extra de te-
ſti.Et vide etiã ipm do.Feli.in.c.cũ con
tingat.in.iiij.col.in fin.de reſcrip.in.c.j.
in.iij.z in.v.col.de lit.cõteſt.vbi etiam
ponit plura notabilia dicta in materia
credulitatis.z vide q̃ dixi in rub.C.de p
ba.in materia pbonis q̃ fit p vehemen
tẽ cõim opi.z do.Feli.in.c.preterea.in prin.
extra de teſti.Et de hac re vehemẽti ad
de qd vehemẽs adminiculũ ſupplet ſe-
miplenã pbationẽ in fin Bal.in conſi.
ſuo incip.Quidã petrutius de viterbio
zc.quẽ refert z ſequit Soci.in conſi.ſuo
lxxxix.incip.In cauſa agitata inter Ja-
cobũ.in.xj.col.vbi etiã adducit Bald.
in.l.ea quidem.in.ij.colũ.C.de accuſa.
vbi dicit q vehemens adminiculum eſt
ſuppletio defectus probationis et alia
circa predicta dicit ipſe ſoci.in.d.conſi-
lio que ibi videas.[Vide tñ Joã.de ana.
in cõſi.ſuo.lx.incip.viſa inquiſitione in
ij.colum.poſt prin.]Et circa hanc mate
riam etiam adde do.Alexã.in.l.ſi.in pe.
additio.ff.de qõni.vbi dixit q admini-
cula dicunt vehemẽtia indicia ad quod
alle.c.cum dilectus.de ſucceſ.ab inteſta.
z Bald.in.l.ſi.j.iij.colum.C.fami.herc.
item adde etiam q vehemens infamia
etiã ſine aliquo alio indicio ſufficit ad
torturam:vt habetur extra de purga.ca
no.in.c.ſi quis.per innocentiam.Ita di
xit do.Alex.in.l.ſi.in.iij.ver.ff.de qõni.
ad quod etiã allegat.l.quero.§.fin.ff.de
edil.edic.Item ſubdit etiã do.Alexan.
vbi ſupra q Inno.in.c.cum.i.et.a.de re
iudica.dicit q etiã admittuntur teſtes vi
les contra valde diffamatũ que omnia
tanq̃ notabilia z nõ omnibus nota re-
ponas in ſcrineo pectoris:quia ſeruient
tibi ad multa.Et vltra adducta ſupra p
do.Feli.potes tu in illa materia etiã ad-
ducere text.i.l.filiuſfa.ff.de ritu nuptia.
vbi eſt text.q illud dr certũ.q probabil
rone certũ eſt p quo facit dictũ Bal.in
c.j.in prin.in.ij.col.de cõtrouer.inueſti.
quẽ vide.z hic etiã in materia adde ſin-
gulare verbum Bald.in.l.bello.in.ſi.ff.
de excuſatio.tuto.quem omnino vide.

206 ¶ Incertitudo regulariter vitiat oẽm
diſpoſitionẽ ſiue loquamur in Zctibus
ſiue iudicijs ſiue in vltimis voluntatib9.
vt late dixi iudicio meo vltra omnes in
l.a vobis quoq.ff de annu.leg.z in re-
pe.rub.C.de pba.in pe.z vlti.char.At-
tñ tene menti perpetuo z non obliuiſca
ris vnum caſum in quo incertitudo nõ
vitiat actum.Nam ſi pbatio eſt verefi-
cabilis z concluſiua in omni intellectu
pdeſt pbãti lz habeat ambiguos intelle
ct9 ita colligit dñic9 ex vbis Jo.and.ibi
in.c.j.in vlt.col.de pac.i.vj.[Idem dixit
do.Phili.decius in cõſil.ccxviij.incipi.
in caſu in.j.colũ.]Ex quo dicto intulit
do.Alexã.in.l.inter ſtipulantem.§.j.in
vlti.col.ff.de verbo.obli.q ſi accuſo ti-
tiũ qd occidit ſeiũ z teſtes ſuper hoc de-
ponentes deponunt alternatiue dicen-
tes:q enim occidit cũ gladio vel cum cla
ua licet deponẽs incerte z ambigue iñ
q̃ vtercp intellectus concludit homici-
diũ hr p pbatiõe certa qd eſt multũ no.
qd dictuz refert z ſequit do.Feli.in.c.ex
parte el.j.in.xiij.colũ.de reſcript.z do.
Jaſ.in.l.dedi.in.j.col.ff.de cõditio.cau.
data non ſequuta.[Vide tñ in cõtrariũ
Fede.de ſenis in cõſil.clxij.in.q.propo-
ſita z vide omnino Pau.de caſtr.in.l.ſi
cõmunem.in.§.ſi is qui aquã.ff.quẽadmo.
ſerui.amit.in fin.z Ang.are inſtitu.
de excep.in rub.in.xvj.colũ.z Bald.in
addi.Spec.in tit.de accuſa.in verſi.ſed
quid ſi ſtatutum dicit.z in.l.j.ante ſi.in
verſi.item ſcias zc.c.ſi vnus ex plu.ap-
pel.]Tene menti q̃ eſt not.limitatio ad.
l.ſi.C.de pba.vbi in criminalibus pba
tiones debent eſſe luce meridiana cla-
riores z etiã facit ad ampliationẽ illius
regule.ſ.q ſufficit q teſtes in eundez rei
finẽ cõcordẽt lz p diuerſa verba de qua
in.l.q̃ ſententiã.C.de pe.z in.c.nihil.de
verbo.ſig.z per gl.in.c.dudũ.de contro
uer.cõiuga.z in.c.cum eccleſia ſutrina.
de cau.poſ.z propue.z in alijs pluribus

locis que adducere preſentialiter nõ ex-
pedit. vide doctores in dictis locis. [Et
vide que latius dixi in repe. mea rub. C.
de pba. l. lxxiiij. col. &. ꝛ ideo ſi accuſa.]

207 ¶ Uictus victori dʒ cõdẽnari in expẽ
ſis ſiue loquamur in ciuili vt in. l. qui ſo-
lidum. §. etiã. ff. de leg. ij. ꝛ in. l. eum queʒ
temere. ff. de iudic. c. fineʒ litibus. de do-
lo ꝛ ꝯtu. §. hec autem. inſti. de pe. teme. li
tig. cũ ſi. ſiue loquamur in criminalib9.
tex. eſt ſm vnã lec. in. l. fi. C. de fruc. et li-
tis expẽ. ꝛ voluit gl. in. d. c. finem litib9.
cum ſimi. de quo dixi latiſſime in repe.
mea. l. fi. C. de proba. in. xix. q. principa-
li: ꝙ tamen fallit ſm doc. in dictis locis
niſi victus habuiſſet iuſtã cãm litigan-
di: q2 tunc debet abſolui ab expẽſis. Qđ
tamen vltimũ limitaẽ pluribus modis
vt dixit in. l. fi. in. xix. q. ꝛ inter alia limi-
tatur vno modo vʒ niſi extet ſtatutum
in loco iudicij dicens ꝙ victus victori
condemneẽ in expenſis q2 iſto caſu etiã
ſi habuerit iuſtam cauſam litigandi con
demnabiẽ tñ in expenſis. Ita dixit gl. re
putata ſingularis in aut. de exhibẽ. reis
in. §. ſancimus. quam ibi ſumme ponde
rat Ang. ꝛ eam etiã ſequiẽ. d. Alex. in cõ
ſil. ſuo. cclvij. inci. viſo ꝓceſſu. in fin. ꝛ. d.
Frãciſ. de are. in notabili ſuo. cxx. ꝛ An-
ge. in. l. non ſolum. ff. de rei ven. ꝛ hoc di
cunt doc. procedere vt ſtatutum aliquid
operetur vltra ius commune ꝛ ei aliqđ
addat de quo etiam per Barb. in. c. cau
ſam ꝗ. de reſcrip. ꝛ in cõſi. ſuo. lv. incipi.
propoſita mihi in antepe. col. in. iij. vol.
Et adeo eſt verbum ꝙ qñ ſtatutuʒ eſt in
loco ꝙ victus victori cõdemneẽ ipſo iu-
re in expenſis ꝙ tunc dʒ cõdemnari in
expenſis etiam ſi habuerit iuſtam cãm
litigandi ꝙ etiam hoc caſu iudex non
poſſet eum abſoluere ab expenſis: imo ſi
eum abſolueret ꝛ nõ valeret talis ſnia ab-
ſolutoria tanquã ſnia ꝯtraria prime ſen-
tẽtie ſtatuti. Ita ſingulariter dixit Sali.
in. l. j. in. iij. col. C. qñ ꝓuoc. non eſt neceſ
ſe. vbi dicit ita fuiſſe cõcluſum Ferrarie
poſt varias allegationes quam doctri-
nam refert ꝛ ſequiẽ do. Feli. in. c. inter
monaſterium. in fine. extra de re iudi. ꝙ
eſt multum not. cum ſepiſſime in ciuita
tibus extet tale ſtatutum: ꝛ in hac mate-
ria condẽnationis expenſarũ vide que
dixi in. d. l. fi. in xix. q. principali. C. de ꝓ
ba. ꝛ in. l. patre vel marito. ff. de queſtiõi
bus in quibus locis plura dixi nota. di-
gna in materia iſta. ꝛ vide etiã omnino
dñ. Feli. in. c. aduerſario suo in penult.
col. verſi. Ad aliud de excep.

208 ¶ Compenſatio nõ eſt proprie ſolutio
ſed differt a ſolutiõe adeo ꝙ ſecũdũ ma
gis cõem opinio. ille qui iurauit ſoluere
nõ poteſt cõpenſare: vt eſt tex. ſm vnaʒ
lect. ibi cõiter approbatam per omnes
ſcribẽtes in. c. ad noſtrã. el. primo de iu-
reiurãdo ꝛ voluit Jo. de imo. in. l. ſi here
di. ff. de cõdi. ꝛ demon. ꝛ Mathe. in no
tabili ſuo. liiij. inci. not. ꝙ iuramentum.
ꝛ Barto. in. l. ſtatu liberos. ff. de ſtatu li
be. ꝛ Alex. in conſil. ſuo. xcj. incipi. Uiſis
actis mihi tranſmiſſis. in. iij. colũ. in. ij.
vol. ꝛ do. Fran. are. in ꝯſi. cx. inci. Cõgi-
tado verborum in pe. col. licet Bart. te-
nuerit cõtrariũ ꝛ male in. l. amplius nõ
peti. ante fi. ff. rem. ratam haberi de quo
ibi per ſcribentes. Pro qua opinione fa
cit naʒ ſi quis ex iuramento teneẽ aliqđ
facere poteſt preciſe compelli ad facien-
dum nec liberatur ſoluendo intereſſe:
vt volunt ſcribentes in. l. ſi pecuniam. ff.
de condi. ob cãm. Et etiã facit ꝙ voluit
Bal. in conſi. ſuo. xxxiij. incip. Uerba in
ſtrumen. in fi. in. ij. volu. vbi dixit ꝙ pa-
ctum de nõ ꝓbãda ſolutione nõ eſt pa-
ctũ de nõ ꝓbanda cõpenſatione q2 ſunt
diuerſa licet concurrãt in eundem fineʒ.
Scias tñ ꝙ lʒ ꝑ predicta cõpenſatio nõ
ſit ꝓprie ſolutio attñ ſepius vim ſolutio
nis retinet: vnde dixit notanter Bald.
in. l. filiũ. in. vj. colũ. ver. eſt ꝛ alia ratio.
C. familie herciſcunde ꝙ ſatis reſtituit:
qui cõpẽſat. Et dixit Bald. in. l. fi. in. v.
col. C. de edendo ꝙ obijciẽs cõpenſatio
nẽ nõ diciẽ ꝓprie excipere de quibus ꝑ
Pau. de ca. in cõſi. ſuo. lxvj. inci. qđ na-
ues ꝛ gorns. ꝛ dixit Alex. in cõſi. ſuo. xij.
incip. Uiſo teſtamẽto ante ſcripto in pe
nu. col. ꝙ ꝓhibitus opponere exceptio-
nẽ põt cõpẽſare etiã ſi iuraſſet non exci-
pere etiã ſtatutum concederet ſolũ exce
ptionẽ ſolutionis allegat ꝙ plura de qui
bus ibi per eũ: ꝛ teneas menti not. ver-
bũ Ang. in cõſi. ſuo. cxxxij. incip. Quidã

nicolaus alias inci. Viſis dictis dubiis in pn. vbi dixit ꝙ ſi ſtatutū prohiberet opponi omnem exceptionem cōtra inſtrumentū nō intelligeř de compenſatione q2 illa poterit opponi non obſtante ſtatuto ꝙ eſt no. quod dictū ⁊ quaſi oia ſupradicta refert ⁊ ſequiř. d. Feli. in. c. ſub ora in. j. col. de reindi. vbi etiā adducit alia plura examinando. an exceptio cōpenſationis poſſit opponi in executione ſententie. ⁊ vltra dicta per eum adde Bal. in conſi. xxxiij. incip. Verba inſtrumenti in fi. vbi dixit ꝙ ſicut ſufficit debitori offerre pecunia3 in iudicio. Ita ſufficit ſi in iudicio offerat compenſationē quod eſt not. allegat. l. iulianus. ff. de cō di. ⁊ demonſtra.

209 ¶ Socius criminis nō facit indicium ex eius aſſertione regulariter cōtra ſocium eiuſdē criminis vt habeř per Cy. ⁊ alios in. l. fi. C. de accuſa. ⁊ per. d. Ant. in c. j. de cōfeſ. ⁊ Pau. de leazaris in. c. granis. extra de depoſito. ⁊ p. d. Alex. in ꝯſi. ſuo. cccxiij. inci. viſo themate ante ſcri*pto. [In hac materia ſociꝫ criminis vide Phil. decium in cōſi. cccxlij. incip. in cā in. j. ⁊. ij. col.] Aliqua tñ ſunt delicta de quib9 ſocius criminis pōt interrogari de ꝯſociis vt notat Bal. l. l. repeti. in §. his qui. ff. de qōnibus. ⁊. d. Alex. in cōſi. lxix. inci. Viſa facti renuntiatione in fi. in. ij. vol. ⁊ per Gand. in ſuo not. tracta. maleſi. ſub rub. de q̄ſtio. ⁊ tormentis. in iiij. col. ver. Nūc aūt de quo late dixi in l. j. §. diu9 antoni9. ff. de qōnibus ⁊ in repe. mea. l. fi. in. lxxx. char. C. de pbo. Teneas tñ menti perpetuo ⁊ nunꝗ obliuiſcaris ꝙ in caſibus illi9 in quib9 ſocius criminis pōt interrogari de cōſociis tale dictū ſeu depoſitio ipſius ſocij criminis non facit indiciū ad torturā contra ſociū criminis niſi ꝫ cū alia ſint indicia. Ita ſingulariter dixit Guido de ſuza. in tracta. ſuo de tormentis. in. viij. colum. j. verſi. ſed quid de queſtiōe occurrēti. et idem voluit Sali. in. l. fi. in fi. C. de accu. quē refert ⁊ ſequiř. d. Alexā. in cōſil. ſuo cccxiij. incip. Viſo themate anteſcripto in. ij. col. ⁊ in ꝯſi. ſuo. cccclxxv. ſm ordinē meum inci. Quoniā abūde circa fi. vbi dicit ꝙ hoc etiā voluit Io. de imo. in. c. j. de confeſ. idem etiā dixit do. Iaſon. in §. item ſi qs. in. v. colū. ver. Duo etia. in ſti. de actio. vbi dicit de hoc eſſe glo. no. in. l. ſi qdē. ⁊ ibi Bal. C. de excep. vbi ipſe Bal. dicit ꝙ illō alibi in iure nō habeř nemo tñ allegat Guido. de ſuza. in. d. loco cui9 fuit originalis doctrina. de quo dixi aliqd in. d. l. j. §. diuus antonius. ff. de queſtionibus tene menti q2 non fallor. eſt verbū honoris ⁊ vtilitatis plenū.

210 ¶ Iura ſanguinis nullo iure ciuili dirimi poſſunt. l. iura ſanguinis. ff. de regu. iu. ⁊ inſti. de nuptiis. cum ſimi. ⁊ ideo iura generaliter pbibentia cōionem cum excōicato nō comprehendūt cōiunctos ipſi excōicato. tex. eſt. i. c. qm̄ multos. xj. q. iij. ⁊ in. c. inter alia de ſentētia excom. ⁊ facit tex. in. l. fi. ff. de recepta. vbi dř ꝙ lex puniendus receptātē bannitum nō h3 locū in receptante bannitum affine3 vel coniunctū: ⁊ text. in. l. pe. ff. de poſtu. vbi dicitur ꝙ quis non prohibetur aſſumere aduocationē contra rē publicā p aliquo affine vel coniuncto licet p aliis ſit ſecus vt habetur. in. l. ij. C. de aduo. diuer. iudi. ⁊ vide no. verbū Ang. in auten. quib9 mo. natu. effi. legit. in. §. j. circa me. ⁊ adduci poſſent alia plura ⁊ plura iura ad hoc ꝓpoſitū cumulata p Lu de. ro. in. l. j. in ius vocati eant vel ſatiſdent: ⁊ per eūdē in repeti. l. ſi vero. §. de viro. in. xvij. fallentia. ff. ſolu. mat. ⁊ per Fel. in. c. cum quidam in pe. col. de iure iuran. que hic non tranſcribo breuitatis cauſa. Sed ſolum addo vnum ſingulare verbum vc3 ꝙ adeo eſt vera ſupradicta regula ꝙ ſtante ſtatuto ꝙ bannitus poſſit impune occidi: attamē frater non poterit occidere fratrem bannitum impune pretextu talis ſtatuti ita multū ſingulariter dixit do. Nellus in tractatu bannitorum in tertia parte ſecundi temporis in. qō. liij. incipien. Queritur duo ciues. vbi refert ita tenuiſſe. d. Egidium in quadam eius diſputatione. qđ dictum pro valde not. refert et ſequitur dominus Barth. cepo. in conſil ſuo. v. inci. Caſus talis eſt in. v. col. poſt princ. ⁊ etiā idē dixit ipſe. d. Nellus in. d. tractatu bannitorum. in. ij. parte ſecundi tēporis. q. x. quē vide et idē tenuit Dy. in. l. ſi

adulterium cum inceſtu.§.liberta.ff.de
adul.vt refert Bar.Zuū tenens,in.l.mi-
nime.ff.de reli.⁊ ſump.fu.ſed Bar.non
loquit generaliter in omni bannito:ſed
in bānito qui eſt,hoſtis ciuitatis per il-
lum tex.ideo ſecus eſt in alijs bannitis.
Et ſcias etiā ꝙ ſtāte ſtatuto ꝙ bannitus
poſſit impune occidi ꝙ tñ vaſallus non
poterit occidere impune dictū bannitū.
ita no.dixit Ang.in.l.ſi adulteriū cū in-
ceſtu.in,§,liberto.ff.de adult.qui ēt po-
nit quid in patre quo ad filium ⁊ econ-
tra.[Uide Iaſ.in rep.l.omnes populi.in
vlt.char.in.ij.col.antē fi.ff.de iu.et iur.
211 ¶ Teſtes examinati a judice incōpeten
ti nō faciūt fidē corā cōpetenti:vt habet
in.l.iij.§.idē diuus.ff.de teſti.⁊ in.l.fin.⁊
ibi Bal.⁊ doc.C.de teſtib.⁊ in.l.pe.in.fi.
C.de arbi.cū ſimi.Qđ tñ limitat ſingu.
Lud.ro.niſi teſtes examinandi eſſent in
prouincia remota a loco iudicij ⁊ de eo
rum abundantia vel minore dubitare-
tur.nam hoc caſu neceſſitatis ratione ⁊
ne probationis copia pereat ar.l.qm̄.C.
de hereti.poterūt teſtes coram iudice lo
ci.vbi ſunt examinati ⁊ faciēt fidē coraꝫ
iudice competenti ſi abundātes fuerint
vel mortui:ſi vero viuunt adhuc poterit
noua examinatio fieri ꝑ iudicē cōpetētē
vel ꝑ alium de cōmiſſiōe ſua.ita not.di-
xit Lud.ro.in rep.l.ſi vero in.§.de viro
in.iiij.fallētia.ff.ſolu.mat. allegat text.
not.in.d.l.fi.C.de teſti.⁊ que habent in
l.9.C.de naufra.lib.xi.⁊ allegat do.de
rota ⁊ alia de quibus ibi per eum.⁊ di-
cit ꝙ ita intelligit Bar.in.l.cum his.ff.
de trāſac.dum tractat corā quo fieri de
beat examinatio teſtiū ad perpetuā rei
memoriā ⁊ vide.d.Feli.in.c.qm̄ frequen
ter.in.vi.col.poſt me.vt lit.non cōteſt.⁊
in materia vide etiā q̄ dixi in repe.mea.
l.fin.C.de proba.in.xxxvij.chart.in que-
ſtione illa videlicet an teſtes examina-
ti parte nō citata probent ⁊ latius in.l.ſ.
in.§.preterea.in.ij.col.ff.de queſtionib9
vbi latiſſime locutus ſum de neceſſita-
te ⁊ eius effectu ⁊ vide que dixi ſupra in
ſingulari.xxiiij.incip.Carum eſt in iure.
212 ¶ Cōis oim inſcribentiū opinio eſt ꝙ.
ſi teſtis dicit vnū extra iudicium ⁊ aliud
in iudicio ꝙ ſtat dicto ſuo in iudicio ſo-
lenniter facto ⁊ cū iuramento.c.ſ.⁊ ibi ꝑ
Bal.§.ſi enim dñs qđ ſit inueſtitura gl.
⁊ doc.in.c.cū cauſam.de teſti. Specu.⁊
Ioā.and.in tit.de teſte.§.j.verſi.quid ſi
idē teſtis Bald.⁊ Sali.in.l.nullū.C.de
teſti.Bal.in.l.geſta.in.ij.col.C.de reiu-
di.[Uide glo.in.c.literas.in verbo pur-
gauit extra de ꝓſump.⁊ Barb.in conſi.
lxix.inci.illđ referā.in pe.colum.in.iiij.
vol.]de quo late ꝑ Alexan.in conſil.ſuo
lxxiiij.inci.Uiſo teſtō.in.xv.col.in.j.vol.
⁊ in ꝯſil.ccxxj.incip.Uiſa facti narratio
ne in.v.col.in ij.vol.⁊ per Bal.in conſil.
ſuo.clxj.inci.Licet aſſeſſores in.v.volu.
⁊ per Lud.ro.in cōſi.ſuo.cv.incip.cū te-
ſtis.in prin.⁊ ꝑ Bar.Ange.⁊ alios in.l.
eos.ff.de falſ.⁊ ꝑ Bal.in.c.ꝑ tuas.in vl.
col.de ꝓba.⁊ per doct.in alijs locis rela
tis a dño Alex.in dictis ꝯſilijs.Teneas
tñ menti ꝙ dictū teſtis extra iudiciuꝫ eſt
tāti effectus ꝙ qñ tale dictu extra iudi-
ciale eſt factū poſt diſpoſitionē iudicia-
lem ꝙ tunc iudex ad ſniam ſm dictū iu-
dicialiter factū ꝓcedere nō dꝫ lꝫ ſi iam
eſſet lata ſnia ſ ex hoc nō poſſet eā reuo-
care.ita ſing.dixit.d.An.in.c.cum in tua
extra de teſtibus ꝙ dictū refert ⁊ ſequit.
d.Frā.de arc.in cōſi.ſuo.lxxj.inci.dilig̃
ter ⁊ mature in.iiij.col.in ver.his tamē
nō obſtātibus[⁊ Alex.in ꝯſil.ccclxiiij.in
ci.in cauſa appellationis in.v.colā.]⁊ in
hac materia adde not.verbū Abb.in.c.
inquiſitionis.§.tertie.circa me.ver.⁊ ex
hoc poſſet.de accuſ.vbi dixit ꝙ ſi teſtis
forte vilis fortune dixit in pñtia partis
potētis aliqđ ꝙ veniebat in fauorē illi9
ꝑtis ſi poſtea in iudicio iuramēto ꝓſtito
dicit contrariū ꝙ non dꝫ ſtari primo di-
cto quia ſatis preſumi poteſt teſtem illđ
dixiſſe extra iudiciū vt placeret parti ti-
mens eius potentiam ſed in iudicio me
tu iuramenti dixit veritatem ſecus vbi
talis preſumptio non ſubeſſet quod di-
cit ibi Abb.fore bene menti tenendum
perpetuo.
213 ¶ Uiam quam quis elegit ſibi patere
debet.l.ſi mulier.§.fin.ff.ꝙ me.cauſa.l.ſi
quis iuſiurandum.C.de rebus credit.c.
gratum de offic.delega.c.ſolitudinem
de appella.cum multis vulga.⁊ pro am-
pliatione huius regule tene menti duo

ſingularia dicta. primū eſt ꝙ ſi quis pe-
tit iuramentum deferri aduerſario caſu
quo iudex nolebat, etiam deferre tamen
ex quo pars voluntarie petit tale iura-
mentum deferri aduerſario non poteſt
poſtea reſcindere ſententiam ex nouis
probationibus ſuperuenientib9. ita not.
dixit Guil. de cu. in. l. admonēdi. ff. de iu
reiur. quod dictū refert ⁊ ſequitur Bar
ba. in conſi. ſuo. lxiij. incipiente viſo pū
cto. in. iij. colum. in. iij. volu. Secundum
eſt ꝙ ſi ex pacto licet conductori recede-
re a contractu poſt menſem quandocū-
ꝙ voluerit niſi fuerint ſibi ſeruata que-
dam promiſſa illud quādocunꝙ debet
intelligi niſi poſt menſem fecerit actum
per quem videatur ab illa facultate re-
ceſſiſſe: vtputa ſi petierit adimplere ſibi
promiſſa. Ita ſingulariter dixit Sali. in
l. commiſſione. in fin. C. de pac. inter em
pto. et vendito. quod dictum pro aureo
⁊ ſingulari refert et ſequitur do. Feli. in
c. ſedes apoſtolica. in. xij. col. de reſcrip.
in ver. facia ⁊c.

214 ¶ Ad validitatem dicti teſtis requiri
tur inter alia iuramentum. l. iuris iuran
di. C. de teſti. c. tuis queſtionibus. extra
eod. ⁊ ibi in. c. nuper. et in. c. item iuris
iurandi. iiij. q. iij. et. c. hortamur. iij. q. ix.
* cum ſimi. [Uide. J. in ſingul. cccclxxxiiij.
incip. alias tibi dixi. [Et hoc non ſolum
habet locum. in teſte producto ab vna p
te: ſed habet locum in eo cuius dicto ſtā
dum eſt de volūtate vtriuſꝙ partis vel
vigore alicui9 ſtatuti vel alterius diſpo
ſitionis ſm Angel. in repe. l. ſi vacantia.
in. ij. colū. C. de bo. vac. lib. x. vbi ſingula
riter dixit ꝙ lz ex diſpoſitione alicuius
ſtatuti ſtari debeat ſimplici verbo ali-
cuij non ſtabitur niſi primo iurauerit an-
te eius dictum alleg. text. no. in. l. theo-
pompus. ff. de do. p̄alleg. ꝙ dicit eſſe
vtile ad ſtatutum volens ꝙ ſtetur ſimpli
ci verbo accuſatoris de damno ipſi da-
to ꝙ ei non creditur niſi primo iuret: al-
lega. l. qui bona. §. qui damni. ff. de dam.
infect. ⁊ in. l. ſi quando. C. vnde vi: quam
doctrinam refert ⁊ ſequitur domi. Ma
ria. in repe. c. qualiter ⁊ quando. el. ij. de
accuſa. in. vij. q. ix. q. prin. de quo etiam
p domi. Felinū. in. c. ſignificaſti. el. j. in fi.
de homi. et in. c. quia indicante. in. j. co-
* lum. de preſcriptio. [Uide Soci. in con-
ſilio. xc. incipienti. viſis. in. iiij. colum. in
iiij. volum. Bauerium in. lxj. priuilegio
iuramenti.] Pro quibus optime facit
text. in. c. j. circa me. extra de frigi. ⁊ ma
lefic. coniuncto text. in c. continebatur.
de ſponſa. impub. et facit text. in. l. com-
parationes. circa fin. C. de fide inſtru-
men. et ibi dixi. Pro quibus faciant ⁊ ſ
cta per Joan. de ana. in. d. c. ſignifica-
ſti. el. ij. in. vj. colum. verſic. Circa ſecun-
dum. de homici. Et faciūt optime dicta
per Angel. et Pau. de caſtro. in. l. de pu-
pillo. in. §. qui opus. ff. de oper. noui nū.
vbi dixerūt ꝙ vbi committitur aliquid
conſcientie alicuius per legem vel per
principem ſi vult commiſſarius ꝙ eius
ſententia valeat requiritur ꝙ ad eius
ſentētiam iuret ꝙ ita dictat ſibi conſcien
tia ſua alias non eſt ſtandum ſeius ſen-
tentie ꝙ dictum refert ⁊ ſequitur. d. Ale
xan. in conſilio ſuo. ccxvij. quod incipit
viſis verbis dicti ⁊c. in penultima colū.
verſic. ad predictorum confirmationem
de quo dixi in repet. mea. l. fin. C. de pro-
* ba. in. xxvij. chart. [Et vide Alexandrū
in cōſilio. lxiij. incipien. viſo proceſſu in
vj. vol. [Et in materia iſta ſeu iuramen
ti teſtis: tene menti quod etiam papa nō
poteſt diſpenſare quod teſtis in ferēdo
teſtimonio in iudicio non debeat iurare
ita ſingulariter dixit Auguſtinus de an
cho. in lib. de poteſtate eccleſie. q. lv. ar.
vlt. q2 hoc eſt de iure diuino quod teſtis
iuret vt habetur geneſis. lj. quod dictū
pro ſtupendo et canoniſtis incognito re
fert et ſequitur domi. Felinū. in. c. conſti-
tutus. in. viij. colum. de reſcript. vbi vi-
deas: ⁊ vide que dixi in conſilio meo in
cipien. non auferas de ore meo verbum
* veritatis domine. in penul. char. [Et vi
de omnino. d. An. in conſilio ſuo. xxj. in
cipien. viſo ⁊c. in verbo. ad ſecundū. vbi
ponit not. verbum.

215 ¶ Ualidū eſt argūm de matrimonio car
nali ad matrimonium ſpirituale. c. ſicut
virg. vij. q. j. c. que chriſto. lvij. q. j. c. in-
ter corporalia de trāſla. epiſcopi voluit
Car. in clemen. j. in. §. quem etiā. in. iiij.
* q. de conceſ. prebē. [Uide tū Bertha. in

verbo profeſſio in.xſ.verſi.]et ideo dici mus ꝙ qñ mulier ingredit religionem ꝙ dr tuc matrimoniū ɔtrahi cū eccleſia ſeu cum chriſto.v.c.que chriſto.cū ſimi. *[Uide i hac materia matrimonij.ſ.in ſin. cxlvij.inci.filiꝰ pñs ꝛc.ꝛ.ſ.i ſin.cccxlvij. inci.matrimoniū.]Et pro hac parte ꝙ a pari ꝓcedat matrimoniū carnale ꝛ ſpi rituale optime facit illa deciſio doctorū volentiū ꝙ ſi teſtator in teſtō ſuo reliqt filie mille ſi nupſerit et ſexcentum ſi reli gionē intrauerit ꝙ ſi ipſa filia intraue rit religionem:tñ debet habere mille ac ſi matrimoniū carnale cōtraxiſſet vt voluit Jo.an.in addi.Spe.in titu.de ſta tu mo.ſup rub.ꝛ.d.An.ꝛ aliū in.c.in pre ſentia.de pba.in.xx.col.ꝛ Bart.in.l.ij. vbi vide Soci.ff.de his que pene noie.ꝛ Lud.ro.in.l.ſtipulatio hoc mō cōcepta in.vij.col.ṽ.venio ad idē.ff.de ṽb.obli. ꝛ Abb.in re.c.eccleſie ſancte Marie.in xxxſ.col.de cōſtitu.ꝛ Alb.de roſ.in.ſ.pte ſtatuto.q.cv.ꝛ.q.ſeq.ꝛ Bal.ſ.d.c.in pre ſentia.in.vſ.col.ṽ.ſꝫ qd ſi teſtator et ma the.in nota.ſuo.liij.qd inci.nota ꝙ ſi te ſtator.ꝛ Jaſo.late i auꝫ.ſi q̄ mulier in.ij. *ꝛ.iij.co.C de ſacro ſan.eccle.[Et volunt alij plures docto.quos retuli in reperi. mea rub.ff.de fideiuſſ.in.xx.colū.vbi po ſui hauc qōnē]ꝛ teneaꝫ mēnti ꝙ adeo eſt verum ꝙ validū eſt arg.de matrimo nio carnali ad matrimonium.ſpūale ꝙ ſtatutū puniēs ali qua pena cognoſcen tē mulierem nuptā haberet locuꝫ in co gnoſcente monialē.Jta dixit quidā dñs Dionyſius de peruſio in cōſi.ſuo.xx.in cip.ꝛ ſi doctrina celū illuminet queꝫ re fert ꝛ ſequit do.Maria.ſoci.in.d.c.qua liter ꝛ qñ.el.ij.q.viij.artic.pen.qs refert ꝛ ſequit.d.Feli.in.c.non ſatis.de ſimo. licet iſtud dictū reprobet ipſe.d.Feli.in c.eccl̃ie ſctē marie.de ɔſti.i.xxxſ.col.At tñ opinio.d.Maria.vt cōior ꝛ fauorabi lior eccleſijs ꝛ perſonis eccl̃iaſticis ac iu ri diuino:quā opinionē ɔ̄firmat Bal. in.c.cāꝫ matrimonij.ſvl.col.de ꝓba.te neā mēnti qꝛ eſt not.verbum.Adde tñ ꝙ tale argumētum de matrimonio car nali ad matrimonium ſpūale non ꝓce deret vbi eſſet dānoſum vel cōtrariū ec cleſie per doctrinā Bal.in.l.deo nobis

C.de epiſ.ꝛ cler.Ubi dixit ꝙ ſi maritus relinquit vxorem ſuam dominam maſ ſariam ꝛ vſufructuarium donec caſte et honeſte vixerit ꝛ vitam vidualem ſerua uerit:ſi ingrediatur monaſterium non perdit legatum ꝛ tūc ceſſat dictū argu. de matrimonio carnali ad ſpūale quia eſſet cōtra eccleſiā:qd dictū pro ſingula ri refert ꝛ approbat.d.Franc.de cre.in notabili.ſuo.cxly.inci.Maritus reliqt. ꝛ dicit iſtud dictum:forte non eſſe alibi. Et ad ſupradictam materiam de matri monio carnali ꝛ ſpūali facit in arg.glo. in.c.aut facta in verbo parētem.de pe. diſtin.ſ.que dixit ꝙ eadem pena punit occidens patrem ſpiritualem qua puni tur occidēs patrē naturalem quā gl.ad hoc refert ꝛ ſequitur.d.Paris de puteo in tracta.ſindi.in.xvj.chart.in.iij.colū. *[Uide oīno que dixi ꝛ q̄ poſtea addidi. in.l.diuus adrianus.in ſi.ff.de parrici.]

216 ¶Ubi agitur de his que concernunt commodum burſe publice ſententia ꝓ delicto lata contra vnum nocet tertio adeo ꝙ ſine nouo proceſſu vigore dicte ſnīe poteſt deueniri contra tertium qui ſe tueri non poteſt ex eo ꝙ nō fuerit ad cauſam citatus.Jta habet in.l.j.C.vbi cauſe fiſca.l.quiſquis.C.ad.l.iul.maie. c.cū ſin.de hereti.in.vſ.ꝛ not.plene per Bar.in diſputatione ſua incip.Peruſi ne ciuitatis ſtatuto.ꝛ in.l.cum filius.in prin.ff.de verbo.oblig.ꝛ per Bal.in.l.j. C.ne filius ꝓ pa.ꝛ in.l.ſi.§.ſ.C.de bo.q̄ lib.ꝛ per Bald.in addi.Spec.in tit.de ſnīe ꝓlatione in.xvij.col.ꝛ per Sali.in l.ſi filius.C.ne filius pro patre.ꝛ per Ca noniſtas in.c.Quis de re iudi.Teneas tñ mēnti ꝙ etiam in caſu iſto ſnīa nulla validata per reſcriptum principis nūꝗ̄ nocet tertio.Jta multū ſingulariter di xit do.Alex.in conſil.ſuo.xxxviij.ſecun dum ordinem meum incipi.Jn cauſe q̄ vertitur inter agentes.in.iij.colum.qd dictum pro valde not.refert ꝛ ſequitur do.Feli.in.d.c.Quis.in vltimis verbis de ſententia ꝛ re iud.quod dicit eſſe pro prio notan.propter commiſſiones pape ſanantes ſepe nullitates ſententiarum.

217 ¶Ter vel quater iam retro acto tem pore conſului ꝛ etiam quandoꝙ allega

ui in voce et continue obtinui in hoc vi
delicet quod quoties occiſus ſeu inter,
fectus non habet niſi vnicum vulnus ꝛ
plures fuerunt in rixa vel mortuus ha,
bet minora vel pauciora vulnera quam
fuerunt numero hoies cōtra eū in rixa
qđ ſi neſcit ex quo vulnere ſit mortuus
vel neſcit q̄s ipſorum rixantiū intulerit
vulnus vel vulnera tūc propter incerti,
tudinē nemo ipſorū rixantiū debet pu,
niri pena mortis ꝛ hoc per regulā .l. ab,
ſentez. ff. de penis. vbi melius eſt nocen,
tē abſoluere quā innocentē condemna,
re. Ita voluit gloſ. multū ſingularis in .l.
itē mella. in. §. ſi plures. ff. ad .l. aql. quā
gloſ. pro ſingulari refert et ſequitur do.
Alex. in cōſi. ſuo. ccxxxvij. incip. Ponde
ratis narratis in themate. in. iij. col. ꝛ di
cit ꝙ dictā glo. ſecutus eſt Dy. conſulen,
do ꝙ conſiliū Dy. refert ꝛ ſequit̄ Pe. de
anch. in cōſi. ſuo. ccxvij incip. In xp̄i no
mine nos Bartholome⁹ de Saliceto.
Et idē ꝙ voluit dicta gloſ. voluit Spec.
in ti. de homici. §. ſ. verſic. pone qđ qua
tuor hoies. Et idez ꝙ nemo in dictis ca,
ſibus puniat̄ pena mortis. tenuit Jo. de
ana. in. c. ſignificaſti. el ſcđo. l. xxiiij. col.
de homici. ꝛ. d. Alex. in cōſi. ſuo. xv. inci.
Uiſo pceſſu inquiſitiōis. in. v. ꝛ. vſ. colū.
in. ſ. vol. vbi allegat hāc partem tenuiſſe
Gandi. in ſuo tractatu maleficiorū. ſub
rub. de homicidio. ꝛ Ludo. ro. in conſil.
ccccſ. incip. Eo ꝓpoſito. Et idē tz Bal.
in ꝯſil. ſuo. lxxij. inci. Preſuppoſito ꝙ in
ciuitate. in. v. volu. vbi remittit ſe ad di,
cta per Specu. in tit. de homicidio. in. d.
ver. Sed pone ꝙ quatuor hoies. ꝛ in cō,
ſi. ſuo. ccccxſ. incip. Quidam rumor ꝛc. in
iij. vol. Idē tenuit Raph. cu. in conſi. ſuo
cxxxiiij. incipi. Uiſis. in. iij. col. ꝛ Bal. in
reptorio ſuo in verbo vulneratus vno
vulnere in primo ver. vbi allegat. d. glo.
in. d. §. ſi plures. quā ibi dicit ſingularez
ꝛ alibi nō reperiri. ꝛ idē dixit ipſe Bal.
in. d. rep. ſuo in verbo homicidiū. in. vſ.
verſ. Et idem etiam firmat do. Alexā. in
ꝯſi. ſuo. cclvij incip. Ponderatis ꝛc. ꝛ in
cōſil. ccccxc. incip. Copioſe. et idem tenet
Spec. in ti. de diſpenſatione. in. §. iuxta.
in pe. col. verſi. Quid ſi aliquis in rixa. ꝛ
ibi Jo. an. remittens ſe ad Specul. in. d.
verſi. Sed pone quatuor homines. ꝛ idē
etiā tenet do. Felin. in. c. ſignificaſti. el. ij.
de homici. in. iij. col. Pro qua opi. facit
gloſſ. in. l. ſ. in ver. ſibi dño. ff. ſi quadru.
paupe. fe. dica. ꝛ gl. in. c. nolite. xſ. q. iij. et
gl. in. c. quieſcamus. xlu. di. Et faciūt etiā
dicta per Albe. de roſa. in. iij. pte ſtatu.
q. lxſ. incipi. Item queritur quinqꝫ. et di,
cta per. d. Joan. de imo. in cle. ſ. extra de
homici. in vlti. colū. et faciunt dicta per
do. Feli. in. c. dilecti filij. in vlt. colum. de
excep. ꝛ per me in cōſi. meo. xxij. inci. Il,
lud in medium. vbi conſului ſuper hoc
dubio ꝓ hac parte de quo etiā late dixi
in. l. a vobis quoqꝫ. in. iij. char. ff. de an,
nu. lega. dū poſui materiam incertitudi,
nis. ꝛ in repe. mea rub. C. de proba. in ea
dez materia incertitudinis. Ex quibus ſa,
tis ꝯſtat ꝙ ꝓpter incertitudinem qꝛ ne,
ſcitur q̄s intulerit vulnus nemo vt dixi
poterit puniri ad mortē nec aliquis eo,
rūe adē rōne nō poterit torqueri ad veri
tatez inueſtigandam qñ aliqua indicia
nō ſunt magis ꝯtra vnū quā cōtra aliū
ne innocēs indebite ꝓ nocente torquea
tur. Sed oīa predicta tñ ſingulariter li,
mita et reſtringe niſi vnus ipſorum qui
fuerit in rixa ſit male conditionis et fa,
me vt qꝛ alias cōmiſit ſimile delictū ſeu
intulit ſimile vulnus qꝛ hoc caſu nō ob,
ſtante incertitudine poterit ad verita,
tem eruendā ille talis torqueri. Ita mul
tū ſingulariter ꝛ mirabiliter dixit Sali.
in. l. fi. in vlt. colū. in ver. Quero an ſuffi,
ciat. in fi. C. de queſtionibus. ꝛ idē vide,
tur velle Guido de ſuzaria i tractatu ſuo
de tormentis. in. iiij. colum. verſicu. Que
* ꝛ qualia indicia. circa fin. [Pro hac do
ctrina facit in ſimili not. verbum catal.
in tractatu ſuo ſindicatu in verſiculo.
cccccxlij. incipi. adde quia ſepe ꝛc. in fi,
ne. ij. colum. illius verſic. vbi dicit quod
fuga facit indicium contra fugientem
quando ipſe fugiens eſt alias male vi,
te et cōditionis alias ſecus.] Tene men,
ti quia eſt verbum aureum et ſingula,
re: ex quo multum honoris et lucri ac,
quirere poteris in contingentia facti ſi
eris aduocat⁹ partis offenſe nec apud
aliquē antiquū vel modernū ſupra di,
cta, ita diffuſe et copioſe inuenies. Item

limita etiā predicta alio mō.ſ.qđ nemo
punit̄ pena mortis in dicto caſu ꝓpter
incertitudinē ꝙ eſt vex qñ ꝯſtat iſtos ri-
xantes ſeu percuſſores nō habuiſſe ani
mū occidendi vt puta qñ talia vulnera
fuerūt facta in rixa ꝛ nō appenſate ꝛ da
ta opa ſecus autē ſi cōſtaret eos tractaſ-
ſe inſultare ꝛ ꝑcutere ꝛ occidēdi aīm ha
buiſſe tūc ex volūtate quā habuiſſent et
poſtea ex facto ſubſecuto oēs ad mortē
cōdemnarent̄. Ita ſingulr̄ dixit gl. bart.
ꝛ Ang.in.l.fin.ff.de ſica.ꝛ ibi ego dixi.et
voluit Gandi.in tractatu ſuo maleficio
rū ſub rubr.de homicidiarijs.in.iij.col.
verſi. Pone qōnē quā ego multoties vi
di.circa med.vbi ſatis plene examinat
hāc.q.ꝛ pro limitatione iſta adducit ali
qua de qb⁹ ibi per eū tene mēti rogo qꝛ
iſta vere nō ſunt vulgaria nec paruipē-
dēda. Et ꝑ prima limitatiōe ſuperi⁹ da-
ta faciūt optime que dixi ſupra in ſingu.
lxxiiij.incipi. Tu habes regulā.vbi plu-
ra not.digna adduxi circa illā regulam
qui ſemel eſt malus ſemper preſumitur
malus ꝛc. Hippolytus.de Marſilijs.J.
U.doctor Bononienſis.

218 ¶ Regulā habem⁹ in iure clariſſimā
ꝛ vulgatā:videlicet qđ in dubijs obſcu-
ris ꝛ ambiguis ſemꝑ debemus inclina-
re in mitiorē ꝛ benigniorem partē.vt in
l.ſemꝑ in obſcuris.ff.de reg.iu.ꝛ in.l.fa-
ctū cuiqꝫ.§.fi.e.ti.ꝛ in regula in penis.de
reg.iur.in.vſ.cū multis ſi.ibi in glo.alle
gatis.ꝛ in.c.eos vero.l.di.ꝛ in.l.merito.
ff.ꝓ ſocio.ꝛ in.l.arrian⁹.ff.de act.ꝛ obli.
de quo latiſſime locutus ſum in repeti.
mea.l.fi.C.de ꝓba.in.vſ.charta.ꝛ in ſe-
quenti ibi vbi ad iſtud ꝓpoſitū adduxi
forſan.lxx.notabiles doctrinas.de quo
etiā per Jaſ.in.l.fructus.in.iij.col.verſi.
Tertio adde.cum ver.ſeqnēti.ff.ſol.ma.
*[Et facit qđ voluit Bal.in.c.duob⁹ in
j.col.ver.qđ ſi iudices.de re iudi.vbi di-
xit ꝙ in teſtibus pari numero diſcordā-
tibus ꝑualet benignior pars ꝛ.d.Felin.
in.c.aduerſario tuo.in.iij.colū.per totū.
de exce.] Sed ſcias tñ qđ iſta regula nō
eſt ſemper vera:ſed fallit in aliquib⁹ ca-
ſibus multū ſingularibus quos perpe-
tuo tene mēti. Nā primo fallit hec regu
la qñ dubitat̄ an vulnerat⁹ ſit mortuus
ex vulnere et ſuper hoc ſunt examinati
plures medici q̄ diuerſimode deponūt
ꝛ ſunt in diuerſis opinionibus.naꝫ hoc
caſu iudicatur contra percuſſorem ꝛ ſic
in duriorē partē. Ita no.dixit Bal.in.c.
j.in prin.in.vj.colū.qb⁹ cau.feu.amitt.ꝛ
do.Feli.referēs Bal.in.c.preſbyterū.in
j.col.in fi.de homicidio.ꝛ dominus Ca-
taldinus in ſuo tractatu ſindi.in verſic.
cclxxxvij.inci. Adde quod quando.pro
quo mihi videtur text.formalis in.c.ſi-
gnificaſti.el ſecundo in.§.fi.de homici.
ꝛ illud dictum Bal.etiam refert ꝛ ſequi-
tur do.Barth.cepo.in cōſil.ſuo.lxij.in-
ci. Magnifice.in vlti.col.licet nemo ad
hoc alleget illum tex.in.d.c.ſignificaſti.
*[Adde tamen quod contrarium tenet
Bald.in conſil.ſuo.cxcv.incip. An vul-
nus.in.j.vol.in duobus locis illius con
ſilij.ꝛ Rapha.cu.conſi.cxxxiij.inci. Ui-
ſis in.ij.colum.ante me.ꝛ Soci.in cōſil.
cxxxviij.inci. Primo aſpectu.in.iij.colū.
ſed cum Bal.tenet Flo.in.l.ſi vulnera-
tus.ff.ad.l.aquil.] Alius eſt caſus videli
cet quando reperitur cōfeſſio rei de cri
mine.et dubium eſt vtrum confeſſionē
illam fecerit metu tormentorum an ſpō-
te.ꝛ ſic ex conſcientia criminis.tunc in
dubio preſumitur potius quod illam fe-
cerit ex conſcientia criminis quam me-
tu tormentorū. Ita notanter dixit Bal.
in.l.vnica.in.vij.colum.C.de confeſ.ꝙ
dicit eſſe multū notabile.de quo tamen
dicto dubito per ea que dixi.ſ.in ſingu-
lari primo. Alius eſt etiaꝫ caſus.videli-
cet ſi querat̄ vtrū ille cui datū eſt cōſiliū
vel mandatum ad maleficiū cōmittēdū
eſſet al's illud facturus:nec ne et in hoc
preſumit̄ cōtra ꝯſulentē ꝛ ſic qđ ille non
fuiſſet al's facturus. Ita ſingulariter di-
xit Dy.in dicta regula in obſcuris.queꝫ
refert ꝛ ſequitur Bal.in.l.ob hec vba.
circa mediuꝫ.ff.de his qui notant̄ infa.
quos refert ꝛ ſequit̄ dñs Alexā.in cōſil.
ſuo.ciij.inci. Uidet̄ ꝛc.in.vij.colū.in pri-
mo volumine.vbi dicit ꝙ hoc idē voluit
Bald.in.l.data opera.in.xvj.colū.C.q̄
accuſa.nō poſſunt. Et voluit domi.Feli.
in.c.ſicut dignum.in.iiij.col.in fine ver-
ſicu. Tertia cōcluſio de homicidio.vbi
alia etiaꝫ allegat pro hoc dicto:pro quo

ſanxiũt optime dicta per dñm Berth. ce
po.in ꝯſi.ſuo.xxxiiij.incip.Si vnꝗ̃ ⁊c.in
xviij.col.verſicu.Decimo ⁊c.Item adde
aliuin caſum videlicet in cõfeſſione que
poteſt ſe habere ad delictũ ⁊ nõ delictũ
q̃ interp̃etatur in deteriorem partem.
tex.eſt notabilis quem ibi ponderat Jo.
* de ana.in c.cum dilecti.de accu.[Con-
trariũ tenet.d.Ant.in.c.ex literis.in vlt.
col.de ſponſa.⁊ Bar.in.l.inter ſtipulan
tem.§.j.ff.de verb.obl.quos refert ⁊ ſeq-
tur Decius in cõſi.clxxxix.incip.letatus
ſum.in.vij.col.in fi.]Itẽ adde aliũ caſuꝫ
quẽ ponit Jo.de ana.in.c.dilectus filiꝰ.
el ſecũdo.in.xij.colum.de ſimo.vbi dicit
ꝙ ſi vniuerſitas vel aliqꝺ collegiũ deli-
quit ⁊ non apparet expreſſe quis fuerit
vel qui fuerint qui derelinquerint:tamẽ
ſtante hoc dubio omnes punientur exẽ-
plum ponit quando poſitum eſt partitũ
ad fabas albas ⁊ nigras ⁊ obtentum eſt
partitũ ad derelinquendũ licet non ſcia
tur vereq̃s dederit fabas albas ad deli-
ctum committendum tñ oẽs debent pu-
niri: et hoc ne delicta remaneant impu-
nita ad qꝺ allegat Bart.hoc tenentẽ in
d.l.aut facta in.§.fi.in.iiij.colũ.ff.de pe-
nis.qꝺ multũ nota ad materiam gl.in.l.
item nulla.§.ſi plures.ff.ad.l.aquil.de
qua dixi.S.in ſingulari ꝓximo licet iudi
cio meo hoc nõ dicat Bar.ſi recte pon-
derentur verba ſua ibi.Itẽ adde etiam
aliuꝫ caſum in quo ſequitur qꝺ durius
eſt qui caſus eſt in notario ſcribente fal
ſum inſtrumentum cui abſcindi debet
vna manus.naꝫ debet abſcindi manus
dextra cum quia dereliquit et non ſini-
ſtra que eſt minus digna ⁊ minus vtilis
ipſi notario.Ita dixit And.de Iſer.in.c.
j.§.ſcriba de prohib.feu.alie.p Fede.in
vſibus feu.quem ibi refert ⁊ ſequit Car.
Alexandrinus circa finẽ qꝺ dicit notan
dum eſſe ad limitationẽ eorum que ha-
bentur in aut.ſed nouo iure.C.de ſeruis
fugiti.Et vidẽ Bal.in.l.data opera:in
vij.col.ver.Unde in caſibus iſtis ⁊c.vbi
dicit quod dubia in deteriorem partem
interpretãda ſunt propter rigorem iudi-
* ciorum conſeruãdum.[Alium caſum vi-
de per Ang.in.l.verum.la.ij.ante fin.in
verſi.vlti.ſub dic.ff.de furtis.]

219 ¶ Obligatio non continẽs cauſam eſt
ineſſicax.Ita dixit glo.in.l.inſtrumenta.
C.de proba.et in.l.generaliter in verbo
cauſa.C.de non nu.pec.⁊ voluit Bart.
in.l.nuda.C.de dona.⁊ Salice.in.l.j.C.
de confeſ.Bar.in.l.j.C.de edẽ.Spe.in
tit.de confeſ.in.§.nunc videndũ.verſic.
Sed que eſt ratio.in.ij.parte.⁊ ibi Joan.
* and.in addi.incip.Rofredus ⁊c.[Uide
Alex.hoc limitantem ⁊ no.loquẽtem in
conſil.clvij.incip.Uiſo themate in vlti.
colum.in.vj.volumine.]Et voluẽt alij ꝙ̃
plures doct.in diuerſis locis quos retu-
li.in.l.j.in.§.preterea.in.viij.char.ff.de
queſtionibus.vbi idẽ probaui eſſe in di-
ſpenſatione pape in donatione quando
incipit a promiſſione in precepto iudi-
cis:in petitione reſtitutionis in integrũ.
In petitione abſolutionis a iuramento
⁊ in ſimilibus.Et teneas perpetuo men
ti vnum de quo etiam ibi feci mentio-
nem videlicet ꝙ iſtud nedum procedit
in cauſa ciuili.ſed etiam in cauſa cri-
minali.in qua ſimiliter non valet con-
feſſio facta ſine cauſa.Ita ſingulariter
voluit Pe.de ancha.in ꝯſi.ſuo.xxiij.in-
cip.Uiſa inquiſitione formata contra
Philippum.in.j.colum.verſi.Item nu-
da confeſſio.vbi inquit quod confeſſio
ſine cauſa in criminalibus non preiu-
dicat confitenti ſicut nec in ciuilibus
quod dictum tanꝙ̃ mirabile et aureis
literis reſcribendum teneas menti per-
petuo:quia poſſet tibi afferre honorem
ſimul ⁊ vtilitatẽ.⁊ de hoc dicto feci men
tionem in.d.l.j.§.preterea.in.d.viij.char.
ff.de queſtionibus.

220 ¶ Fideiuſſor accedens obligationi re
gulariter habet beneficium excuſſionis
aut.preſente.⁊ ibi doct.C.de fideiuſ.⁊ in
aut.de fideiuſſo.in princ.⁊ in aut.hec ſi
debitor.C.de pigno.cũ ſimi.Sed pone
Florentinus vel Senenſis dat fideiuſſo-
rem Bononie:qui Florẽtinus in domi-
cilio ſuo eſt idoneus ⁊ ſoluendo.ſed hic
Bononie vbi iudiciũ agit nihil habet
an hoc caſu abſqꝫ eo ꝙ alia fiat excuſſio
in bonis ſitis Florẽtie poſſit ipſe fideiuſ-
ſor conueniri in quo dicas quod nõ ſed
ad hoc vt ipſe fideiuſſor poſſit conueni-
ri hic neceſſe eſt ꝙ primo fuerit facta ex-

cuſſio in bonis principalis etiā ſitis extra iuriſditionē iudicis vbi iudiciū agitur. Ita ſingulariter dixit Iac. de are. quē refert ꝛ ſequit̄ Bal. ibi. in. l. ff. §. ſed ſi cū ſcio. ff. ſi cert. pet. qđ dictū refert ꝛ ſequit̄ do. Alex. in cōſi. ſuo. cccvij. incip. In cā que vertit̄. in vlti. col. Limita tñ hoc dictum ſm̄ Bal. in. d. §. ſi cū ſcio ꝛ. d. Alexan. in. d. cōſi. eſſe verū ꝛ procedere qñ facilis eſſet exactio ſeu excuſſio bonorum alibi ſitorū al's ſecus qꝛ abſurdū eſſet qđ actor cogeret̄ peregrinare faciendo excuſſionē in diuerſis locis. ꝛ ad hoc plura allegat Bal. ꝛ dominus Alexā. in dictis locis que videas per teipſum.

221 ¶ Reſtitutio in integrū retinet naturā prime cauſe ꝛ ſm̄ illā regulatur adeo ꝙ vt ſcis ſicut in cā criminali nō pōt interuenire ꝓcurator: vt in. l. pe. in. §. ad crimen. ff. de publi. iud. ꝛ in. l. ſeruū quoq̄. §. publice intereſt. ff. de procur. ꝛ in. c. veniens. extra de accu. Ita nec in petendo reſtitutionē in integrū aduerſus ſniam latam in cā capitali poteris interuenire ꝓcurator. Ita no. dixit Bal. in. l. ſ. §. pe. in fi. ff. de poſtulādo. qđ dictum ꝓ not. ꝛ ſingulari refert ꝛ ſequit̄ do. Frā. de are. in. d. c. veniēs. in. xxij. col. de accu. Quod dictū nota in practica qñ clientulus tuus minor vellet petere reſtitutionē in integrum aduerſus ſniam capitalem cōtra eum latā in caſu quo poſſet eā petere vt dixi in. l. j. §. fi. in. fi. ff. de queſtionib9. nā tunc debet eam ipſe petere ꝛ non poteſt eam petere per procuratorē. ad que etiā vide que dixi ſupra in ſingulari. lxxxviij. incip. Stante ſtatuto. in fin. verbis.

222 ¶ Exceptio nō numerate pecunie pōt opponi intra bienniū. l. in cōtractibus. C. de nō nu. pe. etiā ſi in cōtractu ſit appoſitū iuramentū vt in. l. fi. C. eo. de nō nu. pecu. Sꝫ pone qđ renunciatū eſt ꝑ debitorē huic exceptiōi an hoc caſu poterit opponi talis exceptio in quo Bar. in. l. ex cautione. eo. ti. in fi. poſt multa tꝫ ꝙ nō obſtāte tali renūciatiōe poterit opponi talis exceptio. ꝛ monet̄ potiſſime hac ratiōe dicens ꝙ ea facilitate ꝛ fragilitate qua inducitur ipſe debitor ad ꝓmittendū eadē fragilitate inducit̄ ad renunciandum. et alia dicit ibi ad hoc de qb9 ꝑ eū ibi. vbi etiā per Bal. ſatis late. Sꝫ tu in hac materia tene ſemꝑ mēti vnū no. dn̄i Bal. videlꝫ ꝙ ex cōfeſſione ptis in qua cōfitet̄ ſe habuiſſe ꝛ recepiſſe cū renunciatione exceptionis nō nu. pe. orit̄ ꝓſumptio iuris ꝛ de iure cōtra ipſum debitorem qđ vere habuerit ꝛ receperit dictā pecuniā contra quā nō admittit̄ ꝓbatio in cōtrariū niſi per cōfeſſionē partis aduerſe. aut. ſed iā neceſſe. C. de dona. ante nup. Ita multū ſingu. dixit Bal. in cōſi. ſuo. cccclij. incip. Duo rei. in. j. vol. de qua dixi in cōſil. meo. xlviij. inci. In cā ꝛ lite in. ij. char. vbi plura etiā dixi in materia exceptiōis nō nu. pecu. ꝛ vide quendā modernū no. loquētem in hac materia in tractatu clauſularum ſub rub. an exceptioni nō nu. pecu. renunciari poſſit per totum. tene menti quia illa doctrina Bal. alias fecit mihi honorem in contingentia facti.

223 ¶ Nōnulla dedi tibi ſingularia dicta ſ. in materia incertitudinis videlicet in ſingulari. ccvj. inci. Incertitudo. ꝛ in ſingulari. ccxvij. incip. Ter vel quater. licet principaliter abunde. ꝛ latiſſime materiam ipſi9 incertitudinis poſuerim in. l. a vobis quoq̄. ff. de annu. leg. Et melius ꝛ latius in repe. mea rub. C. de ꝓba. ante fi. Nuperrime aūt do tibi vnum aliud non omittendum in ipſa incertitudinis materia videlicet ꝙ licet incertitudo de iure ciuili regulariter vitiet diſpoſitionē tñ de equitate canonica cōpelli pōt promiſſor vt arbitrio boni viri impleat promiſſa incerta. Ita multum ſingulr̄ dixit Archi. in. c. nōnulli. j. q. j. quē refert ꝛ ſequitur. d. Anto. in. d. c. ex parte. extra de cenſi. quē refert ꝛ ſequit̄ do. Alex. in. l. ſ. in. vj. col. ff. ſol. ma. vbi dicit ꝙ non recordat̄ vidiſſe hoc dictum apud legiſtas relatum preter ꝙ a Bald. in. l. ſalariū. ff. man. qui ſolū dicit vide Archi. in. c. nōnulli. j. q. j. ꝛ illud dictū refert ꝛ magnifacit etiam ipſe do. Alexā. in. l. ita ſtipulatus. in. ij. colum. verſicu. Et ſimiliter per hanc legem. ff. de verb. oblig. vbi no. loquitur. (Et in conſil. clxiij. incipien. viſo teſtamento ad finē. in. vij. volu.) De quo dicto videas etiam melius per do. Felt. in. c. ſ. in. iij. col. in fine. verſicu. Pro iſta opinione communi. extra. de pace. vbi plures

plures refert approbantes illud dictum
et aliqua not. ſimilia adducit. Et illud
etiam refert ipſe do. Feli. in. c. ſi cautio.
in. viij. colum. in princ. de fide inſtrum. et
in. c. cum iuramento de homicidio. vbi
etiam dixi tene menti quia profecto eſt
ſingula. verbum ad multa.

224 ¶ Filius nõ tenet ſoluere debita pa-
tris nec ꝯ vt habet in toto ti. C. ne filius
p pře. et C. ad mace. et iſtud eſt naturale
et regulare vt habet in. l. pe. et fi. C. ne vxor
p ma. et in. l. vnica. C. vt nullus ex vic. pro
debi. alie. li. xi. et in. l. hac diffinitione. C.
de omni agro deſert. li. xi. et in. §. quia ve
ro. in aut. vt nulli iudi. et in. l. prouiden-
dum. C. de decurio. lib. x. et in. l. ob es. et
in auten. ibi poſita. C. de act. et obli. Nec
valet ſecundũ aliquos ſtatutum volens
ꝙ vnus teneatur pro debito alterius vt
dixit Bald. in. l. iij. in vlti. col. C. de con-
ſti. pe. de quo etiam per Bal. in rubri. C.
res inter alios acta. et p do. Ja. de may.
inſti. de actio. in. §. actiones aut in ante-
pe. colum. Et per do. Fran. de are. in no.
conſil. ſuo. xxix. incip. Diligenter. in. iiij.
char. Et per Bal. in. l. dotis. C. de iure
do. Et Pet. de anch. in. c. canonum ſta-
tuta. in. vi. char. in verſi. Quero vlterius
ſcriptum eſt. de conſti. et Jo. de imo. in. c.
pe. de conſue. et per. d. Alex. latius in ꝯſi.
ſuo. xliij. incip. Super premiſſo themate
in. xij. col. in. i. volu. vbi alios adducit. et
per do. Feli. late in. c. ius generale. in pe.
et vlti. col. j. diſt. Tene tñ menti. et nunꝙ
exeat mentem tuam ꝙ ſtatutum volens
ꝙ bona filiorum et vxoris et etiaꝫ ꝙ ipſi filij
poſſint capi pro delicto fallẽtie. ſ. qñ pa
ter fallat ſeu cedat foro valet. nam amo-
re coniugis et filiorũ ſepe homines retra
hantur ab illa fallẽtia. Ita ſingu. et pere-
grine dixit Abb. in. c. ex pte in vltimis
verbis extra de cõſue. vbi etiã ſubdit eſ-
ſe in ſilibus caſibus arduis et valde peri-
culoſis. Dicit tamẽ ꝙ tale ſtatutũ eſt ini-
quũ qñ ex neceſſitate inducit qs ad fal-
lendũ ſecus autẽ qñ quis fallit ex ꝓpoſi
to ꝙ eſt ſing. no. qꝛ vterꝙ modus fallen-
di ſepe venit in facto ex quo dicto pote-
ris ex hac doctrina limitare tex. in dicto
§. qꝛ vero. in aut. vt nulli iudi. vt alia iu-
ra ſuperius alleg. vide etiam in materia Joã.

de ana. in. c. ij. in. vij. col. ver. Quid autem
e cõtra extra de delic. puer. [Vide Bar.
et Jaſ. in. l. his ſolis. ff. de condi. indeb. et
Lud. ro. in ſing. ſuo. cxij. incip. pater erat
pauper. et Bal. in. l. fi. C. ad mace.]

225 ¶ In delictis ad fauorẽ rei attenditur
initiũ et non finis. l. qui cũ maior. in prin.
ver. Sed minor. ff. de bo. liber. l. ꝙ ait lex
§. ait. ff. de adul. et ibi Bar. et voluit doct.
in. l. gracchus. C. de adul. et Bald. in. l.
ſi quis non dicam rapere. C. de epiſco. et
cler. in. iij. col. et Alexan. in conſil. ccxcix.
incip. Viſo themate in vlti. col. et Joan.
de ana. in ꝯſi. ſuo. xi. incip. omiſſa diſcuſ-
ſione. in. ij. col. [Et ideo offendens ban-
nitum nõ tenet eo poſtea exẽpto ab ano
qꝛ inſpicit initiũ. ita dixit Bal. in. l. ſi cõ
ſtante. in. §. ſi vxor. rẽ. ff. ſol. ma.] Et ideo
tene menti ꝙ ſtante ſtatuto hic Bono-
nie put ſtat quo cauet ꝙ vnicuiꝙ liceat
aialia aliena que repererit in fundo ſuo
ꝓpria auctoritate occidere in illo. Vnde
ſi qs repererit aliqđ aial in fundo ſuo
et cũ vellet iſtud occidere aial aufugit ex
tra fundũ poterit tũc illud extra fundum
impune occidere. Ita nota. in proprijs
terminis dixit Sali. in dicta. l. gracchus
in pe. col. verſi. ex predictis habes. C. de
adulte. Tene menti qꝛ quotidie iſtud oc
currit inter ruſticos. [Et idem expreſſe
dixit Barto. in. l. ꝙ ait lex. in. §. ꝙ ait. in
fi. ff. de adul. quem refert et ſequitur An-
gel. de are. in li. maleficiorum in verbo
in platea communis in. i. char. in fin. in
verſi. incip. quero quid ſi aliquis exiſtẽs
etc. et vide Pet. de ancha. in repet. c. ca-
nonum ſtatuta. in. lxxxi. col. in verſic. vl-
timo circa iſtam. de conſti.] Et adde hic
Bald. in. d. l. qđ ait. in. §. fi. vbi dicit ꝙ ſi
quis poteſt offendere ex forma ſtatuti
ingredientem poſſeſſionem ſuam. et ali-
quis eam fuit ingreſſus et poſtea aufu-
git. Et dominus eum proſequitur ꝙ po-
terit eum offendere extra poſſeſſionem
ſuã. Et dixit Bal. in. l. cũctos populos.
in repeti. poſt inc. C. de ſum. trini. et fi. ca-
tho. ꝙ lꝫ pro debito ciuili quis non poſ-
ſit capi in domo ſi tamen repertus fue-
rit per officialem extra domum et fuge-
rit in domo ꝙ tũc poterit extrahi de do
mo. Et dixit Cyn. in autẽ. ſi quis ei. C. de

adulte. ꝙ licet quis de eccleſia ꝑ officialem ſecularem extrahi non debeat: tñ ſi deliquit extra eccleſiã ⁊ aufugit in eccleſiam adeo ꝙ officialis eũ extra eccleſiã capere non potuit poterit de eccleſia extrahi: per tex. in. §. ſed neqꝫ homicidium in aut. de manda. princ. que omnia vltimo hic adducta refert et ſequitur domi. Alex. in cõſ. ſuo. xxiiij. incip. Animaduerſis ⁊c. in. x. colum. in. ij. volu. quem vide. Et hic adde not. verba Bald. in. l. pomponius. in. j. colum. ante fi. verſi. nota in ſpici initium. ff. de neg. geſt. Ubi format tres ſimiles queſtiones et decidit ꝙ attendatur initiuꝫ: ⁊ eum refert ⁊ ſequitur Jo. de ana. in. c. fin. in. xiiij. col. circa me. de collu. detegẽ. de quibus omnib⁹ dixi in. c. j. circa princi. extra de homici. ⁊ in c. ij. circa fi. eo. titu. vbi omnino vide. Uideas tamen Jaſo. in. l. plerique. in. ij. colũ. verſi. nono procedit. ff. de in ius voc. vbi tenet contra ſuperius dicta.

226 ¶ Emphiteuta priuati non ſoluẽs canonem per trienniũ cadit a iure ſuo vulgata. l. ij. C. de iure emphit. emphiteuta aũt eccleſie non ſoluens per bienniũ cadit a iure ſuo aut. qui rem. C. de ſa. ſanc. eccle. c. potuit. de loca. §. ſi vero quis in aut. de alie. ⁊ emphi. cum ſi. qꝺ tñ intellige niſi ipſe emphiteuta iurauerit ſoluere ſingulo anno q: tũc ceſſando in ſolutione per annum tantum cadit tũc a iure ſuo: vt ſingu. dixit Bal. in. c. querelã. extra de iureiur. quem refert et ſequitur do. Alex. in conſi. ſuo. lxxxv. incip. Non puto. in. j. vol. vbi etiam aliqua pro hoc dicto allegat quã doctrinaꝫ ſequor licet dñs Jaſ. de may. illam reprobet et male iudicio meo in. l. ij. in. vij. col. ver. Nono quero. C. de iure emphi. fundat eñi opinionẽ ſuã cõtra Bal. ſolũ ex illo videlicet ꝙ iuramẽtũ ſequitur naturam cõtractus ſup quo interponitur. l. fi. C. de nõ nu. pe. Sed de natura cõtractus emphiteutici eſt ꝙ ante bienniũ nõ cadet emphiteuta a iure ſuo nõ ſoluendo ergo licet non iurauerit cadet a iure ſuo nõ ſoluendo in primo anno. Sed illa ratio nõ hꝫ tollere doctrinã Bal. q: nõ eſt ſemꝑ verum hoc iuramentũ ſequat̃ naturam cõtractus ſuper quo interponitur. Immo potius iuramẽtum alterat naturam contractus vt patet in pluribus doctrinis ⁊ iuribus traditis per Modernos in. l. ſi duo patroni. §. marcellus. ff. de iureiuran. ⁊ patet etiam ex dictis per me in repet. mea. l. fin. C. de proba. in. xxxiiij. char. vbi plura notabilia poſui in materia iuramenti. ⁊ dixi etiam ſatis ample in conſil. meo. lij. incip. Preſuppoſita. et latius valde in autenti. quod obtinet. C. de proba. ⁊ illa regula. ſ. quod iuramẽtũ regulatur ſm naturam contractus habet locum in ſubſtantialibus iudicijs ſecus in accidẽtalibus ſeu acceſſorijs ſm Jo. de imo. in. c. j. de iudi. vbi not. loquitur in materia huius iuramenti. Sed teneas menti in hac materia emphiteute vnum perpetua memoria dignũ videlicet ꝙ licet emphiteuta nõ ſoluẽs in primo anno regulariter non cadat a iure ſuo. hoc tamẽ fallit in emphiteuta eccleſie qui fuiſſet citatus ab ipſa eccleſia ad ſoluẽdum canonem. nam facta tali citatione nõ erit neceſſarius curſus biennij. ſed ſufficiet lapſus ſex mẽſium in quo ſi non ſoluerit canonem cadet a iure ſuo nõ expectato alio tempore decurſo. Ita ſingulariter dixit Ang. in. l. hac diffinitione. C. de omni agro deſer. lib. xj. ꝙ eſt ſin. no. ⁊ perpetua memoria dignum qꝺ dictum pro valde no. refert ⁊ ſequit̃ do. Ant. Corſetus in ſua repe. rubr. extra de iureiur. in. xj. priuilegio iuramenti.

227 ¶ Per dationem fideiuſſoris in iudicio ſiſti ⁊ de iudicato ſoluendo ſatiſdãs non dicitur conſentire in iudicẽ adeo ꝙ poſtea nõ poſſit opponere exceptionem declinatoriam ſecũdum Bar. ⁊ alios in l. ſi cum venerit. ff. de iuriſdi. om. iudi. q: in tali fideiuſſiõe ſubintelligitur niſi ex iuſta cauſa iudex recuſaretur ꝙ etiã probatur in aut. offerat̃. C. de lit. cõteſta. vbi. poſt ſatiſdationẽ datur tempus ad deliberandum. ⁊ idem voluit Ange. in. l. ſed ſi ſuſceperit. ff. de iudi. dicẽs ꝙ actus factus ex neceſſitate vt eſt iſte nõ refert cõſenſum in iudicẽ. ad qꝺ allegat Inno. in c. inter monaſterium. de reiud. Et idem tenet Bal. in dicta aut. offerat̃ in. ij. no. ⁊ Bal. in. c. j. in. ſ. colum. extra de iudi. ⁊ in. l. ij. in princ. in. iij. colum. ff. ſi quis in

lius voc.non ierit.et in.l.ij.C.de bo.aut. iudi.poſ.vbi idē dicit in eo q ſatiſdat de parēdo mandatis curie. Teneas tamē menti q̄ p̄dicta nō habent locū in eo q ſatiſdat vt reuocet capturā quā paſſus eſt ex primo decreto iuxta.c.qm̄ frequēter.vt lit.nō conteſt.q2 odio ſue contumacie inductū eſt vt nō poſſit vlterius forū declinare. Ita ſingulariter dixit Ange.in.l.cum qui in poſſeſſionē.ff.de pub.le.cre.p text. in.l.de die.ff.q ſatiſda.cog.et in.l.ſi finita.§.itē videamꝰ.ff.de dā.infec.vbi idez tenet Ang.z Jo.de imo.quā doctrinam refert z ſequit do.Feli.in.c.inter monaſteriū.in.vj.colū.extra de re iudi.de qua dixi in.l.ſi q̄ramus in.iij.char.ff.de teſt. Et in.l.ſi q̄s ne queſtio.in.vj.col.verſic. vnū tn̄ not.ff.de qō. Et pro dicta doctrina Ange.facit optime qō voluit Pet.de anch.in cōſi.ſuo.cxcij.incip. In auxiliuz veritatis.circa mediū.vbi dixit q lz per ſatiſdationē de iudicio ſiſti q̄s nō dicat prorogare iuriſdictionē iudicis et in eum cōſentire.vt p Bar.z doc.in.d.l.ſi cōuenerit.attn̄ hoc fallit niſi q̄s eſſet captꝰ z carceratꝰ:z vt reuocaret capturā et exiret carceres preſtaret fideiuſſorē de iudicio ſiſti et de iudicato ſoluendo:q̄m hoc caſu p talez dilationē fideiuſſoris dicet in ipm iudicē conſenſiſſe:adeo q nō poterit vlterius impugnare eius pſonaz q eſt no.verbū in contrariū tn̄ faciūt not.verba do.Joan.bapt.de cazalupis in tractatu ſuo de debito.fugi.in verſicu. Quindecimo zc.vbi videas.

228 ¶ Agēs in iudicio noīe alieno ſi dubitat de mādato nō admittit ſine cautione de rato.l.non ſolū.§.qui alieno.ff.de procur.l.j.C.de ſatiſdā.in.l.ſi is a quo. in.§.ſi procurator.ff.vt in poſ.lega.et in.l. j.C.de procura. Sed tene menti notabilez limitationem z reſtrictionem ad predicta iura vez q qn̄ dubitatur de mādato admittit talis agens cū cautione de rato. Iſtud eſt verum niſi dn̄s pro quo ille vult agere ſit intra ciuitatem vel in loco ppinquo. Ita faciliter poſſit haberi eiꝰ pſentia z poſſit tollere dubiū circa mandatū.nā hoc caſu nō admittet etiā cum cautione de rato. Ita ſing.dixit Ang.p illū tex.in.l.mutus.in.§.is qui curatorē ff.de procura.q dicit bene notādū et ſemper menti tenēdū eſſe qō dictū p valde notabili ibi ſequit Pau.de caſt.z ſimiliter dicit illud eſſe perpetuo menti tenendum pro quo optime faciūt dicta infra in ſing.cclx.incip. Citatus ſemel.et dicta p Jo.an.in addi.Spec.in titu.de appel. in.§.nūc breuiter.in.ij.col.in addi.inci. Aduerte q2 mandatū zc. Ex q dicto ego inferebā ad vnum q lz coniunctus admittat pro coniuncto ſine mandato.vt l.ſed z hec.ff.de procura.et in.l.exigendi. C.eo.dūmodo caueat de rato.vt eſt tex. in.l.iij.§.ſed ſi forte.ff.iudi.ſol.et volunt doc.in dictis locis dummodo nō appareat de cōtraria volūtate illius coniuncte pſone p qua cōiunctus agit q2 ſi appareat de contraria voluntate non admittit talis cōiuncta pſona etiā cū cautione de rato vt eſt text.ibi doc.oēs in.l. pōponius.in.§.fi.ff.de procu. Tamen ſi non eſt certum de contraria voluntate: ſed dubitat ſi tunc ipſe cōiunctus de cuius volūtate dubitatur eſt in ciuitate vel loco propinquo in quo faciliter pōt haberi eius preſentia et eiꝰ declaratio voluntatis ſue tunc non admittetur talis cōiūctus pro cōiūcto etiam cum cautione de rato.z hec illatio optime mihi videt probari in.d.l.mutus.in.§.is qui curatorem.z etiā ex dicta doctrina Ang.z Pau.de caſt.ibidē q pfecto eſt menti tenendum cum faciliter poſſet in facto contingere.pro quibus omnibus optime faciūt dicta per Barto.in.l.admonendi. in.xiij.colum.verſicu. Uenio ad tertium ibi. Item hoc intelligo verū zc.ff.de iureiurando.[Uide Alex.in conſil.lxxxix.in cap.Stantibus zc.in.iiij.col.in.vj.volu. z Soci.in cōſil.lxvj.incip.Uiſo compromiſſo.in.ij.col.in.iiij.vol.]

229 ¶ Sententia que tranſiuit in rem iudicatam nō retractatur pretextu inſtrumentorum nouiter repertorum vt late habetur in.l.ſub ſpecie.C.de re iudica. et in.l.imperatores.ff.eodem titu.et in cap.inter monaſterium.de re iudicata. in.l.ſub pretextu.C.de tranſactio.et in.l. argentarius.in.§.cum autem.ff.de edendo.cum ſimilibus. Teneas tamen menti quod licet predicta ſint vera:tamen

ſi ille qui vult dictam ſniam infringere habuit iuſtā cauſam ignorādi dicta inſtrumenta poterit petere dictā ſniam retractari p remediū reſtitutionis in integrū cōcedendū ex clauſula gnali ſi qua mihi iuſta cauſa ⁊c. de qua in .l.ſ. in fin. ⁊ in .l. ſed ⁊ ſi p pretorē. §. hec clauſula. ff. q. ex cau. maio. Ita ſing. dixit Cyn. in .l.ij. C. de cōdi. inde. quē refert ⁊ ſequit Joā. an. in addi. Spe. in ti. de execu. ſnie in. §. ſi. ſup verſi. illud aūt querit ⁊c. ⁊ Joā. de imo. in .d. l. impatores. quos oēs refert ⁊ ſequit do. Alexā. in cōſi. ſuo. ccxciij. ſm ordinē meum. incip. In cauſa et lite vertente ⁊c. in .ij. col. Sed tu vltra cū dicas ꝙ idem in effectu tenuit Joā. and. in addi. Spe. in titu. de inſtru. edi. in. §. poſtꝗ. in v. col. in addi. inci. Hec iura loquuntur ⁊c. teneas mēti ad limitationē dictoꝝ iuriū. ſ. l. ſub ſpē. C. de reiudi. cum aliis ſuperius allegatis. Et vere nō ſunt multi dies ꝗbus euenit hic caſus in facto et plura dicta fuerūt ſup eo. Attn̄ a nemine fuit allegata predicta doctrina Cyn. ⁊ aliorum ſequacium.

230 ℭ Antiqua dubitatio eſt apud doctores an papa ſine cauſa poſſit diſpenſare circa ius poſitiuū in quo fuerunt varij. nā Inn. i. c. inter monaſteriū. de reiudi. et Pet. in .c. non eſt de voto. quos ibi refert Abb. tenēt ꝙ ſic pro ꝗbus facit .c. propoſuit de cōceſ. pbē. et glo. in .c.j. in verbo ab oībus de cōſti. hinc eſt ꝙ papa ſine aliqua cauſa pōt abbreuiare oēm dilationē iuris ſm Pet. de ancha. ⁊ Imo. in .c. ex ore. p illū text. de his q̄ ſi. a maio. parte ca. Et Bal. in cōſi. ſuo. cccccxxxiij. incip. Queritur vtrū ⁊c. in .iij. vol. Cōtrariam antē opinionem. ſ. ꝙ nō poſſit ſine cauſa diſpenſare. tenuit Innocē. in .c. diuerſis fallacijs. de cle. coniuga. vbi dicit fortius ꝙ ſuperior diſpenſans ſine cauſa peccat ⁊ idē vr velle in .c. veniens. de filijs pſby. quē refert ⁊ ſequit Paul. de ca. in cōſi. ſuo. cxix. inci. notandum eſt ꝙ ad alteriū. in .j. col. vbi etiam allegat pro hac parte text. in .c. innotuit. de elect. Ex quo ſubdit ipſe Pau. de caſt. in .d. conſi. ꝙ ſuperior dans poteſtatē officiali diſpenſandi in aliquo caſu debet ſubintelligi cā rōnabili ſubſiſtēte et non aliter. ⁊ hanc partē etiā in ipſo papa firmat ſatis late do. Abb. in .d. c. non eſt de voto. vbi eſt gloſſ. ad hoc in iure ſolitaria ſm Barba. in .c. cū ſit romana in .viij. col. de appel. quā q̄ōnem tn̄ ad p̄ſens latius vel diffuſius nō examino: ſ; remitto me ad plene dicta per doc. in .d. c. propoſuit ⁊ ad dicta per Archi. in .c. cōſequens. xl. di. ⁊ p Jo. an. in .c. de multa. in .iij. col. de preben. ⁊ p Abb. in .c. per venerabilem. in princ. qui filij ſint leg. ⁊ p Gem. in .d. c. cōſequens. ⁊ p do. Feli. in .c. ad audientiam. de reſcrip. ⁊ in .c.j. in .iiij. fallentia vbi videas de conſti. ⁊ in .c. poſtulaſti. in xix. col. de reſcrip. tengi ego vnum verbum in .l.ſ. in. §. preterea. in .viij. char. parua. ff. de q̄ōnibus. Attn̄ non omitto vnū ſingulare verbū in hac materia diſpenſationis. videlicet ꝙ licet papa in aliquibus caſibus poſſet diſpenſare ſine cauſa attn̄ ſi quis tanꝗ vice gerēs pape diſpenſat ſine cauſa gerens vices ſibi commiſſas a papa talis eius diſpenſatio nō vz licet ipſe papa hoc potuiſſet facere ꝙ eſt ſingulare notan̄. Ita dixit Innoc. in .c. dudum. el ſcđo. ad fin. ibi item ſi papa extra de elec. ⁊ idē tz ipſe Innoc. in .c. cū ad monaſterium. in .ſ. col. ibi. Item licet cōditioni de ſtatu mona. et in .c. veniēs. in .j. glo. de filijs p̄ſby. quem refert et ſequit lumē ⁊ decus iuris immortale do. Feli in .d. c. poſtulaſti. in .xviij. col. verſi. Quartus caſus ⁊c. de reſcrip. vbi ſubdit ꝙ hoc etiam no. Abb. in .c. etſi clerici. in §. de adulterijs. in .ix. colum. de iudic. et in .c. preterea. in pe. col. de teſti. cog. ⁊ bal. in .l. ſi teſtm̄. poſt princi. C. de teſta. ⁊ Federi. de ſenis in conſilio ſuo. ccciij. inci. Reuerende pater ⁊c. Et iſtud dictum teneas perpetuo menti quia ſm do. Feli. vbi. ſ. ex hoc dicto poteris facere infringere in foro cōtentioſo mille diſpēſatiões quas faciūt legati pape ſup incompatibilibus cum perſonis indignis.

231 ℭ Juſta cauſa multum operat̄ ⁊ eſt magne importantie ſiue loquamur in principibus ſiue in iudicibus ſiue in priuatis vt ſatis luculenter et copioſe oſtēdit dominꝰ Alex. in cōſi. ſuo. cxix. incip. Titulus q̄ōnis. ⁊c. in .v. col. in .ij. vo. ⁊ Barba. in cōſi. ſuo. lxxvj. incip. Viſo puncto.

in . iij. col. in. iij. vol. ꝛ Bal. in aut. generaliter. de epiſ. ꝛ cle. in. ij. col. ꝛ patet etiam ex tex. vnico ſm oẽs. in. l. ſi hoim. ff. mādati. de quo plura dicit do. Felin. in. c. j. in xv. ꝛ. xvj. col. de cōſti. ꝛ Barb. in. c. cum olim. el. j. in. xij. colū. de officio delega. ꝛ in. c. ceterū. in prin. de iura. calū. ꝛ in. c. fi. de cōſue. ꝛ l. c. at ſi clerici. de iudi. ꝛ l. c. cū ſit romana. de appel. in. x. col. ꝛ in. d. cōſi. lxxvj. ꝛ Bal. in. l. ſi pater parcū. C. de ſponſa. in ver. Sed pone pater. De qua iuſta cā aliqd dixi in. l. j. §. preterea. circa med. ff. de qōni. ꝛ. d. in ſingu. cxiiij. incip. vulgatū ꝛc. vbi poſui no. verbū. et vnū aliud poſui. j. in ſingulari. ccxxxiij. incip. Que de nouo ꝛc. ꝛ. cclxj. incip. Exceptio. [Et plura etiam ponit Jaſo. in. l. barbarius numero. 16. p duas col. de of ſi. pto.] Sed vltra oẽs effectus ipſius iuſte cauſe poſitos in dictis locis a doctoribus do tibi vnū aliū effectum forte notabiliorem ceteris. Nam tu ſcis q vltimū ſtatutū non tollit primū habēs clauſulā derogatoriā niſi in ſcdo ſiat expſſa mentio ꝛ reuocatio primi ſtatuti derogatorij: vt voluit Cy. in diſputatione ſua incipien. Prima voluntas ſequentibus derogatoria ꝛc. arg. l. ſi mihi ꝛ tibi. §. in legatis. ff. de le. j. ꝛ in. l. ſi qs. in principio teſtamenti. ff. de lega. iij. ꝛ not. in. l. fi. C. ſi contra ius vel vti. publi. ꝛ volunt Canoni. in. c. nōnulli. de reſcript. ꝛ Barto. in tractatu ad reprimendam in verbo nō obſtante. Attn qñ cōſtat ſecūdū ſtatutū emanaſſe ex aliqua iuſta ꝛ rationabili cauſa monente ſtatuentes quibus viſuz fuit primū ſtatutum fore inutile: tūc per tale ſecūdū ſtatutū cū clauſula generali nō obſtante vr derogatū primo quantūcūq derogatorio eo q cauſa derogationis ſuperueniens habet in ſe vim reuocationis. Jta fuit de mente Bal. in. c. j. de cōſti. lib. vj. quod dictū pro valde no. refert ꝛ approbat. d. Joā. bap. de ſancto ſeuerino in repe. l. oẽs populi. in. xv. char. in ver. quibus etiā adde. ff. de iuſti. ꝛ iur. ꝛ do. Feli. in. c. nonnulli. in. vij. col. verſic. Limita hoc de ſtatuto extra de reſcrip. qd dictū dicit alibi nō vidiſſe p quo allegant. l. ſi cum cornelius. ff. de ſolu. ꝛ. d. l. ſi hoiem. ꝛ text. in aut. hec conſtitutio innouat in rubro ꝛ nigro. pro quo etiā dicit videndum fore dictū Bal. in. l. j. in pe. col. verſ. Jtē valet. C. q bonis cede. poſſ.

232 ¶ Capias vnum pro ruſticis cōtier extante ſtatuto p Jtaliā quibus cauetur q in aliquo caſu villa teneatur ad reſtitutionē ſeu emēdationē dānorum datorū: an hoc caſu quelibet villa teneatur ad talē emendationem. in quo dicas q nō nā tale ſtatutum non habebit locum in villa in qua non ſint quinq homines q ſint patresfamilias. Jta not. dixit Bal. in. c. j. in. ij. col. verſi. Quero quot hoies. extra de elect. vbi idem etiā dicit eſſe in caſtro. qd dictum refert do. Alex. in. l. fi. in pe. col. ante fi. verſi. Jtē p illū tex. C. de teſta. ad quod dicit videnda eſſe notata per Barto. in. l. pto. la ſcda. in princip. ff. vi bo. rap. ꝛ per Ang. poſt Bar. in. l. ſi tut. §. in decurionibus. ff. q cuiuſq vniuer. noie. tene menti: q2 aliās vidi de hoc dubitari in contingentia facti. Et adde in ſimili q fama ville nō ſufficit vbi in villa nō ſunt niſi duo vel tres hoies tm. Jta not. Abb. antiquus in. c. inquiſitionis. de accu. quē refert ꝛ ſequit Bald. in margarita ſua in verbo fama. in. vij. ver. vide etiā Bal. ſuper ſtatutis: ſuper verbo familia vbi videtur tenere contrarium.

233 ¶ Que de nouo emergunt nouo indigent auxilio. l. de etate. §. ex cauſa. ff. de interroga. act. vbi per Bart. ꝛ alios. et habet in. l. plane. ff. vt in poſ. lega. ꝛ in. l. j. in prin. ff. de ven. inſpicie. ꝛ in. c. paſtoralis. de excep. ꝛ in. c. ceterū. de iuramē. calū. cum ſimi. de quo late locutus ſum in. l. j. in. §. fi. in. iiij. char. parua. ff. de qōnibus: vbi plura notabilia dicta adduxi in hac materia. ꝛ dixi etiam aliquid in. l. ſi queramus. ff. de teſta. in. xj. char. parua. pro quo facit no. verbum Bal. in. l. iij. in fi. C. de epiſco. audien. [Ad hanc materiam vide no. verbū Dy. in cōſi. xx. incip. Super qō ne qua queritur vtrum filius ꝛc. vbi dixit q licet ſtatutum vel ius cōmune dicat q in cauſa appellationis vel nullitatis non recipiantur noue probationes q tamen recipientur ſi de nouo emerſerunt. quod dictum pro not. refert ꝛ ſequitur Flo. in. l. quedam mulier. in. iij. col. circa med. ff. fami. hercif.

Sed vltra omnia que in dictis locis di-
xi addo vnum not. ⁊ ſingulare verbũ iu-
dicio meo. videlicet ꝙ ſi ego procurator
tuus ſatiſdedit de iudicio ſiſti ⁊ de iudi
cato ſoluendo pro te quem defendebã
iuxta. l. j. C. de ſatiſdando. ⁊ ea q̃ haben-
tur in. l. non ſolum. in. §. qui alieno. ff. de
procura. ⁊ in. l. j. C. eo. cum ſimilibus. et
poſtea tu efficiaris non ſoluendo vt qr
bona tua iam incepta ſunt poſſideri ꝑ
creditores tuos ꝙ iſta eſt iuſta cauſa re-
cuſandi defenſionem tuam et vlterius
non litigandi pro te / quia ſi ego condẽ-
narer pro te ⁊ ſoluerem nõ poſſem poſt
ea a te recuperare. Ideo non teneor vl-
terius pro te litigare nec cõtra me com-
mittitur ſtipulatio ob rem nõ defenſaz.
Ita ſingu. ⁊ egregie dixit Pau. de ca. in
l. mutus. in. §. qui non cogitur per illum
tex. ff. de ꝓcu. ꝙ eſt multum not. ad ma-
teriã dicte regule que de nouo emergũt
⁊c. ⁊ etiam ad limitationẽ illius regule:
vcʒ que ab initio ſunt volũtatis ex poſt
facto ſunt neceſſitatis de qua in. l. ſicut.
C. de act. ⁊ oblig. cum concor. ibi in glo.
allegatis. ad que vide etiã dicta. ſ. in ſin-
gu. ccxlj. incipiente non debet addi.

234 ¶ Paria delicta mutua compenſatio-
ne tolluntur. l. viro atꝙ vxore. ff. ſol. mat. l.
cũ mulier. la. ſ. eod. ti. c. ſignificaſti. de di
uor. c. pe. de adul. ⁊. c. fi. eo. tit. ⁊. xxxij q.
vj. c. nihil. cũ multis ſi. in gloſſis dicto
rum iuriũ alleg. ⁊ ꝑ Spec. no. loquentez
in ti. de accuſa. in. §. j. in verſi. q̃d ſi te vo
caui latronẽ. [Et circa hãc materiam vi
de Iaſon. in. l. in arenam. in fi. verbis. C.
de inoffi. teſt.] Et ideo tene menti ꝙ licet
mulier cõmittens adulteriũ ꝑdat dotez
⁊ actionẽ ipſi9 vt habet in. d. l. viro atꝙ
vxore. ⁊ in. d. l. cũ mulier. ⁊ in. l. cõſenſu.
C. de repudijs. ⁊ in. c. plerunꝙ. de dona.
inter vir. ⁊ vxo. Attñ ſi mulier commiſit
adulteriũ nõ ꝑdit dotẽ ſuam ſi maritus
ſuus tenebat cõcubinas ⁊ ſimiliter com
mittebat adulteriũ. Ita ſing. dixit Pau.
de caſt. in cõſi. ſuo. cxxviij. incipien. Hec
mulier. non debet excludi a petitione
dotis. Et mouetur per dicta iura et per
dictam regulam ꝙ paria delicta. Et idẽ
tenet aperte gloſ. ſi in. d. c. pe. de adul. li-
cet eam nõ alleget Pau. de caſt. Quod
dictum pro valde not. refert ⁊ ſequitur
do. Aug. ari. l addi. ſuis ad Ang. de are.
in trac. maleſi. in verbo. Che hai adulte
rata la mia dõna. in. iij. char. in pe. ad-
di. ante fi. de qua doctrina feci mẽtionẽ
in. l. patre vel marito. in. ij. charta. ff. de
queſtio. [Et idem tenet Spec. in titu. de
cri. in modũ excep. oppoſitis. in. §. in pri
mis. verſicu. excipitur.] Pro qua faciunt
etiam dicta per Abb. in. c. conſtitutus.
de cõuer. cõiug. ⁊ Raph. cu. quẽ omni-
no vide in cõſi. ſuo. clxxix. inci. domina
Andriola circa fi. vbi etiam dicit ꝙ mu-
lieri cõpetit actio de dote etiam conſtã-
te matrimonio marito retinente concu
binas ad quod allegat plura de quib9
ibi per eum. quod multum nota ad fauo
rem mulierum: ⁊ ad ampliationẽ dicte
regule ꝙ paria delicta ⁊c. ⁊ etiam ad li-
mitationem glo. ſingu. in. c. plerunꝙ. de
dona. inter virum ⁊ vxorem. que voluit
ꝙ ſicut mulier committens adulterium
perdit dotem. Item perdat bona para-
fernalia quã glo. dixit ſingularem Aud.
ro. in ſing. ſuo. cccxij. incip. propter adul
terium ⁊c. Tene menti quia raro proba
tur adulteriũ cõmiſſum eſſe per mulie-
rem quin poſſit probari ſimiliter adul-
terium eſſe commiſſum per maritũ / qr
rariſſimi ſunt q̃ ſiciunt contenti ꝓpria vxore
vt cõiter dignoſcitur. Et adde predictis
ꝙ ſicut viuente marito ꝓpter adulteriũ
vxor perdit dotem ſilr mortuo marito ſi
vidua committit ſtuprum perdit dotem
ſeu actionẽ ad repetẽdũ dotẽ. Ita ſing.
dixit Pau. de ca. in conſi. ſuo. cxxj. inci.
reuocatur in dubiũ. alle. bonũ tex. cũ gloſ.
in. l. pe. ⁊ ibi Bartho. ff. de adul. vbi no.
Bart. ꝙ q̃ offendit ex adulterio cõſtãte
matrimonio ille offenditur ex ſtupro vi
duitate durante. Quod dictũ exclamat
do. Iaſ. in. l. ſi. in. ij. col. ver. adde ꝙ illud
ff. ſol. mat. vbi adducit Pau. de caſt. hoc
idẽ tenentẽ in alijs locis: ⁊ vide do. Feli.
in. c. paſtoralis. de iudi. Et quando mu-
lier q̃ cõmiſit adulterium eſt mortua an
poſſit hec heredibus ſuis repetentibus
dotem opponi vide Io. de ana. in capi.
intelleximus in. viij. col. de adul.

235 ¶ Procuratores aduocatos ⁊ alios
morantes in palatijs rogo vt aduer-

tant ad vnũ ꝑ qđ poterũt facere corruere mille ꝓceſſus ⁊ ſnias. Nam tu ſcis ꝙ citatio eſt magni effectus vt dixi ſupra in ꝗ̃ pluribus ſingularibus maxime in ſing.lxxv.incip.citatio. Sed tene menti ꝙ ad validitatem actus ꝓceſſus vel ſnie non ſolum requiritur ꝙ fiat ipſa citatio ſed etiam requirit ꝙ iudex cõmittens citationem exprimat perſonã vel nomen nuncij per quem vult ꝙ fiat talis citatio alias ſi gñaliter cõmitteret partez citari ⁊ nõ exprimeret ꝑ quẽ nunciũ non valeret citatio. Ita ſingu. dicit do. Fran. de are.in cõſi.xxxiij.incip.cõſultatio pmiſſa.in.iiij.col.ꝟ.nec põt dici.circa me.illius ꝟſi.ad qđ alle. Bal.in.l.petẽs.C.de pac. Sed tu dicas ꝙ hoc aptius voluit Bal.quem ipſe nõ vidit in.l.eius qui in ꝓuincia.in.iiij.colũ.in ꝟſi.ꝑterea ibi ⁊ in nuncio vr̃ clarius ⁊c.ff.ſi cer.pe. [Uide Bal.oĩno in.l.fi.circa mediũ ꝟſi.vnde datur ꝙ credat ⁊c.C.de exhiben.reis.⁊ Bal in.c.venerabilis.in.ij.col.poſt mediũ de dolo ⁊ contu.] Tene mẽti quia ex hoc dicto poteris cõſequi decus ⁊ commodũ maxime qꝛ iſtud dictũ paucis eſt notũ ⁊ cõiter iudices cõmittunt citationez partis gñaliter dicẽdo notario cauſe facias partẽ citari ad talem actũ pro tali die ⁊ hora nec aliter exprimũt perſonam vel nomen nũcij. ideo teneas ꝑpetuo menti. Et iſtud dictũ poteris addere ad materiam incertitudinis quam ſatis late poſui in.l.a vobis quoq3.ff.de annu.leg.⁊ latius in repe.mea rubri.C. de proba.in materia incertitudinis. Et circa hanc materiam nũcij.vide Ang. de are.not.loquentẽ in.§.quadruplici. in.vi.col.inſti.de actio.

236 ¶ Dicto tanꝗ̃ eſt nota improprietatis.l.ſi pecuniam.ff.ſi cer.pe.l.iubemus. in.§.ſane.el.primo.C.de ſacroſanc.eccl. voluit Bar.in.l.i.in fi.prin.ff.de offi.ei9 cui man.eſt iuriſ.⁊ Bald.in.l.apud antiquos.C.de fur.licet aliqñ ſit expreſſiua veritatis.c.ſolite.⁊ ibi gloſ.de maiori.⁊ obe.c.i.⁊ ibi not.Archi.de homici. lib.vi.l.i ⁊ ibi no. Bal.in prin.ff.de here.inſti.de qua dictione vide etiam tex. cum gloſ.in.c.cum pro cauſa.de ſen.excõ.⁊ in.c.ex parte.de ſpõ.⁊ ꝑ Bar.in.l. ſi is qui pro emptore.in.xxiij.colũ.ff.de vſucapio.⁊ in.l.ſi maritus.la.ij.§.i.ff.de adul.⁊ do.An.in.c.nuper.in fi.extra de biga.⁊ per do.Feli in.d.c.ſolite.⁊ per.d. Alex.in cõſi.ſuo.xv.incip.viſo proceſſu. in.ix.colũ.in.i.vol. [Idem dicas in verbo perinde ſm Fulgo.in.l.licet in predijs.ff.in qb9 cauſis pig.taci.cõtrahi.] Et ideo teneas mẽti vnũ nõta.verbum vez ꝙ ſi ſtatutuz dicit ꝙ aliqs puniatur tanꝗ̃ falſarius ꝙ nõ debebit puniri pena.l.cornelie.de fal.ſed alia pena arbitraria iudici. Ita ſing.dixit Bald.in.c. nõnulli.in.§.ſunt ⁊ alij.de reſcrip.ꝙ dicit eſſe menti tenendum: quod dictuz refert ⁊ ſequitur ibi do. Feli.in.ix.colũ.in in princip.⁊ in.d.c.ſolite.in ij.colum.de maio.⁊ obe.

237 ¶ Expenſe cõuentionales valde differunt ab expenſis iudicialibus. Nam hñs iuſtã cauſam litigãdi excuſat ab expẽſis iudicij ſi ſuccũbit vt hr̃ in.l.ꝓperandũ.in.§.ſin aũt.C.de iudi.⁊ in l.q ſolidũ.§.etiã.ff.de leg.ij.⁊ in.l.cum quem temere.de iudi.⁊ in.c.fine litibus.de dolo.⁊ cõtu.cum ſimi. Attñ licz habeat iuſtã cauſam litigandi non excuſabit a penis cõuẽtionalib9: vt qñ inter ipſas ptes cõuẽtum eſt ꝙ ſuccumbẽs in cauſa teneret ſoluere expenſas ipſi victori. Nam hoc caſu non habito reſpectu an victus habuerit iuſtã cauſam litigãdi: necne ꝯdẽnabit in expẽſis. Ita dixit gl.ſing.in aut. de iudicib9.i.§.opz.quã gl.ad hoc ſumme põderat Ang.i.l.ꝓperãdũ.§.ſin aũt alterutra.C.de iudi.⁊ ibi Bal.⁊ Bar.⁊ Bal.in.l.ſi mulier.in.§.ſi rẽ.ff.de leg.ij. ⁊ Bal.i aut.gñaliter.i.iij.col.C.de epiſ. ⁊ cle.⁊ Bal.in.l.cos.in.§.cautione.in.i. col.C.de app.de qua gloſ.⁊ materia latius valde loquutus ſum in.l.patre vel marito.i.iij char.parua.ff.de cõni.vbi oĩno videas. Sz vltra ibi dicta. Teneas etiam menti ꝙ ſi iudex in ſnia abſoluit partes ab expenſis intelligitur ſoluz ab expenſis iudicij nõ ab expenſis conuẽtionalibus: quia non obſtante tali abſolutoria pars ipſa obtinens poterit petere expenſas conuentionales. Ita ſing.dixit Ange.de are.inſti.de pe.teme. litigan.in.§.hec autem oĩa.in fin.prime

col. q dicit not. eſſe iubēs q hoc nunq̄ exeat mentem legentis.

238 ¶ Differūt habitantes in prīncia ab habitātibus in ꝯfinib9 ipſius prīncie. Et ideo ſi ſit mentio de habitātibus in certa regione vel prouincia non cōprehenduntur habitantes in confinibus. Ita ſing. dixit Domi. de ſancto gemi. in c. j. in. §. co. de tempo. ord. lib. vj. colligēs hoc ex dicto Jo. and. ibi per quod ſequitur ſecundum eum q in materia ſtricta emanante ſuper prouincia tuſcie lombardie romandiole 7 marchie triuiſane non includit bononia q2 eſt ſita in cōfinio iſtarū quatuor prīuciarum vt dicit patere in priuilegio ſtudij qđ dictum dicit eſſe no. do. Feli. referens eum in. c. rodulphus. in. xiij. col. ver. ceterum. de reſcrip. vbi dicit q pro hoc dicto facit qđ voluit Bal. in. l. oēs populi. in. xiij. col. ꝟ. itē ſi ſtatutū dicat. ff. de iuſti. 7 iure. qđ dictū Bal. refert 7 ſequit̄ Pe. de ancha. in c. canonū ſtatutū. in quarto mēbro 7 alia gat alia de quibus ibi p eum. Et vide etiā bonum dictū Ang. in. l. j. §. occiſorum. ff. ad ſylle. vbi loquitur de maleficio commiſſo in cōfinibus.

239 ¶ Cōtumax ſeu moroſus nō pt allegare pendētiā litis ſm bar. in. l. vbi ceptū ff. de iudi. 7 in. l. Quis. ff. de dā. infec. 7 in l. ſepulchri. ff. de ſepul. viol. Et ideo teneas menti q ſi remiſſus ad curiam epiſcopalem ſup aliquo incidenti eſt ibi in mora q tunc iudex prime cāe pōt ad vlteriora pcedere q2 moroſus vel contumax non pōt allegare pendentiā litis in alio loco. Ita ſing. dixit Bal. quem ibi refert 7 ſequit̄ do. Alexā. in. l. de die. §. tutor. poſt med. ff. qui ſatiſ. cog. vbi dicit q caue q iudex ſecularis qñ remittit partes ad curiā epiſcopalem pro aliquo articulo vt pfigat terminū īra quē debeat ſe pſentare coram epo q facere pōt iudex ſecularis vt pbatur in. l. preſes cū ibi no. 7 hoc voluit ibi Bar. per illum tex. C. de appel. de quo etiam latius per do. Alex. in. d. §. tutor. vbi videas q2 iſtud eſt nota dignū in practica ſm eum ibi quem refert 7 ſequitur do. Feli. in. c. cum ſit romana. in. ij. col. de appel.

240 ¶ Regula legis p hāc. C. de tēpo. appel. vcȝ nō probatum pbabo: 7 nō deductū deducā in cauſa appellationis habet locū vt probetur ſeu deducatur aliqđ in cauſa appellatiōis de nouo circa prius petita in cauſa principali. non aūt vt aliquid de nouo petatur 7 ſuper eo aliquid probetur vel deducatur q non ſit petitum vel deductū in cauſa principali quia hoc nō pertinet ad iudicem appellationis vt in. l. eos. C. de app. 7. ꝟ. q. vlt. in fi. Ita ſingu. dixit Abb. in. c. ſignificauerunt. de excep. quē refert 7 ſequit̄ ibi do. Feli. in. iij. col. vbi ipſe de hoc dicto facit feſtum 7 dicit q propter hoc datur ſingularis declaratio ad. d. l. p hāc. 7 ad c. cū Joānes. de fide inſtru. tenemēti in practica q2 pauci aduertunt ad hoc. [Uide Jaſo. in repe. l. admonēdi. in. xxv. colū. Et hic adde omnino ſingu. dictum Inno. in ſimili q ego plene retuli in. l. j. §. ſi. in. xiij. col. ver. Et inquantum. ff. de queſtio.. Uide l ſin. clv. incip. doctrina.]

241 ¶ Nō dȝ addi afflictio afflicto. c. cū pcuſſio. vij. q. j. l. rā demētis. C. de epiſ. au. di. l. diu9. ff. de offi. pſi. cū ſi. in gl. ibi alle. Et ideo teneas mēti q ſi quis fuerit ſpoliatus bonis ſuis propter guerram q non debet poſſe poſtea inſolidum conueniri a creditoribus ſuis. ita ſing. dixit Jo. fab. inſti. de act. in. §. cū quoq quod dictū ſm eū eſt piū 7 equum 7 eum ſequitur Jo. de platea. ibi. d. Jaſ. dicens hanc eſſe mirabilē deciſionē 7 notandā: quaȝ tñ relinquit cogitanda. p quo facit dictū Bal. in. c. j. in fi. 7 ibis in tit. an agna. vel fili. [Uide omnino Bal. in ſimili. in. l. ij. C. de vectiga. [Et iſtud poteris addere his q̄ dixi ſupra in ſingula. ccxxxiij. inci. que de nouo.

242 ¶ Tex. habes valde not. i. l. fi. ff. de rei ven. dicentē q ſi qs in veritate poſſidet aliquā rē 7 cōtra eū agat̄ rei vendicatio ne ad illam rem ſi ipſe negat illam poſſidere: 7 cōuincat̄ de mendacio q2 actor pbet ipſaȝ poſſidere tūc dȝ talis poſſeſſio incōtinenti ab eo auferri 7 in actorem transferri etiā nihil de ſuo iure probāte de quo tex. late loquitur do. Abb. in. c. pe. in. vj. col. de iura. calum. 7 Ang. de are. in. §. oim. inſti. de actio. vbi dicit idem eſſe ſi actum eſſet contra aliquem

qui diceret ſe tenere p titio nominãdo titiũ in iudicio vt haberet bñficiũ.l.iij. C.vbi in rem actio cum ille titius nõ eſſet dñs nec p eo poſſideret:ſed poſſidebat p ſe tunc ſi cõuincatur de mendacio dʒ puari poſſeſſiõe ⁊ illa eſt in aduerſariũ trãſferẽda:⁊ ita dicit tenere. Spec.in tit.de pmo ⁊ ſcdo decre.in.§.reſtat.ver.q̃d ſi nominãs.⁊ Bal.in.d.l.ſi.ff.de rei ven.ad qd etiã vide Bal.idem tenentẽ poſt Bar.in.d.l.iij.C.vbi in rez actio.in.v.col.in.xj.q.⁊ Bal.in.l.vnica. C.de his qui pot.noie.⁊ in rub.extra de eo qui mit.in poſ.rei ſeruan.cã circa ſi. ⁊ Inno.in.c.qm frequenter.in.§.q̄ ſi ſuper.extra vt lite non cõte.⁊ ibi.d.Anto. in.ij.col.de quo etiam text.in.d.l.ſi.ff.de rei ven.videas.Abb.in cõſi.xvj.incipi. in qõne ottonelli.⁊ videas Lud.ro.late loquentẽ in cõſi ſuo.lxx.incip.vias themate in ij.⁊.iij.col.⁊ Ang.ibi.vbi p illuz tex.dixit in.ſ.col.q̄ ſi emphiteuta negat rez eſſe emphiteoticã ⁊ cõuincat̃ de mẽdacio q̄ priuat̃ iure ſuo emphiteutico. ⁊ alle.Inno.idẽ tenere.in.c.ceterum.in ſi.de iudi.lʒ cõtrariũ videat̃ tenere bal. in.c.vaſallus el.j.ſi de feu.fue.contro.inter dñm ⁊ agna.in.ij.col.verſi.extra q̃ro vtrũ iſta pena.Et idem dr̃ eſſe in vaſallo negãte feudũ q̄ ſi cõuincat̃ de mendacio puat̃ iure feudi.tex.eſt nota.in.d.c. vaſallus.el.j.Idẽ etiã dicas eſſe in creditore negãte rẽ ſibi eſſe pignoratã.q̄ per talem negationem videt̃ repudiare ius pignoris ſm Ang.in.l.titius.in.§.titius ſcio.ff.quib9 mo.pig.vel hypo.ſol.⁊ vide q̃ dixi in aut.itẽ poſſeſſor.C.q̃ potio. * in pigno.hab.[Et de pluribus aliis negãtibus quib9 pbat̃ contrariũ vide Iaſo.in.l.ſ.in pe.⁊ vlti.col.C.de tranſact.] Sed teneas tñ mẽtẽ q̄.d.l.ſi.ff.de rei vẽ. pcedit ⁊ locũ hʒ qñ reus ſpecialiter negat ſe poſſidere.ſed ſecus eſt ſi rñdens libello diceret nego narrata put narrãtur eſſe vera q̄ tũc per talẽ negationem nõ diceret̃ negare ſe poſſidere eo q̄ per talẽ negationem videt̃ negare illd qd eſt ſubſtãtiã libelli nõ aũt eius circunſtantias.Iſtud fuit no.dictũ Bar.in.l.ſi dubitet̃.in.§.ita demũ.ff.de ſideiuſſo.quod dictũ refert ⁊ approbat do.Iaſon in.§. clm.in.xx.col.in ſi.inſti.de act.dicẽs hoc dictũ eſſe ppetuo notãdũ q̄ vtiliſſimuʒ in practica vt cõuentus nunq̃ neget ſe poſſidere ne incidat in penã.d.l.fin.ſed ſimpliciter neget narrata in libello put narrant̃ eſſe vera ⁊ refert Io.de imo.in d.l.ſi dubitet̃.in.§.ita demũ diceret alẽ fuiſſe bene lucratũ.ſed hoc dicto.quod dictũ etiã ſequit̃ ipſe Ioã.de imo.in.d.l. ſi de hoc ita.ff.de re iudi.de quo latius p do.Iaſo.in.d.§.olm.in.xix.⁊.xx.colũ.de quo tñ dicto vide do.Feli.in.c.ſ.in.iiij. * col.de lit.cõte.in ver.ad.iij.q.[Et illud dictũ Bar.etiã refert ⁊ approbat Alex. in cõſi.xcl.incip.in cauſa ⁊c.in pe.colũ. in.vſ.vol.]Et vide etiã Bald.in.l.error. in.v.col.v̄ſi.ij.caſu.C.de iur.⁊ fac.igno. ibi videtur aliqualiter diſcrepare a ſupradicta doctrina.

143 ¶ Satis notum eſt in iure q̄ licitũ eſt creditori capere debitorẽ ſuum fugientem etiã ppria auctoritate vulgata.l.ex ptor.§.ſi debitorẽ.⁊ ibi gloſ.⁊ doc.ff.q̃ in frau.cre.⁊ habet̃ p ſcribẽtes.in.l.j.C.qñ lic.ſe ſine iudic.vin.⁊ in aut.⁊ omnino. C.ne vxor.pro mari.cuʒ ſimi.Sed poteſt queri vtrũ hoc liceat facere procuratori ipſius creditoris ſicut licet ipſi creditori.⁊ certe videret̃ dicẽdũ q̄ non q̄ illud qd alicui pſone ſpãliter cõcedit̃ ad aliũ non poterit trãſmitti ſm Bal.in.l.j.in antepe.col.v̄ſi.ſed quid dicem9 ſtatutũ pmittit.C.vñ vi.⁊ in.l.vt vin.in.iij.colũ. ff.de inſti.⁊ iure.ad qd alle.l.cum patronus.ff.de leg.ij.de quo etiã per Bar.in l.non ſolũ.ff.de iniur.⁊ p Bald.in.c.ad nr̃am.de pba.⁊ i c.ſ.§.ſi q̃s vero.de pace iur.ſir.⁊ in.l.per diuerſas.C.mã.Contrariũ tñ dicas eſſe veri9:videlicet q̄ ſicut lʒ ipſi creditori capere debitorẽ ſuuʒ fugiẽtẽ ita hoc licebit eius procuratori. ita dixit glo.vnica.⁊ ſing.in iure iuncta. tex.in.l.ſ.C.vbi q̃s decu.vel coar.in glo. parua.in verbo ab his.⁊ ibi vide Ange. quã gl.refert ⁊ ſequit̃ ⁊ de ea facit feſtuʒ do Iaſo.inſti.de actio.in princip.in.xv. * col.ver.aduerte etiã.[Uide oino Alexã. in conſi.cxxiij.inci.circa executionẽ.in ſ.colum.in.vj.vol.]Et licet aliquis poſſet impugnare illam gloſ.propter dicta Bald.⁊ aliorum in locis ſuperius alle

gatis ⁊ etiam quia illa glo. nihil allegat que nõ eſt tenẽda ſm Bald. in. l. res publica. C. ex quib. cau. maio. Sed tn̄ ſubſtinẽdo illã gl. dicas ꝙ ꝑ illa gloſ. eſt text. not. in. l. refectionis gr̃a. in ṽbo ego ſabri ꝙ mei ff. cõia predio. ⁊ ibi Paul. de caſt. cũ ſumme notat. ꝑ quo vide q̃ dixi ſupra in ſingu. clxxv. inci. conceſſo vno. Et ad limitationẽ ⁊ reſtrictionẽ. d. l. ait p̃tor. §. ſi debitorẽ. vide Bal. in. d. aut. et omnino. in pe. col. C. ne vxor ꝑ marito. quẽ refert ⁊ ſequitur do. Angu. de arimi. in addi. ad Ange. de arc. ſuper maleficiis. in verbo fama publica in. viij. chart. in addi. incip. tu autem. in hac materia teneas ⁊ videque dixi in ſingu. xliij. incipien. debitor fugitiuus.

244 ¶ Tu ſcis illud ꝙ fere oibus notũ eſt videlicet ꝙ ꝓpter enormitatem delicti licitũ eſt iura ſtatuta ⁊ conſuetudinẽ trãſgredi ſm Inno. in. c. j. de conſti. vbi per oẽs: ⁊ voluit Bal. in. l. quid ergo. in. §. pena grauior. ff. de his qui nota. infa. in iiij. col. ⁊ Bal. in. c. j. in. xj colũ. q̃ feu. da re poſ. Bal. in. l. ⁊ ſi ſeuerior. in. ij col. C. ex quibus cau. infa. irrog. Bal. in. l. j. in prin. v. col. C. qui accuſ. poſ. Bald. in. l. obſeruare. in. §. ꝓficiſci. in. xj. colũ. ff. de offi. ꝓcon. Bal. in. l. j. C. de preci. impera. offe. Bal. in. c. j. §. iniuria. in p̃nc. de pace iuramẽ. fir. Bald. in aut. ſed nouo iure. C. de ſer. fugi. in. j. col. Bal. in. c. iurantiũ. in fi. de re iudi. ⁊ volunt alij doctores in pluribus aliis locis quos ſatis accurate reduxi in repeti. mea. l. fi. C. de ꝓbatio. in. lxxiij. ⁊. lxxiiij. char. vbi plura notabilia adduxi in materia. Sed iſtud dictũ nõ intelligas ita abſolute procedere: ſed reſtringe cum multum ſingulariter: vcʒ ꝙ ꝓpter enormitatem delicti licitum eſt iura ſtatuta ⁊ conſuetudines traſgredi: hoc eſt verũ in maioribus magiſtratibus tantum quibus hoc licet. ſed ſecus eſt in minoribus magiſtratibus vt in poteſtatibus terrarũ q: ipſi non poſſunt leges vel ſtatuta trãſgredi etiã propter enormitatẽ delicti q: debẽt ſeruare ſtatuta ad vnguem. Iſtud fuit ſingulare dictum Bal. in aut. hodie per illũ tex. C. de iudi. qd̓ dictum refert ⁊ ſequit̃ do. Iaſ. inſti. de act. in. §. ex maleſi. in. ij. col. vbi pro hoc dicto allegat Lud. ro. in. l. ſi vero. in. §. de viro. in. xlvj. fallen. ff. ſolu. mat. vbi ſing. dixit ſm cũ ꝙ ꝓpter enormitatem delicti nõ lʒ magiſtratui leges trãſgredi ſed ꝙ imo tũc dʒ conſuli ſuperior. ꝑ quo allegat tex. quẽ dicit vnicum ⁊ ſingula. in iure in. l. diuus. la. ij. ff. de fal. ⁊ dicit do. Iaſ. vbi ſupra qd iſtud dictũ Lud. ro. alibi nõ reperit ſcriptum lʒ ſibi videat ꝙ ille text. nõ ꝓbet illud. Sʒ parcat mihi excellentia do. Iaſo. q: imo ille tex. hoc dicit aperte. Et vltra cum dico ꝙ illd̓ qd̓ dixit Bal. in. d. aut. hodie dixit etiã idẽ Bal. in aut. ſed nouo iure circa. ij. colũ. C. de ſer. fugi. vbi videas. * [Uide que dixi. ſ. in ſingula. cccxvij. incipien arbitrium.]

245 ¶ Qñ dubitat̃ de mãdato tũc non admittit̃ ꝓcurator ſine cautione de rato. l. j. C. de ꝓcura. l. nõ ſolum. §. qui alie no. ff. eo. hẽ plene per doct. in. l. vnica. C. de ſatiſdan. ⁊ lʒ regula iſta ſit vera: attamẽ teneas mente ꝙ iſta regula ⁊ iura predicta ⁊ ſimilia ſunt limitãda niſi agatur de magno preiudicio ⁊ ꝓpter quam cautionem nõ eſſet ſufficienter ꝓuiſum q: in tali caſu ſi dubitatur de mãdato procuratoris vt ſupra cõſtituti. tũc nõ admittet̃ cũ cautione de rato. iſta fuit ſingularis doctri. Pau. de ca. per illũ tex. in. l. q̃ ita. in. §. etiã abſentis. ff. ad trebellia. ꝙ etiã ſentit ibi Ang. quã doctrinam non memini me alibi legiſſe per quã poteris reſtringere: ⁊ limitare. l. exigendi. C. de procu. ⁊ in. l. ſʒ ⁊ hec. ff. eo. Et vide q̃ dixi ſupra i ſin. cix. inci. infamis infamia facti.

246 ¶ Remiſſio iniuriaꝝ facta in foro cõſcientie lʒ nõ operet̃ in foro contentioſo vt habet̃ per Bal. in. c. p̃mo. §. iniuria. de pace iuramen. firman. ⁊ per Bal. in l. nõ ſolũ. in. §. j. ff. de iniurijs. in ſuis additio. ⁊ voluit Lud. Ro. in. l. ij. ff. ad ſylleia. ⁊ per. Bar. in. d. l. non ſolũ. ⁊ in. l. ſi tibi. §. primo. ff. de pac. Tamen iſtud fallit ſi dixiſſet ipſo iniuram paſſus ſe facere plenam remiſſionẽ iniurie. Ita dixit Bald. ⁊ Lu. ro. in dictis locis quos refert ⁊ ſequitur do. Feli. i. c. inter quatuor ante fi. de maiori. ⁊ obe. vbi dicit ꝙ hoc etiã tenet Alexan. in. d. l. ſi tibi. ⁊ allegat etiã Spec. in ti. de legato. in. §. j. ṽ. quid

ſit degradatus. vbi dicit q̄ licet reſtō degra
dati et priuati bñficio nō trahat ad ipm
bñficiū: tñ hoc fallit niſi ſit plene reſtitu
tus q̄ etiam voluit Jo. and. et Dñi. in c.
Quis. de reſcrip. in vi. Pro q̄bus etiam
faciūt ſz cū ibi pauloante dicta p̄ Bar
ba. in rep. c. teſtimoniū. in pe. char. in v̄.
illuſtris do. Marchio. ferrarēſis etc. de
teſti. et in. c. cā te. in. xij. col. de reſcrip. i v̄.
ego ꝯſului. vbi dicit ſe obtinuiſſe ferra
rie q̄ licet iſta v̄ba facimus tibi grām: in
portent ſimplicē indulgētiā et remiſſio
nē pene nō aūt reſtitutionē bon. et v̄ ſi
naliter cōcludit Sali. cōtra Bar. i. l. fi.
ad fi. C. de ſen. paſ. hoc tñ fallit vbi prin
ceps diceret facimus tibi plenā gratiā:
q: tūc etiā recuperabit bona nō aliena
ta p̄ fiſcū. ad qd̄ inducit v̄ba Bal. in ti. de
pa. cōſtā. in v̄bo in plenitudine grē nře
Et alia adducit. d. Feli. ad hoc ꝓpoſitū
in. d. c. inter q̄tuor. q̄ p̄ tē videre poteris.

247 ¶ Principale ꝓpoſitum vt ſcias ſemp
attendi dz vulgata. l. ſi q̄s nec cauſam. ff. ſi
cer. pet. l. ſz et ſi quecūq3. in fi. ff. ad. l. aq̄l.
l. qui iniurie. in prin. ff. de fur. cum ſi. pro
q̄ regula plures ſingulares doctrinas
adducerē quas alias cumulam pro am
pliatione ipſius regule que p̄ſentialiter
omitto. Sed ſolum do tibi ſingulare v̄
bum in hac materia: vcz q̄ ſi ſtatutum
punit leuātes rumorē et vnus inimicum
ſuū p̄cuſſit ex quo incidēter ſequut⁹ fuit
rumor q̄ hoc caſu talis nō dz puniri pe
na ſtatuti q: ille principaliter nō inten
debat offendere rem publicam nec leua
re rumorē. Ita ſingl'r cōſuluit Bal. in ci
uitate Aſſiſij p̄ tex. in. l. ſi q̄s ingenuā. in
§. in ciuilibus. ff. de capti. qd̄ dictum re
fert et approbat do. Catal. d̄ viſ. in trac.
ſuo ſindi. in v̄ſi. cccxciiij incip. Adde tñ
q̄ ille nō d̄: turbare etc. q̄ oia ponit et ap
probat do. Feli. in rub. de treu. et pace. in
iij. col. in fin. et vide in ſimili dicta ſupra
in ſing. clxxvi. incip. Uolūtas et propoſi
tum. et vide do. Nel. in trac. bānitoꝝ. in
ij. parte ſcdi tpis. q. xiij. incipi. Sed cir
ca idem. et do. Jaſo. in. l. ſi quis nec cau
ſam. in. iij. col. ff. de iuriſ. om. iudi. et que
ego dixi in. c. ij. prope fi. de homici. [Ui
de in ſimili not. dictum Fulg. in. l. qd̄ ſit
fugitiuus. ff. de edil. edic. in princ. domi.

Alex. in cōnſi. cxiij. incip. viſo inſtrumē
to. in fi. in. ij. volu. et Soci. in conſil. lxxx.
incip. preſens conſultatio in. iiij. col. cir
ca medi. in. iij. volu. et ibi in conſil. cxi.
incip. premittendū eſt in. ij. col. in.

248 ¶ Conditio mulier. licet in pluribus
caſibus ſit deterior conditione maſculo
rum: attamen capias plures caſus no
tabiles: in quibus conditio mulierū eſt
fauorabilior. Et primo quo ad carcera
tionem. Nam mulier regulariter pro de
bito carcerari non poteſt q̄ tamē ſecus
eſt in maſculo probat in. l. i. C. de offi. di
uer. iudi. et in aut. ibi poſita. et in aut. ſed
nouo iure. C. de cuſt. reo. et habetur per
Bar. in aut. matri et auie. in iiij. colū. C.
q̄ñ mulier offi. tu. fungi poteſt. et voluit
Bar. in. l. ſi q̄s ſub cōditiōe. in viij. col.
ff. de te. tut. et Bal. in. l. i. ff. qui ſatiſ. cog.
et Bal. in. l. i. in. iiij. co. C. q̄ bo. ced. poſſ.
Bal. in. l. etiā. in. v. colū. C. de ex. cen. rei
iudi. Bal. in. l. conſentaneū. in p. ii. col.
C. quō et q̄ñ iu. Bal. et Jmo. i. l. ſi q̄s poſt.
ff. de teſta. Lud. ro. in. l. alia. §. eleganter.
in. iiij col. ff. ſol. mat. et Matheſi. in not.
ſuo. cviij. et per Alber. Gandi. in tracta.
ſuo malefi. ſub rub. qd̄ ſit agendum reo
p̄ſente in. iii. col. ver. ſed qd̄ ſi non appa
reat. in fi. [Uide Bal. in conſi. cccxiij. in
cip. punctus. in. ij. vol.] Quod tñ non p̄
cedit in cauſa tutele et eius adminiſtra
tionis: quia tūc bene poterit mulier car
cerari ſm Barto. in. d. aut. matri et auie et
in. d. l. ſi quis ſub cōditio. et Ludo. ro. in
d. §. eleganter. et Matheſi. in. d. no. cviii.
et Ange. in. l. qñ. C. de cuſt. reo. Nec etiā
p̄cedit in muliere meretrice q: illa car
cerari poterit ſm Bal. in. d. l. conſenta
neū. et Ange. in. d. l. qñ. et Ludo. in. d. §.
elegāter. Quod tamē verū intellige niſi
talis meretrix ſit maritata: quia tūc in
carcerari non poterit ſm. Joan. andre.
in Additio. Specu. in titulo de iniur. et
damno dato. Pro quo facit dictū Bal.
in compendioſa ſua in rubri. de queſtio
nibus circa ſententiam. verſiculo. xiij.
queritur. vbi dixit q̄ ſtatutum dicens
quod meretrix poſſit impune offendi nō
habet locum in meretrice maritata. Et
facit dictum Bald. in. l. i. in vlti. colum.
C. de raptu virginū. vbi dicit quod licet

lex illa non habeat locum in meretrice. tñ ſecus eſt in meretrice maritata ad qđ vide Bal.in.l.fi.ff.de rerũ diui.ꝛ in.l.ra ptores.circa princi.C.de epiſ.ꝛ cle.ꝛ per Ang.in.l.verum.ff.de fur.ꝛ Mathesi.in notabi.ſuo.cj. Potes etiam limitare p̄dictam regulã nisi mulier recuſaret redire cum viro ſuo: quia tũc poterit perſonaliter capi ꝛ cogi redire cũ viro ſuo. vt hꝫ per Abb.in.c.literas.in vlti.q.vbi etiã per alios de reſti.ſpo. Et teneas mẽti circa hanc adminiſtrationem tutele. quod nedũ ipſa mulier pro cauſa adminiſtratiõis tutele põt carcerari ſed etiã ille qui accipit in vxorem mulierem que fuit tutrix filiorum ſuorũ ſi nõ reddidit adminiſtrationẽ anteq̃ contrahat mrimoniũ bona ipſius viri ſunt obligata pro dicta adminiſtratione. Ita ſinglr̃ dicit tex.in.l.ſi mater.C.in qb⁹ cau.pig.ta ci.cõtrahã.ꝛ ibi Bal.multũ exclamat illũ tex.ꝛ dicit qđ eũ ſumme hñt notare illi q̃ cõtrahũt mrimoniũ cũ viduis.ꝛ videtiã dno iura ſibi allegata per gl.ĩ.d.l.ſi mater. Itẽ in alio caſu cõditio mulierũ eſt melior.nã in caſib⁹ in qb⁹ q̃s in iudicio cõparere cogit̃ pſonaliter nũq̃ illis caſib⁹ mulier cogi põt ſm Bal.in.l.fi.C.de pen.ꝛ Bal.in.c.j.de iudi.in.vj. Itẽ ꝛ alio caſu cõditio mulierũ eſt fauorabilioꝛ.nã ſi legatũ eſt factum monaſterio nec appareret cui in dubio intelligitur factũ tale legatũ monaſterio mulierũ et ſic monialiũ.non aũt virorum. Ita dixit Bald.poſt Cy.in.l.cum multe.C.de dona.ante nup.ꝛ Bal.in.l.in multis.ff.de ſtatu.ho. Et Iaſon in.§.ex maleficiis in xiij.colũ.in princ.inſtitu.de actio. Item alio etiã caſu conditio mulierũ eſt fauorabilioꝛ.nã ſtante ſtatuto qđ nullus audiat̃ contra inſtr̃m. Item qđ nullus magnũ ingrediat̃ palatiũ certe nõ habebit locum in muliere volẽte vti bñficio velleyani contra inſtrumentum contra eam pductum ſm Bal.in.d.l.in multis. Itẽ ſtante ſtatuto qđ filij bãnitorũ expellant̃ de ciuitate: attñ non expellentur filie femine. Ita dixit Bal.ꝛ Sali.in.l.q̃cũq;.in.iiij.col.C.de ſer.fugi. Itẽ ſi mulier ſit inuenta cũ armis etiã ſi non inueniat̃ ſi deiuſſorẽ nõ tñ dz duci ad palatiũ ſꝫ dz relaxari preſtita cautione iuratoria de ſtando iuri auten.nouo iure.C.de cuſto reo. Ita not.inquit Bal.in.l.ſed ꝛ ſi is.ff.de in ius voca.qđ dictũ refert ꝛ ſequitur do.Feli.in.c.legi:bat.in prin.de ma io.ꝛ obe.ꝛ idẽ dixit Bal.in addi.Spec.in tit.de ſenten.in penul.cbar.in ver.nõ tius fideiuſſit.ꝛ Bald.in.l.nemo deinceps.poſt mediũ.C.de epiſ.ꝛ cle.ꝛ Ang.de are.in trac.malefi.in verbo pro quibus Antonius fideiuſſit in.ij.charta.in verſicu.ꝛ aduertas ꝛc. Et vide ad predicta que dixi in ſingu.cclxxvj.incipiẽ. Dixi tibi. Item alio caſu cõditio mulierũ eſt melioꝛ:nam mulier non poteſt etiaꝫ p maleficio capi ĩ domo. Ita dixit Bal.in addi.Spe.in titu.de citatio.in.ij.col.ver.an nuncius poſſit pro quo faciunt dicta per Bal.in.d.l.ſed ꝛ ſi is.

249 ¶ Obligatio ſine cã non valet vt habet̃ in.l.cũ de indebito.in.§.fi.ff.de probа.et in.c.ſi cautio.extra de fide inſtru.ꝛ voluit gl.in.l.inſtrumenta.C.de pba.ꝛ in.l.generaliter in ṽbo cãm.C.de nõ nu.pecu.ꝛ Bart.in.l.nuda.C.de dona.ꝛ Sali.in.l.j.C.de cõfeſ. Bar.ĩ.l.j.C.de edẽ.ꝛ alij plures doctores quos ad hoc remiſi in.l.j.§.preterea.in.xxxij.colũ.in forma parua.ff.đ qõni. Attamẽ teneas mẽti qđ lꝫ talis obligatio ſine cauſa nõ pbet verũ plene ſec⁹ aũt ſemiplene:naꝫ talis obligatio ſine cauſa probat ſemiplene.ita ſingu.dixit Spe.poſt Marti.ꝛ Fa.in tit.de cõfeſ.in.§.nũc videẽdum.in vij.co.ver.ſed nũqd. Qđ dictũ pro valde not.exclamat Ludo.roma.in conſi.ſuo ccclxxiij.qđ inci.in caſu propoſito.ante fi. Et idem dicit do.Alexã.in conſi.ſuo iiij.incip.circa primum queſitum in pe.col.in.j.vol.ꝛ in conſi.ſuo.lxxxiij.incip.in cauſa ꝛ lite.in.j.vol.ꝛ do.Ant.in.d.c.ſi cautio.de qua materia latiſſime dixi forte vltra omnes in.d.l.j.§.preterea.in.xxxij.col.cum ſeq.ff.de queſtio.

250 ¶ In materia legitimatiõis filioꝝ per ſubſequẽs matrimoniũ dixi tibi ſingulare verbũ ſupra in ſingu.cxxj.incipien. Credo te ſcire. Sꝫ preſentialiter dico tibi vnũ aliud in eadẽ materia nõ minus ſolẽne iudicio meo:videlicet quod filij naturales legitimẽtur per ſubſequens

matrimonium vt dixi in dicto ſingula.
cxx). Attamen ſi alij filij legitimi ⁊ natu-
rales adſunt iſti naturales nõ legitima-
buntur per ſubſequens matrimonium
tantum niſi tempore ſequuti matrimo-
nij fiant inſtrumenta dotalia. ita ſingu-
lariter dixit Bald.in.l.cum multe.iii.j.
colum.in fin.C.de donatio.ante nup.et
in.l.neqꝫ.C.de nup.quod dictũ pro val-
de not.refert ⁊ ſequitur Ange.in.l.con-
trahit.ff.de pigno. Ex quo ipſe ſingula-
riter infert ad vnũ videlicet qđ ſi pater
habẽs filios ex cõcubina illã poſtea ac-
cipit in vxorẽ ſine inſtrumẽtis dotalib9
deinde poſt matrimoniũ cõtractum ha
buit ex ea filiũ ⁊ ſic legitimum ⁊ natura
lem ex poſt moritur pr̃ ab inteſtato qua-
liter ſuccedũt iſti filij. dicit ꝙ ex quo nõ
interuenerunt inſtrumenta dotalia pri-
mogenitus nõ ſuccedit q: naturalis: ſed
ſuccedet ſecundo genitus q: legitimus
⁊ naturalis quod dicit ibi Angel. eſſe fi-
gendũ cordi perpetuo. ſi aderant filij le-
gitimi ⁊ naturales tempore dicti matri-
monij contracti alias ſi non adfuiſſent
alij filij legitimi et naturales. Ita ſucce-
deret primogenitus ſicut ſecundo geni-
tus: quia ad eorũ legitimationẽm nõ re
quirunt inſtrumenta dotalia niſi quan-
do adſunt filij legitimi et naturales vt
dixi. ideo tũc ambo eſſent equales i ſuc-
ceſſiõe. tene mẽti q: vere eſt no. verbũ exi-
ſtẽs apud paucos. fateor tñ ꝙ predicta
ſolũ ꝓcedũt de iure ciuili: vt etiã tꝫ glo.
in.§.fi.inſti.de nup.⁊ ibi doc. ſec9 aũt eſt
de iure canonico. quia de iure canonico
nõ requirunt inſtrũa dotalia ad talẽ legi
timationẽ filiorũ fiendã ꝑ ſubſequens
matrimonium ſm do.Abb.in.c.tãta.in
prin.q̃ filij ſint legitimi.⁊ Ang.de are.in
d.§.fin.inſtit.de nup. quos videas.
251 ❡ Connexorũ idẽ eſt iudiciũ.l.ꝓinde ſi
ſeruũ.ff.ad.l.aq̃l.l.lucius la.ij.in.§.pau-
lus rñdit.⁊ ibi Bar.poſt Ja.de are.ff.de
admi.tuto.l.quid ergo.§.ſufficit. et ibi
Bal.ff.de cõtrario iud.tute.c.cũ ſingu-
la.de preben.in.vj.cũ ſi.in gl.ibi allega-
tis.⁊ voluit Jo.de imo.i cõſi.ſuo.cxxix.in
cip.prefat9 ſimus.in.ij.col.vbi plura al-
legat ad hoc.⁊ do.franc.aret.in conſil.
ſuo.xxix.incip.diligẽter.in.xij.col.verſi.
bis breuiter.⁊ do.Alex.i cõſi.ſuo.cxcvj.
incip.circa primum.in vlti.col.poſt me.
in.ij.vol. Pro quibus faciunt dicta per
Bal.in.c.j.de capita.qui curiam ven.⁊
per gl.in.c.quia in tantũ.de preben.vbi
dicit qđ diſpenſatio extendit ad cõnexa
⁊ facit not.verbũ Pau.de caſt.in cõſi.ſuo
xxviij.inci. Viſo puncto.in princ.vbi di
xit qđ procurator apponens manus ad
cõnexa mandato non đr excedere fines
mãdati.⁊ idẽ in delegato dixit gloſ.j.in
c.licet ergo ſeptima.q.j.⁊ idẽ in arbitro
dixit Inno.c.cũ dilectus.de arbi.⁊ idẽ
in teſte dixit Bal.i.l.peremptorias.C.
ſen.reſcin.non poſ. Et faciunt dicta per
Pau.de caſt.⁊ do.Alex.in.l.ij.in princi.
per illum tex.ff.ſi quis cau.vbi dixerunt
quod tranſactio factã ſup ſorte operat
etiã ſuper pena tanqꝫ ſup cõnexo. qđ di-
ctũ refert ⁊ ſequit do.feli.in.c.ſup lite-
ris.in.xij.col.de reſcrip.vbi etiã dicit ꝙ
iuriſditio ſuper principali extẽditur ad
connexa allegat gloſ.in.§.accuſatus.in
verbo iudicari.de hereti.in.vj.quã alle
gãt ad hoc Ang.Jo.de imo.⁊ do.Alex.
in.l.qui rome.in.§.duo fratres.ff.de ver
bo.obli.⁊ allegat etiã text.in clemen.ij.
ver.eas quoquo modo tangentes.de iu
di.et poterat allegare text.⁊ que ibi ha-
betur in.c.j.de iudi.in.vj. Et ſubdit etiã
do.Felin.in.d.c.ſup literis.qđ liberatio
ſup principali extẽdit ad depẽdẽtia ⁊ cõ
nexa etiã nõ expſſa ad qđ allegat Bar.
in.l.aurelius.§.gaius.in.vj.q.ff.de libe.
lega.⁊ alia adducit ibi do.Feli.de quibus
ibi per eum de qua materia vide que
late dixi in.l.j.§.diuus adrianus.ff.de
queſtioni.⁊ que dixit do.Feli.in.c.tranſla-
to.in.iij.col.de conſti.⁊ in.c.j.in.ix.col.
ver.ſcđa declaratio ⁊c. vt lite nõ cõteſt.
vbi dicit qđ in mandato facto alicui in-
telligunt cõtineri cõnexa ſeu dependen
tia ad qđ allegat notabiles doctrinas
de quibus ibi per eum. Teneas tñ men-
ti ꝙ tranſactio gñalis facta ſuper re de
qua litigabat lꝫ extendat ad connexa ⁊
acceſſoria vt habet in.l.ſi de certo.et in
l.age.et in.l.ſub pretexto.C.de tranſact.
cum ſi.tñ nõ extẽditur ad expenſas. Ita
ſingulariter dixit Joã.an.in addi.Spe
cu.in titu.de primo et ſecundo decreto.

in.§.ſequitur in addi.incip.quod iudex
intra annum ꝛc.qđ dictum referunt pro
valde no.aliqui moder.in.d.l.ſi de cer-
ta.C.de trāſac.ꝙ eſt multū no.cum ſepe
de facto contingat:pro quo optime fa-
ciūt dicta per Spe.in ti.de accuſatore.in
§.i.in.vi.colū.verſi.quid ſi vulneratus.
vbi omnino videas:de quo etiaꝫ dixi in
l.patre vel marito.in materia expenſaꝝ
ff.de queſtionibus.

252 ¶ Iuramentū calūnie dꝫ preſtari a liti
gatoribus in principio iudicij vel quan-
do ſunt requiſiti iurāre.l.ij.ꝛ fi.ꝛ quaſi ꝑ
totum.C.de iura.calum.imo tale iura-
mentum tanꝙ̄ introductum fauore pu-
blico non pōt pacto priuatorum remitti
text.eſt in.l.fi.§.ſed quia vereinur.C.de iu-
ra.calum.Et ſcias ꝙ dictum iuramentū
calumnie eſt tāte importantie ꝛ effectus
ꝙ ille qui recuſat ꝑſtare ipſum iuramen
tum perdit cauſam.Ita ſingulariter di-
xit Ang.de are.in ti.de pe.te.liti.in ꝑn.
in.ij.col.verſic.aduertas ꝛc.allegat hoc
voluiſſe Iac.butri.in.l.ij.C.de iura.ca-
lū.ꝛ iſtud dictū multum exclamat Ang.
vbi ſupra.ꝛ dicit teneas ꝑpetuo mēti et
nunꝙ̄ exeat mentē tuam.Sed profecto
mirādum eſt de Ange.qđ tm̄ iſtud dictū
exclamet quia de hoc dicto habemus tex.
aptum in terminis quē ipſe nō vidit in
aut.vt litigantes iurent in.§.illo videli-
cet.ꝛ in aut.principales.C de iura.calū.
que extracta vel ſumpta eſt ex dicto.§.il
lo videlicet.Hippolytus de Marſilijs
I.U.doctor Bononienſ.

253 ¶ Forenſes nō ligantur ſtatuto ciuita
tis ſm̄ Bar.ꝛ alios in.l.cunctos popu-
los.C.de ſum.trini.ꝛ Iac.de are.ꝛ Bal.
in.l.ſi non ſpeciali.C.de teſta.ꝛ late per
* cano.in.c.j.de conſti.[Uide in materia
forēſiū no.verbum Catal.in tract.ſindi.
in ver.ccccxlv.inci.adde qđ ſtante ꝛc.]
Et ſicut nō patiuntur onera ciuitatis et
nō ſupponunt ſtatutis ciuitatis ita nō
gaudent bñficio ſtatuti ipſius ciuitatis.
arg.l.ſi vnꝰ.§.ſi vnus.ff.ꝓ ſocio.ꝛ.l.ma-
nifeſtiſſimi.§.cū in ſc̄da.C.de fur.ꝛ facit
l.ſm̄ naturā.ff de re.iur.cū multis ſimi.
Et faciunt optime dicta ꝑ Soci.in cōſi.
ſuo.cxx.incip.cum in preſenti.in.vij.ꝛ.x.
colum.Et ideo teneas menti quod ſtan
te ſtatuto quod debitor debitoris capia
tur ad petitionem creditoris non pote-
rit capi debitor debitoris ad petitioneꝫ
creditoris forenſis.Ita ſingulariter di-
xit And.roma.in conſi.ſuo.ccxxiij.inci.
iſta captura facta de gratiolo ꝛc.ad qđ
allegat Ang.i cōſi.ſuo.inci.Dicta actio
ſine ceſſione.quod dictū pro valde not.
allegat ꝛ ſequit̄ Barba.in tracta.cardi
naliū in.ij.q.ſecundi tractatus vel ſecun
de partis incip.ſequitur in ordine.in.ix.
colū.ver.ꝛ ideo cōſuluit.vbi dixit quod
pro hoc dicto etiam facit nota.verbum
Pan.de ca.in conſi.ſuo.cccxlv.quod in
cip.ſtatutum ſupra relatum.in vlti.col.
vbi conſuluit quod ſtatutum arctās cō-
munitatem ad emendationem damni
dati alicui non arctat eam quādo dam-
num paſſus eſt forenſis cum ſtatutum
voluerit prouidere ſubditis ex quo ſup-
portant onera ciuitatis non autem ex-
traneis.Tene menti quia iſta ſepe eueniūt
in facto:de qua materia vide etiam Al-
be.Gandi.in trac.malefi.ſub rub.de re-
bus non portandis cōtra venenum in
ij.col.verſic.preterea.[Et Catal.in trac.
ſindi.in verſi.ccccxlv.inci.adde quod
ſtante ſtatuto.]

254 ¶ Ex illicito coitu cōtrahit̄ affinitas.
c.diſcretionē.c.pe.ꝛ fi.de eo qui cogno.
cōſan.vxo.ſue.l.nō facile.§.nōnunꝙ̄.et
* ibi gl.ff.de gradi.cū ſi.[Uide Soci.cōſi.
cxx.incip.circa primum ꝛc.in fi.iij.vol.]
Quod tamen intelligererū quo ad im-
* pediendū matrimoniū.ſecus anteꝫ quo
ad puniendum aliquē de inceſtu:quia tūc
talis illicitus coitus non operat̄ vt quis
poſſit puniri de inceſtu.Et ideo dixit cō
ſulendo multū egregie Pet.de anch.in
cōſil.ſuo.cccxcij.incip.vt prima facie qđ
lꝫ aliquis cōcubuerit cū vna ſorore ſecre-
te.ꝛ poſtea aliā ſororē duxerit in vxorem
pala:qđ tn̄ ꝑpter hoc nō debebit puni-
ri pena inceſtus:qđ dictū pro valde no:
refert et ſequit̄ do.Angu.ari.in ſuis ad-
di.ad Ang.de are.in trac.malefi.in ver-
bo.Che hai adulterata la mia donna.in
pe.addi.in fin.verbis quod dictū eſt no-
tandum quia ſepe contingit ex quo poſſūt li-
mitari dicta iura:et vere nūc pendet de
facto.Hippo.de Marſi.I.U.doc.

255 ¶ Subrogatus ſapit naturam illius in cuius locū ſubrogat.l.ſi cum.§.qui iniuriarū.ff.ſi qs cau.l.ſi donatc.in.§.ſi ſponſus.ff.de dona.inter virū ꝛ vx.l.illic.§.ti tia.ff.de ꝯdi.ꝛ demō.l.ſ.§.ſꝫ ꝛ ſi.ff.de exercito.cū ſimi.in gl. dictorū iurīū allegatis de quo p Dy.in.l.ꝙ debitori.ff.de dona.cā mor.p Pe.ꝛ Cy.in.l.ſi creditori.ff.de leg.j.p Bar.in.l.ſ.§.hec actio.ff.ſi qs teſtamēto liber eē iuſ.fue.ꝛ p doct.oēs in
* d.l.cum qui.§.qui iniuriar.[Uide Alex. cōſi.cxcix.incip.ꝑſpectis in vlt.col.in.vſ. vol.ꝛ do.Frā.cur.in ꝯſi.lxxiiij.incip.ſupmemorata ꝛc.nu.50.cū ſeq. vbi oino vide.ꝛ vide ſing.vbū Soci.in cōſi.lxiij.incip.viſis ꝛc.in.vſ.col.in.iii.vol.Uide An. do.ro.in ꝯſ.ccſ.incip. ꝓ deciſiōe ꝛc.poſt prin.ꝛ Bal.in addi.Spe.in ti.de accuſatore.in.iii.col.v.p formā ſtatuti. ꝛ Bal. in.l.ſi poſt dimotiū.ff.ſol.mat.ꝛ do.Philip.deciū in ꝯſi.ſuo.lix.incip.licet in caſu.in.iiij.col.vide in ſing. cccclxvij. inci. viget ſtatutū ꝛc.parum ante fi. Soci. in ꝯſi.lij.viſo ꝛc.in.j.col.in.iiij.vol. ꝛ in cōſil.lxvij.inci. in pñti in vlti.col.ad fi.ꝛ.J. in ſing.cccclxvij.inci.viget ꝛc.parū ante fi.] Et adeo eſt vera regula predicta qd ſtante ſtatuto ꝙ ꝯctus minor nō valeāt niſi fiāt in pñtia ꝛ cū cōſenſu cōſanguineorū ſi fiat vel cōſtituat cū dicta ſolēnitate p minorē aliqs ꝓcurator ad cōtrahendū puta ad vendēdū noīe ipſius minoris certe ille ꝓcurator dū ꝯhet debebit ſeruare eandē ſolennitatēqnā ſeruare deberet ille minor ꝑncipalis ſi cōtraheret ipſe. Ita ſingu.dixit do.Jo.bap.de cazalupis in repe.ſua aut.ſacramēta puberum.C.ſi aduer.vē.vbi plura pro hoc allegat ꝛ dicit qd ita conſuluerūt in qōne de facto multi illuſtres doctores ꝛ dicit ꝙ etiam multi doctores erāt credentes ſufficere ꝙ dicta ſolennitas eſſet ſeruata tempore dati mādati ſeu tēpore cōſtituti
* procuratoris.[Uide Jaſo.in.l.j.§.itē acquirimus.in.ij.col.ver.vj. principaliter nota cuꝫ col.ibi ſequēti.ff.de acquir.poſ. ꝛ oino Alex.in ꝯſi.clxxxix.incip.viſo ſtatuto per totū maxime in vlti.col.in.vij. vol.] Et iſtud idē dixit in terminis. Idē ꝫ do.Jo.bap.de cazalup. in rep.ſua.l. cūctos populos.in.xv.char.i.iiij.col.C.de ſum.tri.ꝛ fide catho.ver. ꝛ ꝑdictis accedunt.ꝛ idē dixit.d.Barth.ſoci.in ꝯſilio ſuo.cxij.in ver.poſtremo moueor. incip. multū abunde.ꝛ Jaſ.in.l.ſ.§.itē acquirimus in.ij.col.ff.de acq.poſ. Et vltra adducta per eos ꝓ hoc dicto optime facit dictum Bal.in.l.ſi puellā.C.ſi mancip.ita fue.alie. vbi dixit ꝙ ſi teſtator mādauit executori vt diſtribuat in pauperes bona ſua ſm cōſilium guardiani ſancti Frāciſci mō ꝑ negligētiam executoris ep̄s ſuccedit vt habet in.l.nulli.C.de epiſco.ꝛ cleri.an tūc ep̄s teneat ſequi formā a teſtatore datam ſequēdi cōſilium guardiani: ꝛ dicit ꝙ ſic: qꝛ lꝫ receſſum ſit a ꝑſona tñ nō eſt receſſum a forma: de quo latius p Barba.in.c.cuꝫ dilecta.in.viij. char.de reſcrip.ꝛ aliqd p Bal.in addi. Spec.in tit.de tuto.verſi.ſi tutor nō fecit inuētariū.ꝛ in.l.ſi alterius.C.ſi minor ſe maio.dixe.ꝛ in.l.nō oīs.in fi.pn.ff.ſi cer.
* peta.[Adde hic Alex.in.l.ſ.§.hec actio. ff.ſi quis teſtō liber eſſe iuſſus fue.ꝛ Jaſ. in.§.fuerat.in.ij.col.inſti.de actio.ꝛ do. Ant.corſe.in no.ſuo in verbo cōſilium.] Et illud dictuꝫ Bal.in.d.l. ſi puellā. refert ꝛ approbat do.Feli.in. c. cū acceſſiſſent.in.viij.col.verſi. Et ex hoc dicto de cōſtitu. vbi plura ſingularia adducit ꝓ illo dicto ꝛ do. Alex.in.l.j.§.hec actio.ff. ſi quis teſta. liber eſſe iuſſus fue. de quo etiam per do.Feli.in.c.cū dilecta.in.xvſ. col.in verſi. Amplia ſeptimo: extra de reſcript.ꝛ in.c.ſ.in.vſ.ꝛ.vij.col.eo.ti.de reſcrip. Et in materia illius regule ꝙ ſubrogatus debet ſapere naturam illius in cuius locū ſubrogat: vide no. verba Bal. per illum tex.in.l.parabolani.C.de epiſ. ꝛ cler.ꝛ que ego dixi in repe.mea.rub.C. de proba.in.lxxſ.col.ver.ſed vltra addu
* cta.[Et vide Ange.in.§.reliquum. in fi. in aut.de heredi. ab inte. veni.] Contra predictam doctrinam do. Jo. bap. ꝛ ſequaciū facit tñ dictum Bal.in.l.ſi pupillorum.in.§.j.ff.de rebus eorū.ꝛ Bar. in aut.hoc ius porrectum: in vlt.colum. verſiculo. quero pone quod eccleſia. C. de ſacroſanc.eccle.

256 ¶ Eadem ratio eſt de toto quo ad totum que eſt de parte quo ad partē.l.an pars.ff.pro derelicto.l.q ſcit.ff. de vſu.l.

que de tota.ff.de rei vendi.cū ſi.Et ideo
dixit multum no.Inn.in.c.tua. ad fi.ex⸗
tra de coha.cle. ⁊ mulie. ꝙ ſicut omiſſio
ordinis iudiciarij reddit proceſſum nul
lum in ordinarijs iudicijs vt in.l. pla͡cā.
C.de ſen.ita omiſſio qualis qualis ordi⸗
nis in extraordinarijs iudicijs viciat
ipſum iudiciū qꝺ dictū refert ⁊ appro⸗
bat pe.de ancha.in cōſil.ſuo.clxvi.inci.
Uiſis diligēter:circa fi. quos refert ⁊ ſe⸗
quitur.d.Feli.in.c.i.de lit.conteſt.in.iij.
col.ver.dicat tamen.⁊ in.c. eccleſia ſan⸗
cte Marie.in.xij.col.verſi.quinto no.ex
tra de cōſti.Et facit not.verbū Augu.in
l.i.§.ſed ſciēdum.ff.de edil. edic. vbi di⸗
cit ꝙ ſicut qñ fit executio ſuper toto cor⸗
pore animato requirit meum imperiū.
Ita ⁊ qñ fit executio ſuper eius parte ad
quod allegat glo.quam dicit ſingu.in.l.
* imperium.ff.de iuriſdi.om.iudi.[Et fa⸗
cit etiā nota.verbum Bald.in.l.deniq̄.
§.i.ff.de mino. qꝺ refert ⁊ ſequitur do.
Augu. de arimi. in ſuis addi. Angel. de
are. ſuper maleficijs in primo verbo. in
viij.char.in.i.additio.poſt medium.]

257 ¶ Nemo audiendus eſt veniens con⸗
tra illud qꝺ propria voce confeſſus eſt.l.
generaliter.C.de nō nume.pec.c.ꝑ tuas de
ꝓba.⁊ adeo iſtud eſt verum ꝙ licet acta fa⸗
cta in iudicio ſummario non noceant in
iudicio plenario etiā inter eaſdē ꝑſonas
ſm Bar.in.l.ij.in.v.col.ff.vi bo.rapt.et
d.Ant.Abb.Imo.⁊ alios.i.c. cauſamq̄.
el.i.de teſti.⁊ in.c.veniēs.eo.titu. tñ hoc
fallit in cōfeſſiōe qꝛ cōfeſſio facta in iu⸗
dicio ſummario nocebit confitenti in iu
dicio plenario.Ita ſing.dixit Inno.in.c.
ij.de ordi.cog.quē refert ⁊ ſequit̄ Io.de
imo.in cle.cōſtitutionē.in.v.col.de elec.
⁊ do.Anto.in.c.dilectus.in.xi.col.de ca
pel.mona.⁊ in.c.veſtra.in.xliij.col.de co
ha.cle.⁊ mulie.⁊ Ludo.ro.in.l.naturali⸗
ter.§.nihil cōe.in.viij.col.ff.de acquirē.
poſ.⁊ idē voluit Bal.in aut. itē poſſeſſor
in fi.C.q po.in pigno. hab. vbi videt̄ gl.
cōtraria:⁊ illā doctrinā Inno.⁊ alioꝝ
refert ⁊ ſequit̄ etiā do.Feli.in.c.i. in pe.
col.vt lit.non cōteſta.vbi ſubdit ꝙ iſtud
reſtringitur ſolū in cōfeſſione principa⸗
lis:ſed ſecus eſſet in cōfeſſione procura⸗
toris qꝛ tunc ceſſat ratio.d.l.generaliter.
⁊.d.c.ꝑ tuas. ꝙ tñ relinquit cogitādum.
Supradictam tñ doctrinam limita ⁊ re⸗
ſtringe niſi contra illā cōfeſſionē in pri⸗
mo iudicio fuerit ꝓnunciatū qꝛ tūc illa
confeſſio nō nocebit in alio iudicio.Ita
dixit gl.not. in aut.itē poſſeſſor.C.q po.
in pig.habe.de qua gl. vr̄ dubitare ⁊ ibi
Bar.ſed ꝓ illa glo.faciūt dicta ꝑ Bart.
in.l.papinianus.in.§. nec impuberis.ff.
de inoffic.teſta.⁊ pro ea faciūt dicta no.
Bal.in aut.nouo iure.C.de pena iudi.q
male iud.⁊ faciūt dicta ꝑ Inno.i.c.mulie
ri.de iureiur.vbi dixit ꝙ cōfeſſio nō no⸗
cet cōfitenti qñ contra ipſam cōfeſſionē
ſententiatū eſt:qꝺ dictū refert ⁊ ſequitur
Bal.in.l.ſi qs in hoc genus.C.de epiſc.
⁊ cle.⁊ in.d.aut.nouo iure: ⁊ adde ꝙ idē
dixit gl.in.§.illud quoq̄.in gl.in verbo:
⁊ legem.in prīnc.in aut.de trien.⁊ ſemiſ.
qrā ad hoc alle.Bart.in.d.aut.ita poſ⸗
ſeſſor:de quo etiam per do.Augu.ari.in
addi.Ang.in tractatu malefic.in verbo
necnon ad querelam.in.xvij.char.in vl⸗
ti.additio.ante finem ⁊ per do.Feli.in.c.
i.in.v.col.in verſi.Limita tertio:de exce
ptio. ⁊ in. c. capitulum ſancte crucis. in
xiiij.colum.de reſcript.

258 ¶ Plura conceduntur qñ res eſt tēpo
re peritura que alias non cōcederentur:
vt late dixi in repe.mea.l.fi. C. de proba.
in.xl.char.⁊ in.l.i.in.ij.colū.C.de execu.
rei iud.⁊ vltra ea que dixi in dictis locis
teneas mēti vnum aliud verbum ꝙ licet
iudex a cuius interlocutoria eſt appella
tum nihil debeat attētare in cauſa pen⸗
dente dicta appellatione vt habetur in
c.nō ſolum.de appel.in.vi.⁊.ff.nihil no⸗
ua appel.pen.in rubro ⁊ nigro : attñ qñ
res eſſet tpe peritura valeret attentatū
per iudicē appellatiōe pendente.ita no.
dixerunt dñi de rota in antiq̄s deciſio.
ſuis in titu.de teſti.in.ij.deciſio.vbi dicūt
ꝙ nō obſtante pendētia appellationis:
ſi aliqui ſunt teſtes abfuturi vel in breui
morituri qui commode cōueniri nō poſ
ſint ꝙ poterunt tunc appel. pen. exami⸗
nari per ipſam iudicē ne probatio per⸗
eat.Et iſtud dictū refert ⁊ ſequitur do.
Feli.in.c.quoniam frequenter. in princ.
in.vi.col.circa me. vt lite non conteſta.
vbi ſubdit ꝙ tali caſu pars petens talem
examinationem

examinationem nō videtur renunciare appellationi: ꝙ tamē ipſe ibi modificat duobus modis de quibus ibi per eum.

259 ¶ Generalis citatio vȝ vbi ꝯtradictor eſt incertus ſecus aūt vbi ꝯtradictor eſt certus q: tūc non vȝ talis ḡnalis citatio. Ita ſing. dixit Dñicus de ſancto Gemi. in.c.fi.de elect.in.vi. Et ideo dixit Bal. in.l.ſi curatoris.C.de iure delibe.ꝙ non ſufficiat ꝓclama generale ꝙ qui vult eſſe heres cōpareat ſed debēt citari illi q̄s ꝓxima cauſa ſucceſſiōis tangit ꝛ hoc per text.no.in.l.i.§.denunciari.ff.de ven.inſpic.ꝛ idem dixit ipſe Bal.in.l. nam ita diuus.ff.de adoptio.ꝛ in.l.obſeruare.§. proficiſci.ff.de offic.proconſu.et Ludo. roma. in conſilio ſuo.ciij. incipiente viſo themate:in fin.vbi not.loquitur et allegat.d.l.i.§.nunciari.ꝛ.d.c.fin.de elect. in.vi.ꝛ alia plura de quib9 ibi per eum ꝛ voluit etiam ipſe Ludo.roma. in conſi.ſuo. ccccx. incipien.Ut clarior reddatur circa ꝓncip.vbi allegat plures doctores hoc affirmātes.ꝛ de illo text.ad hoc propoſitum facit feſtum Bald. in. l. iubemus.circa ſecundam colum.C. ad trebel.ꝛ in.l.i.in vlt.col.C.qui admitti.ꝛ in c.inter quatuor. de maio. ꝛ obed.ꝛ in.l. ſi ſuſpecta.in fi.princ.ff. de inoffic. teſta. ꝛ in rubric.C.de ſucceſſo.edicto. in fin.ꝛ Bart.in conſi.ſuo.xci.incip.In queſtione vertente.Pro quo faciunt adducta ꝑ do.Feli.in.c.fi.de maio.ꝛ obed.in.ii.col. vbi omnino videas quia more ſolito notanter loquitur et per eundem do. Feli. in.c.cognoſcentes.in.xi.colum.in prin. de conſtitu.vbi ſimiliter digniſſime loquitur: ꝛ vide etiam do.Alexan.in conſilio ſuo.cxxxvii.incipien.In cauſa et lite.in.iij.colum. in.ii. volu. Et predictis etiam adde no.dictū do. Abb.in.c.fi.de vita ꝛ honeſta.cleri. vbi dicit ꝙ vbi ad perdendum aliqđ priuilegium clericale iura requirūt trinam monitionem fiendam ipſis clericis non recte viuentibus oportet ꝙ illa citatio ſeu monitio apprehendat clericos ſi fieri pōt ꝛ nō ſufficit generalis monitio q᷑ oēs abſtineant:qđ dicit eſſe menti tenēdum.ꝓ quo bene facit deciſio rote in tit.de dolo ꝛ contu. in xi.deciſio.in antiquis.vbi dicitur ꝙ vbi alias ſufficerent cōiecture de hoc ꝙ citatio apprehendat citatum: tñ vbi agitur de priuatione beneficij requiritur certitudo:vnde ſi quis citatur tanq̄ʒ inciderit in penaʒ.c.licet canon.de electio. in.vi. oportet ꝙ citatio legitime ꝛ clare perueniat ad eius ſcientiā. nec ſufficerent preſumptiones de quo nūq̄ ſit oblitus ſecūdum.d.Feli.qui predicta refert in.c.quoniam frequenter.in.§.porro.in.vij. col. verſicu.aliud valde notabile.vt lite non conteſtat.et ibi alia adducit in materia quem vide. Et vltra predicta in hac materia citationis teneas menti vnum dictum nota.et mihi nouum Ludo.roma. in.d.conſil.ſuo.ccccx.incipiē.Ut clarior reddatur.in.i.colū.vbi dixit quod quis erratum ſit in modo citandi ſeu in forma a iure traditis nihilominus ſi is cuius intereſt notitiam habuit eius citationis per quam non legitime citabatur. Ita enim eum ligat talis illegitima citatio vna cū notitia ſubſequuta ſicut citatio legitime emanās allegat ad hoc caſum not.in cle.cauſam.ad fi. de elec.ꝙ not.ꝛ tene menti q: tibi ſeruiet ad multa.[In cōtrarium facit qđ voluit Bart. in.l.denunciaſſe.in princip.ff. de adulte. ꝛ dom.Philip.decius in conſi.lxxiiij.in ii.colum.ꝛ que dixi in meo repertorio in litera.U. in. ix.char. in. viij.not.ꝛ vide Alexan.in cōſi.cxiiij.incip.ponderatis. in.iij.col.in.ver.accedit.in.i.volu.]

260 ¶ Citatus ſemel ꝑſonaliter pōt poſtea citari per edicta poſita in locis publicis ꝛ conſuetis ꝛ talis citatio per edicta arctat ipſum citatum. Ita habetur per tex.ꝛ docto.in cle.i. de iudiciis ꝛ per Bald. in tractatu ad reprimendum in verbo:per edictum.et per gloſ.ꝛ docto. in.l.ad peremptorium.ff.de iudi. et habetur etiam per Cy. poſt glo. in aut. qui ſemel.C.quō ꝛ qñ iudex.ſed teneas perpetuo menti ꝙ talis ſtilus citandi perſonaliter primo et poſtea per edictum non valet nec talis citatio arctet citatū qñ ſumus in loco in quo faciliter poteſt perſonaliter citari ipſe citandus: ſecus autem in illo qui longe abeſt. ꝛ non pōt commode citari q: tūc talis citatio per edicta valet ꝛ ipm̄ arctat. Ita dixit Ioā.

and.in additio.Spec.in titu.de citatio.
in.§.viſo.in additio.incip. Sup illo ver
bo ⁊c.quem refert ⁊ ſequit̃ Pau.de caſt.
in.d.l.ad peremptoriū.poſt me.vbi ſub-
dit ꝙ cū quidā delegat⁹ pape datus in
partib⁹ ſeruaſſet iſtū modū citandi pſo
naliter.ſ.⁊ poſtea per edictū dicit ſe di-
xiſſe ſniam eſſe nullam tanquam latam
contra non citatum qđ dicit ſumme no-
tandum eſſe: qđ dictum refert ⁊ ſequit̃.
d.Feli.in.c.quoniā frequenter.in.§.por-
ro.in.v.col.vt lit.conteſta.⁊ Barbac.in
c.conſuluit.in.x.char.in.ſ.col.de officio
delegati.pro quo optime faciunt dicta
ſupra in ſing.ccxxviij.incip.Agens in iu
dicio.pro quo etiā faciūt dicta per Bal.
in conſil.ſuo.cccxliij. incip. Sequens
queſtio.in tertio volu.⁊ per Abba.in cō
ſilio.lxxxiiij. incip. Caſus ſup quo alias
incip. Arbitror in dubio. in tertio volu.
et per eundem in conſilio.xliij.incipien.
Ex omnibus. in prima columna. et per
Lud.roma in conſilio.cccclij.incip.in
re preſenti.in.ij.col.

261 ❡Exceptio loci nō tuti excuſat citatū
a cōparendo in loco vbi eſt citatus. Ita
habetur in clemē.paſtoralis.ver. Piſa-
na.de re iudic.⁊ in.c.cum dilecta.de con
fir.vti.vel inuti.⁊ in cap.venerabilibus.
§.ſecus.de ſententia excommu.in.vj. et
in.c.accepimus.de fid.inſtrumen.et.c.et
perſone. de priuileg.in ſexto et habetur
in.l.falcinine in. §. quid ſi latitare. ff.in
quibus cauſis in poſſeſſ.eatur ⁊ per glo.
in.c.hortamur tertia queſtione.ix. ⁊ per
glo.penultimā in fi.in clemen.appellan
ti.de appellatio.et late per Ludo.roma.
in.l.ſi vero.in.§.de viro.in.xſ.fallētia.ff.
ſolu.matri.⁊ per dom. Anto.in repeti.c.
veſtra.in.xxxviij.col.de cohabi. cleri.et
mulie. et habetur in.c.ſtatuimus. de of-
ficio deleg.in ſexto.Item locus non tu-
tus etiā operatur aliū no.effectū nam
ſi qs ſe obligauit in cōtractu vt poſſit ex
eo conueniri vbiqꝫ tamē nō poterit con
ueniri inuitus in loco ſibi non tuto. Ita
dixit Ang.⁊ poſt eum do.Alex.in.l.cum
res.in principio.ff.de lega.primo.qđ di-
ctum refert ⁊ ſequitur dominus Fel.in
c.accedens el.ij.in.ij.col.vt lit.nō conte-
ſta. vbi etiam ſubdit ꝙ ſi quis promittit
ſoluere titio. x. in certo loco et ad illum
locum nō ſit tutus acceſſus ipſi titio po-
terit arctari debitor ad ſoluēdum in lo-
co tutiori per text.in.l.vſuras.C.de ſolu.
quam legem facit ſingu. Ludo.rom.Fin
cum in conſi.ſuo.cccliij.incipiente.Spiri
tus ſancti gratia.in penultima colum.
pro quibus faciunt dicta ſupra in ſingu-
lari.ccxxxſ.incipien.Iuſta cauſa.

262 ❡Quod potui nolui: qđ volui adim-
plere nequiui.l.multū intereſt.C.ſi quis
alteri vł ſibi.l.ſi genero.C.de iure dotiū.
l.quoties.in principio.ff.de heredi.inſti
tuen.⁊.l.ſi emancipatis.C.de dona.c.cū
ſup abbatia.de leg.c.inter corporalia.in
fi. de tranſla.epiſcopi cū multis ſimi.in
dictis locis per gl.allega.[Ad hāc mate
riam vide dnm Philippū deciū in cōſi.
ſuo.cxxix.in tertia col.verſi.nam oñ cps
⁊c.⁊ Ang.are.in §.quadrupli.i.xxi. col.
ver.quero index iuſſ.t ⁊c.inſti.de actio.]
Et pro ampliatione huius regule ſeu di-
ctorum iurium teneas menti vnū perpe
tua memoria dignū ⁊ literis aureis ſcri-
bendum ꝙ ſi index habet reū criminis
in fortijs ſuis cōtra quem habet plenas
probatiōes dicti criminis ⁊ ſic eum pōt
abſqꝫ confeſſiōe ſua condēnare ad mor-
tē iuxta.l.qui ſniam.C.de penis.⁊ iuxta
ea que dixi ſupra in ſing.cxviij.incipien.
Alias fui interrogat⁹.ſed volēs ipſe iu-
dex vltra probatiōes dicti maleficij ha-
bere cōfeſſionem rei ad hoc vt poſt con-
feſſionem ſuā tanquā confeſſus ⁊ cōui-
ctus nō poſſit appellare a cōdemnatiōe
contra eū fienda iuxta.l.ij.C.quorū app.
non recip.ponit talē reum ad torturā vt
confiteat̃ dictum crimē ſeu delictū ⁊ hoc
vigore dictarū probationum: hoc caſu ſi
ipſe reus tortus ſufficiēter ſemper perſti
tit in negatiōe tunc index non pōt vlte-
rius eum condēnare de dicto delicto vt
antea poterat ⁊ hoc q: per talē torturā ⁊
negationē ac perſeuerantiā ipſius rei p
bationes que erant cōtra eum ſunt debi
litate. ⁊ magis videtur verū illud qđ di-
cit ⁊ negat cum perſeuerātia ipſe reus q
melius ſcit an deliquerit ꝗ̄ alius ꝗ̄ illud
quod depoſuerunt teſtes contra eū. Ita
multum ſingula.et egregie dixit Alber.
de roſ.in.l.edictum per gloſam ibi.ff.de

queſti.⁊ ibi dixi:qđ dictū ꝑ valde no.refert ⁊ ſequit.d.Bar.cepo.i ꝯſi.ſuo.xxxij.inci.quidam ruſtici.in penul.col.⁊ dicit ꝙ iſtud etiam vr fuiſſe de mente Bart.in.l.vnius.in.§.j.ff.de queſtio.et dicit ꝙ iſtud etiam voluit Angel.de aret.in tractatu ſuo malefi.in verbo cōparuerūt dicti inquiſiti ⁊ negarunt totū.⁊ refert etiā hoc vidiſſe alias ſeruari verone.Sed in libro meo Ang.de are.i dicto loco hoc nō dicit:q2 forte liber meꝰ corruptꝰ eſt. Et pro iſto dicto facit qđ voluit Hoſtiē.in.c.cum ex officij.de preſcript.vbi dixit ꝙ ſi iudex ordinarius ꝓceſſit vt delegatus nō valet ſententia q2 qđ potuit noluit.ꝓ quo faciūt optime dicta ꝑ Alexā.in cōſi.ſuo.ccxij.incipiē.viſo ⁊ oportune in.iij.colū.in fi.⁊ facit etiam ſin.verbum Ang:in.l.ꝙ ſi forte in.§.j.in fi.ff.de ſolu.vbi ſing.dixit ꝙ duobꝰ arbitris concordantibus:ſi tertius aſſumať eius ſolius ſententie parendū eſt.arg.illiꝰ tex.et ita dicit tenuiſſe Jacob.de are.ꝑ.l.itē ſi vnꝰ §.principaliter.ff.de arbi.⁊ per illū tex.
* [Uide Bal.in ꝯſil.cccxcj.incip.ꝓponiť ꝙ ꝓpter in.ij vo.⁊ Soci.in conſi.iiij.incip.abunde ⁊c.in.ij.colū.verſi.tertius et vltimus.] Et faciūt optime dicta ꝑ Ange.in.l.ſi donatiōe.C.de colla.vbi ſing.dixit ꝙ licet donatio facta inter ꝯiuges firmeť morte donantis.l.donatio.quas parētes.ff.de dona.inter vir.⁊ vxo.cū ſi. Attñ ſi inter ipſos cōiuges ſit facta donatio ꝓpter benemerita tunc ad hoc vt valeat donatio debebunt plene ꝓbari bñmerita:nec ſtareť aſſertioni dictoꝝ meritorum facte per donantē.⁊ ideo talis donatio tali caſu nō cōfirmareť morte donātis:q2 qđ potuit noluit. Qđ dictuꝫ dicit ibi An.ro.nō reperiri alibi.et iſtud dictū pro valde no.refert ⁊ approbat.d.Fran.de cre.in not.ſuo.cxxxvij.incipiē. Donatio facta ſimpliciter.de quo tñ dicto vide.d.Feli.in.c.ſicut.in.xv.colū.de re iudi.⁊ vide que dixi.ſ.in ſing.cclxxvij.incipi.Tolle moras ſemꝑ.et facit etiam ad predicta.nā teſtimoniū illiꝰ ꝗ poteſt loqui nō valet in ſcriptis ſm Joa.an.in §.nūc tractañ.ver.qđ demū.⁊ ibi Joan.an.in additi.quos oēs refert ⁊ ſequitur Dominicus de ſancto Gemi.in cōſi.ſuo cxxxij.incipiente.In cauſa prioris in.ij.colum.Et iſta omnia etiam potes notare pro ampliatione regule illius videlicet viam quam quis elegit ſibi patere debet de qua in.l.mulier.in.§.fina.ff.ꝙ met.cauſa.⁊ ſupra in ſingu.cxiij.incip.viam ⁊c. Hippolytus de Marſilijs.J.Utriuſq3 Doctor.

263 ¶ Monitus ſeu condemnatus ad aliqđ faciendū3 tali die vel tali tempore ſi illud non fecit propter caſum fortuitum ſibi ſuperuenientem excuſatur a pena ſi ipſe non fuit in culpa vel mora nimis ſe arctādo.ſecus ſi ipſe fuit in mora vel culpa nimis ſe arctando:quia tunc cadit in penam ſi illud non fecit non obſtāte caſu fortuito.tex.eſt nota.et ibi docto.in.l.ij.in.§.ꝙ diximus.ff.ſi quis cautio.⁊ habetur in.l.cum poſtulaſſem.in principio.ff.de damno infecto.et in.l.ſi fideiuſſor.§.penulti.ff.qui ſatiſdare cogantur. Jſtud tamen limita multum notanter habere locū ⁊ ꝓcedere vbi imponitur pena pecuniaria.ſecus autem eſt in pena corporali naꝫ vbi pena corporalis imponitur ſi quis certū quid non ſoluerit vel non fecerit:tūc ſi illud non poteſt facere q2 ſe nimis arctauit nō tamen punietur pena corporali. Jta multuꝫ egregie dixit Bald.in.l.data opera.in.xvij.colū.verſi.Ultimo nota.C.qui accuſare nō poſſunt.vbi dicit ꝙ ſi ꝗs fuit cōdemnatus in pecuniā.⁊ ſi non ſoluerit intra decē dies fuit condemnatus in amputatione manꝰ.⁊ camerarius cōmunis cui pecunia erat ſoluenda.non fuit inuentus vltima hora termini fiende ſolutionis.tñ hoc caſu licet ipſe condēnatus ſe nimium arctauerit nō tamen punietur pena inciſionis manus.allegat tex.in.l.fi.in.§.ſi quis ꝓfeſſus.ff.de publicanis. De hac materia vide aliqđ per.d.Feli.in.c.cum inter priorē.in.xij.colū.de exce*ptionibus.[Uide.ſ.in ſingu.xc.incipiē.fauorabiliores ⁊c.] Hippolytus de marſilijs.J.U.D.Bononienſis ⁊c.

264 ¶ Eum ſequunť cōmoda quē ſequūtur incommoda.l.j.ff.de inſtito.l.j inſulam.§.vſuras.ff.ſoluto matrimonio.l.et ſi cōtra.ff.de vulgari ⁊ pupilla.l.ſi mandato.§.quoties.ff.mandati.l.ſecundum

naturam.ff.de regu.iuris cū ſimilibus.
ibi in glo.allegatis.Et pro ampliatione
huiꝰ regule teneas mēti ſingulare ver-
bū Bar.in tractatu ſuo de duobus fra-
tribꝰ in.ij.col.vbi dixit ꝙ ſtante ſtatuto
ꝙ muliere decedēte in matrimonio ſine
filijs vir lucref dimidiū dotis ꝙ hoc ca-
ſu ſi pater mariti ſubſtinet onera matri
monij faciendo expenſas filio et vxori
ſue ⁊ decedat ipſa vxor filij ſine filijs ꝙ ta
le lucrum dimidie dotis acquiref patri
⁊ nō marito licet ſtatutū dicat ꝙ acqui-
raf marito qḋ dictū ꝓ notabili refert et
approbat do.Abb.in conſi.ſuo.lxxix.in-
cipiente.Videf primo.circa fi.in.ij.vol.
et Ludo.roma.in aut.ex teſtamento.in
v.colum.C.de collatio.¶Uide in mate-
ria Bal.in aut.ex teſtamēto.in.xij.col.
verſi.tertium capitulum.C.de collatio.
Et adde ad hanc materiā not.verbum
Barto.in.c.qꝛ poterat in fi.ff.ad trebel
lia.quem vide.¶Teneas bene mēti quia
paſſim vidi hic Bononie.⁊ etiam alibi
ſeruari contrarium ab idiotis et igno-
rantibus. Hippolytus de Marſilijs
Juris Utriuſqꝫ Doctor.

265 ¶Fines mandati diligenter ſunt cu-
ſtodiendi.l.diligēter.ff.mandati.c.cuꝫ
dilecta de reſcrip.c.examinata de ꝯfir-
ma.vtili.vel inutili.cuꝫ multis ſimilibꝰ.
Et ideo teneas mēti ſingularē theoricā
Pau.de ca.in.l.delegare.ff.de nouatio.
vbi dixit ꝙ ſi dixi campſori mihi debito-
ri ꝙ tibi ſoluat nō autē dixi ꝙ tibi pro-
mittat:hoc caſu ſi ipſe tibi ꝓmiſerit etiā
per ſtipulationē non liberaf a me nec fit
delegatio.allegat ad hoc caſum quem
dicit nota.in.l.ſi debitorē.eo.titu.de no-
uationibus.¶Uide do.Philip.decium
cōſi.cvij.incipiēte in cauſa.in fi.ij.colū.]
Et ideo poſſum adhuc ſibi inhibere ꝙ
non ſoluat qꝛ ſimplex mandatuꝫ poteſt
renouari re integra.l.ſi cum corneliꝰ.ff.
de ſolutio.⁊ hic videf res integra poſt-
quam non ſoluit licet tibi promiſerit:qꝛ
hoc ſibi non mandaui ſecus ſi mandaſ-
ſem per.l.vtrum.ff.de conſtit.pecunia.⁊
l.ſi quis prohibuerit.ff.de publi.Et dicit
ipſe Pau.de caſtro hec omnia eſſe men
ti tenenda.quia ſunt quotidiana.Et ex
hoc ſequitur ſm eum ꝙ ſi campſor effi-
ciatur fugitiuus damnum eſt meum:⁊ tu
potes ad me redire qꝛ non eſt facta no-
uatio niſi eſſet expreſſe dictum.Et hanc
eandē doctrinaꝫ ponit ipſe Paul.de ca-
ſtro in dicta.l.ſi debitorem.vbi dicit ꝙ
ille tex.eſt ſingula.Et ibi ſubdit ꝙ ſi ali-
quis habet mandatum ad recipiēdam
ſolutioneꝫ a debitore ⁊ ad quietandum
⁊ liberandū eum ꝙ hoc caſu ſi nō appa
ret de ſolutione realiter facta ſed ſolum
apparet de confeſſiōe ipſius q̄ cōfitetur
ſibi ſolutū ⁊ liberat debitorē ꝙ hoc non
nocet mandāti quominus adhuc poſſit
cōuenire debitorem non obſtante libe-
ratione facta qꝛ mandatum dꝫ intelligi
ꝙ liberet debitorē vere ſoluentē.i.face-
re inſtrm ſolutiōis.ſꝫ hic nō apparet de
vera ſolutione ⁊ eodeꝫ modo dicit ſi hꝫ
mādatū a me de recipiendo non ſufficit
debitori meo hec ꝯfeſſio de recepto niſi
vere appareat de reali ſolutione de quo
ibi latius ꝑ eū q̄ oīa nota vt ad vnguem
ſeruaqꝫ ⁊ nō excedas mādatū vide tñ ad
reſtrictionē ⁊ limitationē ꝓdictorū q̄ di-
xi ſupra in fin.lviij.inci.Si dedi tibi mā
datū.⁊ que dixi in.l.nomen quoqꝫ debi-
toris.C.que res pig.ob non poſſ.in pri-
ma charta. Hippolytus de Marſi-
lijs.J.U.D.Bononienſis.

266 ¶Judex debet iudicare ſm allegata
⁊ ꝓbata.l.illicitas in.§.veritas.ff.de of-
fi.proconſul.⁊ ibi ꝑ Docto.et habef in.c.
paſtoralis.in.§.qꝛ vero.de officio dele-
ga.cum ſimilibus.Teneas tñ menti no-
tabile verbum:veꝫ ꝙ iudex poteſt mo-
ueri ad iudicandū etiam ex aliqua con-
feſſione coram eo facta viua voce et nō
ſcripta in actis.Ita notāter dixit Bal.
in.l.ſ.in.i.colū.C.de manu.vindicta per
nota.in lege quoties.§.i.ff.de probatio-
nibus.quod dictum pro aureo ⁊ ſingu-
lari refert ⁊ ſequitur do.Felin.in.c.cum
venerabilis.in.xvij.col.de excep.⁊ in.c.
aduerſario tuo.in.ij.colū.in fi.eo.ti.⁊ in
c.ſicut.in.xij.colū.de re iudic.de quo di
cto dicit ꝙ nunq̄ obliuiſcaris qꝛ eſt mi-
rabile ſm eum ibi.Et ad materiam.d.l.
illicita.§.veritas vide Speculatoreꝫ in
titu.de ſententijs.in.§.qualiter.verſic.
Item debet ferri ſm allegata.vbi po-
nit quando ſolus iudex vidit ritum de-

linquere ſi alias probationes dicti maleficij vel alia indicia non habet an poſſit ipſum titiū ex ſolo viſu ſuo aliter non allegato nec probato ponere ad torturam. vide ibi per eum ⁊ per Joan. andr. in additio. ⁊ in titulo de notorio crimine vbi ſe remittunt. ⁊ illud dictum Spe. in dicto. §. qualiter. quem refert ⁊ ſequit Bald. in. l. ampliorem. in principio. in ij. colū. ver. Item quero an iudex. C. de appella. Hippolytus de Marſilijs U. J. D. Bononienſis.

267 ¶ Dubia probatio ſemper interpretatur contra producentem glo. eſt notabilis in. c. in preſentia in verbo: verbum dubium, extra de probationibus. ⁊ habetur in. l. ſi quis intentione. ff. de iudic. ⁊ in. l. inter ſtipulantem. §. j ff. de verbo. oblig. cum ſimi. Et propter hoc teneas menti quamplura notabilia dicta et primo not. ⁊ ſingulare verbum Ange. in. l. poſt q̄. ff. de petitione heredi. in fine. vbi dixit ſemel euaſiſſe quendam accuſatū de rapina q2 teſtes dixerunt fuiſſe preſentes rapine et interrogati in cõſcientie dixerunt q2 viderunt rem auferri de manibus accuſantis ꝑ accuſatū: nã per hoc nõ probatur rapina ⁊ hoc per glo. in verbo abſtuliſſet que vult quod verbum auferre habeat duplex ſignificatū ſcꝫ cū violentia ⁊ ſine: cum ergo illa verba teſtium quod viderūt auferri de manibus accuſantis per accuſatū poſſint intelligi cum violentia ⁊ ſine: ⁊ ſic ſint dubia debent interpretari cõtra ipſum accuſatorē ꝓducentē ſm Ang. q̄ eſt no. ꝓ quo dicto facit qđ voluit Bar. in. l. ij. §. j. in fine. ff. de duobus reis. vbi dixit q̄ ſi accuſatur titius quod cognouit ſeiam violenter tunc an cõdēnari debeat etiã ſi teſtes producti contra eum dicant et affirment illam fuiſſe cognitam violenter ⁊ dicit non videri probatam violentiam cum illud verbum violenter poſſit intelligi actiue ⁊ paſſiue videlicet qđ titius intulerit violentiam mulieri: et etiam poteſt intelligi quod mulier intulerit violentiam ipſi titio propter quod illam violenter cognouerit ideo ex tali probatione dubia non debebit condemnari. Ita reſidet ibi Bar. ⁊ idem firmat ipſe Barto. in. l. ſi vxor. in. §. ſi quis vxori. ff. de adulte. ⁊ Bart. in. l. ſi ita ſcriptū. ff. de manu. teſtamento. ⁊ Barto. in. l. filiusfamilias. ff. de teſta. ⁊ Mathe. in notabi. ſuo. cii. ⁊ Abb. in. c. dudum. in. xvij. colum. de electio. pro quibus eſt glo. vnica ⁊ ſingularis ſecundum Ang. ibi in. l. vnica. in verbo deſponſatam. C. de raptu virgi. quam Barto. nec ceteri allegant ad hoc. Pro quibus etiam faciūt optime dicta per Joan. and. in additio. Specula. in rubri. de cohabitatione cleric. ⁊ mulie. vbi dicit ſemel fuiſſe deuolutam cauſam rome de qua curia ſatis habuit ſolatium erãt duo clerici ⁊ vnus opponebat contra aliū q̄ tenebat cõcubinam publice ⁊ hoc poſuit. Iſte reſpõdēdo negauit arguebatur de periurio ⁊ poſteo fuit probatū q̄ ipſe tenuit concubinam: iſte autem replicauit q̄ immo concubina tenuit eū in domo ſua ⁊ ſibi fecit expenſas ⁊ ita euaſit periurium. pro quo facit quod dixit Bald. in. l. finali circa princi. C. ſi a nõ compe. iudi. vbi dixit q̄ licet in dote lucrãda inſpiciatur ſtatutū domicilij viri vt tenet Barto. ⁊ Ang. in. l. exigere dotē. ff. de iudic. ⁊ Bal. in aut. omnes peregrini. C. communia de ſucceſ. in principio. ſecunde col. ⁊ Bald. in c. j. §. fina. de inueſtitu. de re. alie. fac. tamē ſi ipſa mulier ducat maritum ad domum ſuã ⁊ ſic in ſuo domicilio tunc in lucranda dote attendetur ſtatutum domicilij ipſius mulieris. Ita dixit Bal. in dicta. l. finali. q̄ eſt notandum in propoſito iſto. Et in hac materia vide do. Fel. ſingulariter loquentem ⁊ plura ſingularia adducentem in. c. ſuper his. in. ix. colū. extra de accuſationibus. Predicta tamen ſūt ita niſi conſuetudo interpretaretur vel intelligeretur actiue tantum vel in malo ſignificato tantum / q2 tunc probatio non diceretur dubia. ſed interpretaretur contra reum accuſatum tantū. ⁊ non contra producentē. Ita dixit Mathe. in dicto notabili ſuo. cij. incipiente. Nota mirabilem regulam ⁊c. ⁊ Joã. de imo. in. l. ij. §. j. ff. de duob9 reis. ⁊ ibi etiã vide Ang. in materia iſta.

268 ¶ Verus poſſeſſor cum titulo etiam cum errore iuris vel facti facit fructus

ſuos.l.ſed ſi lege.in.§.ſcire autem.ꝛ ibi. docto.ff.de petitio.heredi.ꝛ habetur in l.bonefidei.ff.de acquiren.rerū domi.ꝛ per Bal.in.l.ij.in penul.col.C.de ſeruitute ꝛ aqua. Teneas tamen menti quod licet quis ſit verus poſſeſſor etiam cum titulo: attamen ſi ſit ꝙ propter aliquod delictū vel aliquā cauſam debet priuari illa re ꝛ poſſeſſione tanꝗ indignus tūc tenetur ad reſtitutionem fructuum non obſtante eius titulo ꝛ poſſeſſione. Ita ſingulariter dixit Ange.in.l.predonius ff.de petitio.heredita.vbi dicit ꝙ ibi eſt caſus rotundus cōtra prelatos canonice inſtitutos qui ꝓpter eorū demerita ſciunt ſe debere priuari tanꝗ indignos. nam licet habeant dominium prelature ꝛ faciant fructus ſuos ꝛ anteꝗ priuētur habeant adminiſtrandi poteſtatem: tamen ſi poſtea priuantur eo modo tenentur quo predones intruſi quod eſt nota. dignum ſm eum ibi. ꝛ ſubdit idem eſſe ſi non ſint priuandi tanꝗ indigni. Sed quia eoꝝ inſtitutio pōt caſſari. de quo ibi latius per eum. quod dictum pro valde notabili refert ꝛ ſequitur ibi Pau.de caſtro. Teneas menti. quoniam hoc dictum poteſt millies contingere in facto.

269 ¶ Alias dixi tibi late in.l.j.§.idē cornelio.ff.de queſtionibus.ꝛ in.l.fina.poſt Bart.ibi eo.titu.ꝙ ad probandum indicium ſufficiens ad torturā ſufficit vnus teſtis tantum integer deponens de ipſo maleficio ſecus ſi deponat ſup aliquo remoto ab ipſo maleficio: qꝛ tunc requiruntur duo teſtes: vt voluit glo.no.in.l. fi.C.famil.hercīſcū. circa que plura adduxi in dictis locis. Nūc aūt limito tibi predicta notabili limitatione vꝫ ꝙ verum eſt ꝙ vnus teſtis integer deponēs de ipſo maleficio facit indicium ad torturã: hoc eſt verū qñ ſolū tractaꝛ de tortura ſecus ſūt ſi ex forma ſtatuti vel legis deberet ſtari indicijs quantū ad plenam probationē: qꝛ tunc neceſſe eſt ꝙ tale indiciū probetur per duos teſtes. Iſta eſt glo.valde not.in aut.de teſta.imperfec.poſt prin.ꝛ hoc ibi voluit Ange.vbi inq̄t ꝙ ſi ſtatutū dicit ꝙ in maleficijs nocturnis indiciū habeaꝛ p plena ꝓbatione tūc licet vnus teſtis deponat de veritate: ꝛ de ipſo maleficio tamē nō poterit ex tali indicio ſequi condemnatio niſi probetur per duos teſtes: qd eſt ſumme notandum ꝛ vere non memini me alibi vidiſſe hāc doctrinam: de qua etiam feci mentionem in repe. mea.l.fi. C.de proba.in.lxxvij.char.

270 ¶ Homicida puniēdus eſt pena mortis: ꝛ hī in.l.iij.§.legis cornelie.ff.ad.l. cor.de ſica.ꝛ in.l.qui vltimo.cū ibi not.ꝛ in.l.reſpiciēdū.§.fi.ff.de penis.vt habeꝛ in.§.itē.l.cornelia.inſti.de pub.iudi.ꝛ in c.omnis.iij.diſt. Et ideo dixit tex.in.l.ne mo.C.de epiſco.audiē.qd homicida expectet illud qd alteri fecit: ꝛ ratio poteſt eſſe qꝛ ſanguis occiſorū cōtinuo clamat ad deū: vt ſcī ibiꝛ in Apocalipſi. Ecce poſt hec vidi aias interfectoꝝ clamātes ad deū ꝛ dicētes vſqꝫ quo dñe non das iudiciū ꝛ vindicas ſanguinē noſtrū de interfectoribus noſtris qui ſunt in terris. Quod refert do.Paris de puteo in ſuo tract.ſindic.in.cv.char.in.j.col.ꝛ facit illud.clamitat ad celum vox ſanguinis. Teneas tamen menti no. verbū qd eſt in poteſtate iudicis non cōdemnare pena mortis ſed deportare homicidam quem impulit iracundia orta etiā aliter quam ex facto offenſi per tex.in.l.lex iulia.in.§.fi.ff.ad legē iul.repe.ita ſing. dixit Ludo.ro.in.l.cū mulier.in.xxxij.col. ver.aduerte tamen qꝛ etiā offenſa.ff.ſolu.matri.quod dictum pro valde notabili ꝛ mirabili refert ꝛ ſequiꝛ domi.Fel. in.c.dilecti filij.in.viij.col.verſi.ij.declaratio.extra de excep.vbi etiā plura ſingularia adducit. Et illum tex.in.d.l.lex iulia.in.§.fi.pro valde not. Alleg. Bal. in.l.additos.C.de epali audiē.ꝛ Ange. de are.in tractatu maleficiorum.in verbo preſente ꝗ.gaio ꝛ appellante in verſi. quid autem ſi non obſtante.ꝛ vide que dixi ſupra in ſingulari.100.incipiente. Occidens aggreſſorem.

271 ¶ Probationes non debent ſumi de domo rei.l.nimis graue.C.de teſti.l.de minore.§.tormenta.ff.de queſtionibus. l.qui accuſare.C.de edendo.l.ei qui.l.ab ea parte.ff.de probatio.cum ſimilibus. Limita tamen hanc regulam ꝛ predicta iura duobus modis. Primo quod non

habet locum vbi principaliter tractatur de periculo aie:qm̃ tūc ꝓbationes poſſunt ſumi de domo rei. Ita nota. dixit Lu.ro.in cōſi.ſuo.cccxcviij.incipiente. Ut clamor.vbi dicit ꝙ licet regulariter ad fundandam intentionem reus actori propria inſtrumēta ſeu proprias rationes edere non compellatur vt in.c.ſ.de proba.⁊ in.l.qui accuſare.C. de edendo cum ſimi. Attñ hoc fallit:vbi principaliter tractatur de periculo aie qm̃ tunc reus actori compellit̃ edere ad intentionem ſuā fundandā.allegat ad hoc tex. in c'e.ij.in.§ ceterū de vſur. quā ad hoc ſm cū allegat Joan.and.in addi. Spe. in titu.de inſtrumen.edic.§.videndum. in additio.incipi. Satis eſt magna cauſa. Scdo limita predictam regulam qd̃ licet probationes non ſint ſumende de domo rei. Attamen ex magna cauſa index ad fundandam apud eum intentionem agentis cōpellet reum ad exhibendum inſtrumenta ſeu libros rationum ſibiipſi iudici. Ita nota.dixit Ludo. ro. in dicto cōſi.ſuo.cccxcviij.ad quod allegat Spec.in ti.de inſtrumen.edic.in.§. nunc videndum.ver. ⁊ nota ex premiſſis.⁊ in verſi.⁊ nota ꝙ ſi lite pendeñ. ⁊ allegat etiam dñs de rota in deciſio. ſua dcc̃.⁊ do.Anto.in.c.ij.de ꝓbat.⁊ ſubdit. ꝙ magna cauſa eſt ſm eū qñ parti alteri periſſet copia probandi ꝙ ipſa intendit ſed vltra Lud.dicas ꝙ idem voluerunt dñi de rota in nouis deciſionibus in tit.de ꝓba.deciſio. quinta. incip. Licet pars. de qbus doctrinis ⁊ limitationibus dixi etiam in.l.de minore.in.§.tormēta.circa fin.ff.de queſtionibus.vbi videas Hippolyt⁹ d̃ Marſilijs. J.U.D.

271 ¶ In hac inclyta ac regia ciuitate Bononie mihi patria amenissima hactenus fuerunt ⁊ de preſenti ſunt aliqui ꝓcuratores doctiſſimi in vtraq; cenſura qui non dubitant cum quocunq; peritiſſimo viro allegationes iuris oſtenꝰ ⁊ etiam in ſcriptis facere. Adeo quod ſi vera loqui fas eſt aliqui procuratores huius ciuitatis ſunt doctores aliquorū doctorum aliquarum ciuitatum Italie ⁊ aliarum prouinciarum: ⁊ inter alios eſt hic ſer. Melchion de zanitis procurator vir profecto magne practice ⁊ ſcientie qui proximis diebus elapſis allegando in quadam cauſa dixit ſingu.verbū ꝙ non memini ab alio nec doctore nec procuratore viuo audiuiſſe videlicet. Tu ſcis quod ſi deduco vnam cauſam in libello ⁊ poſtea probo de alia ſuccumbaꝫ l.habebat.in principio. ff. de inſtitutio. ⁊ habetur in.l.ij.ff.ſi menſ.fal.mo. dixit ꝑ Bartolum in.l.ſ.in principio in.ij. col. verſicu.veniamus ad cautam.ff.de edē. ⁊ per Innocen.in.c.ex parte de priuile. hoc tamen limitatur ſingulariter niſi cauſa ipſa eſſet cognoſcenda de equitate vel ſola facti veritate inſpecta: nam tali caſu licet actor in libello deduxerit vnam cauſam ⁊ probauerit de alia cauſa debebit obtinere. ad quod allegauit Barto. hoc expreſſe dicentem ſi eius verba recte ponderentur. in. l. emilius. in.ij.colum.ff.de mino.⁊ domi. Alexan. hoc idem clarius dicentem in.l.ſi ita ſtipulatus.in.§.griſogonus.in. v. colū.ff. de verbo.obli.non tamen allegat Barto.in.d.l.emilius.ſed allegat hoc voluiſſe dominum Antonium in conſilio ſuo incipiente. Uiſo dicto puncto. ⁊ Joan. Andr.in additio.ſpecula.in tit.de actio. ⁊ petitio.in.§.ſequitur ſuper verſic.hoc quoq;.⁊ Barto.in tracta.ſuo ad reprimendum in verbo ſine figura: ⁊ alios de quibus ibi per eum.que doctrina eſt nota. non fallo ⁊ eam addere poteris ad materiam clauſule ſola facti veritate inſpecta de qua per doctores in clementina ſepe.de verbo.ſignific.vbi per Lanfran.in ſecunda colum.⁊ per Imo. in cap.dilecti.de iudi.⁊ per Bald. in.l. nemo.C.de ſenten.⁊ in.c.primo.§.inueſtitura.de noua.for.fideli.⁊ per Barto. in tractatu.ad reprimendum in verbo ſummarie.⁊ per Bartolum in repeti.l. ne quicquam.in.§.plane.ff.de offi.proconſu.⁊ in.l.iudices.C.de iudi.⁊ per Ludo.roma.in.conſi.ſuo.xx.incipien.Uiſo puncto.in.ij.colum.⁊ in conſilio. li. incipien. In caſu propoſito.ante fi. Uide omnino do.Philip. decium in conſilio.xl.incip.quoniam.in vltima colum. ⁊ Alexan.in conſilio.cxiiij. incipiē. viſo proceſſu.⁊c.in vltima col.in.vl.volu.⁊

Soci.in cõſi.cv.inci.viſis teſtibus.in vltima col.in fi.in.iiij.vo. Hyp.de Marſi. Juris Utriuſq; Doctor Bononienſis.

273 ¶ Notiſſimũ eſt in iure q vnus teſtis deponens de re ipſa de qua agitur facit ſemiplenã probationẽ vt voluit Bart. et alij in.l.admonẽdi.ff.de iureiurã.et in l.bonefidei.C.eod.tit.cũ ſimi. Et habẽs vnum teſtem et ſic ſemiplenam probationem poteſt petere a iudice ſibi deferri iuramentum in ſupplementum probationis: et inde ex tenet illud ſibi deferre regulariter vt tenẽt oẽs ſcribentes in dictis iuribus. Attamen teneas menti q iſtud non pcedit nec locum habet in illo qui pro ſe examinaſſet vnũ teſtem qui eſſet ſpuri9 quoniã nõ deferret ſibi iuramentum in ſupplementum et ratio eſt q2 ſpurius cenſetur infamis et eius fides non facit ſemiplenã probationem. Ita dixit Rudo.ro.in.d.l.admonendi.quod dictũ ibi refert et ſequitur domi.Joã. baptiſta de cazalupis.in.xvij.char.in.j.col.verſi. xv.fallit ad qd allegat etiam Azo.in ſumma.in tit.de natura libe.et Bal.in.l.j.C. de iure aureo.annullo.et alios de quib9 ibi per eum. Et ſubdit ipſe domi.Joan. baptiſta: vbi ſupra in verſicu.xxvj.eadẽ ratione idem eſſe in ſpurio petente ſibi deferri iuramentum quando probauit per vnum teſtem quia in hoc iuramẽto ſibi deferendo fungit vice teſtis et tanq̃ infamis tale iuramentum non eſt ſibi deferendum et allegat ea que dixi in dicta repetitioe.d.l.in.xij.fallentia.[Uide domi.Phili.decium in cõſilio.xxxvij.inci. in cauſa.in.iij.col.circa principium.] Et ſubdit poſtea ipſe in verſicu.xxvij.ibi ſequẽti q eadem ratione idem erit in feneratore cũ ipſe ſit infamis vt in.l.improbum.C.de infam.[Et ibi vide Pau.de caſt.et Alexã.in conſi.xciij.incip.repertis.in.j.col.ſi.in.vj.volu.] Et per Cy.in l.ſi quis ad declinãdũ.C.de epiſco.et cle ri.et in.l.j.C.de ſumma trinita.et fide catho.et in.l caſſius.ff.de ſenato. Et ideo conſequenter dicit q ſi vnus teſtis erat feneratoꝛ quẽ ego pduxi vel ego q volo iurare ſum feneratoꝛ nõ deferret mihi iuramẽtum. Ita dicit in indiuiduo dixiſſe Bal.i.l.q accuſare.C.de edẽdo.quod dictum ſm cũ ſequunt ibi Moder.et in.d.l. admonẽdi. Pro quo dicit bñ facere q dixit Barb.i no.ſuo.50.et d.Ari.in.c.raynutius.de teſta. vbi dicunt q inſtituto feneratore videtur inſtituta turpis perſona ad finem vt teſtamentum fratrum poſſit expugnari per fratrem preteritũ de quo in.l. fratres.C.de inoffic.teſta. Ego autẽ ſupradicta de ſpurio ampliabam vno modo poſtea limitabam aliquibus modis.et primo ampliabã pcedere ſuperius dicta nedũ in ſpurio mere et de facto ſpurio:ſed etiam in ſpurio legitimato q2 ſpurius etiam ſi ſit legitimatus eſt infamis. Bald.in.l.generaliter.C.de inſtit.et ſubſtitu.ſub condi.fact. pro quo facit quod voluit idem Bald. in.c.fi.in.ij.col.de tranſac. epiſcopi vbi dixit q ſpurius legitimatus eſt aſſimilatus homini medicato a morbo remanente aliqua cicatrice: et facit etiam gl. not.in.c.conſtituit.xvij.q. iiij. que voluit q infamia remaneat apud infamem extincta cauſa infamie. Ideo dicit q iudeus in caſu in quo nõ poteſt eſſe teſtis contra chriſtianum non poterit etiam eſſe teſtis contra eum ſi efficiatur chriſtianus et ſic poſt baptiſmũ quem tex.et glo.allegauit p ſingulari Lu.ro.in ſingulari. ſuo.cccccccxcvij. inci. Ueniamus ad lucrũ panis. Et facit glo.not.in.l.qui cum vno.in.§.ignominia.ff.de re mili. que dixit q periurus etiã poſt peractã penitentiam non poterit eſſe teſtis ſicut nec antea poterat: quam gloſſ.ad hoc allegat Bal.in.l.lucius.in fi.ff.de infami.et facit etiam.nã inimicus etiam poſt pacem factã nõ põt eſſe teſtis cõtra illũ cum quo habebat inimicitiam. Ita dixit do. Alexander in cõſil.ſuo.xcix.inci. In cauſa inquiſitiõis. p quo allegat bonum text.in.c.accuſatores el primo.iij. q.v.de quibus latius dixi.s.in ſingula. cvij.incip. Priuilegium dignitatis.vbi videas. Limito tamen predicta de ſpurio non procedere nec locum habere in ſpurio alias bone conditionis vite et famepnam propter bonitatem et legalitatem perſone receditur a regulis iuris communis.per glo.ſingu.in.l.ſi ita fundus.ff.de conditi.et demon.de quo late

dixi forte vltra oẽs in.l.j.§.ad queſtionẽ
poſt pn.ff.de qõ.ꝛ in repe.mea.l.fi.C.de
ꝓba.in.iiij.char. Limito etiã iſtõ nõ pce
dere in ſpurio effecto religioſo:na ſi ta-
lis depenit pro aliquo facit ſemiplenã
probationem adeo ꝙ poterit deferri iu-
ramentum parti pro qua depoſuit. Ad
quod dicendum moneor ex not. doctri-
na Guiliel.de cu.in.l.ſ C.de ſacroſanc.
eccle.quem ibi refert ꝛ ſequitur Bald.
vbi ſing.dixit ꝙ per ingreſſum religio-
nis filius ſpurius efficitur legitimus ꝙ
dictum refert etiã ꝛ ſequitur Lud.ro.in
repe.aut.ſimiliter.in.vꝗ.ꝑuilegio. C.ad
l.fal.ꝛ.d.Feli.in.c.teſtimoniũ.in.xj.col.
in fi.extra de teſti.ꝛ in.c.ex tue.de ſimo.
in.j.col.circa med.de quo dicto feci mẽ-
tionem in repe.mea rubꝛ.ff.de fideiuſſ.
in.xij.q.loquendo de dignitate ordinis
clericatus. Moneor ꝛ preterea per ſin-
gulare verbum Joan.de imo.in.c.cum
R.de officio deleg.vbi dixit ꝙ licet fra-
ter non poſſit eſſe teſtis pro fratre.vt in
l.parẽtes.C.de teſti.cũ ſimi.tamen iſtud
fallit in fratre religioſo.naꝫ talis frater
admittitur ad teſtificandum pro fratre:
quod dictum refert ꝛ ſequitur Barba.
in.d.c.cum. R.canonicus.in v.colũ.de
quo dixi ſimiliter in.d. mea repe. rubꝛi.
de fideiuſſo.vbi.ſ. Et pro hac limitatio
ne faciunt optime ꝗ plura per me accu-
mulata circa dignitatem clericatus ſeu
religionis in.d.rub.in.xij.q.que videas.
Limito etiam predicta de ſpurio non
habere locum in ſpurio nobili ꝛ magne
conditionis ꝛ excellentie vt puta in fi-
lijs ſpurijs principum vel regum ꝛ ſimi
lium. nam tales propter dignitatẽ ꝛ no
bilitatẽ perſonarum ſuarum facient ſe-
miplenã probationem ex dicto ſuo adeo
ꝙ poterit deueniri ad declarationem
iuramenti in ſupplementum probatio-
nis. Ad quod dicendum moneor primo
ꝑ tex.ſing.in.c.nobiliſſimus.xcvij.diſt.
vbi creditur verbo ſimplici legati ſine
oſtenſione literarum de ſua legatione
propter nobilitatem perſone ſue. Et il-
lum tex.ad hoc allegant Ange.in.l.ex
quacũqꝫ.§.fi.ff.de publicia. Moneor et
per tex.no.in.l.filiuſfa.ff.de dona.in.§.
nonnunꝗ vbi habeꝫ ꝙ prohibitio do-
nationis facte regulariter filijſfa. nõ ex
tẽditur ad filioſfa.ſenatoris vel alterius
dignitatis:ꝛ hoc propter dignitatẽ per
ſone.quẽ tex.ad hoc multũ notat Ang.
in.l.obligatione generali ꝛ ibi dixi legẽ
do.ff.de pigno.pro quo facit ſing.verbũ
Pau.de caſt.qõ recitat.ſ.in ſing.cxiiij.in
cip.vulgatum ꝛ tritum eſt.quod non re
fero breuitatis cauſa de quo etiam fe-
ci mentionẽ in.l.j.§.ad queſtionẽ.circa
med.ff.de queſtio. Et facit optime nota.
verbũ Bal.in.l.exemplo.in fi.C.de pro
ba.vbi dixit quidã Cardinalis tãꝗ Le-
gatus de latere aſſerit ſe habere certas
ſpãles cõmiſſiões puta ad legitimandũ
vel reſtituẽdũ fame ꝛ proceſſit ad execu
tionẽ illarũ tñ lr̃e apoſtolice de mãdato
non apparẽt.ꝛ ideo reuocaꝫ in dubio ꝙ
factũ eſt.queritur quid iuris.in quo ipſe
Bald.reſpõdet ꝙ ſi publice fecit huiuſ
modi actus non ſemel ſꝫ pluries ꝑſumi
tur ꝙ habeat mandatum ꝙ aſſerit ꝛ va
lent geſta non ratione communis erro
ris ſed rõne ꝑſumpte veritatis ꝛ aſſer-
tione talis ꝛ tanti viri allegat not. in.c.
cum ex literis.de reſtitu.in integ.in no-
uella ꝙ dicit eſſe menti tenendum. pro
quo faciunt optime dicta per Sali.in.l.
j.ff.de man.princi.ꝛ facit qõ voluit do.
Feli.in.c.qꝛ veriſimile in prin.vlti. colũ.
de preſum.vbi no.dixit ꝙ lꝫ non creda-
tur teſti deponenti nõ veriſimile ꝑ illuꝫ
tex.ꝛ q̃ ibi habenꝫ:tñ hoc non ꝓcedit in
teſtibus valde dignis qꝛ tales teſtes tan
tum probant quantum teſtes alias ido-
nei cũ fama ꝙ dicit eſſe ſing.not.[Vide
Jaſ.in.l.iubemus.in.ij.ꝛ.iij.col.C. de in-
dic.] Quibus etiam addi poteſt dictum
Alber.de ro.in.l.additos.C.de epali au
dientia. Et Bald.in.l.additos.C.de ap
pel.quos refert ꝛ ſequitur do.Bart.ce-
po.in cautel.ſuis cautela.ij. nam tu ſcis
ꝙ eximens de manibus familie aliquẽ
reum criminis ꝗ punitur crimine legis
iulie maieſta.ꝛ ſic pena mortis:vt dixi
Barth.in.l.cuiuſqꝫ. ff. ad.l.iuli.maieſt.
ꝛ eadem pena punitur qua veniebat pu
niendus ille exemptus:vt habetur in.l.
j.C.de his qui latro.occulta.quem text.
ad hoc alle.Bar.in.l.ſi qs in fi.ff.ne qs
eum.de quo latius per Alexan.in conſi.

ſuo.xxxv.incipi.Viſo thematē in.ij.col. ij.vol. Sed hoc fallit in cardinali. nam quando reus criminis ducitur ad iuſtitiam & obuiat alicui cardinali tunc ipſe cardinalis poteſt illum reum auferre de manibus familie & familia non debet ſibi facere aliquam reſiſtentiam ſed ob reuerentiam ipſius cardinalis eum ſibi tradere. ¶ Idem dixit Bald. in reper. to. ſuo in verſicu priuilegium. circa. fin. & Iaſ. in rub. C. ne licet. poten.] Ita dicit Alb. in dicta. l. addites ſe audiuiſſe in romana curia licet hoc de iure non reperiatur cautum. quod dictum ibi refert Pau. de ca. in fi. dicens ꝙ illud dictum eſt vbiqꝫ diuulgatum. Ex quo dicit ꝙ tēpore quo erat curia romana florentie cauebant rectores & cardinales non ire per loca per que criminoſi ducebantur. Et ſic per iſta limitabam dicta de ſpurio non habere locum in ſpurio nobiliſſimo & digniſſimo: pro quibus optime faciunt que dixi de teſtibus legaliſſimis in. l. §. ſi quis vltro poſt prin. ff. de queſtio. Poteſt etiam limitare predicta nō habere locum vbi non poſſet alia probatio haberi. nam tunc admitteretur ipſe ſpurius per ea que dixi in repetio. mea. l. fin. C. de probationi. in. v. char. circa princip. & ſupra in ſingu. lxxij. incipien. plures. Vltimo circa hanc materiam ſpurietatis ſcias ꝙ ſi aliquis notarius ſpurius fuit notarius alicuius cauſe ſcripſit proceſſum & fuit rogatus de geſtis in cauſa a partibus & a iudice & iſta fecit ad banchum iuris tanꝙ notarius banchi publici: ꝙ talis proceſſus non valet ſed corruit & non facit probationem. Ita multum notanter dixit do. Alexan in cōſi. ſuo. lxxx. incipi. examinato pceſſu. in. ſ. col. in. ij. vol. ad qđ adducit Bar. hoc in terminis dicētem. in. l. eadē ante fi. ff. ad. l. iul. repetū. vbi dicit ꝙ infamis & ſic ſpurius nō poterit exercere aliquod officiū publicū puta ꝙ eſſet notarius ad banchum iuris & alleg. no. in. l. ij. §. miles. ff. de his qui not. infa. de quo latius per. d. Alex. in. d. cōſi. ſuo qđ profecto eſt ſingulare verbum quia poterit facere corruere infinitos proceſſus factos per notarios ſpurios ad banchum iuris. Ego in officijs que ſer per totam Italiam habui ſemper ad banchum meum iuris vnum & quādoqꝫ duos notarios ſpurios habui qui erant rogati de omnibus proceſſibus agitatis coram me & iudicibus ſeu aſſeſſoribus meis: & partes ſemper tacuerūt: ego quoqꝫ tacui ne repellendo eos facerem eis iniuriam dicendo eos eſſe ſpurios & ſic infames: nam vt ſupra in princi. dixi ſpurij ſunt infames infamia facti: vt etiā dixit Baldus in. c. ſ. §. naturales. in. ij. colum. ſi de feu. fue. contro. & do. Alex. in conſi. ſuo. ij. incipi. viſis codicillis. in iiij col. in. j. volu. vbi ad hoc alleg. Azo. in ſumma. C. de infa. circa princi. & idem dixit ipſe do. Alexā. in. cōſi. xxv. incipiē. Circa primum dubium. in. iij. colum. in eo. volu. & in conſi. lxvij. incip. Conſideratis &c. in. vij. col. in eo. volu. & in conſi. xciiij. ici. cōſideratis &c. i. iiij. col. l. e. vol. & i pſ. lxxx. ici. Examinato pceſſu. i. j. col. in. ij. vol. Teneas etiā menti in hac materia delationis iuramenti ꝙ periuro non deferetur iuramentum in ſupplementum pbationis ſꝫ docto. in. c. fi. de iureiur. quos refert Soci. in pſi. cxxxv ſ. incip. Preſtantiſſime. in pe. col. pro quibus facit regula ſemel malus. cum ſimi. & faciunt que late dixi in. l. maritus. in vj. & vij. col. ff. de qōni. Tene menti predicta qꝛ facient tibi honorem & fructum dabunt in tēpore opportuno: & forte iſta alibi reducta non inuenies ni fallor.

274 ¶ Licet regulariter ea que ſunt nulla non ſint in conſideratione: & aliquid non operetur: vt habetur in. l. iiij. §. condemnatū. ff. de re iudic. & in. l. non putauit in. §. non quevis. ff. de bo. poſ. contra tabu. & in. l. quoties. ff. qui ſatiſdare cogan. cum multis ſimi. [Vide Iaſon. in l. licet. C. de procura. & ꝙ nulla & inualida ſint in conſidera. & operentur vide Ludo. roma. in conſi. cccclxxxij. incipi. ſaluatoris ſuffragio. in. ij. colū. verſic. iſt. quia videmus &c. vide. j. in fin. cccccxxxſ. incip. dixi tibi &c. & vide omnino. Alex. in conſi. clxxxiij. incipi. in cauſa & lite in iſt. c. l. in. vſ. volu. Abb. in conſi. xxxviij. incip. in qōne &c. in. ij. colūm verſicu. nec obſtat ꝙ dictus &c. in. iij. volu.] At

tamen teneas menti perpetuo vnum caſum in quo nullũ ⁊ inualidum operatur magnum effectum. Nam ad hoc vt tertius comparens merito ſit audiendus tanquam ſua interſit ſufficit quod de iure ſuo doceat apparenter. licet excipiatur vel replicetur de nullitate ipſius iuris ſui. vnde ſufficit probare ſe electum licet ſtatim dicatur electionem nullam vel non canonicã. Ita ſingu. dixit Inn. in. c. veniens. el. ii. ſuper verſic. intentionem. de teſti. ex quo dicto dicit ibi Cardi. ꝙ cum quidam fratres venirẽt vt tertii ⁊ probaſſent in primo congreſſu de quadam vnione debuerunt audiri licet ſtatim diceretur inualida. Et ita dicit obtinuiſſe florentie claudendo per illud dictum ora allegãtium quod dictum dicit ipſe eſſe ſignandum cum centum manibus. Quod dictum ⁊ omnia quaſi ſupradicta ponit. d. ſelin. in. c. cum ſuper in. vii. col. verſi. ad hoc vt tertius de re iudi. ad qđ etiã allegat. d. Cardi. in conſil. ſuo. lxx. incip. In cauſa fratrum omniũ ſanctorum. vbi loquitur in materia non tamen allegat dictum Inn. ⁊ alia etiam adducit ibi. d. Feli. pro hoc dicto de quibus ibi per eum. Sed latius etiam iſta ponit ipſe do. Feli. in. d. c. veniens. el. ii. de teſti. in. v. col. in verſi. quinta concluſio. vbi dicit ꝙ dictum Innocẽ. ſequitur Spe. in titu. de offi. iudi. in. §. poſtremo. ⁊ Barto. in. l. a diuo pio. in. §. ſi ſuper rebus. ff. de re iudi. ⁊ Cardi. in cle. i. de re iudi. Et ibi etiam ipſe. d. Feliñ. amplìat doctrinã Inn. ⁊ ſequacium quem vide. Teneas mẽti predicta. ad impediẽd. executio. ſententie quoniam poteſt ſepius occurrere in facto vt ſuperioribus diebus occurri dum ego eſſem iudex mercantie hic bononie. [Et adde hic ꝙ licet cõfeſſio facta corã iudice incompetenti regulariter non noceat vt habeť. in. l. magiſtratibus. ff. de iuriſ. om. iudi. tñ talis ꝯfeſſio facta corã incõpetenti operatur ꝙ cõfitens talis non poterit variare corã cõpetẽti. ita dixit Inn. in. c. per inquiſitionẽ de elect. quẽ refert ⁊ ſequiť Ang. in. l. quo in. §. ſeruũ. ff. de edil. edic. ⁊ vide omnino no. verbũ Alex. in cõſi. cccclix. incipi. in cauſa ⁊c. in vlt. verbis.]

275 ¶ Statui omnino te docere ſingulare verbum paucis crede mihi notum per quod poteris immenſum honorẽ et gloriam: necnon magnas pecunie quantitates cõſequi. Ideo attende. Nã ſi iudex maleficiorum format contra aliquẽ furem inquiſitionem de furto dicens in ea inter cetera quod ipſe fur acceſſit tali tempore ad domum talis puta titii ⁊ furto ſubtraxit veſtem vel pecuniam vel aliquid aliud quod pertinebat ad ipſum titium. Certe hoc caſu nõ procedit ipſa inquiſitio ſed corruit: ſed neceſſe eſt vt dicat quod talis res furata pertinebat ad titium iure dominii vel quaſi. alias ſi ſimpliciter dicere: quod ad titium pertinebat non procedit inquiſitio vel accuſatio quoniam illud verbum pertinere latiſſime ſumitur ⁊ etiam comprehẽdit eum cui debetur actione perſonali vt habetur in. l. verbum pertinere. ff. de verbo. ſignifica. et ideo non competeret accuſatio vel inquiſitio pro furto: et ſic debet ſequi abſolutio. Itẽ ſingulariter ⁊ mirabiliter dixit dominus Maria. Soci. in conſilio ſuo. viii. incipien. Omnipotens deus. aliter incipi. n. Viſis ⁊ diligenter. in. ii. colum. vbi dicit ꝙ ita ſingulariter conſuluit Bartol. in conſilio ſuo. clvii. incipien. videtur dicẽdum dictos accuſatos ⁊ hoc per nota. in. l. i. §. ſceuola. ff. ſi quis teſtamẽto lib. eſſe iuſſ. fue. ⁊ per Cyn. in. l. ſi abducta. C. de furt. [Et pro hac parte faciunt que dixit Ange. de are. in tracta. maleficio. in verbo ⁊ veſtem celeſtem in pe. char. in verſicu. ⁊ aduertas bene quia in inquiſitiõe ⁊c. vbi omnino vide ⁊ Jaſo. in. l. licet inter priuatos. in. 15. C. de pac.] Tene menti rogo quia poteris euadere mille inquiſitos vel accuſatos de furto a pena mortis. naꝫ ſepenumero in accuſationibus vel inquiſitionibus de furto omittũtur illa verba iure dñii vel quaſi vt docet experiẽtia. Vide tamen dictum Ang. in. l. i. §. interdictum. ff. ſi pars heredi. petať qđ videť deſtruere predictam doctrinã ſi bene põderetur: ⁊ vide que dixi in practica mea cauſarum criminaliũ in illo dubio: vcꝫ an ſit neceſſe ꝙ añ oia cõſtet iudici ingrẽti de noie offenſi. vbi plura

adduxi.ꝛ vide etiā omnino Ang.i.l.falſus in.§.qui alienū in ver.in textu.ibi nihil ꝛc.ff.de fur.ꝛ vide etiam de iſto ꝙ bo pertinere. Abb.poſt do.Ant.in.c.ſ in iiij.col.de cauſa poſ.ꝛ ppue.ꝛ.in.c.cum contingat.in prin.de decimis.ꝛ vide.d.feli.in.c.inter dilectos in.ij.col.de fi.inſtru.vbi plura dicit de hoc verbo.

276 ¶Parum ꝛ nihil equiparantur.c.licet cauſam.§.quandoqꝫ in verbo nulla vel modica.extra de probatiōi.et probatur inſti.ad.l.falci.circa princip.in ver.pro nullo aut minimo lucro ꝛc.[Uide Bar batiā in conſilio.lxxiij.incipiē.ſcripſit ꝛc.in.ſ.colū.iniiij.volumi.ꝛ oino Jaſo. in.l.ſi is q̄ pemptore.in.ij.col.ff.de vſucapio.ꝛ Jaſ.oino in.l.ſciendum in.iij.ꝛ iiij.col ff.qui ſatiſ.cog.vbi adhuc plura not.dicta in hac materia ꝙ paruꝫ vel nihil equiparaꝛ.]pro quo facit gloſſ.in.§.pe.in aut.de inſtru.cau.ꝛ fide.in verbo inter quos ꝛc.que dixit parum ſcire et nihil ſcire equiparanꝛ.Et ideo dixit Anro.in ſing.ſuo.cccxxxi.incip.Hodie q̄dā.qꝺ ſtatutū prohibēs alienare domū in forenſem nō habet locū in parua domo ad qꝺ allegat tex.quē dicit ſingu.in l.ſenatꝰ.in.§.marcellus.ff.de lega.ſ.vbi hoc etiam ſentit Ange.ꝛ dixit Bald.in c.cū te.de re iudi.ꝙ officialis pro minimo nō eſt ſindicādus allegat.l.quāuis.ff.de cōdi.ꝛ demō.ꝛ.l.cui dēs.ff.de edil.edicto.pro quo facit.l.ſcio.ff.de i integ.reſtitutione.ꝛ.l.omnino.ff.de impenſis.ꝛ.l.res bona fide.ff de cōtrahē.emptio.Pro qbus etiā facit.nā paruū vulnuſculū nō eſt in cōſideratione.vt eſt tex.in.l.ſ.in.§.proinde.ff.de edil.edicto.adeoqꝫ ſtatutū puniēs vulnerantē non comprehendit facientē vulnuſculū ſeu paruam cutis ſciſſurā ſm Bald.in.l.fi.C.de edi.act.in.j.col.vbi etiā ſubdit ꝙ ſi ſtatutum dicit ꝙ ſindici teneantur denunciare pcuſſiōes ſanguinolētas non tenenꝛ denūciare.vbi eſt leuiſſima cutis ſciſſura.ꝛ allegat dicta.l.cui dens.ꝛ dicto.§.proinde quē tex.dicti.§.etiā pōderauit Ange.ꝛ Lud.rom.in.l.j.§.excuſanꝛ.ff.ad ſil leia.Pro quibꝰ facit glo.not.in.c.cū illorū.in verbo ſanguinis.de ſentē.exc.ꝛ in cle.ne Romani.in.§.fin.in ver.effundē dis.de elect.et in.c.placuit.el ſecundo priuij.diſt.ꝛ facit.l.q̄ſitū.ff.de re iud.vbi dicit qꝺ appellatione febris nō venit le uis febricula.Et dixit Bald.in.l.ſi qs in hoc genus.in.l.fi.C.de epi.ꝛ cle.quod ſi ſtatutū vel lex pūnit effūdētē clericum compꝛehēdit ſolū ei inferētē atrocē iniuriam nō aūt leuē.ꝛ poſſem adducere forte ductū dicta in hoc propoſito que alias cumulaui ad materiā.d.l.queſitū.que omitto breuitatis cā Attñ ſcias ꝙ inter alios caſus qui poſſent adduci in qbꝰ etiā parū ſeu modicū eſt in conſideratione ꝛ multū operaꝛ eſt vnus caſus multum nota.vꝫ qꝺ lꝫ res inter alios acta tertio nō preiudicet vt in toto tit.c.res inter alios acta.ꝛ habeꝛ in.c.pe.de re iud.cū ſimi.attñ ſnia inter alios lata contra tertiū operaꝛ quale quale preiudiciū:ꝛ ſic modicū p̄iudicū vt habeꝛ in l.a ſentētia.ꝛ in.l.ſepe.de re iudi.Et iſtꝺ quale quale preiudiciū operaꝛ maximū ꝛ mirabilē effectum nā equipollet ſemiplenē pbationi habili ad deferendū ſacramentū in defectū ſemiplene pbationis.Ità multi ſing.dixit.d.Ant.in.c.pe.ſ.iiij.col.de re indi.ꝛ dicit ꝙ hoc tꝫ Bar.in.l.admonēdi.in.xiiij.col.verſi.q̄ro qd ſi dicta teſtiū.ff.de iureiurā.vbi dixit ꝙ ſi dicta teſtiū ſint recepta inter alias pſonas faciūt quo ad alios ſemiplenā pbatiōnē qꝺ dicit eſſe verū ſi tales teſtes nūc examinari nō poſſunt alias ſibi imputareꝛ cur de nouo nō faceret eos examinari:qꝺ dictū etiam ponit dom.An.ꝛ Abb.in.c.fi.de iureiura.ꝛ do.Alex.in re pe.d.l.ſepe.in.xiij.col.in pn.de re indi.vbi dicit tene menti iſtud dictum obſecro.quia eſt de pane lucrando.ꝛ iſtud dictū etiā refert ipſe do.Alexā.in.l.ſi duo patroni.in princi.ff.de iureiur.vbi etiā ponit de iſto quali quali preiudicio.ꝛ in d.l.admonendi.in penulti.colum.verſicu.querit etiam Barto.hic quid ſi dicta teſtium.[Uide.ſ.in ſingula.ccclxxj.incipiente teſtis de auditis ꝛc.]Item p iſtis etiam faciunt optime dicta per Ange.in.l.ij in fine.C.de edēdo.vbi dicit qꝺ ſnia lata inter alias pſonas facit quale quale preiudicium quo ad ſemiplenam pbationē iter alias pſonas.faciūt etiā

dicta per Bald. in. d. l. ſi duo patroni. ꝛ
predictam doctrinam. d. Ant. in. d. c. pe.
de re iudicata refert dominus Felin. ibi
in. ſ. col. ꝛ in. c. cum dilecti. in vlt. colū. de
accuſa. d. Abb. in. d. c. pe. reputat hoc di
ctum not. tamen dicit eſſe relinquēdū iu-
dicis arbitrio qui arbitrari debet ſecun
dum quod ſententia tangit ius abſentiū
allegat aliqua de quibus ibi per euꝫ de
quo latius per dominum Alexan. et do.
Feli. in dictis locis ſuperius allegatis.
277 ¶ Licet ſupra in ſingu. lxxxviij. incip.
ſtante ſtatuto. Plura dixerim circa ma-
teriam recurſus ad ſuperiorem vt ibi pa
tet. Attamen nuperrime in eadem mate
ria capias aliud notabile verbum ſucci
plenum vcꝫ. Tu ſcis quod exceptio non
nume. pecu. non poteſt opponi poſt bie-
nium vt eſt text. in. l. in contractibus. in
§. illo. C. de non numerata pecunia. atta
men poterit creditor poſt biennium im
plorare officium iudicis ſecundū Bal.
in. l. illicitas. in princip. ff. de offic. preſi-
dis. Quod dictum reputat ſing. Belen-
zinus in. c. fin. de ſolutio. in apoſtillis. et
ratio eſſe poteſt quia prohibitus excipe
re non prohibetur iudicis officium im-
plorare ſecundum Barto. in. l. j. §. ꝛ par
ui. in. ij. colum. ff. quod vi aut clam. ꝛ di-
xi in. d. ſingula. lxxxviij. Item ſcias etiaꝫ
quod licet poſt biennium non poſſit op
poni dicta exceptio: tamen bene poteſt
opponi exceptio doli quia dolo ꝛ frau-
de petit vel dicit ſolutam pecuniam nō
numeratam. Ita ſingul. dixit Hoſtien.
in. c. ſi cautio. de fide. inſtr. quod dictum
refert et ſequitur Barba. in conſil. ſuo
xviij. incip. Preclare ſcribitur. in vlti. co
lum. in. ij. vol. ſuorum conſiliorum. Ubi
dicit quod iſtud dictum ſequuntur om-
nes doct. [An autem de iure canonico
poſſit ꝑpetuo opponi exceptio non nu.
pe. vide Iaſo. in. l. cum quis in penul. co
lum. C. de iur. et fac. igno. ꝛ in. l. qui pecu
niam. in. ſ. colū. ff. ſi cer. pet.] Tene men-
ti. quia ſepe practicatur materia iſta nō
numerate pecunie. Hippoly. de Mar-
ſilijs. I. U. D.
278 ¶ Habēs duos reos vel plures obli-
gatos inſolidum pro vno debito poteſt
cōuenire quem vult pro toto debito. vt
habet in. l. duos reos. in ꝓn. ꝛ in. l. reos.
§. fin. ff. de fideiuſſ. ꝛ in. §. plures. inſtitu.
de fideiuſſo. Hoc tū limita et reſtringe
ꝙ tali caſu nō poterit vn9 ſolus cōpelli
niſi primo etiam alij fuerint rq̄ſiti ſeu
interpellati ꝛ fuerint in mora. Ita notā-
ter dixit Pau. de caſt. in. l. in executiōe.
circa princi. ff. de duo. reis. vbi pro hoc
alleg. bonū tex. in. l. fideicommiſſa. in. §.
pe. ff. de leg. iij. quē text. dicit ſe alibi ne-
ſcire. ꝛ idē dixit. d. Alex. in. l. ij. in. §. ꝛ ha
rū. poſt prin. ff. de verb. obli. ꝛ hoc etiaꝫ
ipſe ſenſit in eadē. l. in. §. ex his ꝑ q̄bus
faciūt dicta p̄ Abb. in. c. cū deputati. i. v.
col. de iud. Tene menti, q̄m eſt quotidia-
num ꝛ plures errant in hoc.
279 ¶ Dixi tibi ſuperi9 in ſing. ccxlviij. ini-
ci. Conditio ꝛc. plura in materia mulie-
rum. Et inter cetera dixi quod licet mu-
lier carcerari non poſſit pro debito ta-
mē hoc fallit in muliere meretrice: quia
talis mulier meretrix poterit pro debito
carcerari et allegam doct. hoc tenentes
in pluribus locis. Quod tū ibi limitaui
niſi talis meretrix ſit maritata q2 tūc in-
carcerari nō poterit ad qd̄ allegaui Io.
andr. in addi. Spe. in ti. de iniurijs ꝛ dā
no dato. et alios de quibus ibi videas.
Sꝫ nuperrime dico quod iſta limitatio
Ioā. an. ꝛ alioꝝ volētiū quod meretrix
maritata nō poſſit carcerari eſt limitan
da ꝛ reſtringēda niſi maritus talis mu-
lieris meretricis ſit leno vel infamis. nā
tunc coniugiū nō obſtaret quin talis me
retrix non poſſet carcerari ꝑ debito. ita
dixit do. Ioā. bap. de ſancto ſeuerino in
tractatu ſuo de debitoribus ſuſpectis et
fugitiuis in. xiij. col. poſt mediū pro quo
allegat in ar. q̄ habent in. l. ſi adulteriū.
C. de adul. ꝛ in aut. ſed nouo iure. eo. tit.
Tu vltra eum dicas quod pro hac limi-
tatione et doctrina facit optime in arg.
text. et que ibi habentur per docto. in. l.
in harenam. C. de inoffic. teſtamen. Te-
ne menti: quia hoc faciliter iſtis tempo
ribus poteſt euenire in facto pluribus
modis.
280 ¶ Licet quis poſſit agere ad declara-
tionem iuris ſui quando dubitat mole-
ſtari vt habetur in. l. diffamari. C. de in-
ge. manu. et in. l. ſi duo patroni. in prin.

vbi gl.not.ff.de iureiur.⁊ in.l.aurelius.
§.centū.ff.de lib.leg.Et habetur plene ⁊
magiſtraliter p Ang.are.in rub.inſti.de
excep.in.xviij.colū.ver.Scđo fallit.⁊ in
eadē rub.in.xxviij.colū.ver.quarto ad-
uertēdū ⁊c.Attū tene menti quod ſi ego
eſſem in poſſeſſione alicuius rei in qua
non haberem ius ⁊ dubitarē in ea mole
ſtari a te quē etiā ſcio nullum ius habe-
re in eadē re nō poſſum agere ad decla
randuz te nullum ius habere in illa re.
ſed tunc demum poſſum agere qñ ptēn-
do me ius habere vt illud declaret.ita
ſing.dixit Inn.in.c.abbate poſt princ.in
ſ.col.de ver.ſig.qđ dictū p valde no.re
fert ⁊ ſequit Paul.de ca.in.l.ſi cōtēdat.
ff.de fideiuſ.Et idem Pau.de caſt.excla
mat illud dictū in.l.ſi finita.§.elegāter.
ff.de dam.infec.ad limitationē.d.l.ſi cō
tendat.ꝙ eſt multū not.ad limitationez
dictorū iuriū ſm.d.Alex.in.d.§.elegan
ter.in.xſ.colū.⁊.d.Felin.in.c.olim.in.vſ.
col.de reſcrip.quē vide.Itē ſcias etiam
ꝙ ſi quis poſſideat rem quam tamen re
ſtituturus eſt non pōt denegare reſtitu-
tionem opponēdo exceptionem de iure
tertij.ita no.dixit.d.Alexā in.l.ſi patro
ni.in.§.qui fideicommiſſaria in.iij.col.
ff.ad trebel.vbi ad hoc allegat gl.quaz
dicit ſingularem in.l.his communiter
§.ſ.ff.familie herciſc.et Bart.in.l.fina.
ff.pro herede.⁊ Bal.⁊ moder.in.l.ſi alie
na.ff.ſolu.matri.⁊ idem dixit Ludo.ro.
in conſi.ſuo.cccxlvij.incip.quo ad arti-
culum.circa me.vbi etiam allegat.d.de
rota hoc tenentes.Teneas menti q̄ ve-
re ſunt duo nota.dicta in iure ⁊ non par
ui ponderis.

281 Socius tenetur de culpa ⁊ negligen
tia vt habetur in.l.cuz duobus.in.§.ve
nit.⁊ ibi Bar.ff.p ſocio ⁊ in.l.ſocius ſo
cium.eo.tit.Et ideo teneas mēti quod ſi
aliqui cōtra lerunt ſocietatem inſimul et
prepoſuerūt vnū ex eis negociationi ꝙ
ſi ille neglexit exigere a debitoribus ſo-
cietatis cū poſſet:et illi debitores effecti
ſunt non ſoluendo ꝙ ille tenet de negli-
gentia cōmiſſa in exigēdū:adeo ꝙ in di
uiſione ſocietatis tales debitores inha-
biles imputabuntur in partez ipſius ſo-
cij negligentis exigere dum erant ſoluē
di.ita ſingu.dixit Paul.de caſtr.in.l.ſi
fideiuſſor.ff.de fideiuſ.Et vere non eſt
adhuc annus quod ego vidi hoc in fa-
cto inter duos macellatores ſocios in
arte macellarie inter quos ita iudicatū
fuit hic Bononie.

282 Creditor volēs facere capere et car
cerari debitorem ſuum tanquam ſuſpe-
ctum de fuga debet oſtendere iudici ſal-
tem ſummarie ſe eſſe creditorem illius
quem capi petit in tanta quantitate:pu
ta in centum.Item quod poſt tempus
celebrati contractus debitor deteriora-
uit conditionem ſuam.Item debet pro-
bare quod debitor non poſſidet immo-
bilia et ſi mobilia non tamen ſufficiēda
ad quantitatem debiti.Item debet di-
cere ipſum ſuſpectum de fuga ⁊ hoc p-
babitur per iuramentum ipſius credito
ris:et hoc facto iudex debet dare licen-
tiam capiendi debitorem fugitiuū alias
iſtis nō precedentibus talis debitor ca-
pi non poteſt:⁊ ſi eſſet captus tanquaz
male captus deberet relaxari ſm Ang.
et alios.in.l.nemo carcerem.C.de exa-
cto.tribu.lib.xſ.et Barto.et alios in.l.
ait pretor.in.§.ſi debitorem.ff.que in
frau.credi.et in.l.ſi is a quo.ff.vt in poſ.
lega.et in.l.ſi creditores.ff.de priuileg.
cre.et per Bald.in.l.conſentaneum.in
vſ.colum.C.quomodo et quando iud.⁊
per Pau.de ca.in conſi.ſuo.xxxix.incip.
In cauſa capture.⁊ in conſil.ibi ſequen-
ti incipiē.Pro pleniori ⁊c.Et ideo dixit
Ange.multum no.in.l.ſi arbitro.in.§.fi.
ff.qui ſatiſda.cog.quod imperiti aſſeſſo
res ſequētes imperitos aduocatos im-
mediate oſtenſo inſtrumento debiti et
preſtito iuramento de ſuſpitione et fu-
ga conſueuerunt concedere familiam
et capi facere talem debitorem et male
faciant ſecundum eum ibi et refert infi-
nitis vicibus practicaſſe hoc non va-
lere:ſed imo requiruntur illa quatuor
que ſupra dixi:de quo etiam articulo ha
betur per doctores in.l.fin.C.de ſeruis ⁊
per Bald.in.l.apertiſſimi.C.de iudi.et
per omnes in.l ſecunda ff.ſolu.matri.et
per do.Ant.in.c.fi.de ſeruis ⁊ per Imo.
in.c.quemadmodum.de iureiuran.⁊ in
c.propter.de loca.in tertio nota.et per

decto.inſtitu.de actio.in princi.ꝛ in.l.ſi
fideiuſſor.§.fin.ff.qui ſatiſdare cogan. et
late per domi.Joan.bapti.de ſancto ſe-
uerino in tractatu ſuo de debito.ſuſp.
ꝛ fugi.per totū maxime in verſic.Sexto
principaliter queritur. Teneas tamen
menti ad reſtrictionem predictorum ſin
gulare verbū videlicet q̄d licet vt ſupra
dixi predicta quatuor requirant ad hoc
vt creditor poſſit habere licentiā capien
di debitorem ſuum ſuſpectum alias nō
poſſit capi. Attn̄ propter publicam vtili
tatē poterit capi ꝛ carcerari talis debi-
tor ſuſpectus de fuga preſtito ſolo iura-
mento de ſuſpitione etiam nō facta fide
aliter quod cauſa ſuſpectionis de nouo
ſuperuenerit nec aliter ꝓbatis illis qua-
tuor de quibus ſupra. Ita ſingula. dixit
Pau.de caſt.in.l.iuſto.in princip.ff.de
vſucapio. vbi etiā ſubdit quod ſi predi-
ctis non probatis contra capturam op-
ponatur quod non valeat ꝙ non debe-
bit admitti querela propter frequentem
vſum et ne multe capture irritentur ar-
gu.illius text.pro quo dicto facit opti-
me quod voluit ipſe Pau.de caſt.in di-
cto conſi.ſuo.xxxix.inci.In cauſa captu-
re.in fina.verbis. Tene menti quia eſt
doctrina not.ꝛ lucroſa ad ſubſtinēdum
capturam non rite factam quam com-
muniter ignorant procuratores. [Uide
Jaſo.in inſtitu.de actio.in princip.in.xiij.
col.in fi.ꝛ in.l.ſi ab arbitro.in.ij.ꝛ.iij.co-
lum.ff.qui ſatiſdare cogantur.]

28 ¶ Lapſus termini precludit viam con-
tumaci.l.mancipiorum.ꝛ ibi Bar.ff.de
optio.lega.l.diffamari.C.de ingenuis
ꝛ manu.l.ſi eo tēpore.C.de remiſ.pigno.
l.ſi ea que.C.qui accuſa.non poſſunt.c.
licet cauſam.in princip.extra de proba-
tio.glo.in clemen.ſepe.in verbo non ob
ſtante.extra de verbo.ſign.ſi.cum ſimi.ꝛ
ideo ſi alicui datus eſt terminus ad pro
bandum ſi nō probauerit in illo termi-
no non admittetur vlterius ad proban-
dum vt in di. tis iuribus. Quod tamē li-
mita ꝛ intellige eſſe verū ſi iudex inter-
locutus fuit terminū fore lapſum ꝛ per
conſequens amplius audiri non debe-
re alias autem ante dictam interlocu-
toriam poterit talis contumax probare
non obſtante lapſu termini. Ita ſingul.
dixit Ang.ꝛ Jmol.in.l.quādiu.la gran-
de.in.j.col.ff.de acqui.heredi.ad quod
allegat Innocen.in.c.lator.qui filij ſint
legiti.et idem dixit Angel.in.§.idem iu-
ris.in penulti.colū.inſtitu.de exceptio.
vbi ad hoc allegat Innocē.in.c.cum in
tua.extra qui matri.accu.poſ.ꝛ idem di-
xit Bald.in aut.ad hec in penulti colū.
verſi.Quero ſi ego.C.de iuris.ꝛ Ange.
in.l.papinianus.in.§.ſi quis poſt.ff.de
inoffic.teſtamento ꝛ domi Fran.de are.
in.c.licet in beato Petro.in.v.colum.in
fi.extra de accuſ.licet non alleget Ange.
de are.vbi.ſ.ꝛ ſubdit Ang.in.d.§.idem
iuris.quod procuratores debent aduer-
tere quia quando parti aduerſe labitur
tempus ſeu terminus quod accuſent cō
tumaciam aduerſarij et faciant etiā per
iudicem interloqui terminum fore la-
pſum: et amplius in illo actu non fore
audiendum.et dicit quod non ſufficit ſo
lummodo accuſare contumaciam nihil
probantis vel nihil facientis in termi-
no quod dicit Angel. nunquam exeat
mentem tuam quia quotidianū. Idem
dixit dominus Bartho.cepo.in caute:
ſua.clxvij.incipien. Ut quis poſt termi-
num.vbi ſolum allegat Ange.in.l.quā-
diu.ꝛ Inno.in dicto.c.lator. Et iſtud di-
ctum videtur extendere Angel.in di-
cto.§.idem iuris ad exceptionem nō nu
mera.pecu.vt poſſit opponi etiam poſt
biennium niſi fuerit interlocutum per
iudicem vlterius partem nō eſſe audien
dam per ꝓdicta. [Uide que dixi in repe:
mea rubr.ff.de fideiuſſo.in.lxiij.colum:
circa medium in verſicu adducit etiam
ad predicta ꝛc.] Et vide etiam Ang.are-
ti.in.§.appellantur in.ij.colum.in fine:
inſtitu.de exceptio.et ad predictam re-
gulam videlicet quod lapſus termini
precludit viam cōtumaci ſcias quod il-
la regula nō habet locum in iudice con-
tumace nam ſi ſtatutum imponit penā
iudici non expedienti cauſam intra men-
ſem ſi iudex ipſe non expedierit dictam
cāam intra menſem lapſus dicti termini
et per conſequens cōtumacia ipſius iu-
dicis non precludit viam ipſi iudici nec
eum excludit a cognitiōe ꝛ ꝓnunciatiō-

ne ipſius cauſe. Ita nota. dixit Jacob. de are. Oldra. Cyn. Barto. et Bald. in. l. properandum. in princip. C. de iudic. et eſt text. ꝛ ibi Bald. ꝛ alij in. l. j. in fin. C. vt omnes cauſe tam ciuiles ꝙ crimina les. ꝛ Bald. in. l. ſcire oportet. §. conſe quens. ff. de excuſ. tuto. ꝛ voluit Jo. and. in additio. Specula. in titu. de iudi. dele ga. in. §. reſtat. verſicu. Quod ꝛ inſtituto. alias in verſic. Quid ſi ſtatuto. de quo la te per Pau. de caſt. in conſi. ſuo. cccxxvj. incip. Uidetur dicendum. quaſi per to ū ꝛ Ludo. ro. in conſi. ccccxxv. incip. Quo ad primum. in fi. ꝛ in cōſil. ſuo. ccccxxvij. incip. In propoſito caſu. in. ij. colum. de quo etiam per dominū Feli. in. c. ex par te. el. ij. in vlti. colum. de reſcriptis. et per dominum Marianum ſoci. in repe. c. ve nerabilis. in. v. char. in. j. colum. de iudi. [Adde etiam predictis quod ſi ſtatutum dicit quod contumax habeatur pro con feſſo quod ad hoc vt talis contumax ha beatur pro cōfeſſo requiritur ſuper hoc interlocutoria iudic. aliās talis contumax etiam elapſo termino comparendi non habetur pro confeſſo. ita ſingulariter di xit Pau. de caſt. in ſuo conſil. xxxiij. inci pien. ſuper. j. in. ij. colum. in verſicu. ij. quando loquitur ꝛc. Et circa materiam huius tract. vide Bald. in. l. ſi ea. in pe nul. col. in verſi. denuo. gloſſ. C. qui accu ſa. non poſſ.] Et predictis adde Bal. in conſi. ſuo. ccxvj. incipiente. Punctus ſu per quo. in quarto volu. vbi dicit quod probatio poteſt fieri etiam poſt terminū conuentionalē ad quod inter cetera al legat gloſ. pro vnica ꝛ ſingu. in autenti. vt ſine prohibitione matres debitrices ꝛ creditrices in. §. quia vero. de qua gl. latius locutus ſum in repetitio. mea ru brice. C. de proba. poſt princip. in mate ria probationis que fit per teſtes: ꝛ vide etiam Bald. in conſilio ſuo. cccxvj. in cipien. Preſuppoſito ſtatuto circa finē in. d. iiij. volumi. vbi dicit quod poſt ter minum ſtatuarium aſſignatum ad pro bandum poteſt fieri probatio per inſtru menta publica que omnia non tradas obliuioni ꝛ quia ſunt multum frequētia ꝛ quotidiana ꝛ multi etiam literati circa predicta decipiuntur. Et in materia ſu pradicta adde Oldra. conſi. iij. incipien te. Cum cauſa. vbi conſuluit ꝙ poſt ter minum peremptorium exceptiōes per emptorie non admittūtur quamuis offe ratur iuramentum de noua notitia ipſa rum quod dictum refert ꝛ ſequitur do. Feli. c. licet cauſam. in. xij. colum. de pro ba. vbi ponit plures caſus no. in quibus valet probatio facta poſt terminum quē omnino vide. [Et vide eūdem do. Feli. in. c. paſtoralis. in. xij. colum. poſt med. de except. Hippolytus de Marſilijs. J. U. Doctor Bononienſis.

284 ¶ Tolle moras ſemper nocuit differ re paratis. Ita dixit Lucanus in primo pro quo dicto capias ſingulare verbū. Nam tu ſcis quod vna ex prioribꝰ ꝛ po tiſſimis cauſis ad capiēdum debitorem poſt contractum vt voluit Bart. in. l. fi. C. de ſponſa. ꝛ habetur in. c. paſtoralis. de except. ꝛ in. l. ij. C. de conſor. eiuſdem lit. ꝛ in. l. ita demum. C. de procur. ꝛ in. l. pomponius. §. rati. ff. de procura. ꝛ in. c. preſentium. de teſti. libro. vj. in quibus iuribus habe. qꝺ paria ſunt quid de no uo emergere vel de nouo ad notitiā per uenire ꝛ probat text. in. d. l. fi. C. de ſpon ſa. ꝛ in. l. ſi ab arbitro. ff. qui ſatiſdare co gan. quinimo ſi ſtatutum diceret qꝺ ra tione ſuſpitionis creditor poſſit facere capi debitorem debet illud ſtatutum in telligi vt locum habeat quando ſuſpitio ſuperuenit de nouo poſt cōtractum de bitum et non aliter vt per. Bartol. in di cta. l. fina. C. de ſponſa. Teneas tamen menti perpetuo quod licet dicta cauſa ſuſpitionis emerſerit poſt contractum debitum ſi tamen poſtquam creditori hoc notum fuit ipſe tacuit per multum tempus antequam petierit dictam licen tiam faciendi eum capi ſibi imputetur quia non poterit poſtea facere eum ca pi. Ita ſingula. dixit Ange. in. l. ſi arbi tro. §. fin. ff. qui ſatiſda. cogan. ad quod allegat text. in. l. ſi creditores. ff. de pri uileg. credi. quod dictum pro valde no ta. refert et ſequitur dominus Joan. ba pti. de caza lupis in tractatu ſuo de debi. ſuſpec. ꝛ fugi. in xv. colum. poſt princip. quod dicit pcedere quaſi videatur pro pter illam taciturnitatē eius perſonam

approbaſſe

approbaſſe licet ſuſpectã:q d dicit etiã
fuiſſe de mente Jaco.butrig.in.d.l.ſi cre
ditores ⁊ dñi Mariani ſoci. in commen
to ſuo de dilationibus in.xl).char.in pri
ma colum.ar.xx.queſtione.xxviij.verſic.
Tertio exigit q dicit eſſe perpetuo men
ti tenendũ. Querit poſtea ibi quantum
iſtud ſit multum temporis quo patiēdo
quis ſibi preiudicat et dicit q Azo dixit
quinquenniũ arg.l.prima.§.quod dictũ
eſt.ff.de ſepara.ſed in.l.ſi creditor tenet
q ſit arbitrio iudicis.vt in.l.prima in ſi.
ff.de iure deliberandi.⁊ faciunt ad predi
cta que dixi ſupra in ſingul.lxxvij.incip.
Patientia.⁊ in ſingulari.cclxij.incipiē.
Quod potui nolui.et facit optime quod
dixit Raph.cu.in cõſi.ſuo.xcij.incipien.
Uiſo ſubſcripto caſu in prima colũ. vbi
dicit q ſi mulier ſtetit per decem annos
q non petijt dotem poſtqua maritus ce
pit vergere ad inopiam eſt excluſa tali
caſu a petitione et exactione dicte dotis
pro quibus faciunt optime que dixi in
cõſi.meo incip.Dñe deus olpotens qui
cecũ illuminaſti circa mediũ.vbi omni
no videas ⁊ vide Bald. in conſilio ſuo
xxxvij.incip.Quidam tabellio.ante fin.
in tertio volumi. vbi dixit q ſi accuſator
multum ſtetit ad accuſandum eius ac
cuſatio redditur ſuſpecta quod eſt nota.
*[Pro quo facit text.in.c.primo.in verſi
cu.quia ſi proclamare voluit cur tandiu
tacuit ⁊c.de frigi.⁊ malefi.⁊ vide que di
xi in.l.patre vel marito in.xx).colum.de
queſtionibus et vide Jaſo.in.§.fuerat.
in.v.colum.inſtitu.de actio.et in.l.pri
ma in.vj.colum.verſicu.Item pro excuſ
ſione.C.qui admi.et vide.S.in ſingula
ri.cclxxx).incipiēte ſocius ⁊c.Item ad
de q violentia per lapſum longi tempo
ris preſumitur conuerſa in confeſſum ſe
cundum Specu.in titu.de preſumptio.
in.§.ſpecies.in verſicu.neceſſaria ⁊c.Et
pro iſtis faciunt dicta per Alexã.in con
ſilio.cxv.incipiēte viſa ⁊c.in prima col.
ad fin.in.vij.volumi.] Hippolytus de
Marſilijs.J.U.Doctor.

285 ¶ Multi ſunt qui abſolute dicunt q ſi
teſtes inſtrumentarij contradicunt in
ſtrumento quod tunc tale inſtrumentũ
redditur ſuſpectum et eius fides anihi
latur. vt de materia plene habetur per
gl.⁊ doct.in.l.j.in.§.ſi quis neget.ff.quē
ad.teſta.aper.⁊ per Inno.Jo.an.⁊ alios
in.c.cum Joãnes.de fi.inſtr.⁊ per ſpe.in
tit.de inſtru.edic.§.reſtat.in.ij.col.verſi.
Sed quero quot teſtes preiudicet inſtru
mento ⁊c.⁊ per Cy.Bal.Sali.⁊ alios in
l.in exercendis.C.de fi.inſtrumen.⁊ per
Alexan.in conſi.ſuo.lxxvij.incipien.In
cauſa accuſationis in.ij.colum.in primo
volu.⁊ in cõſil.cxlix.incip.Uiſo proceſſu
in vlti.colum.in.ij.volu.et ibi in conſil.
ccx).incipiente.Uiſa facti narratione
⁊c.in.v.colum.⁊ in conſilio.cclv).incip.
ponderatis verbis in pe.colũ.et in con
ſilio.cclxxxvij.incip.Uiſis et pondera
tis in.ij.colum.⁊ in conſil.ccxl.incipien.
Ponderatis bis in ante pe.colum.⁊ per
Lndo.roma.in conſilio ſuo.cccxl.incip.
Circa primum.circa fin.et per Joan.de
ana.in.conſilio ſuo.xcvij.incip.in cau
ſa iſta poſt princ.⁊ ibi lati9 in addi.⁊ per
Ange.in conſilio ſuo.clxix.incipiente ſu
per puncto ſuprascripto in vlti.colum.
⁊ per Pe.de ancha.in cõſilio.ſuo.ccvij.
incipiēte ſuper primo.in.ij.colum.verſi.
ſuper quarto.Sed tu iſtam generalita
tem et abſolutum ſermonem reſtringe ⁊
intellige eſſe verũ qñ teſtes inſtrumēta
rij neceſſarij ad actum factum in ipſo
inſtrumento contradicunt inſtrumēto.
nam tunc vacillat ipſum inſtrumentum
⁊ eius fides anihilatur.Secus eſt quan
do aliqui teſtes inſtrumentarij contradi
cunt inſtrumento attamen remanēt fir
mi tot teſtes pro ipſo inſtrumēto qui ſuf
ficiunt ad validitatem ipſius inſtrumen
ti.Nam tunc non obſtante cõtradictio
ne illorum non vacillat inſtrumentum
nec eius fides anihilatur.Ita not.dixit
glo.fin.in fin.in.d.l.j.§.ſi quis neget.ff.
quemadmodũ teſta.aper.quam ibi ſum
me ad hoc no.Bar.vbi dicit q hoc idē
voluit Inno.in dicto.c.cum Joannes.⁊
ibi Joan.and.⁊ Jacob.de are.⁊ Cy.in.l.
in exercendis.C.de fide inſtru.Et ideo
dixit multum egregie Pau.de caſt.in.l.
heredes palam in princip.in.ij.colum
na.ff.de teſtamen.q ſi aliqua cauſa te
ſtes dixerunt vera eſſe contenta in capi
tulo ſeu articulo interrogati quib9 pre

ſentibus illud factum fuerit dicant preſente titio ⁊ ſeio poſtea Titius et Seius interrogati dicant ſe nihil ſcire ꝙ tamē per hoc non viciatur dictum illorum ſi ſunt in ſufficienti numero ad probandum quod dicit ibi Pau. de ca. habuiſſe de facto quia in quodam inſtrumento erant deſcripti ſex vel ſeptem teſtes cū ſufficerent duo vel tres et duo interrogati reſponderunt ſe nō interueniſſe in tilo contractu. alij vero erāt mortui querebatur an ex hoc inſtrumentum redderetur vitioſum et videbatur quod ſic qꝛ ſufficit quod vnus ex teſtibus deſcriptis in inſtrumento contradicat ei vt reddat ipſum ſuſpectum. vt not. in. l. prima in fin. ff. quemadmodum teſtamenta aperiantur per Bart. et per Innocen. in dicto. c. cum Joannes. Contrarium tamē dicit Pau. de caſtro ibi ſe dixiſſe: quia hoc eſt verum quando non fuiſſent deſcripti plures teſtes in ipſo inſtrumento ꝙ ſint neceſſarij alias ſi remanent neceſſarij qui non contradicunt nō videtur nocere contradictio aliorū ſupra numerariorum. vt ibi quod dicit ipſe forte menti tenendum. Ego etiam alias de hoc dicto Pau de caſtro feci mentionem in. l. vnius facinoris. in. §. fi. in. l. charta. ff. de queſtionibus in examinatiōe illius materie. videlicet quod quando actus poteſt fieri ſine certa ſolennitate ſi interueniat illa ſolennitas minus legitime non viciatur act⁹ vbi videas quia ibi plura notabilia dicta poſui in illa materia.

Hippolytus de Marſilijs. J. U. Doctor Bononienſis.

286 ¶ Capias vnam cautelam pro iuuenibus philocaptis vt multi modernis tempori⁹ inſano ac ceco carnali amore dediti inueniuntur quorum vita deteſtabilis vt communiter dignoſcitur peſſimum finem habere ſolet. Aliquando iuuenes vt eorum voti compotes fiant ſecreto modo tempore nocturno intrant domum amaſie ſue et quandoꝗ vt ego alias vidi ab affinibus ipſius mulieris ibidem in domo ſecum reperiuntur in actibus venereis: qui ex metu vel ex perſuaſionibus aut blandicijs perueniunt ad actū deſponſandi ipſam amaſiam ſuam per verba de preſenti. et deinde ad carnalem copulam. Et ſic ſepiſſime hoc modo accipiunt aliquam in vxorem ſibi domuiꝗ ſue indignam. Pro quibus cautela eſt vt poſſit eā deſponſare per verba de preſenti ⁊ rem ſecum habere ⁊ tamen non valeat matrimonium eam non teneatur ducere in vxorem. Nam quando eam deſponſat debet dicere ipſe vir ipſi mulieri et affinibus ſuis ibi exiſtentibus hec verba videlicet. Ego te deſponſo et te volo habere in vxorem meam cum hoc qđ tu eris bona et fidelis vxor mihi et honeſte viues nec cum aliquo facies vt feciſti mecum. ⁊ caſu quo vnquam aliquā inhoneſtatem facies cum alio: nolo vlterius obligatus eſſe te habere. ⁊ tenere in vxorem et pro vxore: tunc ſi ipſa mulier expreſſe conſentiat tali proteſtatiōi quod veriſimiliter faciet quoniā ipſa nec affines ſui huic dicto contradicerent ne ipſa videretur velle meretricari. imo affirmabunt audacter predicta. Et hoc facto ipſe iuuenis poterit eam deſponſare et millies habere rem ſecum nec tamen per hoc erit eius vxor: ſed imo poterit aliam ducere ad libitum ſuum. [Uide in ſilua nuptiali in nona charta in iij. columna vbi late ponitur hec materia.] et ita colligitur ex dictis domini Abba. in. c. fina. in primo nota. extra de conditio. appoſitis vbi per illum tex. dicit. ꝙ aliquis habens ſuſpitionem de futura incontinentia mulieris contraxit ſecum matrimoniū ſub conditiōe quod ſi committeret adulteriū liceret ſibi recedere a matrimonio ⁊ aliam ducere ꝙ tunc non eſt inter eos cōtractum matrimonium. Et hoc propter conditionem reſolutiuam in ipſo matrimonio appoſitam quod idem operatur ꝙ conditio ſuſpenſiua vt ibi colligitur. Tene menti quia eſt nota. cautela ad quam etiā periti non animaduertunt. Et qꝛ occultorē alienē laudis furi par eſt vt dixit Bald. in preludijs feudorū ⁊ ne ex lana vel ſerico alieno conficiam mihi veſtem. Fateor me hanc cautelam ⁊ doctrinā habuiſſe ab excellentiſſimo. U. J. monarcha ⁊ vo iuris illuminatore mihi maiore

plurimum honoraſ. domino Antonio de Burgos Hiſpano quem amare colere ⁊ venerari me cogit ⁊ vrget immenſa eius ſcientia bonitas ⁊ integritas. Et vt ipſe mihi retulit hanc cautelā legēdo ipſe expreſſit in. c. fin. de precarijs. ⁊ in. c. illo vos. de pigno. vbi tractatur de conditione reſolutiua cōtractus. Tene menti iteruȝ quia no. eſt ⁊ poſſet tibi conferre decus et l. crimin. In contrarium tamen multuȝ faciunt dicta per. Bald. in l. ſi quis ita. ff. de heredi. inſti. quem omnino vide.

287 ¶ Tetigi tibi alias remiſſiue tamē ſupra. in ſingul. clxxxſ. incipi. voluntas et propoſitum. an delictum commiſſum ſine dolo puniatur ⁊ quo modo. Sed nūc dico tibi in eadem materia vnum verbum notabile ſingulariſſimum domini Cardi. in clemen. prima in. xxxix. queſtione de priuilegijs. vbi refert ſe conſuluiſſe ꝙ illa clauſula puniens aliquem preſumentem: et ſic notans dolum et temeritatem non ligat hominem ſimplicem contrauenientem ſine dolo vel preſumptione quia ceſſat reſpectus quem lex conſiderauit quod dictum refert et ſequitur do. Feli. in. c. quoniam contra. in. v. col. de proba. vbi dicit ꝙ non legit alibi tam notabile verbum in materia ſua. poſtea ſubdit ꝙ prius iſtud cōſuluit Joan. cal. in tit. de ſenten. excom. in conſil. iiij. incipien. Sacerdos parochialis vbi late conſuluit ꝙ non faciens in contemptum non incurrit penam. l. que vtitur verbis denotantibus dolum. Pro quo facit etiam quod voluit dominus Alexand. in. l. fina. ff. qui ſatiſdare cogan. vbi dicit ꝙ periurium non committitur ſine dolo de quibus latius dixi in l. de minore. in princ. ff. de queſtionibus in queſtione illa. videlicet ꝙ ſtatutum dicens ꝙ occidens occidatur. intelligitur dummodo doloſe occiderit. vbi videas. Et facit not. verbum Bal. in aut. hodie in ſecunda colum. C. de appella. vbi dixit ꝙ ſi procurator bona fide ceſſauit appellare quia putabat ſententiaȝ iuſtam vt dubio preſumitur tunc dominus non poteſt appellare nec habere regreſſum contra procuratorem etiam ſi eſt ſoluēdo ſm Bal. ibi quod dictū reputat mirabile dominus Felin. in cap. primo in quinta colum. verſicu. poſt hec etiam. vt lite. non conteſta. dicens quia illa bona fides eſt potius quedam negligentia vel ſimplicitas inexcuſabilis. nam non poterat errare appellando licet non teneretur proſequi iuxta. l. inuictus. C. de procurato. quod tamē ibi reliquit cogitaſ. dñs Felinus tene menti predicta. Hippolytus de Marſilijs Juris Utriuſq; Doctor Bononienſ.

288 ¶ Dixi tibi ſupra in ſingulari. cclxvij. incipiente dubia probatio quod dubia probatio non releuat probantem quod maxime procedit in criminalibus / in quibus probationes debent eſſe luce meridiana clariores. vt in. l. finali. C. de probationibus et habetur in. l. abſentem. ff. de penis. cum ſimilibus. Attamen teneas menti ſingulare verbum videlicet quod ſi duo rixarunt ad inuicem in qua rixa vnus percutitur ſeu vulneratur ab alio: teſtes autem examinati ſuper hoc dicunt quod non viderunt quando fuit facta talis percuſſio ſeu tale vulnus ſed viderunt eos inuicem rixantes ⁊ quod ſtatiȝ dimiſſa rixa dicūt quod viderunt illum eſſe percuſſum et vulneratum certe ex hoc reſultat indicium indubitatum quod ille vulnerauit illum ex quo poterit deueniri ad cōdemnationem. Ita ſingulariter dixit Salicetus in dicta. l. fin. C. de probatio. quod dictum refert et ſequitur Soci. in cōſilio. liij. incipiente. Uiſis teſtibus in penul. colum. in tertio volumine. ⁊ eum etiam refert ⁊ ſequitur dominus Franc. bru. in tractatu ſuo de indicijs et tortura in quinta charta. in tertia colum. pro quo faciunt dicta per eum ibi in ſequenti colum. de quo latius dixi in repetitio. mea rubri. C. de probatio. in queſtione illa an ex preſumptione violenta poſſit perueniri ad ſententiam diffinitiuam. ⁊ in. l. repet. ff. de queſtionibus. [Uide tamē Aug. in. l. ſi qs alieni. C. ad. l. iul. maieſt.] Teneas menti hoc dictum q̄ ſepiſſime occurrit in facto, ⁊ ego pluries cuȝ vidi in contingentia. Hippolytus de Marſilijs. J. U. D.

289 ¶ Dolus futurus nunq̄ intelligit re-
miſſus.l.ſi vnus.§.illud nulla.ff.de pac.
l.cōuenire.ff.de pact.dota.l.ita demum
ff.de arbitr.habetur per Barto.in.l.au
relius.in.§.gaius.ff.de liber.lega.et in.l.
ſi quis cum aliter.ff.de verb.obliga.⁊ in
l.tres fratres.ff.de pact.et in.l.quidam
decedens.ff.de admini.tut.⁊ in.l.in cō-
modato.in princip.ff.cōmo.⁊ p.Bal.in
l.j.in fi.C.de vſufru.Et ideo ſcias ꝙ licet
quando iudex eſſet datus de conſenſu
partium cum clauſula appellatione re-
mota tunc ex nulla cauſa poſſet appella
ri cum cenſeantur partes renūciaſſe ap
pellationi.l.fin.C.de temp.appel.et fuit
hoc not.verbum Bald.in.l.ij.in fin.ver
bis.C.de ꝛpp.qđ etiaȝ voluit do.Ant.in
c.paſtoralis.⁊ ibi do.Abb.in.iiij.col.de
appel.Attamen ſi iudex fuit in dolo vel
in lata culpa poterit appellari non ob-
ſtante ꝙ dicta clauſula appellatione re-
mota fuerit appoſita de conſenſu par-
tium.Ita ſingulariter dixit Bald.in.c.
vt debitus.in.ij.col.de app.quod dictū
refert ⁊ multum magnifacit.d.Philip.
frā.de peru.in.d.c.paſtoralis.i.viij.col.
ver.quartodecimo operaꝛ de app.⁊ cir
ca hanc clauſulam appellatione remo-
ta ſubdit ipſe do.Philip.ibi in verſi.ſe-
quenti ꝙ quando ipſa clauſula eſt appo
ſita in ſtatutis cenſetur omnis appella-
tio prohibita quo ad oēm effectum niſi
propter dolum iudicis vel partis ⁊ alle-
gat Bal.in.c.paſtoralis.§.fi.circa fi.de
offi.deleg.⁊ do.An.in.d.c.paſtoralis.de
appel.innitantem illum tex.ibi procede
re quando appellatio eſt remota per re
ſcriptum.ſi autem eſt remota ex priuile-
gio perſone aut a ſtatuto vel ex conuen-
tione partium aut ꝑpter contumaciam
vel quia appellatio ſit deſerta cenſetur
tunc remota appellatio quo ad omnem
defectum nec poſſet dictis caſibus reuo
cari grauamem per ſuperiorem nec ha-
bet tunc locum tex.in.d.c.paſtoralis.de
appel.ꝙ dicit ibi.d.Philip.Franc.eſſe
menti tenendum pro quo etiam allegat
not.verbum Angel.in.l.eos.in princ.C.
de app.dicens ꝙ quando ſtatutū prohi
bet appellationem vel recurſum tūc in-
telligitur ſublatus omnis modus: ⁊ ois
regreſſus contra ſententiam ꝙ eſt ſingu
lare verbum perpetuo cordi tenendum
quia hoc vidi alias pluries in facto et
maxime proximis ſuperioribus diebus
hic Bononie in ardua facti queſtione
de quo etiam vide nota.verba Soci.in
conſil.ſuo.ccxlij.incipiente circa primū.
⁊ iſta addere poteris his que dixi ſupra
in ſing.lxxxviij.incip.ſtante ſtatuto.

290 ¶ Cōfeſſio ꝓcuratoris vera ⁊ nō ficta
preiudicat dño.c.ſuborta de re iudi.glo.
in.c.j.in fi.⁊ ibi doct.vt lit.nō conteſta.⁊
habetur in.c.j.de poſtu.prela.per gloſſ.
ibi in verbo negauit.et per Jmo.in.c.in
preſentia in prima colum.de renuncia.
⁊ habetur per oēs ſcribentes in.c.fin.de
cōfeſſ.⁊ per Bal.⁊ Ang.in.l.non abſtu
lit.C.de dona.Bar.in aut.hoc ius por-
rectū in.ij.col.verſic.quero qualiter hoc
probabit ⁊ ibi Bal.in.v.col.verſi.Ter-
tio quando eſt procurator.C.de ſacro-
ſan.ec.Bald.in.l.ad hec.C.de quadrie.
preſcrip.⁊ habetur per Spec.in titu.de
procura.§.vt autem.ver.ceterum.⁊ ver.
ſequenti.⁊ in titu.de cōfeſſis.§.nunc vi-
dendum.ver.Sed nunquid cōfeſſio ꝓ-
curatoris.⁊ in.§.poſtremo.verſi.ſi vero
fit per procuratorem.iſtud tamen limi-
ta non habere locum in appellatione
vel quo ad appellationem quoniam li-
cet alias propria confeſſio domini poſ-
ſit eum repellere ab appellando: tamen
nunq̄ confeſſio procuratoris etiam ve-
ra preiudicat domino quod appellare
non poſſit.ita ſingula.dixit.d.Anto.in
c.cum ſpeciali.in.§.fina.de appella.per
not.in.c.per inquiſitionē.de elec.quod
dictum ſequiꝛ Jmo.in.d.c.ſpeciali.in.v.
col.Et idem voluit.d.Ant.in.d.c.j.⁊ ibi
etiam Abb.vt lit.non conte.⁊ Cy.in.l.j.
C.de confeſ.quos ad hoc refert ⁊ ſequi-
tur.d.Feli.in.d.c.j.in pe.col.verſi.Quar
ta declaratio.vt lit.non conteſt.et idem
firmat.d.Philip.Fran.in.d.c.cum ſpe-
ciali in.§.fin.in pe.col.vbi ſubdit ꝙ pro
hoc dicto bene facit quia licet alias ꝟa
confeſſio ipſius domini in vno iudicio
noceat ſibi in alio tamen ſecus eſt in cō
feſſione procuratoris q̄ facta in vno iu-
dicio nunq̄ preiudicat domino in alio
iudicio ſingulare dictū fuit compoſtel-

la.⁊ Joan.and.in dicto.c. per inquiſitionem.de electio. quos ibi ſequit̃ Abb.in vj.col.in fine.⁊ ibi poſuit rationē. Tene menti predictam doctrinam ı nam prima fronte forte quilibet diceret contrarium cum habeamus ꝙ negligentia vel contumacia procuratoris in non appellando preiudicat domino vt habetur in c.ſunt quorum.ij.q̃ōne.vij.⁊ in.l.j.ff.q̃n appella.ſit. Et de predicta doctrina do. Anto.⁊ ſequacium in.d.c.cum ſpeciali. vide etiā domi.Alexan.in.l.creditor.in §.iuſſus.ff.de app.⁊ in.l.j.in.§.ſi aduerſus.ff.quando appel.ſit.

291 ¶ Preſcriptio interrumpitur per citationem etiam ſi citatio ſit vnica et non peremptoria ſecundum Joan.andre. et alios per illum text.in.c.propoſuiſti. de fo.compe.⁊ in.licet.de offi.deleg.⁊ in.c.venerabilis.c.j ii.c.cum plures. eod. tit. lib.vj.⁊ voluit Ange.in.l.ad peremptorium.ff.de iudi.⁊ Bart.in.l.ex dicto.in princ.in.j.col.⁊ ibi Alex.in.v.col.ff.de eo per quem factum erit.⁊ Alex. poſt Bal. in.l.accuſaturus.ff.de adulte.hoc tñ intellige per citationem validam ⁊ legitimam: alias per citationem inualidam ⁊ minus legitimam non interrumpitur preſcriptio nec perpetuatur ſeu preoccupatur iuriſditio ſecundū docto.in dictis locis.Pro quibus facit.c. bone.el.ij.de elect.⁊ ibi glo.⁊ hoc etiam voluit Bar. in.d.l.accuſaturus.⁊ in aut. offerat̃.circa fi.⁊ ibi Bal in.c.de lit.cōteſta. Quin imo teneas menti ꝙ non ſolū requirit̃ ꝙ citatio in caſibus p̃dictis ſit valida et legitima.Sed etiā ſi fuit valida a principio ⁊ poſtea fuit circūdata puta q̄ pars ad cuius petitionē emanauit citatio nō cōparuit in termino illius citatiōis vt hꝫ in.l.poſt edictum.§.circundato.ff.de iudic.⁊ in.c.j.de dolo ⁊ cōtu.in.vj.aut q̄ forte nō fuit accuſata contumacia ipſius citati vt habetur in.l.properandum.in §.j.in verbo incuſante.C.de iudic.⁊ plene p Bar.in.l.ſi finita.§.iulianus.circa prin.ff.de dā.infec.quōcunq̃ citatio fuerit circundata nunq̃ ex ea interrumpit̃ preſcriptio nec inducitur litis pendentia.ita ſingu.dixit Bal.in.d.l.fi.ff.de eo per quem factum erit.Et idē dixit Bal. in.d.aut.offeratur q̃n citatio facta foret tpe feriato aut ſi eſſet defectus pſone citati vt q̄ eſſet minor ꝙ his caſibus non inducitur p citationē litis pēdentia vel interruptio pſcriptionis: ⁊ iſtud dictum Bal.in.d.l.fi. refert ⁊ ſequitur eum exclamādo.d.Philip.Franc.in.c.vt debitus.in.v.col.ver.tertia concluſio.de appel.vbi ſubdit etiam vnum eſſe not.circa hanc materiam qđ dicit Bar.in.d.l.accuſaturus vz ꝙ eo caſu quo per citationem interrumpitur preſcriptio tunc nō curatur an libellus fuerit male formatus dummodo citatio fuerit legitime facta de quo latius ibi per Hippolytum de Marſiliis.J.U.D.

292 ¶ Nihil eſt tam graue ⁊ periculoſum q̃ litigare ſub ſuſpecto iudice.C.ꝙ ſuſpecti.iij.q̃ō.v.c.Secundo requiris.in fi.de appel.l.apertiſſimi.C.de iudi.cum ſi. Et propter hoc videretur ꝙ princeps non poſſit cauſam committere recuſatione remota quia eſſet tollere defenſionem cum recuſatio iudicis videatur de iure naturali vt probatur in.d.c.quia ſuſpecti.Ea vero que ſunt de iure naturali ſine cauſa per principem tolli nō poſſunt vt habet̃ in cle.paſtoralis.de re iudic.et inſti.de iure naturali.§.ſed ⁊ naturalia.⁊ per Inno.in.c.que in eccleſiarū.de cōſti.⁊ dixi in conſil.meo incipien.In cauſa magiſtri Joānis ferrarienſis.in.viij.char.Et in hac opinione videlicet ꝙ p̃nceps non poſſit committere cauſam recuſatione remota reſidet Abb.in.c.ad hec.extra de reſcrip.dicens de hoc eſſe ibi glo.ſingu.⁊ idem etiā tenet in.c.cum inter.de excep.⁊ Gemi.j.c.iudex ab apoſtolica.de offi.deleg.in.vj.adducēs etiā glo.que fm cū hoc voluit in.c.ſi quis in quacunq̃.ij.q.vj.Sed contrarium tenet Spec.in titu.de recuſa.§.j.verſic.quid ſi cauſa.⁊ Lappus in d.c.iudex ab apoſtolica.⁊ Bald.in.l.fi.C.de ſenten.et interlocuto.om.iudi.⁊ Ange.⁊ Imo.in.l.j.in §.interdum.ff.de quibus appel.non licet.⁊ Inno.in.c.tranſmiſſa.de foro competen.vbi concludunt ꝙ princeps poſſit tollere recuſationem cum poſſit tollere appellationem vt habetur in.d.§.interdum.et in.c.paſtoralis.de appel.et in.l.

prima.C.de ſentē.pfecti pꝛeto.de quo
etiam aliquid per.d.Philip.in.c.j.in pn
ci.de reſcrip. Tu dicas q ſi princeps cō
mittit etiam ex certa ſciētia cauſam no
toꝛie ſuſpecto licet valeat cōmiſſio per
hoc tamen nunq̄ intelligitur tollere ex
ceptionem recuſationis/quia nō obſtā
te q cauſa ſit commiſſa per pꝛincipem
iudici notoꝛie ſuſpecto ⁊ ex certa ſciētia
pꝛincipis tamen intelligitur ſaluum et
reſeruatum parti ius recuſationis : et
iſtud eſt quod voluit gl.in.d.c.ad hec. et
idem tenuit Innoc. in.d.c. ex trāſmiſſa.
pꝛo quibus etiam facit text.⁊ in.c.ij.⁊ ibi
Abb.vt lit.nō conteſt.in.§.j.col'um.Ita di
xit domi.Philip.fran.de pꝛeru. ponens
quaſi omnia predicta in.c.poſtremo.in
iij.colum.de appel. vbi etiam ſubdit. in
iiij.colum. ibi quod quando pꝛinceps
committit cauſam etiam notoꝛie ſuſpe
cto cum clauſula non obſtante exceptio
ne recuſationis quia videtur tunc vti ple
nitudine poteſtatis tali caſu recuſatio
ſublata eſt q: hoc modo tolli poteſt qđ
dicit ſing.voluiſſe Inno.in.d.c.extranſ
miſſa.quem ſequitur Hoſti.in.d.c. cum
inter.⁊ glo.in.d.l.apertiſſimi.in verſi.re
cuſare.C.de iudi.⁊ Bar.in.l.fi.C.de ſen
ten.Et ſubdit etiā q ſi pꝛinceps ſimpli
citer committit cauſam recuſatione re
mota debet intelligi de friuola nō autē
de graui ⁊ iuſta ſuſpitione:ad quod alle.
Specu.in dicto titu.de recuſa.§.j.verſi.
quid ſi ſit cauſa.de quo latius per ipſum
do.Philip.franc.in.d.c.poſtremo ad q̄
etiā vide omnino ibi reuerendiſſimum *
do.Card.Alexan.not.loquentem moꝛe
ſolito.Tene menti pꝛedicta q: ſunt mul
tum quotidiana.

293 ¶ Statutum tollens omnes exceptio
nes nunq̄ tollit exceptiones peruenien
tes ab alio ſtatuto ſecundum Barto.in
l.ſ.in.§.⁊ parum.circa med.ver.vtrū poſ
ſit opponi.ff.quod vi aut cl'am.⁊ Bart.
in.l.pꝛetoꝛ.in.§.erit q hec differētia. cir
ca fi.ff.vi bo.rapt. ⁊ do.Anto.in.c.item
cum quis.de reſti.ſpo.⁊ Ioan.de imo.in
c.ex parte.el.ij.de offic.delega.⁊ in.l.fin.
ff.a quibus appellan.non licet.⁊ domi.
Alexan.in conſilio ſuo.cxlv. incipiente
Viſo ⁊c.in fi. verbis. in.v. volumi. et in
conſilio.ccc].incipiente.Viſis in penul
tima col.⁊ Petrus de anchar. in conſi
lio ſuo.cxxij.incipiente.diſcutiēs.in fi.
verbis.⁊ dominum Fran. de are.in con
ſilio ſuo.cvj.incipien. In pꝛeſenti dubi
tatione in tertio dubio. Et ideo tene mē
ti perpetuo notabile ⁊ ſingulare verbū
Barbatie in.c.j.in pe.char. extra de re
ſcriptis.vbi dixit q ſi ſtatuto cauetur q
iudex teneatur ſeruare certam foꝛmam
in ferendo banno contra delinquentes
alio ſtatuto cauetur q poteſtas ſi cepe
rit bannitum intra terminum triū die
rum debeat facere illū decapitari nulla
exceptione vel defenſione audita vel ad
miſſa modo poteſtas banniuit quendā
ad penam capitis quod in banno ferēn
do non ſeruauit foꝛmam ſtatuti quibus
ſtantibus poſt certum tempus captus
eſt ille bannitus per poteſtatem qui ela
pſis tribus diebus vult facere illum de
capitari an poſſit. ⁊ dicit quod non. ad
quod allegat Ioannem andre. in addi
tio. Specula.in titu.de ſenten.§. poſtre
mo.in additio. incipiente. Contrarium
vide.vbi refert antiquos dicentes ſtatu
tum in loco dat certam foꝛmam ſenten
tiandi aliud ſtatutum dicit q ſententie
intra certum terminum mandentur exe
cutioni non obſtante aliquo alio ſtatu
to an hoc caſu ſententia in qua conſtat
non fuiſſe ſeruatam foꝛmam pꝛimi ſta
tuti mandetur executioni ⁊ dicit q non.
quia illa clauſula appoſita i vltimo ſta
tuto non impedit vnum ſtatutum limi
tari ⁊ ſuppleri per aliud. (Vide Pet.de
anchar.in repeti.c.canonum ſtatuta in
lxxix.colum.verſiculo hic etiam quero.
extra de conſtitu.) Item allegat etiā Io
an.andre.in additio.Specula. in tit. de
ſententia.in.§.vt autem.in addi.incipiē
te.Ad hec et ea que.vbi referent antiquos
dicere ſtatuto cauetur quod minoꝛ non
poſſit obligari ex pꝛecepto ſine certa ſo
lennitate.alio ſtatuto cauetur q contra
pꝛeceptum nihil poſſit opponi quin mā
detur executioni. Modo minoꝛ obliga
uit ſe ſine ſolennitate ſtatuti opponitur
q non valet obligatio replicatur q ni
hil poteſt opponi in executione. Dicit
Ioannes andr.ibi q poterit opponi ſo

lennitas alterius ſtatuti q2 vnum ſtatu-
tum limitat p aliud. Item allegat etiam
Bal. in. l. j. in penult. col. C. ne liceat. in
vna eaq3 cauſa tertio prouocare vbi di-
xit ſtatuto cauetur q ſententia fera-
tur de conſilio antiquorum: alio ſtatuto
cauetur q ſententia ſtatim executioni
mandetur. dicit ibi Baldus q niſi ap-
pareat q lata fuerit de conſilio antiquo
rum non mandabitur executioni: quia
vnum ſtatutum limitatur per aliud. Itē
allegat ipſe Barba. iam plures et plu-
res alias doctrinas notabiles pro hac
parte quas breuitatis cauſa omitto re-
ferens me ad eum. ibi. Et vltra addu-
cta per Barbaciam ad hoc vbi ſupra
Adde Baldum in additio. Specu. in ti
tulo de execu. ſententie in enultima co
lumna verſiculo bannum. vbi dicit q
cauti debent eſſe aſſeſſores quando ſta-
tutum dat formam qualiter proceda-
tur ad banniendum aliquem q illam
formam ſeruent alias bannum et quic-
quid fundatur ſuper eo. eſt nullum ipſo
iure. Item ſubdit ibi in principio illius
verſiculi qd bannū generale vel ſpecia-
le inordinate vel ſine cā factum vel da-
tū alicui non habet vim legis vel ſenten
tie allegat hoc voluiſſe Dynum in. l.
quarta. §. condemnatum. ff. de re iudica
ta ſiue ſit datum ſeu latum interlocuto-
rie ſiue diffinitiue. Et vide Albericum
de roſate in quarta parte ſtatu. in que-
ſtione. lxxiij. incipiente. Sed quid ſi ſta-
tuto caueatur. vbi poſt plura argumen-
ta pro et contra tenet cum Andrea. et ſe-
quacium: ſcilicet q talis bannitus non
poſſit decapitari: ſed q tale bannum
ſit nullum. Et idem dixit Albertus gan-
di. in ſuo tractatu maleficiorum ſub ru-
brica de multis queſtionibus dependen
tibus a ſtatuto in ſexta columna verſi-
culo. Item pone contineri: et vide etiam
notabile verbum Ange. in. l. ſed ſi in le-
ge. in. §. perinde. ff. de petitio. heredita.
et Bald. in. l. labeo la ſecunda. in. §. hec
autem clauſula. ff. de arbitris. et Bal-
dus in. c. ad hec el ſecūdo in fine de ap-
pellationibus. et in. c. primo poſt gloſſ.
ibi extra de reſcriptis poſt principium.
et Bald. in. c. ſecundo. in fine. verbis de

exceptio. vbi in predictis locis ponun-
tur not. dicta in propoſito. Et vide etiā
Barba. in. c. cauſamq3. in. viij. chart. de
reſcrip. vbi refert quaſi omnia per eum
dicta in. d. c. j. de reſcript. Tene menti
predicta: quia temporibus meis nedum
ſemel: ſed vt ita dicam millies vidi pre-
dicta in practica. et nuperrime conſu-
lui pro Petro antonio de ferneſio qui
erat bannitus. et fuit captus et cum euaſ-
ſit a pena mortis et conſilium meum fuit
ſubſcriptum quaſi ab omnibus docto.
huius ciuitatis. Hippolytus de Marſi
liis. J. U. D.

294 ¶ Odia reſtringi et fauores conuenit
ampliare vt in regula odia. de reg. iur.
in. vj. cum ſimi. ibi in gloſſ. allegatis. Et
ideo teneas menti q licet extra territo-
rium iudicis impune non parcatur: q2
iuriſdictio iudicis non extenditur extra
territorium. Iſtud fallit in fauorabili-
bus. nam ſi ſtatutum iudicis dat pre-
mium occidenti bannitum comprehen
dit etiam occidentem bannitum extra
territorium ipſius iudicis vt dixi ſupra
in ſing. cxxiij. incip. Vidiſti anno prete-
rito. Secus autem eſt in odioſis. et ideo
dixit ſingu. Ioan. de imo. in conſilio ſuo
lxxx. incip. in caſu premiſſo in fi. verbis
q vbi per ſtatutum imponitur pro deli-
cto aliqua pena ſpecialis tale ſtatutum
non extenditur ad delictum commiſſu3
per ſubditum extra territorium quod di
cit voluiſſe Barto. in. l. j. C. de ſum. tri-
ni. et fid. catho. [Uide in ſimili do. Anto.
in. c. propoſuiſti. in. ij. colum. de fo. com
pe. et Catal. in tract. ſindica. in verſicu.
ceculclic. inci. Adde et tene menti ppetuo
etc. Iobol. conſil. lvij. in. ij. col. poſt me.]
quod vere eſt notabile verbum. Et vide
circa predicta not. verba Ange. in. l. he-
res abſens. §. j. circa fi. v. vlti. circa iſtu3
articulum etc. ff. de iudic. Hippolytus
de Marſiliis. J. U. D.

295 ¶ Clauſula appellatione remota eſt
magne importantie de qua habetur per
doc. in. l. j. §. fin. ff. a quibus appella. non
licet. et in. c. paſtoralis. et in. c. ſuper que-
ſtionum. §. porro. et. §. ſi vero duo. de of-
fic. deleg. et per Io. and. et Hoſtie. in. c. vt
debitus de appella. et p Hoſtie. in ſum-

main tit. de appel. in. §. fi. ꝛ per cano. in c. paſtoralis. de appel. ꝛ per Bal. in ad. di. Spe. in ti. de ap. circa prin. ver. clauſula appel. remota. ꝛ per Bald. Sali. ꝛ alios in. l. fin. C. de appel. ꝛ per Baldũ. in. l. ſecunda C. de appel. per. d. Philip. de peruſio in. d. c. paſtoralis. in. x. col. v. xvij. operaſ. ꝛ p. d. Fran. de are. in conſi. ſuo. cvi. incip. in preſenti in vlti. col. ſed circa ipſam clauſulã aliqua ſcias vt illa ꝛ quotidiana valde. ꝛ pmo ꝙ inferior a principe nõ poteſt apponere clauſulã appellatione remota qꝛ eſt caſus reſeruatus principi. tex. eſt nc. in. d. l. ij. in tãtũ ꝙ dixit Spe. in tit. de legato §. nũc oſtẽdendum. verſi. xiiij. ꝙ etiam legatus de latere non põt apponere clauſulam appellatione remota niſi hoc haberet ex ſpeciali cõmiſſione pape. ꝛ ita etiam voluit gl. in. c. tranſlationẽ extra de offi. de leg. in gl. magna. in. fi. ꝓ quo bene facit gl. que reputatur ſingularis in. c. fin. in verbo figura. de here. in. vi. que voluit ꝙ legatus de latere nõ poſſit cõmittere cauſas ſimpliciter ſummarie ꝛc. ꝙ etiã ſequitur Bald. in. l. ij. C. de appella. dicens predicta procedere: etiam ſi papa conceſſiſſet legato legationem cũ clauſula omni appellatione remota: quia licet dicta clauſula operet quoad ſententias ferendas per eum: non tamen poterit ipſe legatus concedere hoc ſuo delegato. ꝓ quo eſt tex. in. c. ſuper queſtionum. in prin. ꝛ in. §. ſi vero duo. de offi. deleg. ꝛ ſubdit Bald. ꝙ licet princeps vel papa committat alicui vniuerſitatem cauſarum cum plena ꝛ omnimoda poteſtate: non tamen per hoc intelligitur conceſſa poteſtas ſubdelegandi cũ dicta clauſula. ita dixit Bal. in. l. ſecunda de appellationi. cuius dicta refert et ſequitur Joan. de imola in dicta. l. ij. ff. a quibus appel. non licet in. xxv. ꝛ. xxvi. columna. que omnia ſunt menti tenenda ſecũdum domi. Philip. franc. de peruſio in dicto. c. paſtoralis. in. xi. columna ver. Secundo q̃ritur. facit etiã nam legatus non cõmittit cauſam ſublato iuris ordie ſm. d. Abb. in. c. j. de reſcri. quẽ refert ꝛ ſequit ibi do. Feli. in. j. colũ. ver. legatus ꝛc. vbi ad ꝓdicta adducit plura ꝛ plura ſingularia dicta quem omnino videas. Secundo ſcias quod virtus huius clauſule app. remota extenditur ſolũ ad partes nominatas in reſcripto non autem ad preiudiciũ alterius tertij vnde omnes alij quorum intereſt poterunt comparere ꝛ opponere corã iudice delegato ꝛ ſi grauantur poterunt appellare quia quo ad eos nõ intelligit remota appellatio qꝛ non ſunt nominati in reſcripto. ita dixit. d. Phil. frãc. de peruſio in. d. c. paſtoralis. de appel. in. xv. colũ. ver. Septimo q̃rit. vbi dicit ꝙ de hoc eſt tex. ſing. in. c. ſuper eo. ẽ. de offi. deleg. vbi hoc tenent doc. ꝛ idẽ voluit. Bar. in. d. l. j. ff. a quibus appel. nõ licet. ꝛ dicit do. Philip. francus vbi. ẽ. ꝙ predicta inducit Abb. ad ſtatuta remouentia appellationem in executionibus ſententiarum ꝛ inſtrumentorũ quia non includit tertios ꝯparentes pro ſuo intereſſe, ſed ſolum nominatos in ſententijs vel inſtrumentis: qḋ dicit eſſe menti tenendum. Et ex predictis inferri põt ſm eum ꝙ licet cauſa ſit delegata per principem appellatione remota. ꝛ legatus a principe poſſit alteri ſubdelegare. l. j. C. qui pro ſua iuriſditione. c. paſtoralis. in princ. de offi. deleg. Et licet eadem debeant ſeruari ꝛ interuenire in ſubdelegato que in ipſo delegato vt in. c. ſtatutũ. §. in nullo quoq;. de reſcriptis. in. vi. Et licet alias ſubdelegatus teneatur ſeruare formã ꝛ ordinẽ datũ in reſcripto ipſi delegato. c. venerabilis. de officio delegati. tamẽ hec omnia procedunt preterq̃ in clauſula appel. remota qꝛ poſita in reſcripto reſpicit ipſum delegatum. vnde ipſe nõ poterit ſubdelegare cũ dicta clauſula vnde a ſentẽtia ſubdelegati poterit appellari. tex. eſt nota. in. d. c. ſuper queſtionum §. ſi vero. de officio delega. hoc tamen fallit ſecundum dominum Philip. franc. vbi ſupra in caſu not. dicto. c. paſtoralis. §. fi. vbi delegatus poteſt ſubdelegare cum clauſula appellatione remota. ꝛ ratio ibi patet ſm eum de quibus latius per eum ibi vbi plura ſingularia ponit in materia iſtius clauſule appellatione remota forte per tres chartas. ideo videas eum ibi. De hac

clauſula: vide domi. Pandem. de puteo
in tractatu ſuo ſindicatus.i.xviij.char.i
ij.col.] Tene menti predicta τ ea nõ ſper-
nas: q2 ſũt quotidiana τ de pane queren-
do: τ nõ ſunt vulgaria. Hippolytus de
Marſilijs iuris Utriuſq3. D. Bonon.

296 ¶ Alias practicaui vnum in cauſa p-
pria de quo conſequutus fui vtilitatem
τ honorem quod te volo docere videli-
cet ꝙ iuriſdictio delegati poteſt preueni
ri per ordinarium dummodo litere de
legatorie non fuerint primo preſentate
iudici delegato. Ex quo ſequitur ꝙ ſi ci-
tatus coram iudice ordinario excipit ꝙ
papa vel princeps primo illam cauſam
alteri commiſerat non auditur τ impu-
tet ſibi ipſe impetrãs quare literas pri9
iudici delegato non preſentauit. ita de
hoc eſt tex. in.c. vt debitus. τ ibi ſcriben
tes de appellatio. Et hoc ibi ponit vt ſu
pra do. Philippus francus de peruſio
in.iij.colum. verſicu. Quinto nota. τc.
Et dicit ꝙ ratio fuit fauor ordinarie iu-
riſdictionis que eſt fauorabilis τ largo
modo adiuuanda τ interpretanda: ſed
iuriſdictio delegata eſt extraordinaria
vt extra de tranſactio.c. decetero. τ ve-
lut odioſa eſt reſtringenda. Ita dixit gl.
no. in v͛ſi. volum9. in clem. ord. de offi. ſi.
τ in.c.i. in verbo proceſſus. in fine. de
reſcript. in.vi. Limitat tamen ſupradi-
cta niſi impetrans fuiſſet impeditus per
aduerſarium contra quem impetrauit
vt ſic aduerſarius preueniret impetran-
tem coram iudice ordinario: tunc enim
eius dolus non debet ei patrocinari vt
in.c. ex tenore. extra de reſcript. pro quo
etiam dicit fore bonum text. in.l. quam-
uis. ff. de bo. auct. iudic poſſiden. Tene
menti quia tibi etiam poſſet occurrere
in facto vt mihi euenit.

297 ¶ Teſtes de nouo reperti admittun-
tur etiam extra tempus probatorium et
poſt concluſum in cauſa. Ita volunt do-
ctores omnes in.c. preſentium. per illu3
text. extra de teſti. τ facit optime text. in
c. vt circa §. alioquin. de electio. in.vi. τ
tex. in cap. nulli. circa finem. eo. titu. τ li.
τ faciunt que habentur in.c. innotuit.
de electio. Et faciunt que dicunt̃ a Bar
to. in.l. admonendi. in.ij. colum. vbi etiã
per alios. ff. de iureiuran. vbi volunt ꝙ
inſtrumenta de nouo reperta poſſint p-
duci etiam poſt concluſionem in cauſa
de quo aliquid ſupra in ſingula. ccxxix.
incipien. ſententia. τ habetur per domi.
Feli. in.c. ſuborta. in penulti. τ ante pe-
nulti. colum. de re iudica. Scias tamen
ꝙ ſi iudex dedit licentiam titio produ-
cendi teſtes poſt concluſum in cauſa cũ
conditione ſi iurauerit eos ſibi nouiter
notos. Et poſtea probetur eos ante fuiſ
ſe ſibi notos examinatio corruit: quia in
dicta conditione iurauerit eos ſibi no-
uiter notos ſubintelligitur alia cõditio
tacite videlicet τ ita ſit. Ita ſingulariter
multum dixit Paulus. de caſtro. in.l.
cum patruo. C. communia vtriuſq3 iu-
dic. propter gloſſ.ij. ibi. quod dictum re
fert τ multum exclamat do. Feli. in.c. pa
ſtoralis. in.xij. colum. in princip. de exce
ptio. de quo dicto ſm eum nunquam ſis
oblitus. Tene menti q2 poterit tibi ſer-
uire ad multa. Hippolytus de Marſi-
lijs. J.U.D. Bonon.

298 ¶ Remotum a veriſimili dicitur qua
dam falſitatis imago ſm Bal. in.l.i. in
iij. colũ. C. de ſeruis fugitiuis. Et veriſi-
militudo eſt magne importantie vt late
dixi in.l.i. in prin. ff. de queſtio. τ in repe
ti. mea rub. C. de probatio. in materia ve
riſimilitudinis. τ ideo teneas menti no-
tabile verbum: vc3 ꝙ licet alias quãdo
teſtis dicit vnum cum iuramento aliud
ſine iuramento ꝙ ſtatur dicto eius cum
iuramento ſm Abba. in.c. per tuas. de
probationi qđ etiam voluit Bald. in.l.
fin. C. de re iudica. Attamen quando p
primo dicto ſine iuramento ſunt pre-
ſumptiones: τ pro ſecundo cum iuramen
to non ſunt preſumptiones tunc ſtatur
primo dicto ſine iuramento. Ita ſingu-
lariter dixit Bald. τ Abb. in. d.c. per
tuas. per illum text. de probatio. Quod
dictum pro valde not. refert et ſequitur
domi. Bartho. Soci. in conſi. ſuo. ccliij.
incipi. In cauſa domini Joan. fran. τc.
in.ij. colum. Et illud etiam refert τ ſe-
quitur celeberrimus iuris interpres do.
Uulpianus de zannis in commẽto ſuo
inſtitu. de iuſtitia τ iure. in.§. his ergo
τc. in.xliij. colum. verſi. hoc tamen limi-

rat:vbi etiam allegat Angel.hoc tenen-
tem in.l.fina.in prima colū.C.de queſti.
licet Angel.ibi non loquatur in dicto
iuramento.et allegat etiam Barba.re-
ferentem et ſequentem predictam doctri
nam in aliquibus ſuis conſiliis.de qui-
bus ibi per eum:vbi late examinat ma-
teriam variationis teſtium.

299 ¶Aduertas ad vnū in quo vidi quā
plures errare.Nam tu ſcis ꝙ iuramen-
tum firmat contractum minoris alias
inualidum:vt habetur late in auten.ſa
cramenta puberum,C.ſi aduerſus ven-
di.et in.l.ſiquis maior.C.de tranſac.et in
l.ſi quis pro eo.ff.de fideiuſſo.et in.c.cū
contingat.de iureiuran.et in.l.cum pa-
ter.§.filius matrem.ff.de lega.ij.cum ſi-
milibus.Sed tu diſtinguas quod aut
loquimur in iuramento minoris aſſer-
torio aut in iuramento confirmatorio
ſi loquimur in iuramento aſſertorio ap-
poſito in contractu per minorem vt qz
aſſerit ſe maiorem de quo in.l.ſi in alte-
rius.C.ſi minor ſe maio.dixe. tunc ipſe
minor pretextu talis iuramenti ſolum
excluditur a beneficio reſtitutionis in
integrum.non autem excluditur a bene
ficio nullitatis allegande.Ita ſingulari
ter dixit Ioan.and.in additio. Specul.
in titu.de ſentent.§.vt autem.circa prin.
in additio.incipien.Ad hec et ea que pre
miſſa ſunt:quod dictum refert et ſequi-
tur Ludo.ro.in conſilio ſuo.xij.incipit.
Uiſo facto prepoſito et cā vlti.colum.
dicens hoc dictum eſſe ſingulare.et il-
lud alibi neſcire.Et illud dictum etiam
pro valde nota.refert et approbat Pau-
lus de caſtro.in.d.l.ſi in alterius.quam
legit cum.l.j.illius tituli.et illud etiam
refert et ſequitur do.Barto.ſoci.in con-
ſil.ſuo.lxj.inci.In preſenti conſultatiōe
etc.in.iij.colū.vbi plura allegat et dicit
ſe alias late pro hac parte conſuluiſſe et
dictam doctrinam Ioan.and etiam re
fert et approbat idem do.Barto.ſoci.
in conſilio ſuo. lxvj. incipien .Fruſtra.
in.viij.colū.ſi autem loqueremur in iu-
ramento confirmatorio non poſſet tunc
allegare nullitatem ipſius contractus
ſed ab ea excluderetur ſm docto.in di-
ctis locis.Tene menti quia vere eſt not.
verbum in practica.

300 ¶Prorogatio intelligitur fieri cum
omnibus qualitatibus rei prorogate.l.
lecta.ff.ſi cer.peta.l.ſi manente.ff.de pre
cario. habetur in.l.ij.in.§.ſed ſi iudex.
ff.de iudic.et habet per Bart.et alios in
l.ij.in.§.et poſt operis.et ibi per Alexan,
in.iij.colū.ff.de oper.noui nuncia.et per
do.Anto.et alios in.c.preterea.el.ij.extra
de appella.et per Bald.in.c.j.poſt prin.
de mutu.petitio.vbi dicit quod ſi ali-
quid ſubſtantiale mutaretur non dice-
retur prorogatio allega.no.in.c.bi qui.
de preben.in.vj.Sed aduerte quia hec
regula limitatur aliquibus modis.Et
primo limitatur in iuramento.Nam ſi
factum eſt compromiſſum cum appoſi-
tione certi termini et cum iuramento de
non veniendo contra.et poſtea intra di-
ctum terminum fuit dictum compro-
miſſum prorogatum facta prius narra-
tione contentorum in primo compro-
miſſo et non ſpecialiter de aliquo iura-
mēto niſi adiuncto verbo etc.An tali ca-
ſu iuramentum intelligatur eſſe repeti-
tum et prorogatum. Ita quod ſi venia-
tur contra laudum latum poſt terminū
primi compromiſſi contrauenient poſ-
ſit dici periurus ſeu poſſit per cenſuram
eccleſiaſticam cogi ad obſeruationem
iuramenti in quo dicas quod non erit
periurus nec dicetur prorogatum iura-
mentum.Ita ſingulariter dixit Bald.
in notabili conſilio ſuo.ccclxxiij. inci-
piente.Queritur ſi factum fuit compro-
miſſum.in.iij.volumi.et allegat ad hoc
plura:et reſpondet ad ea que adduci
poſſent in contrarium.Limita etiam di
ctam regulam non procedere in pena:
nam ſi prorogatum eſt compromiſſum
non intelligitur prorogata pena.Ita no
ta.dixit Bald.in.l.pe.§.vxor.ff. ſoluto.
matrimo.per.l.ſi ſeruus ea.l.ff.de ſeruis
exportan. Pro quo facit dictum eiuſ-
dem Bald.in.l.ſi a te.C.de pactis inter
empto.et vendi.vbi dicit quod illud
quod dicitur quod prorogatio termi-
ni intelligitur facta cum omnibus ſuis
qualitatibus eſt verum in fauorabili-
bus ſecus autem in odioſis:et ibi po-
nit notabile exemplum de prorogatio-

ne officiū poteſtatis quem videlicet
contra p̄dicta faciant adducta p
domi. Barto. ccp. in conſi. ſuo. viij.
incipien. dicendum. Teneas menti
quia iſte ſunt notabiles limitatiões
que ſepius occurrere poſſant in fa-
cto ꝛ afferre poſſunt decus ꝛ lucrū.
Et circa p̄dicta videas etiā Bal.
in. l. etiam in fi. C. de iure dotium et
Barto. Alexand. et alios in. l. item
queritur. in. §. qui impleto. ff. locati.
ꝛ Paul. de caſtro in. l. ſi procurator.
C. de procurato. ꝛ Specu. in titu. de
procurato. §. ratione autem. in. iiij.
colum. in verſic. Sed vltra ea ꝛc. Et
in hac materia prorogatiõis teneas
menti ꝙ eadem ſolennitas requiri-
tur in prorogatione compromiſſi q̄
requiritur in primo compromiſſo fa
ciendo. Ita dixit Bald. in conſilio
ſuo. ccclxxxviij. incipien. Viſo ſtatu-
to. in. ij. volu. Et ſic per iſta cū adiu-
torio beatiſſime virginis Marie ex-
pedita ſunt ſingularia. ccc. que als
vobis pollicitus ſum componere et
vobis tradere que nõ redeat vos ſe
peniddere quoniam ex ipſis non
fallor euenīēte opportunitate repor
tabulis emolumentum honorem et
gloriam: ꝛ forte ſepius eritis mei p̄-
ceptoris veſtri memores. Hip
polyt⁹ de Marſilijs
J. V. Doctor
Bono-
nien
ſis.

Incipiunt ſin gularia noua mei Hyppo- lyti de Marſilijs. J. V. Do- ctoris vltra alia. ccc ſingula ria mea. Jam in lucem edi- ta ꝛc.

Hyppo. de Marſi.

301 Diri tibi als ſatis plene ꝛ forte
vltra oēs in. l. fi. in. v. coiū. cū
quatuor col. ibi ſequentibus.
ff. de cõni. ꝙ mors oia ſoluit.
ad quod adduxi plura iura ꝛ
doctrinas. do tn̄ nunc ibi ca-
ſum in quo mors nõ tollit oia: ſed imo poſt
mortē illud qđ añ fuit remanet ĩ viridi put
erat añ mortē q̄ caſus eſt ſi papa delegauit
cām vni ſub noīe ꝓprio q̄ delegat⁹ poſtea ē
mortu⁹ tali caſu ordinari⁹ loci poſt mortem
ipſi⁹ delegati nõ poterit ſe intromittere de
illa cā. Ita ſin. dixit Bald. in. l. ſi vt ꝓponis.
la. ſ. in pe. col. C. cūo ꝛ qñ iu. vbi dixit ꝙ lȝ de
legat⁹ ſit mortu⁹ ꝛ delegatio ſit ꝯſumpta. tñ
in tali caſu ſolus papa hȝ de illa cā cogno-
ſcere ꝛ diſponere: alle. hoc voluiſſe Archi. in
§ iſita. xxviij. q. ix. in apoſtilla: q̄ incipit ad-
de ibi ꝛc. ꝛ dicit ꝙ cā q̄ ſemel intrat in curia
romana nūq̄ exit de curia niſi p̄nceps eā de
leget alteri vł remittat cām ad ipm ordina-
riū ꝙ dicit Bal. ē no. ꝛ adducit illū tex. ad
hoc qđ dictū ſequit ibi Sal. ꝛ Jo. de imo. in
l. ſi expꝛſſum. in vl. col. in p̄n. ff. de app. ꝛ Jaſ.
in. l. j. in. xvij. col. ꝟ. ꝫ tn̄. ff. de offō ei⁹. ꝛ in. l.
morte. in vl. col. ff. de iuriſdi. om. iudi. Itē iſtđ
dictū refert ꝛ ſeqꝛ. d. Phi. de frāchis de pe-
ruſio ſ. c. vt nřm. l pe. co. extra de app. vbi di
cit ꝙ ꝓ hoc dicto eſt tex ſing. in. c. paſtoralis
§. ſ. de offic. ord. vbi ſi papa cām ſpectātē ad
ordinariū alteri delegauit. ꝛ delegat⁹ pceſ-
ſit in cā. ꝛ ī ꝯtumaciā partis miſit in poſſeſ-
ſionē vel excõicauit: lȝ poſtea delegat moria
tur nõ tñ pōt ordinari⁹ ſe de illa cā itromit-
tere nec abſoluere excõicatū cum abſolutio
ſpectet ad papā delegātē nec poterit p ordi
nariū recuperare poſſeſſionē amiſſaȝ cꝛ ex q̄
papa ſemel illā cām delegauit non redit vl-
teri⁹ ptās ad ordinariū. Ita eſt tex. ibi ſingu-

laris ꝑ q̃ dicit facere i.ſiñ:q2 qñ papa ſemel reſeruauit ſibi collationẽ alicui9 beneficij: nõ reddit ptãs cõferẽdi ad ordinariũ quaſcꝫ puiſio illi9 bñficij ꝟtute reſeruatiõis h̃ abuit effectũ:deq̃ ꝑ Jnn.⁊ Jo.and.in.c.inter dilectos.de exceſ.pla.⁊ ꝑ gl.⁊ doc.in.c.ſi eo tpe de electio.in.vſ.⁊ in.c.cũ vitonieñſis.de elec. refert poſtea do.Feli.vbi ſupra Sali.i.d.l.ſi vt pponis reſtrigere:⁊ limitat dictũ Bald. pcedere qñ delegat9 deceſſit re nõ itegra al's ſi re itegra vꝫ qđ redeat ptãs ad ordinariũ ꝑ id qđ h̃r i.d.l.ſi vt pponis.Sꝫ in hoc dicit Jnn.ſm cũ in.d.l.ſi expſſim.in ſi.eẽ ſeruãdũ ſtillũ curie:qñ de illo cõſtaret:vt in.c. q̃ꝑ graui.de cri.fal.⁊ in.c.cũ.m.⁊ in.c.ex literis.de ꝯſti.ſꝫ ceſſante ſtillo iuriſdictio delegati pape põt ꝑueniri ab ordiario re integra ꝑſtreq̃ʒ litere ſint ptãte iudici delegato.vñ ſi citat9 corã ordinario excipit,ꝙ papa ꝑmo illã cãm delegauit alteri ⁊ cõmiſit nõ auditur imputet eñi ſibi impetrãs ex quo prius delegato literas nõ pñtauit etiã ſi fuit impeditus ꝙ pñtare nõ potuiſſet quãto magis ſi re integra deceſſerit ⁊ de iſtis dicit eſſe tex. in.c.vt debit9.eo.ti.de ap.Que oĩa ſunt mẽti tenenda ſm do.Philip.in.d.c.vt noſtruz ⁊c.Ad que etiam vide vnum verbũ per Soci.in conſi.ſuo.xxxix.incipien.capio primũ ⁊c.in princ.v.col.in.iiij.vol.et vide etiã Soci.limitãtẽ hanc materiã in ꝯſil.ſuo.xxxiij. incip.ꝑ clariori ⁊c.in.ij.col.in.d.iiij.volu.

302 ¶ Mater non poterit intra annũ tutorem dare filiis ⁊ ſuis priuatur ſucceſſione ipſorũ. l.ij.§.ſi mater.ff.ad tertulia.l.ſciãt.C.de legiti.he:ed.habet in aut.matri ⁊ aue.C.qñ mulier offõ tut.fungi põt.⁊ habet de materia per Joã.deana.in cõſi.ſuo.xlv.incip.viſis his ⁊c.⁊ per Lud.ro.in cõſi.ccvij.incip. ſi volumus ⁊c.⁊ in cõſi.ſuo.cclxxix.incip.viſis ⁊c.hoc tñ limitanð habere locum qñ filius habet multa debita.⁊ propter hoc mater voluit petere tutorẽ vt filius remaneret indefenſus ⁊ ſic nõ poſſet cõdẽnari ⁊ cõtra eũ non agi ſeu aliquid fieri tãq̃ʒ indefenſus nã hoc caſu excuſat mr:nec ꝑdit ſucceſſionem filij:caſus eſt ſing.in.l.j.ij.§.ego etiã.ff. ad tertulli.quẽ tex.ad hoc dicit.ſin.⁊ notãdũ ꝑpetuo do.Alex.i aut.ceſſante.C.de legi.heredi.⁊ Lud.ro.in ſing.ſuo.cvj.incipi: ſcðo quero ⁊c.quod dicit eſſe notandum.

303 ¶ Filiorũ appellatione regulariter cõtinẽtur nepotes ex filiis.l.filij.⁊.l.iuſta.⁊ l.liberorum.ff.de verbo.ſigni.habet ꝑſcribentes.in.l.cũ acutiſſimi.C.de fideicõmiſ.⁊ in.l.cũ auiſ.ff.de cõdi.⁊ demon.⁊ in.l.filium habeo.ff.ad macedo.et in.l.lucius.ſa.ij.ff.de heredi.inſtitu.cum ſimi.Aliqui tamen ſunt caſus in quibus dicti nepotes non continentur:vnus caſus eſt quãdo filij vocãtur cũ aliqua qualitate que nõ erat in nepote:nam tunc appellatione filij non compꝛehẽditur nepos.l.fi.C.de natu.lib.⁊ no.Barto.in.d.l.liberorum.in.v.col.in ver. ij.queritur quando verbum filij ⁊c. Et in.l.j.C.per priuileg.doc.⁊ voluit Alex.in cõſi.ſuo.ccxlviij.incip.ponderatis verbis teſtamenti preſenti nobilis viri.in.ij.colũ.vbi refert predicta.⁊ alij plures caſus in quibus non veniunt nepotes appellatione filiorum ponũtur per Berth.in ſuo repertorio in verbo filiorum appellatione.in.xxj.ver.vbi latiſſime loquitur.⁊ circa hanc materiã teneas mẽti vnum perpetua memoria dignuz ꝙ ſi ſtatutum dicit ꝙ extantibus filiys maſculis filie femine non ſuccedant ꝙ tale ſtatutum etiaꝫ habet locũ ſi extant nepotes ex filiys.Jta no. dixit Rapha.fulgo.in conſi.ſuo.lxxviij.inci.ſuppoſito ſtatuto.in.ij.col.⁊ Soci.in cõſi.ſuo.xiiij.incip.ſequendo ordinem ⁊c.in verſi.iiij.predicta cõcluſio ⁊c.De quo tamen vide domi. Philip.decium in conſi.ſuo.lxxxvij. incipiẽ.pro reſolutione ⁊c.in pe.col vbi allegat Bal.in cõtrariũ.in cõſi. ſuo.xxx.in.iij.volu.⁊ vide etiam do. Fran.de arc.in conſi.ſuo.clxiiij.incipiẽ.diligenter.in.iiij.colum.in ver. nec videtur obſtare.de qua materia vide etiam Alex.in conſi.ix.incip.viſis verbis teſtamenti.in.j.volu.⁊ in conſi.cxxviij.incipi.cõſyderatis ⁊c. in eod.volu.⁊ do.Philip.deciũ in cõſi.ſuo.xcv.in.ij.iiij.⁊.v.col.⁊ Frã. de are.in conſi.ſuo.cxlvj.incipiẽ.rñdendo ⁊c.Et Jaſo.in.l.de quibus.in v.vj.⁊.vij.col.ff.de legi.⁊ in.l.ij.in.§. ꝑtor ait.in.ij.colũ.ff.de in ius voc.et

an tale ſtatutum habeat locum in filiabus monialibus. vide Paul. de caſtr. in conſi. ſuo. cccxxxvij. inci. primū dubium de quo querit ꝛc. in. ij. ⁊. iij. colū. ⁊ Soci. cōſil. lxxxi. incip. in pñti cōſultatione. in iiij. ⁊. v. col. ꝛc. Et latius per do. Rochū cur. in. c. fi. in. cxix. ⁊. cxx. colū. de conſuetu. Itē an dictū ſtatutum habeat locum in filio ſpurio legitimato vide Rapha. fulgo. cōſi. lxū. incip. ſtante ſtatuto ꝛc.

304 ¶ Animaduertant creditores hñtes debitores captos et carceratos quando tales debitores carcerati volunt exire carceres preſtādo fideiuſſorem. Nam ſi tales fideiuſſores ꝓmittant ſoluere creditori omne id ⁊ totum quod apparebit ipſum debitorē carceratū ſibi debere facta ratione vel calculo tunc cautus ſit ipſe creditor vt faciat rōnem ſiue calculum cū ipſo debitore viuente. nā ſi moreretur talis debitor antequā eſſet factus calculus fideiuſſor non teneretur ſed eſſet liberatus. caſus eſt ſingularis quem ibi ad hoc ſumme nota. Pau. de caſtr. ⁊ do. Alexā. in. l. q rome. in. §. augerius. ff. de ver. oblig. ⁊ Iaſ. in. l. ſi ego. in. iij. col. poſt me. ff. ſi cer. pet. qð eſt ſumme not. q tex. eniā multū facit cōtra regulā illā vz q heres ⁊ defunctus cēſentur vna ⁊ eadem pſona. de qua hr in aut. de iureiur. a morien. preſt. in prin. de quo late p ſoci. in cōſil. ſuo. xxiiij. inci. pñs cōſultatio ꝛc. in. ij. col. in. iij. volu. ⁊ p Alex. in conſi. xviij. inci. attentis narratis. in vlti. colū. in. v. volu. ⁊ vide que dixi. ſ. in ſing. lix. inci. obligatio ꝛc. ⁊ vide Bal. in. l. diē pferre. in. §. i. ff. de arbitris.

305 ¶ Iudex maleficiorū nō ſemꝑ poteſt inqrere de delicto etiā ſtante ſtatuto qð de quolibet crie poſſit inqrere. nam nō poterit inquirere de crie ſeu de delicto ꝯmiſſo niſi primo citet offenſus: et intelligatur ab eo an velit accuſare delinquētem. Ita dicit glo. ſingularis in. c. preſbyter ſi a plebe. ij. q. iiij. que gloſſ. ad hoc dixit ſingulariter. Bald. in. l. ſenatus. C. q accu. nō poſ. dicēs q rō eſt qr preferendus eſt ille qui maius ius hz et melius fundamētū. ad qð etiā alle. q hñr in ſili in. l. i. §. denūciari. ff. de ven. inſpi. ⁊ in. l. ſi cū. ff. de lega. ij. et in. l. neceſſario. ff. de in diem adiec. ⁊ in. l. quis indubitati. C. de adul. ⁊ in. l. ij. §. fi. ff. de adul. Itē hanc partē per illā glo. firmauit do. Bartho. cepo. i cautela ſua. xxvij. inci. tu ſcis ꝛc. vbi alle. tenuiſſe Lud. ro. in ſuis ſingularibus. ⁊ idē tenuit Ange. in aut. de tempo. nō ſolu. pecu. in princi. et in repe. l. ſi vacantia. in. iij. colum. C. de bo. vacan. lib. xij. ⁊ do. Alexā. in. l. ij. §. ſi publico. in ꝯ. apoſtil. ff. de adult. ⁊ do. Amedeꝰ iuſtinus in tra. ſuo. ſindicatus in. iij. char. in iij. colū. poſt me. de quo latius loquutus ſum in practica mea cauſarum criminalū. in. xvij. char. poſt me. vbi videas.

306 ¶ Materia carcerati. an et qñ poſſit cōtrahere vel cū carcerante vel cū alio plene tradit a ſcribentibus in. l. qm in carcerē. et in. l. metū. §. ſed licet. ff. q metus cauſa. ⁊ in. l. q neq. ff. de verbo. ſignifica. ⁊ habetur per Ange. in. l. nemo carcerē. C. de exact. tribu. lib. x. et in ſua diſputatio. incipi. renouata guerra. et habetur per Bald. in. l. vnica. in. iij char. C. de confeſ. ⁊ per eum in. l. ab eo. C. quō ⁊ quando iudex. in penul. colū. ⁊ per Ange. de are. in tracta. ſuo maleficiorum in verbo qui iudex dictum gaium detineri ⁊ carcerari fecit ꝛc. in vlti. colum. in verſic. an autem carceratus ꝛc. et ibi in additio. ⁊ per Bal. in rubr. C. de reſcin. vē. circa fi. ⁊ per do. Abb. in. c. accedens. de procu. et per do. Felin. in. c. innouamus. de treu. ⁊ pace. ⁊ per Barto. in tractatu de carceribus. circa fin. ⁊ per do. Cardi. Alexā. in. c. ſuper eo. el. ij. in. ij. colum. in fi. de appel. ſcias tamen in hac materia nota. ⁊ ſingulare verbū vz q ſi aliquis tyrannus vult extorquere pecuniam ab vno ſubdito ſuo qui non habet pecunias ad manum facit ipſum carcerari qui carceratꝰ ſi vult exire carceres compellitur facere venditionem cuiuſdam poſſeſſionis ſue cuidam alij pecunioſo qui libenter emit. et credit emere ſecurē poſtquā ipſe non committit violentiam et ſoluit pecuniam illi carcerato vel alteri recipienti pro eo et poſtea tyrannus aufert ab eis tales pecunias: hoc caſu ipſe cōpulſus vendere vtrum poterit recuperare ab illo emptore poſſeſſionem ſuam: etiam non reſtituto ſibi pretio per

ens exburſato ab ipſo venditore. Ita ſingulariter dixit Paul. de caſtr. in. l. non intereſt. in. §. coll. C. quod metus cauſa. vbi dicit ſe alias pro hac parte conſuluiſſe et fundat ſe quia dictum pretium nõ eſt conuerſum in vtilitatem ipſius venditoris. et ibi ipſe reſpondet ad aliqua contraria et que adduci poſſent contra hanc ſuam doctrinam: de quo ibi latius per eum. Pro quo facit nã carceratus preſumitur ſoluere per metum: ita dixit Cyn. in. l. iij. C. qd metus cã. et Bal. in. l. falſus. in pe. col. C. de fur. Tene perpetuo memorie: quiã a. x. ãnis citra hic caſus euenit millies in Italia: et maxime in hac materia dirupta dilaniata lacerata et conquaſſata ciuitate Bononie mihi patria miſeranda.

307 ¶ Bona delinquentis confiſcata: et fiſco applicata poſſunt per fiſcum vendicari. vt habetur in. l. in metallum: et in. l. ſi vt propomis. et in. l. fin. et in auctẽ. bona damnatorũ. C. de bo. dam. quod tamen intellige verum eſſe et locum habere ſi intra quinquennium dicta bona ſint petita et vendicata a fiſco: ſecus autem poſt quinque annos: nam ſi elapſi ſint quinque anni a die publicationis vel cõfiſcationis in quibus fiſcus non petit dicta bona vlterius nõ poteſt illa petere nec cõſequi. Ita dixit Bar. et Bal. l. l. cõmiſſa. ff. de publica. quos refert et ſequitur Barba. in conſil. ſuo. lxx. incip. vbi xps &c. in xxiiij. col. in. iij. volu. vbi etiam per hoc adducit ea que hñr in. l. ij. C. de apoſta. et glo. in. l. manicheos. C. de hereti. et maniche. Item adducit etiam bonum text. ad hoc in. l. ſi. C. de vectiga. et cõmiſ. vbi dicit text. quod in bonis delatis fiſco propter vectiga. non ſolutum preſcribitur ſpatio quinque annorum. de quo latius per eum in. d. conſil. et per Alexan. in conſil. cccvſ incipi. ponderatis. in. ij. colum. in vl. vo. et vide Bar. et Bal. in. d. l. ſi. C. de vectiga. vbi per illũ text. ſoluunt no. dõnẽ: et Bal. in. l. iij. C. ſi propter publi. pẽſio. et in conſi. ſuo. cccriij. inci. quidã lucanus &c. ante finẽ. in. iiij. volu.

308 ¶ Dicunt doct. in. l. generaliter in. §. cum autẽ. per illum text. C. de inſtitu. et ſubſtitu. ſub condi. fac. et in. l. legem iuliam ſimiliter per illũ tex. C. de indicta viduita. quod vnũ relatiuum preſupponit ſeu dat intelligere aliud: et ideo ſi dicimus talis res non eſt ſua puta titij preſupponimus illam eſſe alienam: ex quo inferunt doct. quod ſtante ſtatuto quod ſi quis per vim arripuerit filium non ſuum capite puniatur quod ſi quis rapuerit filiũ carentem patre: et ſic non alienum nõ incidit in penam ſtatuti. Ita ſing dixit Jac. bu. Sali. et Alex. in. d. l. generaliter. in. d. §. cum autem. quam doctrinam pro no. refert et ſequitur Jaſ. in. d. l. legem iuliã. C. de indicta vidui. tollen. in. iiij. colũ. in verſi. ij. principaliter quã doctrinam teneas menti: quia prima frõte videreꝫ dicendum cõtrariũ quia omnino iſte raptor delinquit et dat operam rei illicite ex quo videretur puniendus.

309 ¶ Habuiſti a me plura notabilia dicta in materia cõfeſſionis ſingularibus meis quam pluribus precedentibus: ſed vltra illa accipe nuper not. verbũ in ipſa materia cõfeſſionis vꝫ quod cõfeſſio facta coram duobus ex tribus iudicibus: non vꝫ vt confeſſio iudicialis: et ideo ſi tres ſunt iudices delegati ſimplr ſine clauſula: et ſi nõ oẽs &c. Et cõfeſſio fiat coram duobus nõ valebit vt cõfeſſio iudicialis. ita ſingu. dixit Abb. in. c. olim ex lris. in ſi. de reſcrip. quod dicit eſſe ſingu. no. et alleg. iura de quibus ibi per eũ. Et voluit do. Alex. in conſil. ſuo. xxx. inci. ex allegatis &c. in. ij. col. in. vij. vol. et an citatus a duobus ex tribus iudicib9 teneatur cõparere vide Abb. in. c. prudẽtiam. de offic. deleg. et vide Bald. in addi. Spec. in ti. de citatione. in. iij. colũ. in verſi. ſi ſunt tres iudices &c. et vide q̃ dixi ego in rep. mea. l. de vnoquoque. ff. de re iudi. in. xxviij. char. ver. Item circa predictam materiam commiſſionis citationis.

310 ¶ Credo te ſcire quod confeſſio extraiudicialis facit iudicium ad torturam ſm gloſſ. ab omnibus approbatam in l. capite quinto. ff. de adul. de qua ſatis ample loqutus ſum adducendo plures doctores eam approbantes in. l. de minore. in princ. in. ix. colum. ff. de queſtionibus. et de ea loquitur Ange. ponendo plures effectus cõfeſſionis extraiudicialis. in. l. ſ. ff. de confeſ. attamẽ ſi tu habes

clientulum torquendū vigore talis confeſſionis: ſi vis conſulere ſaluti ſue: ꝛ obuiare ſeu impedire torturam ſis cautus vt facias quod talis cliētulus tuus reuocet illam ſuā confeſſionem extraiudicialem in qd̄ facere poterit: ꝛ ſic impediet torturam nec debebit probare errorē dicte confeſſionis q2 illa nō tenuit quo ad aliquod preiudiciū iudicij. ſed ſolum quo ad preiudiciū facti. Ita dixit Bal. in. l. vnica. in pe. col. C. de confeſ. quod dictū pro not. refert ꝛ ſequit do. Feli. in. c. olim ex literis. in. ij. col. verſicu. ſecundūs ꝛc. de reſcrip. vbi latiſſime ꝛ copioſe examinat hanc materiam valet qn̄ confeſſio extraiudicialis faciat indicium ad torturam: et ibi in materia predicta ponit plures not. limitationes quas vide ꝛ in materia iſta vide do. Phe. phili. cor. in cōſil. ſuo. cciiij. incip. pro deciſione. in. iiij. col. in princ. in. j. volu. ꝛ in conſil. xvij. incip. licet mouis ꝛc. in. iij. volu.

311 Citatus in cauſis ciuilibus licet teneatur cōparere per ſe vel per procuratorem vt in. l. fi. cū materia ſua. C. de procura. Attamē ſi citatus timet inferri sibi nedum perſone: ſed etiam cauſe non tenetur cōparere etiam per procuratorē. Ita dixit Ange. in. l. ij. in. §. qd̄ diximus. poſt me. ff. ſi quis cautio. quē refert ꝛ ſequitur do. Feli. in. c. accedens. cl. ij. in. iij. col. verſic. ſcd̄a concluſio ꝛc. extra vt lite non conteſta. ꝛ ſcias q̄ quāuis locus ſit ſecurus citato: tn̄ ſi ipſe citatus non habet ibi vbi citatur bonum ſtatum: puta ſi citatur guelphus vbi regnant ghibellini non tenet cōparere. ſm̄ gl. in. c. ſtatutum. §. j. in verſic. non audens. de reſcript. in. vj. ꝛ ideo dixit Angel. in. d. l. ij. in. §. quod diximus q̄ exitū terrarū non tenent comparere in loco a quo ſint expulſi: quod dictum refert ꝛ ſequitur eum ampliando do. Feli. in. d. c. accedens. in vj. col. verſic. nona concluſio ꝛc. ꝛ de materia iſta habetur etiam per Card. Alex. poſt alios in. c. extreme. de appellatio.

312 Illi qui nō poſſunt diſponere nō poſſunt penam adijcere diſpoſitiōi vt habetur in. l. ſeius ꝛ augerius. ff. ad. l. fal. ꝛ in. l. q̄ de bonis. eo. tit. ꝛ ideo ſicut priores vt ſunt antiani non poſſunt conſtituere vel auferre ſalariū doctoribus. Ita non poſſunt imponere legē penalē conſeruatori vel depoſitario ne ipſis doctoribus ſoluāt. ita ad literam dixit Bal. in addi. Spe. in tit. de cōſtitu. in vlt. additio. Pro quo optime faciūt dicta per Alex. in cōſi. ſuo. ccxiiij. ſm̄ ordinē meū qd̄ conſiliū eſt primū tertij volu. ꝛ incipit viſo pceſſu ꝛc. in. iij. char. ꝛ. j. col. poſt mediū qd̄ eſt no. a doctoribꝰ bononienſis quibus qn̄ q̄ ſequeſtratus pars ſalarij ſui in manibus depoſitarij ab antianis vel ab alio magiſtratu nō habente ptātē conſtituēdi vel auferēdi eis ſalariū: quoniā talis ſequeſtratio eſt nulla ꝛ inualida p̄ predicta p̄ quo faciūt optime dicta p̄ do. Phili. deciu in cōſi. ccxxj. inci. viſo. in. iij. col.

313 Diligenter aduertāt recipiētes fideiuſſores ad verba appoſita in ipſa fideiuſſione. nā ſi aliquis fideiuſſit ꝛ pmiſit ſoluere p̄ actore talis cauſe. ſi ipſe actor ſuccubuerit in cā an hoc caſu ſi eſt pnūciatum inſtantiā fore peremptā: ꝛ cōdēnatus eſt actor in expēſis teneat talis fideiuſſor ad ipſas expēſas dicit q̄ non ſm̄ Bal. in. d. . . . er loquētē in cōſi. ſuo. cclxxiij. incip. pponit qd̄ quidā in. ij. volu. quē videas: qd̄ eſt nota. verbū cuiꝰ contrariū prima fronte videret dicēdū.

314 Prohibitio alienatiōis facta heredi per teſtatorē vel talis phibitio facta in alia diſpoſitiōe lȝ diſpliceat ſepe illi cui facta eſt talis prohibitio: tn̄ qn̄q̄ talis phibitio eſt ſumme vtilitatis: ꝛ emolumenti: nā ſi ex forma legis vel ſtatuti bona ipſius phibiti alienare ex aliqua cā deberēt confiſcari talia bona prohibita alienari nō poterunt cōfiſcari eo q2 res prohibita alienari non pōt deuenire in fiſcum. ita dixit Bart. in. l. imperator. ff. de fideicō. lib. quē refert ꝛ ſequit Alex. in conſil. xxiij. incip. oportune cōſideratis: in. iij. col. in. j. volu. ꝛ Lud. ro. in. l. ſi conſtante. in. §. fi. ff. ſol. ma. ꝛ Ang. de are. in tract. ſuo maleſi. in verbo ꝛ eiꝰ bona publicamus in. iij. char. verſi. ꝛ not. q̄ facta dicta publicatione ꝛc. ꝛ ſoci in cōſi. ſuo. cxxj. incip. premittenda ꝛc. in. iiij. col. in iiij. vol. ꝛ idē voluit Bart. in. l. ſi quis in tantā. in. iij. col. ver. quero an dn̄s teneatur. C. vnde vi. vbi dicit qd̄ qn̄ alienatio

eſt prohibita fauore alterius tunc etiam quis delinquendo non alienat. quod dicitur refert et ſequitur domi. Frã. de are. in conſi. ſuo. xxiij. incip. viſo et diligenter in. vj. col. Pro predictis etiam facit. nam iura que non poſſunt in extraneum heredem tranſire non poſſunt etiam tranſire in fiſcum qui habetur loco extranei heredis. l. iura libertorum: et ibi Barto. ff. de iure patrona. l. eorum. ff. ad. l. iuliaʒ maieſta. et voluit Alex. in. d. cõſi. xxiij. incip. oportune conſideratis. in. iij. colũ. in j. vol. vbi etiam allegat alia iura ad hoc. et Soci. in. d. cõſi. in. iij. col. in fi. Item ad predicta facit etiã: nam in generale alienatione vel obligatione non veniunt ea que ſunt ſub pena ꝓhibita alienare vel obligare: ſm Barto. et alios in. l. codicillis in. §. inſtituto filio. ff. de legat. ij. et in. l. obligatiõe generali. ff. de pig. et not. Spec. in tit. de pigno. j. §. ad fin. in verſi. nunquid ꝛc. et Bal. in. l. j. per illum text. C. que res pigno. obliga. poſſunt. et in. l. voluntas ad fin. C. de fideicommiſ. et in c. imperialẽ in. j. colum. de prohibi feud. alie. per Federi. et Angel. in auctenti. de reſtitu. et ea que parit. in princip. et Alexan. referens predictos ad hoc in conſilio ſuo. clxvij. incipien. requiſitus ꝛc. in princi. iij. col. et in conſi. cccclxj. incip. ſuper primo queſito. in fin. iij. col. et voluit Lud. roma. in conſi. ſuo. clxvj. incipien. viſo diligenter. in. ij. col. in verſic. ij. probatur. aduertas tamen quia illud quod dixi ꝙ res prohibita alienari non poteſt deuenire in fiſcum ꝑpter publicationeʒ bonoꝝ põt limitari et reſtringi niſi perſone ad quas peruenire debet talis res prohibita alienari defeciſſent: quia deficientibus illis perſonis deficit prohibitio alienatiõis in. l. quoties. et ibi Bal. C. de fideicommiſ. et in. l. qui filiũ. in ꝓn. ff. ad trebellia. et habetur in. l. filiusfa. in §. diui. ff. de lega. j. et facit. l. adigere. §. quamuis. ff. de iure patro. et c. cum ceſſante. de appella. cum ſimi. et ideo defectis illis propter quos erat facta prohibitio alienationis teneo ꝙ tunc cõfiſcatis bonis illius ꝓhibiti alienare tranſibũt in fiſcũ argu. dictorum iurium: quod eſt multuʒ nota. in hac materia de qua limitatiõe vide in argu. dicta per Soci. in. ꝯſi. ſuo. liij incip. in preſenti conſultatiõe. ꝛc. in v. col. verſicu. preterea dato ꝛc. Limita etiam predicta non habent locum in dominio vtili quia res prohibita alienari nõ poteſt deuenire in fiſcum eſt verum quo ad dominium directũ ſed ſecus eſt quo ad vtile dominium: quia tunc vtile dominium bene trãſit in fiſcum: ita dixit Egi. bellanie. in conſi. ſuo. xxiij. incip. quidaʒ baſtardus ꝛc. in. j. col. ad quod alle. plura de quibus ibi per eum: attamẽ credo ꝙ ſi dominus rei vel teſtator prohibuiſſet etiam alienationem vtilis dñij ꝙ tũc eodem modo bona prohibita alienare non deuenirent in fiſcum etiam quo ad vtile dominium per iura ſuperius allegata. An autẽ quando eſt prohibita alienatio ſit prohibita pignoris obligatio: vide Bart. in. l. qui habebat. ff. de legat. iij. et in. l. in quorum. ff. de pigno. et in. l. fi. C. de rebus alie. non alie. et Abb. in. c. j. de pigno. et circa hanc materiam alienationis prohibite: vide Iaſo. in. l. ſi ſtipulatus fuerim: in. §. cum ſtipulamur. in antepe. colum. ff. de verbo. obliga. Hippolyt⁹ de Marſilijs Iuris Vtriuſqꝫ Doctor Bononienſis.

315 ¶ Acceptatio in aliquibus caſibus eſt magni effectus et importantie vt oſtendi in repetitio. mea. l. de vnoquoqꝫ. ff. de re iudica. in. xxx. char. in princi. in verſi. Iteʒ vltra premiſſa ſcias quod ſi citatus ꝛc. Et in repeti. mea rubr. C. de proba. in xxv. col. verſi. Item ſcias ꝙ confeſſio ꝛc. de quo etiam per ſoci. in fallentia. lxiiij. in princip. et in fallen. lxix. in princip. et infra in ſingulari. ccccxxix. incip. plures ꝛc. circa me. Sed vltra ea que ibi dixi ſcias: quod licet teſtis examinatus poſſit corrigere dictum ſuum ante aperturam proceſſus et anteꝗ loquatur cum parte: ſm Innoc. in. c. cum dilecti. de accuſa. et gl. in. §. illud tantũ. in ver. nõ habebit. in aut. de teſti. et Bal. in. l. preſbyteri. in. j. col. C. de epiſco. et cleri. et voluit Iaſ. in. l. quicquid aſtringẽde. in. v. col. ff. de verbo. oblig. hoc tñ limita et intellige niſi talis reſponſio vel teſtificatio teſtis fuerit per partẽ acceptata: nam tunc teſtis nõ poterit reuocare dictũ ſuuʒ niſi probato errore

errore. Ita not. dixit Bald.in.l.gallus.
in.§.ſ.ff.de libe.et poſthu. qđ dictum re-
fert ꝛ ſequitur do. Alex.in.d.l.quicquid
aſtringēde. ꝛ illud etiā refert ꝛ ſequitur
Iaſ.ibidēq̄ qui dicit quod idē voluit Lu-
do.ro.in.l.ſ.in.§.ſi quis ſimpliciter.ff.de
verb.oblig.ꝛ in ꝯſi.ſuo.cccccxxiij.incip.
quo ad primum ꝛc.in fi.ꝛ Alex.in conſi.
ſuo.xc.incipi.fere omnis vis huius ꝛc.
in.ſ.volu.ꝛ in conſil.ſuo.xcij.incipiente
viſo et opportune ꝛc. in vlt.colum.in.v.
volu. Tene menti qꝛ ſm domi. Alexan.
in.d.l.quicquid aſtringende eſt nota.in
practica ꝛ ibi dicit Iaſ. ꝙ iſtud eſt dictū
famoſum in palatijs:an autem ꝛ quan-
do teſtis poſſit corrigere vel emendare
dictum ſuum:vide Alexan.et Iaſ.in.d.l.
quicquid aſtringende:in vlti.col.

316 ¶ Accipe not.ꝛ vtilem cautelam cōtra
fiſcum ad excludendū eum a bonis ban
niti:vel deportati ex aliqua cauſa: nam
ſi times quod fiſcꝰ bona tua inuadat ex
aliqua cauſa facias donationem cauſa
mortis bonorum tuorum vxori tue: poſt
ea ſi contingat ꝙ ſis poſitus in banno
eris ꝛ perſone vxor poterit defendere ta
lia bona ſibi donata ne veniant in fiſcū.
Nam iſte bannitus quo ad ciuitatem
ſuam vnde exulat patitur tale exilium
quo maius nō reperitur:ꝛ ideo talis do-
natio tanq̄ ex morte mariti cōfirmatur
ideo vxor tali caſu pōt bona defendere
a fiſco dummodo pceſſum ſit ad plenā
traditionem:et tamen maritus ita ban-
nitus poſſet dictam donationem reuo-
care vt eſt text.vnicus ꝛ ſingularis in iu
re in.l.lꝫ ſi mors.ff.de donatio.inter vi-
rum ꝛ vxorem. Ita ad literā dixit Bald.
in.l.penul.in.ix.colum.in verſicu.quero
quidam timens ꝛc.C.de executio.rei iu-
dica.ꝛ ibi ſubdit ꝙ ſi fieret reuocatio ta-
lis donationis ſequuto banno: ꝙ tamē
etiam tali caſu fiſcus nō habebit bona:
ſed imo remanebunt ipſi marito:qꝛ non
fuerunt incluſa in confiſcatione:allegat
ad hoc.l.ſi deportati ſeruo.ff.de lega.iij.
ꝛ hanc doctrinam ꝛ cautelam refert ꝛ ſe
quitur Iaſ.in.l.ſi ſtipulatꝰ fuerim. in.§.
cum ſtipulamur in pe.col.ff.de verb.ob-
liga. ꝛ dicit quod idem tenet Bald. in
dicta.l. ſed ſi mors.ff. de donatio.inter
virum ꝛ vxo. Pro quo etiam allegat.l.
res vxoris.C.eo. Item ſubdit etiam Iaſ.
ꝛ dicit quod hanc doctrinam Bald. re
fert ꝛ ſequitur pro ſingulari Pau.de ca.
in.l.poſt contractum.in fi.ff.de dona.ꝛ
dicas quod illam etiā refert ꝛ ſequitur
Alexan.in.d.l.ſed ſi mors. ꝛ idem tenet
Barto.in.d.l.res vxoris.vide tamen in
materia Angel.in autenti.de trien.et ſe-
miſ.in.§.illud quoq̄.in princ. ꝛ tex.in.l.
ſ.ꝛ ibi docto.C.de iure fiſci lib.x.ꝛ Iaſo.
in.§.item ſi quis in fraudem.in.xv. colū.
inſtitu. de actio. Hippolytus de Mar-
ſilijs Iuris Vtriuſq̄ Doctor.

317 ¶ Filiorum appellatione cōprehendū
tur maſculi ꝛ femine.l.ſi ita ſcriptum.in
prin.ꝛ ibi Bar.ff.de lega.ij.ꝛ in.l.ſi quis
ita.in princip.ff.de teſta.tut.et in.l. qui
duos.ff.de leg.iij.voluit Bald.in.l.ſ.C.
de legi.heredi.Bald.ꝛ Alexan.in.l.ſed
ſi hac.§.liberos.ff. de in ius voc. Paul.
de caſtro in conſilio. ccclxj. et in conſil.
ccclv. et in conſilio.lxxvij. Iſtud tamen
intellige verum eſſe:et locum habere in
materia fauorabili ſecus autem in odio-
ſa:vt in.l.j. §. ſed ſi incertum. ff. de ven.
in poſſeſ.mit.et voluit Bart.in.d.l.ſi ita
ſcriptum. Item iſtud eſt verū niſi ex con
iecturis colligatur mens teſtatoris con-
traria vt ſi teſtator plus affectionis ha-
buit ad maſculos q̄ ad feminas ſecun-
dum Bal.in ꝯſi.ſuo.inci.in xpi nomine
amē. Quia allegationes ꝛc. ꝛ Alex. in.l.
gallus.in.§.quidā recte.in vlti.col.ff.de
libe.ꝛ poſthu.ꝛ Soci.in cōſil.xlix.incip.
Capio primū ꝛc.in.v.col.ꝛ in ꝯſi.xxxvj.
incip.recte ꝛ mature ꝛc.circa fi. Itē etiā
intellige predicta eſſe vera niſi ſtatutum
ſit in loco ꝙ extantibus agnatis femi-
na non ſuccedat. Quia tūc inſtitutio fi-
liorum facta a patre intelligit ſm men-
tem ſtatuti:valet de maſculis tantū non
ſi ſit facta ab extraneo. Ita no.dixit Pe.
de ancha.in.l.tres fratres.ff.de pac.quē
refert ꝛ ſequitur Alexan.in. l. gallus. in
§.quidam recte.in fin.ff.de liber.ꝛ poſt-
hu.ꝛ in conſil.ſuo.ccclix.incip.viſo teſta
mento ꝛc.in.ſ.colum.ꝛ in conſi.cccxcvj.
incip. circa hanc dubitationem. in. xij.
colum.de quo etiam per Soci in conſilio
xxxvj.incip.recte ꝛ mature ꝛc.in fin. ꝛ in

conſi.xlix.incipien.Capio primum ⁊c.in v.col.⁊ per eundem ſoci.in cõſi.i.incip. viſa facti narratione.in.vi.⁊.vij.colũ.in iiij.volu.⁊ per eundẽ ſoci.in conſi.lxxij. incip.capiendo ⁊c.in.iiij.colũ.in fi.in co. iiij.vol.⁊ in.l.heredes mei.in.§.cum ita. ff.ad treb.in vlti.char.in vl.q. Et Deciũ in cõſi.ccxix.incip.in cauſa.in fi.iiij. col. ⁊ in conſi.cccxxi.incipiẽte in caſu.in pe. colum. Ad que videeciã dicta per Iaſo. in.l.ij.in.lxxiu.colum.poſt me.C.de iure emphi.⁊ dicta per Pau.de caſt.in cõſil. ſuo.lxxix.incip.caſus iſte frequẽter contingit.⁊ per do.Ant.in ꝯſi.ſuo primo incip.viſo puncto ⁊ queſitis in.i.col.⁊ per Bar.in.l.vt iureiurãdi.in.§.ſi liberi.in ij.col.ff.de oper.lib.an aũt appellatione filiorum veniant nepotes ex filijs.vide Alex.in conſi.xvij.incip.ponderatis bis ⁊c.in.ſ.⁊.ij col.in.v.vol.⁊ ibi in ꝯſi.xxix. incip.perſpectis ⁊ Raph.cu.in ꝯſi.lxix. incip.blaſius.in.iij.col.verſi.ſupereſt.⁊ Raph.fulg.in cõſi.lxxviij.incip.ſuppoſito ſtatuto.in.ſ.col.⁊ per do.Phili.deciũ in conſilio.xv.in.ſ.⁊.ij.columna.⁊ ibi in penultima columna.

318 ¶ Fuit rogatus a iudice maleficiorum huius ciuitatis externa die vt deberem videre qua pena ſint puniendi iſti iuratores moderni qui vadunt per diuerſas partes ⁊ vendũt aliquam gemmam falſam et minimi valoris magno precio fingendo illam fuiſſe derobatam pape vel imperatori: vel alteri magno principi.cui reſpõdidi quod predicti iuratores tanꝙ fures puniuntur ⁊ etiã acrius per.l.ſaccularij.in princip.ff.de extraor. cri.ibi plus ꝙ fures puniendi ſunt ⁊c. Et oſtendi ſibi do.Ioan.baptiſt.de ſancto ſeueri.hoc expreſſe tenẽtem in repe. ſua.l.cunctos populos.in.x.chart.in.i. columna circa princip.C.de ſum.tri.⁊ fide catho.vbi etiam alia iura allegat de iſtis iuratoribus.

319 ¶ Hora in inſtrumentis ⁊ reſcriptis ⁊ in ſimilibus eſt maxime importantie et effectus:nam facit ꝙ vnus dicitur prius altero.ſecundum glo.in.l.ſi ex pluribus. in.§.fi.ff.de ſolu.quam extollunt docto. pro ſingulari in pluribus locis.quos refert domi.Feli.in.c.paſtoralis.in.iij.col. in verſiculo ratiõe vnius hore.extra de reſcript.vbi plura bonis circa hãc materiam hore vel certi temporis circa quã materiã teneas menti ꝙ ſi collatio bene ſicut ſit facta a papa vni: ⁊ ab ordinario alteri eadem die ꝙ hoc caſu collatio pape prefertur vt in.c.ſi a ſede.de preben. in.vi.attamen ſi in collatione ordinarij ſit appoſita hora certa collationis facte: et in collatione pape nõ ſit appoſita hora:prefertur collatio ordinarij collationi pape. Ita not.dixit ſoci.ex pluribus iuribus ⁊ rationibus in.l.i.in.ij.colũ.ff. ſolu.mat.quem refert et ſequitur domi. Phili.decius in conſilio ſuo.clxix.in vlti.col.pro quo faciunt optime dicta per Feli.in.d.c.paſtoralis.de reſcript.in.iij. col. Ad que videetiam ſoci.in conſi.ſuo lxvij.incip.eadem die ⁊c.per totum.

320 ¶ Sepe contingit ꝙ partes cõtrahentes vnũ fingunt: ⁊ aliud faciunt ⁊ circumueniunt iudicem ad interponẽdum decretum ſuum tali cõtractui: ⁊ ideo ſcias ⁊ perpetuo tene menti ꝙ ſi iudex repertus ſe deceptum in interpoſitiõe decreti poteſt proprio motu ex ſuo mero officio illud reuocare.Ita ſing.dixit Ioan.an.in c.conſultationibus.de offi.deleg.in nouella quem refert ⁊ ſequitur Bal.in.c.i. in.v.col.in fi.de mili.vaſal.qui contu.qđ eſt not.Eidem etiam videtur velle ipſe Bal.in.l.vnica.in.iij.col.verſi.ſequitur quartum membrũ.C.de cõfeſ.Pro quo faciunt dicta per Innoc.in.c.dilecto de verb.ſigni.quem refert ⁊ ſequitur Lud. ro.in cõſi.ſuo.ccccliiij.inci.in repreſenti ⁊c.in.iiij.col.⁊ faciunt etiam que dixi ſupra in ſingula.xviij.incip.quotidie ⁊c.⁊ que dixit domi.Philip.decius in conſi. ſuo.clxxx.incip.viſa ⁊c.in.v.⁊.vi.colum. Hippolyt.de Marſilijs Iuris Utriuſꝗ Docto.Bononienſis.

321 ¶ Credo te ſcire ꝙ emptio fundi vel domus vel alterius rei rumpit locationem iam factam de ipſo fundo:domo vel alterius rei. Adeo quod ipſe emptor põt expellere conductorem cum non teneatur ſtare tali locationi niſi aliter ſit conuentum inter ipſum emptorem ⁊ venditorem.Ita probatur in.l.emptorẽ.C.loca.⁊ in.l.nihil.§.fin.ff.de legat.ſ.et in.l.

qui fundū. ff. loca. ⁊ in. l. arbores. §. j. ff. de vſufruc. l. attianus. §. pen. ff. de actio. emp. cum ſi. Et ſi cautela eſt pro conductore ⁊ colono vel inquilino: vt non poſſit expelli ab emptore fundi: vel domus vel alterius rei. nam cautela eſt vt talis conductor tempore conductionis pro obſeruātiā cōtractus recipiat obligationē oim bonorū locationis: q2 tunc cum habeat ius in re illa ſibi locata et obligata pro obſeruatione cōtractus nō poterit expelli per ipſum locatorē: nec etiā per ſingularem ſucceſſorē. Ita dixit Bart. in. d. l. emptorē. C. de loca. vbi dicit ſtante tali obligatione in contractu locationis colon9 vel inquilin9 poterit dicere emptori ego habeo ius in re: et ſic nolo inde diſcedere donec mihi ſatiſfiat de pena vel de intereſſe meo cū hec res iā ſit mihi obligata: et ita dicit ſe iam obtinuiſſe de facto. ⁊ ſubdit ꝙ cum caſus occurriſſet fecit facere proteſtationem a conductore emptori vt diceret ſe detinere rem pro obligatione ſibi facta etiam ideo eum non inquietaret: et idem dixit ipſe Bar. in. l. j. §. ꝙ ait ꝓtor. ff. de ſuperficieb9. ⁊ in. l. ſi creditor. §. fi. ff. de diſtra. pigno. ⁊ in. l. filio. §. ſi vir. ff. ſol. matri. et in. l. qui fundum. ff. loca. et in. l. ſi ea leg. C. de condi. ob cau. et in. l. ſi ita quis. in §. ea lege. ff. de verbo. obliga. et idem dixit Abb. in. c. fin. ne prela. vices ſuas. ad que in materia vide etiam Barba. in. c. propter ſterilitatem. de loca. ⁊ in repe. c. Raynaldus in Joannina. in. xlvj. char. extra de teſta. ⁊ Ange. in. l. pretor. §. hac actione. circa fin. ff. vi bo. rapto. ⁊ Bal. in margarita ſua in verbo colonus. in §. ver. ⁊ ſoci. in conſi. ſuo. xcix. incipiē. in cauſa eximij ⁊c. in vlti. colū. vbi videas. ⁊ vide etiam Paul. de caſt. in. l. qui merces in. §. j. ff. loca. et Joan. de imo. in. l. filiuſſa. in. §. diui. ff. de legat. j. et in. l. qui abſenti. §. j. ad fin. ff. de dona. et omnino vide Jaſo. in. l. quoties. in. vij. col. verſic. vndecimo ⁊c. ⁊ de rei ven. et vide Jaſo. omnino. in. §. itē ſi quis. in. xviij. colum. poſt me. inſtit. de actio. ⁊ ſoci. in cōſi. ſuo xcix. incip. viſis duabus ⁊c. in vlti. colū. circa fin. in. iiij. volu. vbi oino videas. et in cōſi. xc. incip. viſis in. ſ. ⁊ ij. colū. in dicto quarto vol. Et in cōſi. ſuo. xvij. incip. capio primā in pe. colū. in. iij. vol. Et vltra predicta teneas menti ꝙ non ſolum in caſu predicto colonus vel inquilinus non poteſt expelli ab emptore rei niſi ſibi ſatiſfiat: vt dixi. Sz nec etiā cōductor qui confecit expenſas vtiles pōt expelli a ſingulari ſucceſſore niſi primo ſint ſibi ſolute tales expenſe: etiam ſi talis cōductor expellatur propter penſionem non ſolutā. Ita dixit ſoci. in conſi. ſuo. xviij. incip. viſis predictis ⁊c. in. vj. colum. in fi. vbi ad hoc allega. l. dominus. §. j. ⁊ l. colonus. in prin. ff. loca. ⁊ l. penul. cod. ti. Item allega. etiam. l. colonus. ff. de vi et vi arma. ⁊ alia alle. de qbus ibi per eū. que oia tene menti q2 ſunt quotidiana: et ſepe de facto cōtingunt: ⁊ hic ⁊ alibi. ⁊ vide que dixi infra in ſingulari. ccccc. xlviij. incip. rei ſue ⁊c.

322 ¶ Juramentū in ſupplementū probationis non defert niſi pcedat ſemiplena probatio vt plene tradunt docto. in. l. in bone fidei. C. de rebus creditis. ⁊ i. l. admonēdi. ff. de iureiurā. et in. l. manifeſte. eo. tit. de quo etiā dixi ſupra ſingulari lxxxiij. incipien. in ore vulgi ⁊c. Scias tamen ꝙ eſt dare caſum in quo defert iuramentum nulla precedente ſemiplena pbatione. Qui caſus eſt ſi facta eſt probatio: ꝙ ego mutuaui tibi pecuniam nō tñ eſt probata quantitas certe hoc caſu potero petere ꝙ mihi deferat iuramentum de quantitate. et ſtabit in hoc iuramento meo. Ita ſingulariter dixit. Ray. de forliuio in. l. j. ff. de in litē iurando: qđ dictū pro valde notabili refert et ſequitur domi. Bart. cep. in cautela ſua. ccx. incipien. aliquis mutuauit. vbi pro hoc dicto allegat nonnulla iura: et dicit ꝙ Rayn. de forliuio in. d. l. ſ. credit ꝙ iudex poſſit refrenare tale iuramentum iuxta illud quod videtur ſibi veriſimile: de quo ibi latius per eum. ꝙ dictū etiā refert et ſequitur domi. Philippus decius in conſilio ſuo. cxlvj. in. vij. colum. vbi dicit ꝙ hoc etiam videtur voluiſſe Bart. concurrētibus alijs coniecturis in. l. admonendi. in. xij. columna verſiculo quero quid ſi teſtis. ff. de iureiuran. Pro quo dicto ipſe dominus Phi

lippus dicit quod facit text.in.l.titius.et in l.creditor.ff.de actio.emptio.et in.l.pre dijs.§.titio.ff.de legatis.ij.Et quod tradidit Bart.et alij in.l.fina.C.de edendo:et quod notat Jnno.in ſimili in.c.cũ clamor. extra de teſtibus. Tene menti:quia eſt ſingulare verbum in practica.et multi dicerent contrariũ prima fronte. Hippolytus de Marſi.J.U.D.

323 ¶ Diuturnitas tẽporis operatur quod oĩa preſumuntur ſolenniter acta.l.ſi filius.et ibi docto.C.de petitio.heredita.l.qui in aliena.§.ſed ſi nõ adierit.et ibi docto.ff. de acquiren.hereditate.et notat Bald. Ang.et Moder.in.l.ſciendum.ff.de verbo.obli.et Hoſtien.et Joan.and.in.c.albericus.de teſtibus.et Cyn.in.l.emancipatione.C.de fide inſtru.de quo etiã per Pau.de caſt.in cõſil.ſuo.50.incipien.in cauſa que vertitur inter reuerẽdiſſimũ etc.in.iij.colũ.et per Alexand.in conſilio cccxlv.incip.ponderatis.in penul.colũ. et in cõſilio.ccclxxi.incipien.viſo.in.iij. colum.et per.Bald.in.c.i.in.vi.colum. verſic.quero ſi apparet etc.de milite vaſallo.qui cõtumax eſt.et per Soci.in conſilio.ſuo.cclxxi.incip.in cauſa etc.in.xvi. colum.et per do.Feli.in.c.illud.in.iij.colum.de preſcriptio.et per Soci.in conſi. xv.incip.viſis.in penul.col.et per Alexã. in conſil.lxxix.incip.circa princip.in.v. col.in.i.vol.et ibi in conſilio.cxiij.incip. ſuper primo.in.iij.colum.et in conſilio ccxij.incipien.viſo et oppoꝛtune.in.ij.colum.et per Barbaciam in rub.C.qui ad mitti.in.iij.colum.et in rubri.de fide inſtrumẽ.in.xxix.char.in.iij.et.iiij.colum. et Alexand.in conſilio.ccclxi.incipiente viſo.in.iij.colum.et per Ludo.roma.in conſilio ſuo.cclij.incip.pro deciſione.in ij.colum.et in conſilio.cclxxv.incipien. quod primum.in.i.colum.et per Jaſo.in repetitio.l.admonẽdi.in.xci.colum.de iureiuran.et per dominum Philippum decium in conſilio ſuo.clij.incipien.in cauſa.in vltima colum.et in conſi.xxxvi. in.ij.et.iij.colum.et vide infra in ſingulari.cccclxxvi.incip.late ſatis etc. Tene tamen menti perpetuo quod mandatum ad vendendum emendum compromittendum vel ad ſimilia nunquam preſumitur ex diuturnitate temporis etiam ex curſu centum annorum niſi probetur ſm Bald. in.l.ij.C.ſi ex falſo inſtrumento.in verſi. quero quid ſi dominus etc. Et Bald.in l.i.in.c.de rebus alie.non alienan.quem refert et ſequitur Alexan.in conſilio ſuo ccclxv.incipien.ponderatis etc.in penulti.colum.et in.l.ſciendum.ff.de ver.obliga.et in.l.qui aliena.in princip.ff.de acquiren.here.quos refert et ſequitur do. Philip.decius in cõſil.ſuo.xxxvi.in.iij. col.in prin.et in conſil.ſuo.xlij.in.vij.col. verſic.aggredior igitur.et in conſi.cxcix. incipi.viſis etc.in.i.colum.Et voluit Soci.in conſi.lxxx.incip.in.q.etc in.iiij.colũ. in.iiij.vo.et ibi in conſi.xlvi.incip.in cauſa.in.ij colum.et Alexan.in cõſil.cxci.incipi.perſpecto.in.ij.col.in.vi.volu.et do. Philip.decius in cõſi.ccxv.inci.in cauſa.in.i.col.et in conſi.ccxcvij.incipi.non patitur.in.ij.col.et Alex.in cõſilio.xxxv. inci.conſideratis.in.i.colum.in.vij.vol. et do.fran.cur.in conſi.ſuo.xlix.incipiẽ. recolende memoꝛie etc.in.vi.colum.et vide omnino do.fran.cur.in conſil.ſuo lxxvij.incip.ſuper notitijs in.ij.et.iij.col. vbi tenet contra dictum Bald.et ſequaciũ in.d.l.ij.C.ſi ex fal.inſtru.Quod eſt no. vide et ſi.d.Philip.decium in dicto cõſi. ſuo.xlij.i pe.col.circa hnc.vbi videtur hoc dictũ limitare.Et adde quod ex diuturnitate tempoꝛis non preſumitur quod in cõtractum interuenerit cõſenſus propinquoꝛũ. Jta dixit Bald.in.l.ij.C.de legiti.heredi.et Ludo.roma.in.l.ſciendum.in.xiiij. col.ff.de verb.obliga.de quo latius per Alex.in cõſil.ccxvij.incipi.ponderatis. in.ij.col.in.v.volu.et adde etiã quod iſta exceptio mãdati poteſt quandoque opponi etiam poſt ſententiam quia reddit iudiciũ retro nullum.Jta dixit Alexand.in conſi. cxlvij.incipi.viſis dubitationibus.in.i. col.in.vi.volu.

324 ¶ Mulier licet in dote confeſſata preferatur creditoribus probantibus debitum per ſolam confeſſionem quia in pari cauſa potioꝛ eſt cauſa dotis.l.in benignis.ff.de iure do.et voluit Bald.in l.aſſiduis.C.qui potio.in pigno.habe.et docto.in.l.i.ff.ſolu.matri.Jllud eſt verũ niſi alij creditores eſſent creditoꝛes ex

alia cauſa in qua ꝯcluſio efficaciter preiudicaret vt puta ex cauſa depoſiti quia tales creditores erunt melioris conditionis ꝙ mulier que innititur ex ſola cõcluſione dotis: quia talis confeſſio non reputatur ita efficax cum exceptio non numerate dotis poſſit opponi vnde nõ ſint in pari cauſa ⁊ ſic ceſſat ratio doct. Ita dixit Alex. in. l. j. in. vij. col. in ver. circa quod primo adde ⁊c. ff. sol. matri. vbi etiam latius loquitur: ⁊ idem tenet ibi do. Fran. de are. quos refert et ſequitur do. Philip. decius in cõſi. ſuo. xcvj. incip. viſo puncto ⁊c. in fi.

325 ¶ Dixi ſubj als in. l. pe. in. iij. col. verſi. adde do. Pari. ⁊c. ff. de qõni. ꝙ idẽ operatur potentia in habitu qđ operatur potentia in actu de quo ibi late loquutus ſum: ⁊ ad illã materiã teneo mentem vnum vltra ibi dicta ꝙ ſi maritus bene ⁊ optime verberauit vxorem: quia nolebat cõſentire contractui fiendo ſi poſtea ex interuallo talis mulier conſentit: preſumitur per metum ꝯſenſiſſe: quia donec durabit in matrimonio illius viri ſemper metus ille durabit ita not. dixit Barto. per illum tex. ff. de conditio. ob tur. cau. qđ dictum pro not. refert ⁊ ſequitur Iaſ. in. §. quadrupli. in. x. col. inſti. de actio. vbi allegat Ang. idem dicentem in. l. ad inuidiam. C. qđ me. cauſa: hãc tñ doctrinam limitat ⁊ reſtringit do. Anto. in. c. cauſam matrimonij. in. ij. col. de offi. deleg. vꝫ niſi qñ ipſa vxor conſenſit interueniſſent amici ipſius vxoris: qꝛ tunc videtur ꝙ ceſſauerit metus argu. l. tranſactionem. C. de tranſac. ⁊ ibi Bar. ⁊ argu. glo. ⁊ ibi Bar. in. l. ij. §. que honorẽ. de. ff. quarũ rerũ actio. nõ datur: ſed hec limitatio mihi non placet modo aliquo ex pluribus maxime ex ratione naturali. Nam ſi mulier conſentit viro ad faciẽdam aliquã obligationem poſtꝙ ab eo fuit percuſſa: licet ibi ſint amici non tamen facit ſpõte: nam ſi in preſentia amicorum contradiceret voluntate mariti vt ſibi ⁊ perſone ſue: nam ſi primo eam percuſſit ſemel ſemotis dictis amicis cã acrius ⁊ durius percuteret: et ideo mihi non placet aliquo modo limitatio do. Anto. ⁊ pro opi. mea contra domi. Ant. optime faciũt dicta ꝑ do. Alex. in cõſil. cccxj. incipiẽ. in cauſa ꝑdicta in. iiij. col. vbi ad hoc alle. gl. ſi. in. c. j. ꝙ me. cauſa. que dicit ꝙ viuente viro metus ipſius preſumitur eſſe in vxore. Item adducit etiã glo. in. c. accedẽs. de conuer. cõiuga. adducit etiã Barto. in. l. ij. C. ꝙ me. ca. q dicit ꝙ ſi aliqs facit aliquid metu tiranni preſumitur durare metus donec viuit tirannus. ⁊ adducit etiã Inno. in. c. ſuper hoc. de renun. vbi dicit ꝙ vbi apparent ſigna extrinſeca violentie: ⁊ non põt apparere de aio niſi ex extrinſecis ſit probatio quaſi dicat ꝙ ſi apparent facta extrinſeca violẽtie licet tunc ẽs violentiã inferri faciat aio leto ⁊ iocundo preſumitur tñ per metũ facere: nec audiret volens probare ꝙ ſponte fecit: ⁊ dicit ꝙ tunc nõ admittitur directa probatio: ſed indirecta ⁊ ibi do. Alex. ponit exempla: et dicit do. Alex. in. d. cõſil. ꝙ illud dictum Inn. ſequitur Ioan. and. do. Ant. ⁊ Ioan. de imo. in. d. c. ſuper hoc. xviij. ⁊. xix. col. de renun. vbi referunt Boatinũ dicentem ꝙ ſi filius in ſtudio renunciat beneficio ſi probat metum fuiſſe illatum a parentibus in patria propter quem renunciauit non audietur aduerſarius: ſi dicit ſe velle probare per teſtes quod libere et ſponte renunciauit: nam teſtes non poterant videre metum quẽ intrinſece patiebatur. ⁊ idem dicit Abba. ibi referẽs Ioan. and. ⁊ docto. preallegatos. qui dicunt ꝙ quedam puella rapta ⁊ deſponſata fuit ⁊ poſtea aufugit ⁊ raptor volebat probare ꝙ tempore contracti matrimonij puella ridebat. Ideo ſponte contraxerat: dicit ꝙ nõ admittitur talis probatio: quia quecunꝙ ſigna ſint exteriora demõſtratiua letitie. nullius tamẽ ſunt momenti: ex quo apparent ſigna extrinſeca metus: nam animum intrinſecum null9 mortalis cognoſcere poteſt ⁊ multi fingunt ridere qui timent: vnde iura ⁊ doct. volũt ꝙ ſi appareãt ſigna metus non admittatur volens probare per letitiam metum eſſe purgatum: qꝛ animus cognoſci non põt. Ita dixit do. Alexã. in dicto cõſi. cccxcj. incipi. in cauſa ꝑdicta ⁊c. Et in conſi cccxxiij. incip. in caſu ſupradicto ⁊c. in. iij. ⁊. iiij. col. et pro ſupra-

dictis optime facit tex. not. in l. nouiſſime. in ver. quid ſi compulſus. ff. ꝙ falſo tuto. aut. Per quem tex. dicit ibi Dy. ꝙ idem operatur probabilis ſuſpicio tormentorum ꝙ operatur ipſorum illatio. de quo latius p Alexand. in dicto cõſil. cccxxiiij. in iiij. col. ⁊ latius p me in l. j. in principio. in x. col. ver. alterius inquantum ⁊c. ff. de queſtioni. Tene menti predicta que etiam multum faciunt ad intellectum l. ij. C. ꝙ metus cauſa.

326 ¶ Penitẽtia in delictis re integra operatur vtille p propoſuit delinquere non puniatur: ꝙ etiam habet locum in aliquibus criminibus enormibus vt eſt crimen falſe monete: nã ille qui propoſuit fabricare falſam monetam ⁊ ad hoc ſe preparauit ſi ductus penitentia deſtitit non punitur ſm Barto. ⁊ docto. in l. q falſum. ff. de fal. ⁊ ego ibi dixi in ix. col. in prin. de qua penitentia habetur per ſcribentes in l. ſi quis non dicam rapere. C. de epiſco. ⁊ cle. ⁊ in l. j. C. de raptu virgi. in c. ad abolendam. de heretic. in verſicu. ſponte recurrere ⁊c. ⁊ in l. non prodeſt. ff. vi bono. rapto. ⁊ per glo. in c. apoſtolicos. xij. q. ij. ⁊ in l. qui ea mente. vbi eſt glo. magiſtra in hac materia penitentie. ff. de fur. Teneas tamen menti ꝙ in committente barratariam non habet locum penitentia etiam re integra. Ita dixit Bal. in l. generaliter. in prin. ff. de calumnia. quod dicit fuiſſe de facto ſeruatum Florentie: quod dictũ pro valde no. refert ⁊ ſequitur Iaſ. in §. quadrupli. in xij. col. in fi. verſicu. ⁊ aduerte ⁊c. inſti. de actio. quod dicit eſſe bene ſignandum: ⁊ ſcias ꝙ in aliquo delicto non habet locum penitentia quando imponitur ipſo facto vel committitur ipſo iure. Ita dixit glo. nota. in cle. ne in agro. in §. quia vero in verbo ipſo facto de ſtatu monac. quam gloſ. ad hoc dixit ſingularem Alex. in conſi. ſuo. xiiij. inci. pien. viſo ⁊ conſiderato. in ij. col. in ij. volumine. ⁊ Bald. in aut. habita. in vlti. col. C. ne fi. pro patre. ⁊ Alexan. in l. q ea mente. in fine. ff. de furt. ⁊ in l. ſi inſulam. in ix. col. in verſic. vndecimo fallit ⁊c ff. de verbo. obliga. ⁊ in l. j. ff. de his qui notan. infa.

327 ¶ Exceptio nõ numerate pecunie nõ poteſt opponi ab illo cõtrahente: qui in contractu iurauit habuiſſe ⁊ recepiſſe pecuniam ⁊ renuntiauit exceptioni non numerate pecunie: ⁊ ſuper cõtractu appoſuit iuramentũ ſm Barto. in l. fi. C. de non nume. pecu. ⁊ in l. ſi ex cautione. eo. titu. ⁊ voluit Bald. in l. ij. in repe. ff. de iureiur. ⁊ Ange. ⁊ Pau. de ca. in d. l. fi. ⁊ in d. l. ſi ex cautione. vbi firmiter tenent ꝙ quando eſt renuntiatum predicte exceptioni cum iuramento. ꝙ iſto caſu non poteſt opponi dicta exceptio: et idem in ſimili tenuit Pau. de caſt. in cõſi. ſuo. ix. incip. viſo puncto ⁊c. Pro quibus faciunt dicta per Bar. in l. fi. C. qui potio. in pig. hab. ⁊ per Ange. de are. in §. fuerat. inſti. de actio. ⁊ per Ioannẽ de imo. in l. nemo poteſt. ff. de legatis. j. ⁊ facit no. verbum Bal. in cõſilio ſuo. cccclij. incip. duo rei ⁊c. in j. volu. vbi dixit ꝙ ex cõfeſſiõe partis: in qua confitetur ſe habuiſſe ⁊ recepiſſe cum renunciatione exceptio. non numerate pecunie oritur preſumptio iuris ⁊ de iure contra quam non admittitur probatio in cõtrarium niſi per confeſſionẽ partis aduerſe. aut. ſed iam neceſſe. C. de dona. ante nup. et in aut. de equali. do. in §. illud conſi. de quibus oĩbus plenius dixi in conſi. meo xlviij. inci. in cauſa ⁊ lite ⁊c. in ij. char. ſcias tñ ⁊ perpetuo mẽti habeas ꝙ etiã in tali caſu põt aliquo mõ ⁊ via ſubueniri tali cõtrahenti qui non habuit pecuniã tñ confeſſus eſt illam habuiſſe ⁊ recepiſſe ⁊ renunciauit exceptioni nõ numerate pecunie cũ appoſitione iuramẽti ⁊c. Hi remediũ eſt ꝙ ſi renunciatum eſt exceptioni nõ nu. pecu. ⁊ eſt appoſ. tũ iuramẽtũ hoc caſu poterit opponi exceptio ſimulationis contractus: ⁊ ꝗ licet confeſſio fuerit facta de recepto cũ renũciatione ⁊ iuramento tñ fuit cõtractus ſimulatus ⁊ non verus ſed fictus ⁊ hoc caſu iuramentum non obſtabit: quia iuramentum interpoſitum ſuper actu ſimulato non validat actum nec ligat iurantẽ. vt eſt gloſ. ſingularis in l. emptione. ad fi. ⁊ ibi Bal. C. plus valere quod agitur. ita dixit Ange. ponens hunc modũ in l. j. C. de dote cau. nõ nu. quã doctr

nā ⁊ cautelam refert ⁊ ſequit̄ ꝓ ſingula
riſſima, d. Iaſ.in.§.fuerat. in xx. colum.
verſi.aliud ſingulariſſimum ⁊c.inſtitu.
de actio.⁊ dicit ꝙ de veritate gloſſ.d.l.
emptione debemus omnino videre Bald.
in.l.j.C.de oper.liber.vbi Bald.idem
tenet vꝫ ꝙ quādo interuenit iuramen-
tum ſuper contractu ſimulato ꝙ illud
iuramentum non obligat iurantem: et
ꝙ non requiritur relaxatio ſiue abſolu-
tio a tali iuramēto:⁊ ibi etiā ponit bal.
ad quē ſpectet declarare ꝙ tale iuramē
tum non valeat.an ad epiſcopū tātum
an vero etiā ad iudicē ſecularē:⁊ etiam
Iaſ.vbi ſupra adducit ꝙ plures docto.
tenētes ꝙ a tali iuramento nō requirat̄
abſolutio ſeu relaxatio:de qb9 ibi ꝑ eū.
328 ¶ Multi ſunt iudices cōmittentes er-
rores ⁊ aliquod iniuſtum qui poſtea vo
lunt ſe excuſare ſub pretextu mandati
ſuperioris:ſed vere talis clipeus ſibi nō
prodeſt in aliquo:eo quia mandatum
ſuperioris factum alicui vt aliquid fa-
ciat. intelligitur tamen cum cauſe co-
gnitione ⁊ ſeruatis ſeruandis ſm̄ Bal.
in.c.ij.in vlt.col.extra.de reſcrip.vbi di-
xit ꝙ ſi papa mandat ſententiam cōfir-
mari ꝙ hoc non intelligitur velo leua-
to:ſed cauſa cognita.q2 iudicium non
procedit ſine cauſe cognitione.de quo
ibi latius per eum.quod dictum pro no
ta.refert ⁊ ſequitur do. Philip.decius
in cōſi.ſuo.clxxv.incip.In cauſa falſita-
tis ⁊c.in.vj.colum.vbi ad hoc etiam al-
legat Barto.in.l.preſcriptione.C.ſi cō-
tra ius vel vti.pub.ego etiaꝫ pro hoc di-
cto vltra domi.Philip.adduco Paul.
de caſtro in.l.j.C.de executio.rei iudi-
ca.Et Bald.in.l.j.in.ij.col.C.ſi propter
publicam penſionē vbi dixit ꝙ data li-
bera poteſtate iudici procedendi prout
ſibi videtur intelligitur tamen iuris or-
dine ſeruato ⁊ ſeruato ſtatuto ⁊ conſue-
tudine:item ſi alicui iudici ſit datum li-
berum arbitrium debebit tamen ſerua
re ordinem iuris per id quod dixit Bal.
in.c.j.in fin.de pace iuramen. firman.
alias de alodijs:vbi dixit ꝙ verbum libe
re requirit ordinem iuris.ad qd̄ alleg.
Bar.in.l.alio.in.iij.col.in fi.ff.de alimē.
⁊ ciba.lega.vbi dixit qd̄ verbum vide
importat arbitrium boni viri. et facit
optime text.in.c.j.in verbo liberam.de
offic.ordina.vbi dixit Bal.⁊ do.Anto
per illum text.ꝙ ſi datum eſt liberū ar-
bitrium vel libera poteſtas iudici pro-
cedendi contra fures:intelligitur tamē
precedente diffamatione et ſeruato iu
iuris ordine. et faciunt dicta per Pe-
trum de ancha.in conſilio ſuo.clxvj.in-
cipiē.viſis diligenter.in.j.colum.⁊ per
Alberi.de roſa.in.ij. parte ſtatutorum
q.xxvij.incipien.an poteſtas ⁊c.Et ibi
in.iiij.q.antecedentibus.⁊ faciunt dicta
per Angel. de areti.in tracta.malefi.in
verbo meritore de malidadi. in.ij.char
ta in verſic.quero que ſit pena ⁊c.in fi.⁊
per Soci.in cōſilio ſuo.cxxxl.incipiē.pre-
ſentis conſultationis.in.ij. colum.verſi.
confirmatio videtur ⁊c. in. iiij. volu.et
per Iaſo.in.l.ij.in.ix.columna circa me-
dium.C.de iure emph.⁊ per eundem in
l.iij.in princ.ij.colum eo. titu. ⁊ faciunt
dicta per do.Catal.in tractatu ſuo ſindi-
catus.in verſicu.cxxij.incip.adde ꝙ vt i
iudex ex forma ſtatuti ⁊c.Et in verſicu.
cxxix.incip.adde ꝙ ſi datur arbitrium
⁊c per Alexand.in conſil.ſuo . lxv.inci-
piēte habita ſuper cōtentis ⁊c.in.ij.col.
in.j.vol.et in conſilio ſuo.50. inci. viſis
actis.in.iij.colum.in.ij.volumi.⁊ Paul.
de caſtr.in.l.certo generi.in.§.ſi totus.
in fi.ff.de ſerui.ruſtico .predio.et Mo-
dernos in.l.milites.C.de teſtamen.mi-
li.⁊ vide Paul. de caſtro.in conſilio.
cclxij.incipiente. videtur per predicta
⁊c.in.j. colum.et per domi. Nico .mil-
lum in repertorio ſuo.in litera. P.in. iij.
colum.in vlti nota.
329 ¶ Plures ſunt caſus in iure ſparſi in
quibus cōfeſſio nō nocet cōfitēti ſaltem
ad plenā ꝓbationē faciendā vel ad im-
ponendam veram penam delicti:quos
hic ſimul reducere ſtatui.vnus eſt ca-
ſus in quo confeſſio non nocet confitē-
ti vꝫ quando eſt incidēter facta:⁊ non
principaliter.de qua dixi in.l.j.in prin-
ci.in.xv.colum . verſi.et vltra predicta
⁊c.ff.de queſtio.et in.d.l.j.§.diuus anto
nius.in.iiij . colum.verſi .poſſet tamen
huic dicto ⁊c.eod.titu.in omnibus locis
poſt lecturā meam impreſſam alia ad

didi. Pro quo faciunt optime dicta per
Abba. in c. ſi clerici. in punc. ij. colum.
de iudicijs. alius eſt caſus in confeſſio-
ne cõtra quam eſt ſententiatum de qua di
xi in repetitio. mea rubꝛ. C. de probatio.
in. xxv. columna in verſicu. vltimo circa
hanc materiam: in eadem repe. xxxij.
columna verſicu. quintmo ꝛc. in ſingu
lari meo. cclvij. incipiente nemo audiẽ-
dus eſt. Alius eſt caſus vꝫ in cõfeſſiõe
facta calore iracundie: de qua dixi in di
cta repe. mea. rubꝛ. C. de proba. in. xxij.
columna poſt medium verſic. Item ad-
de ꝙ requiritur ꝛc. de quo etiam latius
per Iaſo. in. l. ſi filiam. in pe. colum. C. de
inofficio. teſta. Alius eſt caſus vꝫ in cõ
feſſione facta in criminalibus ſub ſpe
gratie promiſſe. De qua dixi in ſingula-
ri meo. ccj. incipiente in confeſſum: in
d. repe. mea. rub. C. de proba. in. xxv. co-
lum. in verſi. Item ſcias ꝙ confeſſio de-
bet eſſe pura ꝛc. in. l. j. in. §. queſtioni.
ante finẽ. ff. de queſtioni. vbi etiam ali-
qua addidi poſt impreſſionem ipſius le
ctu. Alius eſt caſus in confeſſione facta
per torturam quando non proceſſerunt
legitima indicia. vel non fuerunt ſerua-
ta ſeruanda. de qua ſatis dixi in. l. j. in
punc in. vj. colum. verſicu. j. enim. in. l.
penul. in. ij. colum. verſiculo. modo re-
deundo. ff. de queſtioni. Alius eſt caſus
vꝫ in cõfeſſione impoſſibili: de qua di-
xi in. l. j. in ſpun. in. xiij. colum. ver. de cõ
feſſione autem impoſſibili ꝛc. ff. de que
ſtio. in. l. fi. in. vij. colum. in verſic. Item
etiam adde ꝙ ſi confiteor ꝛc. eodem tit.
Et in repeti. mea rub. C. de pbat. in. xxij.
col. verſi. requiritur etiam ꝛc. Alius eſt
caſus vꝫ in ꝯfeſſiõe facta ſine cauſa ſi-
ue loquamur in ciuilibus: ſiue in crimi-
nalibus. De quo dixi in. l. j. in. §. preter-
ea. in. xvj. colũ. in verſic. Item pro predi-
ctis ꝛc. ff. de queſtio. in ſingulari meo.
cccxix. incipien. obligatio ꝛc. in dicta re
pe. mea rub. C. de proba. in. xvij. col. verſi.
nam primo ꝛc. De quo etiam per Pau.
de caſt. in. l. j. ff. de confeſ. in verſic. eſt et
alia. ꝛc. Alius eſt etiam caſus in confeſ-
ſione facta: ſed nõ acceptata p partem.
de qua dixi in. d. repe. mea rub. C. de p-
batio. in. xxv. col. in ver. Item ſcias etiã
ꝛc. in repe. mea. l. de vnoquoque. in. xxx.
char. de re iudica. Et ſupra in ſingulari.
cccxv. incip. acceptatio. Alius eſt caſus
in confeſſione etiam ſpontanea facta in
criminalibus que nõ nocet niſi p ipſum
confitentem ſit ſepius reiterata ſm Ra-
pha. cuma. in cõſi. ſuo. cxxxvij. inc. hoc
maxime. i. ij. col. in ver. quãtũ ad primũ
ꝛc. Ad quod vide etiã Barba. in conſi.
lxx. in. iij. col. in. iiij. vol. Alius eſt caſus
vꝫ quãdo ſunt tres iudices delegati: et
confeſſio eſt facta ſolũ coram duobꝰ ex
illis de qua dixi. S. in ſingula. cccix. inci.
habuiſti a me ꝛc. vbi vide. Item alius
eſt caſus in confeſſione nõ iurata q̃ non
probat nec nocet cõfitenti ſm do. Ant.
in conſi. ſuo. xxj. incip. viſo puncto que
ſito. in verſi. ad fin ad qđ allegat plura
iura de quibus ibi per eum. pro quo fa-
ciunt optime q̃ dixi ſupra in ſing. ccxiij.
incip. ad validitatem ꝛc. Alius eſt caſus
videlicet in illo qui cõfeſſus eſt ſe feciſ-
ſe homicidiũ ad ſuam defenſionem. De
qua dixi in ſingulari meo. clxxxv. incip.
Cõfeſſio inquiſiti ꝛc. in. l. repe. i. vij. colũ.
verſicu. quartus eſt caſus ꝛc. ff. de qõni.
Item alius eſt caſus in eo qui confeſſus
eſt ſe cõmiſiſſe delictũ nam nõ dꝫ puniri
probato ꝙ illud fuit ab alio cõmiſſum
etiam ſi contra cõfitentẽ fuerit lata ſen-
tentia. Ita dixit do mi. Flor. in. l. ait lex
alias incipiẽ. inde neratius in. §. ſi quis
hominem. poſt princi. ff. ad. l. aquiliam.
Alius eſt caſus vꝫ in confeſſione facta
coram tabellione abſque preſentia iudi-
cis vel etiam coram iudice non ſedẽte p
tribunali. de qua dixi. in. l. j. in princ. in
iiij. colum. in verſic. hãc partẽ ꝛc. ff. de
queſtio. in. l. de minore. in. §. pluriũ. in
ij. col. in verſi. facit gl. ꝛc. De quo etiaꝫ
per Alexand. in conſi. xxx. incip. ex alle-
gatis ꝛc. in. j. colũ. in. vij. volu. Alius eſt
caſus vꝫ in confeſſione nõ probata ſeu
non verificata que non nocet confiten-
ti. de qua dixi in. l. j. in pn. in. xiij. colũ. in
verſi. primo ſi confeſſio ꝛc. in repeti.
mea rub. C. de probatio. in. xxij. colũ. in
fi. in verſic. modo vltra p̄dicta ꝛc. Alius
eſt caſus vꝫ in cõfeſſione non veriſimi-
li: que non preiudicat confitenti de qua
dixi in. l. j. in princi. xv. colũ. verſicu. quo

autem ⁊c. Et in .l. de minore. in princip. in .x. colū. in princ. verſi. an hoc habeat locum ⁊c. ff. de queſtioni. ⁊ in dicta rep. mea rubꝛ. C. de proba. in .xxiiij. col. ver. Itē ⁊ vltra predicta ⁊c. vbi late loquut9 ſum in materia. Item alius eſt caſus in confeſſione facta extra iudiciū que nō nocet ad plenam probationem vt dixit glo. in .l. pe. C. de inter. matri. ⁊ in .l. quoniam. ff. de infa. ⁊ voluit do. Paris de puteo in tract. ſindica. in .xcvj. char. in ij. colū. verſi. quia cōmuniter dicitur ⁊c. Alius eſt caſus vꝫ in confeſſione facta per metum. tex. eſt ⁊ ibi Bal. ⁊ docto. in .l. nec ſi volens. C. de libe. cauſa. ⁊ voluit Bal. in .l. ij. C. quod me cauſa. Alius eſt etiam caſus vꝫ in confeſſione facta extra tempus. Nam ſi reus confitetur maleficium etiam notoꝛium poſt lapſum tēpus datum ad inquirendum per ſtatutum ex tali confeſſione non poterit condemnari. de qua confeſſione dixi in .l. j. in principi. in .xv. colū. ver. adde etiam ff. de queſtioni. ⁊ vide etiam do. Frā. de arct. in .c. cum .p. in .vj. colū. de accuſ. et Alexā. in .l. nō tantū. in pe. apoſtil. ff. de appel. ⁊ vide text. in .l. ſi poſtꝙ. ff. de fideiuſ. ⁊ Bal. in .l. querela. C. de fal. ante fi. ⁊ Bald. omnino. in .l. ſi pene. in fi. ff. de cōdi. inde. ⁊ vide etiā que dixi in ſingula. meo. lxxxiij. incip. in oꝛe ⁊c. in vltimis verbis. Et vide etiā alium caſum quem poſui in .l. edita. in princip. in vlti. colū. in verſicu. ⁊ teneas menti. ff. de ēdē. et alios etiā caſus in quib9 nō vꝫ cōfeſſio: vide ꝑ me in practica mea cauſarum criminaliū. in .xxiij. xxiiij. xxv. ⁊ .xxvj. char. vbi latiſſime loquutus ſum. ⁊ vide oīno Alexand. in conſi. xxx. incip. ex allegatis ⁊c. in .ij. col. in .vij. volu. vbi not. loquitur in materia confeſſionis: ⁊ inter cetera dicit ꝙ confeſſio facta coram incompetenti non valet etiā nec confeſſio extraiudicialis ad qđ allegat iura de ꝗb9 ibi ꝑ eum. Tene mēti predictos caſus nota. in materia confeſſionis: quos ſimul volui reducere ꝑ minori labore ſtudentiū.

330 ¶ Si bene ſis memoꝛ dixi tibi .S. in ſingulari .lxxvij. incipi. patientia ⁊c. ꝙ patientia cum taciturnitate inducit conſenſum: ad quod ibi adduxi plura iura ⁊ doctrinas quibus addere potes .d. Philip. deciū in conſil. ſuo. lxvj. inci. de duobus. in .vj. vol. vbi ponit not. verbū in materia: ⁊ do. Fran. de are. in conſil. ſuo. xj. incipi. procedendum. in pe. colū. poſt princip. ⁊ Inno. ⁊ Joan. and. in .c. illud de pŕeſump. quos refert ⁊ ſequitur Bal. in .l. ſiue poſſideris. in .iij. oppoſitio. C. de probatio. dicta tamen in dicto meo in ſingula. lxxviij. Limita ⁊ reſtringe ⁊ dicas ꝙ patientia cū taciturnitate operatur cōſenſum: hoc tñ fallit in his que requirunt ſcripturam: quia in illis patientia cum taciturnitate non inducit cōſenſum. Ita dixit Iaſ. in .l. ſ. in .xviij. colū. in verſi. Item per predictam communē concluſionē ⁊c. C. de iure emphi. ⁊ in .l. ij. in .xlix. col. eo. titu. quod eſt not. que autem ſunt illa que requirunt ſcripturā. vide glo. magiſtram in .c. j. in verbo in ſcriptis. de cenſi. in .vj. ⁊ vide glo. ⁊ que ibi dixi in .l. contrahitur. ff. de pigno. ⁊ per Iaſ. in .l. cum proponas. in .ſ. colum. C. de pact.

331 Pacem faciens cum aliquo ⁊ promittēs cū nō offendere ſub certa pena ſi eū nō offendit: ſed offendit cōſanguineum ſuum. ita incidit in penā ac ſi offendiſſet eum. Ita not. dixit Pet. de ancha. in .c. ſciant cuncti. de electio. in .vj. per text. in cap. quicunꝗ. in verſic. in bonis ſuis vel ſuoꝝ de ſenten. excom. in .vj. ⁊ idem dixit Joā. andr. in regula fruſtra. de reg. iur. in mercu. quos refert ⁊ ſequitur Iaſ. in .l. ſ. in .j. colum. C. de indic. vidui. tol. ⁊ in .l. de pupillo. in .§. ſi quis ipſi pretoꝛi. in .x. colū. de oper. noui nuncia. ⁊ in .l. ſ. ff. in ius vocan. caut ⁊c. vbi latius loquitur in hac materia cōſanguinitatis plura no. dicta adducendo.

332 ¶ Credo te ſcire illam regulam tritam ⁊ vulgatam vꝫ ꝙ qui omne dicit nihil excludit. vt in .l. maritus. C. de procura. ⁊ in .l. cum pretoꝛ. ff. de iudi. cum ſi. hanc tamen regulam limitat in vno caſu not. vꝫ ſi fideiuſſoꝛ ꝓmiſit ſoluere libere ſine aliqua exceptione per hoc tamē non intelligitur renunciaſſe beneficio de fideiuſſo. quin prius excuti debeat principalis debitoꝛ quā ipſe fideiuſſoꝛ. cum iſtud veniat ex natura contractus lege

quero.§.inter locatorē.ff.loca.ꝛ illa ver,
ba ſine aliqua exceptione intelliguntur
ſolum de friuola.c.ex pte.el.ij.ff.de leſſi.
delega.Jta dixit Lu.ro.in ꝯſil.ſuo.ccxl.
inci.allegati dcs doc.ꝛc.l.ij.col.qd dictū
refert ꝛ ſequit Jaſ.in.l.ſ.l.ij.col.C.de ſa,
cro.ſan.eccle.p qb9 optime faciūt dicta
per Bal.ſup ſtatutis in lra.O.in verbo
omne in primo verſi.circa me.ꝛ faciunt
etiā que dixi.S.in ſingulari.cxciij.incip.
baſtardus ꝛc.ꝛ faciūt dicta per Soci.in
cōſi.cxxiij.incip.circa pñtem.in.iiij.vol.
ꝛ idem dixit Jaſo.in.l.ſi ita ſtipulatus in
§.poſſum.circa fi.ff.de verb.obli.ꝛ vide
dicta per Jaſ.in.§. fuerat.in.xix.colum.
inſti.de actio tepe mēti qreſt no.ꝛ quo,
tidianum:ꝛ vide de hoc que latius dixi
in repeti.mea rubri.ff.de fideiuſſoribus.
in.xxxvſ.q.

333 ¶ Pactum de futura ſucceſſiōe:vt ſcis
nō vz:vt habetur in.l.fi.C.de pac.ꝛ in.l.
licet inter priuatos.e.ti.ꝛ in.l.ſtipulatio
hoc modo concepta.ff.de verbo.oblig.
Sciastamen q ſi fiat pactum ſiue con,
uentio inter aliquos videlicet q altero
premouente ſine liberis ad ſuperſtites
ꝛ liberos eius bona deferantur:vz tale
pactum.Jta no.dixit Old.in conſi.ſuo.
cxxxix.incipi.ad habendum aliqualem
notitiam ꝛc.ꝛ Jo.and.in additio.Spe.
in ti.de inſtru.edic.in.§.porro.circa vl,
ti.col.ꝛ Sali.in.l.fi.C.de pact.quos re,
fert ꝛ ſequitur Alexan.in.d.l.licet inter
priuatos.in fi.C.de pact.ꝛ Ang.in cōſi.
clxxix.incipi.viſis predictis inſtrumen,
tis:ꝛ Alexan.in conſil.lxxxiij.incip.viſa
facti narratione ꝛc.in.vij.col.in verſicu.
venio ad ſecundū ꝛc.in.ij.col.vbi alios
allegat tenentes hanc partē.ꝛ Jaſo.in
l.ſi pater puelle.C.de inofficio.teſta.et
Alexan.in conſi.ſuo.ccxv incip.nec ar,
guendi ſumus.in.ij.col.ꝛ in cōſil.ccxliij.
incipien.ponderatis.in.ij.colum. Con,
trarium tamen tenuit do.Phili.decius
in conſi.ſuo.lxiij.in fi.fretus autoritate
Alexan.in conſi.ccl.incipiente ponde,
ratis verbis inſtrumenti ꝛc.vbi ipſe Ale
xan.ſibi contrarius tenet q tale pactuz
ſeu conuentio nō valeat ꝛ mouetur plu
ribus iuribus ꝛ rationibus de quibus
ibi per eum mihi autem magis placet

prima opinio Oldra.ꝛ ſequacium que
mihi videtur equior:ea potiſſima ratio
ne:quia vt de ſe patet dicta conuentio
ſeu pactum eſt viciſſitudinarium:ꝛ iſta
viciſſitudo eſt maximi effectus:nam li,
cet donatio inter virum ꝛ vxorem con,
ſtante matrimonio ſit inualida:vt in to
to tit.ff.ꝛ.C.de donatio.inter virum et
vxorem:tamen donatio reciproce facta
inter coniuges reciproce hoc modo:vi,
delicet q ſi contingat alterum premori
ſuperſtes habet bona:valet ꝛ tenet ta,
lis donatio.[Jta dixit Cynus.Bald.et
Salice.quos ibi refert ꝛ ſequitur Jaſ.in
d.l.ſi pater puelle.C.de inofficio.teſta,
✱ men. [Et ſoci.in fallentia ſua.cliij.in
primo verſicu.] Pro quo etiam facit:
nam licet alias donatio excedens quin
gentos aureos debeat inſinuari alias
non valet vt in.l.ſancimus.C.de dona,
tio.cum ſimilibus:tamen donatio viciſ,
ſitudinaria non eget inſinuatione:ſecun
dum Angel.in conſil.clxix. incipien.vi,
ſis predictis inſtrumentis.in penulti.
colum.ꝛ voluit gloſſa.et ibi doctores in
l.aquilius regulus.ff.de dōatio.ꝛ Bal.
poſt Guiliel.de cun.in.l.illud.C.de ſa,
croſanc.eccleſiis.ꝛ in.l.iij.C.qui bonis
cedere poſ.ꝛ in.l.ꝛ ſi mortis.ad finem.C.
ad legem falcidi.ꝛ in.l.fina.ff.de exerci,
to.ꝛ Alexand.in dicto conſilio.ccxliij.
in.ij.colum.ꝛ Joan.andr.in adddițio.
Specu.in titu.de inſtrumen.edi.§.por,
ro circa vltimam colum.ꝛ voluit Jaſ.in
dicta.l.ſi pater puelle.vbi etiam addu,
cit alia plura in materia viciſſitudinis:
ꝛ facit etiam nam donatio que alias po
teſt reuocari propter ingratitudinem
non poteſt reuocari ſi eſt donatio re,
muneratoria ſecundum Ludoui.roma.
in conſilio.cxcviij.incipi.circa premiſ,
ſam.in fine.ꝛ voluit Alexand.in dicto
conſilio ſuo.ccxv.incipien.nec arguen,
di.in.iij.colum.ad quod allegat text.in
l.ſi pater.§.fina.3.de reuocan.donatio.
ꝛ ſubdit domi.Alexandr.in dicto con,
ſilio quod licet alias priuilegium exem
ptionis poſſit reuocari propter ingra,
titudinem:vt notat Bald.in.l.ij.C.de
liberis ꝛ eorum liber.tamen quando
eſſet conceſſum in remuneratione non

poſſet reuocari propter ingratitudinẽ:
ad quod allegat Bald. in. l. ſi cum mi-
hi. ff. de dolo. Item ſubdit Alexand. vbi
ſupra quod ſi ſtatuto ciuitatis caueur
quod quicũq; venerit ad habitandum
in ciuitatem: ꝛ ibi ſteterit per certum
temps ſit exemptus a collectis: quod ſi
poſtea ciuitas facit ſtatutum in contra
rium in preiudicium illorum qui iam
venerunt poterunt illi iuuari per exem-
ptionem vel actionem de dolo. per. d. l.
ſi cum mihi. et dicit Bald. ibi ſe alias
conſuluiſſe in ciuitate Senarum quod
priuilegium datum quibuſdam banni
tis: quod poſſint ſecure morari in ciui-
tate eo quia ex eorum opera occupa-
runt quoddam caſtrum: eſt irreuocabi-
le per. d. l. ſi cum mihi. et per gloſſ. in. l.
decurionibus. C. de ſillenciar. libro. xij.
quam pro ſingulari allegant Bald. in
c. fina. in principio quo tempo. miles: et
in. l. ſi quando. in princip. C. de inofficio.
teſtamen. et in. l. non plures. in fine. C.
de ſacroſan. eccle. Item ſubdit etiam
Alexand. vbi ſupra: q vbicunq; lex vel
ſtatutum tranſit in contractum vel pri-
uilegium non poteſt reuocari per. l. ſi-
cut. C. de actio. ꝛ obligatio. et per. l. per-
fecta. C. de donatio. que ſub modo ꝛ. l.
ij. C. quando lice. ab empt. diſce. Ita ſe-
cundum eum dixit Innocen. et alij in. c.
nouit. de iudicijs. et Archidia. in. c. qui-
cunq;. xi. q. i. et in. c. licet canon. de ele-
ctio. in. vi. et domi. Anto. in. c. que in ec-
cleſiarum. de conſtitutio. allegat etiam
Bald. in. l. ſic de conditio. ob cauſam.
vbi dixit quod ſi ſtatuto cauetur quod
quicunq; doctor legat medicinam de
mandato habeat a communi centum
aureos pro ſalario. Et quidam poſt ſta-
tutum incepit legere quod non poterit
ſine cauſa caſſari: quia tranſiuit in con-
tractum. Ita reſidet Alexand. in dicto
conſilio. ccxv. incipien. nec arguendi ꝛc.
in. ij. et. iij. colum. ꝛc. Facit etiam ad pre-
dicta quod voluit Alexand. in. conſilio.
ſuo. cclxx. incipien. viſis inſtrumentis
ꝛc. in. iij. colum. vbi dixit quod donans
tenetur de euictione: quando donatio eſt
remuneratoria: allegat Bartol. in. l. in-
terdum. §. j. ff. de verbo. obligatio. et in. l.

idemq;. §. fin. et in. l. ibi ſequenti. ff. man-
dati. de quo ibi per eum. ꝛ faciunt optι-
me dicta per domi. Barto. cepo. in cau-
tela ſua. cxiij. incipiente donatio. ꝛc. Et
per Iaſonem in. l. petens. in. vij. colum.
verſicu. iij. nota. C. de pactis. et per eun-
dem in. l. ſi ſtipulatus fuerim. in. §. cum.
ſtipulatus fuerim. in. §. cum ſtipulamur.
in. ij. columna. in verſicu. Quarto nor.
limita. ff. de verborum obligationibus.
et faciunt plura valde ſingularia ad-
ducta per Iaſonem in materia obliga-
tionis antidoralis. in. l. ſi non ſortem. in.
§. libertus. in. iiij. v. vi. et. vij. colum. ff.
de conditio. indebiti. ex iſtis ergo mihi
videtur q in caſu premiſſo q dictum pa-
ctum ſeu conuentio reciproca de ſucce-
dendo vnus alteri valeat et teneat non
obſtantibus in contrarium adductis: ꝛ
ita pertranſeo.

334 ¶ Pendet nunc de facto in hac ciui-
tate Bononie mihi patria que ſic talis.
videlicet quedam nobilis mulier habe-
bat domum et veniens ad quandam
differentiam cum vicino obligauit ſe
ſub pena non facere per ſe vel per aliam
feneſtram in quodam pariete. qua ob-
ligatione ſtante dicta mulier alienauit
dictam domum. Nunc emptor vult fa-
cere feneſtras in illo pariete. Modo du-
bitatur an illam facere poſſit: et ſi eam
facit an ipſe vel illa mulier cadat in pe-
nam permiſſam: in quo videtur primo
dicendum: q non poſſit illam facere ſi-
ne incurſu pene. Nam res ad quemcũ-
q; vadat tranſit cum onere ſuo. l. tradi-
tio. ff. de acquirẽd. re. domi. l. alienatio.
ff. de contrahen. emptio. l. ſi prediũ. C.
de euictio. l. ſi conuenerit. §. ſi fundus.
ff. de pigno. actio. l. ſi debitorem. C. de
diſtra. pi no. C. cum non ſit de decimis et
c. ex literis. de pigno. cum ſimi. ergo di-
cta domus tranſiuit ad illum emptο-
rem cum dicto onere non faciendi fe-
neſtram ſub illa pena. Cum ergo trãſi-
uerit cum illo onere non poterit ſine
incurſu pene facere dictam feneſtram.
Sed contrarium tenuit Specu. dicens
ita iudicatum fuiſſe in titu. de emptio.
et venditio. in. §. ſciendum. in. xiij. co-
lũ. in verſic. ſed pone. p. cauit vicino. ꝛc.

Et allegat ratione dicens q illa promiſſio ſeu obligatio facta per illã mulierem non fuit ſeruitus ſed obligatio perſonalis. Ideo emptor nõ tenetur: quia aliud eſt ſeruitus: ⁊ aliud eſt obligatio perſonalis: nam ſeruitus eſt rei annexa ⁊ affixa eſt. adeo q ab ea non ſeparatur etiã ſi p plures manus ambulauerit: ſʒ perſonalis obligatio perſonam nõ excedit vt in l. iiii pronunciandi. C. de ſerui. et aqua. Et ad predicta optime faciunt dicta per Ang. in l. non ſolum. in. §. morte circa mediũ. ff. de oper. noui nun. et per Barto. in l. licitatio in. §. ſi ff. de publ. ⁊ per Specu. in titu. de immuni. eccleſia. in fi. Et vide Ludo. ro. in ſingulari ſuo lxx. incipien concedo ⁊c. Et illud dictũ Specu. refert ⁊ ſequitur Cepo. in tract. ſuo de ſeruitu. in. lxv. rub. de feneſtra. in pe. colũ. in verſi. item queri poteſt ⁊c. vbi etiam ad hoc allegat plura et vide omno in ſimili do. Phili. decium in cõſi. cclxv. incip. in cauſa ⁊c. per totum. Item illud dictũ Specu. etiam refert ⁊ ſequitur do. Flo. in l. vt pomum. ff. de ſeruitu. Contrariũ tñ tenet Paul. de caſt. in l. cũ fundo. ff. de ſeruitu. ruſti. predio. Tene mẽti quia eſt no. deciſio et forte multi dicerent contrarium.

335 Cõmuniter in ciuitatibꝰ Italie ſunt ſtatuta quibꝰ cauet qđ de litibus ſeu differentijs exiſtentibus inter affines fiat cõpromiſſum: modo pone q vnus ipſorum affiniũ cedit iura ſua que habet cuʒ affine alicui an ille ceſſionarius teneatur facere compromiſſum prout tenebatur cedẽs in quo dicas q ſic ne reus efficiatur deterioris conditionis per taleʒ ceſſionem. ita no. dixit Bal. ⁊ Rapha. cu. in l. ſi poſt diuortium. per illum text. ff. ſolu. matri. qđ dictũ refert ⁊ ſequitur do. Phil. decius in conſi. ſuo. lix. incipi. licet in caſu ꝓpoſito ⁊c. in. iiij. col. quod intelligunt eſſe verum quando ipſe affinis hoc peteret: ſecꝰ vero dicit Bal eſſe ſi ceſſionarius ipſe ageret. ⁊ hoc peteret qz reus inuitus nõ cogeretur ad faciendũ cõpromiſſum cuʒ nõ videatur tũc eadẽ ratio. vt ibi qđ eſt ſumme notandum. et vide Bald. in l. j. C. vbi in rem actio.

336 Argumentũ a ſolidis validuʒ eſt in iure. l. illud. ⁊ ibi Bart. ff. de exenſa. in l. ij. ff. de ſpõſa. l. cum de in rem verſo. ff. de vſur. l. vel vniue. ſorũ. ff. de pigno. actio. et dixi ſatis plene ſupra in ſingulari primo. Et ideo tene menti q ſi fratres ſtãt in communione ⁊ maior natu cões redditus recipiebat et diſtribuebat et minor natu accepit vxorem et ſe obligauit ad reſtitutionẽ dotis q reſtitutio dotis debebit fieri de cõmuni patrimonio qz ſicut ceteri redditus peruenerũt ad manus maioris fratris: ita ⁊ illa dos peruniſſe cenſetur ad manus ſuas. Ita ſingulariter dixit Bal. in conſi. ſuo. cxx. inci. Duo fratres vnus maior ⁊c. in. v. volu. quẽ refert ⁊ ſequitur Soci. in cõſi. ſuo. xlvi. incipi. cũ in preſenti. in antepe. colũ. vbi etiã aliã rationem pro hoc dicto. de quo ibi latius p eũ. ꝑ qua doctrina optime faciunt que dixit in ſimili. Ange. de are. in. §. eſt autem. in. iij. colũ. inſti. de dona. vbi not. loquitur. ⁊ facit etiaʒ qđ voluit Bal. in additio. Spec. in tit. de ſentẽ. in antepe. col. verſi. ad mortem vbi dixit q locus a cõiter accidentibꝰ facit indiciũ indubitatũ: ⁊ faciunt que dixi in. d. meo ſingulari pmo. et que multum copioſe dixit Iaſ. in l. vt liberis. in. iij. ⁊. iiij. col. C. de collatio. quem vide. ⁊ in l. certi cõditio. in. §. ſi nũmos. in. v. col. ff. ſi cert. pet. contra predicta tñ videt facere qđ dixit Paul. de ca. in l. reos. §. cum tabulis. ff. de duobus reis. Hippo. de Marſi ⁊c.

337 Sequutis homicidijs vel vulneribꝰ inter aliquos vt plurimum lapſu tpis veniũt ad pacẽ vel ſaltem ad aliquam treugam temporalem vt quotidie docet experiẽtia. Ideo ſcias q ſi duo fecerunt pacẽ: ⁊ pmiſerunt ſibi inuicẽ: de ſe non offendendo ſub certa pena tunc ſi vnus primo offendat aliũ incidit in penã. Et tunc alius poſtea põt impune illũ offendere. Ita dicunt doc. in l. cuʒ proponas C. de pac. ⁊ Ioã. andr. in regula fruſtra. de regu. iuris in materia. et in additio. Spec. in titu. de treuga ⁊ pace. in princi. ⁊ Pau. de caſt. in conſil. ſuo. lxxiiij. incipien. qz fruſtra. in. vij. col. in fi. in verſi. ſi ante dicti fratres ⁊c. De quo latius per Iaſo. in. d. l. cũ proponas. in vlt. colum. vbi extendit iſta etiã ſi in inſtrumento.

pacis eſſet adiecta clauſula rato manen
te pacto. et ꝙ toties pena committatur
quoties contrafactum fuerit. ad que al,
legat Bald. Salice. et Paul. de caſt. in
l. qui fidem. ff. de tranſactio. et in. l. qui
ſeruum. ff. de verbo. obligatio. et Alexã.
in conſilio. cccclxij. in ordinem meum
incipien. viſo themate ſuprascriptorꝫ at
teſtationibus. in. ij. colũ. [Ad qđ etiam
videas Alexan. in conſilio. xcvi. incipit.
viſo ꝛc. ante finem. in. vi. volumi.] Et an
liceat primo offenſo penaꝫ petere vltra
illud quod poteſt impune offendere pri,
mum offendentem vide Jaſo. ibi in. d. l.
cuꝫ proponas. in ſi. ꝛ vide omnino que
ego dixi in practica mea cauſarum cri,
minalium. in. clxvi. char. cum ſeq. Quid
autem ſi facio pacem tirio ꝛ ſocus ſuis:
vel adherentibus an cenſeatur rupta
pax: ſi vnus ſociorum vel adherentium
offendatur antequã ipſam pacem ratifica
uerit. vide Bart. in. l ſi vxor. in. §. penul.
ff. de adulte. ꝛ Bald. in. l. ſi. in. i. colum.
C. ad macedo. et Paul. de caſtr. in. l. bo,
norum. ante fin. ff. rem ratam haberi. qđ
autem ſi plures fecerant pacem cũ plu,
ribus: ꝛ promiſerunt quilibet inſolidũ
ſe inuicem non offendere: ꝛ vnus offen
dat. an inſolidum poſſit petere penam:
ꝛ quilibet teneatur inſolidũ tanquã duo
rei: vide Bartol. in. l. fin. in. ii. queſtione
ff. de duobus reis. Barto. in auten. hoc
ita in. xiij. q. C. de duobus reis. Barto.
ꝛ Pau. de caſt. in. l. ſi id quod. ff. de duo,
bus reis Bald. in. l. ij. C. de libe. ꝛ eorum.
libe. circa medium. Angel. in. l. ſi ſeruus
§. ſi plurium. ff. ſi quis cautio. Et an infe
rens metum dicatur rumpere pacem di
cas ꝙ ſic: ſm Ange. in. l. ſi cum exceptio,
ne. §. ſatis. quod metus cauſa: de quo
etiam dixi in. l. i. in princip. in. x. colũ. in
fin. ff. de queſtioni.

338 ¶ Extant ſtatuta pertotam fere Ita,
liam quibus cauetur: quod de damno
dato ſtetur ſacramento damnum paſſi:
certe tale ſtatutum intelligitur ꝙ ſtetur
ſacramento damnum paſſi quo ad eſti,
mationem damni non autẽ quo ad dã,
num: ꝛ ideo paſſus dãnum debebit pri,
mo probare damnum eſſe datum alias
non poterit conſequi eſtimationẽ dãni
ex iuramento ita no. dixit Bart. in. l. di
uus traianus. ff. de teſta. mili. quem ibi
ſequuntur doct. ꝛ euꝫ refert ꝛ ſequitur do.
Phili. decius in conſi. ſuo. lxxiij. incip.
In cã accuſationis ꝛc. in. ij. colũ. vbi la,
tius loquitur ꝛ pro iſtis facit optime illud
qđ ego late dixi in. l. i. in prin. in. ij colũ.
verſi. vlterius ſcias ꝛc. ff. de qõni. et que
dixit Gãdi. in tract. ſuo maleſi. ſub rub.
de preſumptio. et indicijs indubitatis
in. ij. colum. in verſicu. item lex preſumit:
et ſcias etiam ꝙ ſtante predicto ſtatuto
qđ de dãno dato ſtetur ſacramento dã,
num paſſi: ꝙ hoc caſu non ſtabitur ſa,
cramento dãnuꝫ paſſi ſi alius quã ille qui
dedit dãnum tenetur emendare: vt puta
ſi ſtatutum dicit ꝙ villa teneatur emen,
dare dãnum datuꝫ: nã hoc caſu lꝫ extet
ſtatutum ꝙ de damno dato ſtetur ſacrõ
dãnum paſſi: tñ paſſus dãnum debebit
pbare plene: de dãno ſuo: aliter quã per
ſuũ iuramẽtũ. Ita not. dixit Cy. ꝛ Bald.
poſt eum in. l. ſi quis. C. vñ vi: ꝛ Bar. in. l.
ne qđ. ff. de incen. rui. et naufra. et in. l. ſ.
circa fin. ff ſur. aduer. nau. Idem dixit
Bal in. l. nummis. ff. de in lit. iur. et do.
Ant. in. c. fin. in. iij. colũ. ver. predicta fa,
ciunt ad qõnẽ ꝛc. qđ me cã ꝛ Barba. in
conſi ſuo. lxxvi. incipit. Sapienter in. v.
col. in fin. in. iiij. vol. vbi alle. alios plu,
res docto. tenentes hãc partẽ: tene men
ti: quia iſta quotidie cõtingunt in facto.

339 ¶ Cui non conueniunt verba legis nõ
conuenit eius diſpoſitio. l. iiij. §. toties.
ff de dã. infect. l. hos accuſare. §. omni,
bus. ff. de accuſ. l. ita aũt. in princip. ff. de
admini. tu. Et ideo teneas mẽti: ꝙ ſi ſta,
tutum dicit ꝙ turbans aliquem in poſ,
ſeſſione ſua puniatur pena cẽtũ ꝛ abla,
ta reſtituat: tunc ſi aliquis turbat aliquẽ
in poſſeſſione ſua ꝛ nihil auferat nõ in,
currit penam dicti ſtatuti: quia non põt
verificari per oĩa. ſ. quo ad reſtitutionẽ.
Ita colligitur ex gloſſ. nota. in. l. manci,
pia. C. de ſer. fugi. quam glo. ad hoc per
no refert ꝛ ſequitur. d. Felĩ. in. c. nonnulli.
in. xxxvi col. ver. amplia ꝛc. de reſcript.
et And ro. in ſingulari ſuo. cccc xci in,
cipien. ſtatutũ puniens ꝛc. ꝛ ſoci. in cõſi.
ſuo. lxxi. incipit. ſuper. q. in fin. i. col. ꝛ in
cõſi. ſuo. lxxvi. incip. viſa facti cõtingẽtia

tia ⁊c.in pn.iiij.col.⁊ibi in ꝯſil.cxiiij.inci. viſis ⁊c.in.v.col.in ſi.⁊in eodem vol.in ꝯſi.cxix.incip.preſupponitur.in vlt.col. ❡Et in conſi.xxxvi.incip.ſup q̄onibus an te ſi.in.iij.volu.⁊ Deciū in cō.i.cccxxxij. viſo in pe.col.⁊in cōſi.cclix.incipien.vi ſis.in pe.col.in ſi.⁊in cōſil.cclxxv.incip. viſo tenore.in vlti.colum.et in cōſi.cccx. incip.domina Blaſia ⁊c.in.iij.colum.⁊ in conſi.cccxl.incipien.viſis.in pe.colū. in ſi.⁊ in conſi cccxvij.viſis ⁊c.in.j.col.⁊ in cōſi.cccxxvij.viſo in.vſ.vo.in.vl.col.] Et d.Phi.decius in ꝯſi.ſuo.xc.l.ij.col. ⁊ in conſil.cxxxvij.in ſi.pen.colum.et fa ciunt dicta per eūdem.d.Philip.in cō ſi.ſuo.lxx).inci.In caſu.in pe.colum.Et idem dixit Jaſ.in.l.).in.ij.colum.ff.de iu ſti.et iur.Pro quibus faciunt dicta per ipſum in illa.l.ſ.in fin.iij.colum.de iuſti. ⁊ iur.Et facit optime quod voluit Bar. in cōſi.ſuo.clxvij.inci.ꝙ miniſter fratrū de penitētia ⁊c.Ubi dicit ꝙ ſtatutum lo quēs de pena imponenda non habenti pacem ab offenſo nō hꝫ locum.Ubi nō eſt offenſus a quo pax haberi poſſit.qđ dictum refert et ſequit̃.d.ſeli.in.d.c.nō nulli.in.xxv.colum.Et ibi dicit qđ hoc dictum etiā refert ⁊ ſequitur ſlo.de ſan cto Petro in.l.ij.C.de rebus cre.⁊ Joā. de ana.in.c.ij.in.xiiij.colū.extra de ma ledic.Et vide plura notabilia dicta ad hoc ꝓpoſitum que adducit.d.ſelin.in d.c.nōnulli.in.xxv.⁊.xxx).de reſcrip. ⁊ vide.d.Lau.calca.in conſi.ſuo.lxxiij. incip.pro dictis filiabus ⁊c.in.iiij.col.et Alex.in.l.ſ.in.j.col.ff.de acqui.poſ.⁊ An ge.in.l.ſi quis id quod.in prin.in ver.ſe quit̃.in tex.ff.de iuriſd.om.indi.⁊ Sozi. in cōſil.ſuo.xxx.incip.quāuis ⁊c.in.vſ.et x.col.⁊ Pau.de caſt.in.d.l.mancipia.

340 ❡Caueant agant bāniti qui ex forma ſta tutorum poſſunt impune occidi:q² etiā ſi hīt gratiā ⁊ ſint rebāniti:⁊ ſoluerunt id qđ ſoluere tenenẽ.attū his pactis ni ſi actualiter ⁊ cū effectu fuerint cācella ti de dāno poterunt impune occidi.Jta no.dixit Pau.de ca.l.l.ſi duo.ff.de acq̄. hered.Ubi dicit quod occidens banni tum qui erat rebannitus ſꝫ nō erat ad huc cancellatus de banno non dꝫ puni ri:quia ſufficit ꝙ eſſet deſcript⁹ in libro bannitorum.qm̄ excuſat̃ auctoritate pu blice ſcripture.qđ dictum refert ⁊ ſequi tur Alex.in cōſi.ſuo.cxiiij.in.iij.col.in.j. vol.Et Jaſ.in.l.ſi creditoris.in.j.colum. C.de fideicō.Et idē voluit Bald.in.l.la beo.in.§.ſ.in fine.ff.de pact.⁊ Bal.poſt Jaco.butri.in.l.de etate.in.§.ex cā.ff.de interroga.act.vbi dicit Bal.quod ille text.allegatur pro offendente rebanni tum ſed nondum cancellatū de dāno ꝙ ille ſit excuſatus propter autoritatē ſcri pture.Et dicit ibi ipſe Bald.quod iſta eſt ipſa veritas.Qđ dictum etiam refert Jaſ.in.d.l.ſi creditoris.⁊ dicit Bald.in d.l.labeo.§.ſ.quod ex hoc dꝫ eſſe caut⁹ ipſe rebannitus vt ſtatiꝫ facta reſolutio ne faciat ſe cancellari de libris bannito rum.Jtem hāc partem etiam tenuit Al be.de roſa.in tractatu ſuo ſtatutoruꝫ in vltima parte in.q.xxxiiij.incip.tranſeū do ad ſecūdā q̄onem.vbi refert hoc ob tinuiſſe de facto.idē etiāꝫ Alex.in cōſi. ſuo.cclxxx.incipi.attēta diſpoſitione ⁊c. in ſi.ſ.col.vbi refert Bald.in.l.labeo.in §.ſi.Dicentē ꝙ lꝫ bānit⁹ ſoluerit penaꝫ tñ niſi ſit cācellatus de bāno adhuc etiā poterit impune offendi:q2 donec eſt ſcri ptus inter bannitos iſta appoſtolo.ſ.bā nit⁹ ſemp ſibi ineſt.Et ſic ſi durat iſtud nomen appellatiuum.ſ.bannitus durat etiam effectus nominis.l.tutellas.ff.de capi.diminu.hanc partem etiam tenuit Alexā.in cōſi.ſuo.cccſ.incip.Uiſis dubi tatoib⁹ ⁊c.in.iij.col.vbi adducit alios plures docto.tenentes hanc parteꝫ.Et idē etiā tꝫ Alex.in conſi.clx.incip.Uiſis narratis ⁊c.in.vij.vol.⁊ Jaſ.in.d.l.ſi cre ditoris.Quā concluſionem ⁊ communē opi.amplia dupl⁹ modis.pmo quod non ſolū talis bānitus dꝫ cancellari de vno libro bānitorū.Sed etiam dꝫ cācel lari de oibus libris bannitorum:quādo bāniti deſcriberent̃ in pluribus libris: vt ſit hic Bononie:⁊ ſic poſſit occidi:vt ſi non fuiſſet cancellatus.Jta not.dixit Ang.in.l.ſi.p illum text.ff.de his que in teſta.delē.et ibi Raph.cu.et Ange.in.l. noſtram.C.de teſta.Et iſtud latius ſir mat Alexā.in.d.conſil.ſuo.cclxxx.incip. attenta diſpōne ſtatuti ⁊c.in.j.⁊.ij.colū. pro q̄bus etiā faciūt dicta p Alex.in.d.

cõſi.ſuo.ccc j.incip. Viſis dubitationib9
&c.in.ij.vel.iij.col. Item amplia & ſecundo ſu
pradicta: & dicas quod talis bannitus ſi
fuit cancellatus de libris bannitorũ nõ
poterit impune occidi. Hoc eſt verum ſi
debite & legitime fuit cancellatus ſecus
ſi indebite fuit cancellatus: quia offendẽs
bannitum indebite cancellatũ de bãno
non punitur perinde ac ſi offendiſſet vel
occidiſſet bannitum non cancellatum.
Ita dixit Bal.in.c.j.in princ.in titu.hic
finitur.l.coꝛa.& incip.conſuetu.regni.et
Bal.in conſi.ſuo.ccvij.incip.cõiunga-
mus &c.in.ij.col.in.vj.volu. Idem voluit
ipſe Bald in.l.ſcrinearios.C.de teſta.
mili.& Joan.an.in.c.veniens.de accuſa.
in nouella.et.d.Nellus in tractatu ban
nitorũ in.j.parte.iij.tẽpo.in.iij.q.Et vo-
luit.d.Bartho.cepo.in cõſi.ſuo.vij.inci.
quidã fuit Padue cõdemnatus &c.in.ij.
col.vbi dicit quod idẽ voluit Ray.in.l.ſi
non ſerui.per illum tex.ff.de dona.inter
vir.et vxo. Et ſcias quod quis preſumitur
indebite & iniuſte cancellatus de banno
quando non apparet cauſa propter quam fuit
cancellat9. Ita dixit Bal.in.c.cũ ſuper.
in.vj.col.de reiudi.& in.l.ſi non ſortẽ.§.
adeo.ff.de cõdi.indeb.& in.l.ſi preſes.C.
quõ et quando in.in fin. de quo dixi in.l.j.in
prin.in.ix.col.ff.de ſicca. pro quibus fa-
ciũt no.verba Bal.in.l.ſi preſes.C.quõ
& quando iud.Et faciunt dicta per me in.l.ſi.
in.iiij.col.ver.adduci etiam poteſt &c.ff.
de qõni.& per Abb.in cõſi.ſuo.vij.incip.
Tria circa primum &c.in.iiij.colũ.in.iij.
vol.& per.d.Nellũ in ſuo tractatu ban-
nitorum in.iij.parte ſcdi tẽpis.in.q.lxxv.
incip.Sed circa idẽ &c. Et faciunt opti-
me notabilia verba Bal.in.d.conſi.ſuo
ccvij.incip. Cõiungamus &c.in.iij.col.
in.vj.vol.quẽ omnino vide. Et per eun-
dem Bal.in repertorio ſuo in litera.B.
in ver. Bannũ cum cancellatur &c. Mo-
do circa illud quod.ſ. dixi.quando rebannitus
non cancellatus de banno põt impune
offendi ſicut antea poterat. Limita ali-
quibus modis. Et pꝛimo limita quando extra
ret ſtatutum in loco dicens quod banniti
debeant rebanniri per quoſdam ſapien
tes. Nã hoc caſu licet bannũ nõ ſit can-
cellatum.tñ tales bãniti nõ poterũt im-
pune occidi: quia tunc bannũ ꝓpter tale
ſtatutum redditur ineff.cax. Ita no.dixit
Bal.in.l.ſi creditoris.circa pn.C.de fi-
deicõ. Et eũ ſequitur ibi Pau.de ca.dicẽs
quod ſi deliberatũ ſit quod bãniti rebanniãtur
quod tunc etiã antequam de banno cancellarẽ-
tur nõ poterant ex forma ſtatuti impune
offendi. Itẽ tenet Alex.in cõſi.ſuo.cxiiij.
incip.Ponderatis.in.ij.col.in.j.vol.vbi
pro hac parte allegat no.verbũ Joã.an.
in addi.Spe.inti.de obliga.& ſolutio.ſu
per rub.quod etiã refert & ſequitur Jaſo.in.d.
l.ſi creditoris. Pro quibus etiã faciũt di
cta per Ang.de are.in libro maleficioꝝ.
in verbo q iudex.ad ꝓbat.õnẽ ſue inqui
ſitionis.in.j.ver.ante fi.vbi dicit quod ſuffi-
cit cancellatio facta verbis. ad quod alle-
gat.Bart.in.l.emptoꝛ.in.§.lucius.in fi.
ff.de pact.vbi dicit quod ſi in capitulis pa-
cis actũ ſit quod banniti rebanniantur & eoꝝ
condemnatiões & banna caſſentur: quia tũc
non requiritur quod de facto cancellentur ex li-
bris. Sed ſatis eſt quod declarentur haberi ꝓ
cancellatis per illũ tex. Et idẽ firmat ex-
preſſius Ang.& Jmo.in.l.j.in fi.ff.de his
que in teſta.delen. ꝓ quibus etiã faciũt
optime dicta per Bal.& Pau.de ca.in
l.hmõi.in.§.ciuita.ff.de lega.j.& ꝑ Pau.
de ca.in cõſi.ſuo.xxxvij.incip. Viſo dicto
inſtro.& tenuta cõceſſa &c.poſt med.& in
l.ſi nõ ſortem.§.adeo.ff.de cõdi.inde.in
fi. Limita & ſecũdo in eo qui ſciebat ban-
nitum habuiſſe gratiam vel ſoluiſſe pe-
nam banni vel illum eſſe rebãniendum
de pꝛoximo ex aliqua cauſa: vel illum
eſſe verbo rebannitum a ſuperioꝛe.nam
talibus caſibus propter talem ſciẽtiam
punitur talis occidens: talẽ bannitum
non cancellatum perinde ac ſi eſſet can-
cellatus. Ita dixit domi. Nellus in ſuo
tractatu bannitorum in.j.parte.iij.tem-
põ.in.iiij.q.et Bal.in.l.ij.in.iij.colum.in
pꝛincip.ff.ſi quis in ius vocan.nõ ierit.
et in.l.quid ſit fugitiuus.§.apud labeo-
nem.ff.de edi.edicto. Et Joan.an.in re-
gula quod quis mandato.de reg.iur.in
vj.in mercu.et Baldus in.l.C.de pe.et
Alexan.in.d.cõſilio.cxiiij.incip.ponde-
ratis &c.in.ij.colum.ante me.in.j.volu.
Et Bald.in.l.hmõi in.§.ſi iſta.ff.de le-
ga.j. Limita et tertio ſcdm Jaſo.in.d.l.ſi

creditoris.qñ rebannitus dato ꝙ actualiter nõ ſit cancellatus de banno tñ per ſolẽnẽ inſtrm poſitum in archiuo publico appareret per eum fuiſſe actualiter ſolutã tantam pecuniã per quãtam erat in banno poſitus. ⁊ qua ſoluta eximitur a banno qꝛ tunc non dicitur amplius ſingulariter nec ſubſtãtialiter bãnitus.allegat ipſe Iaſ.hoc voluiſſe Bal. ⁊ Rapha. cu.in.d.l.hmõi. §. ſi ita. Et dixit qꝺ hoc tamẽ ibi limitat Ioan.de imo. vt procedat ſi iuxta bannum facta ſit mentio de ſolutione: alˀs tenet ꝙ adhuc occidens non veniat puniẽdus cum adhuc etiam poſſit ꝓbabiliter ignorare.quod tamen dictum non approbat Iaſ.in.d.l. ſi creditoris.qꝺ ego etiam improbo ex pluribus que adduci poſſent. Et maxime per ea que ego dixi de archiuo publico in repe.mea rub. C.de proba.in.lviij.⁊.lxſ. col.vbi videas. Limitat etiã Iaſ.per dicta vbi.ſ.non habere locum in bannito qui tolerabitur a ſuperiore. nã talis bannitus non poterit impune offendi licet ſit deſcriptus in banno ⁊ in libro bannitorum: vt dixit Salice.in.l.nullus.C.de iudeis. de quo dicto vlterius me non extendo: qꝛ late de illo dicto locutus ſum in ſingulari meo.lxxvij.incipiẽ. Patientia ⁊c. vbi videas. Et circa illud qꝺ dixi de eo qui ſciebat bannitũ habuiſſe gratiam vel ſoluiſſe vel debere de proximo rebanniri. Si vis ſcire ex quibus preſumatur ſciẽtia.vide Ang.in.l. titius in.§. luciustitius.ff.de libe.⁊ poſthu.An autẽ qñ aliquis eſt bannitus pluribus bãnis debeat habere vnam abſolutionem vel cancellationem vel plures.vide.d.Nellum in tractatu ſuo bannitorũ in.iij. parte ſecundi tempo.in.lxxv.q.incip.quero titius ⁊c. Et circa materiam banniti nõ cancellati ⁊ materiam cancellationis vide Bal.etiã in.l.ex morte.C.ad.l. acql. Bald.in.l.quid ſit fugitiuus.§.apud labeonem.ff.de edili.edic.⁊ in.l.j.in.ij.col. C.ſi a non compe.indi.et vide que dixit d.Nellus in tractatu bannitorum in.iij. parte ſecũdi tempo.q.lxxiij.inci In ciuitate ordinatum eſt ⁊c. Et que ego dixi in practica mea cauſarum cri.in.r ſ. aggreſſo nume.30.cum ſeq.⁊ in.l.ſ.in princ. in.ix.col.ff.de ſiccarijs. Tene menti perpetuo: qꝛ audeo dicere quod ab aliquo iſta plene in ſimul non ſunt adducta. et vere ita ſunt quotidiana et lucroſa: qꝺ eſſent literis aureis inſcribenda. Et ego illa millies habui in facto in diverſis locis ⁊ ciuitatibus ⁊c. In hac materia vide etiam Cor.in conſilio. xvij. incip. In hac conſultatione.in.j.volu.⁊ do. Philip.decium no.loquentem in conſil.cccxxvj. Viſo per totum. ⁊ vide ſingularia verba Alex.in hac materia in conſi. ſuo cccſ.preallegato incip. Viſis dubitationibus in.iij.col.in ver.ad predicta etiã bene facit. Hippolytus de Marſilijs Iuris Vtriuſꝗ Doctor.

341 ¶ Ille qui tenetur ad aliqꝺ faciendum ſub pena intra certũ tempus: ſi illud nõ fecit intra illud tempus: qꝛ ad illud faciendum nõ fuit monitus vel interpellatus nõ cadit in penam.ita dixit.d. Abb. in.c.penul.in pe.colum. extra de indi.et Bal.in.c.j.§.iudices.in.iij. col. de pace iura.fir.⁊ Bald.in conſil.ſuo.lx.incip. ſuper cõtentis ⁊c.in.vj.volu. ⁊ Catal.in tract.ſindi.in ver.xliij.incip. Adde qꝺ ſi iudex ⁊c. Ubi dicũt ꝙ ſi iudex tenetur expedire ꝓceſſum vel cauſam intra certũ tempus ſub certa pena nõ cadit in penã ſi non expediuit.quia pars nõ inſtetit et eum non interpellauit. Pro quo facit.l. iiij.§.hoc aũt iudiciũ.ff.de dã.infect. Et facit tex.in.l.j.in.§.magiſtratibus.ff. de magiſtra.cõue.vbi dicitur qꝺ magiſtratus qui nõ dedit tutorem vel curatorem minori tenetur:qꝺ verum eſt. dicit ibi tex. ſi ad hoc interpellatus fuit alˀs non. Et facit glo.in.l.vniuerſa.C.de preci.impera.offe.vbi text.dicit ꝙ habẽs dilationẽ ad ſoluẽdum a principe tenetur ſatiſdare de ſoluẽdo finito termino alˀs nõ gaudet commodo dilationis. Et glo. ibi dicit hoc eſſe verum ſi talis ſatiſdatio petatur a creditoribus alˀs ſecus. Et per illã gl.dicit ibi Pau.de ca.no.verbum. Pro quibus faciũt plura ⁊ plura:que ad hoc propoſitũ ſimul reduxi in. l. vnius facinoris.in.§.cognituram in.j.q.⁊. iij. col. ff.de queſtio. Et faciunt dicta per domi. Fran.de are.in.c.ij. in.ij. col. de accuſa. Et facit optime qꝺ no.dixit Soci.in ꝯſi. ſuo.cxxxiij.

ſuo. cxxxiij. incip. Profecto ni fallor ⁊c. in. j. col. poſt prin. Teneas iſi menti ꝙ licet ad hoc vt quis cadat in penam nõ faciendo requiratur monitio vel interpellatio: vt. ſ. dixi. ſi qñ quis promittit vel obligatus eſt ad aliquid faciendũ ex aliqua particulari obligatiõe. Et etiam ſtatutum arctat eum ad illud faciẽdum tũc vt ſtatutũ aliquid operetur tenet illud facere ſine monitione alś cadit in penã. Ita dixit Fede. de ſenis in cõſil. ſuo. ciij. incip Quod non fecerit reſidentiam ⁊c. quem refert ⁊ ſequit Abb. in. c. quoniã frequẽter. in § porro. in. vi. col. extra vt lite non ꝯteſt. quos refert ⁊ ſequit Soci. in cõſi. ſuo. cxxxiij. incip. Profecto ⁊c. in ſi. verbis Pro quibus faciunt dicta per eundẽ Federi. de ſenis in cõſi. ſuo. cv. incipien. conſueuerũt viſitatores ⁊c. quem vide. Et vide que dixi in. l. patre vel marito. in. vij. colum. ff. de queſtioni. ⁊ vide omnino in materia iſta Iaſ. in. l. vnica. circa ſi. C. quando lib. datur. ⁊ faciũt dicta per Corſetum in not. ſuo. in verbo prohibitio quem vide.

342 ¶ Quando teſtis eſt omni exceptione maior abſq̃ dubio in ſimilib⁹ facit ſemiplenam probationẽ in criminalib⁹ facit indiciũ ad torturã. Ita habetur in. l. admonendi. ff. de iureiurã. ⁊ in. l. in bone ſi dei. C. eo. ⁊ in. l. marit⁹. ⁊ in. l. ſi. ff. de queſtio. ⁊ in. l. ſi. C. e. Iſtud intellige eſſe verum qñ talis teſtis eſt rite ⁊ legitime examinatus: ſecus autem ſi non ſit rite ⁊ legitime examinatus: quoniã tunc nõ facit ſemiplenã probationẽ nec indicium. Ita no. dixit Bal. in. c. j. in § ſacramentũ. in ij. col. de cõſue. recti feu. quẽ ʒ refert ⁊ ſequitur Barba. in cõſil. ſuo. xi. incip. illud in medium ⁊c. in antepe. colum. in iij. volu. Et facit quod voluit idẽ Bald. in aut. ſed ⁊ ſi quis. in vlt. col. C. de teſti. vbi dixit q̃ teſtes inordinate recepti nõ probant etiam ſi eſſent recepti a cardinalibus. Et facit dictum eiuſdẽ Bal. in. c. j. in. i. col. cum ſucceſſio. tene. vbi dixit ꝙ vbi non eſt ordo deficit ſubſtantia. Et teneas etiã menti in hac materia ꝙ licet vn⁹ teſtis omni exceptiõe maior faciat indiciũ ad torturam: vt dixi hoc eſt verũ ſi cũ ipſo teſte cõcurrant alia indicia: ſecus ſi eſt ſolus ſine alijs indicijs ꝙ tunc talis teſtis ſolus non faciet indicium ad torturã. Ita dixit Cy. in. l. ſi. C. de queſtio. Quem refert ⁊ ſequit Alex in conſil. ſuo cccxiij. incip. Viſo themate anteſcripto ⁊c. in. ij. colũ. quos refert ⁊ ſequit Iaſ. in repeti. l. admonẽdi. lxxvij. col. ff. de iureiuran. in verſi. ꝑ predicta regula ⁊c. Tene menti q: iſta ſunt quotidiana ⁊ lucri ac honoris plena in contingentia facti.

343 ¶ Veriſimilitudo eſt maxime importantie et maximi effectus: vt apparet ex his que dixi. ſ. in ſingula. cccxviij. incip. remotum a veriſimili ⁊c. ⁊. j. in ſingulari. cccxcvi. incip. Veriſimilitudo ⁊c. Et in. l. j. in princ. ff. de queſtioni. et in repe. mea rubr. C. de proba. in materia veriſimilitudinis. Et patet etiã ex text. valde ſingu. in. l. titius. in § lucius. ff. de libe. et poſthu. ⁊ ex tex. l. ſi. ſcḋm intellectũ Bart. C. de poſthu. heredi. inſti. vbi puiſo teſtatoris facta in vno caſu ꝓcedit in alio caſu in quo teſtator veriſimiliter idem ſtatuiſſet. Et facit gloſ. ſingula. in. l. tale pactum. §. fin. ff. de pac. que vult ꝙ qñ veriſimile eſt ꝙ ſtatuẽtes idẽ ſtatuiſſent ſi fuiſſent interrogati habet ac ſi ſtatutũ eſſet: quam gloſ. extendit Bal. ad reſcripta et generaliter de alia in. l. i. C. que res pigno. obliga. poſſ. et. l. barbarius. in ver. ſed et ſi ſciſſet. ff. de offi. preto. De qua gloſ. ego plura dixi alś conſulẽdo: vt apparet in pluribus conſilijs meis. Et dixit Bal. in. l. teſtium. in pe. colum. C. de teſti. quod magis credit paucis teſtibus veriſimilia deponentibus q̃ centum veriſimilia nõ deponẽtibus. Et dixit Bald. in. l. ſcripture in. ij. colũ. et ibi Sali. C. de fi. inſtru. ꝙ in probationibus maxime attẽditur veriſimilitudo. Et dixit. d. Ant. in. c. ſuper hoc de renũcia. ꝙ iudex nõ debet admittere exceptionem nõ veriſimilem. Et dixit. d. Alexã. in. l. ſi duo patroni. in prin. in. ij. col. ff. de iureiurã. ꝙ teſtes alś nõ idonei ſi deponunt veriſimilia vel habẽt preſumptionẽ pro ſe efficiunt idonei. Et dixit Ang. in conſilio ſuo. cclviij. incipien. Philippus ciui de Florentia ⁊c. in. ij. colũ. ꝙ nulla diſpoſitio tam generalis eſt que trahi debeat ad ea de quibus non eſt veriſimile

diſponentem vllatenus cogitaſſe. Que
oia refert Jaſ.in.l.ſi extraneus.in.ij.col.
ff.de cōdi. cauſa data nō ſecuta rc. Sed
vltra eum circa hanc materiam veriſi
militudinis ſcias ꝙ licet nō valeat dictū
teſtis pte nō citata iuribus vulgarib9.
De quo late dixi in reperi.mea.in.l.C.de
pba.in.xxxvi.char. tñ ſi depoſitio taliū
teſtiuʒ ſit veriſimilis debet apud bonos
z graues viros qui inſpecta ſola facti ve
ritate procedunt concludere ſm Bald.
in.l.ſolā.circa fi.C.de teſti. Quem refert
z ſequitur do.Fran.de are.in conſil.ſuo
cxxvi.incip. In cauſa. d. Antonie in.ij.
col.quos refert z ſequitur.d.Philip.de
cius in conſi.ſuo.liij.incip.Placet rc.in
pe.col.rc. Et illud dictum Bal. etiā re
fert z ſequitur idē.d.Fran.de are.in ɔſil.
ſuo.lxxxiij.incip.Diligēter ponderatis
rc.in.iij.col.z Jaſ.in.l.certi cōditio.in.§.
ſi nummos.in.vij.col.ff.ſi certum peta.

344 ¶ Taciturnitas qñqꝫ eſt magni effe
ctus z impoꝛtātie: vt pꝫ in.l.cum oſten
dimus.ff.de fideiuſ. tuto. Et ex his que
dixi in ſingulari meo.lxxvij. incip. Pa
tientia. Et ex dictis per.d.Philip.deciū
in conſilio ſuo.lxvj.incipiē. De duobus
rc.in.xj.col in fin. Et ex his que addidi
ad dictā.l.cum oſtendimus. Et pꝫ etiā
ex dictis per domi.Jaſo.in.l.cum propo
nas.C.de pac.z in.l.non minoꝛē. ver.ij.
limita.C.de tranſact. Et inter alios effe
ctus operatur pbibitionem debiti. Nā
qñ mutuaſti pecuniā nullo teſte pñte
ad hoc vt poſſis probare dictuʒ mutuū.
Cautela eſt vt tu ſcribas vnam literā il
li cui mutuaſti coram duobus vel tribus
teſtibus qui legant continentiam ipſius
litere in qua ſcribas ꝙ tu rogas illū cui
mutuaſti ꝙ reſtituat tibi illa centuʒ que
tu ei mutuaſti: et poſtea mittes dictam li
teram illi debitoꝛi tuo per vnum ex illis
teſtibus qui vidit z legit cōtinentiam il
lius litere. Nam ſi poſtꝙ ipſe debitoꝛ le
gerit dictam literam z ſtatim non fuerit
proteſtatus qd miratur de tali litera eo
quia non eſt tibi debitoꝛ in aliquo ſed ta
cuerit: tūc per talem taciturnitatem in
ducitur pbatio pro te cōtra illū debito
rem de illis centum adeo ꝙ ex hoc pote
ris cogere eum ad ſoluendū dicta centū.
Ita no.dixit Bar.in.l.ſi.fa.la.ij. per illū
text.ff.ad macedo. Et idem ipſe dixit in
l.quo enim.in.§.j.ff.rem ratā ha. z Bar.
in.l.ſi tabernam.in.§.idem queſi ſt.ff.de
pigno.z in.l.publica.in fin.ff.depo. Et
idem firmat Mathe.in not.ſuo.xxij.in
cip.Nota mirabilem rc. Ubi allegat.d.
l.ſi.fa.z tex.in cle.j.de procu.idem etiam
voluit Bal in. l. ſi procuratoꝛ abſentis.
in pꝛin.ff.de pcura.z Bart.z Bal.in.l.
titius ſeio.ff.de ɔſti.pecu.z Bal.in rub.
C.de fide inſtru in antepenul.col. verſi.
quero quid de literis rc. z in. l. ſi litera
rum.C.de ſolutio.z in.l.fin. C. ad mace
do.Bal.in.l.ſi literas.C.mādā.z in.l.ſi.
de noua.z in.c.ex parte in.vij.col. de re
ſcrip.z in.c.ſi.iij.vij.colum.de iureiurā.
et Joā.de imo.in.l.qui in dñi.ff.de teſta.
z in.l.non ſolum.in.§.moꝛte.ff. de oper.
no.nun.z in cle.j.de pcura.in fi.z Lud.
ro.in.l.que dotis.in.vij.col.ff.ſol.mat.
z Abb.in.c.nō iuſte.in.iij.col.de pcura.
z Abb.in conſi.ſuo.xviij.incip.in cauſa
z queſtione.in.ij.colū.z Cepo. in caute
la ſua.xj.incip.pone quod filius rc.z do
cto.in.l.fina.C.ad macedo. Item voluit
gl.in.l.pōponius ſcribit.ff.in quibus ca
ſibus pig.taci.ɔtraha.z ibi voluit Ang.
z Imo.z dñs Philip.in.c.cū. M. ferra
rienſis.in.xxiij.col.de conſti.z do. Lau.
cal.in conſi.ſuo.xviij.incip.Ad primum
videtur rc.in.iiij.col.z dñs Alexan cōſi.
ſuo.cxlvij.incipiē. ponderatis verbis in
iiij.col.in.ij.vol.z Jaſ.in repe.l.admonē
di.in.lxij.col.de iureiur. De quo etiā di
xi in cōſi.meo.xlviij.incip.In cā z lite.in
ij.char. Et latius dixi in repe. mea rubꝛ.
C.de pba.in.lj.col. vbi omnia ſupradi
cta adduxi. Et circa hanc materiā ſcias
ꝙ ſi debitoꝛ in ducentuʒ dicit creditoꝛi.
Accipe tua centū que tantū tibi debeo:
ſi creditoꝛ tacet ſibi pꝛeiudicat: qꝛ dicit
fateri ſe tantum debere habere centum
z nō vltra: ſecus aūt ſi non appoſuit di
ctionem taxatiuā tantum. Ita not. dixit
Bar.z Raph.cu in.l.ſi cum dos.ff.rerū
amo.qd dictū refert z ſequit Lud.ro. in
l.j.ff.ſi quis iudi. nō obtēpe. z Jaſ.in.l.ſi
quidem.C.de tranſact.et in.§. ſi minus.
in.ij.colum.inſti.de actio. Teneas etiaʒ
mēti ſing. verbū in hac materia tacitur

nitatis:vez q̄ ſi filie vni⁹ ex fratrib⁹ fuit data dos per patrem de bonis cōibus aliis fratrib⁹ tacētibus ⁊ nō ɔtradicēti bus:videnť fratres qui non contradixerunt eorū partē donaſſe. Ita dixit Joan. de imo.in quodam cōſi.ſuo incip. In caſu premiſſo de pluribus eſt videndū ⁊c. in.iiij.dubio.vbi expreſſe dicit q̄ dotes date filiabus alicuius intelliguntur date de cōibus bonis fratrū ſi ſunt date ſciētibus fratrib⁹ nec aliqd proteſtātibus: adeo q̄ tales dotes tempore diuiſionis nō ſunt in partē illius cōputande cuius erāt filie:qr̄ fratres nō cōtradicentes videntur partem eorū donaſſe perid quod not.in.l.ſi ſeruus cōis.ff.de dona.inter virū ⁊ vxo.quod dictū pro valde not.refert et ſequitur.d.Philip.decius in conſi.ſuo.lxxi.incip. De duobus.in antepe. col.in fi.q̄ etiā tenuit Soci.in conſi.ſuo. v.incip.ſupraſcriptis inſignes docto.in iiij.col.ver.circa ſcdam.in.iiij.vol.et ibi in cōſil.ſequēti.⁊ idē voluit Pau.de ca. in cōſi.cxxij.incip.ad primū reſpōdetur in.ij.colū.p quo optime faciūt dicta per dn̄m Philip.deciū in cōſil.cclxvij.inci. nō excidit.in.ij.col.ad ¶ vbi oino vide. qđ pfecto eſt ppetua memoria dignū: cum ſepe de facto contingat. Ad que vide etiam Jaſ.in aut.qđ locum.in.iiij.et v.col.C.de colla.

345 ¶ Marit⁹ ſi cōfeſſus eſt in aliquo dotali inſtrumēto vel ali⁹ eius nomine ſe habuiſſe ⁊ recepiſſe dotez pōt ſi eam vere nō habuit intra debitū tp̄s opponere exceptionem nō numerate dotis.l.fin.⁊ aut.ibi poſita.C.de dote cau.nō nume. l.ſi voluntate.C.de do.pmiſ.habeť in.l. in cōtractib⁹.in.§.ſz qñ.C.de nō nu.pecu.Et in.§.fuerat.inſtitu.de actio.qđ intellige niſi dicte exceptioni ſit renunciatum:vt in dictis iuribus. Iſtad rñ procederet locum habet qñ maritus cōfeſſus fuiſſet ſe dotem acceptiſſe ab eius vxore vel ab eius patre:ſecus autē ſi confeſſus fuiſſet ſe habuiſſe dotem a tertio.qr̄ tūc preſumitur ſemper fuiſſe actualiter numerata. Et ideo tunc nō admittitur exceptio non nume.dotis. Iſtud fuit ſing. verbum Sali.in aut.ſed iam neceſſe.C. de dona.ante nup.qđ dictum pro ſingulariſſimo refert et ſequitur Jaſ.in.§.fuerat.in.xxiij.col.in verſi.vnum etiam non omitto ⁊c.inſti.de actio.

346 ¶ Preſcriptio interrumpitur pluribus modis:vt habetur per Abb.in.c.illud.extra de pſump.⁊ per doct.in pluribus et diuerſis locis quos refert Bertha.in repe ſua in verbo preſcriptio interrumpitur in.l.verſic.vbi latiſſime loquiť circa hanc materiā. Et inter alios modos interrumpiť ipa preſcriptio per citationē legitime factam ſm̄ Jo.an.et alios in.c.propoſuiſti.de foro cōpe.et in c.lz.de offi.deleg.et in.c.venerabilis.et in.c.cū plures co.ti.lib.vi. Bart.in.l.ex hoc edicto.in pn̄.in.i.col.⁊ ibi Alexā.in v.col.vbi allegat alios plures tenentes hāc partem.ff.de eo per quem fac.erit.⁊ Ange.in.l.ad peremptoriū.ff.de iudic.⁊ Old.in conſil.ſuo.ccliiii.inci. Quia tota ⁊c.in.iiij.col.⁊ Bar.⁊ Alex.in.l.accuſaturus.ff.de adulte. Tene tamen mētē qđ nunq̄ per citationem interrumpiť preſcriptio:niſi de tali citatione ſit facta relatio per nuntium iudici. Et talis relatio ſit in ſcriptis redacta. Ita dicūt doc. in cle.ij.vt lite pendēn.quod dicit Pet. de ancha.ibi hoc eſſe ſingulariſſimū dictum. Et refert ſe illud audiuiſſe a Bal. in voce dicentem hoc tenere Guiliel.de cu.in.l.ſicut.C.de preſcri.xxx.an. Quod dictum refert ⁊ ſequitur Jaſ.in.§.penales.in.xxvij.col.ver.⁊ circa predicta.inſti.de actio.quod eſt no.

347 ¶ Matrimoniū metu contractū eſt nullū ⁊ nō tenet ſm̄ gloſ.in.l.j.in fi.ff.de aut.tu.voluit Card.in cle.j.in.xvij.q.de cōſang.⁊ affi.⁊ Oldra.in cōſi.ſuo.xxxv. incip.factū tale eſt ⁊c.et doc.in.c.cōſanguinei.de re iudi. Bal.in trac.ſciſma.in vi.col.⁊ habeť in.c.qđ locum.⁊ in.c.ſeq. extra de ſponſa.et per Innocē.in.c.cauſam matrimonij.de offic.dele.per Bart. in.l.fin.ff.ſi quis aliqnem teſta.probi. Et per Bald.in.l.i.C.eo.tit.per glo.in.l.ſi mulier.in.§.ſi dos.ff.quod met.cauſa. quod eſt verum ſi metus ſit talis quod cadat in conſtantē virū alr̄s nō:vt hr̄ in c.veniēs.el.ij.de ſponſa.de quo etiā per Alex.in ɔſi.cccxcl.inci. In cā ⁊c.⁊ in conſi.ibi ſequenti. Et in conſi.clvi.incipien.

Uiſo proceſſa ꝛc.in.v.volu.ꝛ in cõſi.ſuo cccxliiij.incip.Quõ matrimoniuꝫ tñ carnale non inualidatur propter metum reuerentialem patris:vt eſt text.not.ꝛ ibi Bal.ꝛ Sali.in l ſi patre cogẽte.ff.de ritu nup.ad qđ tñ vide que dixit.ſ.in ſingu.cxlvij.incipi.Filius preſens.et in ſingu.ccxv.inci.Ualidũ eſt argumentum. Dicas tñ ꝛ perpetuo teneas menti ꝙ in matrimonio ſpũali.puta in ingreſſu religiõis facto ꝑ filiũ vel fi͏liã coacte propter reuerentiaꝫ paternam vitiatur tale matrimoniũ et talis ingreſſus.ita dixit glo.ſing.in.c.pñs cleric9.xx.q.iij.quam glo.pro valde nota.refert et ſequiť Jaſ.in.§.quadrupli.in.ix.colũ.in fi.inſtit.de actio.vbi dicit illam gloſ.eſſe perpetuo notañ.quia ſepe contingit de facto ꝙ filie inuite:quia forte ſunt deformes aut claude propter reuerentiam patris ingrediuntur monaſteriuꝫ aut virginitatis habitum ſuſcipiũt quod ꝑ hoc vitiatur ingreſſus ꝛ ꝓfeſſio ita ꝙ ſine preuaricatiõe põt deſeri et deponi. Ad quod etiã dicit videñ.etiã eſſe tex.in.c.cum virũ.ꝛ ibi.d.An.extra de regula.ꝛ Imo.in l.ſi cum dotem.§.eo autem tpe.ff.ſolu.ma.ꝛ text.in.c.j.ꝛ ibi gloſ.et Abba.extra ꝙ met.cauſa.de quo etiã per alex.in.d.§.eo aũt tpe.in pe.col.ꝛ per Jaſ.in aut.ingreſſi.in.j.col C.de ſacroſan.ec. Pro quibus etiã facit.nam ſi filia ꝓpter nimiã reuerentiam patris iurat tale iuramentum eam non obligat. Ita not.dixit Bal.in.l.etiã.C.ad velleia.ꝛ in.l.pactũ ꝙ dotali.in.iij.col.in princi.C.de colla. quem refert ꝛ ſequitur dñs Alber.catanius in tractatu ſuo violantes.in verbo mulier.in.ix.char.in.ij.colum.et faciunt dicta per.d.Philip.decium in ꝯſi.ccxix. incip.Uiſo puncto.in.iij.col.in fi.verſi. Septimo adduco. Tene mẽti predicta: q2 pluſq̃ quotidiana ſunt. Et nimirum ſi qñq̃ moniales ſunt inhoneſte et turpem ducunt vitam in vituperiũ religionis ꝛ ſuorum affinium. Naꝫ hoc euenit q2 ipſe fuerunt facte moniales cõtra earum voluntatem.

348 ¶ Libellus generalis et incertus regulariter nõ admittiť:vt habetur in.l.ſi in rem.ff.de rei ven.ꝛ in.l.j.§.ſi quis argentum.ff.depoſiti.et in.l.ꝑtor edixit.in princ.et in.§.ꝙ autẽ pretor ait.ff.de iniuri.ꝛ in.l.in actione.ff.de fur.et in.c.j.ij.ꝛ.iij.de lib.obla.cũ ſi. Hec aũt regula limitať multis modis:ſed inter alias limitationes limitatur hoc eſſe verum ſi opponatur a parte:ſecus aũt ſi non opponatur. Quia tũc ꝓcedit talis libellus generalis et incertus. Ita habeť ꝑ doct.in.l.iij.vbi gloſ.C.de anna.excep.et glo.in.l.j.in princ.in glo.magna.ff.de eden.ꝛ ibi Bar.in vlti.colũ.ꝛ habetur in.c.abbateſane.de reiudi.in.vſ. Iſtud tamẽ ꝙ libellus incertus et generalis ac obſcurus ꝓcedit reo nõ opponente:eſt verũ.et procedit in cauſis ciuilibus:ſed ſecus tamẽ eſt in cauſis criminalib9. Et ideo ſi dicerẽ accuſo titium de omnibus maleficijs que cõmiſit non procederet accuſatio etiam parte non opponente per l.libellorum.in princi.iuncto verſ.ꝙ ſi libelli.ꝛ ibi Bart.ff.de accuſa. Ita multũ ſingulariter dixit Bal.in.l.j.in.xij.colũ.C.de cõfeſ.qđ dictum pro no.refert ꝛ ſequitur Jaſ.in.§.curare.in.v.col.in ver.ad vnum tñ ſingu.aduertas ꝛc.inſti.de actio.de quo etiã ſm eum habetur per Bal.inet in addi.ad Spe.in titu.de ſententijs.in.xx.col.ꝛ ꝑ Ange.in repeti.l.ſi vacantia.in.v.char.C.de bo.vac.lib.x. Et ex hoc dicto habes not.limitationẽ ad text.in.l.abſentem.ff.de penis.vbi dicit ꝙ in cauſis criminalibus proceditur ad inſtar ciuilium.ad quem text.ponit aliam limitationem glo.valde no.in.c.de indicijs.ꝙ eſt.c.primuꝫ.iij.q.ij.quam gloſſ.pro valde ſin.refert ꝛ ſequiť And.ro.in ſing.ſuo.dccxvij.incip.Queſo nũquid ꝛc. Et alia limitatio ad illũ tex.colligitur ex dictis per me in.l.j.§.fin.in.ij.col.in verſic.ſcias tamen vnum ꝛc.ff.de queſtionibus.vbi videas.

349 ¶ In his in q̃bus tractať de ꝑiudicio irreparabili recedimus a regulis iuris cõis:q8 pꝫ. Nã lꝫ q̃s non poſſit appellare a grauamine futuro in iudicialibus: q2 nõ grauatas nõ appellat.vt habetur in.c.antẽ ſnĩam.ꝛ in.c.non ita.ij.q.vj. Et voluit Bart.in.l.vnica.ff.de accuſa.in.v.col.ꝛ.d.An.in.c.ex pte.in pe.colũ.extra de appel. Et habeť late ꝑ Cano.in.c.vt

debit9 codē ti.tñ iſtud fallit vbi tractaṫ de preiudicio irreparabili: vt puta ſi pronūciaṫ qs torquēdus: nā lȝ nōdū ſit tortus poterit tñ appellare ne torqueaṫ cū p torturā tracteṫ de eius preiudicio irreparabili. Ita habeṫ in.l.ſi qs procuratorē.C.de ap. Et p.d.Car.Alexand.in.d.c. vt debitus.in.ix.col. de appella. vbi ad hoc allegat etiā no.p Bart.in.l.ij.ff de appel.recip. pro quo faciunt not. verba Bal.in.l.ſi quis prouocandē. Et dicta per.d.Feli.in.c.cum ſuper.in peñ.col.de re iudi.ꝛ in.c.cum inter.R.priorem.in viij.col.de except.ꝛ per Ange. de are.in tractatu ſuo maleficiorū.in verbo. Et dictus titius ſe defendendo in.j.charta. in vltimo verſi.incip.dixi ꝛc. poſt princ. Et per do.Feli.vbi omnino videas in.c. ſignificauerunt.in vlti.col poſt med.de excep.ꝛ in d.c.cum ſuper.in.iij.col. ante med. Patet etiam ex his que dixi in.l. ſi quis ne qđ. in.j.col. ꝛ in.l.j.in princi. in.iij.col.ver. Et ſubdit Bart.ꝛc. Et ibi in.viij.col.ver.ſequereṫ etiā ꝛc.ff. de qđ ni. Et ideo tene mēti ꝙ lȝ merus executor habeat conſcientiā ſuā cōtra ſniam quā dȝ exequi cum videat illā iniquam tñ teneṫ illā exequi: vt volūt docto.in.c. paſtoralis.§.qr vero. ꝛ in.c. preterea. de offic.deleg.ꝛ in.l.ſi vt pponas.ꝛ in.l.executorē.vbi p gl.ꝛ Bal.C. de execu.rei iudi. Tamē hoc fallit in cauſa criminali in qua tractaṫ de pena corpali: qr in talib9 cauſis merus executor nō debet exequi ſniam iniuſtā ꝯ cōſciētiā ſuā: qr damnū talis executionis eſt irreparabile. Ita not. dixit Inno.in dicto.c.paſtoralis.in dicto.§.quia vero qđ dictum refert ꝛ ſequiṫ Iaſ.in.§.ſi minus.in.vij.col.in principio.inſti.de actio.ad qđ etiam allegat Pau.de leaza.ꝛ Pet.de ancha.in cle.j. de re iudi.ꝛ Bal.in.l.aditos.C.de epiſcopali audien.prol.etiā facit illud ſatyrici vers. Nulla vnq̄ de morte hoīs contentio lōga eſt. Et vltra cum dicas tu ꝙ pro pdictis optie faciūt dicta p.d. Nellū in trac. ſuo bāniorū.in.iiij.parte.j.tēpo.in.v.q. in capit. Quinto quero ꝛc.in ver. Ego vero ꝛc. vbi notanter loquitur ꝛc.

350 ¶ Damnū qđ quis ſua culpa ſenſit ſibi imputet ꝛ non alijs.l.ſi fideiuſſor.ff.mãda.l.ſi merces.in.§.culpe.ff.loca.l.inter omnes.in.§.pe.ff.de fur.l.j.§.vſq adeo ff.de iniur.l.iij.§.ſi quis volentē.ff. de libe.homi.exhi.cōſi. Et ideo teneas mēti nam tu ſcis ꝙ ſi ſit facta locatio in emphyteuſim alicui pro ſe ꝛ filijs non comprehendantur filij adoptiui ſm Spe.in ti.de loca.in.§.nūc aliqua.in ver. lxvij. Et habeṫ in.c.adoptiuis.in ti. ſi de feu. fue.contro.inter do.ꝛ agna.hoc tñ intellige verū eſſe niſi ad inſtātiam cōcedētis ſeu locatoris fierent filij adoptiui: qr tunc tales filij adoptiui cōprehenderentur in tali locatione. Ita not. dixit Soci. in.l.ſi cognatis.j.xij.col.iiij ff.de re. dub. quod etiā extendit ad materiā.l.ſi vnq̄. C.de reuo.dona.de quo ibi latius p eū. Pro quibus faciunt dicta per Soci.met in fallētijs ſuis in.ccclxxij.fallētia.in pn. qđ eſt not. Et faciunt etiā dicta per eundē Soci.in cōſi.ſuo.xj.inci. Licet adducere.in.ij.ꝛ.iij.col.in.iiij.vol. Et dicta p me in reperi.mea rub.ff.de fideiuſ.in.xix.q. ante fi.ꝛ dicta per Ludo.ro.in ſing.ſuo ccccclxviij.incip.emptor ꝛc.

351 ¶ Amicitia magna idē operaṫ ꝙ cōiūctio ſanguinis.l.cū allegas.C.de caſtrē. pecu.li.xij.ꝛ glo.in.c.ij.in glo.peñ.de teſta.in.vj.glo.ꝛ ibi Abb.in vi.col.in.c.requiſiti.de teſta.Cy.Sali. Alexan. ꝛ Iaſ. in.l.exigendi.C.de procura. Ioan. and. in.c.fina.de poſtu. ꝛ Cyn. in.l. inuitus. in.iij.col.de procura. Pro quo facit optime tex.in.l.ſecunda.in principio.in vbo amici.ff.qui petan.tu.ꝛ facit text. ꝛ gloſ. ſingu.in.l.in teſtamento.ff.de fideicom. liber.que dixit ꝙ affectio facit ꝙ ex teſtamento non ſolenni quecunq legata debeanṫ.de quo tex.ꝛ gloſ. dixit plura ſingularia Iaſo.in.l.nō dubiū.in.ij. col. C. de teſta. Et faciunt dicta per Bal. in. l. ſi iure. C.de teſta.manu.ꝛ per Soc.in cōſi.ſuo.lxviij.incip. Ioānes ꝛc.in pe.col. in prin.ꝛ p Barba.in repe.l.cū acutiſſimi.in.xiij.col.in verſi. ꝛ ſi verbis daretur audacia ꝛc.C. de fideicō. vbi conatur ſubſtinere ꝙ diſpoſitio.d.l.cum acutiſſimi.ꝛ.l.cum auus.ff.de conditio.ꝛ demō.ꝛ generaliter.§.cum autem.C.de. inſtitu.ꝛ ſubſti.ꝛc.habeat locum etiam in perſona valde dilecta teſtatori. Et hoc

ex pluribus iuribus ⁊ maxime propter gloſ.in.l.ij.C.in qbus cauſis colo.cenſi. lib.xj.Sed illud dictum improbat Iaſo. in.d.l.exigẽdi.in penul.col C.de traſac. Et pro ſupradictis faciunt optime dicta. per Barba.in conſi.ſuo.lxxv.inci.ſapiẽter.in.iiij.col.in.iiij.vol. Et in eodem volu.in conſi.xxij.incip. Clementiſſimum in.ij.col. Modo ex ſupradicta concluſione pluribus iuribus roborata a doct. in dictis locis:vz ꝙ iura loquentia in affine vel coniuncto ſanguine habent locũ in amico magna amicitia ꝯiuncto. Ego infero ad vnũ multũ ſingulare.videlicet quod ſicut ego impune poſſum occidere illum qui fecit inſultum cum armis contra cõſanguineum vel affinem meũ pro defenſione ſua:ſicut ego poſſem pro me tali caſu talem inſultantem impune occidere: vt dixit Bald. in.l.raptores. in.ij.nota.C.de epiſco.⁊ cleri.quẽ refert ⁊ ſequitur Iaſo.in.l.j.in.iiij.col.C.de indic.vidui.tol.vbi plura ad corroborationẽ huiꝰ dicti.ita potero impune occidere inſultantem cum armis amicũ meũ maxima amicitia coniunctum per predicta:quod audacius affirmo:quia hoc expreſſe voluit Bald.in.l.vt vim.in.ij. col.verſi.quinto queritur ⁊c.ff. de iuſti ⁊ iure. Pro quo allegat que habentur in l.cum alienam.C.de lega. Uide tñ Sali. in l.nullus.C.de maledi.⁊ mathe.que videtur dicere vnum verbum cõtra predicta:ſed eius dictum põt reprobari per ſupradicta:de quo etiam dixi in reperi. mea.l.j.C.de rapto.virgi.in.xlix.char. vbi videas.ad quod etiam vide corneũ in conſi.cciiij.inci.pro deciſiõe.in.ij.col, in.j.vol.⁊ vide do.Feli.in.c.ſi vero.el.j. in fi.de ſen.excom.vbi ſ dicit ꝙ licitum eſt occidere aggreſſorem etiã ſi aggreſſum nunꝗ cognouiſſes.allegat glo.in.c.j. in verbo hactenus.xxiij.qõ.viij.de quo ibi latius per eum. Tene menti:q2 ſepe contingit in facto.

352 ¶ Sepius vidi dubitari circa vnum: vz ſi fiat treuga vel pax bãnito an illa ſit ſibi ſeruãda ⁊ an non ſeruãs eam cadat in penam conuentionalem: in quo breuiter dicas ꝙ talis non ſeruans talẽ pacem vel treugam non cadit in penã: Ita dixit Bal.ſup ſtatuto in verbo pax. in.j.ver.⁊.q. Nicilus.in tractatu bãnitorum.in.iiij.parte ſcđi tẽpo.q.lj. incipien. Quero bãnitus ⁊c.⁊ ibi in.q.ſeq.de que etiã per Bal.in.l.iuriſgẽtiũ:in.§.ſi paciſcar.el.j.⁊ in.§.ſi paciſcar.el.ij.ff.de pac. vbi tenet ꝙ talis pax nõ valeat. Et ideo ꝙ conueniens non cadat in penam qđ dicit obtinuiſſe in contingentia facti qđ dicit procedere etiam ſi pena ſit promiſſa cum iuramento. De quo etiã per Io. and.in regula fruſtra.de regu.iur.in.vj. in mercu. Et ꝑ Bar. Bal. Ang. ⁊ Inno. in.l.qđ ergo.in.§.ſi heres.per illum tex. ff.de lega.j.⁊ per bar.in qõne ſua incip. Lucane ciuitatis.⁊ in .l.eleganter.in.§. fi.per illũ tex.ff.de pig.act.⁊ ꝑ doc.in.l.j. C.quando lice.ſe ſine iudi.vindi. Et per Bar. Bal.⁊ Ang.in.l.j.in.§. non autẽ. per illũ tex.ff.de dolo.⁊ per Bal.in.l.j.in vlti.col.C.ſi a non cõpe.iudi.⁊ in.l.paciſci.ff.de pac.⁊ per Iaſ.in.l. cõuẽtionem. in.j.col.ff.de pac.⁊ ꝑ do.Feli.cor.in conſi.ſuo.clxxv.incip.cõſuluit.in.j.volu.⁊ ꝑ Alex.latius loquentẽ in.l.q ſeruũ.ff.de verbo.obli.vbi etiã limitat predicta. Et dicit iſta eſſe vera qñ cuilibet iure publico competeret facultas offendendi bannitũ:ſecus ſi ſolo offenſo q2 tunc poterit per pactũ tolli.allegat in arg.l.j.in fi. et l.iij ff.de adi.leg.⁊.l. iuriſgentiũ.in.d.§. ſi paciſcar. Et dicit ꝙ ita limitat Bald. in.l.reos.in.xiiij.col.C.de accuſa.⁊ Bal. ⁊ Sali.in.d.l.accuſationis.ff.ꝙ met. cã. de quo latius valde dixi in practica mea cauſarum criminalium. in. clxvj. char. vbi omnino videas:quia iſta ſunt multum vtilia ⁊ valde quotidiana.

353 ¶ Datio pecunie ⁊ interuentus ipſius inducit delictum vbi alś delictum non eſſet: ⁊ hoc patet in pluribus caſibus. primo apparet in teſte qui accipit pecuniam vt dicat verum teſtimoniũ. Nã talis teſtis icurrit penã falſi ẜm glo. Bar. ⁊ alios in.l.j.in princ.ff. de fal. ⁊ ibi dixi in.j.col.⁊ idẽ dicit ibi glo. Bar. ⁊ alij in iudice accipiente pecuniã vt iuſtam ſententiam ferat.vt in.l.ſecunda.ff.de condi.ob tur.cauſam. Et ratio eſt ẜm Bar. in.d.l.j.quia teſtes debẽt deponere gratis illud quod ſciunt non autem ꝑ pecu-

niam:vt in.l.iij.in.§.l.iulia.ff.de teſti.Et illud quod debet fieri gratis ſi fiat per pecuniam turpiter fit:vt not.in.l.iiij.in §.ſi tibi.ff.de condi.ob tur.cauſam.⁊idẽ etiam dixit Barto.in.l.diuus.ff.de re iudi.⁊ Bald.in.l.data opera.in.xv.co. lum.verſicu.quid ſi teſtis.C.qui accuſ. non poſ.pro quibus facit.l.j.verſicu.pe cunia accepta.ff.de recepta.⁊ tex.in.l.ſi. in.§.fin.ff.ad.l.iul.repe.Et faciunt opti me:dicta per.d.Nellum in trac.banni torum.in.ij.parte ſecundi temporis in xij.q.Et vltra predicta circa hanc datio nem pecunie teneas menti perpetuo ſin gulare verbum vcz φ ſi per auri datio nez inducit mulier ad adulterium:licet cõtenta fuerit cõmittere tale adulteriuz: tñ inuita reputatur illud cõmiſiſſe. Et ille qui aurum vel pecuniam dedit pu nietur pena ſtatuti que imponitur adul teranti mulierẽ inuitam.Ita ſingu.dixit Ang.in aut.de lenonibus.in.§.ſi.circa ſi.Quod dictũ pro no.refert ⁊ ſequitur. d.Philip.decius in cõſi.ſuo.clxx.incip. Uiſo themate ⁊c.in.ij.col.Pro quo ſm eum facit text.in.l.j.C.de rap.virgi.⁊ in l.j.§.perſuadere.ff.de ſeruo corrup.⁊ ẽt videtur idẽ dicere Cy.in.d.l.j.C.de rap. virg.in.j.col.in verſic.tertio oppo.ibi.⁊ ſic mulier decepta ⁊c.⁊ idem voluit do. Joan.nini.z anus in ſilua ſua nuptiali in xiij.char.in.ij.colum.in ſi.quod eſt not. Pro quo facit.Nam aurum ſeu mune ra faciunt non volentem velle.Ideo ſcri bitur Deutero.c.xv.φ munera excecãt oculos ſapiẽtum/⁊ mutant verba iuſto rum:quod dictum refert Ang.⁊ Jaſo. poſt eum in.l.non dubium.in principi. C.de teſta.Et dicit tex.in.c.qui recte.xj. q.iij.φ acceptio nummorum preuarica tio veritatis eſt.Et facit tex.no.in.c.pau per.xj.q.iij.in verſi.cito violatur auro iu ſtitia.Hippolytus de Marſilijs.

✝ ¶In dubio preſumitur pro iudice.l.ij. C.de officio ciuil.iudi.l.herẽnius.in.§. gaya.ff.de euictio.c.piſanis.de reſtitu. ſpo.cum ſimi.hoc tamen intellige verũ ⁊ locum habere quando iudex ſeruauit debitum ordinẽ in procedendo.ſed quã do debitum ordinem omiſit non preſu mitur pro eo.Ita nota.dixit Bal.in.l.

ſancimus.in.iiij.col.verſi.tertiodecimo queritur.C.de iudi.quod dictum refert ⁊ ſequitur do.Paris de puteo tractatu ſuo ſindica.in.xix.char.in.iij.colum.Tu • adde φ ratio pôt eſſe:q: cognoſcere iu ris,ordine non ſeruato eſt ius alterius auferre ſm Bal.in.c.j.§.ſeu furtum.in v.colũ.de pace iura.fir.quem refert ⁊ ſe quitur do.Hiero.tortus in conſilio.ſuo quod fecit pro communi Florentie tem pore Sixti põtificis in.xxvj.col.⁊.d.Ca tal.i tractatu ſuo ſindica.in ver.ccccxxj. incip.Adde φ cognoſcere ⁊c.Et in eodẽ tractatu in ver.cxxviij.incip.Adde φ ſi poteſtas.Item alia eſt etiam ratio:quia iudex procedens extra ordinem dicitur procedere de facto ſecundum Bald.in l.ictus fuſtium.in vlti.col.ff.de his qui no.infa.Et pro predictis facit not.ver bum Ang.in conſi.clxxvj.quód refert ⁊ ſequitur do.Philip.decius in cõſil.ſuo. lxxiij.in.iiij.col.vbi dixerunt φ quãdo in inſtrumento venditor promittit em ptorem defendere de iure ⁊ de facto et φ plus eſt obligat ſe etiam ſi per iniuriã iudicis res euincatur:hoc tantum pa ctũ intelligit qñ p ignorantiã iuris vel facti iudicis euinceretur φ iudex ſerua to iuris ordine pceſſit:ſecus autem eſſet ſi pretermiſſo iuris ordine iudex proce deret ⁊ res euinceret.q:iſto caſu vigore predicte promiſſionis venditor nõ obli garetur.Et adducunt rões ⁊ iura de quib⁹ ibi p eos.Tene menti q: moder nis tpibus iudices ſunt temerarij ⁊ be ſtiales ⁊ nullum iuris ordinem ſeruant: imo ex capite ⁊ ſeruice ſuas nouas leges faciunt conniuentibus oculis ſuperio rum ſuorum φ ſubditis tolerare neceſ ſe eſt cum alijs calamitatibus.

355 ¶Debitor in diẽ non põt cogi ſoluere ante diez.l.iuſtas.C.de iure fiſci.lib.x.l. ſi mãdauero la prima.in princip.ff.man da.l.cum qui calendis.ff.de verbo.obli ga.l.cedere diem.ff.de verbo.ſig.§.plus autem.inſtitu.de actio.cum ſi.Et dicit vulgare prouerbium φ optimus eſt de bitor qui ſoluit in termino obligatio nis Teneas tñ mẽti in materia ſingula rẽ caſum.l.j.C.de pdi.ex.l.vbi hr φ hoc fallit in fiſco q ppter neceſſitates ſuas

occurrētes pōt debitores ſuos ante diez
exigere:⁊ q̄ð fortius eſt debitorē ſui de-
bitoris poteſt ante diem exigere. Debet
tamen interuſurium medij temporis de
bitori relinquere ſm gloſſ. ⁊ docto. ibi.
Et illum caſum dicit ibi Bar. ſingulare
⁊ dicit ibi Bal. per illū tex. q̄ emptores
gabellarum pro neceſſitate reipublice
poſſunt cogi ante tēpus. Dimiſſo tamē
eis interuſurio medij temporis. ⁊ ſubdit
q̄ tota die ꝓpter repentinas neceſſita-
tes publicas hoc fieri videmus: et dicit
q̄ hoc nō eſt iniuſtū. quod' dicit eſſe mē
ti tenendū. Et dicit ibi Salic. q̄ hoc fre-
quenter practicaſ in Bononia contra
gabellarū conductores ⁊ datiarios:⁊ ve-
rum dicit. Nā ego vidi hoc fieri in hac
ciuitate pluribus vicibus:⁊ idē per illuz
tex. d. l. j. C. de condi. ex lege. dixit Jaſo.
in. l. in diē. in. j. colū. in fi. ff. de condi. in-
debi. Et adde hic q̄ omnis fideiuſſor fu
gitiuus poteſt capi ante diem ſiende ſo-
lutionis. Ita dixit Bal. in. d. l. j. in fi. ver
bis. C. de cōdi. ex. l. allegat ad hoc. l. que
ſitum. ff. de pig. vbi eſt gl. no. pro hoc di-
cto ſuo quam vide.

356 ¶ Iuramentum eſt maxime potentie ⁊
habet plures effectus: vt patet ex dictis
canoniſtarū in titu. de iureiurā. maxime
in. c. cum contingat. ⁊ in. c. lz mulieres.
eo. titu. in. vi. ⁊ patet etiā in tractatu de
virtute iuramenti edito ab excellentiſſi-
mo. U. I. interprete. d. Marco antonio
Baueria. Et per. d. An. corſetū in repe.
ſua rubri. extra de iureiur. ⁊ per me in re
peti. mea. l. fi. C. de probatio. in. xxxiiij. ⁊.
xxxv. char. vbi poſui plures notabiles
effectus ipſius iuramenti. Et inter alios
effectus habet vnum quod eſt magni cō
modi ⁊ vtilitatis. Nam iuramentum ap-
poſitum in aliquo ꝯtractu operaſ q̄ tale
inſtrumentū ipſius ꝯtus habebit execu
tionē paratā: lz de iure cōi inſtrumentū
publicū nō habeat executionē parataz.
l. minor. xxv. an. cui fideicōmiſſum. ff. de
mino. Ita dixit Bartol. in. l. ij. ad fin. ff.
de iureiur. Et ibi dixit q̄ miraſ q̄ cōſue-
tudo hanc cautelam:⁊ hūc modum nō
adinuenerit. Idem tenet Fulgo. in. l. ſed
ſi poſſeſſori. in. §. ſi cum hereditate. ff. de
iureiuran. ⁊ Paul. de caſtro in. l. nam et
poſtea. §. ſi petito. eo. tit. ⁊ in. l. poſt rem.
ff. de re iudi. Et dn̄s And. barba. in re-
peti. rub. extra de iureiur. ⁊ Alexan. in. d.
l. ij. ⁊ do. Jaſo. in. §. item ſi quis. in. iij. co
lum. verſi. duodecimus effectus ⁊c. inſti.
de act. Et latius ponit ipſe Jaſ. in eodē.
§. ſ. xvij. col. ver. extra glo. vt obſeruē ⁊c.
vbi ipſe per tres colum. examinat predi-
ctum articulum. Et firmat hanc partem
⁊ reſpondet omnibus q̄ adduci poſſent
in cōtrariū. Et hanc partē etiā firmat. d.
Ant. corſe. in. d. ſua repeti. rubr. extra de
iureiur. in. x. priuilegio iuramenti.

357 ¶ Extant ſtatuta in aliquibus ciuitati
bus vt in hac noſtra ciuitate Bononie
quibus caueſ q̄ in aliquib⁹ caſibus: vt
eſt in caſu damni dati q̄ ſtetur iuramen
to alicuius puta damnū paſſi. Certe ta-
le ſtatutū dz intelligi niſi per partem ad
uerſam contrariū ꝓbetur. Ita multum
no. dixit Ang. in. l. q̄ reſtituere. in. ij. col.
ff. de rei vendi. ⁊ clarius in. l. qui vas. ff. de
fur. vbi dicit idem eſſe ſi ſtatutum dicit
q̄ ſtetur dicto ſeu iuramento ſaltuarij.
Et idem voluit Bart. in. l. ij. in. §. ſia pu
pillo. circa fi. ff. de vſucap. pro empt. ⁊ in
l. ſi poteſt. in pe. colū. ff. de acquir. here.
⁊ Ange. in aut. de exhibē. reis. in. princ.
Bald. in. c. j. in. j. colū. in titu. ſi de inue-
ſti. inter dn̄m ⁊ vaſ. lis oria. ⁊ in. l. cōtra
negantē. C. ad. l. aquil. ⁊ in. l. f. et ibi Sa-
li. C. de re. credi. ⁊ in. l. j. C. de re iudica.
Item voluit Alberi. in. ij. parte ſtatu. q.
xv. ⁊ do. Phili. in. c. paſtoralis. in. xi. col.
de. exce. vbi alios etiaz adducit tenētes
hanc partē. Et domi. Jaſo. in. §. ſed iſte.
in. xxiij. col. inſti. de actio. vbi alia etiaz
adducit pro hac opinione. Et inter alia
adducit Innoc. ⁊ Jo. an. in. c. quia pro-
pter. §. illud de elect. vbi dicunt q̄ licet
quis poſſit ꝓbare impedimentū ꝑ ſuuz
iuramentū: vt eſt ibi text. tamē admitti-
tur ꝓbatio in cōtrariū. Et adducit etiaz
alia plura de quib⁹ ibi per euz. Limitat
tñ predicta. d. Feli. in. d. c. paſtoralis. niſi
in ſtatuto diceretur q̄ non poſſit proba
ri cōtrarium: vel niſi diceretur q̄ iuramē-
tum haberetur pro pleniſſima vel pro
omnimoda probatione q̄: tunc non ad-
mitteret ꝓbatio in cōtrariū ſm Lu. ro.
in. l. ſi duo. ff. d acqr. here. Et hoc ꝓpter

glo. in verbo feciſſe. in cle. j. de pbatio. ⁊ in cle. j. in ver. oīmodá. de ſo. cōpe. Tene menti p̄dicta pro ſtatuto huius ciuitatis poſito ſub rubrica de emendatiōe dānorū datorū a quibus ignorat̃ ⁊c. Et vide ad p̄dicta oīno j que ego dixi in. l. j. in. §. ſi ſerui quaſi. in. ij. col. ff. de q̄ōnibus. Et vide oīno Alex. in cōſi. ſuo. cccclxj. incip. In cā ⁊ lite ⁊c. in. j. col. ⁊ quaſi per totū: ⁊ maxime in. iij. col. circa princ. Et vide Iaſ. in. l. j. §. j. in. j. col. ff. ſi ex no. xa. cauſa agatur.

358 ¶ Pater de iure ciuili nō tenet̃ aliq̄d dare filio ſuo baſtardo: ⁊ habet̃ in aut. ex cōplexu. C. de inceſt. nup. ⁊ in aut. lz. C. de natura. lib. nec etiam tenet̃ ei dare alimenta: vt in dictis iuribus. Tamē de iure canonico pater tenetur dare alimēta tali filio baſtardo. tex. eſt in. c. cum haberet. in fi. Et ibi hoc voluit doct. extra de eo qui ducit in matri. quam pol. per adul. ⁊ dicit ibi Abb. q̄ ille text. non eſt alibi. Et dicit q̄ licet de iure ciuili ſit ſecus: q̄ tñ ſtatur iur. canonico in hoc: q2 eccleſia hoc induxit ex quadā equitate naturali ne filij alimētis priuati pereāt. Et hoc etiā firmat Bar. in dicta aut. ex cōplexu. C. de inceſt. nup. vbi dicit parētes poſſe legare filijs ſpurijs rōne alimētorum. Et dicit q̄ poſſunt parentes donare vel relinquere dotes filiabus cum dos ſuccedat loco alimentorum q̄ dicit Abb. in. d. c. cum haberet eſſe notan. Et ita dicit Bart. vbi. ſ. ſe conſuluiſſe. Et idē dixit Bal. in. l. j. repe. l. xiij. col. ver. ſup ſepta ⁊c. C. de ſacroſan. eccle. ⁊ Ioā. an. in addi. Spec. in tit. de inſtru. edi. in §. nunc vero aliqua. in pen. char. in. iij. col. in addi. inci. cōtinuatur hic alia. q. ⁊c. in fi. ⁊ Spec. in tit. qui filij ſint legiti. in. §. j. in. vij. colū. in ver. quid de natis ⁊c. Et idē voluit Bal. in ↄſi. ſuo. cclxxij. inci. recolo me cōſuluiſſe ⁊c. circa med. in iij. volu. vbi dicit q̄ alimēta poſſunt donari et legari ſpurijs de iure canonico naturali pietate inſpecta: q2 lz filius ſpurius ſit ſpurius tñ filius eſt: quia natura cōmunis eſt: ymmo filij illegitime nati nedum debent alia patre: ſed etiam patre mortuo debent habere alimenta in bonis patris arbitrio boni viri. Ita dixit glo. in aut. de trien. ⁊ ſemiſ. in. §. cōſideremus in verſi. legitima. quā gloſſ. ibi no. ad hoc tñ illa glo. loquit̃ in filijs naturalibus. Et tene mēti ppetuo circa hāc materiā q̄ ſi pater in teſtamento ſuo expreſſe p̄hibuiſſet heredibus ſuis: vt nō darēt alimēta filio ſuo ſpurio tñ tali p̄hibitiōe nō obſtāte heredes tenebunt̃ ſibi dare alimēta. Ita multū ſin. dixit bal. in. l. id q̄d pauperibus. in vlt. col. C. de epiſco. ⁊ cle. q̄d profecto eſt ſingu. verbum ⁊ forte paucis notum.

359 ¶ Iuramentū ſemp̄ eſt ſeruandū quando ſeruari pōt ſine interitu ſalutis eterne. c. cū cōtingat. ⁊ ibi p̄ oēs extra de iureiur. habetur in. c. lz mulieres. eo. titu. libr. vj. ⁊ in. c. Quis. de pac. in eod. lib. et in. l. ſi quis maior. C. de trāſac. ⁊ in aut. ſacramēta puberū. C. ſi aduer. ven. cū ſimi. Scias tamen q̄ iurans in aliqua iuſta cauſa pōt venire cōtra iuramentum. Et tali caſu factum ab eo valebit ⁊ tenebit nō obſtāte dicto iuramēto. Ita multū ſin. dixit Io. an. in addi. Spec. in titu. de iureiu. ſup rubri. vbi dixit q̄ ſi aliquis iurauit non fideiubere p̄ aliquo: ⁊ ex poſt proximior eius ſit in magno periculo conſtitutus niſi pro eo fideiubeat q̄ nō obſtante iuramento tenet̃ ⁊ debet pro eo fideiubere. quod dictū pro valde ſingulari refert ⁊ ſequitur Iaſ. in. §. item ſi q̄s. in. xvj. col. poſt med. inſti. de actio. vbi ēt ponit ſi q̄s iurauerit nō fideiubere p̄ aliq̄ an teneat̃ in fm̄ vl ip̄e diat ↄtrū fideiuſſionis poſtea factū: vide ibi p̄ eū.

360 ¶ Scribitur apud legiſtas q̄ negligētia eſt damnoſa: ⁊ econuerſo q̄ vigilantibus iura ſubueniunt: vt dixit text. in. l. pupillus. in fi. ⁊ in. l. qui autem. §. ſciendum. ff. que in frau. cred. ⁊ habetur in. l. ſumma. §. ſed ſi illi. ff. de peculio. et in. l. debitor. ff. de ſeparatio. Et habetur per glo. in p̄emio inſtitu. in verbo vigilijs. Et dixi ego de hac negligentia ſeu vigilantia aliqua. ſ. in ſingulari. cclxxxiiij. incipi. tolle moras ⁊c. Sed vltra ibi dicta circa hanc materiā adde no. verbū Io. cal. l. c. ab excōicato. de reſcri. vbi dicit q̄ lz excōicatus poſſit ſe defendere licet non poſſit agere: vt habet̃. in. c. intelleximus. de iudi. tñ dicit q̄ iſtud eſt verum

qꝺ pōt ſe defendere ſi talis excōicatus curauit ſe abſolui ab excōicatiōe. ſecus ſi nō curauit abſolui: ſed contempſit excōmunicationē: quia tunc nō audietur etiā ſe defendendo: qꝺ dictum refert et ſequit̃ Barba. in. c. ſacris. extra ꝙ met. cauſa. Item adde etiā ꝙ illꝺ qꝺ dicitur in. l. per hanc. C. de tempo. app. vcꝫ non ꝓbatū in cā principali pōt ꝓbari in cā app. ⁊ non deductum pōt deduci. Iſtud habet locū qñ ignorāter fuit dimiſſum: ⁊ nō probatū vel adductū: ſecus ſi ſcienter ⁊ per negligentiam fuit obmiſſum: quia tunc in cauſa appellatiōis nō poterit ꝓbari nec adduci. Ita ſingu. dixit d. Ant. in. c. ad audientiā. el. ij. in. iij. col. per gloſ. ibi extra de reſcrip. De quo tamen dicto vide ibi. d. Feli. in. x. colū. Et idē in ſimili dixit Bar in aut. qui ſemel in. iij. col. in ver. circa ſcōm. C. de proba. ⁊ And. ro. in cōſi. ſuo. ccxxvj. incip. vltra pridie allegata ⁊c. ante fin. Item adde etiam ꝙ licet maritus poſſit petere vſuras dotis poſt bienniū a die ductionis vxoris ad domū mariti. vt in. l. fin. §. preterea. C. de iure do. lꝫ contrarium teneat glo. in. l. de diuiſione. in glo. fi. ff. ſol. mat. de quo latius per Iaſ. poſt Ang. de are. in §. fuerat. in. iiij. col. in ver. ꝙ autē incipiant ⁊c. inſtit. de actio. Tñ ſi petitio talium vſurarū nō fuit facta per lōgū temporis ſpaciū puta. x. annorū nō poterunt vlterius peti ab ipo marito: quia per talem tarditatē ⁊ negligētiam preſumitur illas remiſiſſe: ita ꝙ pro preterito tempore peti non poterunt. Ita multum no. dixit Bal. in cōſi. cxlix. incip. poſt biennium a die ductionis ⁊c. in. v. colū. quē refert ⁊ ſequitur Iaſ. in. d. §. fuerat in. v. col. Et allegat Bal. ad caſum in terminis valde ſingu. in. l. cum quidam in. §. diuus. ff. de vſur. que oīa ſunt no. ad propoſitum dicte regule ꝙ vigilantibus iura ſubueniunt ⁊c. Et dicit Iaſo. vbi. ſ. ꝙ iſtud dictum eſſet aureis literis ſcribeñ. quia eſt quotidianum ⁊ ſumme vtilitatis. Et ad predicta etiam optime facit. Nam ſi debitor alienauit alia bona in fraudem creditorum: ⁊ poſtea ſuper lucratus eſt de nouo alia bona quibus potuit creditoribus integre ſatiſfieri: ꝙ ſi creditores fuerint negligentes in conſequendo creditum ſuum: ſi poſtea de nouo debitor efficiatur non ſoluendo non poterunt creditores habere regreſſum contra bonorum poſſeſſores in quo facta eſt alienatio a debitore in fraudem creditorum: nec contra eos poterūt agere reuocatoria. Ita probat text. in. l. fideiuſſores in id. in princip. ff. de fideiuſſo. Per quem text. ita decidit Bald. in. l. fi. in prin. ff. ſi. cer. peta. quod dictum refert ⁊ ſequitur Iaſo. in. §. item ſi quis in fraudem. in pe. col. inſtit. de actio. circa fi. quod dicit videñ. eſſe doct. in aliquibus locis de quibus ibi pereū. Et adde etiā hic tex. not. ⁊ ibi doc. in. l. fi. C. ſi maior fac. alie. ſine decre. fac. ratam habue. De qua exclamat Ludo. roma in ſingu. ſuo. dccxcv. incip. Iudex Bononienſis. quem omnino vide.

361 ¶ Extat iuris regula ſatis trita ⁊ vulgata: vcꝫ ꝙ quilibet pōt renūciare fauori ſuo: vt probatur in. l. ſi quis in conſcribendo. C. de epiſ. ⁊ cle. ⁊ in. l. ſi quis in conſcribendo. C. de pact. ⁊ habetur in. l. non vſqꝫ adeo. ff. ſi quis a paren. fu. manu. ⁊ in. l. nemo exterus. C. de iudeis. Et ideo videmus ꝙ beneficio purgationis more poteſt pacto renūciari: vt in. l. ſancimus. in. §. ſiquidē. C. de fideicom. Fm Bal. in. l. ſi pacto quo penam. ad fin. C. de pact. quē refert ⁊ ſequit̃ Iaſo. in. d. l. ſi quis in cōſcribēdo. in. iij. col. C. de pact. vbi plura alia adducit ad materiam huius regule: de quibus ibi per eum. Et teneas menti quod nedum quis poteſt renunciare fauori ſuo in damnum ſuum ſed etiam hoc poteſt facere in damnum alterius. Et ideo ſcias quod ſtante ſtatuto quod exiſtentibus maſculis filia femina non ſuccedat: quod hoc caſu ſi extat maſculus ⁊ femina poteſt maſculus renunciare huic ſtatuto ⁊ eius beneficio ⁊ filiam ſecum admittere: ⁊ hoc modo poterit preiudicare creditoribus ſuis. Ita ſingu. dixit Bald. in. l. maximum vitiuꝫ. in. viij. colum. ver. Sed pone quod frater. C. de lib. prete. qꝺ dictum pro valde no. refert ⁊ ſequitur Iaſ. in. §. item ſi quis in fraudem. in pe. col. in fi. inſtit. de actio quod eſt no.

362 ¶ Statutū volēs qđ pater teneaf pro
delicto filij ad penā pecuniariam lz ſit
exorbitās a iure tñ valet: ⁊ tenet Bald.
in.l.receptitia.in princ.ij.colū.C.de cō
ſti.pecu.⁊ in rub.C.res inter alios acta.
in.ij.col.vbi etiā dicit ꝙ lz tale ſtatutum
ſit tolerabile: nō tamē eſt laudabile. Et
idem etiā tenet Bal.met in.l.ſi quis in
tantam.in.iiij.colū.C.vnde vi.⁊ ibi dicit
ꝙ tale ſtatutū tamē ꝯ ius naturale: ſʒ eſt
non valet.⁊ idem etiam tenet ipſe in.l.ſi
filio.la.ij.ff.ſo.ma.⁊ in.l.ij.ſi ex noxa.cā
agatur.⁊ in.l.lex cornelia.in princi.ff.de
vul.⁊ pup.⁊ in aut.ſi captiui.C.de epiſ.
⁊ cle.⁊ ibi etiam dicit ꝙ alia ſtatuta que
diſponūt ꝙ parentes preciſe teneant et
cogantur ſoluere condēnationem filio-
rū.qꝛ ſunt iuri communis cōtraria ⁊ ſic
odioſa ſunt ſtrictiſſime interpretanda.
Et idē qđ ſupra ē tenuit Albe.de roſa.
in.j.parte ſtatutorum.in.q.lxvj.⁊.lxvij.
Et ſententiā Bal.i.l.j.§.j.in vi.col.C.
de vſur.rei iudi.vbi etiam ſubdit querē
do an ſtante ſtatuto de quo.ſ.qđ pater
teneatur p delicto filij.nunqd pater re-
pſentando filiū in carcerē euadat onus
ſtatuti. Et determinat ꝙ nō cum poſſit
dare filium pro noxa.per.§.fin.inſti.de
noxa. Et idē tenet Bald.in.l.ſancimus
C.de penis.vbi dicit per illum tex.quod
ſtatutū in ciuitatis Peruſij quo diſponi-
tur ꝙ cōſortes teneantur pro delicto cō-
ſortis q̄uis ſit iniquū ⁊ contra ius diui-
num: tñ valet quia lʒ nō ſit culpa tñ ſub-
eſt cā vt a delicto magis abſtineatur. Et
hanc partē etiā tenent alij doc.in diuer
ſis locis quos refert ⁊ ſequitur ⁊ Iaſ.in
§.actiones autē.in.xj.col.inſti.de actio.
Et in hoc fundant per glo.in rub.C.de
decre.decurio.li.x.que dixit quod illud
qđ pōt fieri per pactum pōt etiā fieri p
ſtatutū: ſed per pactum poſſet hoc fieri:
ergo et per hoc ſtatutū: de quo latius p
Iaſo.vbi.ſ. Sed limita tñ pdicta vʒ qđ
ſtante validitate dicti ſtatuti: tamē eius
diſpō non hʒ locum in filio pupillo.naʒ
ſi filius in pupillari etate.et intra deci-
mumquartū annū commiſerit delictuʒ
pater eius non tenebif vigore dicti ſta-
tuti. Ita multum ſing.dixit Iaſo.in.d.§.
actiones autē.in.xij.col.vbi propter hoc
allegat no.in.c.ij.extra de delic.puero.
et ibi Pe.de an. et alia etiam allegat de
quib9 ibi p eum. Tene menti qꝛ eſt ſing.
verbū Incroſum: qꝛ ſepe ſuperiores qui
tenent quodāmodo ciuitates in predā:
faciūt talia ſtatuta iniqua ⁊ exorbitan-
tia ſolum vt extorqueant pecunias a ſub
ditis ⁊ nō aliqua alia de cauſa vt quoti-
die docet experientia ⁊c. Et vide etiam
ad hanc limitationem Albert.de roſa.
in ſecūda parte ſtatutorū.q.lxxj.incipi.
Item queritur ⁊c ⁊ vide.j.in ſingulari.
cccclxxxj.incipiente. Cōmunis opinio.

363 ¶ Credo te ſcire ꝙ precariuʒ pōt reuo
cari qñcunqʒ ad libitum ꝯcedētis.vt in
l.j.in princi.ff.de pcario.⁊ in.l.ij.in pnc.
⁊ in.l.⁊ hʒ.in pn.co.ti.⁊ hoc eſt verū etiā
ſi eſſet adductū tēpus vſqʒ quo haberet
vti: vt in.l.cū pcario.in pnci.ff.de preca.
Limita tñ hoc: ⁊ predicta iura niſi talis
cōcedens pcario vellet ſine cā reuocare
precariū illico cū maximo dāno illi9 cui
cōceſſum eſt. Nam hoc caſu nō poterit
illud reuocare: qꝛ ſibi obſtabit exceptio
doli: cū non poſſit negari qđ precarium
non ſit beneficiū. Nā eſt beniuola actio
cōmodū tribuēs capiēti: vñ nō dʒ dolo-
ſe verſari in bñficio cōceſſo. Ita no.dixit
Abb.in.c.fi.i vi.col.extra de pcario.vbi
allegat in ſimili Ioā.and.in pemio de-
cretaliū.quod dictū pro valde nota.re-
fert ⁊ ſequif Iaſ.in.§.ſequēs.in.vj.colū.
in prin.inſti.de actio.vbi videas ⁊c.

364 ¶ Libellus in aliquibus cauſis neceſ-
ſario nō requirif vt colligitur ex dictis
p Spe.in ti.de libel.cōcep.§.nūc viden-
dum.vbi enumerat forte.5º.caſus in q̄-
bus nō requirif libellus. Et habef etiaʒ
p gl.in auf.de exhib.reis.in.§.ſancim9
in gl.magna.⁊ p Ang.poſt gl i.§.tripli.
inſti.de actio. Scias tñ vnū ꝙ in caſib9.
in quibus requiritur libellus. Si actor
vadat coram iudice ⁊ dicit notario ſcri-
bas qualiter peto a titio centū in q̄bus
peto eum cōdemnari ⁊c. Quāuis nota-
rius hoc ſcribat in actis: per hoc tamen
non videf libellum in ſcriptis obtuliſſe:
nec dicif pcedere ordinario mō ſed ex-
tra ordinē. Ita dixit no. Bar.l.l.i ſacris
la.iij.C.de pxi.ſacro.ſcrineorū.lib.xij.ꝙ
dicit eſſe bene ſignandum: qꝛ poſſet ſepe-

contingere de facto. qđ dictū pro no. re
fert ⁊ ſequit̃ Jaſ. in. §. tripli. in. v. colū. in
ſti. de actio. vbi dicit ꝙ hoc dictū ſequi-
tur Lud. ro. in. l. j. in. ij. col. ff. de arbi. de
quo etiā dicit videſ eſſe Bal. in aut. of
feratur. ad fi. C. de lit. conteſta. ⁊ Angel.
in. l. j. in pun. in. j. col. ⁊ ibi Bal. ⁊ Pau.
de caſt. ff. de edē. Tene mēti hoc dictum
qꝛ no. eſt. Et ex eo limitaꝰ etiam regla il
la. vcʒ ꝙ nō refert: qđ ex equipollētibꝰ
fiat. de qua in. l. generaliter. C. de inſti. ⁊
ſubſti. ſub condi. fac. ⁊ in. l. cum ſeruus.
ff. de verb. obli. ⁊ in. l. titius. §. lutiꝰ titiꝰ.
ff. de lib. ⁊ poſthu. cum multis ſi. vide ta
mē gl. no. in. l. ſi quis ſe iniuriā. C. de ac
cu. que dicit hoc nō habere vbi procedi
poteſt per ſimplicem querelam. quam
glo. ad hoc ſumme no. Bald. in. l. j. in vl
ti. colū. C. vt in poſ. lega. ⁊ Lud. ro. in ſin
gulari ſuo. dccciiij. inci. Dicit ſtatutū ⁊c.

365 Exceptio requirēs altiorē indaginē
nō admittit̃ ſed dʒ reſeruari in cā prin
cipaliori ⁊ in vltimo iudicio: vt habetur
in. l. iij. §. ibdē. cum glo. in verbo obſcu
rior. ff. ad exhibeē. ⁊ in. l. fi. C. de compē
ſa. Et vtrobiqꝫ per doc. hoc tñ fallit niſi
excipiens ſit paratus incontinenti pro
bare: ſm Bar. in. l. ſi is a quo. in prin. ff.
vt in poſ. leg. de qua oblatione offeren
tis ſe ſtatim ſeu incontinēti probare di
xi late. l. c. ij. vlra me. extra de crimi. fal.
⁊ in repeti. mea rub. C. de proba. in vlti.
col. De quo etiam per Abb. in cōſi. xxxj.
incip. In cauſa ⁊ q̄one ⁊c. in fi. ⁊ p Bal.
in. l. j. in. ij. col. C. vt in poſ. lega. Et circa
hanc materiam reſeruationis exceptio
num teneas mēti ꝙ talis reſeruatio ex
ceptionū quā facit iudex per hunc mo
dū videlicet interloquor eſſe ad vlterio
ra ꝓcedēdū ſaluis exceptionibus. ꝙ iſta
verba ſunt tante importantie ꝙ ſi appa
reat poſtea dictas exceptiones eſſe ve
ras ⁊ iuridicas ⁊ ꝙ vere obſtarent: tunc
ꝓceſſus redditur retro nullus: ⁊ quicq̄d
poſtea factum eſt habeꝰ pro non facto.
Ita dixit glo. in. c. cum contingat. et ibi
doc. de offi. deleg. ⁊ Bal. in. l. ille a quo.
§. ſi de teſtamento. verſicu. fin. ff. ad tre
bellia. quos refert ⁊ ſequitur Jaſo. in. §.
preterea. in. xij. col. inſti. de actionibus.
ad que vide q̄ dixi. s. in ſingula. cxcviij.
incip. Teſtis qui nō dʒ ⁊c. Nā ibi dicta
multum fraterniʒant cum dictis hic.

366 Aliqua tibi dixi. s. in ſingulari. xliij.
incipiē. debitor ⁊c. de impediente credi
torem vt non poſſit conſequi creditum
ſuum. Nunc autē dico tibi circa hāc ma
teriam vnum aliud nō minus vtile: vcʒ
quod ſi ego receptauerim in domo mea
mercatorem fallitū vel qui fregit: vt vul
gariter dr̃: non tñ ꝓpter hoc poſſum cō
ueniri: vt cum debitorem tuum tibi exhi
beam. alſ teneat ad intereſſe. Ita ſing.
dixit Joā. de placea in. §. preterea. inſti. de
actio. Et hoc per text. in. l. fin. ff. de lib.
hoie exhibē. quod dictuʒ refert ⁊ ſequit̃
Jaſo. in. d. §. preterea. in. x. colū. ante fin.
vbi dicit qđ hoc dictū eſt diligentiſſime
no. quia eſt quotidianū: ⁊ dicit ꝙ hoc di
ctum forte alibi nō inuenitur. Uide que
dixi. s. in ſingulari. cxxxvij. incip. In in
re ⁊c. Et ex hoc dicto etiā clare ꝯſtat qđ
titulus de receptatoribus nō hʒ locum
in ciuilibus: ſed ſolum in criminalibus.

367 Nemo prudēs eſt qui neſciat quod
iudex ſecularis cuiuſcūqꝫ ſit preeminen
tie nō eſt regulr̃ cōpetens qn̄ tractatur
de materia iuramenti cum ſit q̄d ſpūale
qđ laicis nō cōuenit. Ita habetur in. c.
per venerabilem. qui filij ſint leg. ⁊ in. c.
cū ſit. de foro cōpe. ⁊ in. c. predicandum
xxij. q. j. Et habeꝰ per Hoſti. in. c. tuam.
ſuper gl. fi. de ord. cog. ⁊ per Abb. in. c. ſi
gnificante. de pig. in. j. no. Iſtam tñ con
cluſionē ⁊ dicta iura limitat multū ſin
gulariter. d. feli. quoqꝫ modis in. c. ij. ex
tra de reſponſa. in. xij. colū. Et inter alias
limitationes limitat vno modo: vcʒ ni
ſi iudex ſecularis vellet cognoſcere de
nullitate abſolutiōis a iuramēto facta
a iudice eccleſiaſtico: qꝛ pōt nec tenetur
ſtare ſeu ſupſe ſequi abſolutionē factam
per iudicem eccleſiaſticū. Ita dicit mul
tū ſolēniter cōſuluiſſe. Pe. de anc. in ꝯſ.
ſuo. cclxxxiij. incipiē. retento ordine du
biorū. in. ij. col. motus p not. per Jo. an.
in. c. cū in iure. de offi. deleg. et. in. c. j. de
offi. ord. vbi traditur ꝙ iudex ſecularis
nō tenetur exequi precepto iudicis eccle
ſiaſtici ſi ſcit vel ſuſpicet de eius iniuſti
tia. de quo latius ibi per eū. Et p. d. feli.
in. d. c. ij. in. xij. colū. in ꝗ. quto limita ⁊c.

de ſponſalibus. Et idem dixit. d. Bart. cepo. in caute. ſua. cvj. incipit. In multis contractibus ꝛc. Et Soci. latius loquitur in hac materia in conſi. ſuo. lxxiij. incip. Pro clariori ꝛc. in. ij. ꝛ. iij. colum. in. iiij. volu. Et in materia iſta ponit nota. verbum Soci. in conſil. cvj. incipien. Inſignis doctor. in. ij. col. in eodem. iiij. vol. Et in materia iſta vide ſing. verbū And. ro. in conſi. ſuo. cclxix. incip. In propoſita cõſultatione ꝛc. poſt pn. ꝛ vide Soci. in. xvij. fallētia ſua in vlti. verſi. in fi. vbi ponit ſing. verbum circa hãc materiaʒ. Tene mēti q2 eſt ſing. verbū in practica ad multa. Hippolyt9 de Marſilijs ꝛc.

368 ¶ Licet tertius poſſit ſoluere pro debitore creditore inuito fauore liberatiõis l. ſolutionem. ff. de ſolu. et. habetur in. l. ſoluendo. ff. de neg. geſt. et in. l. qui. x. §. j. ff. de ſolu. et in. l. poſtliminium. C. de captiuis cū ſi. tñ non poteſt tertius ſoluere canoneʒ pro emphyteuta inuito dño directi. Nam illa ſolutio canonis non eſt ſimplex ſolutio: ſed eſt recognitiõ dicti dominij quam alius pro alio facere non poteſt. Ita nota. dixit Bal. in. l. acceptã in. xxv. q. C. de vſuris. Quod dictum tamē limita ſing. niſi volens ſoluere pretēderet aliquod intereſſe: puta quia eſſet creditor emphyteute. q̃ caſu ſi emphyteuta caderet a melioramentis non haberet poſtea vñ ſibi ſatiſfieret: ideo ne emphyteuta cadat poterit ſoluere etiaʒ inuito domino directo. Ita nota. dixit Ang. in. l. lex vectigal fundo. ff. de pign. quod eſt multum not. ad que vide Iaſ. in. l. ij. C. de iure emphy. in. xviij. et i. xxij. colum.

369 ¶ Mille hoim ſpecies ꝛ rex diſcolor vſus. Velle ſuum cuiq; eſt nec voto viuitur vno. Ita ſcribitur apud Perſium. Que carmina profecto indubitatam veritatem continent: vt experientia quotidiana oſtendit. Et ex hoc dubitãt doct. Pone quod duo fratres vel duo filij habent domuʒ cõem pro indiuiſo: ꝛ vnus vult habitare domum: alius vult eam locare quis preferatur. Et dicunt ꝙ debet preferri ille qui vult habitare domum. Ita dixit Bald. in. l. ſabinus in vltimis verbis. per illū tex. ff. cõi diui. vbi etiam vide per. d. Flo. Et dixit etiam. Sali. in. l. iubemus la. ij. in princi. C. de ſac. ſan. eccle. quod ſi duo fratres vel duo ſocij habēt fundum cõem pro indiuiſo: ꝛ vnus vult ꝙ colatur et ſeminetur prout fieri dz: alter vero q̃ eſt rixoſus et beſtialis dicit q᷒ pars ſua nõ ſeminetur: et dicit fratri vel ſocio ꝙ faciat coli et ſeminari partē ſuã. atñ ſi frater vel ſoci9 q̃ eſt prudētior facit totū fundū coli et ſeminari. non tenebitur alteri rñdere de fructib9 etiã ꝓ parte dñica. Ita dicit Sali. in. d. l. iubemus. ꝛ dicit ꝙ hoc ſentit gl. ibi q̃ duo dicta refert ꝛ ſequitur Iaſ. in. l. j. in pen. colū. C. qui teſta. face. Et in reperi. ſua. l. quominus in. xxxiiij. colum. ff. de flumi. Et ad materiã huius vltimi dicti facit optime tex. in. l. ſi vt proponis. C. de edifi. priua. ꝛ in. l. cū duobus al's incipiē. Si fratres. in. §. idem rñdit ſocius qui ceſſantis. ff. pro ſocio. In q̃bus dicitur quod ſi ſunt duo ſocij qui habent rem cõem puta aliq᷒ edificium q᷒ egeat reparationē ꝛ ad reficiendum vel reparanduʒ. vnus ipſorū ſocioruʒ ſit negligens. alter vero reficiat. quod ſi ſocius negligens nõ ſoluat partem ſuam expenſarū cum vſuris ad eū ꝓ ſua rata portione pertinentium intra quatuor meſes perdit dñium partis ſue: et illud acquiritur ꝛ applicatur ſocio reficienti. Et illos text. ad hoc adduxit Ang. de aret. in. §. ſequens. in pe. colum. in princip. inſti. de actio. quos dicit eſſe ſingulariſſimos. Et idē dixit Cepola. in tracta. vrba. ſeruitutū. in tit. lix. ſub rubr. de refectione. in. iiij. col. ꝛc. Et idem per predicta tenet Iaſ. in repe. l. quominus. in. xxiij. col. ff. de flumi. et in. d. §. ſequēs. in vlt. col. ꝛ i. l. creditor. in fi. ff. ſi cer. pet. Et circa materiam hic tactam vide late Soci. in conſi. ſuo. lviij. inci. In cauſa ꝛc. per totum. in. iiij. vol.

370 ¶ Vſucapio dz preſidiū impiū text. eſt in aut. vt eccleſia. roma. circa medium. Itē etiã dz ꝓſidiū iniquiſſimū ſm Ange. in. l. q̃ eq̃tate. ff. de doli except. et in. l. j. C. de ꝓſcri. xxx. an. Et idē eſt dicēdū de preſcriptiõe q2 fraterniʒãt ſm bal. in. l. j. in vij. col. C. de ſeruis fugi. Et notatur inſti. de vſucap. in pn. ꝛ in rub. ff. eo. ti. Et voluit Soci. in cõſi. lxxxvj. inci. In cã cõitatis.

in.v.col. Et preſcriptio dicit eſſe contra naturalē equitatē ſm Bal.in.l.ancille. in.iij.colū.C.de fur.ꝛ Abb.in.c.fi.in.vi. colū.extra de preſcriptio. vbi etiā adducit Bar.in extrauag.ad reprimē.in ꝟbo denunciationem. vbi dicit ꝙ vbi ſubeſt obligatio naturalis orta ex ꝯſenſu. Puta qꝛ ꝓmiſiſti mihi per pactū nuduꝫ vel quia locupletaris cum iactura mea poſſum recurrere ad eccleſiā per viā denūciationis euangelice: ꝙ in preſcriptione dicit a parte voluiſſe Bald.in.c.ſi quis per triginta.in titu.ſi de feu.fue.contro. vbi dicit ꝙ preſcribens debitum ſciēter pōt ſemꝑ denūciari: qꝛ ius ciuile nō potuit tollere obligationem: vt in.§.ſed naturalia.inſti.de iure natu.gē.ꝛ ci. Et preſcriptio eſt reſtringenda: quia eſt odioſa ſm Inno.in.c.ex trāſmiſſa.de p̄ſcrip. quē refert ꝛ ſequit Bal.in marga.ſua. in verbo preſcriptio.in.iij.verſi. Et ideꝫ dixit Innocen.in.c.tua.ad fi.de deci. Et Bal.in.l.non dubium.in verſi.adde qꝺ cōſuetud̄o ꝛc.C.de leg. Bar.in.l.fi.poſt prin.ff.de eo per quem fac.erit. ꝛ voluit Pau.de ca.in ꝯſi.ſuo.ccxcv.incip. Uiſis et ponderatis oībus ꝛc.in.ij.colū. Et teneas menti ex iſtis quod ſi alicui eſt cōmiſſa cauſa ſm veritatem ꝛ equitatē qꝺ nō debebit talis cōmiſſari⁹ ferre ſniam pro vtente p̄ſidio vſucapionis vel p̄ſcriptionis: qꝛ naturali equitati repugnat. Ita multum ſingu.dixit Ang.in.l.j.ff.de nego.geſto. Et in.l.ſequitur.in.§.ſi viam ff.de vſucap. quem refert ꝛ ſequit Iaſ.in repe.l.ſi is qui pro emptore.in.xxv.col. ff.de vſucap.

371 ¶ Teſtis de auditu alterius licet nō ꝓbet tñ facit qualem qualem preſumptionem ſeu cōiecturaꝫ ſm Archi.in.c.hoc videt.xxij.q.v. quē refert ꝛ ſequit Paul. de ca.in ꝯſi.ſuo.xviij.inci. In cā que vertitur Parme.in.x.col. Et Alex.in conſi. ſuo.lxxviij.incip. In cā accuſationis de crimine falſi ꝛc.in.j.vol. ꝛ.d.Fran.cur.in conſilio ſuo.lxx.incip. Circa primum.in iij.colum.in pnc. Et ſcias quod prodeſt habere pro ſe iſtam qualeꝫ qualē p̄ſumptionē. Vñ ſi ꝓbationes ab vtraqꝫ parte eſſent pares ille obtineret qui haberet iſtam qualē qualeꝫ preſumptionem pro ſe glo.eſt no.ibi cōiter approbata in.l.ſi duo patroni.in princi.in gloſ.parua.in verſi.auctoritatis.ff.de iureiur. Que omnia refert latius Iaſ.in repeti.l.admonēdi.in.xxv.colum.in princi.ff.de iureiur. Et de hac quali quali p̄ſumptione vide glo.no.ꝛ ibi Bal.in.l.mater.C.de calūnia. Et.d.Catal.in tractatu ſindica.i ꝟſi. cccccxxvij.inci. Adde ꝙ lꝫ aliquis ꝛ vide.d.Philip.decium in cōſi.ſuo.lxxxij. inci. Uiſo ꝓceſſu ꝛc.in.ij.col. Tene menti p̄dicta: qꝛ poſſent tibi prodeſſe tam in cauſis ciuilibus ꝙ̃ criminalibus. Et ex iſtis poteris limitare q̄ dixi.ſ.in ſingulari.cclxxvi.incipiē. Paruꝫ et nihil ꝛc. Et ibi etiam poſui ſing.dictum in materia qualis qualis preiudicij.

372 ¶ Capias vnum paucis vt credo notum: vcꝫ ꝙ qñ iudex inquirit cōtra occidentem bannitum: qui ex forma ſtatuti poterat impune occidi: tunc quilibet de populo pōt cōparere corā iudice inquirente et oſtendere bannum illius occiſi ꝛ ſtatutū permittens illuꝫ poſſe impune occidi: et petere vt ipſe iudex vlteri⁹ nō procedat contra occidentem ſecunduꝫ. Bart.in.l.vbi pactū.C.de trāſac. quē ſequunt doct. Et fuit originalis doctrina. Ricar.malū.i.l.fina.fa.§.veterani.ff.de procu.per glo.ibi. Quam doctrinam referunt ꝛ ſequuntur docto.in pluribus ꝛ pluribus locis. Quos latiſſime adduxi in.l.ſi quis ne queſtio.in.xxv.colū.ff.de qōnibus.ꝛ in repet.mea rub.C.de ꝓba. in.xliij.colū.ꝛ in.l.infans.in.v.colum.ff. de ſicca.et in practica mea cauſarum criminaliū.in.xvij.char.et ibi in.xxix.et in t.char.de quo etiā habet per.d.Nelluꝫ in tractatu bannitorum.in prima parte primi tpis.in.ij.q.ꝛ in.ij.parte ſcdi tpis in.xiiij.q.ꝛ per Gandi.in tractatu maleficiorum.ſub rub. Utrū ꝓcurator in maleficijs admittatur.in v.col.ꝟ. Ultimo circa materiā ꝛc.cū ꝟſi.ibi ſequenti. Et per.d. Maria.ſoci.in repet.c.veniēs.in.lxiij. ꝛ.lxiiij.colū.cū ſeqnēti.de accuſa. Scias tñ ꝛ ꝑpetuo tene mēti ꝙ predicta nō haberēt locū qñ talis bānitus interfectus fuiſſet bānitus ꝑ ꝯtumaciā ꝛ non ex veris ꝓbationib⁹ delicti. Nā ſtatutū permittēs bānitū poſſe impune occidi nō

comprehendit bannitũ per cõtumaciã:
nec de illo intelligit ſed ſolũ de bannitis
ex veris pbationib9 delicti. Ita ſing. di-
xit Alex.in.l.omne delictum.in prin.ff.de
re milita. vbi ſingu. dixit q ſtante ſtatu-
to q bannitus poſſit impune occidi: qd
vigore talis ſtatuti non poterit impune
occidi bannitus per cõtumaciã. allegat
hoc voluiſſe Bal.& Joan.de imo.in.l.ſi
mora.ff.ſolu.mat. Et dicas tu qdem di
xit Bal. ſuper ſtatutis in verbo pax. in
iij.verſi.& in.l.trãſigere.i i.iiij.col.verſi.
ix.oppono.C.de trãſac. Pro qua doctri
na faciunt optime que dixi in ſingulari
meo.iiij.incip. Quamuis &c. Et in.l.in-
fans.in.v.col. ff. de ſiccariis. vbi omni-
no videas. Et faciunt dicta per Alexã.in
l.cum fi.fa.in.j.col.ante fin. ff. de verbo
oblig.& per do. Feli.cor.in cõſi.ſuo.cxliij.
incip. Licet.in.ij.col. verſic. & propterea
in.ij.volu.& per Bald.in.l.ſi.in fi.verſi.
quero hic ſi tabellio.C.de fide inſtr. & vi
de que addidi in.d.l.infans.in.v.col. et
vide que dixi in repeti. mea cauſarũ cri.
in.vj.ſequit nume.20.& vide omnino.d.
Feli.in.c.cũ Bertoldus.in. ix. col. de re
iudi. Et ſic ex dicta doctrina Bal.in.d.
l.ſi mora. Et.d.Alexã.in.d.l. omne deli-
ctum.& aliorũ quos ibi adduxi. Põt limi
tari & reſtringi doctrina Bart.in.l.vbi
pactum.C.de tranſact. & ſequaciũ quos
adduxi in dictis locis. Tene menti: quia
eſt verbum non obliuiſcẽdi.
373 Ut noſtri a doctorib9 in diuerſis lo
cis examinãtur plures qõnes circa ma-
teriam literarũ que quotidie ſcribuntur
a mercatoribus inuicem vel ab aliis. Et
hoc maxime in.l.admonendi.ff.de iure
iur. Ego aũt volo ſolummodo dare tibi
ſingulare verbũ circa eandem materiaz
literaruz. Et ideo tene menti q ſi ſcribo
tibi literã in qua confiteor me eſſe debi-
torem tuum in mille vel in alia ſumma.
Sed anteq̃ iſta litera tibi preſentet: ego
moriar. hoc caſu talis litera nõ nocebit
nec pjudicabit heredibus meis. Ita ſin-
gu.dixit Inno.in.c.cuz dilect9. extra de
ſucceſſ.ab inteſta.qd dictũ reputat ſing.
do.An.in.c.fi.in.v.col. extra de cõfeſ. et
Barb.in.d.c.cũ dilectus.& in.c.poſt ceſ
ſionẽ.de pbã.in rub.extra de teſta.in le-
ctura in.ij.col.nõ in repeti. Et Corſe. in
ſuis notab.ſub verbo confeſſio.iii no.in
cip. Si ſcribo &c. De quo latius dixi in
repe.mea.rubr.C. de pbã.in.ij.col.ante
fi.in verſic.& poſtq̃ &c.& in.l.fi.in.vj.col.
poſt mediũ.verſi. Et tene menti.ff.de qõ-
ni. Et ratio põt eſſe: qr titius ſi eſt mortu9
nõ dicit amplius titius ſm Bal.in.l.j.
in.xiij.col.ver. Sed quid dices.C.de cõ-
feſ.qd etiam ipſe ſentit in.l.conuenticu-
lam.in vlt.col.C.de epiſ.& cleri. Et illud
dictum Inno. etiaz refert & ſequit Ang.
in.l.j.ff.de cõfeſ.& do. Ant.in.c.per inqui
ſitionem.de elec.& Jaſ.in repeti.l.admo
nendi.in lxij.col.de iureiurand. vbi no.
loquitur circa hanc materiam.
374 Bene & diligẽter aduertãt banniti
capti dũ recognoſcũt bannu ſuum: vt il-
lud ſimpliciter recognoſcãt. Sed caueãt
vt nõ fateantur cõtenta in dicto banno
eſſe vera: qr ſi illa cõfiterẽtur poſſent pu
niri & bannum cõtra eos poſſet exequi
etiam ſi tale bannum eſſet nullũ. Et hoc
quia talis cõfeſſio ſpontanea facta cum
recognitione banni validat ſententiam
banni cum cautum ſit in iure q cõfeſſio
ſpontanea validat proceſſum inualidũ.
cum talis cõfeſſio nõ requiret telam ſeu
ordinem iudicij: vt dixit Innocen. in. c.
qualiter & quãdo.el.ij. de accuſa. & in.c.
per inquiſitionem.de elec. & Bald.in.l.
properandum.in fi.princi.C.de iudi. Et
voluntalij quaz plures doct.in diuerſis
locis quos ſimul reduxi in.l.j.in.§. diu9
Antonius.in.iij.et.iiij.colum.ff. de que-
ſtio.ita ſingu.dixit Ange.in.l.j.ff.de con
feſ.ad quod allegat Innoc.in.d.c. qualĩ
ter & quando. Tene menti qr ſepe banni
ti et maxime ruſtici in cognitiõe banni
ignoranter vel inaduertẽter cõfitentur
cõtẽta in banno eſſe vera. Et etiã ſepe
iudices ſub inuolucro verborum faciũt
eos taliter cõfiteri. nam tunc poſſent pu
niri & bannũ exequi etiaz data nullitate
banni. Et ideo caueãt ipſi banniti: at ſi
ſi contingeret caſus venias ad me. quia
predictis non obſtantibus proculdubio
defenſabo eos de iure a pena mortis ex
pluribus iuribus & rationib9: que breui-
tatis cauſa preſentialiter non adduco.
375 Stulti nõ debẽt eſſe melioris cõdi-

tionis q̄ ſint prudentes. Jta dixit tex. in l. ſeruus. ff. quod vi aut clam. ⁊ in. c. cum qui. de preben. in. vſ. ⁊ in. l. regula. in. vſ. parte. ff. de iur. et fac. igno. Et ideo ſcias quod ſicut licitum eſt occidere hominē prudentē pro defenſione ſua: vt ſatis ple ne tradidi in. l. vnius facinoris. in. §. co gniturum in. x. ⁊. xj. col. ff. de qōnibus. ⁊ in. l. j. in princ. in. v. ⁊. vj. colū. ff. de ſicca. Jta licitum eſt occidere ſtultum contra aliquem irruentē cum armis. nec iuuat ex eo: quia ſtultus: quia arma ſtultorum ita incidunt ⁊ offendunt hominem ſicut arma ſapientum. Jta multum not. dixit Bald. in. l. j. in. xj. col. in verſic. Quid de furioſo. C. vnde vi. vbi dixit q̄ ſi aliqs fu rioſus vel dormiens inſultat aliquem vt multi faciunt in ſomnis. an talis poterit impune occidi. Et dicit primo videri di cendum q̄ non: quia talis inſultus vitio caret. allegat. ff. de offi. preſi. l. diuus. ⁊. ij. q. j. c. iudicas hermanū. ergo iniuſtum eſſet eum interficere. Contrarium tamē dicit. non q: contingat hoc vitio offen ſionis ſed natura defenſionis. ſicut ſi qs pateretur inſultū ab animali tuo: nam impune illud animal occideret: licet ali ter occidens teneretur aquilianam cum ſe defendens propriam ſalutem princi paliter intendit impune facit: quia prin cipalis debet conſiderari et non ſecūda rio: vt. ff. ad ſilleia. l. qui poſthumum. ⁊ de fur. l. verum. Jta formaliter dicit Bald. in. d. l. ſ. in. xj. col. in dicto verſicu. Quid de furioſo ⁊c. C. vnde vi. qd eſt mē ti tenendū cum ſepe iſti ſtulti ſint pericu loſi. Et q̄ñq: beſtialiter percutiant pru dentes vt in facto ſepius viſum fuit.

376 ¶ Quod maior pars facit valet. quia oēs facere videntur. l. q̄ maior. ff. ad mu nicipa. l. duo ex tribus. ff. de re iudi. l. diē proferre. §. ſi plures. ff. de arbi. l. fin. §. j. C. qui bonis cede. poſ. c. cum inter. c. du dum. c. in geneſi. c. cū in veteri. c. congre gato. de elect. cum multis ſi. Et ideo te neas menti q̄ ſi ſtatutum dicit q̄ nullus inquiri nec torqueri poſſit niſi cum deli beratione poteſtatis et ancianorum. Et poteſtas cum vno de ancianis dicit ali quem eſſe torquendū vel cōtra cum in quirendum. oēs aūt anciani dicunt con trarium q: hoc caſu preferatur dictū pote ſtatis cū vno de ancianis: q: licet pote ſtas ſolū habeat dimidiam vocem. ⁊ an ciani aliā dimidiam. tñ poſtq̄ poteſtas h: ſecum. vnum de ancianis apparet q̄ excedit dimidiā partem. ⁊ ſic qd ipſa po teſtas facit cū illo anciano dicitur factū a maiori parte: ⁊ per conſequens valet. Jta not. dixit Alberi. de roſa. in. ij. parte ſtatu. in qōne. clxxxviij. incip. Padue eſt ſtatutum. vbi refert Ricar. dicere ſe hoc obtinuiſſe de facto: et ipſe Alberi. ibi al legat plura iura ad hoc. Et idem dixit Soci. in conſil. ſuo. xl. incip. Ex actis ge ſtis ⁊c. in prin. ij. col. vbi etiā allegat plu ra iura. ⁊ allegat Cyn. et Jacob. butri. in aut. cā que ſit cum monacho. C. de epiſ. ⁊ cle. ⁊ tex. ⁊ ibi Bal. in. l. ſi quis ũtio. ff. de vſufru. leg. Et que habētur per Bar. in. l. ſ. §. ſi plures. ff. de exercitatoria. ⁊ al legat alia plura de quibus ibi per eum. Tene menti quia non poſſet eſſe magis quotidianum. Nam dñi terrarum vt vi deantur facere aliquā extimationē ſuo rum ciuiū faciunt aliqua ſtatuta in qui bus in aliquibus cauſis dat iuriſdictionē ſuo poteſtati vel capitaneo et ancianis alius ciuitatis vel alicui alteri officio. Certe ſi tali caſu aliquis officialis vel ancianus ſe cōcordat cum poteſtate vel capitaneo: illud quod erit depoſitū per eos valebit ⁊ tenebit tanq̄ factuz a ma iori parte. Et ceteri anciani vel officia les nihil poterūt propter ſeparationem ab eis factam per illum ancianum: cui anciano immemori illius dicti q̄ omne regnum in ſe diuiſum deſolabitur ⁊c. de beretur premiū de quo loquitur Bald. in l. ita vulneratus. ff. ad. l. aquil. et do. fe li. eum referens in. c. de cetero. de homi ci. quos ego retuli in rub. extra de homi ci. ⁊ in. l. j. in princip. in. xj. col. in ver. xv. limita ⁊c. ff. de ſicca. Et vide omnino ad ſu pradicta Jaſ. in. l. ſi pater. in. j. col. ff. de vulga. ⁊ pup. vbi notanter loquitur: ⁊ in l. fin. in. iij. et. iiij. col. C. de impub. et aliis ſubſti. vbi etiā not. loquitur. ⁊ vide So ci. in conſil. ſuo. cviij. incip. caſus ⁊c. in. j. colum. in. iij. volu. ⁊ vide domi. Rochuz de cur. in tracta. de iure patrona. in ver bo ipſe vel is a quo cauſam ⁊c. in. iiij. colum. in

col. in ver. iij. quero ꝛc. ꝛ vide Jaſ. in. l. in triſgentiũ. §. hedie. in nu. 9. ꝛ in pluribꝰ numeris ibi ſequentibus. ff. de pac.

377 ¶ Contumax in iudicio nõ audiẗ niſi primo refectis expẽſis. l. ſancimus. C. de iudi. c. finẽ litibꝰ. ꝛ. c. cũ dilecti. de dolo ꝛ contu. c. pia. de except. in. vj. c. j. de do. ꝛ contu. eo. li. cum ſi. et licet refectis expẽſis audiatur tñ etiam tunc non auditur opponendo exceptiões peremptorias. ita no. dixit Inn. i. c. ꝑteres. de dilatio. ꝛ Ang. in. l. peremptorias. C. ſenten. reſcin. non poſ. qđ dictũ pro valde not. refert ꝛ ſequitur Ang. de are. in. §. appellanẗ. in iij. col. inſti. de except. iſta tamen doctrina poſſet forte limitari ꝛ reſtringi vt nõ haberet locũ in minore ruſtico vel muliere: ꝛ hoc per doctrinam nota. d. Phi lip. de perußo in. c. nicolao. in pe. col. extra de appel. vbi dicit quod licet citatus perſonaliter ꝛ verus cõtumax: ꝛ excludatur ab appellãdo: vt in. l. ex cõſenſu. in §. fin. ff. de appellatio. et in. l. j. C. quando appella. ſit tñ dicit ꝙ hoc fallit in minore muliere ꝛ ruſtico: qꝛ tales perſone citate perſonaliter ad ſniam audiendã ſi nõ cõparent nec mittũt procuratorẽ tñ poterunt appellare cum non cenſeanẗ eſſe in dolo: ad qđ allegat Bal. ꝛ Ang. in. l. vbi exigitur. ff. de edeu. qđ dicit eſſe ſingulariter not. qđ dictum etiã pro valde not. refert ꝛ ſequitur. d. Phili. decius in conſil. ſuo. xxxiij. in. iij. col. ꝛ circa ſupradictam materiã expenſarũ vide aliquid per. d. Jaſ. in. l. is apud quem. in. iiij. col. in verſic. tene cũ Bar. ꝛc. C. de eden. ꝛc.

378 ¶ Geminatio actꝰ eſt maxime impor tantie ꝛ effectus vt dixi tibi latiſſime vltra omnes in. l. j. in §. queſtioni. in. ij. et iij. col. ff. de queſtionibus: ſꝫ vltra omnia que ibi dixi teneas mecũ ſingulare ꝛ mirabile verbũ in hac materia geminationis videlicet ꝙ lꝫ ex forma legis vel ſtatuti pro aliquo crimine eſſet imponẽda pena pecuniaria: tñ ſi accuſatus. de tali delicto cõuincitur: ꝙ illud etiã alias cõmiſit ꝛ frequentauit tunc talis reus debeat puniri capitaliter pena vlti. ſuppli. ꝛ dixit Bar. Bald. Ange. Odof. ꝛ Jo. de platea in. l. j. per illum tex. C. de ſuperexactionibꝰ. lib. x. ꝛ Bart. ꝛ Bal. in

l. licitatio. §. ꝙ illicite circa prin. ff. de publica. ꝛ do. Alex. in ſuis apoſtil. in. d. l. j. C. de ſuperexactio. ꝓ quo doct. ibi aliqua adducunt: ꝛ maxime Ang. ꝛ Jo. de platea: naꝫ dicit ibi Ang. ꝙ qñ aſſeſſores vo lunt facere aliquẽ reum mori ponunt in inquiſitiõe quã formãt cõtra eũ ꝙ illud ſeu illa crimina de quibꝰ inquirit pluribus vicibus cõmiſit: et poſtea cum conuincant de tali perſeuerantia quo facto dicit ꝙ ſecure poterũt eum ad mortem cõdemnare nõ obſtante ꝙ illa crimina de ſui natura non ſint capitalia. qđ dicit eſſe bene menti tenendũ: pro quo dicit eſſe tex. in. l. oẽs. C. de delatoribus. lib. x. vbi quis ꝓpter conſuetudinem peccãdi punitur pena mortis: ꝛ dicit Jo. de pla. in. d. l. j. de ſuperexactionibꝰ. ꝙ propter conſuetudinem delinquẽdi augetur pena: ad qđ allegat etiam. l. facultas. C. de mreſſis: ꝛ. l. iij. in fi. C. de epali audien. ꝛ d. l. omnes. C. de delato. ꝛ dixit do. Alex. in. d. l. j. de ſuperexactio. in ſuis apoſtil. ꝙ ex hoc etiam dicimꝰ ꝙ ille que hodie furatus eſt vnã rem vilem: ꝛ cras aliam: et ſic ſucceſſiue ꝙ rõne reiterationis ꝛ conſuetudinis poterit furcha ſuſpendi. ad qđ etiaꝫ alleg. Bal. in. l. apud antiquos in fi. C. de fur. ꝛ doct. in auẗ. ſed nouo iure. C. de ſer. fugi. adducit etiam ipſe do. Alex. ad hoc qđ dicit videlicet ꝙ cõſuetus litigare repelliẗ a teſtimonio. alleg. c. qꝛ ſuſpectos. iij. q. iiij. ꝛ. c. nullꝰ ibi frequenter litigantes ꝛc. ea cauſa et qõne allegat etiã alia plura ad hoc de quibꝰ ibi ꝑ eum: ꝛ ad ꝓdicta de illo qui eſt cõſuetus furari ꝙ puniaẗ pena mortis: vide Ang. de are. in trac. maleſi. in verbo ꝛ veſtem celeſtẽ abſtulit in. iij. char in §. quero ſi alias ꝛc. ꝛ ibi in addi. ꝛ vide Bar. in. l. ſi cui. §. fi. in fi. ff. de accuſatio. quem refert ꝛ ſequiẗ Joã. de platea in. d. l. oẽs C. de delato. lib. x. ꝛ ad dictũ doct. in. d. l. j. C. de ſuperexac. facit optime text. ꝛ gl. in. §. nole antẽcris. xxv. diſt. vbi dicit ꝙ peccatũ veniale geminatũ efficitur mortale: ꝛ faciũt dicta per Bar. ꝛ Bal. in. l. iij. C. de epali audiend. vbi dicunt ꝙ bis carceratus pro eodem delicto amplius nõ dꝫ relaxari etiã ſi ex aliqua cõſtitutione carceratꝰ debet relaxari: ꝛ ſubdit ibi

Bal. ꝙ non vʒ indultũ principis ſuper
condẽnatione ſcõa niſi fiat mẽtio de pri-
ma: qꝛ videt̃ obreptitiuʒ eo qđ princeps
non eſſet facturus qđ dicit eſſe menti te-
nendũ: ⁊ facit etiã nam lʒ heretic⁹ para-
tus corrigi non tradat̃ curie ſeculari. c.
pe. §. ſi quis extra de here. tñ ſi gemina-
ta vice cecidit nõ audit̃ de correctiõe. c.
ſuper eo. ⁊. c. accuſat⁹. de here. in. vj. Et
facit in materia geminatiõis in. d. l. ſ. §.
qõni. ff. de qõnibus: et faciunt dicta per
do. Rochum curtiuʒ in repetitio. c. fi. in
ij. col. de cõſuetu. Et facit etiã nam cõtra
frequentantẽ viam ſumit̃ indiciũ male-
ficij commiſſi in illa via ſm docto. quos
refert ⁊ ſequitur do. Paris de puteo in
tractatu ſindicatus in. xcvj. chart. in. ij.
col. verſicu. ſi aliquis eſt inuentus ⁊c. Et
facit gloſ. in. l. cõſentaneum. C. quõ ⁊ qñ
index que dixit ꝙ humanuʒ eſt peccare:
ſed diabolicum perſeuerare ⁊c. Et vide
circa predictam materiã Alexã. in. l. j. in
apoſtil. C. de paſcuis publicis lib. xj. vbi
dicit ꝙ perſeuerantia vel cõſuetudo re-
fertur ad duas vices: ⁊ vide do. Lauren.
calcha. in conſil. ſuo primo. in. xix. colũ.
vide Ang. in aut. de trien. ⁊ ſemiſ. in. §. ⁊
ꝙ ſepe. vbi dicit ꝙ dictio pluries verifi-
catur in duobus: ⁊ idem dixit Bal. in. l.
fideicommiſſa. §. ſi quis. ff. de leg. iij. ⁊ vi
de Ang. de are. in tractatu maleficiorũ
in ver. pluribus: ⁊ pluribus: ⁊ ibi in addi
tio. ⁊ vide tex. in auten. de defenſo. ciui-
ta. §. fi. vbi dicit gloſ. ꝙ illud fieri dicitur
frequenter quod bis fit. predicta tamen
omnia limita et reſtringe niſi gemina-
tio eſſet circa minima quia tunc ſupradi
cta non haberent locum nec homo poſ
ſet morti tradi propter talia minima qꝛ
talia minima non ſunt in conſideratio-
ne vt in. l. ſcio. ff. de in integruʒ reſtitu. l.
oĩs. ff. de impẽſis: ⁊ in. c. licet cauſam. in
verbo. nulla aut modica. de pbatio. ⁊ in
ſtitu. ad. l. fal. in princ. in verbo pro nul-
lo aut modico. de qua materia dixi lati⁹
in. l. furem. in fi. ij. col. ff. de ſiccarijs. et in
ſingulari meo. cclxxvj. incipiẽ. parum. ⁊
ad hoc bene aduertas ne errares ⁊ loco
iuſtitie faceres iniuſtitiaʒ ⁊ iniquitatem
vt in hac noſtra ciuitate fecit ſuperiori-
bus diebus quidam iudex beſtialis ꝙ ſi
comediſſet fenum fuiſſet vna beſtia et
vnus aſinus voluit oſtendere ſe eſſe do
ctum ⁊ fecit ſuſpẽdere quendam mino-
rem qꝛ pro nihilo ⁊ toleratũ fuit a ſupe-
rioribus ꝙ grauius eſt ſed vere dignior
fuiſſet ipſe laqueo cũ ſine aliqua doctri-
na auderet ſimilia facere ſed talia eue-
niunt qñ iudices nõ ſtant ad ſindicatuʒ
vt ipſe nõ ſtabat qꝛ tunc ꝙ placet licet ⁊
ceca eorum volũtas ſubrogatur loco le-
gis ſed iſta tranſeant cum alijs enormi
tatibus hodiernis. Teneas menti pre-
dicta. nam pauci ſunt dies quibus illa vi
di in facto ⁊c. Hippolyt⁹ de Marſilijs
Iuris Vtriuſq; Doctor.

379 ❡ Clericoꝛuʒ priuilegia in iure ſparſa
ſunt plura ⁊ plura que enumerare ⁊ inſi-
mul adducere laborioſum eſſet vnũ po-
ſui ego. S. in ſingulari. xxix. incip. ſtatuta
laicorum. aliud poſui in ſingulari. lv. qđ
incip. aduertas ad vnum ⁊c. aliud in ſin
gulari. cvij. incipiẽ. priuilegium: aliud in
ſingulari. cciiij. incipiẽ. percutiens cleri
cum ⁊ plura ⁊ plura alia poſui in repeti
tio. mea rub. ff. de fideiuſſo. ſed vltra oĩa
alia que dixi accipe nouiter vnum aliud
non minus dignum. videlicet ꝙ mutila-
ti membris vel corpore vitiati non poſ-
ſunt teſtificari contra clericos in cauſa
criminali. ita no. dixit Abb. antiquus in
c. ſ. de exceptio. quẽ refert ⁊ ſequit̃ Bal.
in margarita ſua in verbo mutilati. et
idem etiam dixit glo. in. c. j. iiij. q. iij. in fi.
vltime gloſ. que dicit idem eſſe in biga-
mo qđ eſt no. ⁊ perpetuo menti tenendũ
ad que etiã vide gl. in. c. ipſi apoſtoli. ij.
q. vij. Tene menti qꝛ in cõtingentia facti
faceret tibi magnũ honorẽ ⁊ vtilitateʒ.

380 ❡ Furioſus non poteſt facere actũ va-
lidum: nec ſimiliter cõtra eum põt fieri
actus validus. Ideo non poteſt cõdem
nari per ſniam ſm Specu. in titu. de ſen-
ten. in. §. iuſta. in verſic. Item ex nulla ra
tiõe litigatoris ⁊c. Et voluit Bal. in aut.
⁊ omnino. in. v. col. C. ne vxor pro mari-
to. Item ſi cõmittit homicidiũ non punit̃
tur vt dixi ſatis late in. l. iij. in pri. in. vij.
col. ff. de ſiccar. Item non valet eius con
feſſio: non valet ſm Spec. in tit. de con
feſ. §. ſequitur. verſic. xiij. Item nõ poteſt
intrare religionẽ vt habet̃ in. c. ſicut: ve

reg. et eſt glo. in c. ex eo. de electio. in vj. Item furioſus non obligatur iuramento ſm Bal. in l. qui habet. in § ſi pupillus. ff. de tutelis. et Bald. in l. ij. in q. C. de reſcin. vendi. Item equiparatur prodigo. l. j. ⁊ ibi Nico. de neapoli. ff. de cura. furio. Bart. in l. is cui. ff. de teſta. Itē equiparatur ignoranti. l. filiusfamilias. j. ⁊ Barto. in fi. ff. de teſtamen. Item equiparatur abſenti. l. ſed ſi vnius. § illuſtra. ff. de iureiurā. l. ij. § fin. ff. ſolu. mat. l. ij. § furioſus. ⁊ ibi Barto. ff. de iure codicil. Item equiparatur mortuo ſm Bal. in l. humanitatis in iiij. colū. C. de impub. ⁊ aliis ſubſtitutio. de quibus omnibus dixi in d. l. j. in princi. in vij. colum. ff. de ſiccar. quibus tunc addo ꝙ furioſus nō habet teſtamenti factionem actiuam vt in l. is cui. ⁊ in l. qui teſtamēto. in § nec furioſus. ff. de teſtamen. et habetur per ſcribētes. in l. furioſum. C. qui teſtamē. facere poſſunt. immo nec ad pias cauſas poteſt teſtari: ſm Barto. in l. j. in repetitio. in j. q. C. de ſacroſan. eccle. quē refert et ſequitur domi. Philippus decius in l. in negotiis. ff. de regu. iur. Teneas tamen menti ꝙ licet ipſe furioſus non poſſit teſtari: attamen ſi rite ⁊ recte teſtetur prout faceret quilibet prudens ⁊ diligens paterfamilias: valet et tenet eius teſtamentum. Ita multum nota. dixit Joā. and. in c. cum dilectus. extra de ſucceſſo. ab inteſt. vbi refert ꝙ alias per ſenatores romanos fuit approbatum teſtamentum cuiuſdam furioſi: quia bene diſpoſuerat ⁊ refert Ualerium hoc recitare: quod dictum refert ⁊ ſequitur Bal. in c. j. in ij. colum. in tit. per quos fiat inveſtitu. in vſi. feu. ⁊ Alexan. in cōſil. cxlj. incip. mature ⁊c. in ij. colum. in j. volu. ⁊ in conſi. ſuo. lxxxv. inci. viſo themate ⁊c. in ij. colum. in ij. volu. ⁊ Soci. in conſil. ſuo. xcviij. incipien. alias conſului. in v. colum. in iij. volumi. ⁊ Barba. in rubri. extra de accuſa. in ij. colum. ⁊ in conſilio ſuo. xliij. incipien. illud in xxj. colum. in iij. volu. ⁊ in c. ex literis. in penulti. char. de cōſuetu. ⁊ in c. ſciſcitatus. in v. charta. extra de reſcript. in quibus locis refert et approbat illud dictum: licet ipſe Barba. ex verbis ſuis videatur in contrarium. in c. ſuper queſtionum. in § intentionis. in iiij. colum. de officio delega. ⁊ contrarium ipſe expreſſe tenet in c. ij. in ix. colum. de teſta. ⁊ in l. ſ. in prin. in vij. colum. ff. de verb. obli. vbi ſe remittit ad ea que dixi in d. c. ij. ſed Barto. videtur tenere cum dicto Joan. andr. in tractatu ſuo. de teſte. in c. incip. oppoſita prudētie ⁊c. Et Jaſ. in l. furioſum. in ij. col. C. qui teſtamen. facere poſſunt: et domi. Jo. neuizanus in ſua ſilua nuptiali. l. xiiij. char. i. uij. col. de quo etiā p do. Philip. decium in d. l. in negotiis que opi. tanꝗ communior et rationabilior mihi magis placet: ⁊ iſta ſuperioribus diebus adduxi cōtra aliquos volētes annullare quoddam teſtamentum probando ꝙ teſtator non erat in recto nec in ſano intellectu dum illud fecit: nam ego dixi quod etiā ſi non fuiſſet tunc ſane mentis: tamē valebat cum ipſe teſtator teſtatus fuerit rite ⁊ recte prout feciſſet quilibet prudentiſſimus ⁊ diligentiſſimus homo: ⁊ adduxi doctrinas ſuperius adductas. Ideo teneas menti predicta. Hippolytus de Marſiliis. J. U. D.

381 ¶ Licet reus criminis vbi tractatur de pena corporali debeat ſtare detētus nec ſit relaxādus fideiuſſoribus vt habetur in l. ſi. C. de accuſatio. ⁊ in l. iij. C. de exhibē. ben. ⁊ in l. ſi quis alicui. C. ad l. iul. maieſta. ⁊ in c. quiſquis. ij. q. viij. attamen poteſt relaxari ante ſententiam quando apparet ipſum reum fore abſoluendum: quod appet publicato pceſſu. Ita dixit Bal. in l. ſed ſi is. ff. de in ius vocando: et ibi dicit ꝙ de hoc eſt text. expreſſus melior de iure in l. nullus. C. de exhiben. reis. in verſic. donec repererit ⁊c. Idem etiā dixit ipſe Bald. in l. ſi quis poſt accuſationem. ff. de teſtamen. et idē voluit Alexand. in conſil. clxxix. incipien. in cauſa angelorum. in penulti. colum. in princi. et Jaſo. in l. ſi pecuniam. in § ſed ſi accepit. ff. de conditio. cauſa data nō ſecuta. Et Ludo. roma. in ſingulari. ccccxcviij. incipien. accuſatus. pro quo eſt text. in l. qui pene. § primo. ff. de manumiſſio. et faciunt dicta per Joan. de platea in l. mouende ante finem. C. de delatoribus lib. x. Tene mēti pdicta quoniā ille

pluries practicari et obtinui: licet iudices ſe redderent difficiles ad excarcerādum reum ante ſententiā tñ finaliter viſis ſupradictis doctrinis annuerunt petitis ꝑ me: de quo etiaꝫ dixi in repe. mea rub. ff. de fideiuſſo. in .xxxi. q. et faciūt dicta per Bal. in l. ſi pro ea. in .xi. q. C. mādati quem vide.

382 ¶ Aliqui ſunt caſus in qbus reus pōt interrogari de conſociis. ⁊ tunc dictum ſocii criminis facit indicium ad torturā contra ſocium vt dixi late in. l. i. §. diuus antoninus. ff. de queſtio. et ſupra in ſingulari. ccix. inci. ſocius criminis ⁊c. Sz quero ſocius criminis in iudicio coram iudice ſolenniter ſponte vel de tortura ſeruatis ſeruandis: dixit ꝙ titius fuit ei⁹ ſocius ad committendum tale delictuꝫ ex quo dicto poteſt torqueri ipſe titius quando ſumus in caſu in quo ſocius criminis poteſt interrogari de ſociis vt dixi in locis ſuperius allegatis hoc ſtante condemnatus eſt reus ad mortem et dum eſt ſuper furcha anteꝗ̃ miniſter iuſtitie eum proiiciat ⁊ occidat illo inſtanti dicit coram populo rogo vos omnes vt rogetis deum pro me: et dicatis Pater noſter ⁊ Aue maria pro anima mea: poſtea dicit: ego in proceſſu meo huius delicti pro quo morior inculpaui indebite ⁊ iniuſte titium ⁊ dixi ꝙ ipſe fuit ſoci⁹ meus ad committendum hoc delictuꝫ: ſcitote omnes ꝙ ego falſum dixi ⁊ mentitus ſum quia dictus titius nihil vnꝗ̃ ſciuit de tali delicto quod feci: ⁊ ideo dictum titium exculpo: ⁊ ab eo peto veniā de mendacio quod dixi contra eū: hoc dicto ſtatim miniſter iuſtitie eum proiicit de furcha et occidit: an per iſtam exculpationem ſit ſublatum indicium exiſtens contra ipſum titium propter primum dictum illius rei factuꝫ in iudicio ſolenniter coram iudice. in quo Bald. in conſilio ſuo. lxxix. incipien. regula iuris eſt ⁊c. in fin. in .ii. colu. videtur tenere ꝙ non ſit ſublatum dictum indicium perueniens ex prima confeſſione rei: et allegat rationem dicens ꝙ reuocatio cōfeſſionis facte in iudicio ſi fiat in carcere nihil operatur: quia talis reuocatio fit extra iudicium non autem in iudicio: et ſic pariter videtur dicendum in reuocatione confeſſione facta ſuper furcha: Ego autem hoc dictum Bald. hic non approbo nec improbo ſed me remitto ad ea que circa hanc queſtionem. et circa hoc dictum Bald. dixi latiſſime vltra omnes in practica mea cauſaruꝫ criminalium. in. lxx. char. cum ſex chartis ibi ſequētibus vbi omnino videas quia hanc queſtionem a nemine tactam nec diſcuſſam plene examinaui. Hippolyt⁹ de Marſi. ⁊c.

383 ¶ Clericus incedens ſine habitu ⁊ tonſura: an et quando perdat priuilegium ſuū habes late ꝑ ſcribentes in. c. perpendimus. ⁊ in. c. in audientia: et in. c. cū nō ab hoīe. ⁊ in. c. contingit. el. ii. extra de ſenten. excōmu. ⁊ ſatis late ꝑ Jo. an. in conſilio ſuo incip. Quia ſepiſſime ⁊c. inſertū inter conſilia do. Alex. numero. ccccxi. ſm ordinem meum. ⁊ per Rapha. fulg. in conſilio ſuo. cxxiiii. incipiē. preſuppoſitis ⁊c. in. i. colum. ⁊ per do. Alexan. in conſi. vii. incip. videretur circa primuꝫ in. i. vol. et habetur etiam per do. Lauren. calca. in conſilio ſuo. lxx. incipi. pro dicto nicolao ⁊c. Scias tñ ꝙ licet clericus incedat ſine habitu ⁊ tonſura: et immiſceat ſe enormitatibus nō tñ per iſta perdit priuilegiū fori: licet ꝑdat priuilegiū. c. ſi quis ſuadēte diabolo. xvii. q. iiii. ita dixit Joā. anto. in. d. c. perpendimus quē refert ⁊ ſequit̄ Soci. in cōſil. ſuo. xii. incip. qm̄ in preſentiarum. in. vii. colū. et idem dixit Cardi. in. d. c. perpendimus quem refert ⁊ ſequitur Alexan. in dicto conſilio ſuo. vii. in. iiii. colū. in ver. fortificantur ⁊c. pro quibus faciūt dicta per Specu. in titu. de ſenten. excommunicatio. in. §. i. in verbo ſz queritur vtruꝫ ⁊c. Quem videas.

384 ¶ Dixi tibi ſupra in ſing. clxxvii. inci. maliciis ⁊c. Quod maliciis hominū eſt obuiandum nedum recta ſed etiam indirecta via. nunc autem dico tibi circa eandem materiam aliud nota. verbum videlicet pone ſtatuto cauet ꝙ omnes cauſe intra tres menſes decidantur ſub pena aduerſarius cauſa teſtium producendorum quos dicit habere in longinquis partibus petit dilationem q̄ vltra

tres menſes extenditur hoc caſu nõ ob-
ſtãte dicto ſtatuto debet audiri ꝛ tũc poſt
tres menſes de cauſa cognoſcetur. Ita
dicit Dy. ꝛ Cy. quos ibi refert Bal. in. l.
ſi cum ipſe. ff. de excuſatio. tuto. quod di-
cit Bald. eſſe nota. dignum. ꝛ idem di-
xit Pau. de caſt. in. l. interdũ. in princ. ff.
de interdi. per illũ tex. de quo etiam per
do. Carol. in tractatu ſuo ſindica. in ver-
bo. lxvi. incip. adde ꝙ ſi ſtatutum ꝛc. Et
per Iaſo. in. l. properandum. in. i. col. C.
de iudic. vide tamen nota. verbum Ale-
xãn. in. l. i. in princ. in vlti. col. ver. Item
inquantum. ff. ſi quis iuſdicen. nõ obtẽ-
peraue. vbi dicit ꝙ ſi iudex ſuſpicatur ꝙ
pars petat talem dilationem ad probã
dum per calumniam põt ei dare talem
dilationẽ omni cõminatiõe quod ſi nõ
probabit mulctabit. eũ ꝛ ipſo poſtea nõ
probante poterit enim mulctare. allegat
hoc voluiſſe Pet. de ancha. in. c. cõſtitu
tus. de fideiuſſo. per. l. ſi quis dicat. ff. de
manumiſ. ꝛ per. l. ius alimentorum. §. pe
nũl. ꝛ ibi Bart. ff. de alimen. pupil. pſtã.
quod in practica dicit eſſe nota. dignũ
ſm Imo. in. d. c. conſtitutꝰ. de fideiuſſo.
pro quo faciunt dicta per eundem Ale-
xã. in. d. l. i. in. §. fi. in vlt. col. verſi. ex hoc
nota ꝙ iudex. ff. ſi quis iuſdicen. nõ ob-
tempera. Tene menti quia iſtud dictum
poteſt etiam inſeruire quando vnus cõ
promittentium qui ꝓmiſit ſub pena cuꝫ
iuramento parere laudo. poſtea vult re
clamare a laudo vt impediat ſeu diffe-
rat executionem dicẽdo ſe enormiter le-
ſum. Nam poterit audiri etiã ſi hoc ca-
lũnioſe petat. Sed ſuperior debebit ſibi
dare iudicem ſuper tali aſſerta enormi
leſione cum dicta cõminatione: ꝙ ſi nõ
probabit dictam allegatam enormẽ le-
ſionẽ ꝙ mulctabitur in tantã: ꝛ hoc mo-
do multi litigantes calumnioſi abſtine-
bunt ſe ab eorum calumnijs.

385 ¶ Dicit quedam vulgare prouerbiũ
quod omne nimium vertitur in vitium
quod probatur in. c. denique iiij. diſtinct.
ꝛ voluit gloſ. in. c. ſerpens. de peniten. di
ſtinct. i. ꝛ tex. in. c. niſi cum pridem. circa
medium. de renunciatio. et ideo teneas
menti: quod ſi teſtis laborat aliquo de-
fectu ex toto nõ repellitur tamẽ ſi plura
contra eum laborant: in totum repelli-
tur. Ita not. dixit Socin. in conſilio ſuo
cxv. ij. incipien. viſa ꝛc. in antepenul. co-
lum. in verſi. poſtremo ꝛc. in. i. volumi. ꝛ
idem Barba. in conſilio ſuo. lxxv. inci-
pien. ſapienter ꝛc. in. iiij. colũ. in. iiij. vo-
lu. Pro quo facit regula illa vulgata vi-
delicet que non proſunt ſingula multa
iuuant: de qua habetur in. l. cum ſcimꝰ.
C. de agricolis ꝛ cenſibus. libro. xi. ꝛ per
gl. in. l. ij. in. §. etas. ff. de excuſatio. tuto.
ꝛ per Ioan. andr. poſt Specu. in tit. de
inſtrumen. edic. §. nunc dicẽdum. in pe-
nul. col. ꝛ per Bal. in additio. Specu. in
tit. de appel. in pe. char. in. ij. col. in ver.
incip. no. ꝙ diuerſe ꝛc.

386 ¶ Inualida licet regulariter non ſint
in conſideratione vt dixi ſupra in ſingu-
lari. cclxxiiij. incipien. licet: tamen hoc
fallit in tribus caſibus. primo enim fal-
lit quando de iure aliqd non vꝫ: tamen
princeps ſiue ſuperior facit illud de fa-
cto ſeruari: tunc perinde eſt quo ad ſub-
ditos ac ſi de iure valeret. Ita dixit Al-
be. de roſa. in. l. cunctos populos. in vl-
ti. colum. C. de ſumma trinitate. vbi hoc
tradit pro regula ꝛ ibi per hoc determi-
nat nota. queſtionem quod dictum pro
nota. refert ꝛ ſequitur Alexand. in con-
ſi. ſuo. cxij. incipi. Pro inueſtigatio-
ne ꝛc. in. vij. colũ. in. ij. volu. ꝛ eos refert
ꝛ ſequitur Iaſo. in. l. vbi pactum. in vlti.
colum. C. de tranſactio. vbi poſt domi.
Alexand. in dicto conſilio dicit qd idem
tenet Cardi. ꝛ Ioan. de imo. in. c. perue-
nit. de fideiuſſo. ꝛ ſubdit etiã Iaſo. ꝙ ad
idem eſt glo. in. l. qui habebat. §. i. ff. de
manumiſſio. teſta. que colligit vnum qd
eſt mirabile ſecundum eum vꝫ quod
quando aliquid non tenet de iure: et ta
men non poteſt hoc opponi eſt perinde
ac ſi valeret. quod dicit Iaſo. vbi ſupra
eſſe ſignandum quia hoc ſeruit ad mul-
ta: de quo latius ibi per eum: fallit etiam
dicta regula in alio caſu poſito per Io.
and. in. c. Ioannes. de cleri. coniugatis.
vbi dicit ꝙ ſi clericus in minoribus con
trahit matrimoniũ nulliter puta: quia
contraxit cum conſanguinea: priuatur
tamen beneficijs perinde ac ſi legitime
contraxiſſet ea ratione: quia ſaltem con

traxit quantum in eo fuit quod dictum
referret ſequitur Ludo.ro.in conſil.ſuo
ccclxxxiij.incipien.ſaluatoris ſuffragio
poſtulato ꝛc.alias incipit dubitatur pri
mo vtrum ꝛc.in.ij.colū.in verſi.iiij.quia
videmus ꝛc.vbi dixit ꝙ lex etiam pena
lis diſponēs in penam eius quod eſt le
gitime actum diſponere etiam cenſetur
in penam eius quod eſt nulliter actum
dum tamen concurrat ratione indemni
tatis ad quod etiā allegat Joā.andr.in
c.j.eo.tit.de cleri.coniuga.ꝛ glo.ibidem
dicentes cōſtitutum in ſacris matrimo
nium contrahentem et ſic nulliter be
neficiis priuari ſicut legitime contrahē
tem ea ratione.ſ.ne melioris conditiōis
ſit qui contraxit illicite ꝙ̄ qui contraxit
licite.allegat in argumen.c.nuper.extra
de biga.vbi apertum eſt bigamiam in
duci per matrimonium cōtractum licet
nulliter eodem eo caſu quo induceretur
per matrimoniū legitime contractum.
Ita ad literā dicit Ludo.ro.in dicto ſuo
cōſilio: fallit etiā tertio dicta regula in
caſu quem poſui in dicto ſingulari.cc
lxxiiij.incip.licet vbi videas.Hippolyt⁹
de Marſi.J.U.D.

387 ¶ Taciti ꝛ expreſſi idem eſt iudiciū.l.
cum quid.ꝛ ibi glo.ꝛ doc.ff.ſi cer.peta.l.
ꝙ̄ꝙ̄.ff.de rit.nuptia.l.ſi cui.ff.de ſeruitu.
inſtitu.quibus modis re contrahi.obli
ga.in principi.ꝛ habetur in.l.quicquid
aſtringende.ff.de verbo.obliga.et ideo
tene perpetuo menti ſingulare verbum
vez ꝙ ſicut confeſſio expreſſa facta per
partem validat proceſſum nullum vt di
xi late in.l.j.in.§.diuus antonius.in.iij.
ꝛ.iiij.col.ff.de queſtioni.quia confeſſio
non requirit telam ſeu ordinem iudiciū:
ꝛ ibi dixi:ꝛ ſupra in ſingulari.ccx.incip.
in confeſſum ꝛc.Et in ſingulari.ccclxx
iiij.incipiente.vene.ꝛ diligenter ꝛc.Et
in practica mea cauſarum criminalium
in.xxiij.charta.poſt mediam.Ita etiam
confeſſio tacita inducta per contuma
ciam a ſtatuto volente ꝙ contumax ha
beatur pro confeſſo:nam talis confeſſio
etiam validat proceſſum nullum.Ita ſin
gulariter dixit Bart.in conſi.ſuo.100.
incip.a do.Cy.de Bononia ꝛc.quem re
fert do.Hellus in tractatu ſuo bānito

rum.in prima parte ſecūdi tempo.53.q.
xlix.incip.queritur an talis ꝛc.in fi.qđ
eſt not.Hippolyt.de Marſi.J.U.D.

388 ¶ Defenſio non poteſt tolli alicui:ma
xime in cauſis criminalibus vt latiſſime
dixi in.l.vnius facinoris.in.§.cognitu
rum.in.ix.ꝛ in.x.col.ff.de qōni.ꝛ vt ibi
dixi termin⁹ defenſionis dꝫ per iudicē
dari reo,etiam ipſo reo non petente:ſm
Bar.in conſi.ſuo.100.incip.a do.Cy.de
Bononia.in vlti.col.vbi ad hoc alleg.
tex.in.l.j.§.fi.ff.de qōni.ꝛ tex.in.l.ſi non
defendantur.ff.de pe.ꝛ idē tenet Bar.
in.l.iiij.in.§.hoc autem iudicium.ff.de
dam.infec.ꝛ Pau.de caſt.in conſil.ſuo
xxxiij.incipiē.ſuper primo.in.ij.col.ꝛ in
conſil.ccvj.incipien.ſuper dubio ꝛc.in
iij.col.ꝛ Cepo.in conſil.ſuo.xlx.incipiē.
licet inuictus ꝛc.in.iiij.col.circa princi.
ꝛ in conſi.ſuo.xlvj.incip.ſimiles.in vlt.
col.quinimo ipſa defenſio ſeu terminus
ipſius non poteſt per aliquod ſtatutum
nec per aliquam conſtitutionem tolli
nec per aliquam confeſſionem arbitrij
ſublata eſſe videtur ſm Ange.in conſi.
ſuo.clxxvij.incipiē.in facto proponitur
ꝛc.vbi ad hoc allegat.l.j.ꝛ ibi Bart.ff.
de teſta.mili.de quo dixi in.d.§.cogni
turum.in.x.col.ꝛ teneas menti ꝙ lex et
iura adeo fauent defenſioni reorum:ꝙ
licet princeps de plenitudine poteſtatis
poſſit tollere defenſionem in cauſa ciui
li ꝛ pecuniaria:tamen hoc nō pōt facere
in cauſa criminali.Ita ſingulariter dixit
Bald.in.l.iij.in.§.ſi is pro quo.ff.quod
quiſq; iur.qđ dictum refert ꝛ approbat
do.Feli.in.c.dilecti.in.vi.col.de excep.
ꝛ in.c.cum olim.in vlti.col.de re iudic.
ꝛ Soci.in conſil.ſuo.cxx.incipi.memini
me alias conſuluiſſe ꝛc.in.ix.col.in ver
ſicu.tertius caſus ꝛc.Et idem voluit do.
Franciſ.de are.in conſil.ſuo.lxv.incipiē.
ſicut Joannes in.xiij.colū.in verſicu.ad
obiecta ꝛc.Et Soci.in conſi.clxiiij.inci.
viſa bulla.in.vij.colū.in verſicu.tertius
caſus qñ princeps:ꝛ in cōſi.clxvi.incip.
in cauſa que vertitur.in.xx.col.in verſi.
tertius caſus ꝛc.vbi dicit ꝙ oēs docto.
tenent hanc doctrinam Bal.ꝛ idē etiā
videt̄ dicere Bart.in.l.illuſtris.in.ij.col.
in verſi.ſed an tūc.ff.de donatio.Et do.

Paris de puteo in tractatu ſindicatus in. xxx. char. in. iij. vol. in. c. incip. an poteſtas qui miſit, ⁊c. De quo etiam dixi in. d. §. cogniturum. in. xi. col. ⁊ in practica mea cauſarum criminalium. in. lv. ⁊ in. cxl. char. vbi videas. ⁊ in repeti. mea l. j. C. de rapt. virgi. in. xliij. char. Tene menti predicta ꝓpter aliquos iniquos aſſeſſores qui ſitibundi ſanguine humano: pendente termino defenſiõis faciũt ſibi fieri mandatum a ſuperiore ꝙ aliquibus non obſtantibus procedant ad condemnationem ⁊ executionẽ cõtra talem reũ: q̃m nõ poſſunt etiã tũc ꝓcedere cõtra ipſum reũ durãte termino defenſiõis alias ipſi aſſeſſores acriter ſunt puniẽdi pro tali ſententia ⁊ executiõe irreparabili: quod eſt ſingulariter notandũ per predicta.

389 ¶ Tu ſcis ꝙ natura correlatiuorum eſt vt diſpoſitum in vno ex ipſis correlatiuis cenſeatur diſpoſitũ in alio vt ego latiſſime dixi in. l. ſi quis viduam. in. v. col. ff. de q̃onibus: ⁊ in. l. circũcidere. in §. ſeruo. in. ij. col. ff. de ſiccar. ⁊ vltra ea q̃ dixi in dictis locis ſcias ꝙ ſi ſtatutum diſponit ꝙ a ſententia lata ſuper executiõe inſtrumẽti guarentigiati contra debitorem non poſſit appellari tale ſtatutum extenditur vt verſa vice ſi pronunciet cõtra actorem petentem executionem inſtrumenti ꝓdicti: ⁊ ſic in fauorem rei puta inſtrumẽtũ nõ eſſe exequẽdum non poterit ſimiliter ipſe actor appellare a tali ſnīa: vt ſeruetur equalitas inter litigantes. Ita nos. dixit Ant. de but. in quodã cõſi. ſuo qđ cõtrarium refert ⁊ ſequit do. Bald. nouellus in tractatu ſuo de dotibus. in. x. char. in. ij. col. verſi. ſz vidi dubitatiõẽ de facto ⁊c. vbi latius loquitur. ad qđ faciũt optime q̃ ego dixi. ſ. in ſing. clxviij. inci. equalitas ⁊c. Pro q̃bus faciũt optime dicta p Iaſ. in. l. ſciendum. in §. ſi fundum. circa fi. verſic. vltimo not. ⁊c. ff. qui ſatiſda. cog. Et per do. Philip. decium in. l. nõ debet actori. ff. de regu. iur. vbi omnino vide. ⁊ ex iſtis vna cũ materia correlatiuorũ limitatur regula illa que dicit ꝙ illud quod non dixit lex: nec nos dicamus de qua habetur in. l. ſi ſeruum quis. in verſic. non dixit pretor. ff. de acquiren. heredi. ⁊ in c. inter corporalia. in verſi. vnde ſi circa ⁊c. de tranſla. prelato. ⁊ in. l. liberto. in §. largius. in verſic. queſitum eſt. ff. de annuis lega. ⁊ in §. optimum. in aut. de nõ eligen. ſecundo nubem. quia illa regula non procedit in correlatiuis in quibus lex nõ dicit nec mentionem facit de vno correlatiuo: tamen idem dicitur eſſe ſtatutum in alio. ad que vide etiam Barba. in conſilio ſuo. incipien. circa hanc ⁊c. in. v. ⁊. vi. colum. quod cõtrarium eſt inſertum inter conſilia Alex. ⁊ in numero eſt. cccxcvi. ⁊ Bal. in aut. ex teſtamẽto. in vlti. colum. C. de ſecun. nup. ⁊ vide etiam text. in. l. vnica. in. §. ſin autem ad efficientis. C. de caducis tollendis. que omnia tene menti.

390 ¶ Tu ſcis ꝙ excuſſio debitore: ⁊ eo reperto non ſoluendo excutiunt poſſeſſores bonorũ ſuorꝫ pro rata. l. ij. C. de debito. ciuitatũ. li. xi. l. i. §. ſi pluribus. ff. ſi q̃d in frau. patro. l. ſi libert⁹. la. iij. ff. de bo. liber. l. cũ poſſeſſor. ff. de cenſi. cũ ſi. ſcias tñ ꝙ ſi ſunt plures tertij bonorũ poſſeſſores i quos ſit facta alienatio a debitore in fraudẽ creditorũ ꝙ hoc caſu creditor põt eligere vnũ ex his poſſeſſoribus quem velit: ⁊ eum in ſolidum conuenire quatenus ad eum peruenit: nec tenetur omnes poſſeſſores pro rata ſimul conuenire. Ita no. determinat Bar. l. i. l. mo ſchis. in princi. ff. de iure fiſci. per illum tex. iũcta gloſſ. in verbo o͠emi: ⁊ per text. vbi dicit hoc eſſe expreſſum in. l. creditores. ff. de diſtra. pigno. vbi idẽ firmat ipſemet Bar. quod dictum refert ⁊ Iaſ. in. §. item ſi quis in fraudem. in vlti. col. inſtitu. de actio. ⁊ vltra eum hanc partẽ affirmat Specu. in titu. de obliga. et ſolutionibus. in. §. i. in. xxij. colum. verſic. Item debitor meus ⁊c. quod eſt ſingulariter notandum in contingentia facti quia prima fronte videretur dicendum contrarium ꝑ iura hic in prin. allegata: ⁊ vide Pau. de caſt. in. l. eandẽ. in prin. in vlti. col. ff. de duobus reis. Hippolytus de Marſilijs. ⁊c.

391 ¶ Pena dꝫ tenere ſuos auctores ⁊ nõ alios vt habemus regulam tritam ⁊ vulgatam in. l. ſancimus. C. de pe. et in. l.

ſi heredis ſeruus.§.fi.ff.de lega.j.⁊ habetur etiam in.l.iij.in.§.ſi emancipatus.ff.de bono.poſ.contra tabu. et in.l.ſiquis preſens.⁊ ibi dixi.ff.de fal.⁊ ideo teneas menti ꝙ ſi ex forma ſtatuti miniſtrales capellarum debent denunciare maleficia:⁊ ſi aliquis miniſtralis idiota qui neſcit ſcribere vadit ad notarium ⁊ facit ꝙ ipſe notarius ſcribit denunciam:⁊ ille notarius ſcribens erat in nomine delinquentis vel in alio ꝙ hoc caſu iudex coram quo fuerit producta talis denunciatio non poterit punire talem miniſtralē cum ipſe nō deliquerit in aliquo. Ita not.dixit Bald.in.l.ij.C.de errore aduoca.quod dictum ego retuli in.l.qui falſam.in.xj.colum. poſt me.ff.de fal.in materia ignorantie tene menti:q2 alias vidi hoc in contingentia facti in hac ciuitate Bononie:⁊ niſi oſtendiſſem dictum Bal.ille miniſtralis fuiſſet cōdēnatus licet eſſet innocens.

392 ¶ Aduertas ad vnū quod alias fecit mihi honorem ⁊ vtilitatem nō modicā: nam tu ſcis ꝙ quādo res furata reperitur penes vnum talis inuentio facit cōtra eum indicium ad torturam : ꝙ ipſe etiam furatus fuerat niſi oſtendat eam a quo habita ſm Barto.in.l.fi.in pe.colum.ff.de queſtio.⁊ in.l.ij.⁊ in.l.milites.C.eo.titu.de queſtio.⁊ voluit Ange.in.l.ancille.C.de fur.⁊ Ang.de aretio in tractatu maleficiorum in verbo fama publica.in.ij.char.in ver.quero an vnum indicium ⁊c. Et per do.Paridem de puteo in tractatu ſindicatus.l.xcvj.char.in.ij.col.ver.ſi quis eſt inuentus circa fi.⁊ Alex.in ɔſi.ccv.inci.ponderatus.in.ij.colū.in.vj.volu. De quo latius dixi adducendo plura ſimilia in.l.qui falſaz.in xiiij.⁊.xv.col.ff.de fal.⁊ in practica mea cauſarū criminalium.in.xix.char. Teneas tamen menti perpetuo ꝙ predicta nō hēt locū in homine bone cōditionis vite ⁊ fame:q2 ſi res furate reperiantur penes eum per hoc nō poterit torqueri Ita not.dixit Bal.⁊ Jo.de imo.in.l.fin.ff.de here.inſti.⁊ voluit Sali.in.l.fi.i vl.col.C.de qō.vbi dat exēplū in ſtrazarolis bononiēſibus ⁊ eū refert ⁊ ſequit̄ do.Angu.de ari.i ſuis additio.ad Ang.de areti.in tracta.maleficiorū in verbo fama publica.in.iij.char.in additio.magna incip.tu autem in hac materia adde qd̄ miror ⁊c.in.ij.col.⁊ in eodem tracta.in verbo:⁊ veſtē celeſtem.in.v.char.in additio.incip.tu.autē inquantum tāgitur hic ⁊c.de quo latius valde loquutus ſum in.d.l.qui falſam.vbi ſupra.et ideo ſis cautus quādo eſſes aduocatus alicuius rei penes quē reperiuntur res furate vel alie res ſuſpecte alicuius delicti quod ſtatim probes de bona voce ⁊ fama ipſius rei:nam facta tali ꝓbatione eſt ſublatū iudiciū ortū cōtra eū ꝓpter inuētionē aliquarū rerū penes eū exiſtētiū per dictas doctrinas.⁊ ego ſuperioribus annis cū hac cautela ⁊ modo defenſaui ⁊ liberaui a pena mortis quendā magiſtrū Lazarum armarolū penes quē fuerāt reperte monete falſe ⁊ ſtāpe earum quas depoſuerat penes eum quidā amicus ſuus in quadam capſa:vt etiā retuli in.d.l.qui falſam. Tene menti quia nō fallor eſt ſingulariſſimū verbū honoris:⁊ vtilitatis plenum. Hippolytus de Marſiliis.J.U.D.

393 ¶ Regula ſemel malus ſemꝑ preſumitur malus ⁊c.eſt magne importantie et plura operat̄ vt oı̄s cūt docto.in pluribꝰ locis:⁊ dixi ego aliqd in.l.j.in princ.in vlti.col.ff.de qōni.⁊ in.l.maritus.in.vj.col.verſi.modo queri pōt ⁊c.eo.tit.cum pluribus verſi.ibi ſequentibus.⁊ in ſingulari meo.ccxvij.incip.ter vel quater ⁊ ⁊ in ſingulari.cxxiij.inci.tu habes ⁊c. ⁊ in.l.j.in.prin.in.xj.col.ver.xxj.limita ff.de ſiccar.⁊ in.d.l.j.§.diuꝰ adrianꝰ.in vlt.col.eo.ti.⁊ in repe.mea.l.fi.C.de probatio.in.lxxxiij.char.in verſi.quero vlterius ⁊c.vbi oı̄no videas. Scias tamē ꝙ dicta regula habet etiā locū econuerſo vcz vt ſemel bonꝰ ſemꝑ ꝓſumat̄ bonus:⁊ ideo dixit Bal.multū ſing.in cōſil.ſuo.cxj.inci.quidā nomine reſtorus ⁊c.in.v.vol.ꝙ l3 alias incendium preſumatur ortum culpa et defectu inhabitātium:tn̄ vbi inhabitātes in domo erant cōſueti eſſe vigiles ⁊ prudentes tunc ſi alia indicia cōtra eos nō apparēt non tenentur de incendio licet vt dixi incēdiū ꝓſumat̄ ortum culpa inhabitātium

quod dictū refert ꝛ ſequitur Alexā.in.l.
ſi quis ex argentarijs.in.§.pretor ait.in
vlt.col.ff.de edēdo.ꝛ idem dixit gl.in di
cta regula ſemel malus.de regu.iuris in
vi.que dixit ꝙ ſemel bonus ſemꝑ preſu-
mitur bonus:ꝛ illud cōſiliū Bal.etiaʒ
refert ꝛ ſequitur Alex.in cōſi.l.incip.vi-
ſis ꝛc.in vltimis verbis.in.j.volu. Pro
quibus facit optime nota.verbum Ar-
chi.in.c.hoc ius porrectum.x.q.ō.ij.vbi
dicit ꝙ prelatus qui conſueuit bene ad
miniſtrare preſumit in vtilitatem eccle-
ſie cōuertiſſe pretiū rei eccleſie:quod di-
ctum refert ꝛ ſequitur Bal.in.c.cū cau-
ſa ante ſi.extra de re iudic.qd dicit eſſe
not.dignū.Tene menti predicta: q̄ ſer-
uient tibi ad multa.

394 ¶ Calor iudicij eſt magni effectus ꝛ
importantie vt late oſtendi plura addu
cendo in repe.mea rubric.C.de proba-
tio.in.xix.ꝛ.xx.col.vbi videas:ſed vltra
ea que ibi dixi teneas ꝑpetuo menti ſin
gulare verbum vcʒ ꝙ promiſſio facta in
iudicio habet executionem paratā ſicut
inſtrumentū guarētigiatū.Ita no.dixit
Bal.in.l.eū pro quo.ff.de in ius vocan.
de quo etiam ibi per doc.ꝛ per Alexan.
in.l.tale pactū.in.§.qui prouocauit.ff.
de pac.ꝛ addere poteſt etiā Bal.in.l.ſi.
C.arbi.tut.vbi dicit ꝙ idē operat verbū
credo in iudicio ꝙ operatur verbuʒ pre
ciſum.ſ.affirmatiuum.ꝓ quibus etiam
facit glo.ꝛ ibi Pau.de caſt.in aut.gene-
raliter.C.de epiſ.ꝛ cle.que omnia adde-
re poteris dictis per me in dicta repet.
mea.in.xix.ꝛ.xx.col.

295 ¶ Dubitarūt docto.in pleriſqȝ locis ſi
ſtatutū punit portantem rē ꝓhibitā an
requirat apprehēſionem ꝑſone ad hoc
vt talis portās poſſit puniri.de quo ha-
betur per Bal.in.l.ſi fugitiui.C.de ſer.
fugi.ꝛ per Barto.in.l.qui fiſcales.C.de
nauicula.lib.x.ꝛ per Bald.in.l.oēs po-
puli.in pe.colū.ff.de iuſti.ꝛ iure.ꝛ in.l.ſi
quis non dicam rapere.in.ij.colū.C.de
epiſco.ꝛ cleri.ꝛ in.l.cum inter.C.de do-
natio.ante nup.ꝛ in.l.cum proponas.in
princi.C.de nautico feno.ꝛ per Bald.
ꝛ Ange.in.l.arboribus.§.iulianus.ff.de
vſufruc.ꝛ per Bald.in.c.nam concupi-
ſcentia.extra de conſtitutio. Teneas ta-
men perpetuo menti ꝙ ſi officialis in
uenit aliquem cum armis:ꝛ cum nō ap
prehēderit:ſi tamen fecit eum ſcribi in
actis ſcilicet qualiter eum inuenit cum
armis tali die ꝛ loco:talis ſcriptura ſi-
ne captura operabitur:vt talis inuen-
tus cum armis ꝛ non captus poterit pu
niri.Ita no.dixit Bald.in.l.ictus fuſtiū
ff.de his qui notan.infa.Pro quo dicto
eſt gloſ.in.l.j.in verbo deprehenſus.C.
vbi ſenato.vel clariſſimi.De quo dicto
feci mentionem in practica mea cauſa-
rum criminalium.in.vi.pro comple-
mento.numero.xxvij.Quod dictuʒ ne-
fandiſſimum eſſet docere iſtos moder-
nos bariſellos ribaldos ꝛ ſceleratiſſi-
mos ꝛc.

396 ¶ Veriſimilitudo eſt magne importā
tie ꝛ effectus vt dixi tibi ſatis ample in
l.j.in princip.in antepenult.colum.ver-
ſicu.quo autem ad tertiam ſpeciem ꝛc.
ff.de q̄ōnib.ꝛ in ſingulari meo.cccxviij.
incipien.remotum ꝛc.Et in ſingulari.
cccxliij.incipien.veriſimilitudo ꝛc.ꝛ in
repetitio.mea rubric.C.de probatio.in
xxiiij.ꝛ in.xxv.colum.ſed vltra omnia
que dixi in dictis locis tenēas mēti etiā
in materia illa nota.verbum quod non
ſum memor alibi vidiſſe videlicet Bal.
in.l.ſi creditoris.in lectu.antiqua.C.de
fideicommiſ.quem refert ꝛ ſequitur So
ci.in conſi.ſuo.cxlix.incip.in cauſa am-
broſij.in vlti.colum.vbi dixerunt quod
vnum veriſimile additum pluribus ve-
riſimilibus facit plenam probationem
quod eſt multum nota.in dicta materia
veriſimilitudinis circa quam materiaʒ
vide etiam ſingulare verbum ſacri ple-
nuni domi.Franciſ.de are.in.c.cum.p.
manconella.in.vij.colum.extra de ac-
cuſatio.vbi dixit quod ad hoc vt creda-
tur ſocio criminis etiam in criminibus
exceptis vltra alia adminicula ꝛ conie-
cturas requiritur quod vel ex numero
teſtium vel ex qualitate deponentium
vel ex perſona eorum cōtra quos depo-
nitur veriſimile ſit eos non mentiri:ad
quod dicit eſſe caſum in.c.in fidei.§.ſi.
de hereti.in.vi.quod eſt ſingulariter no
tandum in practica. Hippolytus de
Marſilijs.J.U.D.Bononienſis.

gat. Specu. in titu. de emp. & vendi. in. §. nunc dicendum. in verſic. & breuiter: et ſubdit Pau. de caſtro. vbi ſupra ꝙ licet aliqui dicant ꝙ vbi reperitur interpoſitum decretum iudicis preſumatur adhibita cauſe cognitio: quod tamen hoc non videtur verum per illum text. niſi in inſtrumento expreſſe hoc dicatur: et allegat. Bald. in. l. j. C. de fide inſtru. et iure haſte fiſc. libro. x. et ſubdit etiam ipſe Paul. de caſtro vbi ſupra ꝙ vbi reperitur decretum iudicis interpoſitum cum cauſe cognitione ꝙ tunc ceſſat preſumptio fraudis et doli et metus: vt no. in. l. j. C. de prediis curia. lib. x. & dicit videndum eſſe Bal. aliqua dicen. de decreto iudicis in. l. j. in pe. colū. C. qui admitti. que omnia ego retuli in. l. qui ceden. in vlti. col. ff. de ſiccar. Tene menti hoc dictum qd alibi nō vidi ex quo poteris facere corruere mille inſtrumēta publica Hippo. de Marſi. J. U. D.

400 Sepius iudices maleficiorum formant inquiſitionem contra malefactores et auxiliatores et non intelligunt recte materiam auxilij cooperatiui. & ideo ſcias tu ꝙ ad hoc vt aliqui dicantur auxiliatores vel ſocij alicuius delinquentis et poſſint puniri de auxilio oportet qd ad hoc fuerint pncipaliter adunati ſeu inſimul cōgregati vt habeī in. l. iij. in. §. homines. ff. vi bono. rapto. & ſi apparet in facto oēs fuiſſe pariter in rixa: & omnes fuiſſe pariter pncipales tūc omnes prout delinquerunt ſunt puniēdi. Ita dixit Pet. de anch. in conſi. ſuo. ccxvij. incip. nos Bartholomeus de ſalice. &c. circa fi. quia neſcitur tūc quis fuerit principalis delinquēs: & quis fuerit auxiliator et ideo tunc nemo poterit puniri de auxilio quod ſecus eſſet ſm eū: quādo hoc ſciretur. allegat. Barto. in. l. ſi is qui. in. §. ſi initium. ff. de fur. qd etiā voluit Bald. in conſi. ſuo. ccxxix. incip. verba inquiſitionis &c. in vlti. col. in. iij. volu. & do. Alexand. in. l. ſi duo patroni. in prin. in ver. in glo. in verbo alteri &c. ff. de iureiuran. & ratione huius allegat Pet. de anc. in dicto cōſi. vez quia dicta incertitudo principalis delinquentis infert in acceſſorio impotentiā procedēdi & per conſequens nullitatem ſi procedatur de qua materia latius valde dixi in practica mea cauſarum criminalium. in xix. char. cum pluribus char. ibi ſequentibus: & dixi etiam in. l. nihil intereſt. in v. col. ff. de ſiccar. & in. l. fi. in. vj. & vij. col. eo. titu. tene menti predicta quia ſunt notabilia & multum quotidiana: & ego iſta habui in facto pluribus & pluribus vicibus. Hippolytus de Marſi. J. U. D.

401 Neſcio aliquē cōtractum in quo requirantur plures ſolennitates & maior numerus teſtium ꝙ in teſtamētis vt ſatis patet in toto titu. ff. & C. & extra de teſta. & hoc merito voluēt iura quia in ipſis teſtamētis tractatur de magno & graui preiudicio pluriū perſonarum ſcilicet heredis legatariorū executorum ac etiā venientiū ab inteſtato necnō etiā teſtatoris: ſcias tn̄ ꝙ licet teſtes non habentes cōteſtes dicātur ſingulares & per conſequēs non probent vt hr̄ in. l. ob carmē. in. §. fi. ff. de teſti. & in. l. qui falſa vel varia. eo. tit. & in. c. lz vniuerſis. de teſti. cū ſimi. Attamē ſi ſeptē teſtes deponant de teſtamento & ſint conteſtes: & tamē nullus eorum deponat niſi de preſentia ſua: quia interrogati an alij fuerint pñtes: dicūt ſe nō recordari. ex quo videnī ſingulares: tn̄ tales teſtes faciūt plenā probationem: quia dicuntur conteſtes. Ita dixit multum ſingulariter Pau. de caſt. in. l. fi. ad fi. C. de boñ. poſ. ſm tabu. vbi ad hoc allegat Specu. in titu. de inquiſitio. in. §. nunc tractemus. in verſi. item ſufficit ꝙ dictum pro valdē not. refert et ſequitur do. Rochus de cur. in. c. fi. in. xxxj. char. in. j. col. extra de conſuetu. de quo latius per Jaſ. in. d. l. fi. in. xv. col. quod eſt perpetuo. notan.

402 Quante vtilitatis roboris ac firmitatis actū iudicialiū & extra iudicialium ſit iuramentū oēs maxime iuris profeſſores ſciunt: & vere pōt iuramentū iocoſe loquendo equiparari herbe betonice que vt aſſerunt medici habet virtutes innumerabiles ſic iuramentum: naz vt plurimum validat inualidat et illis dat fomentum et robur: & ſepius ſine iuramento actus corruūt vt videmus in teſtibus quorū dicto nō ſtat ſine iuramē

to vt habetur in.l.iuſiurandi.C.de teſti. ⁊c.-ii.c.tuis q̄onibus.extra eo.titu.⁊ in c.item iuſiurandi.iiij.q.iij.⁊ in.c.horta- mur.iij.q.ix.cū ſimi.⁊ videmus etiā ge- neraliter loquendo quod hoc habet lo- cum quoties ex forma ſtatuti vel alte- rius diſpoſitionis ſtandū eſt dicto in ali- qua re vel cauſa. Nam tūc non ſtabit di- cto alicuius niſi primo ille talis cuius dicto ſtādum eſt iurauerit ſic eſſe vel ſic ſibi videri. Ita dixit Angel.in repetitio. l.ſi vacantia.C.de bonis vacan.lib.x.in ij.colū.vbi dicit quod lʒ ex forma ſtatu- ti debeat ſtari ſimplici verbo nuncij: ꝙ tamen eius dicto non ſtabitur niſi ꝑmo ſit iuratus.allegat ad hoc bonum text. in.l.theopōpus.ff.de dote preallegata: quod dicit eſſe vtile ad ſtatutū volēs qȝ ſtetur ſimplici verbo accuſatoris de dā- no ei dato.quod ſibi nō creditur niſi pri- mo iuret: ad quod plura allegat quam doctrinam Ang.refert ⁊ ſequit̄ do. Ma- ria.ſoci.in repeti.c.qualiter ⁊ quādo.el. ij.de accuſat.in.v.q̄.q.none.in prin.⁊ Lu- do.ro.in.l.j.in.§.fin.in.iij.col.ff.de ver- bo.oblig.pro quo facit text.in.c.j.circa medium.de frigi.⁊ malefi.iuncto tex.in c.cōtinebatur de deſponſa.impub.⁊ tex. in.l.cum pactiones circa ſi.C.de fide in- ſtru.⁊ ibi dixi:⁊ faciunt dicta per Joan. de ana.in.c.ſignificaſti.el.ij.in.vj.colū. ver.circa ſecundum ⁊c.de homi.⁊ facit etiam quod dixit Ang.⁊ Pau.de caſt.in .l.de pupillo in.§.q̄ opus.ff.de oper.no- ui nunciatio.vbi dixerunt qȝ vbi cōmit- titur aliquid conſcientie alicuius per.l. vel per principem:ſi vult quod eius ſen- tentia valeat nec poſſit infringi requiri- tur quod ante ei9 declarationē ſeu ſen- tentiam iure quod ita dictat ſibi cōſciē- tia ſua qȝ dictū refert et ſequit̄ do. Ale- xan.in cōſi.ſuo.cc.xvij.inci.viſis verbis dicen ⁊c. Ad que vide etiā Jaſo.in repe- ti.l.admonendi.in.lxxxvj.col.de iureiu- ran.⁊ in.l.apertiſſimi.in fin.C.de iudic. de quibus omnibus lati9 dixi ego in repe- ti.mea.l.ſi.in.xxvij.char.poſt mediū.C. de ꝓbatio.⁊ h̄ ſeriaȝ de materia per do. Feli.in.c.ſignificaſti.el.j.in fi.de homi. ⁊ latius per eum in.c.quia iudicāte.in j.col.de preſcriptio.⁊ teneas menti per- petuo quod adeo eſt verum hoc quod alicui nō creditur ſine iuramento: quod iſtud eſt verum etiam in confeſſione: Nam etiam confeſſio non iurata non probat. Ita nota.dixit do. Anto.de but. in conſilio.ſuo.xxj.incipien.viſo ⁊c.in verbo ad ſecundum ⁊c.quod tene menti ad multa.

403 ¶ Superioribus annis dixi tibi plu- ries in voce ⁊ etiam in ſcriptis maxime in repetitio.mea rubr.C.de probatio.in lxxxij.colū.cum ſequen.quod quando plures fuerunt in rixa ⁊ vulnerati fue- runt aliqui ⁊ neſcitur a quibus vulnera- ti fuerint quod nemo punitur vera pe- na delicti:⁊ hoc propter incertitudinem cum melius ſit nocentē abſoluere quam innocentem condemnare attamen nu- per dico tibi vnum perpetua memoria dignum in illa materia vcȝ quod ſi plu- res fuerunt in rixa ⁊ mōrtui ſunt aliqui vel vulnerati:⁊ neſcitur a quibus quod tali caſu ſi appareret quis fuerit inceptor rixe quod tūc ille ſolus punietur de ho- micidio vel de vulneribus ne delicta re- maneant impunita. Ita dixit multum notabiliter do. Bonifaci9 de vitalinis de mātua in tractatu ſuo maleficiorum in tit.de inſult:⁊ percuſſione ⁊c.in.v.q̄. colū.in verſi.ſunt tamen qui dicunt ⁊c. Ubi ad hoc allegat optimum text.in.l. quoniam multa.C.ad.l.iuliam.de vi pu- bli.in verſicu.in eum qui vim facere tē- tauerit ⁊c. De quo ibi latius per eum quod dictum fuit originaliter. Bal.quē ipſe non allegat in.l.j.in.vj.colū.ver.ſȝ quero qui dicantur principales ⁊c. C. de ſeruis fugitiuis.vbi ad hoc allegat il- lum tex.d.l.quoniam multa quod etiaȝ voluit Alexand.in.l.fin.in.vj.apoſtilla. ff.de ſicariis.⁊ Cepo.in cōſi.ſuo.xxxiij. inci.ſi vnq̄.in.iiij.char.in vlti.colum. quod etiam voluit Gandi.in tractatu maleficiorum ſub rubr.de defenſioni- bus a reo faciendis.in.iij.col.verſicu.j. incipiē.ſed pone quod ego ⁊c.quod etiā voluit Jacob.de belviſo.in practica ſua iudiciaria cauſarum criminalium ſub rubr.de queſtionibus.in.ij.colum.in fi- ne.quod et Pau.de caſtro.in cōſi.cxcj. incipiē.in cauſa.in.ij.colū.quod teneas

mentí perpetuo: quia eſt magne impor-
tantie: et multos perire faceret etiam
forte innocẽtes. vide tamẽ omnino que
dixi in. l. j. in. §. diuus adrianus. in vlti.
colum. in prin. ff. de ſiccariis. ⁊ do. Bar
to. cepo. in conſil. xxxvj. incipien. in caſu
iſto in. iij. colum. pro quo dicto eſt etiaʒ
nota. text. in. l. in hoc iudicio. ff. de ſeruo
corrupto.

404 ¶ Forum ſortitur pluribus modis et
ex pluribus cauſis vt ratione originis ra-
tione incolatus ratione contractus ra-
tione deſtinate ſolutionis. Item ratio-
ne delicti vt habetur in. l. fi. C. vbi in reʒ
actio in. l. ij. ff. de iuriſdictio. om. iudi. in. l.
heres abſens. §. j. ff. de iudic. et in. c. ro-
mana. §. contrahentes. de foro compe-
ten. in. vj. ⁊ in. l. contraxiſſe. ff. de actio. ⁊
obligatio. De materia fori contracti vi-
de in repertorio meo. in litera. F. in. vj.
char. in vlti. not. ⁊ etiam alijs pluribus
rationibus et cauſis ſortitur forum vt
per docto. in dictis locis et latius per
Bertbachinũ in ſuo repertorio in ver-
bo forum. in. ij. col. in. ix. ver. Et per do.
Feli. in. c. dilectus filius. el. ij. per totum
extra de reſcrip. ⁊ habetur late per. d. Fe
li. in. c. dilectus filius. el. ij. per totum. ex
tra de reſcript. Sed vltra ꝑdictos pa-
tres dicas ꝙ et ratione mandati man-
dans ſortitur forum etiam in criminali-
bus: et ideo teneas menti ꝙ ſi titius exi-
ſtens. Florentie vel in alia ciuitate man
dat ſeio ꝙ aliquẽ interficiat et ille eũ in-
terficiat hic in hac ciuitate quod ſi talis
mandans reperiatur hic quod ita pote
rit hic puniri ſicut principalis occiſor.
Ita multum ſingulariter dixit Paul. de
caſtro in. l. ſi vt proponitur. ff. de fideiuſ-
ſo. qđ non memini me alibi legiſſe. Te-
nemẽti q̃ eſt vere no. verbũ in practica.

405 ¶ Ius ſibi dicere nemini licet vt habe
tur in. l. j. C. ne quis in ſua cauſa: et in. l.
qui iuriſditioni. ff. de iuriſdi. om. iudi. et
in. l. iulianus. ff. de iudi. ⁊ in. l. extat. ff. qđ
metus cauſa: ⁊ in. l. ſi quis in tantam. C.
vnde vi. cum ſimi. hanc tamen regulam
limita ſingula. in vxore que habet viruʒ
cui fuerunt confiſcata omnia bona ſua:
nam tunc vxor poteſt in res ſuas deten-
tas per virum imponere manus autori-
tate propria ne occupentur per fiſcum.
Ita ſingulariter dixit Angel. in. l. ſi quis
la. ij. poſt princip. C. de bonis damnato.
et ibi ſubdit quod cauta debet eſſe mu-
lier vt cum timet quod bona mariti con
fiſcentur vel cum videat bona mariti cõ
fiſcata quod non expectet autoritatem
iudicis pro occupando bona ſua ſed ip-
ſamet manum iniiciat quantumcunq;
detinerentur per virum: et probat per il-
lum textum ibi. quod dictum pro valde
not. refert et ſequitur dominus Angu.
de arimi. in additio. ad Ange. de are. in
tractatu maleficiorum in verbo. et eius
bona publicamus. in. iij. char. in prima
additio. incipi. Tu autem in hac mate-
ria adde pulchra verba Angel. ⁊c. vide
tamen omnino que ego dixi in. l. ſi quis
ne queſtio. in. iij. colum. ff. de queſtio. et
vide etiam que poſtea ibi dictis addidi:
⁊ in materia quando quis poſſit ſibi ius
dicere propria autoritate vide Bartol.
in. l. generali. circa fin. C. de decurio. lib.
x. et Bald. in. c. cum ex officij: circa me-
dium. de preſcriptio. vbi dicit quod in
his que non requirunt formalem ſtrepi
tum iudiciorum in illis poteſt quis ſibi
ius dicere propria autoritate: ⁊ vide etiã
Alexand. in. l. ſi alius in principio. ff. qđ
vi aut clam. ⁊ Bald. in dicta. l. vnica. C.
ne quis in ſua cauſa. in verſicu. iuxta pre
dicta ⁊c.

406 ¶ Caplas nota. verbum in materia
poſſeſſionis quod forte paucis eſt notũ
videlicet quod licet ille qui non habet
poſſeſſioneʒ ciuilem vel naturalem: ſed
nudam detentationem tantum non ha-
beat interdictum vnde vi vel vti poſſi-
detis: vt habetur in. l. j. in. §. deijcitur.
in fin. ff. vnde vi. talis tamen detentator
habet officium iudicis vt reſtituatur ſi-
bi detentatio ablata vel vt in ea defen-
datur. Ita dixit Paul. de caſtro in. l. ac-
quilius regulus per illum text. ff. de do-
natio. quod dicit eſſe perpetuo notan-
dum. ad qđ dicit facere. l. hec aũt. ff. qb9
ex cauſis in poſſeſſio. eatur. et qđ not. in
l. j. §. neceſſario. ff. ſi mulier vẽ. nomine.
Item ſubdit etiaʒ Paul. de caſtro. quod
poſſeſſori dat officium iudicis. quod eſt
vtilius quã agere interdicto: quia in in-

terdicto opoꝛtet dare libellum: ꝛ oꝛdina
rie ꝓcedere: ꝛ poteſt etiam implozare of
ficium ne turbetur: ꝛ vt precipiatur tur-
batori: vt deſinat. allegat. l. fin. ff. de offi-
cio pꝛocura. ceſa. ꝛ l. ſi de poſſeſſio. C. de
tranſact. Tene menti q2 hoc pluries eue
nit in facto.

407 ¶ Nō oīs metus eſt ſufficiens ad re-
ſcindēdū contractū qui dicitur metu fa-
ctus: ſꝫ ad hoc requirit metus cadēs in
cōſtantē virū: alˀs minoꝛ metˀ nō reſcin-
deret cōtractum. ita pꝛobatur in. l. iiij. ff.
quod metˀ cauſa: ꝛ in. l. interpoſitas. C.
de tranſactio. vide in repertoꝛio meo in
litera. M. in. iij. char. in vlti. not. et in. c.
veniēs. de ſponſa. ꝛ. c. cōſultationi eo. ti.
cū ſimi. ꝛ idem eſt in cōtractu mulieris.
Nā ad hoc vt metus annullet cōtractū
mulieris debet eſſe talis qui cadat in cō-
ſtantē mulierem. Ita dixit do. Ant. in. c.
conſultationi. de ſponſa. ꝛ Ludo. roma.
in ſing. ſuo. cccxix. incip. Tu ſcis ꝛc. alle-
gant gl. in. c. cum locum. de ſponſa. tu in
ſimili dicas idē eſſe in dolo: nam ad hoc
vt propter dolum qui adhibetur in con
tractu ipſe cōtractus reſcindat requiri-
tur quod ſit talis dolˀ qui cadat in pru-
dentem virū: ꝛ ideo non omnis dolus
annullat contractū. Ita not. Inno. in. c.
cū dilectus. extra qḋ metus cauſa: quēꝫ
refert ꝛ ſequit Bald. in rub. C. de reſcin
denda venditione. ꝛ Bald. in margari
ta ſua in verbo metˀ: et do. Alex. in. l. ele
ganter. ff. de dolo. ꝙ dictum teneas mē-
ti q2 ſepe cōtingit de factoꝛ ꝛ ego hoc di
ctū practicaui ꝓximis diebus in quadā
cauſa non leui: et obtinui licet haberem
durum aduerſarium.

408 ¶ Attende ad vnū cuius contrarium
quilibet prudens prima facie diceret vi-
delicet teſtis examinatus deponit et di-
cit aliquid factum fuiſſe preſente tali: il-
le autē examinatus an fuerit preſens illi
actui dicit qḋ non an per talē contradi-
ctionē dictū illius teſtis reprobetur cer-
te videret dicēdū indubitanter ꝙ ſic cuꝫ
videat clare ꝛ manifeſte cōſtare de men
dacio dicti teſtis: attñ dicas ꝙ ꝑ talē ꝯdi
ctionē non reprobat dictuꝫ illius teſtis.
Ita no. dixit Bal. in. l. teſtiū. in. iiij. colū.
ꝛ ſi. modo hic inſurgit dubiū ꝛc. C. de te-
ſti. quē refert ꝛ ſequit Alexā. in cōſi. ſuo
ccclxxxvij. incipi. viſis ꝛ ponderatis his
ꝛc. in pe. col. vbi etiā ad hoc alleg: Bar.
in. l. j. in. §. j. ff. de aut. tu. ꝛ Bal. Ange. et
Imo. in. l. heredes palam. in princi. ff. de
teſta. ꝛ Bal. in. l. j. in fi. C. de bo. poſ. ſm
tabu. ad qḋ etiā vide Alexā. in conſi. ſuo
lxv. incip. viſis proceſſibus. in pe. col. in
ij. volu. ꝛ faciūt optime dicta per Bald.
in cōſi. ſuo. xxxvij. inci. quidam tabellio
ꝛc. in. iij. volu. et idem tenet Iaſ. in. l. ij. in
§. voluntatem. in. iiij. col. cum ſeq. ff. ſolu.
matri. vbi allegat plures alios tenētes
hanc partem. tene menti predicta: quia
alˀs iuui quendam notariū cōtra quem
curia procedebat de falſo et conſecutus
fui honoꝛem atq3 lucrum.

409 ¶ Tu ſcis regulam. l. ij. C. de iure em-
phi. ꝛ. c. potuit. extra de loca. que eſt qḋ
emphiteuta eccleſie nō ſoluēs canonem
per biēnium et emphiteuta priuate per
triēniū cadit a iure ſuo: ſꝫ hanc regulam
ſing. limita: et dicas illā nō verificari in
eo q̄ ceſſat ꝑ biēniū vel ꝑ triēniū: qñ tale
biēnio vel triēnio vnus ſolus fructˀ ꝑci-
piebat: naꝫ tūc requirit ceſſatio per duo
biēnia vel triēnia: ita voluit Bald. in. l.
edem in. ij. col. C. loca. quē refert et ſequi
tur Iaſ. in. d. l. ij. in fi. j. col. C. de iure em-
phi. ꝛ. d. Alexā. in. l. diuoꝛtio. in. §. ob do-
nationes. ad fin. ff. ſolu. matri. ꝛ pro hoc
dicto do. Iaſ. vbi. ſ. alle. bonū text. in. l. ſi
ſic cōſtituta ſit aqua. ff. quēadmo. ſerui-
tu. amittan. in verbo duplicato conſtitu
to tempoꝛe amittitur ꝛc.

410 ¶ Quidam nobilis ciuis huius incly-
te ciuitatis Bononie nuperrime me in-
terrogauit de vno videlicet. Ipſe alias
locauit quādam eius poſſeſſionē in em-
phiteuſim ad longum tempus ꝛ ſpecia-
liter fecit pactuꝫ cū ipſo emphiteuta qḋ
in fine locationis poſſit ipſe emphiteu-
ta tollere oīa melioꝛamenta que fecit in
illa poſſeſſione ꝛ ſine ſua. Modo finita
eſt dicta locatio quo ſtante dominˀ vult
dictā eius poſſeſſioneꝫ p ſe emphiteuta
aūt qui fecit aliqua melioꝛamenta vult
illa tollere et expoꝛtare vt ex pacto con-
uenit cū dño tpe locatiōis. dñs autē nō
vult ꝙ illa eleuet nec expoꝛtet: ſed offert
pretiū illoꝛū melioꝛamentoꝛū ꝛ q̄ntum ex

llius cōſequuntur/ & eſſet an hac obligatio
ne nō obſtāte ipſe emphiteuta poſſit di
cta melioramenta eleuare & exportare in
quo videretur dictum. qd ſic virtute pa
cti expreſſe initi inter eos tpe locatiōis.
Sed contrariū eſt verius. Nam dñs po
teſt prohibere ne emphiteuta eleuet vel
exportet dicta melioramēta: ſed illa poſ
ſet nō obſtante dicto pacto retinere pro
ſe ſoluendo tñ ſibi pretium & valorem di
ctorum melioramentorum. ita ſingulari
ter dixit Bal. in. l. in fundo. in. ii. not. ff.
ff. de rei ven. qd dictū pro valde notabili
refert & ſequit Jaſo. in. l. ii. in. ix. col. poſt
princ. C. de iure emphit. Pro quo dicto
optime faciunt que ego dixi in. xxx. qō.
princ. vbi feci mentionem de hoc dicto
Bal. &c. & plura addux in ſimili.

411 ¶ Femine nō ſuccedunt in feudo. c. i. §.
hoc aūt notañ. in ti. q feu. dare poſſ. & in
c. i. §. ad filias. de ſucceſſ. feu. & in. c. i. in ti.
an. vel aliter impfec. & in. c. i. de
aliena. feu. pater. cū ſi. hoc tñ limita duo
bus modis. & primo limita hoc non eſſe
verū in feudo p quo nullū ſeruitiū pſta
tur. Nam in tali feudo etiā femine ſucce
dūt dicant habiles ſm Bal. in. l. quoties
in. i. col. C. de ſuis & legit. & in. c. i. in ver
bo decedēte in. ii. col. in v. querit gl. iuū
quid femina &c. q feu. dare poſ. et voluit
Lu. ro. in ꝯſi. cclxvii. inci. circa pmū. in
pe. col. & in ſing. ſuo. cccviii. incip. hodie
femina &c. q oia refert & ſequit. d. Phil.
decius in cōſi. ſuo. xxxii. in. ii. col. circa fi.
& in ꝯſi. lxxxv. in. iii. col. & in ꝯſi. cxxxix. in
i. col. ſcdo etiā limita niſi eſſet cōceſſum
feudū alicui & ſuis deſcēdētibus qr tunc
cōprehēdunt oēs deſcēdētes vſq in infi
nitū. ita dixit Bal. in. c. que in eccliarū.
in vlt. char. extra de cōſti. quē refert & ſe
quit Jaſ. in. l. ii. in. lxxv. col. C. de iur. em
phi. in ver. illud etiam perpetuo not.

412 ¶ Plures ſunt cāe ppter quas emphi
teuta cadit a iure ſuo inter quas eſt illa.
vez qñ ipſe emphiteuta alienauit rē em
phiteuticā vel melioramēta aut ius ſuū
irrequiſito dño & ſine ei9 cōſenſu. vt ha
betur in. l. fi. C. de iure emphi. & in. c. po
tuit. de loca. que iura habēt etiaz locū in
cōductore perpetuo vel ad longum tps
ſm Raph. ful. in cōſi. ſuo. xxxiiii. incip. p

euidentia eorū de quibus queritur &c.
que in refert Jaſo. in. l. ii. de iure emphi.
in fi. prime colum. ſed hoc intelligitur ſi
vendiderit & tradiderit: ſecus aūt ſi non
tradiderit lz vendiderit qr tunc non ca
dit a iure ſuo ſecundū Spe. in tit. de loca
to. in §. nūc aliqua. in ver. xcv. motus qr
verbū vendere eſt cū effectu intelligen. l.
i. §. hec verba cū vulga. ff. q quiſq iur. &
qr nō dicitur perfecta venditio ante tra
ditionem. vt in. §. vēdite. inſti. de rerum
ven. & in. c. cū Joānes. circa prin. de fi. in
ſtru. & idē tz Sali. in. d. l. fi. poſt Albe. ibi
qui Sali. etiam monet ad hoc qr qñ nō
interuenit traditio in cōtractu venditio
nis nudo cōſenſu ab ea receditur & pro nō
facta habet. l. ab emptione. in prin. ff. de
pac. & l. i. ff. de pericu. & idem tenent alij
plures docto. in diuerſis locis quos re
fert & ſequit Jaſo. in. d. l. fi. C. de iure em
phi. in. xliii. & xliiii. col. vbi dicit hāc eſſe
cōem opi. hanc tñ ſniam & cōem opi. li
mita & intellige verā qñ ipſe emphiteu
ta vendidit nec vere nec ficte tradidit. ſi
aūt nō vere ſed ficte tradidiſſet: vt qr cō
ſtituiſſet ſe nomine emptoris poſſidere
dando ei licentiā intrandi poſſeſſionem
dicte rei tūc ipſe emphiteuta caderet a
iure ſuo etiaz qd dictus emphiteuta ven
ditor poſt tractū tpis dictā rem emphi
teuticam redemerit & ſoluerit canonem
dño ignorāti dictam alienationē. ita ſin
gulariter dixit. d. Ang. in ꝯſi. ſuo. xxxiiii.
inci. de iure abſq lōga allegatiōe plenū
mihi videt &c. quez refert & ſequit Jaſo.
in. d. l. fi. C. de iure emphi. in. xiiii. colum.
vbi lati9 loquit & dicit qd. d. An. in. d. cōe
ſi. monet: qr lz conſtitutū dicat ficta tra
ditio: tñ ex eo transferunt verba & ppria
poſſeſſio & vtile dominiū. l. certe. §. i. & §.
iulianus. in verſi. ego quoq vero poſſi
deo. ff. de precario. & l. quedaz mulier. ff.
de rei ven. & hoc voluit Bar. in. l. ab em
ptione ad fi. ff. de pac. & Bal. in. c. itē in
ueſtitura de votis feudorum. & Joan. an.
in addi. ſpe. in tit. de empt. & vendi. in. §.
i. in verſic. & not. quod expreſſe in addi.
incip. et dubitat &c. quam limitationem
dicit Jaſo. in. d. l. fin. vbi. ſ. eſſe perpetuo
notandum: qr cōiter in inſtrumētis ven
ditionū apponunt cōſtituta. Et p dictā

limitatione faciūt optime dicta p me.S. in sing.lxxxij.incip.volo.&c.in ver.tertio limita &c.& in singulari.clviij.incip.bo⸗ die cōmuniter &c.& per Bal.in cōsi.suo cccccvj.incip.venditor &c.in.iij.vol.& p Alex.in ɔsi.xxxviij.inci.viso &c.in.ij.col. in.ij.vol.& in ɔsi.cclxiij.inci.perspectis in.iij.col.& Raph.cuma.in consi.xlj.in⸗ cipiē.ad primum circa me.& vide Pau. de ca. qui ponit supradictam limitatio⸗ nem in.l.j.in.§.si rex.ff.depositi.& faciūt etiam dicta per Jaso.in.§.actionum.in xxvj.col.instit.de actio.& in.l.si is qui p emptore.in.xciij.col.ff.de vsuca &c.

413 ¶Ingratitudo est vitiū enorme & mul tum detestabile & desiccat fontē pietatis vt dicit Ang.de are.in tracta.malefi.in verbo necnō ad querelam in.v.char.in versic.ix.repellitur etiā.& ipsa ingratitudo plures operaf effectus:nam propter in⸗ gratitudinem reuocat donatio vt in.l.fi. C.de reuocāda dona.Item ingratitudo impedit gratiam ſm Bal.in.c.j.§.insu⸗ per de probi.feu.alie.per fede.itē ingra titudo est iusta cā exheredationis ascen dentium & descendētium vt habef in.§. aliud quoq capitulū.in aut.vt cum de app.cogno.& in aut.non licet.C.de libe. prete.& in corpore vnde sumif itē est etiā iusta causa exheredādi fratres etiā tur⸗ pem personā institutā vt est tex.& gl.cla rior in aut.de nuptijs in.§.ingratitudi⸗ nem.Itē ingratitudo est iusta cā degra⸗ dandi filium a militia ſm gl.in.l.j.§.fi. ff.de obsequijs.Itē ingratitudo hz aliū mirabilē effectū.nam pater pōt filiū legi timatū reducere ad pristinā illegitima⸗ tionē pter eius ingratitudinē.ita dixit Bal.in.c.filij nati.circa fi.si de feu.fue. contro.inter dñm & agna.q dictū refert & sequif Lud.ro in sing.suo.cccxv.inci. vltimo querif &c.et Jas.in.l.ex hoc iure in.xij.col.ff.de insti.& iure vbi dicit alibi nō legisse hoc dictū.sed dicas tu quod Jmo.hoc idem dixit gl.& ibi Bal.in.l.ij. C.de libertis & eorū liber.& tanto magis hoc ibi pbatur qr vt dicit Jas.in.d.l.ex hoc iure equiparātur patronus erga li⸗ bertum.& pater erga filiū legitimatū ad qd allegat text.in.§.j.in ver.equalis pa⸗ tri in aut.vt liberti de cetero.Et subdit etiam Jaso.in.d.l.ex hoc iure q eodem modo q potestas vel alius iudex ordi⸗ narius fi fit ingratus pōt pter ingrati tudinem tanq suspectus recusari.ad qd alleg.§.sancimus.in aut.de exhibē.reis & Can.in.c.postremo.de app.Item sub⸗ dit etiam q filius qui fuit a patre eman⸗ cipatus pter ingratitudinē pōt a pa⸗ tre reuocari in patriam potestatem.alle gat.l.j.C.de ingrat.liber.& Spec.in titu. de natis ex liber.ven.in versi.sed & liber ti.adde etiā tu q filius ingratus nō suc⸗ cedit patri in feudo:ita dixit Ang.in.§. soluto igif.in aut.de nup.& in.§.& super his eo.tit.Scias tñ q duob⁹ modis tol litur ingratitudo iam cōmissa cōtra pa trem vel cōtra patronū vel cōtra alium primo p ingratitudinē postea superue⸗ nientē:nā talis gratitudo vltimo super⸗ ueniens tollit ingratitudinem precedē⸗ tem:ſm Bal.in.l.fratres.& in.l.liberi.C. de inof.testa.p quo facit qd voluit Spe. in titu.qui fil.sint legi.in.§.pe.in versic. quid si penitētiā egerit.vbi dicit q licet filia que peccauit in corpus suū possit a patre exheredari:tñ filia emendata p pe nitentiam nō poterit vlterius a patre ex heredari & idē dixit Bal.in.l.si filia.C. de inoffi.testa.& Innoc.& alij in.c.quin⸗ tauallis.de iureiur.& ibi.d.An.in.iij.col. & Abb.in.ij.colū.quos refert & sequitur Jas.in.l.in arenā.in.ij.col.C.de inoffic. testamento.& in.l.ius autē ciuile.in.v.col. de insti.& iure.p quibus faciūt dicta per Bal.in.l.si p ea.in.v.q.C.mādati.& fa⸗ cit regula illa vulgata q cessante cā ces⸗ sat effectus.l.adigere.§.quis.ff.de iure patro.cū simi.Secundo modo tollif in⸗ gratitudo vez per ingressum religionis adeo q filius ingratus vel qui cōmisit vnā de causis pter quā poterit exhere dari si postea ingrediatur religionē nō poterit exheredari.text.est in.c.fi.xix.q. vlt.& ibi doct.& hoc etiā voluit gl.in.l.fi. in ver.qr ingratū.C.de epis.& cleri.& tex. & gl.in aut.de monа.in princip.de quo etiam dixi in repe.mea rub.ff.de fideius. in.xij.q.in materia ordinis clericat⁹.vi⸗ de tamen Car.Alexan.in.c.ex parte.in ij.col.in versic.sed operepretiū.extra de appel.& de hac materia ingratitudinis

vide etiam

vide etiam do. An. corſe. in nota. ſuis in verbo ingratitudo.

414 ¶ Teſtator filios ſuos heredes inſtituit & quã plura legata fecit inter alia legauit cuidã amico ſuo quãdã ſuam domũ in godimentũ vt vulgariter dicitur modo dubitatur an tale legatũ trãſmittatur ad heredes in quo plura adduci poſſint pro vtraq̃ parte attñ veritas eſt q̃ tollit legatum tranſeunt ad heredes legatarij. ita multũ no. dixit Bal. in l. ſi habitatio. in §. ſz ſi ſic. ff. de vſu & ha. quem refert & ſequitur Iaſ. in proemio feudor. in. xxxv. col. in ver. quinto cõfirmo. &c. vbi plura adducit pro hoc dicto & inter alia adducit. l. iiij. ff. de ali. & ci. lega. vbi habetur q̃ qñ fundus relinquitur. ad alimẽta venit etiã proprietas & trãſmittitur ad heredes tu dicãs quidẽ tenet Bart. in. l. cũ hi. in §. ſi vni. ff. de trãſact. & ibi Ang. clarius & Bald. in. l. ſi circa princ. C. de fruc. & lit. expen. & ita tz Rap. fulgo. in cõſi. xliij. incip. circa primũ in pe. col. Tene menti q2 prima facie quilibet diceret cõtrarium.

415 ¶ Iuramentũ eſt magne importãtie et hz plures effectꝰ vt vidiſti. ſ. in pluribꝰ ſingularibꝰ & habetur p doct. in pluribus diuerſis locis quos aliter nõ refero: ſed ſcias & perpetuo tene mẽti q̃ iuramẽtũ nõ operatur aliquẽz effectũ qñ nõ habuit formalem expreſſionẽ quã debet habere & ideo ſi aliq̃d tibi promitto et iuro deinde dico per iuramentũ q̃ alias feci promitto tibi dare decem pro hoc non obligor ad iuſtm nec ad periuriũ q2 iuſtm requirit formalẽ expreſſionẽ vñ nõ ſufficit expreſſio per relationẽ ad illud. ita dixit. d. An. in. c. ab excõicato in. v. col. de reſcri. per tex. in. c. clericꝰ q̃ eſt. c. pe. de iureiuran. q̃ dictũ refert & ſequitur Soci. in cõſi. ſuo. xcix. inci. sereniſſimꝰ rex &c. in. ij. col. in. iij. volu. An aũt iuramentũ req̃rat tactũ ſcripturarũ. vide Abb. in. c. fraternitatis. in vlt. col. de teſti. & Bald. in conſi. ſuo. viij. incip. punctus queſtionis &c. in ij. volu. quid ſit inueſti. Bal. in repe. l. ij. in. xxxi. & xxxij. col. ff. de iureiur. Bal. in l. in aliterius. in verſi. vlti. nota. &c. C. ſi in ſe maio. dixe, & in aut. ſacra puberum in ij. col. in verſi. ſ. q̃d ſi iuro &c. c. ſi aduerſ. vẽdi. d. Philip. c. fraternitatis. in. x. col.

Singularia

& in. c. tuis queſtionibus. in. ij. col. eo. ti. Innocẽ. ſ. c. & ſi chriſtus. de iureiur. tex. & doct. in. §. ſ. in aut. vt oẽs obe. iudi. tex. & Io. an. in. c. vt circa de elec. Bal. in marga. in verſi. iuſtm. Alex. poſt Pau. de ca. in. l. iij. in. §. iurare. ff. de iureiur. &c.

416 ¶ Plures profecto reperiuntur vidue qui bus vr oĩa eis licere impune poſtq̃ ſunt in libertate et vlterius non ſunt ſub poteſtate mariti: ſed vere ſe decipiunt nam ſi tales vidue cõmittunt ſtuprum: ita perdunt dotem ſeu actionẽ ad repetendam dotem ſicut vxor cõmittẽs adulteriũ viuẽte marito. ita multũ ſinglr dixit Pau. de caſt. in cõſi. ſuo. cxxi. incip. renecatur in dubiũ &c. et in. l. ſororẽ. C. de his quibus vt indig. & in. l. fideicõmiſſum. C. de fidei commiſſis q̃d dictum reprobat. d. Alex. in. d. l. ſororem. & Iaſ. in. d. l. fideicommiſſum. ſed illud dictuz approbat ipſe Iaſ. in. l. ij. in. ij. col. ff. ſol. mat. vbi reprehendit Alex. in. d. l. ſororem tenentem cõtra Pau. de ca. pro quo dicto facit text. in. l. pe. ff. de adulte. per quem text. dicit ibi Bar. q̃ qui offenditur ex adulterio cõſtante matrimonio ille etiã offenditur ex ſtu pro viduitate durante q̃ dictum refert & ſequitur Iaſ. in. d. l. ij. in. ij. col. ff. ſol. ma. & d. Augu. de ari. in ſuis addi. ad Ange. de are. ſuper li. maleſi. in verſic. che hai adulterata la mia dõna in. iij. chart. ſuper verſicu. quid ſi maritus &c. & faciunt etiã dicta p Io. de ana. in. c. intelleximꝰ in. viij. col. in verſi. ex quo videtur poſſe &c. de adult. Et adde etiam q̃ vidua habẽs tutelam filior ſi committit ſtuprũ priuatur ipſa tutela perinde ac ſi trãſiret ad ſecundas nuptias. ita dixit gl. in aut. ſacramentum. C. qñ mulier offi. tuto. fungi poteſt alle. iura de quibus in. c. q̃ eſt ſumme notañ. &c. q̃ etiam voluit Bal. in. l. his ſolis. C. de reuo. dona. de qua materia latius locutus ſum in repeti. mea. l. vnice. C. de rap. virgi in. xv. & xvi. char.

417 ¶ Preſentia conuentorũ vel affinium plura operatur naz facit ceſſare preſumptionem metus vis illate teſtatori ſm Bal. in. l. ſ. in. ij. col. in ver. quero que comactio. c ſi q̃s aliquẽ teſta. prohibu. & Bar. in. l. ſi. in. ſ. col. ff. ſi quis aliquẽ teſta. prohi. & in. l. frater a fratre in pe. char. in. ij

col.ff.de cõdi.inde.itẽ facit ceſſare pſumptionem doli fraudis ꝛ metus ſm Bar. in.l.fi.in prin.ff.ꝙ metus cã.ꝛ Alex.in.l.ſi cum dotẽ.in.§.eo aũt tempore.in pe. col.ff.ſolu.matri.voluit doct.in.l.tranſactionem.C.de trãſactiõi.ꝛ.d.Phil.decius in cõſi.ccxxxvj.incip.durã in.ij.col. Item idẽ operaẽ pſentia ſeu decretũ iudicis nam facit ceſſare preſumptionẽ metus ſm Bar.in.l.j.C.de pdijs curia.lib.x.et in dicta.l.frater a fratre.in pe.cbar. in.ij.col.ꝛ Imol.in.l.j.in.§.fuit queſitũ.ff.ad treb.ꝛ Bal.in.c.j.in prin.in.iij.col. qui feu.dare poſ. Itẽ pſentia honeſtorũ virorum tollit preſumptionẽ metus ſm Aug.in.l.quero.in.§.ſeruum.ff.de edil. edicto:que oĩa tñ reſtringẽt p Aug.in conſi.ccxxv.incip.thema tale in vlt.col. quem refert ꝛ ſequiẽ.d.Phil.deci.in ꝯſi. ccxix.incip.viſo puncto.in vlti.col.in fi. Et in hac materia pſenti conuentoꝝ vel attinentiũ teneas mẽti ꝙ qñ tutores vel curatores faciũt aliquẽ actũ in reb9 pupillorũ debent eſſe cauti ꝛ facere cũ conſenſu matris pupillorum ꝛ attinentium: quoniã tunc licet male ſuccedãt pupillo ipſi nõ tenebuntur.ita voluit glo.in.l.ij.in verſi.pupillo.circa me.C.de his quibus vt indig.quã Pau.de caſt.ibi in vlt.col.ad hoc reputat multum ſing.ꝛ menti tenẽdam.ꝛ ex illa gl.dicit ibi Bal.in.iij.oppoſitione ꝙ ratiõe cõſilij cõuentoꝝ preſumiẽ a tutore abeſſe dolus ꝛ culpa ꝙ dicit eſſe nota.dignũ ꝛ illã glo.etiã refert ꝛ approbat Bald.in.c.j.in prin.in.ij.col. qui feu.dare poſ.ꝛ illã gl.cum doctrina Pau.de caſt.ꝛ Bald.refert ꝛ exclamat Iaſ.in.l.j.in fi.C.de trãſac.ꝛ de hac materia etiã late loquitur Iaſ.poſt alios in d.l.trãſactionem.C.de tranſa.ꝛ in.d.l.ij. C.de his quibus vt indig.ꝛc.

418 ¶ Dicta teſtiũ ſunt iuuanda ꝛ non impugnanda nec cauillãda ſm Bal.in.l. de quib9.in vlt.col.ff.de legi.et in.c.cũ dilec.in vlti.col.de cõſuet.ꝛ volũt doct. in.l.j.ff.ſi cer.pet,ꝛ Iaſ.in.l.ſi fideiuſſor. in.§.ſi neceſſaria.ff.qui ſatiſ cog.p quibus facit.l.quoniam.C.de hereti.ꝛ ideo tene menti ſingulare verbũ Iac.de are. in.l.teſtium.C.de teſtibus vbi dicit ꝙ ſi teſtis qui audiuit dicit ꝙ vidi ꝙ eius dictum ſaluatur quod dictũ refert ꝛ ſequitur Bald.in marga.ſua in litera.T.ver. vnde qui audiuit ꝛc.ꝛ dicit ibi Bald.ꝙ ratio illius dicti ſui eſt qꝛ viſus predicatur de omni ſenſu vt ibi lati9 per eum.de quo etiam per Soci.in cõſil.ſuo.liiij.incip.viſis teſtibus in.j.col.in.iij.vol.tene menti ad euadend.teſtes a falſo.

419 ¶ Licet in re ſua q̃libet ſit moderator et arbiter vt in.l.in re mandata.C.mandã.ꝛ in.l.nõ vſq; adeo.ff.ſi quis a parente fue.manu.ꝛ in.l.etiã.§.licet in dotalibus.ff.ſo.ma.ꝛ habeẽ in.l.nec emere.C. de iure delib. Attamen hec regula fallit in vno caſu multũ no.vꝫ qñ emphiteuſis ppter generationẽ finitã reuerſa eſt ad dñm: quoniã tũc dñs nõ põt de tali ſua re facere quod ſibi placet qꝛ tunc deſcendentes ipſius emphiteute poſſunt petere illam rem ſibi cõfirmari ꝙ ſi dñs hoc denegauerit poterit appellari ad ſuperiorem.ita dixit Bar.in.l.j.§.permittiẽ.ff. de aqua quoti.ꝛ eſti.et in.l.j.ff.de priuileg.credi.ꝛ in.l.ſi mihi et titio.in fi.ff.de verb.obl.ꝛ idẽ voluit Pet.de ancha.in con̄ſ.ſuo.clxx.incip.ex tenore priuilegij in.iij.colum.vbi loquitur in re.eccleſie. et approbat dicta Bart.in dictis locis. ꝛ tenet ipſe Pet.de ancha.in conſil.ſuo clxxiij.incip.d.Lazarius in pe.col.ꝛ Ange.in.d.§.permittiẽ.ꝛ illud dictũ Bart. etiaꝫ approbat.d.An.in.c.j.de locato.ꝛ Caran.c.pe.de poſtu.prela.et Bald.in addit.Spe.in ti.de loca.in.xi.col.in verſicu.incip.emphiteũſis debet potius ꝛc. ꝛ in.c.in pſentia in.x.col.de pba.in Mic. quid autẽ.Item hanc ſniam ꝛ opi.Bar. in dictis locis ex pluribus iuribus ꝛ doctrinis notabilibus approbat Ludo.ro. in ꝯſi.ſuo.xxij.incip.propoſite mihi conſultationis in pe.colũ.vbi dicit ꝙ ita ſe habet cõis opin.ꝛ hanc partẽ firmat idẽ Ludo.ro.in.l.ij.in prin.ff ſol.mat.ꝛ hãc ptẽ tenuit.d.Alex.in plurib9 locis quẽ refert ꝛ ſequitur.d.Phili.decius in ꝯſil. ſuo.cxxxj.incip.reuocaẽ in dubiũ ꝛc.in ij.col.vbi dicit ꝙ hec eſt cõis opi.de quo ibi lati9 p eũ ad qđ etiã vide Alex.in cõſil.clxj.inci.viſis narratis ꝛc.in.vij.vol. vbi dicit pdicta eſſe vꝫa qñ dicẽtes q̃ petũt ſe reuocari eẽnt inſtituti hẽdes ſec9 ſi

extranei eſſent inſtituti ad qđ alleg. Jo. de imo. in ꝯſil. ſuo incip. q̄dā Tonius de pāno ꝛc. de quo lati9 p. d. Alex. in. d. ꝯſi. de quo etiam vide latius per do. Franc. cal. in conſi. xliij. incip. ſuper controuerſia per totum.

420 ¶ Extat iuris regula vulgata q̄ dixit ꝙ q̄ ꝑ aliū facit ipſe facere v̄r vt in. c. q̄ facit de reg. iur. in. vj. ꝛ in. l. ꝙ iuſſu alterius. ff. de re. iur. ꝛ pro cōfirmatione ſeu pro ampliatione dicte regule ſcias ꝙ ſi qs tenet aliquē alere ſufficit ſi faciat eū recipi in aliquo hoſpitali vel domo dei vel ſi ꝓcuret ei aliquam prebēdam. Ita multum no. dixit Bal. in. l. j. in. §. ſed ſcimus per illū text. C. de lati. liber. tollē. ꝙ tn̄ reſtringit illud de hoſpitali dūmodo ille q̄ dꝫ alimētari poſſit iure eius decēcore habitare in hoſpitali alias dicit ſecus eſſe ꝙ eſt no. ꝙ dictum non memini me alibi legiſſe ꝛc.

421 ¶ Qn̄ periculū eſt in mora multa tolerantur q̄ alias non tolerarentur vt dixi ego late in. l. q̄ in. j. ꝛ. ij. col. ff. de ſicca. quib9 ibi ꝑ me dictis adde ꝙ hoc habet etiā locū in iuramēto nam qn̄ iminet neceſſitas ꝛ nō pōt hr̄i copia ſuperioris a quo petaſ abſolutio a iuramēto tūc cōtra iuramētū lꝫ venire ꝓpria autoritate abſq̧ abſolutione: ita dixit Jnn. in. c. venerabilē. de elect. gl. ſup v̄bo venire. l fi. ꝙ dictū refert ꝛ ſequiſ Bal. in. l. nō dubium. in ꝑ̄ncipe. col. C. de legi. ꝛ Abb. in. c. ꝗto. in. vj. col. de iureiur. ꝛ Cano. in. d. c. venerabilē. ꝛ iſtud dictū refert ꝛ ſequiſ do. Feli. aliqua pro eo adducēs in. c. ij. in pe. col. de ſpōſa. Tene menti ad euitandum periurium.

422 ¶ Agnati trāſuerſales vltra decimū gradū ad ſucceſſionē nō admittunſ ſm glo. ꝛ doc. in. l. fi. C. vn̄ legi. ꝛ gl. ꝛ Bar. in aut. in ſucceſſione. C. de ſuis et legi. et no. in. §. fin. inſti. de ſerui. cogna. hoc tamē fallit in ſucceſſiōibus illuſtriū virorū vt comitū baronū ꝛ ſimiliū qui in infinitū admittunſ. ita ſin. voluit Bal. in c. j. i. §. capitanei. de feu. marchie vbi dixit eſſe valde no. ꝙ in ſucceſſionib9 illuſtriū comitum ꝛ baronū mortuo vltimo comite ſine herede ſuccedunt quicunq̧ agnati etiā ſi centeſimo deſiſtent gradu. Et idem dicit in regno ſeu in regum ſucceſſiōe. q̄ ſi tota domus regia moreretur et extaret vnus de ſanguine antiquo et non eſſet alius proximior eſto ꝙ eſſet in milleſimo tn̄ iure ſanguinis et perpetue cōſuetudinis ſuccederet in regno: et iſta oīa refert et approbat. d. Phili. decius in cōſi. ſuo. lxxxv. incipiē. diligēter. in. ij. col. in verſic. ſcđo principaliter vbi dicit ꝙ iſta ſequitur Jac. aluaro. in. d. §. capitanei in gloſ. fin. vbi poſt Jaco. de bel. et Nico. de neapol. ꝯcludit ꝙ qn̄ de acq̄rēte feudū ꝑmordialiter ſit trāſitus ad deſcendentē: tūc in infinitū ꝓgrediſ etiam ad trāſuerſa. ex acq̄rentiū de quo latius ꝑ. d. Philip. deciū i. d. ſuo. ꝯſi. Tene menti: q2 hoc alias vidi i cōtingētia facti ꝛc.

423 ¶ Compromiſſum fact. m in aliquem nullum hꝫ effectum niſi fuerit acceptatum ꝑ arbitrum vel per arbitratorez: q2 in his que pendēt ex cōſenſu duoꝝ non inducitſ perfectio niſi vtriuſq̧ conſenſu concurrente vt eſt in ꝯtractib9 vltro citroq̧ obligatoriis. vt in. l. labeoin. §. verba. ff. de verb. ſig. et tempus appoſitum et limitatū in compromiſſo non currit niſi a die acceptandis ipſius cōpromiſſi quia ante dictaȝ acceptationem arbiter electi nō eſt arbiter nec compromiſſum dicitur eſſe factū donec non eſt acceptatū ſed dicitur magis partes velle facere cōpromiſſum eo autē acceptato dꝛ compromiſſum factum gl. eſt not. in. l ſi cum dies in ꝑn. ff. de arb. ꝛ ridiculum eſſet dicere ꝙ tempora currerēt anteq̄ adeſſet arbiter qui poſſet partes audire text. eſt no. in. l. ſi i die. ff. de cōdi. ꝛ demō. ꝑ quā l. cōſuluit. d. Chriſtopho. de caſtel. quod licet tempus exercēde appellandis ſeu inſtantia cauſe appellationis exercēde currant de iure cōi a die interpoſite appellationis vt in clē ſicut de appella. et in. l. fi. §. illud cū gl. C. de app. tn̄ diſponē te ſtatuto vel decreto quod debeat eligi certus iudex appellationis ex numero conſidētium quo ſi poſt interpoſitā appellationem partes ſtarent. x. annis ad faciendum dare iudicem appellationis nunq̄ currit tp̄s inſtātie appellationis q2 nō adeſt iudex qui poſſit adiri vt ipſa appellatio exerceatur que oīa ponit. d.

Lanfrancus de briſia in ſuo tract. de ar-
bi. in. ij. char. in. iij. col. q̃ oĩa tene menti
q꞉ quotidie occurrunt in facto ⁊c.

424 ¶ Accipe queſo vnũ dictũ valde pe-
riculoſuz qđ mihi impoſuit maximã ad
miratiõẽ ꝙ dictũ eſt hoc. vcꝫ ꝙ ſi quis
dicat aliqđ alicui in ſecreto et in confeſ-
ſione q̃ñ non eſt ſacerdos iuramento et
preſtito ꝙ nemini debeat illud reuelare
tñ ſi producatur in teſtẽ nõ obſtante iu-
ramẽto dꝫ illud reuelare ⁊ rõ eſt: q꞉ iura-
mentũ non extendit ad iſtũ caſum. ſ. q̃ñ
ꝓducit in teſtẽ ⁊ ratio rõnis eſt: q꞉ ſi in-
tẽdebat iurans ad hũc caſum extẽdere
iuřm certe iuřm fuit temerarium ⁊ non
ſeruandũ. ita no. dixit Abb. in. c. ſi ſacer-
dos in. ij. col. de offic. ordi. poſt Inno. in
c. qualiter ⁊ q̃ñ. de accuſa. et in. c. omnis
vtriuſq; ſexus. circa fin. de pe. et remiſſi.
ꝙ dictũ refert ⁊ ſequit Iaſ. in. l. fin. in. iij.
col. verſi. xiij. no. facit ⁊c. ff. qui ſatiſ. cog.
tene menti quia vt dicit Abb. in. d. c. ſi ſa
cerdos multi decipiuntur. Et ego prima
frõte dixiſſem cõtrariũ ꝑ gl. in. c. lꝫ mu-
lieres. de iureiur. in. vj. de qua locutus
ſum in repet. mea rubr. ff. de ſſdeiuſſ. in
xlvj. col. in fin. ⁊c. ⁊ vide Io. nenizanũ in
ſilua nuptiarũ in. xj. char. in. iiij. col. vbi
latius loquitur in hac materia.

425 ¶ In cõtractib⁹ emphiteuticis ſemꝑ
attenditur cõſuetudo ſm Ang. in. §. em
phiteuſim in aut. de nõ alie. vbi dixit ꝙ
ſimplex promiſſio prelati eccleſie de re-
nouanda emphiteuſi conceſſa ad nouẽ-
nium q̃ñ erit finita intelligitur ſꝫ qđ eſt
conſuetum renouari per alios. Et dixit
Bal. in addi. Spe. in titu. de loca in. iiij.
col. in pñ. ꝙ locatio ĩ emphiteuſi ſimpľr
facta ꝑ plarũ ⁊ñ cenſet facta in tertiã ge
nerationem ſi erat ita cõſuetũ. Et dixit
Io. de imo l. c. potuit de locato ꝙ ꝯceſſio
in emphyteuſi facta pro ſe ⁊ filijs ſimpli
citer intelligitur etiam pro filijs futuris
ſi ita eſt conſuetum que omnia ⁊ aliqua
etiam alio not. dicta in materia refert et
ſequitur Iaſo. in. l. certi conditio. in. §. ſi
nummos. in. iiij. colum. in fi. ff. ſi cer. pet.
que omnia poteris addere ad materiaꝫ
conſuetudinis ⁊c.

426 ¶ Partus eſt pars viſcex. Ideo qua-
lis eſt mater talis erit partus. l. ſ. in. §. ex
hoc reſcriptio. ff. de vẽ. inſpi. l. ſed adde
in. §. ſi quis mulierem vehendam. ff. lo-
cati. l. curator. ff. de ven. in poſſ. mittẽdo
et in. c. ſi quicquid et. c. ſi ad matris. ⁊. c.
ſeq. de conſec. di. iiij. ⁊ voluit Spec. in tit.
de ſen. in. §. ij. in verſic. quinto queritur.
Iſtud tamen credo regulariter procede
re in fauorabilibus. ſꝫ ſecus in odioſis.
⁊ hoc ꝓpter no. dictum Bald. in. l. fi. C.
de libera. cauſa. vbi dicit ꝙ bannita mu
liere pregnante natus poſtea nõ eſt bã-
nitus. ⁊ dixit idem Bal. in. l. cũ inter. C.
de fideicom. liber. ꝙ ſi banniunt omnes
hoies de tali progenie ꝙ nõ cõpꝛehẽ-
duntur exiſtẽtes in ventre. que dicta re-
fert ⁊ ſequitur. d. Pellas in tract. ſuo bã-
nitorum in. ſ. parte primi temporis in. ix.
q. circa medium. in verſi. ⁊ nota ꝙ ſi bã-
niuntur ⁊c.

427 ¶ Plures ſunt caſus in quibus ſentẽ-
tia nunq̃ tranſit in rem iudicataꝫ quos
caſus ſatis ample poſui in repe. mea. l. fi.
C. de proba. in. xviij. q. extraordinaria ⁊
inter alios caſus vn⁹ eſt vt ibi dixi quan
do lata eſt ſententia ex dicto ſeu ex rela-
tione peritorum. nam tunc ſnĩa talis nõ
trãſit in reꝫ iudicatã. Et ideo ſi extat ſta-
tutũ ꝙ ſnĩa debeat ferri cum conſilio ſa
pientis vt cõmuniter in aliquibus caſib⁹
ſunt ſtatuta ꝑ Italiã vel etiã ſi de volun
tate partiũ eſt cõmiſſa cauſa cõſilio ali-
cuius ſapientis. tunc a tali ſententia ne-
dũ poterit appellari ſed etiã ſi nõ ſit ap-
pellatum talis ſententia nunq̃ tranſibit
in rem iudicatam: imo ſemper ⁊ q̃ñcun-
ꝙ poterit retractari ſi appareat cõſiliuꝫ
alterius doctoris magis periti in ꝯtra-
rium factum ita dixit. d. An. in. c. propo-
ſuiſti. ante fi. de proba. ꝙ dictũ pro no. et
mirabili refert ſequi. d. Alex. in. l. ab ho-
ſtibus. in. ij. colum. ff. ſolut. mat. vbi mul
tũ exclamat iſtud dictũ ꝙ etiaꝫ ſequitur
Lud. ro. in conſi. ſuo. ccxxviij. incipi. pro
plena diſcuſſiõe ⁊c. ad fin. ⁊ in. l. cũ q̃dã.
in. §. ꝙ dicit. ff. de acqui. here. de quo la-
tius ꝑ Iaſ. q̃ hoc dictũ multũ exclamat
in repe. l. admonẽdi in. xvj. colũ. ff. de iu-
reiur. pro quo vide q̃ dixi ego in. l. ſ. §. fi.
in. xvij. col. in prin. ff. de q̃õnibus.

428 ¶ Materia citationis dilationis vel
monitionis peremptorie tradit aſcribẽ

tib9 in.l.ij. C.quo ⁊ qñ iud.in.c.pia de ex
cep.in.vj.in.c.frequens. de reſti.ſpo. in
vj.in.l.j. C.de dila.⁊ in.l.admonendi.ff.
de iureiur.⁊ p Bald. in Marga. ſua in
verbo terminus.⁊ p Bal.in.l.mãcipio-
rũ.ff.de dã.infec.⁊ in pluribus alijs lo-
cis que difficile eſſet adducere. de qua
materia aliqua dixi in repeti. mea.l. de
vnoquoq3.ff.de re iud.⁊ circa ipſam ma
teriã teneas menti ꝙ terminus pꝛefixus
aſſignatus ab hõie iuriſditioni iudicis
vel inſtantie cauſe nõ ſolum habet vim
pemptoꝛij ad probandũ quãtũ ad ipſas
partes:ſed etiã habet vim termini per-
emptoꝛij ad audiẽdum ſniam:⁊ ideo iu-
dex in vltima die termini poterit reum
diffinitiue abſoluere etiam actoꝛe pem-
ptoꝛie non citato.ita not.dixit Bald.in
aut.ei q.C.de tempo.appel.ꝙ dictum p
valde ſingulari exclamat Jaſ. in repe.l.
admonendi.in.xxxv. col. verſicu. addo ꝙ
plus ⁊c.ff.de iureiur.vbi pro hoc dicto
plura alia adducit.de quib9 ibi per eũ.
de quo etiã vide per Barba.in.c.conſu
luiſ.in.viij.col.de offi.deleg.

429 ¶ Liber rõnũ ad hoc vt pbet d3 ha
bere diẽ ⁊ conſulẽ alias nõ probat.l.j.§.
rõnes.⁊ ibi doct.ff.de edẽ.⁊ voluit Bal.
in rub.C.de fi.inſtru.in.xij.col.in ver. viſo
de ſcripturis q̃ ſunt publica manu ſcri-
pta ⁊c.⁊ Ange. in.l.j. in.§. editiones. ff.
de edẽdo.iſtud eſt verum ad hoc vt ipſe
liber rationũ pbet pro ſcribente: ſed ſe-
cus eſt vt ipſe liber probet contra ipſum
ſcribentẽ q2 tũc nõ eſt querendũ an ha-
beat ſolẽnitates pꝛefatas an habeat diẽ
⁊ cõſulẽ q2 etiã ſine die ⁊ ꝯſule pbat ꝯ-
tra ſcribentẽ.ita ſingulr dixit Jo.and.in
addi. Spe.in tit.de inſtru.edic.in.§.nũc
dicẽdũ.in addi.magna inci.q2 de argen
tario ⁊c.in.iij.col.in ver. dicit etiã ꝙ ſi pꝛe
dicta dies ⁊c.⁊ in eadẽ additio.in.v.col.
in ver.de ſolẽnitate ⁊c.ꝙ dictũ ſumme cõ-
mendat Jaſo.in repeti.l.admonendi.in
xlviij.col.in princ.ff.de iureiur.vbi dicit
ſe nõ legiſſe alibi hoc dictũ:⁊ dicit ꝙ idẽ
tenet.d.Ant.in.ij.extra de fi.inſtru.in.v.
col.⁊ Abb.ibi in.viij.col.in fi.tene mẽti:
q2 eſt ſingulare verbũ ſeruiẽs ad multa.

430 ¶ Cauti ⁊ oculati etiã qñq3 decipiunt
vt experiẽtia demonſtrat:⁊ ideo aduer-
tas tñ ne in ipſo decipiaris: nam ſi com-
modaui tibi librum meum vel veſtẽ: vel
aliã rẽ ⁊ ſcribo tibi lrãm ꝙ tu mittas li-
brũ meũ vel aliã rem meã non tñ videoꝛ
petere a te vt des rem illã famulo ſeu nũ
cio meo q̃ poꝛtat dictã literã meam tibi
niſi hoc exprimã:⁊ ideo ſi tu tradis dictã rẽ
meã illi nũcio ⁊ aufugiat ego nõ teneoꝛ
nec tu es a me liberat9.l. ſed ſi mei cã. ff.
cõmo.ita ad lrãm dixit Car.alex.in.c.ſi-
gnificauit.l.ij. col.de appel.p quo faciũt
optime dicta p Bal.in cõſi.ſuo.ccccxx-
vj.incip. Frã.⁊c.in.ij.vol.⁊ p do.Ant.in
c.ſignificãte.in.ij.not.extra de pigno. et
ibi in.ij.col.in verſi.quero ſi aliqs ⁊c.⁊ vi-
de Barto.in.l.cum qui.in.§.fi.ff. cõmo.
vbi ponit hunc caſum tene menti: quia
etiã ſepe oculati ⁊ aſtuti hões i hoc de-
cipiuntur:q2 tradunt rem illi qui poꝛtat
ſibi literã dñi ⁊ ⁊ hoc quotidie occurrit
in facto. Hippo.de Marſi. J.U.D.

431 ¶ Dixi tibi pluries in voce ⁊ etiam in
ſcriptis ꝙ inualida nõ ſunt in cõſidera-
tione ⁊ ꝙ paria ſunt non facere vel face
re ⁊ min9 legitime vt hr in.l. quoties. ff.
q̃ ſatiſ.cog. ⁊ in.l.ſcire op3.l.§.ſufficit. ff.
de excuſ.tu.⁊.l.nõ putauit.in.§. nõ quis.
ff.de bo.poſ.fm tab. p quo facit tex.in.l.
ſi accuſator9.ff.de adult.vbi libellus nõ
rite cõceptus nullũ opat effectũ: ⁊ facit
tex.in.c.pꝑoſuiſti.in verbo legitime.de
fo.cõpe.⁊ facit glo.no.in.l ſi pꝛ.C.ne re
ſta.defun.q̃ dixit ꝙ cõteſtatio litis nõ ri
te facta nullũ opat effectũ:⁊ faciunt plu
ra dicta p Jaſ.in.l.l3.C.de pcu.in.j.col.
de quibus dixi latiſſime foꝛte vltra cẽa
in cõſi.meo.xxj.inci.impone dñe ſermo
nẽ oꝛi meo ⁊c.in.j.⁊.ij.char. Sed pꝛedicta
regula põt limitari vno mõ vz ꝙ l3 no-
tarius in inſtrumento teneat apponere
inditionẽ alias ſi nõ apponit inſtrumẽ
tũ vitiat vt dixit Bart.⁊ alij in.l.admo-
nẽdi.ff.de iureiuran.⁊ habet in aut. vt
pꝛepo. nomen impera.in pñti.⁊ in aut.
quibus mod.natura.effi.legi.in.§. quã-
tũ.verſic.⁊ hr per Cano.in.c.inter dile-
ctos.de fide inſtru.⁊ per Bar.in.l.libra
rius.ff.de reg.iur.⁊ tñ ẽ ſi indicti ſit appo
ſita in inſtrũto l3 corrupte nõ vitiat inſtru
mentum conſtat enim ꝙ notarius ſcu
ſit de inditione que illo anno currebat

vñ lȝ errauerit illa tñ hẽ pro appoſita. ita ſingulr cõſuluit Dyn. in cõſi. ſuo. xiij. inci. qđ talis eſt in quodã inſtr̃o ⁊c. qđ ſiliũ refert ⁊ ſequit̃ Barto. in. l. noiatim. ad fi. ff. de ↄdi. ⁊ demõ. ⁊ Bal. i. l. j. C. de nouo codi. ↄfir. ⁊ in. l. ij. ante fi. C. de fal. cau. adiecta lega. ⁊ in. l. cũ ꝓponeret̃. de leg. iij. ⁊ Bal. in. l. impa. oz. la.). ff. de ſta. tu ho. ⁊ ibi Ang. ⁊ Bar. i. l. barbari⁹. ff. de reg. iur. in. ij. col. de quo etiã ꝑ. d. Ant. in. c. cum venerabilis. circa fi. de religio ſis do. ⁊ ꝑ Iaſ. q̃ multũ not. hoc dictum in repe. l. admonẽdi. in. lxvj. col. de iureiur. poſt med. ⁊ circa hãc indinonẽ vide aliqua per Alex. in cõſi. cxc. incip. plura. in. ij. co. in. vj. vol. Et vide aliud dictum in quo inualida operãtur quẽ poſui. ſ. in ſingu. cclxxiij. incip. licet regulariter.

432 ¶ Sepe cõtingit ꝙ creditor bñs ma. liũ debitorẽ remiſit partẽ debiti vt reliquã ſibi ſoluãt vt ego pluries vidi in facto. ſȝ ſcias ꝙ tali caſu talis creditor poteſt repetere illud qđ remiſit ꝑ conditionẽ ob turpem cauſam. Ita ſingulr̃ dixit Lud. ro. ⁊ Alex. poſt eũ in. l. fi. ff. de cõdi. ob tur. cãm. vbi dicũt ꝙ hoc fuit dictum Iaco. de are. in. d. l. fi. ⁊ iſtud dictũ refert ⁊ ſequit̃ Iaſ. in. d. l. fi. vbi pro corroboratiõe dicit facere: qꝛ remittere eſt dare: vt in. l. ſi mulier. ff. de cõdi. cã data nõ ſecu. ⁊ iſtud dictũ ſumme no. ↄtra iſtos hoĩes ſeu mercatores fallyos quibus eo quia ſunt mali debitores eorum creditores remittunt partẽ debiti vt reliquũ habeãt ꝙ tota die occurrit in facto.

433 ¶ Trita ⁊ vulgaris eſt iuris regula ꝙ in ore duoꝝ vel triũ ſtat omne ṽbũ ⁊ vox vnius vox nullius. Sũt tñ plures caſus in quibus vn⁹ teſtis tñ plene probat. q̃s ponit accurate. Spec. in titu. de teſte. in §. reſtat. in verſi. hoc tñ fallit vbi enumerat. xxx. caſus in quibus vnus ſolus teſtis plene probat de qb⁹ etiã hẽ ꝑ Ioã. and. in. c. vt circa. de elec. in vj. in nouel. ⁊ ꝑ glo. l. c. tãta. lxxxvj. diſtin. ⁊ ꝑ Inno. d. Ant. ⁊ alios in. c. veniens. el.). de teſti. ⁊ dictis caſibus. adde alium caſum. vez qñ ſumus in cauſis breuiorib⁹. nã in talibus cauſis ꝓbare ꝑ vnũ teſtẽ vel ꝑ famã dicit̃ plena ꝓbatio ꝙ ſic non eſt neceſſe deferre iuſtũ in ſupplemẽtũ ꝓbationis. ita vt̃ de mẽte Bar. in. l. de minore. in. §. tormẽta. l. vlt. col. ff de qõni. ⁊. d. Ant. in c. veniẽs. el. j. de teſti. ⁊ in. c. j. de app. ⁊ voluit expreſſe Mathar. in no. ſuo. ij. ⁊ ibi ipſe ſubdit in. ſ. not. ꝙ eodẽ modo in iudicijs poſſeſſorijs in qbus dĩ agi de leui ꝑiud cio ꝓbatio ꝑ vnũ teſtem vel famã hȝ vim plene probationis. ita ꝙ non eſt opus iur̃o in ſupplementũ probationis ꝙ ſentit etiã Bar. in. l. j. C. quorũ bo. et clarius in. l. ij. in fi. C. vbi in rẽ ac. de quo dicto latius loquit̃ Iaſ. in repe. l. admonẽdi. in. lxxviij col. poſt med. ff. de de iureiur. ⁊ vide. ſ. in ſingulari. xlvij. incipi. in ore duorũ vel triũ.

434 ¶ Alias tibi dixi ꝙ teſtis nõ iuratus nõ ꝓbat ⁊ ei⁹ dictũ parũ vel nihil operatur. ⁊ hoc dixi. ſ. in ſing. ccxiij. incipi. ad validitatẽ ⁊c. etiam ibi dixi ꝙ papa non põt diſpẽſare ꝙ teſtis in ferẽdo teſtimoniũ in iudicio nõ debeat iurare ſȝ dicta iura ⁊ oĩa ibi dicta limita ſinglr̃ nõ hẽ locũ in arbitrio ſeu in iudice cui data eſt ptãs ꝓcedẽdi de facto ſȝ ſnlandi de mero: nã tali caſu virtute talis arbitrij poterit arbiter ſeu iudex plene credere teſtibus non iuratis. ita dixit ſinglr̃ Bal. in. c. conſanguinei. ad fi. de re iud: ꝙ dictũ ꝑ valde no. refert ⁊ ſequit̃ Iaſ. in repe. l. admonẽdi. in lxxxiij. col. poſt prin. vbi dicit hoc alibi non legiſſe. ff. de iure iur. ⁊c. ⁊ vide que dixi. ſ. in ſingu. ccclx. inci. notiſſimum ſor opinor ⁊c.

435 ¶ Res inter alios acta tertio nõ preiudicat vt hẽ in ti. c. res inter alios acta in rubro ⁊ nigro ⁊ hoc clarũ eſt. Attamẽ ſcias ⁊ ꝑpetuo teneas mẽti ꝙ ſi aliq̃ teſtes ſint examinati inter aliquas ꝑſonas lȝ nõ noceãt alijs: attñ ſi tales teſtes amplius examinari nõ poſſent hoc caſu faciũt ſemiplenã ꝓbationẽ ⁊ alios ſec⁹ eſſet ſi iterũ poſſent examinari qꝛ tunc eſt imputañ. pti. quare eos non facit examinare. ita ſinglr̃ dixit Bar. in. l. admonẽdi. ff. de iureiur. in. xvj. col. in ṽ. quero q̃d ſi dicta. ⁊ idẽ tȝ. d. Ant. ⁊ Abb. in fi. extra de iureiu. ⁊. d. Ant. in. c. cũ ↄis. in iiij. col. de re iud. ⁊ Io. de imo. in. d. c. fi. de iureiu. ⁊ Ange. in. l. ij. C. de edẽdo. ⁊ Abb. in. d. c. ↄuis. ⁊ do. Alex. in repe. l. ſepe. in. xxxij. col. ff. de re iudi. multũ exclamat hoc di.

ctū Bar.ꝛ dicit ꝙ eſt ſumme not.quia
de pane lucrādo:lʒ ſm eū nō ſit ſine du-
bio que oīa refert Iaſ.in.d.l.admonēdi
in lectu.in pe.char.in.iij.colū.ꝛ in repe.
illius legis:in.lxxxvij.col.ante fi.vbi ad
ducit.d.Fran.de arct.reprobantē hanc
doct.Bar.in cōſi.ſuo.clxiiij.incip.ſicut
Ioānes.in.iij.col.ſed Iaſ.in.d.l.admo-
nēdi in lectu.in.d.pe.char.in.iij.col.re-
probat.d.Fran.in.d.conſil.ſuo ꝛ appro-
bat doctrinā Bar.quā ꝛ equā ego ſe-
quor de qua materia illius tituli res in-
ter alios acta vide.d.Phili.deciū in cō
ſi.ſuo.cix.in.i.colū.vbi refert ꝛ ſequit̄.il-
lud dictū Bar.ꝛ dicit ꝙ lʒ res iter alios
acta tertio nō p̄iudicet tñ facit aliqualē
p̄ſumptionē ꝑ glo.in.l.ſi duo patroni.ff.
de iureiur.ꝛ in.l.a ſententia in prin.ff.de
app.ꝛ in.l.ij.C.de edēdo ꝛ dicit ꝙ talis
preſumptio eſt adeo potēs ꝙ facit ſemi-
plenā ꝓbationē.ꝛ ad hoc allegat Bar.
in.d.l.admonēdi vbi.ſ.ꝛ vide etiam.d.
Phil.decium niet in cōſi.ſuo.xlij.in.pe.
colū.vbi adducit predicta.ꝛ adddducit
etiaʒ.d.An.in.c.fraternitatis de teſti.in
antepe.col.in ver.nunqd aūt in eadē di-
ſtantia ꝛc.idē dixit ipſe.d.Phili.decius
in ꝯſi.cclxxij.ici.viſo ꝓceſſu.l.ij.col.ad fi.

436 ¶ Late iſatis dixi tibi.ſ.i ſin.cccxxiiij.
incip.diuturnitas ꝛc.ꝙ antiquitas ſeu
diuturnitas t̄pis plura ꝛ plura operatur
ſed circa eandē materiam dico ꝛ tibi nūc
rime aliud verbū nō cōtemnendū.vcʒ ꝙ
licet cautum ſit de iure ꝙ apocha priua
ta nullo adminiculo ſuffulta neq teſtiū
neq ſubſcriptione nihil penitus probet
vt habetur in.l.ſcripturas.C.qui potio.
in pig.hab.ꝛ ꝑ Bar.ꝛ alios in.l.admo
nēdi.ff.de iureiur.ꝛ ꝑ An.ro.in ꝯſil.ſuo
cccij.inci.hec ſcriptura ꝛc.hoc tñ fallit
niſi factū ſit antiquū ꝛ apocha antiqua
q2 tunc ſemiplenā ꝓbationē inducit.ita
ſinglr̄ dixit Io.an.poſt Nic.de math.in
addi.Spe.i tit.de iſtr.edic.§.nūc dicen.
ſup ver.qd ſi ꝓducēs.ꝙ dictum refert ꝛ
magnifacit Iaſ.in repe.d.l.admonendi
in.lxxvij.col.ſed tu aduerte ꝙ hoc non
dicit Io.an.in.d.addi.ſed hoc dicit ſpe.
in.d.§.nunc dicen.in pe.col.in ꝟſi.regu-
lariter ergo ꝛc.ꝛ idem dixit.d.An.in.c.
i.in verſi.tertius caſus quādo ſcriptura
nullo modo approbat ꝛc.extra.de teſti.
tene menti.q2 eſt ſingulare verbum ꝛc.

437 ¶ In cauſis criminalibus ꝓcedit̄ ad
inſtar ciuiliūʒ.l.abſētē.ff.de penis.Uerū
ſcias ꝙ hec regula fallit in aliquibus pri
mo eñ fallit̄ nā lʒ in cauſis ciuilib9 ſuffi
ciat ſemiplena probatio vna cū fama.tñ
ſec9 eſt in cauſis criminalib9 in quibus
ſemiplena probatio cū fama nō ſufficit.
ita dixit gl.multū no.in.c.veniēs,el.i.de
teſti.quā refert ꝛ ſequit̄ Bald.in.l.ij.in
prin.ff.de execu.tu.ꝛ Imo.i.l.intereſſe.
ad fi.C.de accu.ꝛ Pau.de.leaza.i.l.gra-
uis.in pe.col.de depoſito.ꝛ idem.voluit
Cy.in.l.fi.C.de q́ō.ꝛ Bal.in.l.q crimen.
in.ij.colū.in fi.C.q accu.non poſ.ꝛ in.l.ſi
quis ex argentarijs in.§.ij.ff.de eden.et
idē ꝑ illā glo.tenuit Alexan.in cōſil.ſuo
cxliij.incip.qm̄ abunde in.ij.vol.ꝛ Iaſo.
in repe.l.admonēdi.in.xc.col.poſt prin.
ff.de iureiur.vbi ſubdit ſortius vcʒ ꝙ idē
etiam eſt qñ agitur ciuiliter de crimine
ita dixit Io.de ana in ꝯſil.ſuo.lix.incip.
viſa inquiſitiōe.in.iij.col.ad q̄ vide etiā
que dixi in repe.mea rub.C.de ꝓba.in
lxij.ꝛ.lxiij.colū.ꝛ dicit Iaſ.vbi.ſ.idē eſſe
i cā mr̄imoniali qñ agit̄ de matrimonio
diſſoluendo:q2 talis cā equiparāt cauſe
criminali ad qd alleg.Alexā.in cōſi.ſuo
cclxxxv.incip.ad haben.ſed tu dicas ꝙ
idē dixit Alex.in.d.ꝯſi.cxliij.de quo ego
latius locutus ſum in.d.l.de minore.in
§.pluriū in.xij.col.ver.mō vltra Bart.
ꝛc.ff.de q́ōnibus fallit ſcdo ſupradicta
regula in iudicijs deliberatorijs q̄ lʒ de-
tur in cauſis ciuilibus vt in aut.offerat̄
ff.de lit.cōteſta.tñ nō dant̄ in cauſis cri-
minalib9.ita dixit gl.no.in.c.i.iij.q.ſ.q̄
alleg.rōnē d hoc ꝙ gl.refert ꝛ ſeq̄t An.
ro.i ſing.ſuo.dccxxxviij.inci.q̄ro ꝛc.vbi
dicit ꝙ illa gl.cōiter eſt incognita ꝛc.

438 ¶ Lex multū cōfidit de ꝑſona iudicis
adeo ꝙ vbi reperit̄ interpoſituʒ decretū
iudicis ceſſat p̄ſumptio fraudis et doli
ꝛ q̄libet alia ſiniſtra p̄ſumptio ſm doct.
in pluribus ꝛ diuerſis locis:nā hoc vo-
luit ſpe.in tit.de empt.ꝛ vē.§.nūc dicen.
ver.ꝛ breuiter ſcias.ꝛ Bal.in.l.cū hi in
§.ſi p̄tor.ff.de tranſa.ꝛ in.l.quicūq.C.de
bo.q lib.ꝛ in.l.fi.C.de p̄dijs minorū.ꝛ in
l.ij.C.de offi.ciui.iudi.ꝛ in.l.non aliter

ff.de adop.ꝛ in.l.quecumq;.ff. de pub.ꝛ idē Bal.in.c.ſ.i princ.in.vi.col.qui fru. dare poſ.ꝛ in addi.ſpe.in titu.de app.in xv.col.ꝛ Jo.de uno.l ſi qs cum aliter.ad ſ.ff.de ver.ob.ꝛ voluit Alex.in.l.ſcīēdū. in.ii.col.ff.de ver.obli.ꝛ Alex.in conſil. ſuo.cxxv.inci.viſis ꝛ cōſideratis in.vii. colū.in.i.vol.ꝛ in cōſil.lxxxv.incip.viſo themate ꝛc.in.iii.col.in.ii.volu.ꝛ ibi in cōſi.cui.ici.viſis ſcripturis ꝛc.l.iii.col.ꝛ Bal.in.l.ſ.ff.de rebus eorū:ſed pdicta limita ſingulariter ſolū hēre locū ꝛ pcedere in maioribus iudicibus vt in preſide pretore ꝛ ſi͂libus q: lex pſumit q factum maioris iudicis ſit recte factū:ſʒ ſecꝰ eſt in auctoritate ſeu decreto interpoſito a minoribus magiſtratibus:vt ſunt magiſtratus municipales vel pedanei.ita ſin. dixit Bal.in.l.tutores.ff.de cōfirma.tuto.q dictum p valde ſinguli refert ꝛ ſequit Jaſ.i.c.ſ.i.iiii.col.q fru.dare poſſ.ꝛ dicit Bal.in.d.l.tutores.q iſta fuerant vba Azo.i ſumma de tuto.vl cur.qui nō ſatis. Tene mēti ppetuo.itē limita etiam dictā regulam:vʒ q pſumit p decreto iudicis ppter qd ceſſat pſūptio fraudis ꝛ doli niſi manifeſte p euidētiā facti cōtrariū appet.ita dixit Pau.d ca.i cōſi.ſuo clxxvii.inci.ꝫ.ſupius cōſulta ꝛc.in.ii.col. vbi ad hoc alleg.no.p Jnn.in.c.ppoſui ſti.de pba.ꝛ.l.ſi ps.ff.de inof.teſta in.v. niſi apte.iudicē inqꝫ ꝛc.etiā.l.poſtq.in ſi.ff.de pen.here.ꝛ no.p Jnno.in.c.cum bertol.de re iudi. Tene mēti.

439 ¶ Pluralitas in dubio nō preſumit.l. olim.cū glo.C.de teſta.c.in pñtia.§.verū. el.ii.de pba.l.ſi.C.ſi cer.pe.voluit Bal. in.l.ii.C.de erro.aduo.vbi dicit q in dubio nō preſumit pluralitas ſnīarū.ꝛ ibi Sali.ne.q in dubio nō pſumitur pluralitas actuum.ꝛ voluit Bal.in.l.teſtium. in.v.colum.in ſi.C.de teſti.ꝛ dixit Bal. in.l.neq; natales.in.ii.colum.de proba. q nō preſumitur pluralitas in actibus hominum niſi probet. Et ideo tene mēti q ſi teſtes oēs cōcordāt in dicto ſuper quo deponūt lʒ alr nō appeat q oēs eodem tpe fuerint pñtes:tn̄ in dubio preſumitur cōteſtes ꝛ eodem actu deponere. Jta colligit ex dictis Bald.in.l.ſi.C.de bo.poſ.ſm tab.quem ibi in.v.col.refert ꝛ approbat Jaſ.vbi dicit q idem tenuit ipſe Bal.in.l.de quibus.in antepenul. colū.ff.de legi.ꝛ Abb.in.c.cū Joā.in.iii. col.de ſi.inſtr.ꝛ Alex.in cōſil.ſuo.cxlvii. inci.pōderatis.in.ii.volu.de quo laꝰ p Jaſ.vbi.ſ.ꝛ de hac materia.vide etiam Alex.in.d.l.ſi.de bo.poſſ.ſʒ ta.in ſi.ꝛ.d. Frā.de are.poſt Jnn.i.c.qualr.el.ii.l.§. dʒ.in pe.col.de accuſ.ꝛ vide Bal.in.l.ſi duo rei.§.i.i.ſi.ff.de arbi.vbi dicit q pluralitas ſeu reiteratio nō pſumitur in delictis. Et in hac materia pluralitr vide d.Phi.deci.in cōſi.ſuo.xiii.in.ii.colū.ꝛ in cōſi.cxlv.in.v.col.circa ſi.ꝛ So.in cōſil. ſuo.cxxix.inci.tota.in.ii.col.ꝛ ibi in.iii. col.in ſi.in.iii.vol.ꝛ in cōſi.ſuo.cxliii.incip.diu pfecto.in.iiii.col.in.i.vol.

440 ¶ Princeps nō pſumit velle tollere ius alterius nec velle aliquē ledere.l.ii. §.ſi qs a pncipe.ꝛ in.§.merito.ff.ne qd in lo.pu.hr in.l.ſi priuatis.ff.q ꝛ a q.in.l. toties.ff.de pollici.ꝛ in.l.itē ſi verberatum ff.de rei vē.ꝛ.l.i.l.q̄ries.C.de pci.ipe.of.cū ſi. Et ideo tene mēti no.ꝛ ſin.vbū Pau.de ca.in cōſil.ſuo.clx.inci.qd iſta ꝛc.in ſi. vbi dixit q cōfirmatio pncipis fcā cū claꝫ ex certa ſciētia nūq opat niſi qñ ipſe pnceps fuit certificatus de iniuria q fiebat alteri ex tali cōfirmatiōe:q: nō preſumit q pnceps voluerit tollere ius alterius p iura ſuperius alle.q dcm̄ p valde no.refert ꝛ ſequit Alex.in cōſi.ſuo.cccclxix.incip.viſo pūcto.in vi.colū. Sed aduertas tu:q: forte poſſet purgari hoc dcm̄. Naʒ poſtq pnceps dicit ſe facere cōfirmatiōnē ex certa ſcia aſſerit ſe eſſe certioratuʒ. ꝛ credit aſſertioni pape vel principis vt in cle.vnica.de proba.ꝛ in.c.ſi papa.de priui.in.vi.imo neduʒ creditur aſſertiōi pape vel pncipis:ſed etiā creditur dicto cardinalis:ꝛ vt in.c.nobiliſſimus.xcvii. di.ad qd vide.d.Feli.in.c.ad eminentiā. poſt prin.de ſen.excō. Jō cogita q: iudicio meo iſta reddūt dubiā dictā doctrinam.attamē dictum in ſe eſt no.

441 ¶ Lʒ de iure nemo poſſit cogi vendere nec emere vt in.l.nec emere.C.de iure deli.ꝛ.l.i.l.initū.C.de contrahē.em.ꝛ in.l.inuito.ff.de rei u.tn̄ hec regula limitatur p tex.no.i.l.ii.C.de cōi rerū alie.vbi di. q ſi pnceps hʒ rē cōem cum alio: ſic vt

põt ptẽ ſuã ꝑ libito vẽdere. ita etiam ſimul cũ illa põt vẽdere ptẽ ſociĩ etiã ſine cã ſoluto tñ ꝓtio ſue ptis. quem tẽxt. ita intelligit Abb. in. c. pe. l. ix. col. de re iu. ⁊ idẽ tз Bar. i. l. fi. C. ſi ƺ ius vel vti. pu. ⁊ d. Fel. in. c. q̃ in eccſiarũ. l. xviij. col. v. vſ. declaratio. de ↄſti. vbi dñt ꝙ ſilis eſt tex. in. l. j. C. de vẽdi. rex fiſca. li. x. ſubdit ⁊. d. Feli. ꝙ tñ equũ eſt ꝙ pñceps vẽditurus talẽ rẽ cõem prius requirat ipſum cõſortẽ: ⁊ cũ alĩs ꝓferat ſi vult tñ dare ꝗntum ali9. ⁊ alſat hoc voluiſſe Bal. l. d. l. fi. ar. l. neceſſe. ff. de in diẽ adie. ⁊. l. j. ff. de pñi. cre. ꝙ dicit ipẽ. d. Feli. not. eſſe limitationẽ. l. dudũ. C. de ƺhẽ. emp. de quo latius dixi in. l. j. §. cũ qdã deponere. l. pri. ff. de qõ. Adde tñ ꝓdictis ꝙ illi q̃ habẽt curã ſeralitãtis pñt ſtatuere vt nullus emat in foro vltra duo ſtaria grani: ⁊ ſic vt oẽs cõmode habere poſſint. ita dixit Sal. in l. ſ. C. de eꝑali andi. quẽ refert ⁊ ſequitur Ange. de are. in § fi. ad fi. inſti. de dona. vbi ſubdit vnũ ꝙ ↄtra iſtos q̃ vulgariter dñr incãtare frumẽtũ vel mercantias vt ſi q̃s in foro vadit ⁊ de frumẽto plus debito offert vt alĩ plus emant vel promittit plus debito in detrimẽtũ alterius ꝙ talis ↄmittit crimẽ ſtellionat9. ad qđ allegat text. ⁊ Bar. in. l. ij. §. ſi q̃s. ff. de cri. ſtellio. ꝙ dicit ꝑpetuo eſſe no. ⁊c.

442 ¶ Uulgata iuris regula eſt ꝙ verba enũciatiua emiſſa ꝑꝑ aliđ nõ ꝓbãt nec diſponũt. vt hꝛ in. l. ex his ꝟbis. C. de teſta. mil. ⁊ in. l. ex hac ſcriptura. ff. de dona. ⁊ in. l. j. C. de do. ꝓmiſ. ⁊ in. c. indicãte. de teſta. cũ ſi. Sз hec regula a doc. limitaẽ multis modis maxie a Jaſo. in. d. l. ex his ꝟbis. Et inter alias limitatiões dicũt ꝙ dicta regula nõ hз locũ in dote: quia in dote verba enũciatiua probant ⁊ diſponũt: vt eſt text. in. l. ij. cũ glo. C. de do. ꝓmiſ. ⁊ ita tз Bart. in ↄſi. ſuo. cxxiij. inci. factũ ſic ſe hз: titi9 ⁊ ſeius venerũt ad diuiſionẽ. quẽ refert ⁊ ſequiẽ Alex. in d. l. ex hac ſcriptura. l. ij. col. añ fi. ⁊ Au. ro. in. l. ſ. ff. ſolut. mat. ⁊ ibi Alexã. in. xij. col. ⁊ in ↄſi. ſuo. iiij. inci. videretur in ſpecie. in. vĩ. col. in. ij. volu. ⁊ Jaſ. in. d. l. ex his ꝟbis. in. q̃. limitatiõe. ⁊. d. Phili. decius in ↄſi. ccxij. inci. viſis his in. vi. col. Et pro iſta limitatiõe facit optime gloſ. no. l. l. cũ circa. ⁊ ibi Bal. C. de iure dot. q̃ dixit ꝙ dos ꝓbaẽ ꝑ ꝓſumptiões ⁊ cõiecturas quã gl. retuli in repe. mea rubri. C. de ꝓba. in. xv. col. poſt me. pro qua gl. faciũt optime no. ꝟba Salic. in. l. fi. C. de iure do. in ꝓn. in ver. ex quo nota bonum argu. vbi dicit ꝙ ſtatutũ gñaliter diſponẽs ꝙ inſtr̃a publica nõ probẽt niſi poſita ſint ⁊ regiſtrata in memorialib9 ꝙ tale ſtatutũ nõ hз locũ in inſtr̃is dotalib9 fauore dotiũ ꝙ dictũ refert ⁊ ſequiẽ Jaſ. in. l. j. in. ij. col. in ꝟ. iij. not. cũ ver. ſeq. vbi alia not. adducit in materia. ff. ſolu. ma. Et illud dictũ Sal. etiã refert ⁊ ſequitur d. Phili. decius in cõſ. ſuo. v. inci. In cã dñe ⁊c. poſt ꝓn. ⁊ vide q̃ dixi in rep. mea rub. C. de ꝓba. l. iij. col. ad fi. Tene mẽti ꝓdicta: q2 illa pluries habui in facto et obtinui contra duos aduocatos.

443 ¶ Poſtq̃ ſum i materia dotis ⁊ ꝓuilegiorũ ſuorũ capias aliud no. ꝟbũ in eadẽ materia. Nã tu ſcis ꝙ ſi emphiteuta alienat rẽ emphiteuticã inuito vel ignorãte dño ꝙ cadit a iure ſuo: vt eſt tex. i. l. fi. C. de iure. emphi. ⁊ hꝛ in. c. potuit. de loc. ꝙ etiã hз locũ ſi ipſe emphiteuta poſt factã talẽ alienationẽ dictã rez alienatam reemat ⁊ ſibi eã acq̃rat: nam ꝑ hoc nõ releuaẽ a caducitate iã incurſa ſm̃ Bart. in. l. ſequiẽ. in. §. itẽ labeo. in fi. ff. de vſuca. ⁊ in. l. ſi q̃s libellos. in fi. C. de ap. ⁊ voluit Spe. de anc. ⁊ Joã. de imo. in. d. c. potuit. ⁊ volũt alĳ q̃s refert. ⁊ ſequiẽ Phil. deci. i cõſi. ſuo. clx. incip. in cauſa monaſterij ad fi. ⁊ dixi ibi. S. in ſingul. ccccxij. incip. plures ſunt. Attamẽ teneas mẽti ꝙ hoc fallit in dote: nam emphiteuta: lз nõ poſſit rẽ emphiteuticam alienare inſcio vel inuito dño põt tñ talẽ rẽ ẽphiteuticã dare filie ſue in dotẽ vel filio ſuo in donationẽ ꝓꝑ nup. ſine cõſenſu dñi. ita Spe. ⁊ Jo. an. in ti. de loca. in. §. nunc aliqua in ver. cix. ꝙ dictũ refert ⁊ ſequitur Jaſ. in aut. res q̃ in. xĩ. col. verſi. xvij. extendit. C. cõia de leg. vbi adducit alios plures tenẽtes hãc partem. ⁊ hoc etiam firmat Soci. in ſuis fallẽtĳs fal. xij. in vi. ampliatione. ⁊c.

444 ¶ Statutum eſt in ciuitate quo cauetur ꝙ miniſtralis denuncians maleficia teneatur ſub pena probare conten-

ta in eius denunciatione. Modo mini-
ſtralis fecit denunciationē alicuius ma
leficij ⁊ pbauit p duos vel p tres teſtes
ɔtēta in tali denūciatiōe ſed tales teſtes
fuerūt reprobati ppter infamiam vel ex
alia cauſa an tunc talis miniſtralis ca-
dit in penā dicti ſtatuti in quo dicās ꝙ
nō ſm Spec. in tit. de calū. ad fi. quē re-
fert ⁊ ſequit Bal. in aut. generaliter. C.
de epi. ⁊ cle. ⁊ in. l. j. C. de aduo. diuer. iu
di. quos refert ⁊ ſequit Soci. in cōſi. ſuo
xviij. inci. viſa ⁊c. in. vij. col. ꝙ eſt no. ad
multa ⁊ ad limitationē illius regule que
dicit ꝙ appellatiōe probationis intelli-
git de idonea ⁊ legitima. de qua locut⁹
ſum in repeti. mea. l. de vnoquoq;. in. j.
char. ff. de re iudi.

445 ¶ Minor leſus in aliquo actu vel cō-
tracta cōſtante de leſione dz reſtitui in
integrū vt hꝫ in toto ti. ff. de reſti. in in-
teg. ⁊ in titu. de mi. ⁊ hꝫ in. l. ſi quis maior.
C. de tranſac. ⁊ in aut. ſacra puberū. C. ſi
aduer. vend. Et ſcias ꝙ etiā qñq; minor
reſtituit in integ. nō pbata leſiōe. Et iō
ſi minor cōfiteat de ictū aliqđ cōmiſiſſe
de quo aliter nō ɔſtat niſi p ſuā cōfeſſio
nē tūc tanq̄ leſus ex illa ſua confeſſione
debebit in inte. reſtitui aduerſus dictam
cōfeſſionē etiā aliter nō probata leſione
cum ſatis appareat de ſua leſione ex di-
cta ei⁹ cōfeſſione. ita ſingulr dixit Ang.
in. l. certū. in. §. in pupillo. ff. de cōfeſ. vbi
dicit ꝙ hoc fuit de mēte. Joā. an. in. c. ij.
de in inte. re. lib. vj. ꝙ dicit eſſe no. q͛ eſt
quotidianū ꝙ dictum p valde no. refert
⁊ ſequit Alex. in ɔſi. ſuo. cccxxix. inci. in
cā accuſatiōis ⁊c. in. ij. col. ver. ij. princi
paliter. ⁊ ibi multum magnifacit hoc di-
ctum quem vide ⁊c.

446 ¶ Magna pfecto ⁊ lōga eſt diſputa
tio inter doc. an differat emphyteuſis a
feudo ⁊ an iura loquētia i vno hēant lo
cū in alio ⁊ an valeat ar. de vno. ad aliū
quā diſputationē no. ponit Jaſo. in. l. j.
in. xj. col. cū tribus col. ibi ſeq. C. de iure
emphy. Sꝫ quicquid ſit teneas mēti perpe-
tuo vnā drīam inter feudū ⁊ emphyteu
ſim. q̄ l͂ ꝫ emphyteuta puati nō ſoluēs
canonē intra triennīū cadit a iure ſuo vt
in. l. ij. C. de iure emphy. ⁊ in aut. q͛ rē. C.
de ſa. ſan. ecc. ⁊ l. c. potuit. de loca. ⁊ in l.

quere. §. inter locatorē. ff. loca. cū ſi. hoc
tñ nō hꝫ locū in feudo. Nam lꝫ feudata
rius nō ſoluat annuā pſtationē quā ſol-
uere dz p feudo nō cadit tñ a feudo ſm
Spe. ⁊ Jo. an. in ti. de loca. in. §. nūc ali-
qua. v. lxxxv. ⁊ voluit Car. in. d. c. potuit.
vbi refert ſe ita conſuluiſſe. Et Joan. de
imo. i. c. ex pte. de feu. ⁊ Dñicus de ſctō
Gemi. in. c. ad apoſtolice. §. ſꝫ lꝫ. de re iu
di. in. vj. ⁊ Aluarotus in. c. j. §. ſꝫ nec alia
in ti. q̄ fuit prima cā bñfi. amit. vbi refert
ſe ita conſuluiſſe cū Pau. de caſtr. quos
oēs refert ⁊ ſequit. d. Alexan. dicēs hāc
eſſe cōem opinionē in cōſil. ccxxij. inci.
Viſo themate ⁊c. in. ij. col. vbi p hoc ad
ducit rōnem ꝙ eſt mēti tenendum a feu
datarijs hodiernis. ⁊ vide. ſ. in ſin. xcv.
inci. contractus cenſualis ⁊c.

447 ¶ Faciēs ɔtrctū cū aliq̄ intelligit pſta-
re conſenſum neceſſariū ipſi ɔtractui: lꝫ
hoc expſſe nō exprimat. ⁊ iō ſtāte ſtatuto
ꝙ fi. fa. nō poſſe ɔtrahere ſine conſenſu
pris ſi fili⁹ ɔtrahit cū pre vꝫ ɔtractus. q͛
intelligit tūc ꝙ pr cōſentiet illi ɔtctui. ita
dixit Bar. i. l. cū pr in. §. libert⁹. ff. de le.
ij. quē refert ⁊ ſequit Bal. i. l. fi. C. ad ma
ced. ⁊ voluit Ange. in. l. tuti⁹. ff. q. mo. pi.
vel hy. ſol. ⁊. d. Fran. de aret. in cōſil. ſuo
clxxi. inci. lōga pfecto ⁊c. in. iij. col. ⁊ Bal.
in marga. ſua in v͂bo ſtatutū. in. pe. v. de
qua materia hꝫ p. d. Feli. in. c. cū nūti⁹.
in. fi. de teſti. ⁊ in. c. cū bertoldus. in. iiij.
col. de re iu. ⁊ p Bal. in. l. exceptionē. cir
ca fi. C. de euic. ⁊ p Bal. i. l. j. circa me. C.
de decur. li. x. ⁊ p Bar. ⁊ Pau. de caſt. in
l. j. C. ꝙ cū eo. ⁊ p. d. Feli. poſt Abb. in. c.
nōne. in. iij. colū. de pſump. ⁊ p Jo. an. in
regula q̄ tacet. de reg. iu. in mercu. ⁊ per
Barba. in. c. edoceri. in. v. chart. de re-
ſcrip. ⁊ in. c. cū dilect⁹. in. ij. col. de cōſue.
⁊ p Alex. in. l. quoq;. v. qđ ſi fili⁹. ff. de aut.
tu. ⁊ in. l. honor. la. ij. C. qui admit. ⁊ per
Bal. in ɔſi. ſuo. lxxix. inci. occurrit ⁊c. in
j. volu. p Bal. in addi. Spec. in ti. de reo.
in vl. addi. ⁊ p Abb. in ɔſi. ſuo. xſ. inci. fa
ctum ſic pponit. in. iij. vo. ⁊ per Soci. in
cōſi. ſuo. lxxxvij. incip. In pñti conſulta-
tione ⁊c. in fi. j. col. in. ſ. vo. ⁊ in cōſi. xxiij.
inci. circa predictam. in. ij. col. in. iiij. vo.
⁊ in eo. vol. in conſi. lxxx incipi. preſens
conſultatio. in. iij. col. ⁊ per Alex. in cōſi.

cclū.incip.preclare.in ſi.pe.col.ꝛ in conſi.
cxi.inci.quo ad pñs ꝛc.in ſi.in.i.vo.ꝛ p
Barba.in cõſi.xli.inc.imoꝛtalē ꝛc.in.ii.
col.in.iiij.vo.ꝛ p Soci.in cõſi cxxv.inci.
qm.in.iiij.col.in.iiij.vol.Et ideo teneas
menti no.verbū in materia iſta vcʒ ꝙ ſi
ex foꝛma ſtatuti muliēr nõ põt cõtrahe-
re ſine cõſenſu duoꝝ ppinquoꝝ ꝛ cõtin
gat ꝙ mulier vēdat aliqua bona vni ex
ppinqs cū conſenſu alteri⁹ propinqꝫ va
lebit ↄtc⁹ ꝛ dicet ſatiſfactū ſtatuto. qꝛ p
pinqs emēdo a muliere vꝫ cõſentire illi
contractui. Ita dixit.d. Abba.in.c.cum
in veteri.ſup glo.i.de elect.ꝙ dictū pro
no.refert ꝛ ſequit Alex.in cõſi.ccli.inc.
preclare ꝛc.in pe.col.vbi ad coꝛroboꝛa-
tionē huius dicti plura adducit:de qui-
bus ibi p eū.Sʒ tu vltra eū dicas ꝙ idē
dixit Ange.in.l.i.in.§.fuit queſitū ff.ad
treb.Et idē dixit Soci.in cõſi.ſuo.lxxx.i
cip.pſens cõſultatio in.iij.col vbi refert
ꝛ ſequit Abb.in.d.c.cum veteri.

448 ¶ Habens ptātē a lege vel a ſtatuto
ſe vindicādi in aliquo caſu nõ põt talez
vindictā alteri mandare ſm.Bal.in.l.
accuſatiõis.C.ꝙ me.cā.ꝛ in.l.vt vim.in
iij.col.ff.de iuſti.ꝛ iu.ꝛ in.c.i.in.§.ſi vo.
de pace iur.fir.ꝛ in.l.ad officiū.in fin.C.
cõi di.ꝛ in repe.l.i.C.vñ vi.de quo etiaʒ
per Pau.de ca.in.l.ſi cū dotē.in.§.trāſ-
grediamur.ff.ſo.ma.ꝛ per And.ro.in.l.
iii.in.§.ſi marit⁹.ff.ad ſille. ꝛ latius per
Alexā.in.l.nõ ſolū.in.§.ſi mandato meo
ff.de iniur.Sʒ hoc tñ credo poſſe reſtrin
gi ꝛ limitari in extraneis:quia talis vin
dicta nõ poterit mandari extraneis.ſed
ſecus credo eſſe in filiis:qꝛ talis vindi-
cta poterit mandari filiis:ꝛ hoc ex duo-
bus.Et pmo pꝑter dictū Bart.in.d.l.
nõ ſolū.in.d.§.ſi mandato.in.ii.col.vbi
dicit ꝙ lʒ licitū ſit pñ occidere ſ. iā com
pꝛehēſam in adulterio.vt in.l.nec in ea.
et in.l.ꝙ ait lex.ff.de adul.et lʒ hoc non
poſſit alteri demandare poterit tñ hoc
mandare filiis ſuis ꝙ dictum approbat
Sali.in.l gracchus.C.de adul.ꝛ.d.Feli.in
c.ſi vo.el.ſ.in.i.col.de ſen.excõ.Secūdo
hoc credo eſſe verū ꝛ pcedere pꝑter iſtā
regulā vcʒ ꝙ pr̄ ꝛ filius cēſent vna ꝛ ea
dē pſona.l.cū ſcimus.C.de agri.et cenſi
lib.xi.ꝛ in.§.auctoritate.xxv q.iij.ꝛ habe-
tur in.l.iſti quidem.ff.ꝙ met.cauſa.de
qua regula plura dixi.ſ.in ſingula.cix.
incip.pater ꝛ filius.vbi videas.

449 ¶ Teſtamenta debent eſſe libera et
ſpontanea:vt habetur in.l.i.C.de ſacro
ſan.ec.et in.§.diſponat.in aut.de nupt.
cum ſi.Et ideo videmus ꝙ teſtamentū
metu factū non vʒ ſm glo.ꝛ doc.in.l.ij.
C.ſi quis ali.teſt.pꝛohi.et volunt ſcribē.
in.§.i.ff.ſi quis ali.teſta pꝛohi.Et adeo eſt
verū hoc ꝙ teſtamenta dñt eſſe libera ꝛ
nõ dependere a voluntate alicuius niſi
ſolius teſtatoris ꝙ ſi affines ꝛ intimi te-
ſtatoris informati forte de ipſius volun
tate vel forſan indicantes quid pruden
ter illi agen.ſit fecerant ſcribi teſtamen-
tum quo ſcripto notarius legit inſtitu-
tionē heredis ꝛ petit ſic inſtituere vole-
bat ꝛ teſtatoꝛ rñdit ꝙ ſic ꝛ idē fecit de le
gatis tale teſtamentū nõ vʒ eo qꝛ facile
daret materia fabricādi falſum:qꝛ infir
mi q̃ſi ad oia rñdēt ꝙ ſic.ita dixit Jo.an.
in addi.Spe.l ti.de teſta.i.§.iii pꝛimis.
in addi.inci.pꝛle⁹ ꝛc.Et idē dixit.d.An.
in.c cū tibi.de teſta.quos refert ꝛ ſequit
Alex.in conſi.cclvi.inci.põderatis hbis
ꝛc.in.i.col.Ex quo inſtruant notarij vt
permittāt teſtatoꝛē noīare heredē et le-
gatarios oꝛe ſuo pꝛopꝛio al's teſtm̄ eſſet
inualidū.de qb⁹ lati⁹ p.d.Alex.in.d.cõ
ſi.ſuo ꝑalleg.ꝛc.ꝛ per Soc.in conſi.ſuo
xcij.inci.in cā.in.ix.col.in.iij.volu.ꝛ ibi
in conſi.xx.incipien.in facto pꝛeſuppo-
nitur in.ij.colū.et per Coꝛ.in conſil.ciij.
incip.circa pꝛimū.in vlti.col.in.i.volu.

450 ¶ Simplicitati ſemꝑ ſuccurrēdū eſt
nec ſimplices ſunt decipiendi ſm Car.
in cle.ij.in.ij.not.de pe.ꝛ re.ꝛ dixit Bal.
in.l.i.in pn.C.ne ſi.pꝛo pa.qd ſimplices
hoīes circumuenti repetuntur tanꝗ er-
rantes.Et propter ſimplicitatem ſepe
recedimus a regulis iuris communis:
vt oñdi.ſ.in ſingu. meo.cclxxxvij.teigi
tibi al's.ꝛ in ſin xviii.inci.quotidie ſiūt.
Et iō tene mētī no.hbū.vcʒ ꝙ lʒ pncipa
lis ꝛ nõ ei⁹ pcurator vel aduocatus de
beat rñdere poſitiõib⁹ vt hꝫ i.c.paſtoꝛa
lis.de iudi.ꝛ in.c.ſ.de.iud.in.vi tñ hoc
fallit niſi ille pncipalis qui deberet rñ-
dere eſſet homo ſimplex ꝛ groſſus i quo
eſſet pſumptio ꝙ de leui capet irrīdēdo

ꝙ tñc admittitur ad reſpõdẽdum dictis
poſitionibus eius procurator vel aduo-
catus. Ita nõ. dixit Abb. in. d. c. paſtora-
lis. ante fi. de iudic. et. in. c. dilecti. in. xi.
colũ. co. ii. ꝛ hoc fuit dictũ doſt. ibi vt re
fert Abb. in. d. c. paſtoralis. ꝛ idem dixit
Spe. in ti. de poſitio. in. §. ſeptimo. verſi.
xvij. ꝛ ibi Bald. in addi. in. iiij. col. ꝟ. q̃ñ
clientulus. Et iſtud eſt no. ꝑ mulieribus
minoribus ꝛ ruſticis in quibus preſumi
tur ſimplicitas ſm Bal. in rub. C. de re.
permu. ante fi. vbi fortius dicit qđ etiã
ſi tales in cõtractu iurẽt nõ obligãtur:
q2 cũ iuramentũ ſit captioſum ꝛ iniuſtũ
dꝫ per ep̃m relaxari. ꝛ dicit quod lꝫ iura
mẽtũ repreſentet quẽ maiorẽ nõ tñ fin-
git eum prudẽtem ꝛ ſagacẽ ſicut nec mu
lierẽ fingit ſagacẽ: q2 vt dicit Ariſto. mu
lier hꝫ cõſiliũ inualidũ ꝛ minor hꝫ indi
ciũ ſeu cõſiliũ imperfectũ. ꝛ iſta ſunt na-
turalia et immutabilia. ita formalr di-
cit Bal. i. d. rub. C. de re. pmu. Tene mẽ
ti ꝓdicta q2 nedum ſemel in anno veniũt
facto ſed imo quotidie accidunt ꝛc.

451 ¶ Decreui omnino aliq̃ tibi tradere
in materia p̃ſumptionis vltra ea q̃ dixi.
ꝭ. in ſing. cxvj. inci. p̃ſumptio ꝛc. ꝛ in ſin-
gu. clxvij. inci. violẽt9 ꝛc. ꝛ i ſing. ccclxxj.
incipi. teſtis ꝛc. Idẽo ſcias qđ vbi eſt pre
ſumptio cõtra probãtem nũꝙ̃ ex vno te
ſte deferꝉ iuramẽtũ in ſupplemẽtũ pro-
bationis: q2 p̃ſumptio ꝓbatio-
nẽ vnius teſtis. Ita ſingulr dixit. Bald.
in. l. nõ eſt. la. ſ. circa pn. ff. q. me. cã. Itẽ
ſcias etiam ꝙ ſtaꝉ preſumptioni q̃ñ veri
tas aliter haberi non põt ſm dñm Lan
calca. in cõſi. viij. inci. In cã pẽdẽte l. vi.
col. Itẽ teſtis nõ idone9 ſi hꝫ p̃ſumptio
nẽ ꝑ ſe efficiꝉ idoneus. ita dixit. d. Alex.
in. l. ſi duo patroni. in ꝓncip. in. ij. col. ff.
de iureiu. deduxi. ꝭ. in ſing. cccxliij. inci.
veriſimilitudo ꝛc. Itẽ q̃ñ iuris preſum
ptio eſt ꝑ allegãte aliq̃d ipſe illud alle-
gans releuaꝉ ab onere ꝓbãdi. Ita dixit
Bar. in. l. in illa ſtipulatione ſi calẽdis
ad fi. ff. de ver. ob. ꝛ Soci. i cõſi. ſuo. lxvi.
inci. fruſtra. in. v. col. poſt pn. ꝛ in eo. cõ-
ſi. vij. col. in fi. vbi plura ad hoc allegat.
Itẽ q̃ñ tractaꝉ de ꝓbãdo ꝯ illõ q hꝫ p̃-
ſumptionẽ pro ſe ꝓbationes dicũt eſſe
efficaciores ſm Abb. per illum text. in. c.
q2 verſimile de p̃ſump. ꝛ Spe. in ti. de pro
ba. i. §. fi. ꝟ. quid ꝛc. ꝛ Alex. poſt Bal. i. l.
tranſactionẽ. C. de trãſa. ꝛ Alex. in cõſil.
cccxxij. inci. in caſu ꝓdicto ꝛc. in fi. ver-
bis. ꝛ. d. Philip. decius in cõſ. ſuo. clxxv.
inci. In cã. falſitatis. in. vj. col. in ꝓnc. et
in cõſi. clxxvij. in ꝓn. ꝛ in cõſil. cxcv. i. iij.
col. in ver. ꝛ iſta cõcluſio. ꝛ in cõſi. cv. in
iij. col. ꝛ voluit Abb. in cõſil. ſpo. x). inci.
In cã q̃ vertiꝉ in. ij. colũ. i. ij. vo. Itẽ ſcias
qđ p̃ſumptiões põt eſſe tales ꝙ faciẽt in
diciũ ad torturã ꝛ ecõtrario põt eſſe ita
leues qđ nihil operanꝉ. Ita dixit Bal.
in. c. veritatis. in. iij. col. in fi. de dolo. ꝛ cõ
tu. Tene menti predicta q2 in materia
preſumptionis ſunt not. et quotidiana.

452 ¶ Inſtrumẽtũ guarẽtigiatũ hꝫ execu-
tionẽ paratã: q2 nihil aliud eſt guarẽti-
gia niſi ꝓceptũ factũ in cõfeſſum ꝑ nota
riũ de iuſſu rogatũ effectũ iudicẽ ordi-
nariũ de obſeruando promiſſa. ita dixit
Cy. in l. j. C. de cõfeſ. ꝛ Bart. in. l. nõ fate
tur. ff. e. ti. ꝛ Ang. ꝛ Imo. in. l. pretor. §. j.
ff. de re iud. pro quo faciũt dicta ꝑ Bal.
in. c. j. §. j. in. j. col. in ti. de lege cõtra. ꝛ ꝑ
Jaſ. in. l. legitima. in. ij. ꝛ. iij. co. ff. de pac.
Scias tñ ꝙ poſt factũ ꝓceptũ guarenti-
gie cõfeſſio tanꝙ̃ erronea põt reuocari
ſm Bart. i. d. l. nõ fateꝉ. quẽ refert ꝛ ſeq
tur Bal. in. l. error. in. iiij. col. C. de iur. ꝛ
fac. igno. ꝛ Soci. in conſi. ſuo. lxxix. inc.
ſi eſſemus ꝛc. in. vij. colũ. i. iiij. vo. de quo
etiã ꝑ Raph. cu. in cõſi. clx. inc. Joãnes.
vide tñ omo Jaſ. i. d. l. error. in. j. col. vbi
dicit qđ cõfeſſio põt reuocari ꝓtextu er-
roris: dũmodo expenſe litis actualiter
pu9 reficianꝉ pti aduerſe. allegat Bar.
in. l. rara. ad fi. C. de omni ag. deſer. li. xj.
quẽ ſm eũ ſequiꝉ Are. in. §. ſi minus: in
xx. col. inſti. de act. ad qđ etiã dicit face-
re qđ voluit Bar. in. l. edicta. l vi. co. C.
de edẽ. Limitat etiam Jaſ. vbi ꝭ. ꝛ dicit
qđ cõfeſſio põt ꝓtextu erroris reuocari
niſi fuerit primo acceptata ꝑ ptẽ aduer-
ſam. nã tũc nõ poterit reuocari q̃ñ ex ta
li acceptatiõe eſt acquiſitũ ius pti ad qđ
alle. plura de q̃b9 ibi per eũ ſꝫ vltra eaꝫ
vide circa hoc q̃ ego dixi in repe. mea. l.
de vnoquoꝙ̃. ff. de re iud. i. xxx. car. vbi plu
ra no. adduxi circa hanc materiã acce-
ptationis. Tene menti ꝓdicta: q2 videꝉ

aliquibus notariis idiotis quod q̃ñ ali-
quis ſe ponit in conſtituto cũ p̃cepto de
ſoluẽdo nullũ ſit remediũ pro ipſo debi
tore. ⁊ vide omnino que dixi. ſ. in ſingul.
cccclxxvij. inci. Uiget ⁊c. in verbo videas.
tñ omnino Soci. ⁊c.

453 ¶ Odia reſtringi et fauores conuenit
ampliari. c. odia. de reg. iu. li. vj. cũ cõcor.
ibi in gl. allegatis. ⁊ dixi. ſ. i ſin. ccxciiij.
inci. odia. Et ideo ſcias q̃ lʒ ſtatuta lai-
corũ nõ ligent clericos: vt hr̃ per oẽs in
c. cũ oẽs. extra d̃ cõſti. ⁊ hr̃ p Bar. ⁊ Pau.
de ca. in. l. oẽs populi. in. xv. col. in. iiij. q.
ff. de iuſti. ⁊ iu. ⁊ per Bal. in. l. iiij. C. ad. l.
fal. ⁊ p Bal. in. l. omni. C. de ſac. ſan. ec. ⁊
in. l. ſ. in fi. c. de cõtrahẽ. emp. ⁊ in. l. cun-
ctos populos. in. vij. col. C. de ſum. tri. et
p Bald. in. c. ſ. §. ſi q̃s per triginta. ſi de
feudo fue. cõtro. ⁊ per Bar. in. l. ſ. §. que
honorãde. ff. qua. re. act. nõ da. ⁊ per Jo.
cal. in diſpu. ſua incipi. ſtatuto ciuitatis
canet. ⁊ p Pau. de ca. in cõſi. cccxcix. inci.
ad primũ. ⁊ hr̃ etiaʒ in aliis locis q̃ refe-
rit Soc. in dictis iurib⁹. hoc tñ intellige
e contra verũ in preiudicialib⁹ ipſis clericis
ſecus autẽ eſt in fauorabilib⁹ ipſis cleri
cis: q2 tũc ſtatutũ laicorum cõprehendit
clericos ita dicit Abb. in. c. eccl'ia. de cõ-
ſti. ⁊ voluit Lappus alle. c. ſ. incip. in ciui-
tate Florẽtie in. v. colum. ⁊ voluit. d. Ro
chus curci. in. c. fi. in. xvj. col. de conſue.
vbi ad hoc allegat tex. in. c. dilecti: de foi
cõpe. ⁊ alia plura. de q̃bus ibi p eũ. Di-
cit etiã q̃d ſi cõſuetudo nõ eſſet ſimplici-
ter fauorabilis clericis ſed indifferens
poſſet clerici⁹ ea vti in ſuũ fauorẽ. c. ſi in
adiutoriũ. x. di. ⁊ tradit Bal. ſm eũ in. l.
de q̃b⁹. in. xvj. col. ff. de legi. Adducit ẽt
Abb. in. c. fi. in. ſ. no. p illũ text. de vita et
ho. cle. vbi dicit quod clerici poſſunt vti
ſtatuto cõtra laicos: q̃d in ſtĩa habeant
executionẽ paratã q̃d etiã voluit Gemi.
i. c. fi. i pnci. ij. c. d̃ offi. dele. li. vj. ⁊ Pau.
de caſt. in cõſi. ſuo. ccc. incip. ad primũ di-
ctũ. vbi dicit q̃d nõ eſt abſurdũ q̃d cleri
ci gaudeãt beneficiis ſtatutorum popu-
li licet non ſupportent onera: quia ſuffi-
ciit quod ſubeant onera ſpiritualia: ⁊ ſic
nõ ſunt ſimiles cum forẽſibus a quibus
populus nullũ hʒ ſubſidiũ: de quo etiaʒ
latius per ipſum do. Rochũ. in. d. c. fi. in
xvj. col. de cõſue.

454 ¶ Curſus tp̃is eſt magni effectus: vt
dixi et oñdidi. ſ. in q̃plurĩbus ſingulari
bus in q̃b⁹ locutus ſum de diuturnitate
tp̃is. Sʒ vltra oĩa q̃ dixi accipe aliũ no:
effectũ quẽ producit curſus tp̃is. Nã tu
ſcis q̃ pena homicidij eſt pena mortis;
l. iij. C. de cpuli audi. et dixi late in. l. ſ. in
pn. in. ſ. no. ff. d̃ ſicca: Attñ ſi q̃s olim cõ-
miſiſſet homicidiũ de quo nunq̃ fuit co
gnitũ. lʒ nũc detegeł tale crimẽ ⁊ cogno
ſcał de eo pena dʒ aliquantulũ alienari
Ita dixit gl. ⁊ Bar. i. l. ſi diucio. ff. de pe-
nis. ⁊ Spe. de anc. ⁊ Barba. in. iij. col. in
c. fi. de cõſue. quos refert ⁊ ſequitur Ro-
chus de curte in. d. c. fi. in. ij. col. ad fiñ.
vbi ex his infert q̃ talis homicida deca
pitari nõ dʒ ſed alia leuiori pena puniri
q2 ſi pena dʒ eſſe leuior q̃ñ delictum fuit
iãdiu p̃petratũ ergo erit mior morte: vt
ad ſenſuʒ pʒ q̃ dicit ibi. d. Rochus ligã
dũ eſſe digito: q2 ſm eũ eſt deciſio pro li-
berando amico a pena mortis pro quo
ſm eum hñ facit tex. in. l. querelam. C. de
fal. ⁊ in. l. adulteriũ. C. de adulte. vbi tem-
poris curſu crimẽ abolet. Sed tu vltra.
d. Rochuʒ vide Sali. hoc expreſſe dicẽ-
tem in. l. ſeruos. in. ij. colũ. C. ad. l. iul. de vi:
Et pro hoc dicto optime faciũt q̃ ego di
xi in. l. ſ. in. §. diuus adrianus. in pe. col.
in pn. ff. de ſicca. Tene menti: q2 ſepe cõ-
tingit quod homines pro aliquo anti-
quo homicidio capiuntur et inquirun-
tur de eo ⁊c.

455 ¶ Difficillimum eſt iuſtũ dolorẽ tẽpe-
rare. ita dixit tex. no. in. l. ſi adulteriũ cũ
inceſtu. §. imperatores. ff. de adul. l. grac
chus. circa fi. C. eo. ti. q̃ iura alle. Pau. de
ca. ad no. deciſionẽ in cõſi. ſuo. cxcij. inci;
in cã incarceratorũ. in vlt. col. ⁊ Ang. de
are. in trac. maleficiorũ. in verbe ⁊ dict⁹ ti-
tius ſe defendẽdo i. iij. char. in v. aduer-
tas. ⁊. d. Frã. de are. in cõſi. ſuo. cxvj. inci.
ſicut Joãnes. in vi. col. Et idẽ p̃bat tex.
in. l. ſ. in. §. fi. ff. de ſicca. ⁊ in. l. ſi q̃s in gra-
ui. in. §. ſi tñ marit⁹. ff. ad ſille. Et voluit
gl. in. l. nec in ea. in. §. fi. ff. de adul. et vo-
luit Abb. in. c. dilecti filii. de exce. ⁊ in. c.
ſ. de iniur. ⁊ in. c. cũ te. i. xi. col. de re iu. de
quo lati⁹ locut⁹ ſuʒ in. l. ſ. in pn. i. ix. col.
verſi. xiij. limita ⁊c. ff. de ſicca. Ex p̃dictis

iura.ſ.d.§.imperatores.⁊.d.l.graccus te
neas ꝑpetuo menti ſing.verbū quod di
xit do.Pa.de puteo vꝫ qđ ſi iudex non
ꝓcedētibus iudicijs poſuit aliquem ad
torturam ꝗ ſi ille ſic indebite tortus occi
dat talem iudicē nō debet puniri pena
mortis ſed alia minori pena citra mor
tem licet pro homicidio imponatur pe
na mortis.vt dixi in ſuperiori proxi.not.
Ita ſingulariter dixit.d.Pa.de puteo in
trac.ſindi.in.xxxi.char.in.ij.col.in fi.ſub
ṽ.qdā iudex.vbi refert quādā facti con
tingentiā.pro quo dicto faciunt optime
q̄ dicunt de puocato delinquēte qui ex
cuſat delicto.de quo late dixi in.d.l.j.in
ꝑin.in.ix.col.ff.de ſicca.⁊ dixit etiā Alex.
in ꝯſi.ſuo.cxliij.inci.poſt reditum.in.ij.
col.in.ij.vo.Tene menti rogo ꝓdictā do
ctrinā:qꝛ modernis temporibus vt plu
rimū iudices velo leuatū torquēt hoies
ſine indicijs.⁊ velle ſuū ſubrogāt loco in
diciorū ꝗ eſt durū ⁊ iniquiſſimū tn̄ tole
ratur a ſuperiorib9 immemores qđ lēto
gradu diuina ꝓcedit ira nō tn̄ ipſe deus
obliuiſcat iniquitatū iniquorū iudicū ⁊c.

45ő ¶ Habuiſti.ſ.ſatis late in ſingu.cxcv.
incipiē.nemo priuandus eſt poſſeſſione
ſua.qđ q̄s nō dꝫ ex arrupto non ſeruato
iuris ordine priuari poſ.ſua.de quo me
remitto ad ea q̄ ibi dixi.Sꝫ circa ipſam
materiam poſſeſſionis dico vnū aliud
not.ṽbū vꝫ ꝗ adeo iura abhorrēt ſpo
liationē poſſeſſionis alicuius qđ ſi quis
vellet me expellere de poſſeſſione mea
qđ amici ⁊ vicini mei pñt illū impune ꝑ
cutere ſi me expellat etiam ꝑ magiſtra
tū fuerit miſſus talis executor quia po
pulus et quilibet de populo poterit illi
reſiſtere impune illū aſcēdo a tali neqtia
quā cōmittit.Ita dixit Bart.in.l.deuo
tū.C.de metallis.quē refert et ſequit.d.
Pa.de puteo in ſuo tract.ſin.in.ij.char.
in.ſ.col.in ṽ.excedāt plerique ⁊c.ꝗ profe
cto eſt multū no.ꝑpter iſtos baratarios
⁊ modernos bariſellos q̄ de facto homi
nes bonis ⁊ reb9 ſuis indebite ſpoliant
vt tota die occurrit ⁊ eis videntᷣ oīa lice
re ⁊c.Et idē voluit Corſe.in not.ſuis i ṽ.
defenſio in.ij.not.pro qb9 faciūt dicta ꝑ
d.Alex.in cōſil.ſuo.cxix.incip.Viſo pro
ceſſu ⁊c.in.iiij.col.in.vij.volu.

457 ¶ Teſtimoniū infamis infamia iuris
vel facti lꝫ non ſit habile quo ad cōdē
nanduꝫ:vt hᷣ in.l.ſ.C.de ſum.tri.⁊ in.c.
teſtimoniū.extra de teſti.de quo late di
xi in repet.mea.l.fin.in.vj.char.de ꝓba.
⁊ in ſin.meo.cix lci.infans ⁊c.Tn̄ ſcias
qđ tale teſtimoniū eſt ſufficiēs ad inquiſi
tionē ⁊ ad torturā.Ita ſing.dixit Bald.
in.l.ſ in.vj.col.C.de ſum.tri.quē refert ⁊
ſequitᷣ.d.Pa.de puteo.in tract.ſindi.in
xciij.char.in.iiij.col.circa me.ꝗ eſt ſin
gulariter no.Sed hoc tn̄ indiſtincte nō
audeo affirmare per ea q̄ dixi.ſ.in ſingu.
cccclxxvj.inci.Audiuiſti ⁊c.vbi videas.

458 ¶ Liber mercatoris an ⁊ qn̄ faciat fi
dē pro eo vel ꝯ eū hᷣ late ꝑſcribentes in
l.qdā.in.§.nūmularios.ff.de edē.et in.l.
admonendi.ff.de iureiur.et in.l.rōnes.
C.de ꝓba.et in.l.lucius.in.§.tutele.ff.de
admi.tu.⁊ in.l.argentarius.ff.de edē.et
hᷣ ꝑ Bal.in.l.ſ.in.ij.col.C.de cōfeſ.et ꝑ
Pau.de caſt.in.l.tale pactū.in prin.ff.de
pac.⁊ per Bal.in rub.C.de conſti.pe.in
vlt.col.⁊ in.l.in bone fidei.in.iiij.col.ſ.C.
de re.cre.et in rub.C.de fi.inſtru.in pen.
char.Sed in hac materia teneas menti
duo.primuꝫ quod ſi ex forma ſtatuti vel
conſuetudinis ſtandum eſt libro merca
toris etiam in magnis ꝗtitatibus ꝗ ta
le ſtatutū vel talis conſuetudo dꝫ intelli
gi accedente tn̄ cōſenſu iudicis et ſi iudi
ci videbitᷣ conſiderata qualitate merca
toris et ꝗtitate ac conditione cauſe.Ita
dixit Bal.in.l.vnica.in.iiij.col.C.de cō
feſ.quē refert ⁊ ſequitur Abb.in.c.bone.
el.ij.in vlt.col.de poſtu.prel.quos refert
et ſequitur Iaſ.in repe.l.admonendi.in
jo.col.de iureiurā.Et ſubdūt ꝓdicti i lo
cis ſuperius alle.quod ſi talis conſuetu
do indiſcreta eſſet ⁊ indifferens:puta qꝛ
diſponeret qđ cauſa ſcripture mercato
ris credēdum eſſet ꝓ ſe ꝗ nō valeret qꝛ
eſſet ſine ratione ⁊ eſſet prona ad falſuꝫ
cōmittēdū ꝯ.l.ꝯuenire.ff de pact.do.⁊ ꝯ
c.erit aūt lex.x.diſt.qđ etiā voluit Iaſ in
l.quedā.in.§.nūmularios.ff.de edē.Se
cūdo teneas menti ꝗ ſtāte dicto ſtatuto
vel cōſuetudine ꝗ libris mercatorū ple
na fides adhibeatᷣ ꝓ ſcribēte dꝫ hoc in
telligi et limitari niſi mercator eſſet als
infamis vel ſuſpecte vite.Ita dixit ba

in. d. l. cũctos ppłos. in rep. in. xv. col. in
fi. Qtũ exẽplũ ſtatutũ ꝑmittit ꝛc. ꝛ Bal.
in. l. caſſius. in vlt. col. ff. de ſenato. ꝙ ibi
intelligit ſi talis infamia ſit publica aſſe
ſec9. que dicta refert ꝛ ſequit Jaſ. in repe.
l. admonẽdi. i. 50. col. ff. de iureiur. vbi ꝑ
hoc adducit etiã Bar. in ſiſi in. l. quedã
§. nũmularios. ff. de edẽ. vbi dicit ꝙ ho-
die libris mercatorũ vel campſoꝝ plena
fides datur ꝓ alio ꝫ tertiũ. qđ intelligit
Bart. eſſe verum niſi talis mercator ſit
perſona ſuſpecta. arg. l. ſi qs ex argenta-
riis §. j. ff. de edẽ. Que omnia tene menti
qꝛ multũ ſeruiunt in curia mercatorũ ꝛc.
459 Uox viua dignior eſt voci mortue et
ei merito preferẽ. tex. eſt in aut. de inſtru.
cau. ꝛ fide. in. §. ſi vo tale ꝛ voluit Spec.
in tit. de ꝓba. in. §. videndũ reſtat. in vſi.
Sed pone ꝙ in inſtro. ꝛ glo. in. c. iiij. loco.
de ꝓba. ꝛ ibi Barba. in. xxvij. col. ꝛ Pe.
de anch. in rep. c. canonũ ſtatuta; de cõ-
ſti. in. vij. col. ꝛ Barba. in. c. ij. in. x. col. ex
tra de ꝓba. ꝛ voluit glo. in. c. poſſeſſionẽ.
ꝛ ibi Bar. in. xxiiij. col. extra de ꝓba. at-
tñ teneas mẽti vnũ caſum no. in quo vox
mortua preferẽ viue voci. Naꝫ tu ſcis ꝙ
cõfeſſio facta abſente parte nõ plene ꝓ-
bat: vt hẽ in. l. certũ. §. ſi qs abſente. ff. de
cõfeſ. ꝛ in. l. fi. ff. de interro. act. per cano.
maxime per. d. Feli. in. c. olim. de reſcrip.
ꝛ dixi. ꝫ. in ſing. ccij. incip. tu ſcis regulã.
hoc tñ fallit in cõfeſſione quã facit mer-
cator in libris ſuis abſente parte. nam ta
lis cõfeſſio plene ꝓbat licet ſit vox mor-
tua. Jta no. dixit Bart. in. l. inter cartu-
las. C. de cõuenĩẽ. fiſ. debi. li. x. quẽ refert
ꝛ ſequit Bal. in. l. vnica in. iiij. col. verſi.
primo caſu ſtatur ꝛc. C. de confeſſ. vbi
dicit qđ hoc euenit iqꝛ ſcriptura hꝫ actũ
permanentem qđ non cõtingit in cõfeſ-
ſione viue vocis; vt de ſe patet ad quod
etiam ipſe Bal. adducit dicta per Jnno
cen. in. c. cum contingat. de offi. deleg. et
in. c. ſi cautio de fide inſtru. ꝛ idem tenet
do. Alexan. plura allegans in conſi. ſuo
cc xlv. incip. ponderatis. in. vj. volu. et in
hac materia confeſſionis facte abſente
parte vide que dixi. ꝫ. in. d. ſing. ccij. in-
cip. tu ſcis regulam illam ꝛc.
460 Notiſſimũ fore opinor in iure ꝙ di-
ctum teſtis ſine iuramento eſt inualidũ:
vt habeẽ ꝑ oẽs in. l. iuriſiurãdi. C. de te-
ſti. ꝛ in. c. nuꝫ qõnib9. eo. tit. ꝛ in. c. itẽ iu-
riſiurãdi. iiij. q. iij. ꝛ in. c. hortamur. iij. q.
ix. cũ ſi. ꝛ hoc nedũ ꝓcedit in teſte: ſꝫ etiã
hꝫ locũ in alia quacũqꝫ ꝑſona cuius di-
cto ſtandum eſt ex diſpoſitiõe ſtatuti vel
alterius diſpoſitiõis ꝑ in Ang. in repe. l.
ſi vacãtia in. ij. col. C. de bo. vacã. li. x. de
quo latiſſime dixi in repe. mea l. fina. in
xxvij. char. C. de ꝓb. ꝛ. ꝫ. in ſingu. ccxiiij.
incip. ad validitatẽ. Attñ teneas menti
perpetue qđ qñ fides teſtis eſt ab vtraqꝫ
parte approbata in tali teſte nõ requiri
tur iuramẽtũ ꝛ valet eius dictũ ſine iura
mento. Jta ſing. dixit Bar. in. l. luci9 in
fi. vbis. ff. de fideinſ. alleg. not. in. l. j. §. j.
ff. de ſer. Qđ dictũ pro valde no. refert ꝛ
ſequiẽ dicẽs illud nõ legiſſe alibi Jaſ. in
repe. l. admonẽdi. in. xlvj. col. ff. de iure-
iu. ꝙ dicit no. eſſe ad limitationẽ. d. l. iu-
riſiurãdi. cũ ſi. ꝛ illud dictũ Bar. etiã ꝓ
no. refert ꝛ ſequiẽ idẽ Jaſ. in. §. itẽ ſi qs.
in. xiij. col. inſti. de act. ꝛ vide que dixi. ꝫ.
in ſing. ccccxxxiiij. inci. alias tibi dixi ꝛc.
461 Regulariter ſtante ſemiplena ꝓba-
tione in cauſis non magnis nec arduis
defertur iuramentum in ſupplementum
probationis; vt late habetur per omnes
in. l. admonendi. ff. de iureiurand. ꝛ in. l.
in bone fidei. C. de rebus cre. Sed ſcias
tu quod tale iuramentum in ſupplemen
tum probationis non differtur etiã ſtan
te ſemiplena probatione quando veriſi-
militer debent poſſe inueniri plures te-
ſtes illius rei. Jta not. dixit Barto. in. d.
l. admonendi. in. xiij. col. in verſic. Jtem
hoc intelligo verum. ꝛ ideꝫ voluit Bal.
in. d. l. in bone fidei. ꝛ in repeti. l. de qui-
bus. in. xxij. col. ff. de legi. quos refert et
ſequitur Alex. in cõſi. ſuo. ccccl vj. incip.
viſo proceſſu cauſe. in vlti. col. ꝓ quibus
facit glo. not. in. c. ſtatutum. in. §. cum ve
ro. in verbo ſaltem. de reſcrip. in. vj. que
dixit ꝙ iuramento nõ crediẽ niſi in de-
fectum aliarum probationum. quam gl.
refert et approbat Bald. in. l. j. in. j. col.
C. de rebus cred. Tene menti: quia vidi
hoc in facto in palatio poteſtatis non
ſunt adhuc tres dies ꝛc.
462 Notario nõ crediẽ niſi de his que
coram eo fiunt qñ celebratur actus vel

contractus: vt late tradūt ſcribētes in.c.
qm̄ ꝯ. extra de pba. Et ideo teneas mēti
vnū perpetuo ꝙ ſi notari⁹ hodie cōficit
inſtr̄m mutui ꝛ aſſerit ꝙ heri in ſua pſen
tia fuit numerata pecunia nihil probat
de numeratione: q2 tpe numeratiōis nō
fuit rogatus de ipſa numeratiōe: ſed ho-
die ꝛ nō poteſt atteſtari in inſtr̄o niſi de
viſis tpe rogatiōis. Et ideo licet falſum
dicat nō puniṫ de falſo. q2 loquiṫ vt pri-
uata perſona. Ita not. dixit Bal. in. l. ex
his. in. ij. col. C. de teſta. mili. ꝙ dictū pro
valde not. refert et ſequiṫ do. Feli. in. c. ſi
cautio. in. xxiij. col. verſi. ꝛ vnū perpetuo
nota de fide inſtru. vbi dicit ꝙ iſtud di-
ctum nunꝗ̄ exeat mentem tuam. et vide
que dixi. ꝗ. in ſing. cccc.xv. incip. iuramē-
tum ꝛc. ꝛ Soci. in cōſil. xcv. incip. in cau-
ſa. in. j. col. in. iij. volu. Alex. ꝯſi. xx. incip.
viſo. in. iij. col. in. vj. volu. ꝛc.

463 ¶ Rigor iuris ciuilis in pluribus mo-
deraṫ ab equitate iuris canonici. ꝛ hoc
patet. nā de iure ciuili ille qui nō oppo-
nit exceptionē nō nu. pecu. intra bienniū.
Ulterius nō audiṫ illam opponēdo. tex.
eſt vulgatus in. l. in ꝯtractibus. C. de nō
nu. pec. ꝛ ibi habeṫ p oēs. attn̄ de eq̄tate
iuris canonici audiṫ etiā poſt biēniū vo-
lēs pbare pecuniā nō fuiſſe numeratā.
Ita dixit Dyn. in regula locupletari. de
reg. iur. in. vj. quē refert ꝛ ſequiṫ And. ro.
in. l. diuortio. ff. de vbo. obl. ꝛ in ꝯſil. ſuo
xliiij. inci. ex ꝗ. narrato. in. j. col. et Ange.
in ꝯſi. cliiij. incip. videṫ prima frōte. ꝛ vo-
luit. d. An. ꝛ Jo. de imo. i. c. fi. in pe. char.
extra de ſol. ꝛ voluūt alij plures docto. in
alijs locis quos accurate refert et ſequi-
tur. d. Feli. in. c. ſi cautio. in. xxix. col. vſi.
modo fallit primo. de fi. inſtr. Moderaṫ
etiā in alio. Nam tu ſcis ꝙ vbi eſt dies ꝛ
pena nō admittiṫ more purgatio: vt la-
te habeṫ in. l. magnā. C. de ꝯhē. ꝛ cō. ſti-
pu. ꝛ. l. l. traiectitie. l. §. de illo. ff. de act. et
ob. ꝛ habeṫ latiſſime in. l. ſi inſulā. ff. de v.
ob. ꝛ ibi dicit Ange. qđ debitor obligat⁹
ex inſtr̄o publico ſi cōueniṫ nō pōt mo-
ram purgare ſi extat ſtatutū quē debere
cogi ad obſeruātiā promiſſorū p inſtr̄m
guarētigiatū ꝙ dictuz ibi refert ꝛ ſequiṫ
Alex. in. j. col. Attn̄ de equitate canoni-
ca eſt mora pōt purgari etiā vbi inter-
uenit iuramētū. Ita dixit Bal. in. l. que
crimē. in. xj. q. C. ꝗ accu. nō poſ. ꝙ dictuz
approbat Alexā. in. l. ſi quis maior. C. de
trāſac. vbi ad hoc etiam alleg. d. Anto.
ꝛ Jo. de imo. in. c. dilecti. de arbi. volētes
ꝙ de iure canonico ſeu de equitate iuris
canonici mora ſemper poſſit purgari ſi
aduerſari⁹ nō ſit paſſus dānū pp morā.
ꝛ idē vṫ velle Bal. in. l. ſi pacto quo pe-
nā. in pe. col. C. de pac. Et ita tenuit auū-
culus meus. d. Jero. de zanetinis in repe.
c. j. de accu. in. lv. differētia. inter ius ca-
nonicū ꝛ ius ciuile. ꝛ ibi ipſe allegat do.
Alexā. p hac parte cōſuluiſſe in cōſi. ſuo
cclxvj. incip. Uidēdum eſt igiṫ ꝛc. in ſecū-
da char. de quo lati⁹ p. d. Philip. deciū
qui predicta refert in ꝯſi. ſuo. cxxxviij. in
iij. col. ꝛ faciūt optime dicta p eum in ꝯſi.
cxlvj. in fi. j. col. vbi ponit an emphiteu-
ta q̄ñ ſoluit canonē debito tēpore poſſit
purgare morā. Itē etiā in alio eq̄tas iu-
ris canonici moderaṫ rigorē iuris ciui-
lis. Nā tu ſcis ꝙ de iure ciuili icertitudo
vitiat oēm oblōnē ꝛ oēm diſpoſitionē vt
latiſſime dixi i repe. mea rub. C. de pb. l
fi. attn̄ de eq̄tate canonica pt cōpelli pmiſ-
ſor vt arbitrio bōi viri adimpleat pmiſ-
ſa incerta. Ita ſin. dixit Arch. i. c. nōnul-
li. j. q. ij. quē refert ꝛ ſequiṫ. d. An. in. c. ex
parte. extra de cē. quos refert ꝛ ſequiṫ. d.
Alex. in. l. j. in. vj. col. ff. ſol. mat. vbi dicit
qđ nō recordaṫ hoc dictū vidiſſe apud
legiſtas relatū preterꝗ̄ a Bal. in. l. ſala-
riū. ff. mā. de quo lati⁹ ſatis dixi in ſing.
meo. ccxxiij. incip. nōnulla dedi tibi ſin-
gularia vbi videas. Et in materia eq̄ta-
tis vide que dixi in. l. j. §. fi. in. xij. col. v.
ꝛ ad hoc dicen. ff. de qđ. v. ꝛ ſcias etiā qđ
equitas non cōuenit iudeis: ꝛ ideo illis
nō eſt ſeruāda ſm̄ glo. in. c. ij. extra de iu-
deis. de quo latius per Jaſ. in repeti. l.
admonendi. in. cviij. col. de iureiurand.

464 ¶ Ex pacto nudo non oritur actio. l.
iuriſgentium. in. §. ſed cum nulla. ff. de
pact. Et idem dicas eſſe in promiſſione
nuda. ar. d. §. Et ideo ſcias et menti te-
neas vnū videlicet quod ſi aliquis pete-
ret a me quod donarem ſibi veſtē ꝛ ego
reſpōdi nō tantum veſtē ſed omnia que
habeo quod talis reſponſio ſeu promiſ-
ſio me nō obligat in aliquo. Ita probat
text. ꝛ hoc

tex.ꝛ hoc ibi voluit.Jo.an.Bal.ꝛ alij in c.cū veniſſent.circa me.extra de iuſti. et hoc etiā expreſſe voluit Lud.ro. in repe. rub.ff.de arbi.l.iij. col. vbi allegat Bal. in.d.c.cū veniſſent.quē refert Jaſo.in.l. ex his verbis.ante fi.C.de teſta.mili. Et pro iſtis facit.nā lȝ cōfeſſio ſit magni effectus ꝛ importātie tñ quilibet cōfeſſus nō pōt ex ſua cōfeſſione cōdēnari ꝙ patet ex his q̄ dicit Albe.de roſa.in.ij.ꝑte ſtatu.in.q.cxlviij.incip.Itē q̄ro de eo ꝛc. vbi dixit ꝙ ſepe in caſtris ſeu villis ſunt ſtatuta ꝙ q̄ñ ſit extimū q̄libet debeat iurare ꝛ dicere oīa bona ſua ꝛ etiam debita ſi hȝ mō aliquis iurauit ſe debere Titio.x.que vere ſibi nō debebat modo ille titius virtute illius cōfeſſiōis ꝛ iuramenti vult petere dicta.x.querit an poſſit argui ad partes ſȝ finaliter dicit ꝙ nō poterit petere dicta.x.nā dicit ꝙ non eſt repertū ꝙ ex tali iuro oriatur alteri actio cū non ſit delatū a iudice nec a ꝑte parti vt requirit ad hoc vt ex iuramento oriatur actio.de quo ibi latius per eum facit etiam optime dictū Sali.in.l.vnica. in viij.col.C.de confeſ. vbi dicit aliq̄s petebat a me mutuo.x. ego volens me excuſare a tali mutuo dico non habeo imo ſi haberē pecunias reſtituerem.xx.iſti ſocio preſente cui⁹ ſum debitor ex mutuo certe per hoc nō potero cōueniri a dicto ſocio. ad qd̓ adducit ibi Sali.plures rationes ꝛ plura iura de quibus ibi per eum.vide tñ not.ꝛ ſing.text.in.l.deſiderium.ꝛ que ibi dicit Bald.C.de depoſi.Et licet credam predicta eſſe vera tñ tales confeſſiones periculoſe ſunt ꝛ poſſent dare maximum faſtidiū confitentis.Et in materia vide.Bertha. in repertorio ſuo in verſi. verba contrahentium.in pe.ꝛ vlti.verſi.

465 ¶ Aliqua ſunt ꝓhibita in vita que tñ conceduntur in morte.ꝛ hoc apparet.naȝ prohibit⁹ alienare rem nō eſt ꝓhibitus illam relinquere in teſtō vel in alia vltima voluntate.ita dixit Ange.in conſilio ſuo.lvij.incip.dña andrea ſuū condidit teſtm̄ ꝛc.quē refert ꝛ approbat.d.Alexā. plura addēdo in cōſi.ſuo.cliij.incip.viſis ꝛ accurate ꝛc in.ij.vol.de quo etiā ꝑ ſcrib.poſt.Bar.in.l.pf.in.§.fundū.ff.de leg.ij.ꝛ ꝑ Soci.in cōſi.cclj.incip.q̄m in

Singularia

preſenti ꝛc.in.ij.iij.ꝛ.iiij.col.ꝛ in cōſi.xix. incip.ꝑ declaratione ante fi.ꝛ ꝑ.Bal.in conſi.ſuo.cij.incip.verba ſtatuti ꝛc.in.j. col.in.j.vol.ꝛ ꝑ Jaſo.in.l.nō dubiū.in.j. col.C.de teſta.ꝛ ꝑ.d. Philip.decium in cōſi.ſuo.xxxviij.incip.circa primū.in.vj. col. Itē hoc etiā apparet nam lȝ adult⁹ habēs curatorē nō poſſit in vita alienare res immobiles ſine auctoritate curatoris ꝛ decreto iudicis:vt in.l.lex que tutores.C.de admi.tu.ꝛ.l. magis puto. ff. de re.eo. tñ adultus in teſtamēto pōt dare ſententiā executoribus ſuis alienādi res immobiles ſine curatore ꝛ ſine decreto iudicis.ita dixit Bal.in.l.prediuȝ.C.q̄ñ decre.opus non eſt.ꝛ in.l.j.in prin.ff. de reb.eo.ꝙ dicit Jaſo.eſſe mirabilem. l.ſi frater.in fi.C.qui teſta.face.poſ.Et idem dixit Alex.in conſi.ccxv.incip.ponderatis ꝛc.in.j.col.in.vj volu.

466 ¶ Quoniam multi ſunt notarij nole pauci vero re ꝛ intelligētia. Ideo nō eſt mirandū ſi ſepe reperiunt multi errores in inſtrūtis ipſorum notariorū ex quibus inter partes oriunt lites ꝛ diſcordie. Et ideo ſcias qd̓ ſi notarius in prothocollo aliquid ſcripſit et illud poſtea cancellauit:et poſtea in margine ſcribit hoc fuit caſſum ſeu cācellatū de volūtate partiū nec de tali cancellatione ibi apponit teſtes ꝙ hoc caſu non credit notario:ꝛ talis cancellatio non valet ꝛ ea nō obſtante pōt inde ſumi publicum inſtrumētuȝ. Ita multū no.dixit Jo.an.in addi.Spe. in tit.de inſtru.edic.in.§.oſtenſo.in.vij. col.in addi.incip.dixit Rolandinus ꝛc. vbi plura iura ꝛ rationes allegat ꝑ hoc dicto qd̓ dictū refert ꝛ ſequitur.d.An.in c.cum.p.tabellio.in vlti.colum. de fi.inſtru.ꝛ Abb.in cōſi.ſuo.xxxiij.incip. Super q̄ōnis materia.in.ij.col.in.ij.vol.et d.Alex.in cōſi.ſuo.lix.incip.Viſo proceſſu.in ant.pe.col.in prin.in.v.vol. vbi refert alios approbātes hoc dictū.ꝛ refert etiā Bal.tenere cōtrariū ſed reſpōdit ꝛ finaliter tenet cū Jo.an.in loco ꝑalleg.ꝛ idē tenet Jaſ.in.l.ſi vn⁹.in fi. C.de teſta. ꝛ ibi refert Pau. de ca. dicētē ita obtētū eſſe in facto in hac ciuitate Bononie. Tene menti:q: prim a fronte videret ex pluribus dictiſ. cōtrarium ꝛ vide Bal.

In rubr. C. de fide inſtrumen. in. viij. col.
verſicu. modo incidit ꝛc.
467 ¶ Uiget ſtatutum fere p oēs ciuitates
Italie q inter affines de litibus qõnibꝰ
ſeu differētijs fiat cōpromiſſum q etiaꝫ
eſt cautū de iure cōi: vt hꝫ in. l. cōgruen,
tius. C. de pa. po. Sed ſcias q tale ſtatu,
tum nō ſemp hꝫ locū: nā qñ agiꝛ corā iu
dice ordinario extra ꝯctum vel ex inſtrō
iurato ꝛ reus cōuētus poſt oppōnes per
eū factas petit cōpromiſſum fieri vtute
dicti ſtatuti tūc nō habebit locū dictum
ſtatutū. q2 petēdo cōpromiſſum reus in,
cideret in piuriū: ꝛ non eſt veri ſe q de
tali caſu ſtatuētes cogitauerint. Ita no.
dixit Pau. de caſt. in ꝯſi. ſuo. lxvij. incip.
viſis ꝛ cōſideratis oībus. q dictū p not.
refert ꝛ ſequiꝛ Alex. in cōſi. ſuo. xxxvij. in
cip. viſo ꝛ opportune diſcuſſo pceſſu. in
x. col. in. v. volu. ꝛ Iaſ. in. c. elegāter. in. ij.
col. ff. de ꝯdi. inde. de quo ego dixi in re,
pe. mea. l. ſi. C. de pba. i. xxxiiij. char. Itē
nec pdictū ſtatutū hꝫ locū qñ res de qua
petiꝛ cōpromiſſum eēt liqda. ſm Bart.
in. l. ille aut ille. §. cū in vbis. ff. de leg. iij.
vbi dicit q ſi ſtatutū dicit q iudex teneaꝛ
mittere cam cōſilio ſapientis q tale ſta,
tutū nō hꝫ locuꝫ qñ res eſt clara vel liq,
da q dictū refert ꝛ ſequiꝛ Alex. in conſi.
ſuo. cxlv. inci. viſo pceſſu. in vl. col. in. v.
vol. q etiā voluit Bal. in. l. j. C. de rela. ꝛ
Bal. Pau. de ca. ꝛ Fulg. i. l. plꝫ. C. de ſa.
ſan. eccl. ꝛ voluit Iaſo. in. d. l. elegāter. in
ij. col. vbi dicit idē eē ſi ex forma ſtatuti
vel cōſuetudinis litere cābij haberēt exe
cutionē paratā alle. ad hoc Ang. in. l. ita
ſtipulatus. §. griſogonus. ff. de v. ob. Et
ſubdit gñaliter loquēdo q iſtud pcedit
vbicūq quis hꝫ aliquā exceptionē im,
peditēte litis ingreſſum ad qd alle. Bal.
Sali. ꝛ Fulg. in. l. fratris. per illū tex. vbi
etiā Alex. C. de tranſact. ꝛ Bal. in. l. ſi iu,
dex. in fin. ff. de his qui ſunt ſui vel alie.
iur. ꝛ Lud. ro. in repe. rubꝛ. ff. de arbi. in
xviij. col. q etiam voluit Feli. in. c. ſicut.
in. j. col. de reiu. ꝛ in. c. inter monaſteriū.
in. xv. col. e. tit. vbi latius loquiꝛ in mate,
ria. Adde q pdictū ſtatutū nō hꝫ locum
cōtra illū qui hꝫ inſtrm hñs executionē
paratā vel ſniam ſm Bar. in. l. ambitio
ſa. in. v. col. ff. de decu. ab or. fa. ꝛ in. l. ſi cā
cognita. vbi et p alios. C. de trāſact. ꝛ in
l. poſt rē. ff. de traſa. ꝛ Lud. ro. in. d. repe.
rubꝛi. ff. de arbi. in. xvij. col. ꝛ volunt ca,
no. in. c. expoſita. de arbi. ꝛ Io. de imo. in
c. ſup eo. ad fi. de tranſa. ꝛ Iaſ. in. d. l. ele,
ganter. ꝛ Ang. in. d. l. poſt rem. ꝛ Alexā.
in cōſi. lxxxij. incip. in cauſa. in vlt. col. in
j. vol. Uideas tñ oīno Soci. predicta re,
ſtringētē multū no. in ꝯſil. ſuo. iiij. incip.
viſis actis. in. j. vol. vbi dicit q pdicta p
cedunt qñ inſtra garentigiata ſunt clara
ꝛ aperta. ſecꝰ ſi aliquo mō vel ex aliqua
cauſa redduntꝛ obſcura. q2 tunc nō hꝫ lo
cuꝫ predictū ſtatutū. alle. Abb. in. c. cum
olim. de v. ſig. vbi not. loquiꝛ in materia
pro quo faciūt optime dicta p eūdē So,
ci. in ꝯſil. ſuo. lj. inci. preſtātiſſime doctor
in. ij. col. in. j. vol. Itē pdictū ſtatutū non
hꝫ locū vbi eſſet qō de articulo meri iu,
ris. q2 nulla ſubeſt cōpromittēdi rō cum
ius habeat illam cām p deciſa. ſi tñ ha,
buit mixturam iuris ꝛ facti tūc pōt cogi
ad cōpromiſſum. ita dixit Bal. in. l. cuꝫ
pponas. C. de iureiu. ꝛ in. l. ancille. in. j.
col. C. de fur. ꝛ Soci. in ꝯſi. ſuo. lj. inci. p,
ſtantiſſime doctor. in. ij. col. in. j. volu. et
Alex. ꝯſ. lxij. inci. viſa facti. in. ij. col. in. ij.
vol. ꝛ in ꝯſi. lxij. inci. in cā in. ij. col. in. vij.
vol. Itē pdictū ſtatutū nō hꝫ locū in cau
ſis crīalibus exiſtētibꝰ inter affines. ita
not. dixit Innoc. Io. an. ꝛ Abb. in. c. irre,
fragabili. in. §. ceterū. de offi. or. Itē non
habet locū dictū in. q. tutelle nā affines
non poterūt cogi vigore talis ſtatuti fa,
cere cōpromiſſum de tali lite ſeu differē,
tia ita not. dixit Bal. in. l. ꝓ eo ipſe ff. de
tut. ꝛ cur. da. ab his. Itē dictū ſtatutū nō
vendicat ſibi locum in cā appellatiōis:
ſed ſolū in cā principali. Ita dixit Pau.
de caſt. in ꝯſi. ſuo. lxxv. incip. q in cā ap,
pellationis ꝛ eū ſequiꝛ Alex. in. l. ſi cā co
gnita. in vl. col. C. de trāſa. ꝛ in ꝯſi. lxxxij.
inci. in cā vertēte in. iiij. col. in. j. vol. ꝛ in
ꝯſi. ſuo. ccxcvj. ici. diuini numinis ꝛc. vſ
prima ꝯſideratione dicēti. in. iij. col. Itē
predictū ſtatutū nō arctat clericos. Ita
dixit Bal. in ꝯſi. ſuo. cvij. inci. dictat ſta
tutum. in. vj. vol. ꝛ Alexā. in ꝯſi. ſuo. ccx.
incip. viſa facti narratione ꝛc. in. v. colū.
in. ij. vol. vbi allegat alios ad hoc q di,
cit pcedere etiā in clericis in minoribus

cõſtitutis de quo ibi p eũ:de quo etiaʒ p Soci.cõſi.lxx .inci.circa ꝛc.in.iiij.vo.An aũt tale ſtatutũ hẽat locum qñ aliq̃ ſunt fratres legitimi ⁊ aliq̃ nõ legitimi q̃ hñt litẽ inſimul.vide Pau.de ca.i cõſi.clxxxiij.inci.in cã q̃ vertitur in.i.col.⁊.d.Feli.in pe.decreta:in.iij.col.añ fi. Alex.cõſi.lx.i.ci.viſa legitimatiõe.in.ij.vol.Itẽ an habeat locũ in emancipatis.vide Iaſ.not.loq̃ẽtẽ in.l.q̃ ſe pñs in.xxvij.col.in ver.ſcdo. C.vñ lib.Itẽ an habeat locũ i legitimatis.vide Pau.de ca.i cõſil.lxix.inci.ſup eo ꝛc.Itẽ an hẽat locũ in minore.vide Bal.in.l.i.cõſtitutiõe.C.in.§.qb9. Itẽ ſcias ꝙ ſtãte pdicto ſtatuto.Si vn9 ipſorũ affinium dicit rem eſſe liq̃dã:ideo nõ eſſe fiẽdum cõpromiſſum:alius dicit imo rem nõ eſſe liquidaʒ.iſto caſu ſuper hoc an res ſit liq̃da vel nõ debebit fieri cõpromiſſum.ita dicit Bar.in.l.ſi quis in conſcribendo.per gloſſ.ibi.C.de pac.⁊ ibi clarius hoc firmat Pau.de ca. Rapha.Alexã.⁊ Iaſ.⁊ voluit Cepo.in cõſil.ſuo.x.inci.nõ putet aliq̃s ꝛc.in vlt.col.⁊ in cõſil.lxxiiij.incip.viſo ſtatuto ꝛc.in.ij.col.Scias etiã in materia iſta ꝙ ſtãte dicto ſtatuto iudex nõ poterit compellere partes ad fiẽdũ cõpromiſſuʒ niſi hoc petat ab altera ipſarũ partiũ.Ita dixit do.An.in.c.venerabilis.de excep.quem refert ⁊ ſequit Alex.i cõſi.ſuo.lxxxij.inci.in cauſa in pe.col.in.ſ.vo.⁊ Iaſ.i.d.l.cũ legãter.in.ij.col.ff.de condi.indebi.Et vt plene habeas materiaʒ dicti ſtatuti ſcias ꝙ qñ dictũ ſtatutũ arctat aliquos ad compromiſſum tũc a laudo dato põt appellari lʒ regulr a ſñia arbitri non appellet vt in.l.diẽ pferre.§.ſtari.ff.de arbi.text.eſt in.c.ab arbitris.de offic.deleg.in.vi.in fi.⁊ ibi Bar.C.de iudi.⁊ voluit Bar.in.d.§.ſtari.⁊ in.d.l.i.i.ij.col.C.de pictu.⁊ commo.rei vẽ.⁊ in.l.venales.C.qñ p-no.non eſt neceſ.de quo etiam p eum in l.quid ergo.§.ex compromiſſo.ff.de his qui no.infa.⁊ p Pe.de ancha.in.d.c.ab arbitris.⁊ p Bal.i.c.cũ vigeſimũ.de offi.dele.⁊ per doc.in.c.ſuſpitiones.de offi.dele.⁊ per Bart.in.l.i.§.qui prouocauit.in.xi.col.ff.de pact.⁊ in.c.irrefragabilis.§.ceterũ.de offic.or.⁊ per Bal.in rub.extra de arbi.in.vij.col.⁊ per Lud.

in.l.arbitro.ff.qui ſatiſ.cog.⁊ in.l.admonendi.in.xi.col.ff.de iureiur.⁊ per Imo.in.l.ſ.in.viij.col.ff.ſolu.ma.⁊ per Bart.in proe.C.⁊ in.l.nemo poteſt.ff.de leg.i.⁊ in.l.ſi quis maior.C.de tranſact.Item ſcias ꝙ dictum ſtatutum volẽs ꝙ inter affines fiat compromiſſum de litibus et differentijs inter eos vertentibus ẽ fauorabile ſʒ Iaſo.in.l.q̃ ſe pñs.in.xxvj.⁊.xxviij.col.C.vñ lib.Et qñ ſemel vigore dicti ſtatuti eſt factuʒ compromiſſum ꝙ expirauit an iterum poſſint cogi partes ad cõpromittendũ.vide que dixi in ſin.meo.clxxij.inci.habeo nũc ꝛc.vbi ſatis late circa hoc locutus ſum.Scias etiam circa hanc materiã dicti ſtatuti ꝙ ſtãte pdicto ꝙ inter affines fiat cõpromiſſuʒ ſi vnus ipſorum affiniuʒ cedat iura ſua q̃ hʒ cũ affine alicui alteri ꝙ etiã ille ceſſionarius tenebit facere cõpromiſſum.ſicut tenebat ipſe cedẽs ne ille affinis efficiat deterioris conditionis per talem ceſſionem.Ita dixit Bal.in.l.ſi poſt diuortiũ.per illũ tex.ff.ſol.ma.quem refert et ſequitur.d.Philip.decius in conſil.ſuo.lix.incip.lʒ in caſu ꝛc.in.iiij.col Ultimo pro nũc quãdo vigore dicti ſtatuti poſſit peti fieri cõpromiſſum an poſt cõcluſionẽ i cauſa vel qñ colligit ex dictis p iudicẽ queʒ ſñiam ferri velit.Ita dixit d.Lanfran.de Brixia.in trac.ſuo de arbi.in vlti.ver.ad qđ vide q̃ dixi in.l.maritus.in.iiij.⁊.v col.ff.de qđ.⁊ Raphael.cu.in cõſil.ſuo.lxxxv.incip.Quis de iure communi.ante fin.⁊ Pau.de caſtr.in.l.ſi velut.C.de cõpenſa.⁊ idẽ dixit Alexã.in cõſi.lxij.incip.In cauſa ꝛc.in.ij.col.in vij.vol.Tene mẽti pdicta q̃ non poſſent eſſe magis quotidiana.⁊ no.ꝙ ſunt nec alibi iſta ſimul inuenies ꝛc.Hippolyt.de Marſilijs.I.U.D.

p. 458 Sciunt cõiter iuriſperiti ꝙ vbi eſt dies et pena non admittetur more purgatio:vt late hẽr in.l.magnã.C.de Zhen.et cõmit.ſtipul.et in.l.traiectitie.in.§.de illo.ff.de act.⁊ ob.⁊ lattiſſime in.l.inſulã ff.de v.obli.⁊ dixi.ẽ.in ſin.cccclxiij.inci.rigor ꝛc.Tñ ſcias tu ꝙ iſta regula non hʒ locũ in Zctũ pignoris.nam ſi ſum debitor tuus in certa q̃titate et dẽ tibi pign9 cũ pacto ꝙ ſi tali tpe non dedero ti

bi tuā ꝫ pecuniā ꝙ habeas pignus inſo-
lutū certe ſi nō ſoluero tibi pecuniā ꝫ de-
bito tꝑe pignus nō erit tuū: ſed ego po
tero morā purgare ⁊ dare tibi pecuniā ꝫ
tuam ⁊ nō habebis pignus inſolutū. ita
not. dixit Ang. in. l. cū dñā ꝫ. C. de pig. ad
qđ alleg. tex. quē dicit vnicū ⁊ ſingularē
in. l. calipodi9. alſ incipit ꝗuis. ff. de ſo-
lu. Tene mēti q̄ eſt caſus quotidianus
⁊ vtilis q̄ q̄ñꝙ pignora ſunt magni va-
loris ⁊ maioris ſit debitum.

469 ¶ Dixit ꝑfecto no. verbū Jo. an. i ad
di. Spe. in tit. de ob. ⁊ ſol. ſuꝑ rub. i. j. col.
ve ꝫ ꝙ ꝓpter illā ꝫ regulā ꝙ circuitus eſt
euitādus de qua i cle. auditor. de reſcri.
et in. l. dñs teſtō. ff. de cōdi. inde. ꝙ ille q̄
promiſit ſe obligaturū ꝫ ad. x. pōt ſtatim
ad. x. ꝯueniri abſꝙ alia obligatiōe etiā ꝫ
euitari circuitu ꝙ dictum refert et ſequi-
tur Alex. in. l. cū fundus. in. §. ſeruū tan ꝫ
imprudens. in. j. not. ff. ſi cer. pe. et Jaſo.
in. d. l. dñs teſtō. ff. de condit. indebi. vbi
ambo dicūt ꝙ eſt multū not. verbum. q̄
multi contrarium dicerent. Et licet pre-
dicti excellentiſſimi doc. ſequanť hoc di
ctū ꝫ: tñ illud nunꝙ mihi placuit et ſem-
per de eo dubitaui eo quia ſtatutum ſeu
lex loquens in vendente nō hꝫ locū ꝫ in
faciente pactum de vendendo. ſm Jac.
bu. in. l. j. C. de pac. pig. vbi dicit ꝙ ſi ſta-
tuto cauetur ꝙ de venditione ſoluať ga
bella ꝙ non ſoluetur ſi fuerit factum pa
ctum de vendendo. q̄ aliud eſt vendere
et aliud facere pactum de vendendo. ꝓ
quo facit in ar. l. amplius non peti. ff. rē
ra. ha. vbi dicitur quod aliud eſt agere ⁊
aliud eſt velle agere. et pro iſtis faciunt
alia plura not. adducta ad hoc propoſi-
tū ꝫ per. d. An. corſe. in notabilibus ſuis
in ver. ſtatutū. in. ij. ꝶ. incip. ſtatutum lo-
quēs ⁊c. quem oīno videas: et ideo cogi
ta an ſit vera illa doctrina Jo. an. in lo-
co preallegato. q̄ apud me dubia eſt. et
vide etiā Bal. in repe. l. ij. in. xxxix. colū.
verſ. conſidera. quia longe ⁊c. ff. de iure-
iur. ⁊ Alexā. cōſi. clxxiij. incip. ſtantibus
veris in. vj. volu.

470 ¶ Habens domū diruptā ex qua per
ducitur diffornitas in ciuitate tūc dñs
ipſius domus ſi nō hꝫ vñ reficiat pōt co
gi ad vendendum alteri qui ſit potens
ad reficiendū: ⁊ ſi eam iuſto pretio vēde-
re nō poteſt nō cogiť ad vendendam ſꝫ
licite poterit a republica petere tantum
quantum ſufficiat ad reparationem do-
mus. Jta ſingulariter dixit Spec. in tit.
de ſatiſda. §. hec quoꝙ. vbi allegat ali-
qua iura de q̄bus ibi ꝑ eum. ꝙ dictū pro
valde no. refert ⁊ ſequitur. d. Barth. ce
po. in tractatu ſuo de ſeruitutibus vrba.
predio. in. lix. rub. ve ꝫ de refectione in. j.
col. vbi dicit ꝙ hoc dictū refert ⁊ ſequiť
Lu. ro. in ſingularibus ſuis: tene menti
q̄ eſt no. verbū neſcio tñ ſi data acciden
tia facti obſeruareť a ſuperioribus.

471 ¶ Sepe ꝯtingit ꝙ ꝯtus fiūt ſine no-
tario ſed partes ꝯhentes inter ſe faciūt
ſcripturā priuatam cōuentionis et obli-
gationis inite inter eas. ⁊ q̄ accidit q̄ñ-
ꝙ vn9 ipſorū ꝫ cōtrahētiū neſcit ſcribere
facit ꝙ vnus tertius ſcribit ꝓ eo de mā-
dato ſuo et illa ſcriptura obligat ipſum
mandantem tanꝙ ſi eā ſcripſiſſet: vt no.
in. l. diuus. in. §. ſenatus. ff. de fal. et ideo
dixit Gemi. in. c. ſi pro te in ꝓn. de reſcri.
in. vj. ꝙ ſtante ſtatuto ꝙ q̄s nō audiatur
ſeu nō admittatur ad excipiendum con
tra ſuam ſcripturam. habet locum etiā ꝫ
ſi ſcriptura nō eſſet confecta manu pro-
pria ipſius ſed alterius eo mandante de
quo tñ dicto dubitauit. d. Feli. in. c. inter
in. iij. colū. de re iu. Sed queri poteſt an
tali caſu credatur tali tertio ꝙ ſcripſerit
de mandato talis in quo dicas ꝙ nō: q̄
eſt dictū vnius ſolius ꝙ nō probat. Jta
finaliter cōcludit Jo. de imo. in cōſi. ſuo
xcj. incipi. Jn cauſa que vertiť. in. j. colū.
ꝙ eſt no. q̄ eſt quotidianū: de quo etiā ꝫ
dixi in rep. mea rub. C. de ꝓbatio. l. lviij.
col. vbi videas aliqua circa hanc mate-
riam. ⁊ vide Alex. cōſi. xxxiiij. incip. Viſo
proceſſu. in vlti. col. in. vj. volu.

472 ¶ Clauſula rato manente pacto ope-
ratur vt ſors ⁊ pena poſſit peti ⁊ non tā-
tū ſemel. ſed pluries ab illo qui cōuenit
inſtrumento: vt habetur per oēs in. l. cū
ꝓponas. ⁊ in. l. ſi q̄s maior. C. de trāſa. et
in. l. qui fidē. ff. eo. de qua clauſula etiam
habetur per Bart. in. l. ij. in fi. C. de iure
emphy. et in. l. cum pactū. in. §. libertus
ff. de lega. ij. ⁊ per Jo. de imo in. c. potuit
in. xiiij. col. ver. ⁊ nota bene glo. extra de

loca.glo.⁊ Bar.in.l.ſi.ff.de eo ꝙ cer.lo. ⁊ per quedam moder.d.Vitalē.de cābanis in ſuo tracta.clauſularū.in.ſ.cbar. in.iij.col.vbi not.loquit.⁊ babetur per Cor.in conſi.ſuo.ij.inci.In hac cōſultatione.in.ij.⁊.iij.colū.in.ſ.volu. Sciasti ꝙ pena cōuentionalis nō cōmittitur et peti non poteſt niſi ſemel etiam ſi in cōtractu ſit appoſita clauſula rato manēte pacto.Ita ſingulariter dixit Bald.poſt Spe.in addi.in titu.de loca.in.v.col.in fi.in verſi.incip.pena legalis.qđ eſt not. cum in cōtractibus ſepius apponatur pena conuentionalis ꝙ legalis vel ſtatutaria.et tali caſu dicta clauſula nihil operabitur,

473 ¶ Memini me al's in aliquib⁹ operibus meis plura dixiſſ.in materia notarij:vt apparet in repett. mea rubr.ij.de proba.in.xlj.colū.cum tribus col.ibi ſequentib⁹,⁊ iij.l.ſ.in.§.ſi qs dicat.in.v.col.⁊ in.l.pe.in prin.ff.de qđ.⁊ in rubr.ff.de fal.in.vij.col.⁊ in practica mea cauſarum criminaliū in pluribus locis.vt videri pōt in tabula ipſius practice in ver.notariū.Sed vltra ea q̄ dixi in dictis locis ſcias ꝙ q̄ñ notorie apparet ſniam eſſe iniuſtam dʒ reuocari nō obſtante ꝙ ab ea nō fuerit appellatū.Ita ſing.dixit Inno.in.c.fraternitatis.de frigi.⁊ male. quem refert ⁊ ſequitur ibi domi.Abb.⁊ etiā in.ij.c.de purga.vulg.pro quo facit tex.in.c.inter ceteras.de re iudi.vbi baber ꝙ notorietas iniuſtitie reddit ſniam nullam.⁊ ibi etiam Abb.refert ⁊ ſequitur illud dictum Inno.⁊ not.Abb.illum tex.ad vnum vcʒ ꝙ ſententia continēs iniquitatē eſt ipſo iure nulla ad que vide etiā Car.in.c.cū bertoldus.de re iud. ⁊ Hoſt.in.c.fi.de p̄ebē.⁊.d.Anto.in.c. ſuam.de penis.⁊ Abb.in.c.nouit.de iudi.⁊ vide no.glo.in.d.c.fraternitatis.in verbo p erroꝛē.⁊ Hoſtien.in.c.ij dearbi.⁊ Bald.in.l.vnica.C.ſi de momen. poſſ.fue.appel.⁊ Cano.in.c.interpoſita. de app.Bar.in.l.ſ.in prin.ff.de ope.no. nun.Ange.in.l.ſi pars.ff.de offic.teſtamento.⁊ Abb.in dicto.c.inter ceteras.⁊ Corſe.in not.ſuis in litera.S.in notabili incipien.Sententia pōt reuocari ⁊c.⁊ inno.ibi ſeq.incipiē.Si notorie ⁊c.⁊ ad predicta etiā faciunt dicta p Abb.in diſputa.incipi.Stante ſtatuto conditio in Italia.in.viij.col.⁊ Spe.in tit.de execu.ſentē.in.§.fi.in.iiij.col.in vſi.illud aūt q̄rit ⁊c.Itē adde hic ꝙ ſnia cuius euidēs eſt iniquitas ex tenore ſnie vel ex actis. ⁊ que per victoris dolū ⁊ obreptionem obtenta eſt per ſuperiorem omni modo retractando eſt ſaltē ſupplicationis auxilio cum appellationis vel reſtitutiōis via nequeat ſubueniri.Ita dixit Ioan. de imo.in conſi.ſuo.cxlvij.incip.In cauſa ⁊c.in penul.col.ad qđ allegat Innoc. in.c.cum dilecta.de reſcript.⁊ in.c.cum bertoldus.de re iud.⁊ ibi Hoſt.⁊ Ioan. de ligna.in cle.paſtoralis.de re ind. Itē adde ꝙ in notoꝛijs iniuſtum videtur ne ptū.Ita dixit Bald.in.l.ſ.in.v.col.in fi. C.ne ex delic.defun.⁊ in rep.ſuo in verſi. notorium.in antepe.ver.de quo etiam per do.Ric.millain.in reper.ſuo in litera.S.in.vj.col.in.v.not.Et circa ſupradictā materiam de notoria iniuſtitia vide do.Feli.in.c.conſanguinei.in.ſ.col. de re iudi.⁊ in.c.inter monaſterium.in xviij.col.de re ind.vbi dicit ꝙ iniuſtitia equiparatur nullitati.ad qđ allegat Inno.in dicto.c.cum bertoldus.⁊ vide etiā do.Feli.in.c.fi.in.ij.col.de re iudi.⁊ vide no.verba Alex.in cōſi.xxxix.inci.ſtantibus.in.v.col.in.vj.volu.⁊ in cōſi.xcſ.incip.in cā.in.j.col.in eodē volu.⁊ ibi in cōſi.clxxxiij.incip.in cā ⁊ lite.in fi.pe.colū. Tene mēti p̄dicta:q2 ſūt practicabilia:⁊ ego in hac materia pluries conſului et oretenus allegaui,

474 ¶ Contractus ſimulatus firmatur iuramento.ſm glo.ſingularē in.l.emptione.C.plus valere ꝙ agit.quā ibi ſequit Bal.Sali.⁊ aliꝫ.⁊ idem tenet Bal.per illā glo.in.l.ſ.in ver.modo ſolet dubitari ⁊c.⁊ in.l.nec patron⁹.in ver.in his ēt. C.de op.liber.⁊ Pau.de caſt.⁊ aliꝫ.poſt Bar.in.l.ſi quis pro eo.ff.de fide.⁊ in.l. cōtra leges.ff.de legi.⁊ Cano.in.c.cum contingat.de iureiur.in quib⁹ locis etiā dicunt ꝙ in tali caſu non requirit abſolutio a iuramento.de quo etiā dixi.S.in ſing.ccccxxvij.incip excipio.Nanita tamē ola p̄dicta niſi in tali contractu eſſet appoſitū iuramentū:ola contenta i tali

inſtrumento fuiſſe ⁊ eſſe vera: quia tunc non poſſet conueniri tali inſtrumento ratione ſimulationis cum tunc non preſumatur ſimulatus ſed verus. ita dixit do. Anto. in c. cum contingat. in. viij. caſu. ⁊ ibi Joã. de imo. in. vj. membro principali. et do. Abb. ibi in ver. decimus caſus. de iureiur. ⁊ Abb. in diſputa. ſua incipien. ſtatuto ciuitatis Senarum. in verſi. decimus caſus. ⁊ Bald. ⁊ Sali. in. l. fin. C. de non nume. pecu. ⁊ Joã. de imo. in. l. nemo poteſt. ff. de legi. quos refert ⁊ ſequitur Soci. in conſi. ſuo. lxxxij. incip. pro certo. in in. ij. col. in. iij. vol. ⁊ idem tenet do. Alex. in. d. l. nemo poteſt. in. vj. colũ. ⁊ Joan. de imo. in. c. ad noſtram. ante fi. de emp. ⁊ vend. ⁊ do. Bartho. cepo. in tract. ſuo de ſimula. cõtractuũ. in. vij. preſumptione. in. ij. colũ. ad que ola vide Alexand. omnino in conſi. xxxvj. inci. Viſo themate. in. ij. colũ. in. ij. volu. vbi not. loquitur. Et iſtud ſepiſſime occurrit in facto: quia multotiens contrahentes ponunt iuramentum in contractibus.

475 ¶ Nõ eſt tibi nouũ vt puto ꝙ heres et defunctus cenſentur vna ⁊ eadẽ perſona: vt in aut. de iureiur. a morie. preſti. in prin. de quo latius per Alexan. in conſi. xviij. incipiẽ. Attentis ⁊c. in vlti. colũ. in. v. vol. ⁊ per Soci. in conſi. ſuo. xxiiij. incip. Preſens cõſultatio ⁊c. in. ij. col. i. iij. vol. ⁊ per. d. Philip. deciũ in cõſi. cclxij. incipien. In cauſa. in. ij. colũ. Et ſcias ꝙ adeo eſt verum hoc qđ ſi quis vendit rẽ ⁊ promittit ſolum pro ſuo dato vel facto tantũ ꝙ nihilominus tenebitur etiam de facto illius cuius eſt heres ita not. dixit. Alexan. in conſil. ſuo. cxviij. incipi. attẽtis narratis in. viij. col. in. vj. vol. ad qđ allegat Bar. in. l. ſi ſeruus. la. ij. in princ. per gl. ibi. ff. de cõdi. fur. ⁊ Bal. in. l. fi. C. de act. emp. vbi dicit ꝙ ſi quis promittit de ſuo dato, ⁊ facto vel de ſuo dato vel faciendo tantum ꝙ tenebitur etiam de facto heredis: quia illa dictio tantũ videtur adiecta ſolũ ad excludendas perſonas extraneas. de quo latius per ipſum Alex. in d. cõſi. cxviij. ⁊ vide etiã eum in alio ſuo conſi. clxxũ. inci. In cauſa ⁊ lite. in vlt. col. in. vj. volu. ⁊. d. Philip. deci. in conſi. cclxxxj. incipi. viſo puncto. in. ij. ⁊. iij. col. Et vide omnino. J. in ſing. cccccxlvj. incip. Licet heres ⁊c.

476 ¶ Audiuiſti a me pluries in voce qđ vnus teſtis deponens de maleficio immediate facit indicium ad torturã dum non ſit omni exceptione maior vt dixit Bar. in. l. j. in. §. idẽ cornelio. ff. de queſtio. ⁊ Ange. de are. in tracta. ſuo maleficiorũ. in verbo fama publica. l. iiij. char. in ver. ⁊ bene not. ⁊ Alex. in cõſi. ccxxxvij. incip. ponderatis. in. ij. col. ⁊ in conſil. ccxxviij. incipiẽ. viſo. proceſſu ⁊c. circa me. vbi ad hoc etiã alle. Bart. in. l. maritus. ff. de queſtio. ⁊ Bal. in. l. milites. C. eo. ⁊ idẽ firmat Alex. in cõſil. ſuo. clxxix. incip. in cã angelorũ. in fi. j. col. in. ij. vol. ⁊ in conſilio ſuo. xj. incip. circa primum ⁊c. in. j. col. in. j. volu. vbi etiã dicit ꝙ infames etiam ſola infamia facti repelluntur a teſtimonio in criminalibus per. l. fin. C. de proba. ⁊ per. c. teſtimonium. de teſti. de quo etiã latius dixi in conſil. meo incip. in cauſa Hieronymi pelizarij cremonẽſis ⁊c. in. vj. char. ad que tñ vide que dixi. S. in ſing. cccclvij. incip. teſtimonium ſcias tñ quod licet predicta ſint vera tñ nõ habent locũ quando tractatur de probãdo indicio remoto a maleficio in quo requiruntur duo teſtes conteſtes ad faciẽdum indiciũ ad torturam: et non ſufficit vnus tantũ etiã omni exceptione maior vt voluit glo. ſingularis in. l. fi. C. famil. herciſ. de quo dixi in. d. l. j. in. §. idẽ cornelio. ff. de queſtio. ⁊ in. l. j. §. preterea. in viij. col. ⁊ in. l. de minore. §. plurium. in xviij. col. eo. tit. nã tales teſtes ad probãdum indicium etiã ſi non ſunt omni exceptione maiores ⁊ ſic tali caſu etiã admittuntur infames. Ita dicit Soci. in cõſi. ſuo. liiij. inci. viſis teſtib9 ⁊c. in. iij. col. in. iij. vol. ad qđ alleg. Bal. in. l. cũctos populos. C. de ſumma. tri. ⁊ fi. catho. et Bar. in. l. j. §. qđ ni. ff. de queſtio. ⁊ dicit ꝙ tali caſu etiã admittuntur familiares ⁊ ſimiles. alleg. Bar. in. l. ij. ff. de excuſa. tuto. tene menti quia alias ego vidi hoc in facti contingentia ⁊c.

477 ¶ In teſtibus ꝙ deficit in fide ſupplet numerus. ita dixit glo. no. in. l. iij. et ibi Jac. but. ff. de teſti. ⁊ no. Joã. andr. in additio. Spec. in tit. de noto. crimi. in. §.

fama .in addit1o.incip.alias ſupra ⁊c.et Nico.de neapo.in.l.excuſantur.in prin. ff.de excuſa.tuto.⁊ voluit Alex.in conſi. ſuo.cxlix.incip.viſo proceſſu.in.iij.colū. in.v.volu.vbi alia plura alle.ad hoc et idem dixit ipſe Alex.in conſi.ſuo.v.inci. in cauſa inquiſitionis in.v.colum.in.ſ. volu.⁊ in cōſi.lxxviij.inci.in cauſa ⁊ lite in.iij.col.in eo.volu.⁊ in conſi.xlvij.inci. abunde ⁊c.in.j.colum.in.ij.volu. Et in conſilio.lvj.incipi.viſo proceſſu.in vlti. col ⁊ in conſi.ccxj.inci.viſis ⁊ diſcuſſis. in vlti.colum.in eo.ij.vol.⁊ in conſi.iiij. incip.viſo proceſſu.in fi.in.vj.volu.⁊ ibi in conſil.xciij.incip.repetitus.in pe.col. ⁊ ibi in conſi.cxxij.inci.perſpectus ⁊c.⁊ in eo.vj.volu.in conſil.ccxxxvij.incipiē. proſpectis.in.j.col.⁊ voluit.d.Phi.dec. in ɔſi.ſuo.clxiij.ici.i cauſa mrimoniali. in penul colū.de quo etiam per do.Feli. in.c.teſtimoniū.in.ij.colū. extra de teſti. ⁊ ad cōfirmationem predictorum facit optime nam ad hoc vt teſtes probent famam eſt neceſſe ꝙ nominent a quibus audiuerint alias nō probant ſecundum Bar.⁊ alios i.l.de minore.in.§ pluriū. ff.de queſtio.⁊ volunt alij quos ego adduxi in.d.§.pluriū in.v.col.tn̄ hoc fallit niſi eſſent plures teſtes deponētes alicuius rei eſſe famam quia licet non nominent a quo audiuerint tn̄ faciunt multū fidei. Ita dixit Rapha.cu.in conſil.ſuo. lxviij.inci.in pſenti.q.in.ij.col.ad qð.alle.plura de quibus ibi per eum limita tn̄ oia ſupradicta vcʒ ꝙ in teſtibus ꝙ deficit in fide ſupplet numerus nam hoc nō habet locū in cauſa criminali vel in cā ciuili ardua.ita not.dixit Bald.in.c.ad noſtrā.de pba.ad qð alle.tex.in.c.lʒ cauſam in.§.quidam vero.de proba.⁊ ideo dicit Bal.in.d.c.ad noſtram.ꝙ in cauſa criminali nec ciuili ardua plurimi in fame a nō probant ⁊ iſtud dictū Bal.refert ⁊ ſequit do.Feli.in.c. teſtimoniū.in v.col.in fi.extra de teſti.⁊.d.Phili.deci9 in cōſi.ſuo.cxxxiij.incip.viſo pceſſu i fi. iiij.col.vbi etiā ad hoc alle.Pet.de ancha.in cōſi.ccxlvij.incip.in cā agitata.⁊ Ang.in cōſi.cxxviij.⁊ alia allegat de quibus ibi per eū ⁊c. Hippolytus de Mar

478 ¶ Spurius, eſt deterioris cōditionis alijs hoibus ⁊ hʒ multas infelicitates qꝛ nō habet legitimū de qb9 aliqua dixi ſupra in ſin.cclxxiij.ici.notiſſimū ⁊ habet late p Bertha.in reptorio ſuo in verbo ſpurius ⁊ in vbo baſtardus ⁊ inter alia ſcias ꝙ ſpurius non poteſt preſcribere niſi ſpatio longiſſimi tēporis. Ita dixit gloſſ.ſingu.in.l.nemo pōt.ff.pro legato quam glo.ad hoc pro ſingulari refert et ſequitur Bald.in.c.j.in.§.naturales.in vlti.col.in ti.ſi de feu.ſue.cōtrouer.inter do.⁊ agna.⁊ idē dixit ipſe Bald.in.l.id qð pauperibus.in pe.col.in verſi.⁊ adde ꝙ iſte ſpurius ⁊c.C.de epiſ.⁊ cle.vbi alle.d.l.nemo pōt.ff.pro legato.

479 ¶ Oblatio ad hoc vt valeat ⁊ operet vires oblationis dʒ realiter ⁊ nō verbaliter fieri cum pecunijs in manibus ſm Bar.in.l.ait pretor.in.§.ſi qs parat9.ff. de oper.noui.nun.⁊ Bald.in.c.j.in.§.lʒ ſi de feu.fue.cōtrouer.inter do.⁊ agna. ⁊ Bar.⁊ alij i l.acceptā C.de vſu.⁊ Pe. de ancha.in cōſi.cccxxxij.incip.viſis diligenter actis ⁊ actitatis ⁊c.⁊ An.ro.in cōſi.clxiij.inci.cōſtitutio curie ⁊c.in fi.⁊ in ɔſ.cciij.inci.p diſcutiēda ⁊c.in.ij.col. ⁊ Bar.i.l.j.fi.ff.de diſtra.pigno.⁊ Matthe in no.ſuo.cxxxvj.incip.no.ꝙ vbi qs dʒ ⁊c.⁊ Alexā.late in cōſi.cccclxxvij.ſm ordinem meum incip.in cauſa ſtrazarolorum.in.v.col.⁊ Soci.in cōſil.cxviij.incip.circa pſitē ⁊c.in.ij.col.in.iiij.volu.et An.ro.in conſi.ccclij.incip.ſpiritus ſancti gratia ⁊c.in.j.col.vbi dicit ꝙ nō ſufficit facere oblationem cum pecunia in marſupio niſi prius coram teſtibus fuerit numerata pecunia alle.iura de quibus ibi per eum.ſed ſcias ꝙ iſtud fallit in pacto de retrouendendis in quo ſatis eſt pretium offerre ſine aliqua depoſitione vel demonſtratiōe pecunie. Ita not.dixit Joan.andr.in additio.Spec. in titu.de emp.⁊ vend.ſuper rub.in prin. quem refert ⁊ ſequitur Soci.in conſil. ſuo.lxxx.incip.in q.in.iij.col.in.ij.volu. ꝙ eſt multum no.

480 ¶ Apud docto.maxime Cano.in pluribus locis dubitatum fuit an clericus incedens ſine habitu et tonſura perdat

nō gā diſtinctionē.vt p₃ in cōſi.Jo.and.
incip.q₂ ſepiſſime ꝛc.ꝙ cōſiliū eſt ſerua-
tū inter ꝯſilia Alex.nūᵉᵉ cccccvj.ſm or-
dinē incū.de quo dixi ſupra in ſing.ccc-
lxxxiij.incip.clericus vbi ēt poſui alios
doct.in diuerſis alijs locis tāgētes hāc
materiā ſed qūocunq₃ ſitte ne mēti per-
petuo vnū ve₃ ꝙ ſi clericus qui dimiſit
habitū et tonſurā cōmittit delictū et cō-
miſſo delicto reaſſumat habitū et tonſu
ram ꝙ recuperat priuilegiū clericatus et
ita dixit Jo.an.in.c.ioannes in.iij.q.ex
tra de cleri.cōiuga.vbi refert ꝙ padue
ita fuit determinatum per id qđ habet
in.c.ſi.de vita ꝛ ho.cle.ar.l.ſi quis libel-
los.C.de app.quod dictum refert et ſe-
quitur Alexan.in cōſi.ſuo.cxix.inci.Jn
cauſa inquiſitionis.in.ij.colū.in.vj.vo-
lu.vbi dicit ꝙ hoc dictum ſequuntur cōi
ter ſcribētes in.d.c.ioannes.Et dicit ꝙ
idem tenet Joan.mona.Archi.Jo.and.
Joā.de ligna.ꝛ Gemi.in.c.vnico.de cle.
coniuga.in.vj.et Pau.de leaza.in cle.j.
de vita et honeſta.cle.et ſubdit.d.Alex.
in.d.conſi.ſatis eſſe ꝙ tempore delicti
ipſe clericus reaſſumat habitum et ton-
ſuram et dicit ꝙ dato etiam ꝙ poſt tem-
pus delicti depoſuiſſet hoc ei non noce
ret q₂ ad cognoſcēdū ad quē for₃ ſpectet
cognitio delicti attēditur ſtatus in quo
quis erat tempore delicti.ita ſm eum in
proprijs terminis ſingulariter decidit
Bal.i.l.affinitatis.C.cōia de ſucceſſio.
in fin.tene menti q₂ milies contingit in
facto et exiſtis etiā poteris limitare iu-
ra loquentia de breuitate temporis de
qua tēporis breuitate plura dixi in.l.ſta-
tuliber.in.ij.ꝛ.iij.col.ff.de cōdi.bus ꝛc.

481 ¶Cōis opinio inter ſcribentes videt
eſſe ꝙ ſtatutū gñalr loquēs.ita compre-
hendat minores ſicut maiores vt habet
in.l.ſiue herede in.§.lucius.ff.de admi.
tuto.et in.c.cōſtitutus.de reſti.in integr.
et per Cy.in.l.ij.in vltim.colum.C.que ſit
longa.conſue.ꝛ ibi gloſſ.et Bald.in.l.
ſi.C.de reſti.in integ.et per Ange.in.l.ſi
plures.ff.de pact.ꝛ per Jaco.but.in.l.de
quibus.in fin.ff.de legi.et per Bald.in
addi.Specu.in tit.de reſtitu.in integr.
in vlti.col.ver.que preſcriptiones:ꝛ per
Ange.in conſi.clx.incipi.pro deciſione
in pñti ꝛ per Lu.ro.in ſuo ſingu.vltimᵒ
et in cōſi.ſuo.cxx.inci.circa primum ꝛc.
in prin.et in conſi.clxvj.inci.viſo diligē-
ter in prima colū.et per Albe.de roſate
in.ij.parte ſtatu.q.ccclxix.inci.itē quero
preſcriptiones.et per do.Rochū curtiū in
c.ſi.in.cxxxij.col.de conſuetu.et per So-
ci.in ꝯſi.cxxiiij.inci.viſo.in.ij.col.in.iij.
volu.et d.Alex.in conſi.ccliiij.inci.abun
de ſatis ꝛc.i.a.j.et.ij.col.in.vj.volu.tene
tū perpetuo menti vnum caſum in quo
minores nō comprehendūtur a ſtatuto
generaliter loquente qui caſus eſt q̄ñ ſta
tuto cauetur ꝙ filia dotata non ſuccedat
extantibus maſculis tale ſtatutum non
comprehendit nec h₃ locum in filia in-
fante.ita dixit Bald.in.l.ſi plures.C.de
cōdi.inſer.in.x.col.in verſi.iuxta predi-
cta forma͂t talis queſtio.ſtatuto cauetur
ꝙ filia dotata ꝛc.ꝛ Pet.de ancha.in re-
peti.c.canonū ſtatuta in.lxxxix.colum.
in verſi.pone ſtatuto cauetur ꝙ filia do-
tata ꝛc.de cōſtitu.vbi concludunt ꝙ ſta-
tutū diſponens ꝙ filia dotata non ſuc-
cedat non h₃ locum in ea que remanſit
infans.ꝛ ideo fratres eam dotare volen
tes non excludent a ſucceſſione.ꝙ dictū
refert ꝛ ſequitur Alex.in conſi.clxij.inci.
viſis his in prin.in.vj.volu.vbi dicit ꝙ
pro hac parte etiā conſuluit Pe.de an.
in conſi.cclxxxviij.ꝛ Pau.de ca.in conſi.
cvj.incip.ſuper eo de quo queri͂t ꝛc.te-
ne menti q₂ eſt verbū ſingulare.Et ſcias
etiā ꝙ ſtatutum exorbitans a regulis iu
ris cōis licet generaliter loquatur non
tū comprehendit minores ſm doc.in lo-
cis primo loco.ſ.alleg.vbi aſſignant ra
tionem quos per te videas Et vide aliū
caſum in quo minores non comprehen
duntur a ſtatuto.ſ.in ſin.ccclxij.inci.ſta
tutum volens.et vide nota.verbum in
materia per do.Pet.Philip.cor.in con
ſi.ſuo.clxxiij.inci.me ſubſcripſi ꝛc.i.j.vol.

482 ¶Nedum docti ſed etiam imperiti vt
puto ſciunt ꝙ obligatio ſeu promiſſio ſi-
ne cauſa eſt inefficax adeo vt ex ea agi
non poſſit vt habetur in.l.cum de inde-
bito in.§.ſi.ff.de pba.et in.l.generaliter
C.de non nu.pe.ꝛ in.c.ſi cautio.de ſi.in-
ſtru.ꝛ in.l.publica in.§.ſi.ff.depoſiti vo-
luit Bar.ꝛ alij i.l.nuda.ſi.de do.ꝛ Sali-

in.l.nuda.ff.de do.ꝛ Sal.i.l.vnica.C.de
cõfeſſis.ꝛ Bar.i.l.ſ.ff.de edẽdo.ꝛ Bal.
in addi.Spec.in ti.de inſtru.ed.c.in.iiij.
col.in ver.incipi.inſtrumẽtũ habet eum
ꝛc.ꝛ voluit ſcrib.in.l.ij.§.circa.per illum
tex.ff.de doli except.ꝛ Alex.in conſi.iiij.
incip.circa primũ ꝛc.in.j.col.in ij.volu.
vbi dicit hanc eſſe cõem opi.ꝛ dicit ꝙ
hoc affirmat Joan.de imol.in.l.a titio.
ff.de verb.obli.de quo latius per Alexã.
in d.conſi.ſed ſcias ꝙ licet predicta ſint
vera:tñ ꝑmiſſio ſine cauſa facta ex cer-
ta ſcientia valet ꝛ tenet q: ille qui ſcit ſe
non teneri ꝛ promittit ex certa ſcientia
ſine cauſa videt ex cauſa liberationis et
donationis promittere.ita dicit Jacob.
de are.Cy.Bal.in.l.generaliter.in.xiij.
q.C.de nõ nume.pecu.allegant.l.cam-
panus.ff.de oper.liber.ꝛ.l.ſi patronus.
de dona.ꝛ.l.donari.ff.de regu.iur.ꝙ di-
ctum refert ꝛ ſequitur Alexan.in conſil.
ſuo.iiij.incip.circa primum.in.xj.col.in
j.vol.ꝛ in conſi.clvij.incip.viſo thema
ꝛc.in vlti.col.in.vj.vol.vbi allegat alios
plures tenentes hanc partem:ꝛ ſubdit
ꝙ quando in inſtrumento ſunt illa ver-
ba:vꝫ etiã ſciẽt ſe ad infraſcripta nõ te-
neri nec obligatũ eſſe ſed volens ſe prin
cipaliter obligare licet non teneatur ſo-
lenni ſtipulatione ꝛ pacto ꝑmiſit ꝛc.tol
lunt dictum obiectũ ꝙ obligatio ſeu pro
miſſio ſit ſine cauſa:de quo latius valde
per ipſum Alexã.in dictis ſuis conſilijs
que oĩa ſunt menti tenenda propter fre-
quentiam inſtrumẽtorũ ꝛ ꝯtractuum que
cõtinue fiunt cum dictis verbis et clau-
ſulis ꝛ pauci ſunt dies ꝙ caſus iſte eue-
nit in facto in hac ciuitate. Et adde hic
etiã ꝙ ſtipulatio facta ſub cõditione va-
let ꝛ tenet lꝫ aliam cauſam non habeat
q: ipſa conditio impleta eſt ſufficiens
cauſa ꝛ ſuccedit loco cauſe ſm̃ Bart.et
alios in.l.a titio ꝑ illũ tex.ff.de verb.obl.

48 ¶ Beneficia principuꝫ ſunt latiſſime
interpretanda.l.fi.ff.de conſtitu.princi-
pum cum ſi.ibi per glo.et docto.allega.
hoc tñ intellige eſſe verum niſi reſpiciãt
preiudicium vel iniuriam tertij:q: tunc
ſunt ſtricte interpretanda ſm̃ iura alle-
gata per gl.d.l.j.ſed in preiudicium con
cedentis tñ bene ſit latiſſima interpreta
tio.vt habetur in.l.nec auus:ꝛ ibi Bal.
C.de emancipa.libero.et in.l.cum filius
ff.de teſtamẽto mili.et in.l.impuberi.ff.
de admini.tu.ꝛ.c.inſup.de offic.dele.de
quo etiã habet ꝑ Bal.in.c.j.in.§.fin.ꝗd
ſit.inueſtitura.ꝛ in titu.de pace conſtan-
tie.in.xxxiiij.col.in verſi.poſſideant.Et
ꝙ in preiudicium tertij ſint ſtricte inter-
pretãda facit ꝙ voluit Bal.in.l.j.l.j.col.
ff.de conſtitu.princip.vbi dicit ꝙ ſi prin
ceps aliquid dat vel cõfirmat ſemꝑ de-
bet intelligi ſaluo iure alterius.ꝛ hoc di
cit Bald.in.d.verſi.poſſideant eſſe no.
ꝑ conceſſionibus aquarũ quas faceret
princeps:quia debent intelligi ſaluo iu
re tertij.l.labeo.§.j.ff.fami.herciſcun.et
ideo dicit Innoc.in.c.cum dilecti de do
na.ꝙ ꝑuilegia principũ dũ tangũt iura
cõcedẽtiũ debẽt latiſſime interpretari ſꝫ
qñ reſpiciunt dãnũ vel preiudiciũ tertij
debẽt ſtrictiſſime interꝑtari vt ibi in.c.
olim.de ver.ſig.ꝛ eſt bonꝰ text.i.c.ex tua
rũ.extra de aut.ꝛ vſu palij.ꝛ voluit Joã.
an.i.d.c.olim.ꝛ voluit Abb.i ꝯſi.ſuo.j.in
iij.col.ꝛ i ꝯſi.xcix.inci.in cauſa ꝛ qõne q
in ꝑſentia vertit.in.ij.col.Et ꝑdicta in-
telligunt etiam ſi beneficiuꝫ ſeu ꝑuile-
giũ concedat pupillo vel minori q: tũc
etiã intelligit ſine preiudicio tertij.text.
eſt in.d.l.impuberi.ff.de admini.tut.per
quẽ ita dicit Bar.in.l.idẽq.in prin.ff.ꝗ
potio.in pig.hab.Et in materia iſta te-
neas menti not.verbũ vꝫ ꝙ ſi papa cõ-
fert alicui bñficiũ eccleſiaſticũ cum clau
ſula nõ obſtante collatione alteri facta

incip.viſo proceſſu cau'ſe vertentis inter
cõitatẽ ⁊c.in.iij.col.⁊ conſi.xxiij.inci.vi-
ſo pceſſu cauſe vertẽtis inter magnificuꝫ
⁊c.in.iij.col.in.v.vo.⁊.d.Pbi.dec.in ↄſ.
cclxxxvj.inci.in cã in fi.⁊ in conſil.ccxcij.
inci.⁊ pterui ⁊c.in.ij.col.de quo latius p
Jaſ.in.d.l.fi.ff.de cõſti.pn.in.v.col.Sed
tu vltra Jaſ.dicas ꝙ illã doctri.compo-
ſte.⁊ Jo.an.refert ⁊ ſequitur etiã Alexã.in
cõſi.ſuo.xl.incip.ex his q̃ in themate ⁊c.
in.j.col.in.vj.vol.⁊ ibi in cõſi.xxxiiij.in-
ci viſis ⁊ cõſiderãtis ⁊c.in.ij.col.de quo
etiã p.d.Nico.millũ in ſuo reper.in lite
ra.p.in.iij.col.in vlti.not.
484 ¶ Si vera loq̃ fas eſt ingenue fateor
me ſumma admiratione hodierna die
detentũ fuiſſe ⁊ non ſine aliq̃li animi di
ſplicẽtia ⁊ moleſtia ⁊ hoc pp vnã ↄtieta
tẽ Ang.quã in eius lectura inueni. Nam
pmo ipſe Ang.in.l.fideiuſſor.poſt.prin.
C.de fideiuſſo.dicit ſtatuto cauetur ꝙ in-
ſtrumentũ debiti guarẽtigiatũ hẽat exe
cutionẽ paratã pone tu petis a me cen-
tũ ex aliq̃ cã.puta ex cã mutui vel depo-
ſiti ego corã notario cõfiteor me eſſe de-
bitorẽ tuũ ex illa cã.notarius facit ſolẽne
inſtrũm huius cõfeſſiõis mee.an tale in-
ſtrumẽtum hẽbit executionẽ paratã vigore
dicti ſtatuti in q̃ dicit ꝙ nõ ꝛ eo qꝛ iſtõ nõ
diceꝛ inſtrũm debiti ſꝫ potius inſtrũm ↄfeſ-
ſiõis debiti ꝙ ſumit vires a die talis cõ-
feſſiõis ⁊ nõ añ qõ dem̃ p not.poſui.ſ.
in ſin.cxxxv.ſci.ĝro de notabili ⁊ q̃tidia-
no dubio ⁊c.nouiſſime aũt reperi eũdeꝫ
Ang.ↄtriũ dicẽtẽ in.l.fi.C.de edicto diui.
adria.tol.p gl.ibi in ṽbo diſpoſitionibus
quẽ dicit ibi Ang.eſſe ſingularẽ ⁊ p eam
infert ad vnũ ꝙ dicit eſſe mirabile ⁊ ſin
gulare vcꝫ qõ ſi ex forma ſtatuti inſtrũa
guarẽtigiata vel cõfeſſionata hñt execu
tionẽ paratã ⁊ cõtingat ꝙ de debito nõ
eſt factũ inſtrũm tñ p teſtes pbari poteſt
debitũ ⁊ ꝙ corã iudice debitor cõfeſſus
fuit debitũ vel põt pbari ꝙ notarius fe-
cit debitori pceptũ guarẽtigie ſi fiat hu-
iuſmodi probatio p teſtes ⁊ redigatur in
ſcripturã talis ſcriptura habebit dictaꝫ
executionẽ.p quo ẽt allegat not.per Jn-
no.in.c.fi.de fi.inſtr.⁊ ſic appet ꝙ Ang.
eſt ſibi ↄtrarius de directo ſi diligẽter ↄſide-
raꝛ pdicta ſua dicta. Quid ergo tenen-
dũ dico qõ mihi magis placet vltimam
dictũ poſituꝫ in.d.l.fina.C.de edic.diui
adria.eo qꝛ mihi vꝛ ꝙ illud ſit roboratũ
pluribus iuribus rõnibus ⁊ autoritatibus
pꝫ ex illa gl.d.l.fi.⁊ patet etiã qꝛ confeſ-
ſio ſteruenies in hoc caſu ita facit inſtru
mẽtũ guarentigiatũ ſicut qñ a principio
interuenit in inſtrõ ⁊ nõ refert q̃d ex ꝯ̃ q̃
pollentibus fiat.vt in.l.ij.C.de inſti.⁊ ſub
ſti.ſub cõdi,fac.cũ multis ſimilibus ibi in
gl.alleg.Jtẽ illud dictũ Ang.in.d.l.fi. re
fert ⁊ ſequitur Alex.in cõſi.ſuo.xciij.incip.
repertus in cã ⁊c.in fi.in.vj.vo.⁊ in.d.l.
fi.in.vj.col.C.de edi.diui adri.maxime
qñ eſſemus in caſu in q̃ teſtes poſſent exa-
minari añ lit.cõte.Jtẽ hoc etiã voluit Jn
no.i.c.fi.de fid.inſtr.quẽ refert ipſe Ang.
in.d.l.fi.⁊ idẽ voluit.Joã.de imo.in.d.c.
fi.de fi.inſtr.quẽ ibi refert ⁊ ſequitur do.
Feli.in.ij.col.Jtẽ pro hac parte etiam fa
ciũt optime no.verba pe.de anch.in cõ-
ſi.cccl.inci.in qõne pdicta ⁊c.quẽ vide
⁊ ex iſtis magis inclino in ſnia Ange.in
d.l.fi.ꝙ̃ ĩ ſnia ſua i.d.l.ſi fideiuſſor.tñ co-
gita ⁊ vide q̃ ego dixi i repe.mea rub.C.
de pba.in.xij.col.poſt pn.ṽ.alio mõ ⁊c.
485 ¶ Memini me als plura dixiſſe i ma-
teria expenſarũ.l.patre vel marito.ff.de
cõdi.ob cã.vbi plura in dicta materia cu-
mulaui.ſed vltra oĩa que ibi dixi accipe
aliud no.verbũ in eadeꝫ ma.vcꝫ ꝙ lꝫ re
gula ſit vulgata ꝙ victus victori condem
neꝛ in expenſis vt late dixi in.d.l.patre
vel marito tñ hoc nõ hꝫ locũ vbi actor
pbat p vnũ teſtem ⁊ ſupplet p iurm̃ ſibi
delatũ in defectũ pbatiõis ſi reus hꝫ vnũ
teſtẽ pro ſe vel ſaltẽ aliquã pñſumptio-
nẽ nã tali caſu nunq̃ꝫ reus ſuccũbens dꝫ
cõdẽnari in expẽſis.ita multũ ſingulr di
xit Bal.in aut.generalr.in.v.oppoſitio
ne ⁊ ibi in ſeq.col.in ver.ex pdictis autẽ
ſic cõclude ⁊c.C.de ep̃is ⁊ cleri.ꝙ dictũ
p ſingulari refert ⁊ ſequitur Alex.in cõſil.
ſuo.clxxxiij.inci.in cã ⁊ lite ĩ pe.col.i.vſ.
vo.vbi latius p eũ.ꝙ dictũ eſt memorato
dignũ ⁊ ex eo pt limitari dicta regula qõ
victus victori dꝫ ↄdẽnari in expenſis ⁊c.
486 ¶ Cõiter ſcitur ꝙ ſnia ſine pbationi
bus nõ valet vt habeꝛ in.l.platã.C.de
ſententiis.⁊ in.l.q̃ accuſare.C.de eden.
⁊ in.c.vnico extra vt eccleſiaſti.bñfi.cum

ſi. ꝛ habeť per d. Philip. deciam. in cōſi. cclxxv. inci. viſo in vlt. col. hoc tñ limita niſi iudici data eſſet poteſtas iudicādi etiam de facto ꝛ ſola facti veritate inſpecta: ꝛ prout ei melius viſum fuerit. nam tunc nō requireť de neceſſitate aliqua probatio. ita dixi i Jo. an. in c. ij. de iuramento cal. in vj. in nouella allegat not. in c. ſtatutū i. §. aſſeſſorē de reſcrip. in vj. Qđ dictū refert ꝛ ſequiť Alexā. in conſi. ſuo. clxxxix. incip. in cā ꝛc. ante fi. in vj. volu. vbi dixit ꝙ idē no. Bal. lʒ nō ita aperte in ti. de pace conſtā. in ver. ſiam ne ſtrā. Et ſubdit ꝙ fortius dixit Bar. in ꝯſi. inc. in qōne predicta pmo vidēdū eſt de ptāte ꝛc. Et in eo ꝯſi. lxxxij. aliter inci. pūct9 qōnis vertētis iter Alber. Joan. ꝛc. vʒ ꝙ vbi qs hʒ ptātē inqrēdi veritatē ſummarie ꝛ de facto cōdēnādi ꝙ iſta verba importāt ꝙ ēt ſine cāe ꝯgnitiōe ꝛ pbatione cōdēnare poſſit. allegat no. gl. i. l. Lic9 fuſtiū. ff. de his q̄ not. i fa. Et vide. J. i fin. ccccxciij. ici. pbatiōes ꝛc. Tene mēti qꝛ in practica ꝛ in theorica ſunt notabilia.

487 ¶ Nota ꝛ vulgaris eſt regula iuris ꝙ ille q̄ nō appellat a ſnīa videť ꝯfirmare ipſam ſnīam. l. fi. C. de ſen. q̄ ſi. cer. quā. l. j. C. de poſtu. C. vt li. pē. ꝛ in. l. ij. C. de iur. om. iu. ꝛ. l. ab eo. C. quo ꝛ quando iu. ꝛ. l. hij q̄ ad ciuilia. C. de appe. l. ſi vt ppōis. la. j. C. de nup. cū ſi. p quo facit tex. in c. j. de frigi. ꝛ malefi. in ver. ſi proclamare voluit car taz diu tacuit. ꝛ facit optime gl. in. l. quo tñ. in pn. ff. rē ra. ha. q̄ dicit ꝙ ille qui non improbat vť approbare quā gl. refert ꝛ ſequiť Bald. in. l. ij. C. ſi ex fal. inſtru. ꝛ Ang. in. l. res hypothece. §. fi. ff. de pig. ꝛ illā dixit ſing. Bal. i. c. ex pſei. vj. col. de cōfeſ. ſʒ teneas mēti vnū caſū i q̄ ille q̄ nō appellat nō vť approbare ſnīaz: nā ſi lata fuit ſnīa ꝯ falſū procuratorē ꝛ dñs nō appellauit nō tñ p ħ dñs vť approbare ſniaz [illegible]

gne importātie vt dixi ʒ. in ſing. cxiiij. in ci. vulgarū ꝛ tritū eſt. ꝛ i ſin. cclxxiij. inci. notiſſimū ꝛc. i fi. j. col. ꝛ in rep. mea rub. C. de pba. in. x. col. in. ✠. iiij. limitat ꝛ c. et ibi in. xxv. col. j. ✠. ꝛ circa hāc materiam ꝛc. Sʒ vltra oia que dixi i dictis locis teneas inēt vnū aliud circa hāc materiā dignitatis teſtis: vʒ: tu ſcis ꝙ ſi vnus teſtis ꝯdicit alteri tūc neutri crediť vt no. Jo. an. ꝛ cōiter alij in. c. in nřa. de teſti. et Jo. an. in addi. Spec. in tit. de teſti. in. §. iam de interrogatorijs in addi. incip. in caute. ꝛc. Fede. de ſe. in cōſi. clxij. incipi. dñe griſolle ꝛc. ꝛ voluit Alexā. in conſi. cclvij. inci. viſo pceſſu. l. iij. col. vbi etiaʒ alia adducit circa hoc p quo faciūt plura q̄ dixi i materia icertitudinis i repe. mea. rub. C. de pba. i fi. hoc tñ fallit niſi alter dictorū teſtiū eēt tñ melior vel dignior ꝙ pūocaret iudicē ad ōferēdū iuſ ꝛ in ōfectū ſemiplene pba. qꝛ hoc poterit facere index. ita dixit Joā. an. i. c. in nřa pu. vince. de teſti. ꝙ dictū p no. refert et ſequiť Alex. in cōſi. ſuo. ccxxxvj. incip. pſpectis ꝛc. in. j. col. in. vj. vol. vbi dicit ꝙ oēs ſequūť iſtud dcm̄ i. d. c. in nřa. et ibi Abb. dicit hoc eſſe ſin. ✠bū. ꝛ dicit ꝙ illđ dcm̄ ſequiť ēt Jo. de imo. in. l. inter ſtipulātē. §. j. ff. de ✠. obli. in. iiij. col. tene mēti ad ea que habenť in. l. bone fi. C. de iure iuran. ꝛ in. l. admo. ff. eo.

489 ¶ Qñ a lege vť ſtatuto q̄s obligať ad aliquē actū facieñ. ſine ꝯfinitione termini vt puta ad inſinuandū donationē vel ad facieñ. regiſtrari iſtrʒ vť ſilia tūc tps vť collatū in arbitrio ipſi9 facere debentis vt pbat tex. i ar. in. l. lʒ. C. de iure delibe. ꝛ in. l. cū notiſſimi. in pn. C. de pſcri. xxx. āno. attñ tene menti ppetue ꝙ talis nō admitteť ad faciēdū illđ puta iſinuationē poſtꝙ fuerit ſibi oppoſitū de inualiditate donatiōis pp iſinuationē nō fa [illegible]

ſaciūt dicta p.d. Philip.deci.i ꝯſi.cccxi. incip. magiſter Ioā.i.ij.col.ſ.ꝟ.ēt ſi nūc ratificaret ⁊c.⁊ vide Bal.in.l.ſi ea.i pe. col.ꝟ.verū qñ.C.qui accuſa.nō poſſunt.

490 ¶ Mos iudicū ē accurate manutenere ſuā iuriſditionē inquātū pñt ⁊ hac de cā ſepe vnus alteri inhibet vt quotidie practicaꝛ:ſed ſcias circa hāc materiā ꝙ ſi iudices eccl'iaſtici ĩhibeāt iudicib⁹ ſecularib⁹ vt ď aliq̄ cā cognoſcāt ſub pēa ⁊ cēſuris eccl'iaſti.tñ nō debēt iudices ſecu.curare tales ĩhibitorias qñ iuriſditionē ab eis nō hñt cognoſcēdi ita dixit Bal.i.l.i.C.quō ⁊ qñ iu.i ſi.vbi q̄rit nūqd ſuperior poſſit iferiori ĩhibere ne ĩ aliq̄ cā iudicet ⁊ rñdet ꝙ ſi iferior recognoſcit iuriſditionē a ſupiore tūc ē:vt i.l.iudiciū ſolui.ꝛ.ff.de iud.ſi ꝟo ab alio nō pt. alle. Hoſt.i.c.volētes de offi.deleg.⁊ archi.i.c.pſona.xi.q.i.⁊ dicit ꝙ fede.ď ſe. cōſuluit ꝙ ſi cleric⁹ ꝫ laicū falſos teſtes corā iudice ſeclari pduxit.deinde accuſaꝛ ď falſo corā epō ꝙ ñ pt pp pēdētiā litis ď falſo epūs ĩhibere iudici ſeculari vt fungaꝛ ptib⁹ ſuis q̄ꝫ accuſatio falſi ſit pindicialis ⁊ maior tñ hoc accidit pp diuerſitatē magratuum quoꝝ qlibꝫ hꝫ iuriſditionē pncipalē diuerſi loci ⁊ ſi epūs pp hoc excōicaret iudicē ſecularē excōicatio eēt nulla cū incipiat a pcepto ĩpo iure inualido ſm eū ꝙ dicit eē no.ꝙ dcm̄ p no.refert ⁊ ſeqꝛ Soci.in ꝯſi.ſuo.xcix.ici. ſereniſſim⁹ ⁊c.i ſi.i.iiij.vol.credo tñ qď p dictā recipiāt limitationem niſi vn⁹ iudex vellet occupare iuriſditio alteri⁹ vt puta ſi iudex laic⁹ vellet pcedeř ꝫ clericū nā iſto caſu lꝫ iudex laic⁹ nō hēat iuriſditionē a iudice eccl'iaſtico tñ iudex eccl'iaſtic⁹ poterit ĩhibere iudici laico p totū ti.de foro cōpe.maxie p ea q̄ hñr in c.ij.ď foro ꝯpe.l.vi.⁊ i.c.ſi iudex laic⁹.de ſentē.excōica.eo.ti.cū ſimi.⁊ an ĩhibitoria fieri poſſit pte nō citata ⁊ an ⁊ qñ iudex eccl'iaſticus poſſit inhibere iudici ſeculari.vide doc.maxie.d.An.⁊ Abb.i.c. tuā de or.cogni.⁊ in.c.ſup eo.el.i.⁊ in.c. cū teneamur de app.⁊ i.c.dilect⁹ fili⁹.de reſcrip.⁊ fede.de ſenis in ꝯſi.ſuo.ccc.inci.fcm tale ē debitor pmiſit ⁊c.⁊ Alex.in ꝯſi.xcii.inci.viſis actis ⁊c.i.iiij.col.in.ij. vol.⁊ Lau.de rodul.i tract.vſuraꝝ quē poſuit in.c.conſuluit.in.cxxxi.qōne.de vſur.⁊ Spe.in titu.de appel.in verſi.ſed queriꝛ.⁊ Pe.de ancha.in ꝯſi.ccxxxv.incip.caſus talis eſt poſt preceptū.⁊c.et.d. Frā.de are.in ꝯſi.xx.incip.in qōne ⁊ cā in pe.col.ꝟ.circa pm dico ⁊c.⁊ in ꝯſ.lxxv. incip.diligēter.in.i.col.⁊ Bal.in addi. Specu.in tit.de citatiōe.in.iiij.col.in ꝟ. incip.inhibitio pōt fieri ⁊c.et Alexan.in cōſil.cxlix.incip.in cā ⁊c.in.ij.colū.in.vi. vol.⁊ in ꝯſi.ccclij.incip.preſtātiſſime doctor.⁊c.⁊ in ꝯſil.lxviij.incip.in cā et lite ⁊c.⁊ ibi in ꝯſi.ſequen.p totū in.vij.volumi.⁊ alias qď in materia inhibitoīe videas p Bal.in.l.i.C.de diuerſis reſcri.p Fede.de ſe.in cōſi.cxv.incip.caſus talis eſt quidā delegat⁹.⁊ in cōſi.xcvij.incipi. qm̄ ⁊c.⁊ p Ioā de ana.in.c.tuas dudū. in vlti.col.de vſur.⁊ p Lud.ro.in conſil. cccxxx.inci.circa pmū.in.ij.col.⁊ per.d Phili.deci.in ꝯſi.xxiij.incip.viſo pūcto in.i.col.⁊ vide tex.⁊ gl.in.c.non ſolū.de app.in.vi.⁊ in.c.i.de offi.or.⁊ in.c.romana.⁊ in.§.ſin autem ne appel.eo.lib. Hec iſta parui facias:quia quotidie verſanꝛ in palatijs ⁊ de facto contingunt.

491 ¶ Pluries diſputaui ď vno vꝫ an nō obediens primo mādato ſi ſcđo paruit euitet penā pmi mādati:⁊ pmo vꝛ qď illā nō euitet qꝛ iā in illā incurrit et iam illa pena eſt cōmiſſa ſed in ꝯtrariū reperio gloſ.in aut.de non alienā in.§.qꝛ ꝟo.in ꝟ.iudicibus quā ibi no.Angel.⁊ idē tenuit Spe.in tit.de cōtumacia in.§.nūc dicam⁹.in ꝟſi.ſed qd iſte paruit vltimo ⁊c.⁊ ibi ppe in ꝟ.ſed pone ⁊c.ponit ipſe Spec.conſimilē qōnē vꝫ iudex mandat titio vt aliqd faciat ſub pena.x.qui non obedit poſtea eidē mādat illud idē ſub pena.xx.⁊ ſimiliter nō obedit et tunc iudex ei mandat illud idē ſub pena.l.et ſimiliter nō obedit an tunc poſſit exigere oēs dictas penas finaliter poſt mlta argumēta p et ꝫ ꝯcludit quod poterit tñ exigere vltimā penā:qꝛ iudex ꝯminādo maiorē penam vꝛ recedere a minori pena alleg.l.ſtich⁹.ff.de manu.te.⁊.l.ſi ita ſcriptū.ff.de here.inſti.⁊.l.pe.ff.de pro. ſtipu.et.l.qui bis idē.ff.de ꝟbo.oblig.ad qď ēt vide Bart.in.l.ius alimentoꝝ.§. ſꝫ ſi non conſtat.ff.vbi pup.educa.deb.

Tene mēti quia videbis millies i facto. Hippo.de Marſi.

492 ¶ In legitimatiōe alicuius illegitimi diligenter eſt aduertendū q̄ in ſupplicatiōe q̄ fit p̄ tali legitimatiōe ſiēda ponātur oēs q̄litates illegitimātis alˀs nō valeret leĩatio tanq̄ ſubreptitia iuxta not. p̄ Bal.i.l.ſi q̄ illuſtris.C.ad orſi.⁊ l.l.eā. C.de fideic.tñ teneas menti p̄petuo q̄ ſi p̄nceps in ip̄a leĩatiōe vtit̄ vbis gn̄alibˀ icludētibˀ dictas q̄litates ſup q̄bˀ diſpēſat gr̄a nō vitiat̄.ita ſin.dicit Paul.d̄ ca. in ꝯſi.ſuo.cccxxi.inci.ſup pūcto iſto ⁊c.in fi.q̄ dictū p̄ no.refert ⁊ ſeq̄t Soci.in ꝯſi. lxiii.incipi.viſis teſtō ⁊c.in.iij.col.in.iij. vol.⁊ refert ēt.d.Alex.ita ꝯſuluiſſe.⁊ Io. de ana.in cōſi.ſuo.xcv.incip.viſis ⁊ pōderatis ⁊c.⁊.d.Bñdi.capra in ꝯſi.clxvij. inci.fuit diſputatū p̄ papā martinū ⁊c. de quo latiˀ p̄ Soci.in.d.ſuo cōſi.Tene mēti q̄ iſtd̄ dcm̄ pōt ſeruire ad mlta ⁊c.

493 ¶ Iuſtū ⁊ eq̄ū eſt vt adminiſtrator alienax rex cū remouet̄ ab adminiſtratiōe reddat rōnē adminiſtratiōis:⁊ iſtd̄ hꝫ locū ēt in fratre q̄ ſtetit in cōione cū fratribˀ admīſtrauit bona cōia fratrū ⁊ rexit domū.nā talis tenet̄ q̄ſi volūt ſe diuidere reddere rōnem adminiſtratiōis iſta lateponit Soci.in cōſi.ſuo.xlvi.ici. cū in p̄nci.in.ſ.col.⁊ in ꝯſi.lxxiii.ici.circa p̄mā.in.i.col.de q̄ materia ēt hr̄ p̄ eūdē Soci.i ꝯſi.ſuo.cxlix.ici.in.ſ.vol.⁊ in cōſi. xl.inci.circa p̄mā.⁊c.in.ſ.col.in.iiij.vol. vbi no.loquit̄.In hac materia de q̄ etiā materia hr̄ in.c.qualr̄ ⁊ q̄ñ.el.ij.⁊ ibi p̄ gl.in ṽ.redde.extra de accu.⁊ p̄ Pau.de ca.in.l.vix certis.ff.iudi.⁊ de hac materia ēt hr̄ p̄.d.Phi.deci.i ꝯſi.ſuo.cx.ici. ṽein pe.col.vbi inter alia dicit q̄ redditio adminiſtratiōis ēt hr̄ dē adminiſtratoris aſtringit ⁊ hr̄ p̄ eūdē in cōſi.clxxviij. ici.in cā.in.i.⁊.ij.col.⁊ p̄ Bal.in rub.extra de pcu.i.ij.col.i ṽ.nūq̄d poſt longū

ficus.d.Io.⁊c.alˀs inci.vt clare materia ⁊c.in.vi.dubio.in.ſ.vol.quē refert ⁊ ſeq̄t Soci.in ꝯſi.lxxiij.incip.difficultatē.i.vi. col.i.iij.vo.⁊ in.d.ꝯſi.xl.i.i.col.i.iiij.vol. ⁊.d.Phil.deci.in dictis ſuis ꝯſilijs ⁊c.⁊ Soci.i ꝯſi.xcij.ici.viſo.i.ij.col.i.iiij.vol.⁊ an adminiſtrator q̄ ſemel reddidit rōnē adminiſtrationis teneat̄ illā vlteriˀ reddere vide Soci.ih.d.cōſil.xcij.in.i.⁊.ij. col.Hippolỹ.de Marſi.I.V.Doctor.

494 ¶ Probationes vt credo te ſcire debēt d̄ neceſſitate ꝯcludere alˀs nihil operant̄.c.in p̄ñtia de p̄ba:⁊c.⁊ ibi p̄ oēs.l. neq̄ natales.⁊.l.ad p̄bōnē.C.de proba: ⁊ hr̄ in.l.nō hoc.C.vñ legiti.vˀ volnit Bal. in.l.ij.in vlti.col.C.de bonorū poſſeſ.ſm tab.⁊ in.l.i.in.ij.col.C.de furtis.⁊ probatio dꝫ ꝯcludere p̄ neceſſe nō aūt p̄ poſſibile ſꝫ Bal.in.l.ad p̄bationē.la.ij.C.de p̄ba.dixi latius in repe.rub.C.de proba. in.lxxij.col.de quo etiā p̄ do.Phili.decīū in ꝯſi.cccxxl.inci.in cā.in.ij.colū.Teneas tñ mēti q̄d iſtud fallit vbicunq̄ cā eſſet ꝯmiſſa ſola facti veritate inſpectata tunc receditur a regulis iuris cōis ⁊ talis cui cōmittit̄ cā cō mō pōt credere p̄batiōi ſolū perſuaſiue et nō cōcludēti ita voluit Bal.in.l.ſola.i fi.C.de teſt.q̄d dictū refert ⁊ ſequit̄ Ang.de are.in.§.in bonefidei in vlti.col.inſtit.de actio.⁊.d. Frā.d̄ are.in ꝯſi.ſuo.lxxxiiij.inci.diligenter pōderatis his ⁊c.in.iiij.col.⁊ in cōſi. cexxvij.inci.in cā dn̄e Anto.⁊c.in.ij.col. ⁊ Iaſ.in.l.certi cōditio.in.§.ſi nūmos in vij.col.ff.ſi cer.peta.⁊ vide que dixi.d̄.in ſing.cū.inci.clauſula.⁊ in ſing.cclxxij.incip.in hac inclita ciuitate ⁊c.⁊ in ſingu. ccclxxxvi.incipiente cōmuniter ſcitur. ⁊c.Hippolỹ.de Marſilijs Iuris vtriuſq̄ docte ⁊ excellentiſſimus.

495 ¶ In cōtractibus ⁊ alijs diſpoſitionibus attēdit̄ q̄d fieri ſolet ⁊ validum eſt.

pōt dare in emphi. zc. ꝙ dictū pro valde not. refert z ſequit Iaſ. i. l. certi ꝯdō. i. §. ſi nūmos. i. iiij. col. ff. ſi cer. pe. vbi dicit qđ hoc dictū nūꝗ̄ eſt tradi. oblimōi. Et ſimili dicit ꝙ ꝯceſſio in emphiteuſim facta ꝑ ſe z filys ſimplr itelligit ēt de filys naſcituris nedū de natis tunc ſi ita erat ꝯſuetū. alle. hoc voluiſſe Ioā. de imo. in c. potuit. de loc. Itē3 in materia iſta ſubdit ꝙ ſi papa cōſueuit in ınueſtituris q̄s facit rectoribus talib9 locorū eccleſie: puta marchie anchonitane cōcedere iuriſditionē mortis z vltimi ſupplicij z publicationis bonorū3 ꝙ iſta duo veniunt vbi etiā nō fuerūt exꝑſſa ꝑ papā. ita ſm̄ eū dicit An. ro. in cōſi. lviij. inci. ad diſcuſſio. in. ij. col. Et alia etiā ad hanc materia3 adducit Iaſo. vbi. ſ. q̄ per te videas. Hippolytus de Marſilys Iuris vtriuſ ꝙ doctor excellentiſſimus.

496 Cōſtitutio ꝑcarij appoſita i inſtrō eſt magie iportātie vt hꝫ ꝑ ſcribētes in. l. quotiēs. C. de rei vē. et ꝑ Io. an. in addi. ſpe. in ti. de emp. z vē. in. §. ſcieſi. in. x. col. i v̄. qđ ſi res vēdita zc. in addi. ici. hic dubitat et ꝑ An. de bu. in. c. cū veniſſent. in iij. col. ō reſti. ſpo. z ꝑ An. ro. i ꝯſi. clxxxix. inci. ſtāte pmo q̄ſito zc. z ꝑ Alex. in cōſi. xxvij. inci. viſo libello. in. iij. col. in. i. vol. z in cōſil. xxviij. inci. viſo zc. in. ij. colū. in ij. vol. z in eo. vo. in ꝯſi. lxxxij. inci. ꝯſpectis zc. in. iij. iiij. et. v. colū. vbi plura not. ponit i materia. z Bal. i ꝯſi. cccclxxxvij. inci. magnifici viri i ſi. ij. col. in. iij. vo. z ꝑ Alex. in cōſi. lj. inci. pōderatis zc. in vlti. col. z ꝑ eundē Alex. in cōſi. dccclxiij. inci. ꝯſpectis in. iiij. col. z i ꝯſi. cccv. inci. lecto z diſcuſſo in ſi. vij. z in pn. viij. colū. z in ꝯſi. ccclij. inci. viſo ꝑceſſu. zc. i. ſ. col. z ꝑ bal. i ꝯſi. cccccvj. inci. vēditor ꝯſtituit zc. in. iij. col. z ꝑ Iaſo. in. l. ſi. in. xcv. col. C. de iure emphy. et. i. §. actionū. in. xxvj. col. inſtitu. de act. et in. l. ſi is pro emptore. in. xciij. z. xciiij. col. ff. de vſucapio. z ꝑ Raph. cu. i cōſi. c. v. inci. antonoglus. in pe. col. v̄. ad ſm̄. z in cōſil. xlj. inci. ad primū q̄ſitū. z ꝑ pau. de caſtr. in. l. j. §. ſi rē. ff. depoſiti. z ꝑ Ange. in. l. Quis. in. §. i. ff. de acq. poſſ. z ꝑ Old. i ꝯſi. cxxxix ici. ad habedā. zc. i vlt. col. z ꝑ alex. i ꝯſi. lxxxiij. ici. viſo. i ſi. ij. col. i. xj. vo. z ibi i ꝯſi. cclij. inci. in cā z lite in. ij. col. z in eodē vo. in cōſil. clij. inci. circa zc. ꝑ totū ꝯſilū. z ibi in cōſi. clxxxv. inci. in cā. in. ij. col. z hꝫ ꝑ doc. in alys etiā locis quos laborioſum magis ꝙ ſubtile eſſet adducere in q̄b9 locis ponunt not. dicta in hac materia: ſ3 ſcias ꝙ talis cōſtitutio ꝑcarij l3 ſit magne importātie t̄ñ nihil opat ſi apponat ſup re incerta ſ3 Bar. ꝑ illū text. i. l. iij. in. §. incertā. ff. ō acq̄rē. poſſ. vbi dicit ꝙ cū q̄dā emiſſet cētū tabulas terre in ꝑdio tuo: in illa pte quā eliget vēditor l3 tūc ꝯſtitueret ſe ꝑcario noīe illi9 emptoris poſſidere nihil facit ꝑpter incertitudinem q̄ eſt rōne loci z quote: l3 eīn exꝑmat certus numer9 tabularū t̄ñ eſt incertitudo rōne quote fundi q̄ non ō de tertia vel quarta parte fundi nec dicit in parte orientali vel occidentali vt dicit Alexan. in dicto. §. certam. Quod dictum pro no. refert z ſequitur domi. Phil. deci. in cōſil. cxxxvj. incip. magiſter Ioannes. in ſi pe. col. ꝙ dictum poteris addere bis que late dixi in materia incertitudinis in repetitiōe mea rub. C. de probatio. in. lxxiij. col. cum. x. col. ibi ſequentibus zc. Hippoly. de Marſi. I. U. Doctor.

497 Sepiſſime in iure idem operat timor ſeu ſuſpicio rei ꝙ operat ipſa res vt dixi ſatis late plura dicta pro hoc adducēdo in. l. ſ. in. x. col. ff. ō q̄ō. S3 vltra oia que ibi dixi tenea s mēti ꝑpetuo in dicta materia vnum ſingulare verbum auri z honoris plenū v3 ꝙ fuga non facit indiciū ad torturā q̄ñ aufugiēs iā erat inquiſitus de delicto: q2 tūc vr habuiſſe iuſtā cām fugiēdi: ſec9 ſi fugit añ inq̄ſitionē ꝯ eū formata3 q2 tunc talis fuga ꝯ eū facit indiciū ad torturā. ita dixit Bart. in. l. ſ. ff. de bo. eorū q̄ añ ſniā3 ſibi mor. ꝯſci. ar. illi9 tex. quē refert z ſeq̄t Ang. i. l. ſi. in pe. col. ff. ō q̄ō. z mathe. i no. ſuo. clij. ici. nota ꝙ tota hc et An. ro. in. l. lege cornelia. in. ij. col. ff. ad ſylle. z Ang. de are. in trac. maleſi. i v̄bo fama publica in v̄. an fuga ſit ſufficiēs. z Iaſ. in repe. l. admonēdi. in lxvij. col. i ſi. de iureiur. de quo ēt dixi. ſ. i ſin. cxv. ici. fuga. ita eodē mō dicas qđ fuga ēt nō facit indiciū q̄ñ erat ſuſpicio velim o2 de accuſatiōe vel de inq̄ſitiōe ficta l3 nō dū eſſet formata. ita not. dixit

And.ro.l.d.l.lege cornelia. ff. ad ſylle.ꝙ dictū refert ⁊ ſequit do.Phi.deci.in ꝯſi. ſuo.ccxxxiiij.inci.in effectu.in.j.col.ꝙ eſt multū no.qm̄ raro quis fugit ſi nō hʒ ſuſpitionē ꝙ ꝯ eū ꝓcedat ꝑ inquiſitionē vel per accuſationem. Hippoly.J.U.D.

498 ¶Bona minor imobilia regulr non pñt alienari ſine decreto iudicis vel ſuperioris vt hr in toto ti.ff.de reb.eo.et in toto ti.C.de pdi.mino.hoc tn̄ fallit in alienatiōe fctā a pře de bonis filij minoris qm̄ pr qui hʒ ltimā adminiſtrationē bonorū filij pōt alienare bona imobilia filij etiā ſine decreto:qꝛ lex multū cōfidit de pr̄na pietate. ita dixit Azo in ſumma de bonis q lib.in ꝟ.hʒ aūt pr ⁊c. ꝙ dictū refert ⁊ ſequit Bal.in.l.j.ff.de reb. eorū vbi dicit ꝙ iſtud dcm̄ Azo. alibi nō reperitur q oia refert ⁊ ſequit.d.Phil.deci9 i ꝯſi.ſuo.ccix.inci.in caſu ⁊c in. j. col. vbi dt ꝙ idē dixit Bal.i.l.pſcs.C.de trāſact. ⁊ alij:vt ibi tradit Alex. ⁊ dicit ꝙ hoc ēt dixit Bal.ꝑ illū text.in.l.fi.§.ſi nantē os alienū.C.de bonis q libe. de quo lati9 ꝑ do.Philip.deciū in dicto eius cōſi.ccix. fci.i caſu ⁊c. Hippo. de Marſi.J.U.D.

499 ¶Licet diſpō teſtoris fctā in vno caſu ad aliū caſum porrigat ex tacita ⁊ veriſimili mēte ipſius teſtoris vt habet in.l.fi. C.de inſti.⁊ ſubſti.ſub ꝯdi.fac.⁊ i.l.titi9. in.§.luci9.ff.de lib.⁊ poſt.cū ſi. ꝓ quo facit gl.no.i.l.tale pactū.in §.fi.ff.de pac. Iſtud intelligit ⁊ eſt verū qñ tractat de rebus:qꝛ tūc fit extēſio de vna re ad aliā ex tacita ⁊ pſumpta mēte teſtatoris.Secus aūt eſt qñ tractat de perſonis:qꝛ tūc nō dʒ fieri extēſio de vna pſona ad aliā etiā ex tacita ⁊ veriſimili mente teſtōris. ita dixit Are.in.l.gallus §.et qd ſi tm̄ in iij.col.in ꝟ.ſcdo adde.ff.de libe.⁊ poſth. ꝙ dictū refert ⁊ ſequit do.Phil.deci.in cōſil.ccxj.incip.ſubtilis eſt ⁊c.in pe.col. in.iiij.col.Hippoly.de Marſi.J.U.D.

500 ¶Spōſalia de futuro ſoluunt ābo vl vno ex ipis ſpōſis renūciāte ēt ſi talia ſpōſalia ſint iurata.c.ij.⁊.c.reqſiuit.extra de ſpōſali. Qđ verū intellige niſi ſequat copula carnalis inter eos qm̄ talis copula ſequens opat vt talia ſpōſalia de futuro trāſeāt in ſponſalib9 de pñti vt in.c. veniens.de ſpōſa.q caſu nec ēt papa poſſet ſecuta tali copla tale mr̄imoniū diſſoluere iuxta illud quos de9 cōiuxit hō nō ſepet vt i.c.ſunt q dñt.xxvij.q.ij.⁊ in.c.an ꝙ.⁊ in.c.pe.xxxiij.q.ij.⁊ i.c. iter corpalia. de trāſla.ep̄i.⁊ voluit Archi.i.c.qua pp. xxvij.q.ij.⁊ bal.i.l.deo nobis.i.iij.col.C. de epiſ.⁊ cle.vt lati9 dixi.ſ.i ſing.clxv.in ꝟ.ſcriptū eſt ⁊c.Et circa hāc materiā teneas mēti ꝑpetuo ſing. ꝟbū vez ꝙ ſicut papa nō pōt diſſoluere ſpōſalia ꝯcta ꝑ ꝟba de futuro qñ ſecuta eſt carnalis copula:qꝛ vt dixi tūc trāſeūt in mr̄imoniū ltimū ꝯctū ꝑ ꝟba de pñti ⁊ mr̄imoniū legitime ꝯctū nō pōt diſſolui ꝑ pp̄ā vt dixi.ita nō poterit diſſolui mr̄imoniū ꝯctū ꝑ ꝟba de futuro ſi an͠q eſſent ꝯcta dicta ſpōſalia ꝑ verba de futuro pceſſiſſet iter ipos ſpōſos copula carnalis cū ipſa copula añs ſponſalia de futuro ita validet ⁊ trāſferat ſpōſalia de futuro in ſponſalibus de pñti ſicut copula poſtea ſubſequēs.ita ſing.dixit do. Jo.de nenizanis aſteñ.vir ꝑfecto doctiſſi.i ſua ſilua nup. i.v.char.i.j.col.vbi alleg.ad hoc quedā. d.Clau.i rub.ff.ſol.mat. ꝙ dictū ni fallor eſt ſumme notañ. cū qñq ꝯtingat i fctō. ꝓ quo dicto facit in ſili qđ voluit Jo.an. i.c.de teſtib9.extra de teſti.⁊ i addi.Spe. in tit.de teſte.i.vj.ſequit circa fi. ver. qd ſi teſtes ⁊c. vbi dicit ꝙ tantū vʒ infm teſtis poſt depoſitionē quātū ante depoſitionē de quo ego late dixi in reper. mea.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE